

THE SECRET BOOKS OF THE JAINS Vavahāra Sūttam.

Edited by Dr. Walther Schubring, Professor of Sanskrit, in the University
of Hamburg, Germany.

ववहार सुत्तं (छेद सूत्र)

जमनीनी हेम्वर्गनी युनीवरसीदीना संस्कृतना प्रोफसर वोल्थर श्युवीन्ग पासे, बुद्ध मूळ लखावी, शब्दार्थ तथा भावार्थ सहित

लेखक तथा प्रकाशक,

डाक्टर जीवराज घेलाभाई दोशी L. M. & S. अमदावाद (नवे दरवाजे).

श्री “ प्रजाहितार्थं मुद्रालय ” मां पटेल सोमाभाइ वलपतरामे छाप्युं. ठे० णाहपुर नधीपोळ-अमदावाद.

सर्वे एक प्रसिद्ध कर्त्ताए पोताने स्वाधीन राख्या छे.

संवत् १९८२

सन्ने १९२५

सावृत्ति १ ली

प्रत १०००

मूल्य रु. ३-०-०.

३-५-०

Preface by Professor W. Schubring.

The Nagari Text of the Vavahāra Sūtra has been prepared by me at Hamburg Germany as a transcription of my own critical edition published in 1918 as No. I of Vol. XV of "Studies in Oriental Research." That edition contains, besides some notes partly based on Malayagiris' Tika (T) The various readings of the four manuscripts consulted, among which, the palm leaf manuscript (P) of the Deccan College Library Poona of samvat 1334 (No. V 1317) deserves special mention B & b are paper manuscripts of the Government Library Berlin. The more important of these readings have found place here. Besides, those presented by the printed text edited by Raja Bahadur Lal Sukhdev in Hydernbad (Deccan) have been carefully noticed, as this text represents another redaction. These variants are called H.

As to its contents & style the Vavahāra sūtra is closely related with the Kappasūtra published in this series of 1912. Together with the Daśa or Dashāhmrutakandha to be edited later on, both texts form a unity under the name Daśakoppa-Vavahār. While under the name of kappā

(Kalpa) the general as well as the particular rules of conduct are collected, the finer regulations as to the order of rank, the subordination & the procedure towards the transgressor, are comprehended as Vavahāra (vyavahāra). It is clear by itself that the prescripts first named must have an origin previous to those mentioned afterwards. Here with agrees the fact that the kappa rules call the monk niggantha, the vavahāra rules bhikku, the latter being the term by far dominating in the second part of the *Āyāśā* and throughout in the *Nisāha-sūtra*, which both can be proved to be not of the same age as our two texts.

Walther schubring, Professor of Sanskrit,

University of Hamburg, Germany.

પ્રસ્તાવના

મા સૂત્રનું જામ યોગ્યાર-સૂત્ર છે. આ સૂત્ર છેદ સૂત્ર છે. અત્યાર સુધીમાં મર્યે, માબાર્યે ને મૂલ સાથે આ છેદ સૂત્ર મજબૂત હયાય છે. દેશાધિકારી સૂત્ર હયાયા છે તેમાં પદ્યાર્ય મયી. વલ્લકાના શાશુ સારેષ કે માગલ સમિતિ સરખી છેદ સૂત્ર હયાયા નથી અને ૧૯૧૫-૧૬ વર્ષ (વેવલ્લ) નામે છેદ સૂત્ર પ્રથમ હયાવેલ, ત્યારપછી આ મીનું છેદ સૂત્ર બ્યન હાર વહાર પાઠવામાં આવેલ છે. આ સૂત્ર મયારે સરવે જર્મનીમાં રેમ્બર્ગ યુનીવર્સીટીના સસ્ક્રુતના મોફેસર લોલપર શ્યુઝિંગ પાસે હલ્લ મૂલ (પાઠાન્તર ને ઇન્ડુક્શન સાથ)-તેયાર કરાવી હયાવેલ છે. છેદ સૂત્રમાં સાધુની શાશુ રોવાયી આ સૂત્ર સુની મહારામાઓને શંકવા લાયક છે. હલ્લકલ સૂત્ર હયાયા પછી તે સૂત્ર પળા સુની મહારામાઓપ મયારી પાસેથી મંગાવેલ છે; તેમ આ સૂત્ર સુની મહારામાઓને સાસ મનન કરના યોગ્ય છે. તે સાથે માલકોને શંકવાયી વેમાંથી પળી છુદી શાશુલું જાન વલ્લે આ છેદ સૂત્ર હયાવાની મયારી મલલ્લ જૈનધર્મજ્ઞાનનો ફેલાવો કરવાની છે. આ સૂત્રનું મૂલ જર્મનીમાં ૧૯૧૮ માં શ્રિનીમાં હપલા મોફેસરે હયાવી પ્રસિદ્ધ કરેલ છે. આ સૂત્રનું મૂલ નીવેની પ્રવોને આપારે તેમણે રવેલ છે. ને આ સૂત્રમાં દરેક પાઠાન્તરમાં તે પ્રવોના નામ અને નીચે લવાવેલ ટુંકા મસરોમાં રવેમી તથા ગુજરાતીમાં માપેલ છે, લેથી શંકાકર્ષને સમજવ પડશે.

(૧) T (ટી) મલયાળીસીની ટીકા ૨ D (પી) નામની પ્રથ તે પુનાની લેક્ચરનોલેખની લાઇબ્રેરીની લાઇપવની પ્રથ છે. વે સંવત ૧૩૨૪ ની, વંશર (૫-૧૨-૧૭) ની છે. (૩) D (બી) ને (૪) b (નાની બી) આ વે જર્મનીમાં લાલીન-

ની ગવર્નમેન્ટ લાઇબ્રરીની કાગઝ પર લેખેલ સૂત્રોની પ્રતો છે. તેમાંથી મૂઢ ઘણું સ્વં આ સૂત્રમાં લીધેલ છે. (૫) II (૧) આ દક્ષિણ હૈદ્રાવાદમાં છપાણી પ્રત છે. ઉપરની પ્રતોને આધારે આ સૂત્રનું મૂઢ તથા પાઠાન્તર છપાવેલ છે. આ સૂત્રમાં આવેલ અધરા શબ્દોનો કોશ તથા શુદ્ધિપત્ર પણ અલગ છપાવી આ સાથે સામેલ કરેલ છે, આ સૂત્રની અનુક્રમણિકા તથા તેમાં આવેલી વાવતોની કક્કાવારી કરી આ સૂત્રમાં છપાવી છે જેથી અમુક વાવત સૂત્રમાંથી તરત મળી શકશે. અમારા તરફથી છપાવેલ સૂત્રોની જાહેર સ્વર પણ આ સૂત્રમાં છપાવેલ છે તે ઉપર વાંચકર્તાનું ધ્યાન રાખવા રજા લડહું. આ સૂત્ર છપાવવામાં નજર ચુકથી કોઈપણ ખુલ રહી ગઈ હોય તેમાં સુધારો કરી વાંચવા તથા તેવી સુધારવાની વાવતો અમને લખી મોકલવા તથા જાહેરમાં અમારા છપાવેલ સૂત્ર વિરુદ્ધ ટીકાઓ છપાવતા પહેલાં અમારો સુલાસો લેવા દરેક જન વંધુને અમારી નમ્ર અરજ છે. શુદ્ધિપત્રમાં મૂઢમાં મુલ ચુક રહેલ તે સુધારી તેના ઉપર *આવું ચિન્હ તે પત્રમાં વતાવેલ છે જેથી મૂઢપાઠ તે સુજવ સુધારી વાંચવાને સુલભ પડશે, તથા હૈદ્રાવાદવાળી પત્ર સાથે મેઝવતા કેટલોક અર્થમાં ફેરફાર માલમ પડેલ જે શુદ્ધિપત્રમાં વતાવ્યો છે તે વાંચવા અમારી નમ્ર અરજ છે.

ડાક્ટર જીવરાજ ઘેલાભાઈ દોશી.

L. M. & S.

નવા દરવાજે—અમદાવાદ.

व्यवहार सूत्रनी अनुक्रमणिका

विषय.	व्यवहार सूत्रनी	विषय	बाबत.
I एको वरेसो पाने १वी २८. कुळ सुत्रो ११-२	माळोयणा ने प्राय { क्वि सुत्रो १-२० परिहारी २१-२४ { गण्ड २५-३२ { ३२-१वी-३३ { प्रायक्वित ३४-३७ { ३७-१वी ३९	माळोयणा ने प्रायक्वित { परिहारीने एकठा रोबाने तप बाबत साधु विमेरेसे करी गण्ड्यां सेवा बाबत साधुए होष सेवी माळोयणा केनी पासे करी प्रायक्वित सेवु ते बाबत	अकृत्य स्वानक सेवी माळोवे तेम्मे प्रायक्वित केम वेवु ते बाबत { माळोयणा ने प्रायक्वित { परिहारीने ५वी ५-१ तेने प्रायक्वित केम वेवु ते बाबत गण्ड ६-२३ गण्ड्यां सुदा सुदा रोगयी पीडाता साधुमीने सेवा बाबत साधुए मैयुन सेवबाना माळ बाबतनी ठपास ने प्रायक्वित वेवा बाबत एक पत्नी पटले मण्ड्यां रोहार सा धुए माचार्य पपाय्याय स्वापदा बाबत परिहारी अपरिहारीनो सभोग (एकठा जमवा) बाबत
II एको वरेसो पाने २९वी ४४ कुळ सुत्रो ३०-१	माळोयणा ने प्राय { क्वित साधुने १-२	माळोयणा ने प्रायक्वित { परिहारी अपरिहारी { ३७-३०	माचार्य पदवी २६

विषय.

वाचत.

- III श्रुति वदेसो. पाने ४५यी ६१. कुल सूत्रो २९.
पदवी १-२ सूत्रो मच्छाधिपतिपणुं केउला भणेला साधुने
केवी रीते मळी शकें ते वाचत
३-४ उपाध्यायपणुं केवा आचारवाळा सा-
धुने मळी शकें, केवाने न मळी शकें तेवाचत
५-६ आचार्य उपाध्यायपणुं केवा आचार-
वाळा साधुने मळी शकें, केवाने न
मळी शकें ते वाचत
७-८ छप पदवी केवा साधुने मळे के न मळे ते वाचत
९ साधु दिक्षा लइ छांढे ने फरी दिक्षा
लीए, तेने तेज दीवसे अमुक संजोगे आ-
चार्यपणे उपाध्यायपणे स्थापवा वाचत
१० साधु दिक्षा लइ छांढे ने फरी दिक्षा
लीए, ने ते बहु सूत्री होय तो आचार्य
उपाध्यायपणे स्थापवा वाचत.

विषय.

वाचत.

आचार्य ११-१२

पदवी १३

१४-१६

१५-१७

युवान साधु साध्वीए आचार्य उपा-
ध्यायविना न रहेवा वाचत.
साधुए गच्छयी नीकली मैथुन सेवी
फरी दिक्षा लीधा पळी तेने क्यारे फ-
रीने आचार्य वगेरे पदवी आपवी ते
वाचत.

गणावच्छेदक तथा आचार्य उपाध्याय
पदवी सुक्याविना मैथुन सेवे तेमने
जाव जीव सुची फरी ते पदवी न आ-
पवा वाचत.

गणावच्छेदक, आचार्य उपाध्याय प-
दवी सुकी मैथुन सेवी फरी दिक्षा लीए
तो क्यारे तेमने आचार्य वगेरे पदवी
देवी ते वाचत.

विषय.

पदवी १८

वाक्य

साधु साधुनो देव छोडवादिना म-
च्छवी नीकळी द्रव्य छींग छांडवा दे-
नातरे जाय ते बळी फरी विज्ञा छीए
तो ब्यारे तेने आचार्य बनेरे पदवी
देवी ते वाक्य

१९-२१

गणावच्छेदकने आचार्य पदवी सु-
ब्यापिना द्रव्य छींग छोडी मैपुन सेवे
तेपने जाव जीव सगे ते पदवी न देवा

वाक्य

२०-२२

गणावच्छेदकने आचार्य पदवी सुकी
द्रव्य छींग छोडी मैपुन सेवी फरी दि-
क्षा छीए तो ब्यारे ते पदवी देवी ते
वाक्य

२३-२५

साधु, गणावच्छेदक ने आचार्य, एवा

विषय.

वाक्य

बोले तेने जाव जीव सुपी पदवी न
देवा वाक्य
पणा साधुमो, घणा गणावच्छेदको
ने घणा आचार्यो ने उपाध्यायी बरेक
छुट्टे बोले तेपने जाव जीव सुपी पद-
वी न देवा वाक्य

२६-२८

२९

पणा साधुमो, घणा गणावच्छेदको;
घणा आचार्यो, घणा उपाध्यायी बया
छुट्टे बोले ते सर्वेने जाव जीव सुपी
पदवी न देवा वाक्य

IV ४ बो छरेसो पाने ६२ थी ७८. कुल सूत्रो ३२

परिवार १-२-५-६ आचार्य उपाध्यायनो शिष्यान्, उना-
का ने बर्षाकाजना परिवार वाक्य

विषय.

३-४-७-८

बाबत.

गणावच्छेदकनो उपर मुजबनो परि-
वार.

९

घणा आचार्यो, उपाध्यायो ने गणाव-
च्छेदकनो शिवाले उनाले ग्रामानुग्रा-
म विचरवानो परिवार

१०

घणा आचार्यो, उपाध्यायो, गणाव-
च्छेदकनो ग्रामानुग्राम वर्षाकाले रहे-
वानो परिवार

आचार्य ११

ग्रामानुग्राम फरता साधुना आचार्य
काल करे तो साधुए शुं करवुं
चोमासामां आचार्य काल करे तो
शुं करवुं

१२

पदवी १३

आचार्य भरती कलते अमुकने पोतानी
पदवी आपवा कहे तेने ते पदवी केम

विषय.

१४

आपवी ते वायत
लोग मुक्ती आचार्य उपाध्याय जाय
ते कलते अमुकने पोतानी पदवी आ-
पवा कहे तेने ते पदवी केम आपवी
ते वायत

बढीदिसा १५-१७

आचार्य उपाध्याये नव दिक्षीतने बढी-
दिसा आपवा वायत
ज्ञान मेलववा साधुने बीजा गच्छमां
जवा बायत

गच्छ १८

विचरवुं १९

घणा साधुओने स्थिरनी आज्ञा लइ
साथे विचरवा बायत

२०यी २३

साधुए आज्ञा दिना न विचरवा बायत
गुरुनी शिष्ये सेवा करवा वायत

गुरुसेवा २४

विषय

गुरु दिव्य २५

" २६

" २७-२८

" २९-३०-३१

" ३२

वाक्य.

गुरुप दिव्य साधे, क्लम बर्खु ते वाक्य
के साधुओ एकटा रहे तेपां एकने

गुरु करी रहेवा वाक्य

वे गणाबच्छेदकी, वे भाषायों, उपा
ध्यायो साधे रहे तेपां दरेके एकने
गुरु करी रहेवा वाक्य

धना साधुओ, धना गणाबच्छेदकी,
धना भाषायों, उपाध्यायो एकटा रहे
ता दरेके एकने गुरु करी रहेवा वाक्य

धना साधुओ, धना गणाबच्छेदकी,
धना भाषायों, उपाध्यायो एकटा रहे
वेता एकने गुरु करी रहेवा वाक्य.

विषय.

V ५ यो बवेसो. पाने ७९ यी ९० कुछ घुड़ो २१.

परिवार १-२ साध्वीनी गोरानीनो धियाळा बना
नानो परिवार

" ५ मै ६ साध्वीनी गोरानीनो बोमासानो व-
रिवार

" ३ मै ४ गणाबच्छेदणीनो धियाळा बनाळानो
परिवार

" ७ मै ८ गणाबच्छेदणीनो बोमासानो परिवार
प्रमाणुप्राम फरती घणी गोरानीओने

" ९ धणी गणाबच्छेदणीओनो धियाळा
बनाळानो परिवार

" १० प्रमाणुप्राम फरती घणी गोरानीओने
धणी गणाबच्छेदणीओनो बोमासा-
नो परिवार

वाक्य.

विषय.

गोराणी ११

१२

पदवी १३

१४

आचार्य पदवी १५-
१६

१७

बाबत.

गामेगाम जता गोराणी काळ करे तो
बीजी गोराणी नीमवा बाबत

चोमासायां गोराणी काळ करे तो बी-
जी गोराणी नीमवा बाबत

गोराणी काळ करे त्यारे पोताजी प-
दवी अमुकने आपवा बाबत

गोराणी लींग छोडी जाय त्यारे अमु-
कने पोताजी पदवी आपवा बाबत

नवी साधु, नवी साध्वी आचारंग सत्र
विसारे त्यारे केवा कारणे तेने आचो-
ई वगेरे पदवी आपवी के न आपवी
ते बाबत

स्थिर आचारंग सत्र विसारी पछी

विषय.

स्थिर १८

आलोवबुं १९

वैयावच २०

आचार स्थिर ने जी-
न कल्पी साधुनो २१

VI ६ द्वो वदेसो. पाने ९२ थी १०१. कुल सूत्रो २४

सगाने त्यां जवा वा- साधु साध्वीने सगाने त्यां स्थिरनी
वत १ रजा लइ जवा वाबत

बाबत.

संभारे तो ते पदवी पर रहे ते बाबत
स्थिर विसारेल आचारंग सत्र केवी
रीते फरी संभारे

साधु साध्वीने दोष लागता कोनी
पासे आलोवबुं ते बाबत

साधु साध्वीने १२ प्रकारनो संभोग
थया पछी केम वैयावच करवी ते बाबत

साधु साध्वीने साप करडतां केम ओ-
पढ करावे ते बाबतमां स्थिर ने जीन
कल्पी साधुना आचार बाबत

विषय

२-१

बाबत

साधु संगाने त्या केवळ ज्ञानवाळा

साधु साये जवळ

संगाला आहार पाणी साधु संगाने त्यां गया पळी कया

४ वी ९ आहार पाणी खवळके वे बाबत

अविद्य १० वी १४ आचार्य उपाध्यायना अविद्य

१५-१६ गणादखेदकना अविद्य

(अमम) साधुने गा अमम साधुमोने १ गढ ने १ बारणा

मर्मां रहेवा बाबत १७ वाळा गामर्मां केरी रीते एकटु रोहेवु

ते बाबत

१८

अमम साधुमोने पणा गढने पणा द-

रयामावाळा गामर्मा केरी रीते रोहेवु

ते बाबत

साधु बड सूत्रीने गा- बड सूत्री साधुने पणा गढ ने घणा

विषय

मर्मां रोया बाबत १९ बरवामावाळा गामर्मां एकळा न रहेवा

बाबत

२०

बड सूत्री साधुने एक गढ ने एक द

रयामावाळा गामर्मां एकळा रोया

बाबत

इस्तकर्म २१

मैयुन सेवे २२

गच्छर्मा केरी

२१-२४

साधु इस्त कर्म करे तेने प्रायचित

साधु मैयुन सेवे तेने प्रायचित

स्वराय आचारवाळी साध्वीने गच्छर्मा

पाळी सेवा दत्तव

VII ७ मो वरेसो. गाने १०२ वी ११४ इळ सूत्री २७

गच्छर्मा सेवा बाबत १ साध्वीप, साधुने दुळपादिना बीजा

गच्छनी साध्वीने गच्छर्मां न सेवा

बाबत

साधुने शुद्धीने लेवा बाबत

२

साधुए, साध्वीने शुद्धीने के पुछ्या-

३

बिना बीजा गच्छनी साध्वीने गच्छयां

लेवा बाबत

विसंभोगीपणुं साधुतुं ४ साधु साध्वीए, साधुतुं विसंभोगीपणुं

मोदामोद करवा बाबत

५ साध्वीतुं ५ साधु साध्वीए, साध्वीतुं विसंभोगी-

पणुं बीजी साध्वी साथे तेने कहैबरा-

बीने करवा बाबत

साधुए, साध्वीने पोताने अये दिसा

न देवी

साधुए साध्वीने बीजी साध्वीने अये

दिसा देवी

साध्वीए साधुने पोताने अथ दिसा न

देवी पण बीजा साधुने साथ देवी

ध्वीए विकट जग्याए विहार न करवो

साधुए करवो

विकट देशयां प्रायश्चित्त साधुने विकट देशयां जइ प्रायश्चित्त

छेनुं कल्पे-साध्वीने विकट देशयां ग-

याविना प्रायश्चित्त छेनुं कल्पे.

सद्भाव विकाले १४- साधु साध्वीए विकाले सद्भाव न करबी

१५ साधुनी आज्ञाए साध्वीने करबी कल्पे.

सद्भाव (असद्भावनी साधु साध्वीए असद्भावनी वेळाए स-

वेळाए) १६-१७ ज्ञाय न करबी सद्भावनी वेळाए करबी

सद्भाव १८ साधुसाध्वीए पोताना शरीरनी अस-

सायय सहायम करपी पण एक बीजाने
वांघणी वेवी.

पदवी उपाध्यायनी १९ फेटळा वरसनी दिसाबाळा साधुने उपा-
ध्यायपणु आयवुं

पदवी आचार्य दया फेटळा वरसनी दिसाबाळा साधुसा-
ध्यायनी २० प्नीने आचार्य उपाध्यायपणु आयवुं.

कसेवर परतववा साधुसाध्वीए एक बीजानुं कसेवर
बापत २१ परतववानी विधी

सेमान्तरनो आहार सेमान्तरना भाटे आपेल स्यानकमां
उतरता तेनो आहार साधुए न सेवा

बापत

२३ सेमान्तरे वेवी नातेस स्यानकमां

उतरता साधुए आहार पाणी कोनो
छंडवो से बापत

स्यानकनी आज्ञा २४ स्यानकमां उतरतां पदेकां कोनी आज्ञा
साधुए मलगवी

पये रहेता आज्ञा २५ पये रहेता आज्ञा मागवा बापत
वेष्टपां रहेतां आज्ञा कोइ वेष्टना राजाए काळ कर्यो होय
२६-२७ स्यारे कोनी आज्ञा साधुए मागवी

पण ८ मो जरेतो पणुं ११५ धी १२४ कूळ सुत्रो १६
सेवा संयारो १ सेवा संयारो वर्षास्तु पदेकाने पणो

सण पछी स्थिरनी आज्ञा पाणी
सेवा बापत

इच्छो सेवा संयारो विषाळे सनळे
ने वर्षास्तुपा सेवा, बापत

२२-३

विषय.	बाबत.
" ४	सेजा संयारो स्विस्वास गोटे लेवा बाबत. जुओ शुद्धि पत्रक उपगण स्थिरना ५
सेजा संयारो ६-७	स्थिरनें शुं शुं उपगण राखवा करुं ते बाबत सेजा संयारो पाहीयारो के सेजान्तरनो, माळवणीनी आज्ञा मागीने छइ जवा बाबत
सेजा संयारो ८	उपलो सेजा संयारो पाछो आप्या पछी फरी आज्ञा माग्या विना गाग न छइ जवा बाबत
स्थानक सेजा संयारो ९-१०	स्थानक सेजा संयारो प्रथमयी आज्ञा मागीने लेवा बाबत
सेजा संयारो ११	सेजा संयारो कोइ वखत कीवा पछी

उपगण १२	आज्ञा मागवा बाबत साधुनें गाममां खातर अर्ये जता उप- गण कोइ साधुनुं पहेलुं जडे तो शुं करुं ते बाबत
" १३-१४	वियार के विहार भूमिमां जतां के प्रा- मादग्राम जतां रस्तामां उपगण जडे तो शुं करुं ते बाबत
" १५	पर्यादायी अभीक उपगण बीजा यका काववा बाबत
उणोदरी तप १६	उणोदरी तप बाबत
IX ९ मो उरेसो-पानुं १२५ यी १४६. कुळ सूत्रो ४७	
सेजान्तरनो आहार १ यी ४	साधुए सेजान्तरना परोणानो आहार लेवा बाबत

વિષય	પાષ્ઠ.
" ૧ મી ૮	સાધુપ તેજાન્તરના નોકરનો આહાર હેવા પાષ્ઠ
" ૧ મી ૧૬	સાધુપ તેજાન્તરના સગાનો આહાર હેવા પાષ્ઠ
૧૬ મી ૩૬ ૧	
સેજાન્તરની દુકાનો ની બીજો	સેજાન્તરની નીચેની દુકાનો તેમાં તેનો માગ હોય ને માગ ન હોય તેથી બીજો સેવા પાષ્ઠ
૧૭ મી ૩૬	૧૭-૧૮ તેજની ૧૯-૨૦ ગોઝની. ૨૧-૨૨ કરિયાણાની ૨૩-૨૪ કપડા વેચવાની ૨૫-૨૬ સુઝની. ૨૭-૨૮ કપાસ કે રૂની ૨૯-૩૦ ગાંધીયાણી

વિષય	પાષ્ઠ.
પરિમાં સાધુની ૧૭ મી ૪૦	૪૧-૩૨ બીઠાણી. ૩૩-૩૪ રસોડ ચાની ૩૫-૩૬ લાપાની હપઠી દુકાનોમાંથી હપઠી બીજો બહોરવા પાષ્ઠ સાધુની પદિયા
મોપ પદિયા ૪૧-૪૨ મોપ પદિયા નાની ને મોટી વાત મન્ન પાણીની સાધુને મલ પાણીની વાત હેવા ૪૩-૪૪	પાષ્ઠ સાધુનો અધિપ્રાર
૪૫ મી ૪૭	
૪૮ ૧૦ મો એસો પાતુ ૧૪૭ મી ૧૭૪. 'ફઝ સુજો ૫૩	

विषय.

पट्टिमां १ थी १/४

व्यवहार ६

चौभंगी ६ थी २३

वाक्य.

जब मध्य ने वज्र मध्य पट्टिमा

व्यवहार पांच प्रकारना

६ थी १३ पुरुषनी. १४-१५ आचार्य-

नी. १६ धर्माचार्यना अंतेवासीनी.

१७ अन्तेवासीनी १८-१९ धर्माचा-

र्यनी. २०-२१ धर्मना अन्तेवासीनी

२२-स्थिरभूमिनी. २३ शिष्यनी भूमी

छष्टु साधुने केटला वर्षे दिसा न

देवी ने देवी ते वावत

साधुने नीचेना सूत्रो केटला वर्षे

भणवावा ते वावत. २६-२७-२८

आचारंग. २९ सुयोगदांग. ३० दशा

दिसा छष्टु साधुनी

२४-२५

सूत्रो भणाववा

२६ थी ४२.

विषय.

स्तुतस्कंध वेद कल्प ने व्यवहार. ३१

उपांगसप्तवायंग. ३२ भगवती.

३३ थी ३६ नानी मोटी विमान पवि

भक्ति विगेरे. ३७ चारणभावना. ३८

तेयणी सतक. ३९ आसी विष

भावना. ४० द्रष्टिविष भावना. ४१

द्रष्टि बाद. ४२ सर्व सूत्रो.

दस प्रकारनी वैयावच वावत

४४ आचार्यनी वैयावच. ४५ उपा-

ध्यायनी. ४६ स्थिररनी. ४७ तपस्वीनी.

४८ शिष्यनी. ४९ रोगीनी. ५० साध-

र्मिक साधुनी. ५१ साधुना कुळनी. ५२

साधुना गणनी. ५३ साधुना संघनी.

वैयावच ४३

४४ थी ५३

ठयवहारसूत्रनी अनुक्रमणिकानी कक्षावारी

विषय	पेसो.	सूत्रो	विषय.	पेसो.	सूत्रो.
अविद्यय (भाषाय	६	१० बी १६	" (परिहारीने)	९	५-६
गणपच्छेदकना)					१
अभिज्ञा	९	४५ बी ४०	" (कोनी पासो)	५	१९
भाषार्थ स्पष्टी	२	२६	उपहारण (स्विबरना)	८	५
" (भाषार्थय सूत्र			" (पदीगणक)	८	१२ बी १४
विद्यारे दो)	५	१५-१६-१७	" (अर्यादाबी अवीक)	८	१५
भाषार्थ (ओइए)	३	११-१२	उद्योदरी सप	८	१६
भाषार्थ (काल करे दो)	४	११-१२	कसेवर (परठकवा वापव)	७	२१
भाषार (स्विबर ने बीन क			गण्डमां (फरी सेवा)	१	२५ बी ३२
त्पीनो सप करे स्यारे)	५	२१			३२-३३
आलोयजा	२	१ बी २०			१
"	२	१-४	गण्डमां (फरी सेवा	२	६ बी २३

विषय.	उद्देश्य.	सूत्र.	विषय.	प्राप्ति.	सूत्र.
रोगीने)			देवमां साधुने रहेवानी	७	२६-२७
गच्छ (बीजामां जलुं)	४	१८	राजानी आक्षा		
ज्ञान पाटे)			पट्टिमा (साधुनी)	९	३७, ४०
गच्छमां (फरी लेवा बावत)	६	२३-२४	पट्टिमा मोय	९	४१-४२
गच्छमां (लेवा बावत)	७	१ यी ३	पट्टिमा	१०	१ यी १/४
गुरु सेवा (शिष्ये करवी)	४	२४	पंये रहेता आक्षा लेवी	७	२५
गुरुचुं शिष्य साथे वर्तन	४	२५	पदवी छण देवी	३	१ यी ८
गुरु करीने रहेचुं	४	२६ यी ३२	पदवी (दिक्षा मुकेल ने	३	९
गोराणी (काळ कर्ये, बीजी	५	११ १२	तेज दीवसे)		
नीमबा बावत)			पदवी (बहु सूत्रीने)	३	१०
चौथी	१०	६ यी २३	पदवी (पैयुन सेवनाले	३	१३ यी २२
दात (अन्न, पाणीनी)	९	४३-४४	फरी आपवा बावत)		
दिक्षा (साधु साध्वीने	७	६ यी ९	पदवी (गुह्या बोले तेने)	३	२३ यी २९
देवा बावत)			पदवी (जाचायनी अमुकने	४	२३ यी २४
दिक्षा (लघु साधुने)	१०	२४-२५	आपवा बावत)		

विषय	पृष्ठ	संज्ञा	विषय	पृष्ठ	संज्ञा
पद्मी गोरानीनी (अष्ट)	५	१३-१४	"	३	१३/१ वी ३२
कले आपका भावत	७	१९	"	११	१ वी ४
पद्मी (साधु ने कपटपा	७	२०	"	२	५-५/१
वनी)			मैपुन (साधु सेवानी		२४-२५
पद्मी (साधु साक्षी ने	७		कपट)		
माधार्थ्य दयास्पायनी)			मैपुन सेवनारने प्रापयित	३	२२
परिवार (माधार्थ्य कलेरने)	४	१ वी १०	पदी मर्या (नव विमिलने)	४	१५ वी १७
परिवार (गोरानी कलेरने)	५	१ वी १०	प्यवहार (पोष प्रकारे)	१०	५
परिवारीने (एकठा रहें)	१	२१ वी २४	विहट देखमां बिरार	७	१०-११
ने रूप)			विहट देखमां प्रापयित	७	१२-१३
परिवारीने (प्रापयित)	२	५ ५/१	विवर (स्विकरनी काकापी)	४	१९ वी २३
परिवारी (अपरिवारीने	२	२७ वी ३०	विहटबोमीकपु (साधु साक्षीने)	७	४-५
एकठा जमका भावत)	१		देवाकप (समोगी साधुनी)	५	२०
प्रापयित	१	१३ वी ३७	देवाकप (१० प्रकारनी)	१०	४१ वी ५३

વિષય.

સૂત્રો.

ઉદેસો.

સગા (ને ત્યાં સાધુપ જવા ૬

વાવત ને આહારપાણી લેવા

વાવત)

સક્ષાય (વિકાઠે) ૭

સક્ષાય (અસક્ષાય વલતે) ૭

ન કરવા વાવત)

સ્થાનક (માં ઉતરવા

પહેલા આજ્ઞા લેવી)

સ્થાનકની (આજ્ઞા લેવી) ૮

સાધુ (અખર્જને ગામમાં ૬

રહેવા વાવત)

સાધુ (બહુસૂત્રીને ગામમાં ૬

રહેવા વાવત)

સ્થિતર (આચારંગ સુત્ર ૫

વિસારે)

વિષય.

ઉદેસો.

સુત્ર (કયાં કેટલી વયે ૧૦

સાધુને પ્રજાવવા)

સેજાંતરનો આહાર ન લેવો ૭

(સ્થાનકમાં ઉતરવા માટે)

સેજાંતરના પરોળા સગા ૯

વગેરેનો આહાર લેવા વાવત

સેજાંતરની દુકાનોની વીજો ૯

લેવા વાવત

સેજા સંચારો લેવા વાવત ૮

સેજાં સંચારાની પ્રયયવી ૮

આજ્ઞા માગવી

સેજાં સંચારો લીધા પછી ૮

આજ્ઞા લેવી

હસ્તકર્મ

૬

૧ વી ૯

૧૪-૧૫

૧૬ થી ૧૮

૨૪

૯-૧૦

૧૭-૧૮

૧૯-૨૦

૧૮

૨૬ થી ૪૨

૨૨-૨૩

૧ થી ૧૬

૩૬ થી ૩૬

૧ ૪

૧૭ થી ૩૬

૧ થી ૪

૬ થી ૮

૧૧

૨૧

સૂત્રો.

व्यवहारसुत्तं.

पढसो उद्देसओ.

व्यवहार ते प्रवृत्ति निवृत्तिरूप कहीए ते व्यवहार पांच विधिए छे ते माहि मुख्य ने विधि कही तेना नाम—
१ आगम व्यवहारी तेना ल भेद कळा १ केवलज्ञानी । २ मनपर्यवज्ञानी । ३ अवधिज्ञानी । ४ चौदशपूर्वि । ५ अभिन्न दशपूर्वि । ६ नवपूर्वि झाझेरा.

२ श्रुत व्यवहारी ते दशाश्रुतकल्प, बृहत्कल्प, व्यवहार ने निस्थि वगरे छेद सूत्रना जाण. श्रुत व्यवहारी अनेक भेदे ते आचारंगविक्रमा जाण जाणवा.

अर्थ ॥ १ ॥ जे, जेकोइ । भि. साधु । मा. एक मासनुं । प. परिहार प्रायश्चित्तनुं । द्वा. स्थानक । प. अंगीकार करी । सेवीने । आ. आलोचतां यकां । अ. रहित । प. माया (कपट) रहितपणे । आ. आलोचतो यको । मा. एक मासनुं प्रायश्चित्त आवे । प. माया (धुतारपणे) सहित । आ. आलोचता यकाने । दो. ने । मा. मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ जे चिक्खू मासियं परिहारट्ठाणं पग्गिसेवित्ता आलोएज्जा, अपलिउच्चिय

आलोएमाणस्स मासियं, पलिउच्चिय आलोएमाणस्स दोमासियं ॥ १ ॥

माषार्थे ॥ १ ॥ जे कोइ साधु साष्ठी एक मासनु प्रायश्चित्तनुं स्थानरु अगीकार करीने सेवीने आलोचतो यको जो ते माया (कपट) रहित आलोचें तो एक मासनुं प्रायश्चित्त आने ने जो माया सहित आलोचेंतो ते मासनु प्रायश्चित्त आवे ॥ १ ॥

आ बाबत उदाहरणे करी बसाये छे कोइ एक तापम फलादिकनो अर्थी यको अटवीने बिये पेठो, वेजे नञी किनारे हु एलो परछ दीवो ते पच्छनुं तापसे यसण कर्युं ते स्वोराक पाचन न यवाची क्षरीर जीर्ण थयुं तेषार तापसे वैदनी सखाइ लीपी वैदे पुछ्युं के तमे हुं साधुं त्वारे कपट करी कपुंके में फळ स्वाभां छे वीछु काइ साधुं नवी वैदे तापसने घी पायुं एण तेयी रोग मटयो नहों पछी तापसे वैदनी करी सखाइ खेतां वैदे पुछ्युं के तमे हुं स्वापेल ते त्वरेस्वरु कसो ते वारे फरीने तापसे कपट रहित कपुंके में प्रच्छ भोगब्यो छे ते पछी रेच बमन बगेरे उपचार करी रोग क्षमाब्यो ए रीते जे साधु माया सहित आलोचें तेनी क्रिया सिद्ध न थाय माया रहित आलोचना करे ते शुद्ध होय जेम वैदे तापसने शुद्ध कर्यो तेम आ धार्यक्यी बेच साधु साष्ठीवप तापसने प्रायश्चित्त रूपी बमन चिरचनादि दर्शने शुद्ध करे तेम शुद्ध हुवा यका अन्य मरण ब्याधि रहित मोक्षना अनंत सुख भोगये ॥

अर्थ ॥ २ ॥ जे कोइ । भि० साधु । दो० वे । मा० मासनुं । १० प्रायश्चित्तनुं । हा० स्थानरु । ५० सेवीने । आ० आ सेवतो यको । अ० रहित । १० माया रहित पणे (भगणोपपत्तो यको) । आ० आलोचतो वेदने । दो० वे । मा० मासनुं प्रायश्चित्त आवे । ५ माया सहित (गोपयतो यको) । आ० आलोचें तो तेदने । ते० ब्रज । मा० मासनु प्रायश्चित्त आवे ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ २ ॥ जे त्रिष्वखू दोमासिय परिहारद्वयाण पमिसेविता आलोपह्ला, अपसिउच्चिय आलोपमाणस्स दोमासियं, पसिउच्चिय आलोपमाणस्स तेमासियं ॥ ३ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨ ॥ જે કોઈ સાધુ સાધ્વી ને માસનુ પ્રાયશ્ચિતનું સ્થાનક સેવીને આલોવતો થકો જો માયા (કપટ) રહિત આલોવે તો ને માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ને જો માયા કપટ સહિત આલોવે તો ત્રણ માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૨ ॥

અર્થ ॥૩॥ જે જે કોઈ ॥ યિં સાધુ ॥ તેં ત્રણ ॥ માં માસનું ॥ ૫૦ પ્રાયશ્ચિતનું ॥ દ્વાં સ્થાનક ॥ ૫૦ સેવીને ॥ આં આલોવતો થકો ॥ અં અણ ॥ ૫૦ ગોપવતો થકો ॥ ૫૦ દાસ્યરહિતપણે ॥ આં આલોવતો થકો તેને ॥ તેં ત્રણ ॥ માં માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે અને ॥ ૫૦ માયા સહિત ગોપવતો થકો ॥ આં આલોવે તો તેને ॥ ચાં ચાર ॥ માં માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૩ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૩ ॥ જે ત્રિકલૂ તેમાસિયં પરિહારદ્વાણં પનિસેવિત્તા આલોપજ્ઞા, અપલિઙ્ગશ્ચિય

આલોપમાણસ્સ તેમાસિયં, પલિઙ્ગશ્ચિય આલોપમાણસ્સ ચાલમ્માસિયં ॥ ૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩ ॥ જે કોઈ સાધુ સાધ્વી ત્રણ માસના પ્રાયશ્ચિતના સ્થાનકને સેવીને આલોવતો થકો માયા કપટ રહિત આલોવે તો તેને ત્રણ માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ને માયા સહિત આલોવે તો ચાર માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૩ ॥

આ ઉપર એક ઉદાહરણ કહે છે. જેમ કોઈએ શૂરવીર પુરુષને સંગ્રામમાં ઘણા શસ્ત્ર લામ્યા તેથી દુઃખી થતાં વૈદને બોલાવ્યો. વૈદે જે જગ્યાએ શસ્ત્ર વતાવ્યાં તે જગ્યાએથી શસ્ત્ર વહાર કાઢી સાજો કર્યો પણ તે શૂરવીરે શસ્ત્ર કાઢતાં દુઃખની પીઠાને લીધે એક શસ્ત્રની જગ્યા વતાવી નહીં. તે શસ્ત્ર શરીરની અંદર રહેવાથી દુર્બલ થતો હોવાથી ફરી વૈદને બોલાવી તે શસ્ત્રની જગ્યા વતાવી, શસ્ત્ર વહાર કઢાવ્યું તે પછી તે શૂરવીર વલ્લાન થયો, તેમ આચાર્યકર્ણી વૈદ જે આલોચના દીપ તે સાધુ શુદ્ધ રીતે

आलोप्यां यद्वा सायु द्रव्ययुक्ती क्षरीरे ने भाव यकी ज्ञान, दर्शन, धारिष ने तप संयमे करी बळ्यंत होय एषी रीते शुद्ध
आलोपणाने श्रुतीर जाणवो ॥

अर्थ ॥४॥ जे० वेळो० धि० सायु । चा० चार । मा० मासनुं । ५० प्रायश्चित्तुं । हा० स्थानक । ५० सेवीने । आ०
आयोष्यो यद्वा । अ ररित । १० माया ररित । आ आलोपे सो तेने । चा० चार । मा० मासनुं प्रायश्चित्त । ५० माया
सरित । मा० आलोपे तो । ५० पांच । मा० मासनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ जे निम्बू चाउम्मासियं परिहारट्टाण पन्निसेविचा आलोपल्ला, अपस्सि-

उच्चिय आलोपमाणस्स चाउम्मासिय, पस्सिउच्चिय आलोपमाणस्स पच्चमा
सिय ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥४॥ जे कोइ सायु साध्वी चार मासनु प्रायश्चित्तुं स्थानक सेवीने आलोपतो यको मायाररित आलोपे सो चार
मासनुं प्रायश्चित्त पामे ने माया सरित आलोपे तो पांच मासनुं प्रायश्चित्त पामे ॥ ४ ॥

आ उपर एक उदाहरण करे छे एक नगरां ये माळी ररिता हता, महोस्तकने धिक्से पागपायी फळ फुल काढ्या तेपांयी
एक फळ फुल राजपागे न वेचवा फाडतां सताही राख्या तेने कोइ साय पळ्यो नही ने बीजा माळीए प्रगट रस्तायां फळ फुल
वेचवा काढ्या ते फळ फुसना पेचापयी साय पाम्यो तेम जे मूळ गुण वयर गुण विसोपे ते प्रगट निर्वाण फळ न पामे ने
जे मूळ गुण वयर गुण शुद्ध रीते अधिकार ररिण पाळे ते मुक्तिफल पामे ॥

अर्थ ॥५॥ जे. जे कोइ । भि. साधु । पं. पांच । मा. मास योग्य । प. पायश्चित्तुं । द्वा. स्थानक । प. सेवीने । आ. आलोवे तो । अ. रहित । प. मायारहितपणे । आ. आलोवे तो । पं. पांच । मा. मासतुंज प्रायश्चित पामे । प. मायासहित । आ. आलोवे तो ते आलोवतायकाने । छ. छ । मा. मासतुं प्रायश्चित आवे ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ जे चिक्खू पञ्चमासियं परिहारद्वारं पद्मिसेवित्ता आलोएज्जा, अपलि-

उच्चिय आलोएमाणस्स पञ्चमासियं, पल्लिउच्चिय आलोएमाणस्स छम्मा-
सियं ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ जे कोइ साधु साध्वी पांच मासना प्रायश्चित्तुं स्थानक सेवीने आलोवतांयको मायारहितपणे आलोवे तो ते आलोवतां थकाने पाच मासतुंज प्रायश्चित पामे ने मायासहित आलोवे तो ते आलोवतां यकाने छ मासिक प्रायश्चित आवे ॥ ५ ॥

अर्थ ॥६॥ ते. तेथी । प. उपरांत । प. मायासहित । वा. अथवा । अ. मायारहितपणे । वा. वळी । ते. तेने । चे. वळी । छ. छ । मा. मास ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ तेण परं पल्लिउच्चिए वा अपल्लिउच्चिए वा ते चेव उम्मासा ॥ ६ ॥

भावार्थ ॥६॥ ते उपरांत मायासहितपणे के मायारहितपणे आलोवे ते वन्नेने पण छ मासतुं प्रायश्चित आवे ॥ ६ ॥

॥ કેમકે છ માસ સુપરાંત પ્રાયશ્ચિત નથી જે જે ટીર્યકરે જેટલો તપ પોતાને થારે કર્યો તે સુપરાંત પ્રાયશ્ચિત નથી પણ એક રૂપન યાદી પટલે પુસ્તક દોષ સેવના આખી અધિકાર કર્યો હવે થડુ રૂપન આખી પટલે થડુવાર દોષ સેવના આખી અધિકાર કરે છે ॥

અર્થ ॥૭॥ જે જે કોઈ । પિ સાધુ । ૪ ઘણીવાર રૂપણ સગાડી । વિ થકી । મા એકમાસનું । ૫ પ્રાયશ્ચિતનું । હા સ્થાનક । ૫ સેવીને । આ આલોચનો થકો । અ માયારહિત । આ આલોચનો । મા એક માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે । ૫ માયા સહિત । આ આલોચનાને । દો થે । મા માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૭ ॥

મૂઠપાત ॥ ૭ ॥ જે ખિક્તુ બહુલો વિ માસિયં પરિહારદાણ પદિસેવિત્તા આલોપજ્ઞા,
અપસિન્ધિય આલોપમાણસ્ત માસિયં, પલિન્ધિય આલોપમાણસ્ત દોમા
સિય ॥ ૭ ॥

માર્ગર્થ ॥૭॥ જે કાદ સાધુ સાધ્વી જાણે જાણે ઘણીવાર દોષ સ્મારી એક માસનું પ્રાયશ્ચિતનું સ્થાનક સેવીને આલોચનો થકો માયા સહિત માસોને સો એક માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ને માયા સહિત આલોચનો ને માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૭ ॥

અર્થ ॥૮॥ જે જે કોઈ । પિ સાધુ । ૪ ઘણીવાર રૂપણ સ્મારે તો । પિ થકી । દો થે । ૫ માસનું । ૫ માસ-
પિતનું । હા સ્થાનક પામી । ૫ સેવીને । આ માસોને તો । આલોચનો થકો । અ માયારહિતપણે । આ આલોચનો

યકો । દો० વે । મા० માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે । ૫૦ માયાસહિતપણે । આ० આલોવતા યકાને । તે० ત્રણ । મા० માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૮ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૮ ॥ જે જિવસૂં બહુસો વિ તેમાસિયં પરિહારદ્રાણં પરિસેવિત્તા આલોપ્ત્તા,
અપલિતિશ્ચિય આલોપ્માણસ્સ તેમાસિયં, પલિતિશ્ચિય આલોપ્માણસ્સ તે-
માસિયં ॥ ૮ ॥

માર્વાર્થ ॥ ૮ ॥ જે કોઈ સાધુ સાધ્વી ઘળિવાર દૂષણ લગાડીનેં વે માસનું પ્રાયશ્ચિતનું સ્થાનક સેવીને આલોવતો યકો માયાસહિત આલોવે તો વે માસનું ને માયા સહિત આલોવે તો ત્રણ માસનું પ્રાયશ્ચિત પામે ॥ ૮ ॥

અર્થ ॥ ૯ ॥ જે જે કોઈ । મિ० સાધુ । ૬૦ ઘળિવાર દૂષણ લગાડીનેં । વિ० વ્હી । તે० ત્રણ । મા० માસનું । ૫૦ પ્રાયશ્ચિતનું । દ્વા० સ્થાનક । ૫૦ સેવીને । આ० આલોવતો યકો । અ० માયાસહિત । આ० આલોવતો । તે० ત્રણ । મા० માસનું ને । ૫૦ માયાસહિત । આ० આલોવે તો । ચા० ચાર । મા० માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૯ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૯ ॥ જે જિવસૂં બહુસો વિ તેમાસિયં પરિહારદ્રાણં પરિસેવિત્તા આલોપ્ત્તા,
અપલિતિશ્ચિય આલોપ્માણસ્સ તેમાસિયં, પલિતિશ્ચિય આલોપ્માણસ્સ ચાઉ-
સ્માસિયં ॥ ૯ ॥

માર્ગાર્થ ॥૯॥ લે કોઈ સાધુ સાધ્વી યજ્ઞીયાર દૂપણ સગાદીને રત્ની ત્રણ માસનું પ્રાયશ્ચિત્તનું સ્થાનક સેવીને માસોપવો
પક્ષો પ્રાચારરિત્તપ્ને માસોવે તો ત્રણ માસનું ને માયા સરિત માસોવે તો ચાર માસનું પ્રાયશ્ચિત્ત પામે ॥ ૯ ॥

અર્થ ॥ ૧૦ ॥ લે૦ લે કોઈ ૧ થિ૦ સાધુ સાધ્વી ૧ ર૦ યજ્ઞીયાર દૂપણ સગાદીને ૧ થિ૦ રત્ની ૧ થા૦ ચાર માસનું ૧
૧૦ પ્રાયશ્ચિત્તનું ૧ દ્વા૦ સ્થાનક ૧ ૧૦ સેવીને ૧ આ૦ માસોવે ૧ માસોપવો પક્ષો ૧ અ૦ પ્રાચારરિત્તપ્ને ૧ મા૦ માસોપવો
પક્ષો ૧ થા૦ ચાર ૧ મા૦ માસનું ને ૧ ૧૦ પ્રાપ્તસરિત ૧ મા૦ માસોવેતો માસોપવો પક્ષો ૧ ૧૦ પાંચ ૧ મા૦ માસનું પ્રાય
શ્ચિત્ત પામે ॥ ૧૦ ॥

મૂઠપાત્ર ॥ ૧૦ ॥ જે ત્રિકસ્તૂ ઘડુતો વિ ઘાઠમ્માસિય પરિહારદ્વાણં પદ્મિસેવિત્તા આસો
પક્ષા, અપલિઠિચ્ચિય આસોપ્માણસ્ત ઘાઠમ્માસિય, પલિઠિચ્ચિય આસોપ્મા
ણસ્ત પચ્ચમાસિયં ॥ ૧૦ ॥

માર્ગાર્થ ॥ ૧૦ ॥ જે કોઈ સાધુ સાધ્વી પશું દૂપણ સેવીને ચાર માસનું પ્રાયશ્ચિત્તનું સ્થાનક સેવીને આસોવે આસોવતો
પક્ષો જો માયા રરિત્તપ્ને માસોવે તો ચાર માસનું ને માયા સરિત માસોવે તો પાંચ માસનું પ્રાયશ્ચિત્ત પામે ॥ ૧૦ ॥

મર્થ ॥ ૧૧ ॥ લે૦ લે કોઈ ૧ થિ૦ સાધુ ૧ ર૦ યજ્ઞીયાર દૂપણ સગાદી ૧ થિ૦ રત્ની ૧ ૧૦ પાંચ ૧ મા૦ માસનું ૧
પ્રાયશ્ચિત્તનું ૧ દ્વા૦ સ્થાનક ૧ ૧૦ સેવીને ૧ મા૦ માસોવે ૧ માસોપવો પક્ષો ૧ અ૦ પ્રાચારરિત્ત પક્ષો ૧ મા૦ માસોપવો પક્ષો ૧

૫૦ પાંચ । મા૦ માસનું ને । ૫૦ માયાસહિતપણે । આ૦ આલોવતા થકાને । છ૦ છ । મા૦ માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૧૧ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૧ ॥ જે ત્રિક્ષુ બહુસો વિ પશ્ચમાસિયં પરિહારદ્રાણં પક્ષિસેવિત્તા આલોપજ્ઞા,

અપલિટશ્ચિય આલોપમાણસ્સ પશ્ચમાસિયં, પલિટશ્ચિય આલોપમાણસ્સ છમ્મા-
સિયં ॥ ૧૧ ॥

માવાર્થ ॥ ૧૧ ॥ જે કોઈ સાધુ સાઘી ઘણીવાર દૂષણ છગાદીને વ્હી પાંચ માસનું પ્રાયશ્ચિતનું સ્થાનક સેવીને આલોવે, આલોવતો થકો માયારહિત આલોવે તો પાંચ માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ને માયાસહિત આલોવે તો છ માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૧૧ ॥

અર્થ ॥ ૧૨ ॥ તે ॥ તે ॥ ૫૦ ઉપરાંત । ૫૦ માયાસહિતપણે । વા૦ અથવા । અ૦ રહિત । ૫૦ માયા (રહિત) પળે । વા૦ વ્હી । તે૦ તેને । ૫૦ પળ । છ૦ છ । મા૦ માસનું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૧૨ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૨ ॥ તેણ પરં પલિટશ્ચિપ્ વા અપલિટશ્ચિપ્ વા તે એવ છમ્માસા ॥ ૧૨ ॥

માવાર્થ ॥ ૧૨ ॥ તેથી ઉપરાંત માયાસહિત કે માયારહિતપણે આલોવે તોપણ છમાસનું પ્રાયશ્ચિત આવે. ॥ માસ ઉપરાંત પ્રાયશ્ચિત નથી. જેમ પ્રથમ કહું તેમ જે તીર્થકરને વારે જેટલો ઉત્તકકૃષ્ણો તપ તે ઉપરાંત પ્રાયશ્ચિત નથી ॥ ૧૨ ॥ હવે સર્વનું મેલું પ્રાયશ્ચિત કહે છે.

अर्धे ५१३॥ धे० ये छोरे । धि० साधु । मा० एक मासनु । बा० अयबा । दो० ये । मा० मासनु । बा० अयबा । ते०
 त्रण । मा० मासनु । बा० अयबा । पा० चार । मा० मासनु । बा० अयबा । प० पांच । मा० मासनु । बा० बळी । प० पटला
 पूबोक्त । प० प्रायश्चित्तना । द्वा० स्वानकमारेतु । अ० अनेर । प० प्रायश्चित्तनु । द्वा० स्थानक । प० सेनीने । मा० आ
 लोवेते । अ० मायारहितपणे । मा० आलोवेचो यको वेते । मा० एक मासनु । बा० अयबा । दो० ये । मा० मासनु । बा०
 अयबा । ते० त्रण । मा० मासनु । बा० अयबा । पा० चार । मा० मासनु । बा० अयबा । प० पांच । मा० मासनु । बा०
 बळी प्रायश्चित्त माने । प० माया सहित । मा० आलोवेचो । दो० ये । मा० मासनु । बा० अयबा । ते० त्रण । मा० मास
 नु । बा० अयबा । पा० चार । मा० मासनु । बा० अयबा । प० पांच । मा० मासनु । बा० अयबा । छ० छ । मा० मास
 नु । बा० बळी प्रायश्चित्त माने । ते० ते । प० उपरांत । प० माया सहित । बा० बळी । अ० माया रहित । बा० बळी । ते०
 तेने । चे० बळी । छ० छ । मा० मासनु प्रायश्चित्त माने । छ मास उपरांत प्रायश्चित्त नवी ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ जे निक्खू मासिय वा दोमासियं वा तेमासिय वा चाउम्मासिय वा

पच्चमासियं वा पयसिं परिहारट्टाणाण अन्नयर परिहारट्टाण पढिसेविच्चा
 आलोपक्का, अपद्धिउच्चिय आलोपमाणस्स मासिय वा दोमासिय वा तेमा-
 सिय वा चाउम्मासिय वा पच्चमासिय वा पद्धिउच्चिय आलोपमाणस्स दोमा-

सियं वा तेमासियं वा चाळम्मासियं वा पञ्चमासियं वा छम्मासियं वा. तेण
परं पल्लिउच्चिए वा अपल्लिउच्चिए वा ते चेव छम्मासा ॥ १३ ॥

भावर्य ॥ १३ ॥ जे कोइ साधु साध्वी एक मास, बे मास, त्रण मास, चार मास, पाच मासनुं एटला पूर्वोक्त प्रायश्चित्तनुं
स्थानक मांहेलुं कोइ (गमे ते) प्रायश्चित्तनुं स्थानक सेवीने आलोवे तेने एक मासनुं, बे मासनुं, त्रण
मासनुं, चार मासनुं, पांच मासनुं प्रायश्चित्त आवे, षण जो माया सहित आलोवे तो तेने बे मास, त्रण मास, चार, पांच ने
छ मासनुं प्रायश्चित्त आवे, ते उपरांत माया सहित के माया रहितरणे आलोवता थकाने पण छ मासनुं प्रायश्चित्त आवे. छ
मास उपरांत प्रायश्चित्त नवी ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ जे० जेकोइ । भि० साधु । व० घणीवार दूषण लगादीने । वि० वली । मा० एक मासनुं । वा० अथवा । व०
घणीवार दूषण लगादीने । वि० वली । दो० बे । मा० मासनुं । वा० अथवा । व० घणीवार दूषण लगादीने । वि० वली ।
ते० त्रण । मा० मासनुं । वा० अथवा । व० घणीवार दूषण लगादीने । वि० वली । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अ-
थवा । व० घणीवार दूषण लगादीने । वि० वली । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० वली । ए० एहवा कथा छे ते । प०
प्रायश्चित्तना । ट्टा० स्थानक मांहेलुं । अ० अनेरुं । प० प्रायश्चित्तनुं । ट्टा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आलोवे । तेमां ।
अ० माया रहित । आ० आलोवतो थको । मा० एक मासनुं । वा० अथवा । दो० बे । मा० मासनुं । वा० अथवा । ते०

ઢળ । માં માસનું । માં અથવા । શાં ચાર । માં માસનું । શાં અથવા । વં પાંચ । માં માસનું પ્રાપ્તિ । માં
 શ્ચી આવે । વળ શો । વં માયા સહિતપણે । આં આલોવે તો । યોં વે । માં માસનું । શાં અથવા । તેં વ્રજ । માં
 માસનું । શાં અથવા । શાં ચાર । માં માસનું । શાં અથવા । વં પાંચ । માં માસનું । શાં અથવા । ઉં છ । માં
 માસનું । શાં શ્ચી પ્રાપ્તિ આવે । તેં તેં । વં ઉપરાંત । વં માયા સહિત । શાં અથવા । અં માયા રહિત પણે ।
 શાં શ્ચી । તેં તેને । વેં શ્ચી । છં છ । માં માસનું પ્રાપ્તિ આવે ॥ ૧૪ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૧૪ ॥ જે મિથ્યુ વ્રહ્મસો વિ માસિયં વા વ્રહ્મસો વિ દોમાસિયં વા વ્રહ્મસો વિ
 તેમાસિયં વા વ્રહ્મસો વિ શ્ચમાસિયં વા વ્રહ્મસો વિ પચ્ચમાસિયં વા વ્યસિં
 પરિહારદ્વાણામ અમ્ભયર પરિહારદ્વાણ પદ્ધિસેવિચ્છા આલોપદ્ધ્યા, અપલિઙ્ચિય
 આલોપમાણસ્ત માસિયં વા દોમાસિયં વા તેમાસિયં વા શ્ચમાસિયં વા
 પચ્ચમાસિયં વા, પલિઙ્ચિય આલોપમાણસ્ત દોમાસિયં વા તેમાસિયં વા શ્ચ
 ડમાસિયં વા પચ્ચમાસિયં વા છમાસિયં વા તેણ પરં પલિઙ્ચિય વા અપલિ-
 ઙ્ચિય વા તે વેવ છમાસા ॥ ૧૪ ॥

भावार्य ॥ १४ ॥ जे कोइ साधु साध्वी घणीवार दूषण लगाडीने पञ्च मासनुं, वे मासनुं, त्रण मासनुं, चार मासनुं, पांच मासनुं एटलों पूर्वोक्त प्रायश्चित्तनां स्थानक मांदिहं गमे ते प्रायश्चित्तनुं स्थानक सेवीने आलोवे तेने माया रहित आलोवतां यकाने एक मासनुं, वे मासनुं, त्रण मासनुं, चार मासनुं, पांच मासनुं प्रायश्चित्त आवे ने माया सहित आलोवे तो वे मासनुं, त्रण मासनुं, चार मासनुं, पांच मासनुं, छ मासनुं प्रायश्चित्त आवे, ते उपरांत माया सहित के माया रहित आलोवे तो पण तेने छ मासनुं प्रायश्चित्त आवे. (छ मास उपरांत आलोयणा नयी) ॥ १४ ॥ इहे झाडोरा दोष सेववा आश्री कहे छै.

अर्थ ॥ १५ ॥ जे० जे कोइ । भि० साधु । चा० चार । वा० मासनुं । वा० अथवा । सा० कांइक अधिक । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० कांइक अधिक । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० वळी । ए० ए पूर्वे कला ते । पं० प्रायश्चित्तनुं । डा० स्थानक मांदिहं । ज० अनेहं । पं० प्रायश्चित्तनुं । डा० स्थानक । पं० सेवीने । आ० आलोवे । ज० माया रहितवणे । आ० आलोवता थकाने । चा० चार । मा० मासनुं प्रायश्चित्त आवे । वा० अथवा । सा० झाडेरुं । चा० चार । मा० मासनुं । प्रायश्चित्त आवे । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० झाडेरुं । पं० पांच । मा० मासनुं प्रायश्चित्त आवे । वा० वळी । पं० माया सहित । आ० आलोवतो थको । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० झाडेरुं । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । छ० छ । मा० मासनुं । वा० वळी । ते० ते । पं० उपरांत । पं० माया सहित । वा० अथवा । ज० माया रहित सेवे । वा० तोपण । ते० तेने । जे० वळी । छ० छ । मा० मास ॥ १५ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૧૫ ॥ જે નિકસૂ વાઝમ્માસિય વા સાહરેગવાઝમ્માસિય વા પચ્ચમાસિય વા
 સાહરેપચ્ચમાસિય વા ઘણસિં પરિહરદ્વાણાં અન્નયરં પરિહરદ્વાણં પન્નિસે-
 વિત્તા આહોપક્કા, અપલિઝચ્ચિય આહોપમાણસ્સ વાઝમ્માસિય વા સાહરેગ-
 વાઝમ્માસિય વા પચ્ચમાસિય વા સાહરેગપચ્ચમાસિય વા, પલિઝચ્ચિય આહોપ-
 માણસ્સ પચ્ચમાસિય વા સાહરેગપચ્ચમાસિય વા હમ્માસિય વા, તેણ પરં પલ્લિ-
 ઝચ્ચિય વા અપલિઝચ્ચિય વા તે એવ હમ્માસા ॥ ૧૫ ॥

માર્તાર્ધ ॥ ૧૫ ॥ જે કોઈ સાધુ સાઘી ચાર માસનું યજ્ઞવા ચાર માસની કાફ અધિક અથવા પાંચ માસનું અથવા
 પાંચ માસની કાફ અધિક ૫ પૂર્વે કલા તે પ્રાયશ્ચિત્તના સ્થાનક ગૌરિયા અનેરા ગમે તે પ્રાયશ્ચિત્તના સ્થાનક સેવીને આહોવે
 તેમાં પ્રાયા રહિત આહોવે તો ચાર માસનું, ચાર માસ દ્વામેરાનું, પાંચ માસનું, પાંચ માસ દ્વામેરાનું પ્રાયશ્ચિત્ત માટે, પણ
 જો પ્રાયા સહિત આહોવે તો પાંચ માસનું, પાંચમાસ દ્વામેરાનું અથવા છ માસનું પ્રાયશ્ચિત્ત માટે તે હપરાંત પ્રાયા સહિત કે
 પ્રાયા રહિત આહોવે તોપણ તેને છ માસનું પ્રાયશ્ચિત્ત માટે (છ માસ હપરાંત આહોપણનું પ્રાયશ્ચિત્ત નથી) ॥ ૧૫ ॥
 તે વેલેપનું શુભચનનનું કહે છે

મર્દે ॥ ૧૬ ॥ એવે જે કોઈ । યિં સાધુ । ઘં ઘણીવાર દોષ સ્થાપીને । ચિં બન્ની । પાં ચાર । માં માસનું । શાં

अथवा । व० घणीवार । वि० वली । सा० झाझेरं । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । व० घणीवार । वि० वली ।
 पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । व० घणीवार । वि० वली । सा० झाझेरं । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० वली ।
 ए० ए पाछक कथा ते । प० प्रायश्चित्तना । द्वा० स्थानक । अ० अनेरा । प० प्रायश्चित्तना । द्वा० स्थानक । प० सेवीने । आ०
 आलोवे । अ० माया रहित । आ० आलोवे तो । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० झाझेरं । चा० चार । मा०
 मासनु । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मासनु । वा० अथवा । सा० झाझेरं (घणु) । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अ-
 थवा । प० माया सहित । आ० आलोवेतो । पं० पांच । मा० मास । वा० अथवा । सा० घणुं झाझेरं । पं० पांच । मा०
 मास । वा० अथवा । छ० छ । मा० मास । वा० वली । ते० ते । प० छपरंत । प० माया सहित । वा० अथवा । अ० माया
 रहितपणे । वा० वली । ते० ते साधुने । चे० वली । छ० छ । मा० मास ॥ १६ ॥

मूलपाठ ॥ १६ ॥ जे निक्खू बहुसो वि चाउम्मासियं वा बहुसो वि साइरेगचाउम्मा-

सियं वा बहुसो वि पञ्चमासियं वा बहुसो वि साइरेगपञ्चमासियं वा एएसिं
 परिहारट्टाणाणं अन्नयरं परिहारट्टाणं पडिसेविता आलोएज्जा, अपलिउच्चिय
 आलोएमाणस्स चाउम्मासियं वा साइरेगचाउम्मासियं वा पञ्चमासियं वा
 साइरेगपञ्चमासियं वा, पलिउच्चिय आलोएमाणस्स पञ्चमासियं वा साइरेग-

पञ्चमासिय वा छम्मासिय वा, तेण परं वसिडच्चिए वा अण्डिउच्चिए वा ते चेव छम्मासा ॥ १६ ॥

आचार्य ॥ १६ ॥ जे कोइ साधु साध्वी घणीवार दूण लगाडीने पार मासनुं, काँइ द्वासेरं चार मासनुं, पाच मासनुं, द्वासेरं (घण्टे) पाच मासनुं, ए पाठक कडा ते प्रायश्चित्तानुं स्यान्नक सेवीने आलोवे तेमा माया रहितवने आसोवता कडा चार मासनुं, द्वासेरं चार मासनुं, पाँच मासनुं, द्वासेरं पाँच मासनुं प्रायश्चित्त आये वने जो माया सहित आलोवे तो पाँच मासनुं, द्वासेर पाँच मासनुं, छ मासनुं प्रायश्चित्त आवे, ते अपरांत माया सहित के माया रहित वने आसोवता कडा ते साधु साध्वीने निजे छ मासनुं प्रायश्चित्त आये (छ मास अपरांत प्रायश्चित्त नयी) ॥१६॥

अर्थ ॥ १७ ॥ जे० जेकाँइ । मि० साधु । वा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० द्वासेरं । वा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । पं० पाँच । मा० मासनुं । वा० अथवा । सा० द्वासेरं । पं० पाँच । मा० मासनुं । वा० वली । पं० ए पाठक कडा ते । पं० प्रायश्चित्ताना । द्वा० स्यान्नको माँहिनुं । अ० बीरुं । पं० प्रायश्चित्तनु । द्वा० स्यान्नक । पं० सेवीने । मा० आलोवे । अ० माया कपट रहित वने । आ० आलोवतो । ठ० (संप समस) परिहार तपने विषे । ठ० स्याये । क० करवो । पे० दैयावध करवा स्वाधीने । ठ० प्रायश्चित्तने निजे स्यायेछ ते साधु । पि० वली । पं० वली प्रायश्चित्त लगावे सेवे । से० ते । मि० वली । क० संपूर्ण प्रायश्चित्त लगावे तो । छ० दोहण परिहार तपमा । आ० आरोपवो । सि० होय । पु० जे दोष प्रथम परेसा । पं० आन्यो होय ते । पु० प्रथम जे दोष । मा० आलोवे । पु० प्रथम जे दोष । पं० आन्यो होय ते । पं०

पछी । आ० आलोवे । प० पछे । प० दीप लाग्यो होय ते । पु० पेहेलां । आ० आलोवे । प० पछी । प० दीप लाग्यो होय ते । प० पछी । आ० आलोवे । अ० (ए सर्व अपराध आलोवशुं एहवो पूर्वे संकल्प करे) पण माया न चितवे । अ० पछी आलोववानी वेळाए पण न गोपवे । अ० आलोव्या पेहेला माया रहित चितवे पछी । प० आलोवती वेळा माया सहित आलोवे । प० आलोव्यां पेहेलां माया सहित चितवे । अ० पछी आलोवतां यका माया रहितपणे आलोवे । प० आलोवतां पेहेलां माया सहित चितवे । प० पछी आलोवतो यको माया सहित आलोवे । अ० आलोव्या पेहेलां माया रहित चितवे । अ० पछी आलोववानी वेळाए पण न गोपवे । आ० एणी रीते आलोवतो यको ते आलोव्या पछी । स० सर्व । ए० ए पाप । स० आपणा । क० कीधा कर्मरूप ते प्रायश्चित । सा० एकठो करीने प्रायश्चित आपे । जे० जे कोइ साधु । ए० एम पूर्वोक्त । प० घणा मासनी प्रायश्चितनी रचनाए स्थाप्यो ते । प० स्थाप्यो यको । नि० छेछो प्रायश्चित तप । स० करतो यको । प० कोइएक वळी प्रायश्चित लगाहे वळी । से० ते । वि० वळी । क० प्रायश्चित संपूर्ण सर्व । त० त्यां परिहार तप मांहि । आ० आरोपवो । सि० होय ॥ १७ ॥

मूळपाठ ॥ १७ ॥ जे निवस्तू चाउम्मासियं वा साइरेगचाउम्मासियं वा पञ्चमासियं वा

साइरेगपञ्चमासियं वा एएसिं परिहारट्टाणाणं अन्नयरं परिहारट्टाणं पम्भिसे-
 विता आलोएज्जा, अपलिउञ्चिय आलोएमाणे ठवाणिज्जं ठवइत्ता करणिज्जं

वेयावन्नि यं ठविप चि पन्निसेविता से वि कसिणे तत्थेव आरुहेयवे सिया
 पुद्धिं पढिसेविप पुधिं आलोइयं, पुधिं पढिसेविं पच्छा आलोइय, पच्छा पढि
 सेविप पुधिं आलोइय, पच्छा पन्निसेविं पच्छा आलोइय अपलिउच्चिप अप
 लिउच्चिय, अपलिउच्चिप पलिउच्चियं, पलिउच्चिप अपलिउच्चियं, पलिउच्चिप
 पलिउच्चिप अपलिउच्चिप अपलिउच्चिय आलोएमाणस्स सवमेयं सकय साह-
 गिय जे एयाप पट्टवणाप पट्टविप निविसमाणे पढिसेवेइ से वि कसिणे तत्थेव
 आरुहेयवे सिया ॥ १७ ॥

भावार्थ ॥ १७ ॥ जे कोइ साधु साग्वी चार मासहु, आग्नेवं चार मासहु, पांच पासहु, आग्नेवं पांच पासहु ए पत्-
 टव ऋतु ते मायस्मिन्नु स्थानक धीरुं अनेरं (वीरुं) मायस्मिन्नु स्थानक सेवीने आग्नेवं, माया रहित आलोचना यका सकळ
 संयत्नी सन्मुल परिहार कर्तने विषे (सकळ साधुना सय समय तर्तने विषे स्थापवावी बीजा एव आग्नें जे अग्ने एहो दोष
 लगावुं तो अग्ने पण एहो अग्ने सय मायस्मे) स्थाने, स्थापीने तेनी वैषाव्य करताये ते परिहार कर्तने विषे स्थाप्यो साधु
 वन्नी संपूर्ण मायस्मित लगावे तो तेने त्याज ते परिहार तय भावि आरोपवो इये वन्नी ते बावत विद्येये फरे छे से पणा दोष
 नगादी तेमां जे प्रथम दोष साग्वो छे ते प्रथम आग्नेवे १, प्रथम दोष स्वाग्वो दोष ते पन्नी आग्नेवे २. पन्नी दोष स्वाग्वो

होय ते पहलो आलोवे ३, पछी दोष लाम्यो होय ते पछी आलोवे ४, ए चार भांगा जाणवा. वळी सर्व अपराध आलोवडुं एह्वो पुर्वे संकल्प करे ते वखते माया रहित चितवे पछी आलोवती वेळा पण गोपवे नही १, आलोव्या पहेलां माया रहित चितवे पछी आलोवती वखते माया सहित आलोवे २, आलोव्यां पहेलां माया सहित चितवे पछी आलोवतां थकां माया रहित-पणे आलोवे ३, आलोव्यां पहेलां माया सहित चितवे पछी पण आलोवती वेळा माया सहित आलोवे ४, आओव्या पहेलां माया रहित चितवे ने आलोवानी वेळा पण न गोपवे. ए रीते आलोवतां थकां ते आलोव्या पळे सवें पोताना कीथा कर्मस्य पापने एकठां करीने प्रायश्चित आपे. पूर्वाक्त घणा मासनी प्रायश्चितनी रचनाने विषे स्थापेल साधु साध्वी ते स्थाव्या पछी ते प्रायश्चित वहीने नीकळतो थको एटले डेल्लो प्रायश्चित तप करतो थको वळी फरीने कोइ दोष (प्रायश्चित) सेवे तो ते साधुने संपण रीते तिहां परिहार तपमांडी फरी आरोपवो ॥ १७ ॥

[illegible]

होय ते । ५० पछी । आ० आसोवे । ५० पछी । ५० दोप लगाइयो होय ते । ५० मयम । आ० आसोवे । ५० पछी होय ।
 ५० साग्यो होय ते । ५० पछी । आ० आसोवे । अ० सघनो अपराध आसोबधुं एह्यो पूर्व सङ्कल्प करे पण कोइ माया न
 चित्ते । अ० आसोबती देखा पण न मोपवे । अ० आसोब्यां पदेछा माया रहित चित्ते भने । ५० आसोबतीवेळा माया स
 हित आसोवे । ५० आसोब्यां पदेछा माया सहित चित्ते । अ० आसोबतो यको माया रहित चित्ते । ५० आसोब्यां पदेछां
 माया सहित चित्ते । ५० आसोबका यका माया सहित आसोवे । ५० आसोब्या पदेछां माया सहित चित्ते । ५० पछी आ
 सोबानी देखाए माया सहित आसोवे । एकी रीते । आ० आसोब्या पछी । सु० सर्व । ५० ए पाप । स० आपणा । क०
 बीर्वा कर्मरूप प्रायश्चित्त । सा० एकठा करीने । सर्व प्रायश्चित्त आपं । जे० वे साधु । ५० ए पूर्वोक्त । ५० घणा मासिक
 प्रायश्चित्त रचनाने विषे । ५० स्याप्यो यको पछी । नि० प्रायश्चित्त बानीने नीकब्यां छेलो प्रायश्चित्त तप करतो यको बली ।
 ५० कोइ एक दोप लगादे । से० से साधुने । वि० बली । क० सपूर्ण रीते । त० त्याज तेइज परिहार तप मांदि फरी ।
 आ० आरोप्यो नखेपबो । सि० होय ॥ १८ ॥

मूलपाठ ॥ १८ ॥ जे निमस्तु चाठम्मासियं वा सादरेगचाठम्मासियं वा पञ्चमासियं

वा सादरेगपञ्चमासियं वा पयसिं परिहारट्टाणाण अक्षयर परिहारट्टाण प
 नित्तेविता आसोएच्छा, पक्षिउच्चिय आसोयमाणे तवणिक्कां तवइत्ता करणिक्का
 वेयावन्निय तविप वि पत्तिसेविता से वि कसिणे तत्थेव आरुहेयवे सिया पुषि

પડિસેવિયં પુઠિં આલોદ્યં, પુઠિં પમિસેવિયં પચ્છા આલોદ્યં, પચ્છા પમિસે-
 વિયં પુઠિં આલોદ્યં, પચ્છા પમિસેવિયં પચ્છા આલોદ્યં. અપલિઝાશ્ચિએ અપ-
 લિઝાશ્ચિયં, અપલિઝાશ્ચિએ પલિઝાશ્ચિયં, પલિઝાશ્ચિએ અપલિઝાશ્ચિયં, પલિઝાશ્ચિએ
 પલિઝાશ્ચિયં. પલિઝાશ્ચિએ પલિઝાશ્ચિયં આલોદ્યમાણસ સઘમેયં સકયં સાહણિય
 જે યથાએ પટુવણાએ પટુવિએ નિવિસમાણે પમિસેવેહ સે વિ કાસિણે તત્થેવ આરુ-
 હેયવે સિયા ॥ ૧૮ ॥

भावार्थ ॥ १८ ॥ જે કોઈ સાધુ સાધ્વી ચાર માસનું, કાઠેરું ચાર માસનું, પાંચ માસનું, કાઠેરું પાંચ માસનું એ પુર્વો-
 ક્ત પ્રાયશ્ચિતના સ્થાનક માંહિલુ અનેરું વીજું પ્રાયશ્ચિતનું સ્થાનક સેવીને આલોવે, માયા સહિત્તપણે આલોવતો થકો પરિહાર
 તપને વિષે પાછલ મુજબ સ્થાપવો, સ્થાપીને તેની વૈયાવચ કરવી. તે સાધુ તે પરિહાર તપને વિષે સ્થાપ્યો થકો તે તપ વહેતો
 થકો વીજું પ્રાયશ્ચિત સેવે તો તે સાધુને વઙ્ગી સંપૂર્ણ પરિહાર તપને વિષે ત્યાંજ આરોપવો. વઙ્ગી એ વાવત વિશેષ કહે છે, ઘળા
 દોષ લગાડે તે માંહિલો પયમ દોષ લાગ્યો હોય તે પ્રથમ આલોવે ૧, પહેલો દોષ લાગ્યો હોય તે પછી આલોવે ૨, પછી દોષ
 લાગ્યો હોય તે પહેલો આલોવે ૩, પછી દોષ લાગ્યો હોય તે પછી આલોવે ૪, વઙ્ગી સઘલો અપરાધ આલોવજું એહવો પૂર્વે સં-
 કલ્પ કરે પણ માયા ન ચિતવે ને આલોવતી વસતે પણ માયા ન કરે ૧, આલોવ્યા પહેલા માયા ન કરે પણ આલોવતી વસતે

माया फरे २, आलोभ्या वदन्मां माया चित्तये, आलोभती वेळाप माया नचित्तये ३, आलोभ्या पहेलां ने पळी माया चित्तये ४, आलोभ्या पहेला माया सहित चित्तये ने आलोभ्यानी वेळाप माया सहित आलोभे, प रीते आलोभतो यको आलोभ्या पळी सर्वे पोते वीधा कर्दरूप पापने वषा एकठा करीने सर्वे मायचित्त आपे, एम घणीवार पूर्वोक्त घणा मासनी मायचित्तनी रचनाने विषे स्यापेम्स साधू साध्वी रथाप्या पळी मायचित्त यहीने नीकळताने छेत्तुं मायचित्त करतो यको वळी कोइ एक दोष सगाढे तो ने साधने वळी सर्वे दोष पांटे तेइज परिहार तपयारि आरोपबो (प्रसेपबो) ॥ १८ ॥

अर्थ ॥ १९ ॥ जे० ले कोर । धि० साधु । १० घणीचार लुगादीने । वि० बळी । वा० चार । मा० मासनुं प्रायश्चित । वा० अयबा । १० घणीवार । वि० बळी । सा० द्वावेरें (घणुं) । चा० चार । मा० मासनुं प्रायश्चित । वा० अयबा । १० घणीवार । वि० बळी । पं० पांच । मा० मासनुं प्रायश्चित । वा० अयबा । १० घणीवार । वि० बळी । सा० द्वावेरें घणुं । पं० पांच । मा० मासनुं प्रायश्चित । पा० बळी । १० ५ पाछळ बद्दा ते । १० प्रायश्चितना । द्वा० स्थानकर्माशितुं । अ० अनेरें । १० प्रायश्चितनुं । द्वा० स्थानक । १० सेवीने । आ० आलोबतो यको । अ० मायारहितपणे । आ० आलोबतो यको ते आ लोब्या पळी तु करे ते कइ छे । १० परिहार तपने (प्रथम मुनब) विषे स्थापयो । १० स्थापने । १० करवा । १० वैयाचव एतले कृत्स्नाकने वैयाचव करवा स्थापे । १० प्रायश्चित तपने विष स्थाप्यो ते । वि० बळी । १० दोप सेवे । से० ते । वि० बळी प्रायश्चित जेन्खो । १० संपूर्ण सर्व । १० त्यां तेन परिहार तपमादि । आ० आरोपयो । सि० होय । पु० पुर्वे । १० से- र्या वे श्रोप । पु० पदेमो । आ० आमोये १ । पु० पेरेखो । १० दोप लुगावयो होय ते । १० पळी । आ० आलोवे २ । १० पळी । १० दोप साग्यो होय ते । पु० पेरेखो । आ० आलोवे ३ । १० पंखी । १० दोप साग्यो होय ते । १० पळी । आ०

आलोच ४ । अ० अपराध सर्व आलोचं पृहवो पूर्व संकल्प करे पण माया न चित्तवे । अ० आलोचतां पण न गोपवे १ ।
 अ० आलोचन्यां पहेलां माया रहित चित्तवे । प० आलोचनी वेळाए माया सहित आलोचने २ । प० आलोचन्या पहेलां माया स-
 हित चित्तवतो थको । अ० माया रहितपणे आलोचने ३ । प० पहेला माया सहित चित्तवे । प० आलोचता थका माया सहित
 आलोचने ४ । अ० आलोचन्या पहेलां माया रहित चित्तवे । अ० पछी आलोचनानी वेळाए पण न गोपवे । आ० ए रीते आ-
 लोचतो थको ते आलोचन्या पछी । स० सर्व । ए० ए पाप । स० पोते । क० कीचेला ते । सा० एकठा करीने प्रायश्चित्त आपे । जे०
 जे एणी रीते । (व० घणीवार । वि० वळी) । ए० ए पुर्वोक्त घणा मासना प्रायश्चित्तनी रचनाए । प० स्थाप्यो । प० स्थाप्यो
 थको । नि० प्रायश्चित्त वहीने नीकळतो थको वळी । प० प्रायश्चित्त सेबीने । से० ते । वि० वळी प्रायश्चित्त लगाडे । क० संपूर्ण
 सर्व । त० त्यांज परिहार तप्पमाहि । आ० आरोपवो (मक्षेपवो) । सि० होय ॥ १९ ॥

मूळपाठ ॥ १९ ॥ जे भिक्खू बहुसो वि चातुर्मासियं वा बहुसो वि साइरगचातुर्मा-

सियं वा बहुसो वि पञ्चमासियं वा बहुसो वि साइरगपञ्चमासियं वा एसं
 परिहारट्टाणाणं अन्नयरं परिहारट्टाणं पम्पिसेविता आलोएज्जा, अपलिउच्चिय
 आलोएमाणे ठवणिज्जां ठवइत्ता करणिज्जां वेयावडियं. ठविए वि पम्पिसेविता
 से वि कसिणे तत्थेव आरुहेयवे सिया. पुर्वि पम्पिसेवियं पुर्वि आलोइयं, पुर्वि

પટિસેવિયં પઠ્ઠા આલોદ્યં પઠ્ઠા પટિસેવિય પુર્વિ આલોદ્ય, પઠ્ઠા પટિસે
વિય પઠ્ઠા આલોદ્ય, અપસિઠચિપ અપલિઠચિયં, અપસિઠચિપ પસિઠ
ચિય, પસિઠચિપ અપલિઠચિય, પસિઠચિપ પલિઠચિયં અપલિઠચિપ અપ
લિઠચિય આલોપમાણસ સદ્ધમેયં સકય સાહણિય જં' યયાપ પટ્ટવણાપ પટ્ટ
ચિપ નિધિસમાણે પટિસેવેદ્ સે વિ કસિણે તત્યેવ આરુહયે સિયાં' ॥ ૧૯ ॥

માર્ગ્ય ॥ ૧૯ ॥ બે કોર સાધુ સાધી ધર્મીવાર દોપ ભાટે તેને બાર માસનું પ્રાયશ્ચિત્ત, ધર્મીવાર શાશ્વત્ત ચાર માસનું
મયથા ધર્મીવાર પાંચ માસનું અથવા ધર્મીવાર શાશ્વત્ત (ધર્મ) પાંચ માસનું ૫૧ પાઠક કથા તે પ્રાયશ્ચિત્તના સ્વાનકો પારિભા
કોર પણ પ્રાયશ્ચિત્તનું સ્વાનક સેવે સેવીને આલોચે તે કેમ આલોચે તે કહે છે પ્રાયા રહિતપણે આલોચવાં થકા પરિશર તપને
કેવે પૂર્વની પેરે સ્વાપ્નો સ્વાપ્નીને પ્રાયશ્ચિત્ત તપને વિષે સ્વાપ્નો તે તપ ચેતા થકા કહી દોષે છેવે તો તે
પ્રાયશ્ચિત્ત બેઠકો સપૂર્ણ તેને ત્યાંજ વેજ પરિશર તપને વિષે આરોપ્યો હવે ૫ થાજત વિશેષ કહે છે પૂર્વે સેવ્યા તે દોષ પોષામ

૧ H. adds (૫૧માં થયાર છે) एवं बहुसो वि २ In the German Text (जर्मन उपेक्ष बुद्ध्या) एवं प
उचयिष should be omitted (काही नासवा) or pm as (मुक्या) एवं अपकृतिचिप. ३ In the printed German
Text this Sutra is placed before 18 (जर्मन उपेक्षी बुद्ध्यां आ पाठ १८ मो छे ने १८ मो १९ मो छे)

आलोवे १, पहला सेव्या जे दोष ते पछी आलोवे २, पछी सेव्या जे दोष ते प्रथम आलोवे ३, पछी सेव्या जे दोष ते पछी आलोवे ४. हवे वळी ए वावत विशेष कहे छे. अपराध सर्व आलोवखुं एहवो पूरें संकल्प करे गण कांइ माया न चितवे ने पछी आलोवतां पण न गोपवे १, आलोव्यां पहलां माया रहित चितवे ने आलोवती वेळाए माया सहित आलोवे २, आलोव्या पहला माया सहित चितवतो थको माया रहित पणे आलोवे ३, पहलां माया सहित चितवे पछी पण आलोवतां थका माया सहित आलोवे ४, ए रीते आलोव्यां पहलां माया रहित चितवे ने आलोव्यानी वेळाए माया रहित आलोवे, ए रीते आलोवता थकां ते आलोव्या पछी पोताना कीथा सर्व पापने एकठा करीने प्रायश्चित आपे. जे एष घणीवार ए पूर्वोक्त घणा मासना प्रायश्चित्तने विषे स्थाप्यो थको प्रायश्चित्त सेवीने नीकळतां थकाने वळी फरीने प्रायश्चित्त सेवीने ते प्रायश्चित्त लगावें तेने संपूर्ण तेहज प्रायश्चित्त मांहि आरोपवो (प्रक्षेपवो) होय ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ २० ॥ जे० जे कोइ । भि० साधु । व० घणीवार । वि० वळी । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । व० घणीवार । वि० वळी । सा० झामेरुं घणुं । चा० चार । मा० मासनुं । वा० अथवा । व० घणीवार । वि० वळी । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० अथवा । व० घणीवार । वि० वळी । सा० झामेरुं । पं० पांच । मा० मासनुं । वा० वळी । ए० ए पूर्वोक्त । प० प्रायश्चित्तना । द्वा० स्थानक मांहेलुं । अ० अनेरुं । प० प्रायश्चित्तनुं । द्वा० स्थानक । प० सेवीने । आ० आलोवे ते आलोवतो थको । प० माया सहीत पणे । आ० आलोवतो थको । ठ० परिहार तपने विषे स्थापवो । ठ० स्थापने । क० करवा । वे० वैयावच करवाने स्थापे पछी । ठ० प्रायश्चित्त तपने विषे स्थाप्यो ते तप वहता थकां कोइएक ।

दि० पत्नी । ५० प्रार्थयिष्य स्मग्नादे सेवे । से० ते सानुने । चि० पत्नी । क० संपूर्ण रीते ते परिहार तपमाहि । त० त्यांच ।
 आ० आरोपनो । सि० होय । ५० प्रथम । ५० दोष स्मग्नादयो होय ते । पु० पेहेर्ला । आ० आलोवे । पु० प्रथम । ५०
 अप स्मग्नादयो होय ते । ५० पत्नी । आ० आलोवे । ५० पत्नी । ५० दोष स्मग्नादयो होय ते । पु० प्रथम । आ० आलोव ।
 ५० पत्नी दोष । ५ लाग्यो होय ते । ५० पत्नी । आ० आलोवे । इवे केप आलोवे ते कडे छे । अ० माया रहितपण्ये
 चित्तवे पत्नी । अ० ओलोववान्नी वेळा न गोपवे १ । अ० पेहेर्ला माया रहित चित्तवे पत्नी । ५० आलोवती वेळा माया सहित
 आलोवे २ । ५० आलोव्यां पेहेर्ला माया सहित चित्तवे पत्नी । अ० ओलोवतां यका माया रहितपण्ये आलोवे ३ । ५० प्रथम
 माया सहित चित्तवे पत्नी पण । ५० माया सहित आलोवे ४ । ५० आलोव्या पेहेर्लां माया सहित चित्तवे । ५० पत्नी आ
 लोववानी वेळाए माया सहित आलोवे । आ० एवीरीते आलोवतो यको ते आलोव्या पत्नी । स० सर्वे । ५० ५ पाप ।
 स० पोताना । क० क्रीषा प्रार्थयिष्य । सा० एकठा करीने प्रार्थयिष्य आपे । जे० वे । (५० पण । ५० पणीवार बळी) । ५० ५
 पुर्वोक्त धर्मा पासनी प्रार्थयिष्यती रचनाने किये । ५० स्थापीने । ५० स्याप्या बकां । नि० पाळो प्रार्थयिष्य बरीने नीकळता
 बकां पटले छेळो तप करतां पण बळी जे कोइ । ५० प्रार्थयिष्य छमावे तो । से० ते । बि० बळी । प्रार्थयिष्य छमावे । क०
 संपूर्ण सर्व । ५० ते । परिहार तपमाहि । आ० आरोपनो । सि० होय ॥ २० ॥

मूळपाठ ॥ २० ॥ जे भिक्खू बहुसो वि चाउम्मासियं वा बहुसो वि साइरेगपञ्चमासियं
 सिय वा बहुसो वि पञ्चमासियं वा बहुसो वि साइरेगपञ्चमासियं वा पप्पसि

सिय वा बहुसो वि पञ्चमासियं वा बहुसो वि साइरेगपञ्चमासियं वा पप्पसि

परिहारद्वुणाणं अन्नयरं परिहारद्वुणां पन्निसेविता आलोएज्जा, पल्लिउअिय आ-
लोएमाणे ठवणिज्जां ठवइत्ता करणिज्जां वेयावन्निं. ठविए वि पडिसेविता से
वि कसिणे तत्थेव आरुहेयध्वे सिया. पुर्विं पन्निसेविं पुर्विं आलोइयं, पुर्विं
पन्निसेविं पच्छा आलोइयं, पच्छा पडिसेविं पुर्विं आलोइयं, पच्छा पडिसे-
विं पच्छा आलोइयं. अपल्लिउअिय अपल्लिउअियं, अपल्लिउअिय पल्लिउअियं,
पल्लिउअिय अपल्लिउअियं, पल्लिउअिय पल्लिउअियं. पल्लिउअिय पल्लिउअियं
आलोएमाणस्स सव्वमेयं सकयं साहणिय जे' एयाए पट्टवणाए पट्टविए निवि-
समाणे पडिसेवेइ से वि कसिणे तत्थेव आरुहेयध्वे सिया ॥ २० ॥

भावार्थ ॥ २० ॥ जे कोइ साधु एष घणीवार चार मासतुं अथवा घणीवार झन्नेरुं चार मासतुं अथवा घणीवार पांच
मासतु, घणीवार झन्नेरा पांच मासतुं ए पुर्वोक्त मायश्चित्तु स्थानक माहेलुं अनेरुं प्रायश्चित्तुं स्थानक ते सेवीने आलोवे
ते आलोवतो यको माया सहित आलोवतो यको परिहार तपने विषे स्थापवो स्थापीने तेनी वैयावच करवी. ते साधु ते

१ Haddis (एचपां वधारे) एवं बहुसो वि after जे (पछी)

૨૨ સપ્તને ત્રિપે સ્થાપ્યો યજ્ઞો તે સપ ઘોતો યજ્ઞો વીશુ પ્રાયશ્ચિત સેવે તો તે સાધુને ઘ્વતી સંપૂર્ણ પરિહાર તપને ત્રિપે સ્થાન
 ખેપવો ઘ્વતી ૧ ધાપન ત્રિશેષ કહે છે ઘળા દોષ સગાઠે તે માંદિલો પ્રયમ દોષ કામ્યો હોય તે પ્રથમ આલોચે, પોલો દોષ
 ગો હોય તે પછા આલોચે, પછી દોષ સામ્યો હોય તે પોલો આલોચે, પછી દોષ સામ્યો હોય તે પછી આલોચે, હવે ક્રમ
 મ.પે છે કહે છે માયા રહિત ચિત્તવે પછી માયા રહિત આલોચે ૧, પ્રયમ માયા રહિત ચિત્તવે પછી માયા સહિત આલોચે ૨,
 ૩ માયા સહિત ચિત્તવે ને પછી માયા રહિત આલોચે ૩, માયા સહિત ચિત્તવે માયા સહિત આલોચે ૪, આલોચ્યાં પોલો
 ૫ સહિત ચિત્તવે પછી આલોચવાની વેળાએ માયા સહિત આલોચે, એ પ્રાયશ્ચિત આલોચતો યજ્ઞો તે પ્રાયશ્ચિત આલોચ્યાં
 દોષાના કીપા સઘ વાપને એકઠા કરીને પ્રાયશ્ચિત આપે એવી રીતે ઘળીયારની પૂર્વેક ઘળા વાસની પ્રાયશ્ચિતની રચ
 ત્રિપે સ્થાપીને, સ્થાપ્યો યજ્ઞો પ્રાયશ્ચિત ઘળીને નીકળ્યો યજ્ઞો છેલ્લો તપ કરતાં ઘ્વતી તે કાશ્વ પ્રાયશ્ચિત સગાઠેતો તેણે
 ધવ સગાઠે તેને સર્વ સંપૂર્ણ તેજન પરિહાર તપ માંદિ ફરી આરોપ્યો ॥ ૨૦ ॥ હવે જ્ઞાનાની વિધિનો અધિકાર કહે છે

અર્થ ॥ ૨૧ ॥ ઘ. ઘળા । પા. પરિહારી પ્રાયશ્ચિત્તિયા સાધુ । ઘ. ઘળા । અ. અપ્રાયશ્ચિત્તયા સાધુ । ૩૦ બાંઉ ।
 એકઠા વેળા । અ. એકઠા । નિ. રહેવું । ઘા. અયવા । અ. એકઠા । નિ. વેસવાને । ઘા. અયવા । વે. ચિત્તવ ।
 ન । સે. તેને ઘ્વતી । ઘ. ઘ્વત્યે । ઘે. સ્થિતર (તે જપન્ય ૩ । મધ્યમ ૫ । સત્કૃતી ૨૦ વર્ષની દીસાવાઝા સાધુ) ને ।
 ઘિના । પુ. પુઠે (પુછયા ઘિના) । પ. એકઠા । અ. રહેવું । ઘા. અયવા । અ. એકઠા । નિ. વેસવ । ઘા. ઘ્વતી । વે.
 ઘ. ઘ્વત્યે । ઘ. ઘ્વતી । ઘે. સ્થિતરને । આ. પુછીને આજ્ઞા દીણ તો । પ. એકઠા । અ. રહેવું । ઘા. અયવા ।
 એકઠા । નિ. વેમયુ । ઘા. ઘ્વતી । વે. ચિત્તવે । ઘે. સ્થિતરની આજ્ઞા હોયતો । ઘ. ઘ. ઘ્વતી । સે. તે । ઘિ. ચિત્તરે ।

ए० एम । ण्हं० वळी । क० कल्पे । ए० एकठा । अ० रहेवुं । वा० अथवा । अ० एकठा । नि० बेसवुं । वा० वळी । चे०
चितवे । थे० स्थिवरनी आझा एम होयके । य० ण्हं० वळी । से० ते । नो० न । वि० विचरो तो । ए० एम । ण्हं० वळी ।
नो० न । क० कल्पे । ए० एकठा । अ० रहेवुं । वा० अथवा । अ० एकठा । नि० बेसवुं । वा० वळी । चे० चितववुं ।
जो० जे कोइ । णं० वळी । ये० स्थिवरने । अ० विण । इ० कळे (आझा विना) एकठा । अ० रहेवानुं । वा० अथवा ।
अ० एकठा । नि० बेसवानुं । वा० वळी । चे० चितवे । से० तेने । सं० तेंदळा काळ (दीन) नो । छे० दीक्षानो छेद ।
वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित आवे । वा० वळी ॥ २१ ॥

मूळपाठ ॥ २१ ॥ बहुवे पारिहारिया बहुवे अपारिहारिया इच्छेज्जा एगयओ अभिनि-
सेज्जं वा अज्जिनिसीहियं वा चेएत्तए. नो से कप्पइ थेरे अणापुच्छिता एगयओ
अज्जिनिसेज्जं वा अज्जिनिसीहियं वा चेएत्तए, कप्पइ ण्हं थेरे आपुच्छिता
एगयओ अज्जिनिसेज्जं वा अज्जिनिसीहियं वा चेएत्तए. थेरा य ण्हं से वियरेज्जा
एव ण्हं कप्पइ एगयओ अज्जिनिसेज्जं वा अज्जिनिसीहियं वा चेएत्तए. थेरा य
ण्हं से नो वियरेज्जा एव ण्हं नो कप्पइ एगयओ अज्जिनिसेज्जं वा अज्जिनिसी-

हिय वा खेपत्तप, जो णं येरेहिं अविइणे' अग्निनिसेउज वा अग्निनिसीहिय वा
 वेपइ, से सन्तरा छेप वा परिहारे जा ॥ २१ ॥

भावार्थ ॥ २१ ॥ घणा प्रायश्चित्त बाळा साधु, घणा प्रायश्चित्त नयी आम्हा तेवा साधु एकठा मेळा रहेवा अथवा वेसवा
 बांछे, पित्तने पत्र स्थिर साधुने पुछणा बिना एकठा रहेवु के वेसवु चित्तवर्धु न कृत्ये स्थिरने पुछीने एकठा रहेवा वेसबाहु
 वेसवर्धु कृत्ये स्थिर आगा दीप के समे विषयो हो एकठा रहेवा वेसबाहु चित्तवर्धु कृत्ये ने जो स्थिर एकठा विषरवानी
 आगा न दीप हो एकठा रहेवु वेसवु एही चित्तवर्धना करवी न कृत्ये जो स्थिरना कळाबिना एकठा रहेवा, वेसबाहु चित्तवे
 तो ते साधुने तेठळा दीक्सनो दीक्षानो छेद (ओछा करे) अथवा तपनु प्रायश्चित्त माने ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ २१ ॥ ५० परिहार । क० कृत्यनी समाचारी ते तपने विषे । हि० रखो हुतो । वि० साधु । ५० अनैरा भीजा
 बाहार गामाविक्रने विषे रखो छे । ये० स्थिरनी । वे० वैयाक्त्तने काळे । ग० जाय । ये० स्थिर (आचार्य) । य० बळी ।
 से० तेने ते प्रायश्चित्तनु तप । स० समारे छे पटछे ते व्याचार्य परिहारिने जावी कसवे समारे वे समे परिहारी तप सहित छो
 एरवु मभारीने ते परिहारी साधुने करे समे परिहार तप मुक्तीने जायो । पछी ते साधु समर्थ हवे तो मुक्तीने न जाय पण ए
 तप करीने जाय बने असमर्थ होय तो मुक्तीने जाय । हवे परिहारीयाने जावानो आचार करे छे । क० कृत्ये । से० तेने ।
 ५० एक । रा० रात्रीनी । ५० प्रतिष्ठा करीने । म० जे । ज० जे । दि० विद्याप । भ० अनैरा । सा० साधु साध्वी । वि०

१ इ (पचमा) अग्निनिने २ Added (एकमां पचारे) एगययो The Same in T (दीमां) (पकाम्बतः)

विचरता होय । त० ते । त० ते । दि० दिवाने विपे । स० अंगीकार करीने जाय । नो० न । से० तेहने । क० कल्पे । त०
 त्यां सुंदर आहार उपधी स्त्रीआदि देखीने । वि० विहार । व० वसतुं रहेतुं न कल्पे । क० कल्पे । से० तेहने ।
 त० त्यां । का० रोगादिक कारण । व० निमित्ते । व० वसतु (रहेतुं) । त० ते स्थवरादिक । च० णं० वळी । का० कारण ।
 नि० पुनं शपथके । प० अनेरो । व० कडे बोले । व० वसो रहो । अ० अहो आर्यो । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा ।
 दु० वे । रा. रात्री । वा० वळी । ए० एम । से० ते वैयावच करवा गएल साधुने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा०
 अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० वळी । व० वसतुं । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । प० उपरांत । ए० एक । रा०
 रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० वळी । व० वसतुं न कल्पे । जं० जे कोइ । त० त्यां । प० उपरांत । ए०
 एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० वळी । व० रहे (कारणविना) । से० तेने । से० तेढली रा-
 त्रीनो । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प० प्रार्थित तप पण आचे । वा० वळी ॥ २२ ॥

मूळपाठ ॥ २२ ॥ परिहार कण्टिपु निऋतू वहिया थेराणं वेयावकियाए गच्छेज्जा. थेरा य
 से सरेज्जा कप्पइ से एगराइयाए पन्निमाए जसं जसं दिसं जसं अन्ने साहम्मिया
 विहरन्ति तसं तसं दिसं उवलित्तए. नो से कप्पइ तत्थ विहारवत्तियं वत्थए,
 कप्पइ से तत्थ कारणवत्तियं वत्थए. तंसि च णं कारणंसि निट्ठियंसि परो वए-
 ज्जा । वसाहि अज्जो एगरायं वा दुरायं वा. एवं से कप्पइ एगरायं वा दुरायं

वा वरथप, नो से कण्ठ परं पगरायाओ वा दुरायाओ वा वस्थप, ज तस्थ पर
 पगरायाओ वा दुरायाओ वा वसइ से सन्तरा छेप वा परिहारे वा ॥ २२ ॥

माचार्य ॥ २० ॥ परिहार कल्पनी समाचारी परिहार तबने बिपे रहेछो साधु बीजा बाहार गामादिकने बिपि रहेछ स्वि
 बरनी बैयाबचने कावे जाय (मयन करे) तेबारे तप छाने जाय के हुं करे ते यणी कहे छे, स्थिर (ते आचार्य) ते
 साधुने प्रायश्चित्त तप समारे पटसे के बाहार भागी वस्तले परिहारीने आचार्य समारे जे सने परिहारी तप सहित छो (बन्नी
 तेने कहे के ते तप तम मुकीने जाओ, पछी जो ते साधु समर्थ होय तो तप करीने जाय ने असमर्थ होय तो मुकीने जाय
 (इहे परिहारीने जाबानो आधार बहे छे) ते साधुने एक रात्रीनी प्रतिष्ठा करीने रहेषु कल्पे (अभिप्राय एटले प्रतिष्ठा करीने
 जाबानुं कारण एटले क वाटे जावां गोकुळादिकने बिपे मजुर (बगो) गोरसाखीक साथे तो शाता जागीने प्रतिबंध न उपजे
 तैयी कोइ कारणबिना एक रात्री उपरांत रहेषु न कल्पे एम करीने वासे) बन्नी जे दिक्षाए अनेरा साधर्मिक साधु साथी
 बिचरता इ य ते दिक्षाने बिपे अगीकार करीने जाय बन्नी त्यां सुदर आधार तपची बल आदि तैलीने विहार निमित्ते वसधु
 रहेषु तेरने न कल्पे त्या रोगादिक कारण निमित्ते तेने वसधुं (रहेषु) कल्पे ते स्थिरादिक कारण पुरु यए अनेरा कहे के
 अहो भायो एक रात्री अथवा बे रात्री रहो ? एम ते बैयाबच करपा गयो ते साधुने एक रात्री अथवा बे रात्री वसधुं कल्पे एक
 रात्री अथवा बे रात्री बन्नी उपरांत वसधुं कल्पे नहि जे कोइ त्यां एक रात्री अथवा बे रात्री उपरांत (निष्कारणे) वसे तो
 ते साधुने निष्कारणे एक बे रात्री उपरांत छेटी रात्री रहे तेटी रात्रीनो छेइ अथवा प्रायश्चित्त तप पण पामे ॥ २२ ॥

अर्थ ॥ २३ ॥ प० प्रायश्चित्तरूप । क० कल्प समाचारीने विषे । द्वि० रह्यो होय ते । भि० साधु । व० बाहारना गामा-
 दिक्कने विषे रहा छे ते । थे० स्थिवरने । वे० वैयावचने काजे । ग० जाय । ये० स्थिवर । य० वळी । ते साधुने । नो०
 न । स० संभारे परिहार तप वावत । क० कल्पे । से० ते परिहारिया साधुने । नि० परिहार तप वहेतां एटले ते तपश्चर्या
 करता जाताने (आकुल ध्याकुल थएलने) । ए० एक । रा० रात्रीनी । प० पढिमा (अभिग्रह) करीने जाय । ज० जेणे ।
 ज० जेणे । दि० दिशाने विषे । अ० अनेरा । सा० साधु साध्वी । वि० विचरता होय । त० ते । त० ते । दि० दिशाने
 विषे । उ० अमीकार करीने जाय । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । त० त्यां । वि० विहार । व० वृत्ति । व० वसवुं ।
 रहवुं न कल्पे । क० वसपे । से० तेहने । त० त्यां । का० रोगादिक कारण । व० निमित्ते । व० वसवुं रहवुं कल्पे । त० ते
 स्थिवरादिक । च० ज० वळी । का० कारण । नि० पुरुषए । प० अनेरो । व० कहे बोले । व० वसो रह्यो । अ० अहो
 आर्यो । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० वळी । ए० एम । से० ते एटले वैयावच करवा
 गएल साधुने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० वळी । व० रहवुं कल्पे ।
 नो० नही । से० तेने । क० कल्पे । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० वळी ।
 व० वसवुं न कल्पे । ज० जे कोइ । त० त्यां । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री ।
 वा० वळी । व० वसे । से० ते । सं० जेटली रात्री उपरांत रहे तेजली रात्रीनो । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प०
 परिहार (प्रायश्चित) तप पाने । वा० वळी ॥ २३ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૨૩ ॥ પરિહાર કપ્પટ્ટિપ્પ મિકસૂં બહિયા થેરાણ થેયાવનિયાપ્પ ગણ્હેક્કા થેરા
 ય નો સરેક્કા, કપ્પહ્સે નિધિસમાણસ્સ પગરાહ્યાપ્પ પઢિમાપ્પ જણ્ણં અણ્ણ
 દિસિં શ્ચે સાહમ્મિયા વિહરન્તિ તણ્ણ તણ્ણં દિસં ઉપલિત્તપ્પ નો સે કપ્પહ્સ
 તત્થ વિહારવત્તિય વત્થપ્પ, કપ્પહ્સે સે તત્થ કારણવત્તિયં વત્થપ્પ તંતિ ચ ન
 કારણસિ નિટ્ઠિયસિ પેરોવપ્પક્કા । વસાદિ અક્કો પગરાયં વા તુરાયં વા પ્પ
 સે કપ્પહ્સ પગરાય વા તુરાય વા વરથપ્પ, નો સે કપ્પહ્સ પર પગરાયાઓ વા તુરા
 યાઓ વા વરથપ્પ જ તત્થ પરં પગરાયાઓ વા તુરાયાઓ વા વસહ્સ, સે સન્તરા
 હેપ્પ વા પરિહારે વા ॥ ૨૩ ॥

માસાર્ય ॥ ૨૩ ॥ પ્રાયશ્ચિત્ત રૂપ કલ્પ સમાચારીને વિષે રહ્યો હોય તે સાધુ બાહરલા ગાપાલિકને વિષે સ્થિતરાત્તિક રહ્યા
 તેની પંચાસને કાલે જાય તે વારે વિષા નિમિત્તે પદ સ્થર કરતાં થકા તથા બળી માતના સંવેશા શિષ્યને કહેતા થકા
 િદિક માસાર્ય આકુલ બ્યાકુલ થયા તેવારે તે આચાર્યને સાંમથ્યું નથી જે પરિહાર તપ થકીને સાધુ બહાર જાય છે તે
 ર તે પરિહાર તપ થકેહો જાય તે સાધુને એક ગત્રી (અભિગ્રહ) પ્રતિષ્ઠા કરીને જાધુ કલ્પે તે થર્પા જાય તે કહે છે જે
 દિશાને વિષે અનેરા સાધર્મિક સાધુ ચિત્તરતા હોય તે દિશાને વિષે જાય થકી જ્યાં સુધર જ્યાર જ્યપિ થલ માત્રી થેલીને

विहार निमित्ते वसवुं रहेवुं तेने न कल्पे, पण त्यां रोगादिक निमित्ते तेने वसवुं कल्पे. ते स्थिविरादिक कारण पुरुं थए अनेरा कहेके अहो आर्यो एक रात्री अथवा वे रात्री रहो एम ते वैयावच करवा गएल साधुने क रात्री अथवा वे रात्री वसवुं कल्पे. तेने एक रात्री अथवा वे रात्री उपरांत वसवुं कल्पे नही. जे त्यां एक रात्री, वे रात्री उपरांत वसे तेने एक वे रात्री उपरांत जेटली रात्री रहे तेदली रात्रीनो दीक्षानो डेद एटले तेदला दिवस दीक्षाना ओछा गणाय अथवा प्रायश्चित्तनो तप आवे ॥ २३ ॥

अर्थ ॥ २४ ॥ प० प्रायश्चित्तरूप । क० कल्प समाचारीनी । टि० स्थितीने विषे रहा होय ते । धि० साधु । व० बाहार ग्रामादिकने विषे रहा छे । थे० स्थिवर तेनी । वे० वैयावचजे काजे । ग० जाय ते वारे । थे० स्थिवर । य० वली । से० तेहने । स० तप सुकाववाचुं संभाले । वा० पण पछी जाहीवेला । नो० न । स० संभाले एटले वीसरी गया । क० कल्पे । से० तेने । नि० परिहार तप करता जानार (आहुळ व्याकुळ थएल साधुने) । ए० एक । रा० रात्रीनी । प० प्रतिमा अभिग्रह विशेषे करीने जावुं । ज० जे । ज० जे । दि० दिशाए । अ० अनेरा । सा० साधु । वि० निचरता होय । त० ते । त० ते । दि० दिशाने विषे । ल० अंगीकार करीने जाय । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । त० त्यां । वि० विहार । व० वृत्ति । व० वसवुं रहेवुं न कल्पे । क० कल्पे । से० तेने । त० त्यां । का० रोगादिक कारण । व० निमित्ते । व० वसवुं रहेवुं कल्पे । त० ते स्थिवरादिक । च० णं० वली । का० कारण । नि० पुरुं थए । प० अनेरो । व० कहे बोले । व० वसो रहो । अ० अहो आर्यो । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० वली । प० एम । से० ते एटले वैयावच करवा गएल साधुने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० वली । व०

पु फल्ये । नो० नर्हि । से० वेने । फ० फल्ये । प० उपरति । प० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० मे । रा० रात्री ।
 • रन्नी । २० रसतुं न फल्ये । म० जे । त० त्यां । प० उपरति । प० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० मे । रा०
 र्नी । वा० रन्नी उपरांत । ३० वसे तो । से० ते । सं० वेदली रात्रीनो । छे० दीप्तानो छेद् । वा० अथवा । प० परि
 र तप पाने । वा० रन्नी ॥ २४ ॥

मृळपात ॥ २४ ॥ परिहार कप्पट्टिय भिक्खू वहिया थेराणं वेयावडियाप् गच्छेज्जा, थ
 रा य से सरेज्जा वा नो सरेज्जा, कप्पइ से निविसमाणस्स एगराइयाप् पन्निमाप्
 जसं जस दिस अस्से साहम्मिया विहरन्ति तसं तसं दिसं उवलित्तप्, नो से
 कप्पइ तत्थ बिहारवत्तिय वत्थप्, कप्पइ से तत्थ कारणवत्तिय वत्थप् तत्ति
 च ए कारणत्ति निट्टियासि परो वपज्जा । वसाहि अज्जो एगरायं वा दुराय वा
 एव से कप्पइ एगराय वा दुरायं वा वत्थप्, नो से कप्पइ पर एगरायाओ
 वा दुरायाओ वा वत्थप् ज तत्थ पर एगरायाओ वा दुरायाओ वा वसइ,
 से सन्तरा छेप् वा परिहारे वा ॥ २४ ॥

भावार्थ ॥ २४ ॥ प्रायश्चित्त तत्पर कल्प समाचारीनी स्थितिने विषे रह्यो साधु बहार गामादिकने विषे रक्षा छे ते स्थि-
 वरादिकनी वैयावचने काजे जाय ते वारे स्थिवरने प्रथम सांभळ्युं हंतुं जे ते साधुनो तप मुकावीशुं पण ते साधुने जाती वेला
 स्थिवर तप मुकाववानुं सांभळवाने विसरी गया, ते परिहार तप वहेचा जनार साधुने एक रात्रीनो अभिग्रह करीने जे दीवाण
 बीजा साधु त्यां जावुं कल्पे. वळी त्यां सुंदर आहार उपवी बत्त आदी देखीने विहार निमित्ते वसवुं तेने न कल्पे, पण त्यां
 रोगादिक निमित्ते तेने वसवुं कल्पे. ते स्थिवरादिक कारण पुं थए अनेरा कहे हे आयो एक रात्री के वे रात्री रह्यो एम ते
 वैयावच करवा गएल साधुने एक रात्री अथवा वे रात्री वसवुं कल्पे. तेने एक रात्री के वे रात्री उपरांत रहेवुं न कल्पे. ते
 साधु त्यां एक रात्री अथवा वे रात्री उपरांत कसे तेने जेवळी रात्री उपरांत कसे तेने, तेवळी रात्रीनो दीक्षानो छेद एटले
 तेवला टिवस दीक्षाना ओछा करे अथवा तपनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ २४ ॥ इहां एकला साधुने न रहेवा भणी ए कारण
 कथुं. इवें इहां एकलविहारी आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ २५ ॥ धि० साधु । य० वळी । ग० गण (संघादामां) थी । अ० नीकळीने । ए० एकल । वि० विहारीपणे ।
 ए० एकल विहारीनी प्रतिमा (अभिग्रह) विशेष प्रत्ये । उ० पहीवर्जी (अंगीकार करी) ने । वि० विचरे ते साधु वळी
 (प्रतिज्ञा अविधीए पहीवर्जी कांइ दोष लगादी) शुद्ध चाले नहीं ते वारे । से० ते साधु । य० वळी । इ० इच्छे । दो०
 बीजीवार । पि० वळी । तं० ए तेदज । ग० मच्छने । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरवुं वांछे तो केवी रीते गणमां लेवो
 ते कहे छे । पु० बीजीवार । आ० आलोचावे । पु० बीजीवार । ए० पहीकमावे । पु० बीजीवार । छे० दीक्षा लीए । प०
 तप अथवा चारित्रना प्रायश्चित्तने विषे । उ० स्थापे ॥ २५ ॥

मूळपाठ ॥ २५ ॥ भिक्खु य गणाश्चो अवकम्म पगल्लविहारपढिम उवसपल्लित्ताण विह
रेद्धा से य इच्छेद्धा दोषं पि तमेव गणं उवसपल्लित्ताण विहरित्तप, पुणो
आलापद्धा पुणो पढिक्कमेज्जा पुणो छेयपरिहारस्स उवट्ठापज्जा ॥ २५ ॥

भावार्थ ॥ २५ ॥ ब कोइ साधु (अपन्य १० पूर्वपर, छत्तुणे १४ पूर्वपर आठ गुणवाळो) गच्छपी नीक्कमीने एकल
हारीपणे एकलविहारीनी प्रतिमा (अभिग्रह) विशेष प्रत्ये मगीकार करीने विचरे ते साधु ते प्रतिमा अभिधिण परिर्वर्ततां
इक्क दोष सगाडे पटले छुट्ट न चाले ते बारे ते साधु बीजीवार तेज गच्छने अंगीकार करीने निषयखु वाञ्छे तो तेने केवी
ते करी गच्छयां लेबो ते न्ह छे ते साधुने बीजीवार आलोवावे, करी बीजीवार पढीकमावे, वळी बीजीवार दीसा (छेवी)
रावीने तप भयवा चारित्रना प्रायश्चित्तने विणे स्याये ॥ २५ ॥ इवे गणावच्छेदक आभी कहे छे ॥

अर्थ ॥ २६ ॥ ग० गणावच्छेदक (जपन्य १० पूर्ववारी चत्तुस्रो १४ पूर्ववारी आठगुणे करी सहित) । य० वळी ।
० गग (गच्छ) यही । म० नीक्कमीने । प० एकल । वि० विहारीपणे । प० परिमा (अभिग्रह) पढीवर्मीने । उ० अंगी
र करीने । वि० विचर । ते साधु गणावच्छेदक वळी न छुट्ट रीते चाले पटले प्रतिमा अभिधिण पढीवर्मी कोइक दोष
गाडे ते पणी । से० ते साधु । य० वळी । इ० पांढे । दो० बीजीवार । पि० वळी । व० तेहन । ग० गच्छने । उ० अंगी

કાર કરીને । વિ० વિચરવું (તો તે સાધુને ગચ્છમાં કેવી રીતે પાછો લેવો તે કહે છે) । પુ० વીજીવાર । આ० આલાવાય । પુ० વીજીવાર । ૫૦ પઢીકપાવે । પુ० વીજીવાર । હે० દીક્ષા છેદીને । ૫૦ તપ અથવા ચારિત્રરૂપ પ્રાપ્તિતે । ૩૦ સ્થાપે ॥ ૨૬ ॥ મૂલપાઠ ॥ ૨૬ ॥ ગણાવચ્છેદ્દય ય ગણાઓ અવકમ્મ એગણ્ણવિહારપમિમં ઉવસંપજ્ઞિત્તાણં વિહરેજ્ઞા સે ય ઇચ્છેજ્ઞા દોચં પિ તમેવ ગણં ઉવસંપજ્ઞિત્તાણં વિહરિત્તણં, પુણો

આલોણ્ણા પુણો પમિક્કમેજ્ઞા પુણો હેયપરિહારસ્સ ઉવટ્ટાણ્ણા ॥ ૨૬ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૬ ॥ હવે ગણાવચ્છેદક આશ્રી સૂત્ર કહે છે. ગણાવચ્છેદક સાધુ જયન્ય ૧૦ પૂર્વધારી, હત્કણ્ણો ૧૪ પૂર્વધારી તથા આઠગુણે કરી સહિત ગચ્છથી નીકળીને એકલવિહારીપણે પઢિયા પઢીવર્જીને અંગીકાર કરીને વિચરે તે ગણાવચ્છેદક સાધુને પઢિયા વહેતાં કાફર દોષ લાગે તે પછી વીજીવાર વલી તેજ ગચ્છમાં દાઘલ થયા ઇચ્છે તો શી રીતે ગચ્છમાં તેમને લેવા કહે છે. વીજીવાર આલોવાયે, પઢિકમાયે, દીક્ષા છેદીને તપ અથવા ચારિત્ર રૂપ પ્રાપ્તિત ઉપર ફરી સ્થાપે ॥ ૨૬ ॥

અર્થ ॥ ૨૭ ॥ આ० આચાર્ય । ૩૦ હવાધ્યાય । ૪૦ વલી । ગ० ગચ્છથક્કી । અ० નીકળીને । એ० એકલ । વિ० ત્રિ-હારીપણાની । ૫૦ પઢિયા । ૩૦ અંગીકાર કરીને । વિ० વિચરે । તે વલી ન શુદ્ધ રીતે ચાલે એટલે પઢિયા અવિધિએ પઢિ વર્જી કાફર દોષ લગાડે । સે० તે । ૪૦ વલી । ૩૦ વાંછે । ૬૦ વીજીવાર । પિ० વલી । તં તેજ । ગ० ગચ્છને । ૩૦ અંગીકાર કરીને । વિ० વિચરવું । (તો તે સાધુને ગચ્છમાં કેવી રીતે પાછો લેવો તે કહે છે) । પુ० વીજીવાર । આ० આલો-

૧ H adds. (એવમાં વધારે) સે ય નો સંયરેજ્ઞા.

दे । पु० बीनीधार । प० पट्टिकमाये । पु० बीनीधार । छे० दीक्षा छेदीने । प० तप अथवा चारित्र्यरूप प्राप्यविक्रमे विषे ।
 • याये ॥ २७ ॥

मूलपाठ ॥ २४ ॥ आथरियउक्कजाप य गणाओ अवकम्म पगल्लविहारपडिमं उवसपड्डि-

साण विहरेत्ता 'से य इच्छेत्ता दोष पि तमेव गण उवसंपड्डिताणं विहरित्तप,

पुणो आलोपज्जा पुणो पट्टिकमेत्ता पुणो छेयपरिहारस्स उवट्ठापज्जा ॥ २५ ॥

माचार्य ॥ २७ ॥ एम आचार्य उपाध्याय गच्छयी नीकन्दीने एकल विहारीनी परिभा अगीकार करीने विचरे से आ
 र्थ उपाध्यायने पट्टिमा दरेवां काइ दोप छागे तो बीनीधार बन्दी तेज गच्छमां वात्सल यवा इच्छे तो छी रीते गच्छमां तेमने
 ण ते बरे छे बीनीधार आलोपाये, पट्टिकमाये, बन्दी दीक्षा छेदीने तप अथवा चारित्र्य रूप प्राप्यविक्रमे विषे स्याये ॥ २७ ॥
 से दोप लगावे ते पासत्थापने पट्टिकमे से यणी इवे पासत्थानो सुत्र कइ छे

अर्थ ॥ २८ ॥ पि० साधु । य० बन्दी । म० गच्छने । अ० सुकीने । पा० पासत्था । पि० विहार । प० पट्टिमा ।
 ० अगीकार करीने । पि० विचरे । से० ते साधु । य० यणी पासत्थापणु सुकी । इ० इच्छे । दो० बीनीधार । पि०
 की । त० नेन । ग० गच्छमां आपवो । छे० अगीकार करीने । पि० विचारुं पांछे तो दा करे से कइ छे । अ० छे । या०
 ० । य० शा । से० छेप चारित्र्य छतो छे तो तेहने । पु० बीनीधार । आ० आलोपाये । पु० बीनीधार । प० पट्टिकमाये ।

પુ૦ (મૂઝ ગુણ ચારિત્ર ગયું હોય તો) વીજીવાર । હે૦ દીક્ષા હેદીને । ૫૦ તથ અથવા નવા ચારિત્ર રૂપ પ્રાયશ્ચિત્તને વિધે ।
૩૦ સ્થાપે ॥ ૨૮ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૨૮ ॥ નિઠ્ઠુ ય ગણાઓ અવકમ્મ પાસત્થવિહારપાઠિમં ઉવસંપજ્ઞિત્તાણં વિ-
હરેજ્ઞા સે ય દ્વચ્છેજ્ઞા દોઙ્ગં પિ તમેવ ગણં ઉવસંપજ્ઞિત્તાણં વિહરિત્તણ, અત્થિ
યાદં થ સેસે, પુણો આલોપજ્ઞા પુણો પમિક્કમેજ્ઞા પુણો ભેયપરિહારસ્સ ઉવ-

ટ્ટાપજ્ઞા ॥ ૨૮ ॥

ભાષાર્થ ॥ ૨૮ ॥ સાધુ ગચ્છને મુક્કીને પાસત્યાપણું પહીવર્જીને તે સાધુ પાછો પાસત્યાપણું મુકુંડું વાંચે તથા વીજી
વાર તેજ ગચ્છમાં આવી તે ગચ્છ અંગીકાર કરીને વિચરું દ્વચ્છે તો શું કરવું તે કહે છે. જો તે સાધુમાં શેષ ચારિત્ર હતો
હોય તો વીજીવાર આલોવાવે, પઠિકમાવે, વીજીવાર દીક્ષા હેદીને તપરૂપ પ્રાયશ્ચિત્તે સ્થાપે પટલે કે સાધુ પાસત્યાપણું
અંગીકાર કરીને અશુભ ભાવ પલટાણા ને વીજીવાર શુભ ભાવ આવે તેવારે વીજીવાર ગચ્છમાંહિ આવવાં દ્વચ્છે તેવારે શેષ
આગળો ચારિત્ર હતો હોય તો તેહને ફરીને આલોવાવે ને ફરી પ્રાયશ્ચિત્ત દેવાવે પણ જો મૂઝથી ચારિત્ર ગયું હોય તો મૂઝથી
દિક્ષા દેવી જેથી ચતુર્વિધ સંઘને પ્રતિત સ્પર્ષે ને મેદ ન પડે ॥ ૨૮ ॥

અર્થ ॥ ૨૯ ॥ ધિ૦ સાધુ । ય૦ વઘી । ગ૦ ગચ્છને । અ૦ મુક્કીને । અ૦ પોતાને । હં૦ હાંદે ચાલવાની । વિ૦ વિ-
હાર । ૫૦ પઠિમા । ૩૦ અંગીકાર કરીને । વિ૦ વિચરે । સે૦ તે । ય૦ વર્ગ પોતાને હાંદે ચાલવાનું મુક્કી । ૩૦ દ્વચ્છે ।

સાથે । પુ० બીજીબાર । ૫૦ પરિક્રમાયે । પુ० બીજીબાર । છે० વીસા છેડીને । ૫૦ તપ અથવા ચારિત્રસ્ય પ્રાપ્તિએ વિધે ।
૩૦ ધારે ॥ ૨૭ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૨૪ ॥ આયરિયતવજ્જાપ ય ગણાચ્છો અવકમ્મ પગહ્લવિહારપહિમ ઉવસંપહ્લિ-

ત્તાણ વિહરેહ્લ્લા 'સે ય દ્ધેહ્લ્લા દોહ્લ પિ તમેવ ગણ ઉવસંપહ્લિત્તાણં વિહરિત્તપ્પ,

પુણો આહોપ્પજ્ઞા પુણો પઠિક્કમેહ્લ્લા પુણો છેવ્વપરિહારસ્સ ઉવટ્ઠાપ્પજ્ઞા ॥ ૨૪ ॥

માત્રાર્થ ॥ ૨૭ ॥ એમ આત્માર્થ સ્વપાઠ્યાય ગચ્છતી નીહત્તીને એકસ વિહારીની પરિવા અગીકાર કરીને વિચરે તે આ
ત્રાર્થ સ્વપાઠ્યાયને પરિવા બહેતાં કાર દોષ છાને તો બીજીબાર વત્તી તેજ ગચ્છમાર્ આસલ અથા રૂચ્છે તો છી રીસે ગચ્છમાં તેમને
તેવા તે કહે છે બીજીબાર આસોવાયે, પરિક્રમાયે, વત્તી વીસા છેડીને તપ અથવા ચારિત્ર સ્ય પ્રાપ્તિએ વિધે સ્થાપે ॥ ૨૭ ॥
દવ જે દોષ સગાદે તે પાસસ્થાપને પઠીવને તે અત્તી રૂપે પાસસ્થાનો સુત્ર કહે છે

અર્થ ॥ ૨૮ ॥ તિ० સાધુ । ય० વત્તી । ગ० ગચ્છને । અ० મુઠ્ઠીને । પા० પાસસ્થા । તિ० વિહાર । ૫૦ પરિવા ।
વ० અંગીકાર કરીને । તિ० વિચરે । સે० તે સાધુ । ય० વત્તી પાસસ્થાપણુ મુઠ્ઠી । રૂ० રૂચ્છે । દો० બીજીબાર । તિ०
વત્તી । વ० તેજ । ગ० મસ્સુર્મા આશ્વો । હ० અંગીકાર કરીને । તિ० વિચરણું વાંચ્છે તો સુ કરે તે કહે છે । અ० છે । પા०
વત્તી । ય० રૂપાં । સે० એવ પારિત્થિ છતો છે તો તેહને । પુ० બીજીબાર । આ० આસોવાયે । પુ० બીજીબાર । ૫૦ પરિક્રમાયે ।

त० तेज । ग० गच्छमां आवबुं । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरबुं । वांच्छे तो शुं करबुं ते कहे छे । अ० छे । या० वली ।
य० इहां । से० शेष चारित्र छ्लो छे तो तेहने । पु० बीजीवार । आ० आलोबावे । पु० बीजीवार । प० पढिक्रमावे । पु०
(मूळ गुण चारित्र गयुं होय तो) बीजीवार । छे० दिक्षा छेदीने । प० तप अथवा नवा चारित्र रुग प्रायश्चितने विषे ।
उ० स्थापे ॥ ३० ॥

मूळपाठ ॥ ३० ॥ निवबु य गणाओ अवकम्म कुसीलविहारपडिमं उवसंपज्जित्ताणं
विहरेज्जा से य इच्छेज्जा दोच्चं पि तमेव गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरिस्सए, अस्थि
याइं य सेसे, पुणो आलोएज्जा पुणो पम्किमेज्जा पुणो छेयपरिहारस्स उव-

ट्ठाएज्जा ॥ ३० ॥

भावार्थ ॥ ३० ॥ साधु गच्छने मुक्का कुशीलपणु पडिबर्जने ते साधु पाछो कुशीलपणुं मुकबुं वांच्छे तथा बीजीवार तेज
गच्छमां आवी ते गच्छ अंगीकार करीने विचरबुं इच्छे तो शुं करबुं ते कहे छे. जो ते साधुमा शेष चारित्र छतो होय तो बीजी-
वार आलोबावे, बीजीवार पढिक्रमावे ने मूळ चारित्र गयुं होय तो बीजीवार दीक्षा छेदीने तपस्य प्रायश्चिते स्थापे ॥ ३० ॥

अर्थ ॥ ३१ ॥ पि० साधु । य० वली । ग० गच्छने । अ० मुकीने । ओ० उसन्न (एटले संजमयी थाकी) । वि० वि-
हार । प० पढिमा । उ० अंगीकार करीने । वि० निचरे । से० ते साधु । य० वली । इ० इच्छे । दो० बीजीवार । पि० वली ।
त० ते । ए० ज । ग० गच्छमां आववा । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरबुं वांच्छे तो शुं करे ते कह छे । अ० छे । या०

દોઃ બીજીચાર । પિઃ રત્ની । ઠઃ તેમ । ગઃ ગચ્છમાઁ માયથું । ડઃ યગીકાર કરીને । વિઃ વિનથું થાઉં તો હું કરથું તે
 હદે છે । અઃ છે । યાઃ રત્ની । ઘઃ રાઁ । સેઃ ડોષ વારિત્ર છતો છે તો તેરને । પુઃ બીજીચાર । આઃ માસોવાવે । પુઃ બીની
 ચાર । યઃ પરિદ્વદાવે । પુઃ (મૂઠ ગુણ વારિત્ર ગયું રોષ તો) બીજીચાર । છેઃ લીસા છેડીને । પઃ તપ અથવા નથા વારિત્ર
 ઇપ પ્રાયશ્ચિત્તે વિપે । ડઃ સ્વાયે ॥ ૨૯ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૨૯ ॥ મિઘ્વતૂં ચ ગણાઓ અથકમ્મ અઘાછન્દવિહારપાનિમ ઉવસંપાક્કિત્તાણ
 વિહરેજ્ઞા સે ય ઇચ્છેજ્ઞા દોઢં પિ તમેવ ગર્ણ ઉવસપાક્કિત્તાણ વિહરિત્તપ્પ,
 અરિય યાદ ધ સેસં, પુણો આલોપજ્ઞા પુણો પન્નિકમેજ્ઞા પુણો છેયપરિહારસ્સ

ઉવટ્ટાપજ્ઞા ॥ ૨૯ ॥

માવાયે ॥ ૨૯ ॥ સાધુ ગચ્છને સુઠીને અઘાછદો પચ્છે પોતાને જાવે વાસ્ત્વાનું પરિવર્તન પોતાના જાવે વાસ્ત્વાનું સુકી
 બીજીચાર તેજ ગચ્છમાઁ આગીને ગચ્છ યગીકાર કરીને વિષયું ઇચ્છે તો હું કરથું તે કહે છે તો તે સાધુમા ડોષ વારિત્ર છતો
 ડોષ તો બીજીચાર આલોપાથે, પઠિકમાથે, બીજીચાર લીસા છેડીને તપ રૂપ પ્રાયશ્ચિત્તે સ્વાયે ॥ ૨૯ ॥

મર્યે ॥ ૩૦ ॥ પિઃ સાધુ । યઃ થત્તી । ગઃ ગચ્છને । અઃ સુઠીને । કુઃ કુચીલ । વિઃ વિહાર । પઃ પદિમા । ડઃ
 યગીકાર કરીને । વિઃ ચિત્તરે । સેઃ તે સાધુ । યઃ થત્તી કુચીલપણું સુઠીને । ઇઃ ઇચ્છે । ડોઃ બીજીચાર । પિઃ થત્તો ।

છે । અં છે । યાં વલી । યં ફાં । સેં શેષ ચારિત્ર છતો છે તો તેહને । પું વીજીવાર । આં આલોવાવે । પું વીજી-
વાર । પં પઢિકમાવે । પું (મુલ્લ ગુણ ચારિત્ર ગયું હોય તો) વીજીવાર । છેં દાંધા છેદીને । પં તપ અથવા નવા
ઝરુપ પ્રાયશ્ચિત્ત તે વિષે । હં સ્થાપે ॥ ૩૨ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૩૨ ॥ નિઠ્ઠુ ય ગણાઓ અવકમ્મ સંસત્તવિહારપદ્ધિમં ઉવસંપજ્ઞિત્તાણં વિહ-
રેજ્ઞા સે ય ઇચ્છેજ્ઞા દોઢં પિ તમેવ ગણં ઉવસંપજ્ઞિત્તાણં વિહરિત્તણ, અત્થ
યાદં થ સેસે, પુણો આલોપજ્ઞા પુણો પઢિકમેજ્ઞા પૂણો છેયપરિહારસ્સ ઉવ-

ટ્ટાણજ્ઞા ॥ ૩૨ ॥

પ્રાપ્ત્ય ॥ ૩૨ ॥ સાધુ ગચ્છને મુકીને સંસત્તપણું (પટલે લેનો પરિવ્રજ રાત્રવા યોગ્ય નહીં) પઢિવર્ત્તનને તે સાધુ પાછો
સંસત્તપણું મુકવા વાંચે તથા વીજીવાર તેજ ગચ્છમાં આવી તે ગચ્છ અંગીકાર કરીને વિવરણું ઇચ્છે તો શું કરવું તે કહે છે. જોતે
સાધુમા શેષ ચારિત્ર છતો હોય તો વીજીવાર આલોવાવે, વીજીવાર પઢિકમાવે ને પૂલ ચારિત્ર ગયું હોય તો વીજીવાર વિદ્યા છે-
વીને તપરૂપ પ્રાયશ્ચિત્તે સ્થાપે ॥ ૩૨ ॥

અર્થ ॥ ૩૨ ॥ મિં સાધુ । ચં વલી । ગં ગચ્છલક્ષ્મી । અં વીકલીને । પં પર । પાં પાસંદીની । પં પઢિમા (વેશ) ।
હં અંગીકાર કરીને । વિં વિચરે । સેં તે । યં વલી । ફં ભાગ પલટાણે (શેષ છાંદીને) ઇચ્છે (વાંચે) । દોં વીજી-

< H. adds this sutra as extra (પચમાં આ સુત્ર વધારે છે)

बन्धी । य० इहां । से शेष चारित्र छवो छे तो वेहने । पु० बीबीवार । आ० आसोबावे । पु० बीबीवार । ५० पढिब्यावे
 पु० (पूळ गुण चारित्र गर्नु होय तो) बीबीवार । छे० बीसा छेवीने । ५० तप मथया नना चारित्र रुप प्रायश्चित्तने बिसे
 ३० स्याये ॥ ३१ ॥

मूलपाठ ॥ ३१ ॥ द्विधत्तू य गणामो अवकम्म ओसस्रविहारपनिम उवसपक्किात्ताण विह
 रेक्का से य इच्छेक्का दोच्च पि तमेव गण उवसपक्किात्ताणं विहरित्तप, अरिथ
 याइं थ सेसे, पुणो आसोपक्का पुणो पढिक्कमेक्का पुणो छेयपरिहारस्स जव
 ट्ठापक्का ॥ ३१ ॥

भावार्थ ॥ ३१ ॥ साधु गच्छने सुकीने वसन्नपणुं (पटले संबन्धी याकषापणुं) पढिबर्जनि ते साधु पाजो वसन्नप
 सुक्का नच्छे तथा बीबीवार तेम गच्छमां आधी ते गच्छ अगीकार करीने बिबरपु इच्छे वो छुं करवुं ते करे छे जो ते साधु
 गुण चारित्र छवो होय तो बीबीवार आसोबावे, बीबीवार पढिब्यावे ने मूळ चारित्र गर्नु होय वो बीबीवार दिसा छेदी
 तपस्य प्रायश्चित्ते स्याये ॥ ३१ ॥

अर्थ ॥ ३२ ॥ पि० साधु । य० बन्धी । ग० गच्छने । अ० सुकीने । सं० सस्र (परिचयकर प्रविष्य पटले परिचय
 रासा योग्य नहीं) । पि० विहार । ५० पढिया । उ० अगीकार करीने । पि० बिबर । से० ते साधु । य० बन्धी । इ० इच्छे
 दो० बीबीवार । पि० बन्धी । त० सेस । अ० गच्छमां आ० सु० । अ० अगीकार करीने । पि० छेयपरिहारस्स । ३१ ॥

छेदतुं के तप प्रायश्चित्तुं कोइ पण प्रत्यक्ष कारण जणातुं नथी तो वीजुं कांइ नहिं ॥ पण एकली तेने आलोपणा देवी ॥ ३२-२ ॥
हवे जे साधु व्रत धांजे ते धणी कहे छे ।

अर्थ ॥ ३३ ॥ भि० साधु (साध्वी) । य० वली । ग० गच्छ यकी । अ० नीकलीने । जो० व्रत पर्याय यकी परांग
मुख यइने गृहस्थनी पर्यायने पहुँचे पछी वली शुभ परिणामे करीने । से० ते । य० वली । इ० इच्छे । दो० बीजीवार । पि०
वली । त० तेज । ग० गच्छने । उ० अंगीकार करीने । वि० विचारतुं । तेने केवी विधिण लेवो ते कहे छे । न० नथी । कोइ
अमेरा । ज० वली । त० ते साधुने । ते प्रत्यक्ष अनेक कारण । के० कोइ । छे० छेद । वा० अथवा । प० परिहार तप पण
कोइ नथी तो छुं फरतुं ते फहे छे । वा० वली । न० एतलुं निशेष कहे छे के वीजुं कांइ पण नहिं पण । ए० एकली । से०
एक शिष्यना परिछेदोपस्थापनाने विने । उ० स्थापवो पटले मूळधी दीक्षा देवी केयके सर्वे गृहस्थनी पर्याये पहुँच्यो छे ते
धणी ॥ ३३ ॥

मूळपाठ ॥ ३३ ॥ भिक्खू य गणाओ अवकम्म ओहावेज्जा से य इच्छेज्जा दोच्चं पि
तमेव गणं उवसंपाज्जिसाणं विहरित्तए, नत्थि णं तस्से केइ छेए वा परिहारे वा
नन्नत्थ एगाए संहोमहावणियाए ॥ ३३ ॥

भावार्थ ॥ ३३ ॥ कोइ साधु गच्छधी नीकलीने व्रत पर्यायधी परांगमुख यइने गृहस्थनी पर्यायने विने पोहोच्यो, पछी
१ If added (एवमां वधारे) तत्पत्तिथं.

નાર । પિં ૧૫ । તં તેજઃ । ગં મચ્છને । હં ઈંગીકાર કરીને । ધિં વિચારુ તો શી રીતે લેવો તે કહે છે । નં નવી જાં ધાર્યાલંકાર । તં તે સાધુને । તં પ્રત્યક્ષ અનેક કારણ । કેં કોઈ । છેં છેદ ચારિત્રનો । ધાં અથવા । પં તપ પ્ર યધિતનો । નાં પણ ન પામે તો જી કરે તે કહે છે । નં અનેરો કાઠ નહીં પણ । પં પક્કલી । માં માસોયળા લેવી ॥ ૩૨-૧

મૃતપાઠ ॥ ૩૨-૧ ॥ ત્રિયસૂ ય ગણાથો શ્વકમ્સ પરપાસંદપનિમં હવસપલ્લિતાણં વિહ-

રેક્ષા તે ય ફચ્ચેક્ષા દોષ પિ તમેવ ગણ ઉવસપલ્લિતાણ વિહરિત્તપ, નરિથ ણ તસસ તત્પત્તિય કેદ ટેપ ધા પરિહારે વા નસ્રથ પગાપ આલોયણાપ ॥ ૩૨-૧ ॥

માવાયે ॥ ૩૨-૧ ॥ સાધુ શ્લી ગણ થઈ નીકલીને (અજસરતાદિક કારણે લેધી કે રામા દુષ્ટ હોય તેના કારણે પર પાસલીનો સ્ત્રીંગ ઈંગીકાર કરીને વિષરે, (તે થયાં સગી સમવારાદિકનો સાય મદ્યો નથી થયાં સગી તેજ સ્ત્રીને કાઠ હો પના કરે જેમ મગલીના ૨૬ મા સતકમાં સર્વાયાના અધિકારે મુદ્રસ્ય સ્ત્રીમાં અન્ય સ્ત્રીમાં છેદ્યોપસ્યાપનીય ચારિત્ર કામે પ વધું છે કોઈ કારણ માખી સાધુને એલ મુકવો પડ્યો છે ૧૫ ચારિત્ર મોતું છે ને તે સ્ત્રીમાં કોઈ નથ લીક્ષીતને છ માસ કાઠ છેદ્યોપસ્યાપનીકનો પુરો વયો હોય તો તેજ અન્ય સ્ત્રીમાં નિયતાની અપેક્ષા તથા ઠાળાંગની ચૌધંગીની અપેક્ષા તથ મા સ્પવહાર મુખના ૧૦ માં પહેલાની ચૌધંગીની અપેક્ષા તે ચારિત્ર સ્વાધી શ્લોકે) તે સાધુ તે કારણ પૂરું થપ તે મેલ છોઈ પીનીયાર તેજ ગણમાં આવડું રપ્પે તો, તેને કદ વિધિપ પાઠો ગણમાં ઢાસલ કરવો તે કહે છે બો તે સાધુને ચારિત્ર

निन्देजा गरहेजा विउदेजा विसोहेजा अकरणयाए अबुहुजा अहारिहं तवोकम्मं पायच्छित्तं पभिवज्जेजा ॥ ३४ ॥

भावार्थ ॥ ३४ ॥ जे कोइ साधु अनेरो कोइएक न करवा योग्य स्थानक पोताना भला गुणने पाढीने सेवे, सेवीने आलोववानु इच्छे हो कया आलोवे ते कहे छे. ज्यां पोताना आचार्य, उपाध्याय दीठा न्यां ते पढिसेवी साधुने तेपनी अंत समीपे पापने आलोववो, पढिकमवो, निदवो, गरहवो, निर्मल करवो ने पोताना आत्माने विशुद्ध करवो कल्पे. वली ए पाप-स्थानक नहीं करे एहुं कही सावधान थइने उठवुं अथवा यथायोग्य दूषणने अनुसार (मर्यादाए) तपरुष कर्मने प्रायश्चित्तवडे पडिवर्जये करीने विचरवु वांचछे ॥ ३४ ॥ हवे आपणा आचार्य न मळे तो शुं करे ते कहे छे.

अर्थ ॥ ३५ ॥ नो० नहीं । चे० निश्चे । अ० आपणा पोताना । आ० आचार्यने । उ० उपाध्यायने । पा० दीठा (नहीं) तो शुं करे । ज० ज्यां । ए० वली । सं० एकमांहले १२ प्रकारना संभोग सहित एकठा जावानुं होय ते । सा० साधर्मि गुण ग्राहीने गंभीर छे । पा० दीठा । व० बहु । सु० श्रुत छे । व० प्रायश्चित्तनी विधि आदि दइ ठाणांमादिक घणा । आ० आ-गमना जाण । कल्पे ते पढिसेवीने । त० ते संभोगीनी । अ० समीपे । आ० आलोववो । जा० ज्यां लग्ने । (पढिकमवो अथवा निदवो अथवा गरहवो अथवा प्रायश्चित्तने टाळी निर्मल होय अथवा आपणा आत्माने विशुद्ध करवो वली ए पापस्थानक नहीं करे एहुं कहीने सावधान थइने छे अथवा दूषणने अनुसार मर्यादाए यथायोग्य तपरुष कर्म प्रायश्चित्तने) प० पडिवर्जये करीने विचरवु वली ॥ ३५ ॥

છુમ પરિણામે કરી છે સાધુ ધોનીનાર તેન મરુછને વિષે અંગીકાર કરીને વિચરું વાંચે તો તેને કહ નિષિષ પાછો ગચ્છમાં
 સેવો તે કહે છે અનેરો કોઈ તે સાધુની વિશ્વદ પ્રત્યક્ષ છેડ અથવા તપ પ્રાયશ્ચિત્તનું કારણ નથી તો હું કહ્યું તે કહે છે બીજું
 કાંઈ નહીં પણ એક ચિવ્યના પરિશ્વરોપસ્થાપનિયને વિષે વપસ્થાપનો પટલે મૂલ્યથી દીક્ષા લેવી કેમકે સર્વે પ્રાસ્યની પર્યાયે
 પદોચ્ચો છે ॥ ૩૩ ॥ ઉપર પ્રાયશ્ચિત્ત સેવે તેને પ્રાયશ્ચિત્ત કહ્યું; તો રહે પ્રાયશ્ચિત્ત કોણ આગલ આહોયે તેની વિધિ કહે છે ॥
 મર્ય ॥ ૩૪ ॥ મિં સાધુ । યં વહી । મં અનેરો કોઈ શુક । અં નહીં । કિં કરવા યોગ્ય (નહી) તે । દ્વાં સ્યા
 નહ । સેં (મહા ગુણને પાદીને તે) સેવે સેરીને । ૬૦ માવ ધસ્ટાણે શુકે । આં આલોવું તે ક્યાં આલોવે તે કહે છે ।
 જં જ્યાં । મં આપણા । આં આશાર્ય । ૭૦ વપાધ્યાય । પાં દીઠા તો । (ફં કહ્યે । સેં તે પરિસેવી સાધુને) । તેં તેરને ।
 મં અંત સમીપે । આં આહોવો અથવા । ૫૦ પાપને પાદવા યળી પરિકપવો અથવા । નિં નિદવો અથવા । ગં ગરહવો ।
 અથવા । વિં પ્રાયશ્ચિત્ત દાહીને નિર્મલ રોપ । વિં આપણા આશાને વિશુદ્ધ કરવા વહી । અં (૫ પાપસ્થાનક) નહીં ।
 કં કરં વહી કરી । મં સાવધાન રાને સઠું અથવા । મં રૂપને અનુસાર મર્પાવા યથાયોગ્ય । ૮૦ તપસ્વ । કં
 કર્મને । પાં પ્રાયશ્ચિત્તને । ૫૦ પરિવર્તે કરીને વિશ્વરવો વાંચે વહી ॥ ૩૪ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૩૪ ॥ ચિક્ષત્વ ય શ્વશ્વરં અકિશ્વદ્રાણ 'સેવિત્તા શુદ્ધેજ્ઞા શ્રાલોપત્તપ્, જ
 રથેવ અપ્પણો આચારયતવજ્ઞાપ્ પાસેજ્ઞા, 'સેસન્તિયં શ્રાલોપજ્ઞા પનિક્કમેજ્ઞા

? Hadda (પ્રથમ) પરિસેવિષા ૨ Hadda (પ્રથમ બપોર) કપ્પાસે Hadda (મને નીચેનો પાઠ છે) તસ્સન્તિયં
 આહોવપ્પ મા પરિકપિત્તપ્ મા ....(vadda) (જ્યાં છુતી) પરિવશિત્તપ્

મૂળપાઠ ॥ ૩૬ ॥ નો ચેવે સંભોમ્મિયં સાહમ્મિયં, જત્યેવ અન્નસંપ્રોહયં સાહમ્મિયં પાસેજ્ઞા
વહુસ્સુયં વબ્બાગમં, તસ્સન્તિયં આલોપ્પજ્ઞા (જાવ) પમ્મિવજ્ઞોજ્ઞા ॥ ૩૬ ॥

માર્થ ॥ ૩૬ ॥ જો એક માંદલે એકઠા જામું પહવો સાધર્મીક સાધુ વહુ સુત્રી, ઘણા આગમનો જાણ દેલે નહિ તો
શું કરવું તે કહે છે. જ્યાં અન્ય ગચ્છનો સાધુ છે તે પોતાના ગચ્છમાં એક વીજ્ઞા અન્નપાણીના સંભોગ સહિત છે, વલ્લી સાધ-
ર્મીક સમાચારીનો ધણી છે, વહુ શ્રુત તથા ઘણા આગમનો જાણ છે તેવા સાધુને દેલે તો તેની પાસે આલોપ્પજું, પઠિકમવું
હયાંલગે પ્રાયશ્ચિત્ત પઠિવર્જીને વિચારવું કરવે ॥ ૩૬ ॥ જો પહવો અન્ય સંભોગી પણ ન દેલે તો સાધુ શું કરે તે કહે છે. ॥

અર્થ ॥ ૩૭ ॥ નોં નહિં । ચેં નિશ્ચે વલ્લી । અં અન્ય । સંં સંભોગીક દેલે (નહિં) સાધર્મીક વહુશ્રુત ઘણા આગમ
નો જાણ તો શું કરવું તે કહે છે । જં જ્યાં । એ વલ્લી । સાં સાધુનો । વિં વેશ છે અથવા સાધુનું રૂપ છે તેહને પણ
પ્રાયશ્ચિત્ત લેવું છે તેવા રૂપ સાધુ તે વલ્લી કેહવા છે તે કહે છે । પાં દેલે । વં વહુ । સું સુત્રી । વં ઘણા । આં આગમનો
જાણ એવો દેલીને કરવે તે સાધુને । તં તેની । અં પાસે । અન્યોઅન્ય । આં આલોપ્પજો (અથવા પઠિકમવો અથવા પ્રાય-
શ્ચિત્ત ટાલી નિર્મલ યવું અથવા આપણા આત્માને વિશુદ્ધ કરવો । વલ્લી એ પાપ સ્થાનક નહિં કરું પહેવું કહીને સાવધાન થઈને
હઠીને વલ્લી દૂપણ અનુસારે મર્યાદાપૂર્વક યથાચોગ્ય તપ કર્મને પ્રાયશ્ચિત્તને) । જાં જ્યાં લગે । પં પઠિવર્જીવે કરીને વિચરે વલ્લી ॥ ૩૭ ॥

૧ Haddas (એવમાં વધારે) જં. ૨ Haddas (એવમાં વધારે) પાસેજ્ઞા વહુસ્સુયં વબ્બાગમં.

મૂઠપાઠ ॥ ૩૫ ॥ નો જેવ અપ્પાળો આચારિયુતવજ્જાણ પાસેહ્જા, જરથેવ સનોહય સાહ-
મિય પાસેહ્જા વઘુસ્મુયં ઘઠમાગમ, તસ્સન્તિય આહોપહ્જા (જાવ) પઢિ
વહ્જેહ્જા ॥ ૩૫ ॥

માર્વાર્ય ॥ ૩૫ ॥ જો પોતાનો આર્વાર્ય સ્વાસ્થ્યાય ન દેલે તો શું કરે તે કહે છે જે સાચી ગુણગ્રાહી ગમીર, ઘડુ મુત
પ્રાયશ્ચિત્ત વિધિ ઠાળાગાદિક ઘણા આગમના જાણ તેવા સયોગીક બાર પ્રકારના સમોગવાળા માહત્તામાનાના સમીપે તે પઢિ
સેવી સાધુપ બાદને આલોચનું પરિકરણું, નિશ્ચય, ગરણું, પ્રાયશ્ચિત્ત ટાળી નિર્મલ થાને આપણા આત્માને વિશુદ્ધ કરવો કલ્પે,
કલ્પી વ પાપસ્થાનક નહી કરે એમ કરીને સાવધાન થઈ જીને દૂષણને અનુસારે યયાપામ્ય મર્યાદાવ તપસ્ય કર્મ પ્રાયશ્ચિત્તવદે
પરિવર્તન કરીને વિષય ॥ ૩૫ ॥ હવે એના સંયોગીક મલે નહીં તો કોની પાસે આલોચનું તે કહ છે ॥

મર્ય ॥ ૨૬ ॥ નોં નહિ । લેં નિશ્ચે કલ્પી । સંં પદમાલે પક્કા અમ્મુ પદ્મો । સાં સાધર્મિક સાધુને વેલે (નહિ)
વડુ થેત ઘણા આગમના જાણ તો શું કરો તે કહે છે । જં જ્યાં । પં કલ્પી । અં અન્ય ગજ્જના સાધુ છે । સંં અશ્વપા-
ળીના સયોગી છે । સાં કલ્પી સાધર્મિક સમાજારીના ઘણી છે । પાં વેલે । કં વડુ । સું મુતને । કં પળા । આં
આગમના જાણ । કલ્પે તે પરિસેવી સાધુને । તંં તેની । અં પાસે । આં આલોચનું (મથવા પરિકરણું કલ્પી) । જાં જ્યાં
સને પ્રાયશ્ચિત્તને । પં પરિવર્તનને વિષય ॥ ૩૬ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૩૭-૧ ॥ 'નો' એવું નામ સારુવિયં પાસેજાં બહુસ્સુયં વજ્રાગમં, જત્રેવ સમણો-
વાસગં પચ્છાકલં પાસેજાં બહુસ્સુયં વજ્રાગમં, કપ્પહ સે તસ્સન્તિએ આલોએ-

સપ્ વા પમિકમ્મેસપ્ વા જાવ પાયચ્છિત્તં પમિવજ્જોત્તપ્ વા ॥ ૩૭-૧ ॥

માર્ગાર્થ ॥ ૩૭-૧ ॥ જો સાધુરૂપ બહુ સૂત્રી ઘણા આગમનો જાણ ન દેલે તો શું કરે તે કહે છે. સાધુની સેવાનો કરણ-
હાર પછાકલ શ્રાવક (એટલે જે શ્રાવકે પહેલા સંયમ પાલી પછી સંજમથી પઢીને શ્રદ્ધાએ કરીને શ્રાવકપણું અંગીકાર કર્યું છે)
વલી જે બહુ સૂત્રી અને આગમોના જાણ છે તેવા શ્રાવકને દેશીને તે સાધુએ તે શ્રાવક સમીપે આલોવડું, પઢીકમડું, હયાં હગે
પ્રાયશ્ચિત્તને પઢિવર્જણે કરીને વિચરણું વલી કરાવે ॥ ૩૭-૧ ॥

અર્થ ॥ ૩૮ ॥ નોં નહિં । ચેં નિચ્ચે । જં વલી । સં શ્રમણોપાસક શ્રાવક । પં પછા । કં કલં એટલે સંજમથી
પાછો પઢીને વલી શ્રમણોપાસક થયો પણ જેણે સંજમમાંહિ ઘણાં આગમ જ્ઞાસુ પહેલાં અવમાત્રાં તો પણ કર્મના ઉદયથી પાછો
પઢ્યો તેહવો । પાં દેલે (નહીં) । વં વ્રણ પ્રકારના વહુ । સું સુત્રી । વં ઘણા । આં આગમનો જાણતો શું કરે તે કહે
છે । જં હયાં । એ વલી । સં સર્વથી સમ । માં ભાવ છે પણ રાગાદિ ર્શ્વંત નથી એવો સમદ્રષ્ટિ । ચેં (આપણાપરના
ગુણ અવગુણ અવસર પ્રસ્તાવનો જાણ) એવો જ્ઞાનવંત મુદસ્ય । પાં દેલે તો । કં કરાવે । સેં તે પઢિસેવી સાધુને । તં તે

૧ Hadd (એવમા) આ પાઠ છે. ૨ A trace of samṇovāsag is to be found in P B (પી. વી. મા " સમણો-
વાસગ " છે)

મૂઠપાઠ ॥ ૩૭ ॥ નો પેવ અશ્વસત્તોદય, જત્યેવ સારુવિય પાસેહ્યા વહુસ્સુય વઢના-
ગર્મ, તસ્સન્સિયં આલોપહ્યા (જાવ) પન્નિવહ્નોહ્યા ॥ ૩૭ ॥

પ્રાર્થા ॥ ૩૭ ॥ જો મન્ય સંમોગીક સાધર્મીક વહુ સૂત્રી ઘળા આગમના આળ વેલે નરિ સો ઠું કરે તે કહે છે
હ્યાં સાધુનો વેપ મયલા કય છે તેને વળ પ્રાયશ્ચિત સેવું છે તેવા સાધુરુપ વહુ સૂત્રી, ઘળા પ્રાયશ્ચિત વિધિવાળા આગમના જાળ
છે દરવાને વેલ્લીને તેની સમીપે મન્યો અન્ય આસોવે, વહિકને, પ્રાયશ્ચિત સેવી નિર્મલ યાય, પોતાના આત્માને શુદ્ધ કરે તયા
૫ ૫૫ સ્વાનક કરીશ નરિ વહું કરીને સાવધાન યાને હંઠે હલીને દુપળ અમુસરે મર્યાદા યોગ્ય તપરુપ કર્મલે પ્રાયશ્ચિત
વહિવર્માને વિવરું કસ્યે ॥ ૩૭ ॥ વહી દરવા સાધવી વળ ન વેલે સો સાધુ ઠું કરે તે કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૩૭-૧ ॥ નો નરિ । વે નિષ । જં વહી । સા સાધુરુપ વળ્લે । પા વેલે (નરિ) । વં વહુ । મુ સૂત્રી ।
વં ઘળા । આ આગમના આળવો । જં હ્યાં । ૫ વહી । સં સાધુની । તં સેવાના કરણદાર તે આવક તે આવક કોણ
તે કહે છે । ૫ (પોલા સપય વાહી વહી પાછો સમયથી વહયો તે વહીને) વહી અદાપ કરીને તે પુરુષ મળણોપાસકવળો ।
કં વહિવર્મા તે પુરુષને વહાકટ કરીપ । પા વેલે । વં (ત્રણ પ્રકારના) વહુ । મુ સૂત્રી । વં ઘળા । આ આગમના
જાળ સો ઠું કરે તે કહે છે । કં કસ્યે । સે તે વહિસેવીને । તં તે પુર્વોક્ત આવક । વં સમીપે । આ આસોવો । પા
મયલા । ૫ વહીકમયો । વા વહી । પ્રા ગ્યાહળે । પા પ્રાયશ્ચિતને । ૫ વહિવર્માને કરીને વિવરવો । વા વહી ॥ ૩૭-૧ ॥

वा० अथवा । मं० मंदप । वा० अथवा । पा० पाटण । वा० अथवा । दो० द्रोण मुख । वा० अथवा । आ० आसम (आश्रम) ।
 वा० अथवा । सं० संवाद (खेदुनावास) । वा० वली ज्यांलगे । स० संन्निवेशने त्वि । वा० वली । पा० पूर्व दीसे । अ०
 साधुं मुख करी । वा० वली । उ० उत्तर दीक्षानी । अ० साहसुं मुख करी । वा० वली । क० हाथनातळा । प० जोडीने ।
 सि० मस्तकने विषे । आ० आवर्तन करीने । म० मस्तके चढावीने । अ० अंजली । क० करीने । कल्पे ते पडिसेवी साधुने ।
 ए० एम । व० वचन बोलवुं । ए० ए । मे० माहारा । अ० अपराच । ए० एणीपेरे । इ० त्रणवार एम कहे । अ० हुं । अ०
 अपराधी हुं एम त्रणवार कहीने । अ० जयन्य २० । उ० उच्छा १७० अरिहंतने । सि० अनता सिद्धनी । अ० समीपे ।
 आ० आलोवे । (पहिकमे तथा निंदे आत्मानी साखे जे में भूडुं कीधुं । ग० गुरु साखे । मारो जीव दुर्गतिना दुख सहवा
 योग्य ते प्रायश्चित्तने टाळये निर्वळ होय । वली आपणा आत्माने विगुद्ध करे वली ए पावस्थानरु नहीं करुं एहवुं कहीने
 सावधान धयो छे दूषणने अनुसारे मयादाए यथायोग्य तत्परुप कर्मने प्रायश्चित्तने) । जा० ज्यांलगे । प० पडिबर्जनीने एटले
 करीने विचरे ॥ ३९ ॥ चि० एम । वे० मे कळुं ॥

मूळपाठ ॥ ३९ ॥ नो चेव समंशोत्रियाइं चेइयाइं पासेज्जा, बहिया गामस्स वा नगरस्स
 वा निगमस्स वा रायहाणीए वा खेडस्स वा कब्बडस्स वा मरुंत्तस्स वा मरुंत्तस्स वा पट्टण-
 स्स वा दोणमुहस्स वा आसमस्स वा संवाहस्स वा संनिवेसस्स वा पाइणाचि-

१ समभावियाइं चेइयाइ पासेज्जा taken from H (एचमांथी लीघुं) २ Hadda (एचमा वधारे) कप्पइ से

समभाविक ज्ञानवर्धक ग्रहस्यनी । अ० समीपे । आ० आलोचय । वा० अथवा । प० पटिकमय पटले पापकी निवर्तयु । वा० व
 ली । मा० क्याखिने (पूर्वनीपेरे ग्रहणने अनुसरे पर्यादाए यथायोग्य तरुण कर्मने) । पा० प्रायश्चित्ते । प० पटिकमये करीने
 विवरयु । वा० वली ॥ ३८ ॥

मूळपाठ ॥ ३८ ॥ नो चेव ण समणोवासर्गं पच्छाकरु पासेज्जा बहुस्सुय वज्जागमं, जत्थेव
 सम्मज्जावियाइ वेइयाइ पासेज्जा, कण्णइ से तस्सन्तिपए आलोपत्तए वा पक्कि-
 म्मेत्तए वा जाव पायच्छित्त पक्किज्जेत्तए वा ॥ ३८ ॥

भावार्थ ॥ ३८ ॥ जे कोइ समणोपासक पछाकरं (पटले हेणे प्रथम साधुपणुं पाळी घणा आगमनुं ज्ञान मेळवी पळी सा
 धुपणुं छेदी भावकपणुं अनीकार कर्तुं तेने पछाकडकीए) तेवो पछाकरं बहु सुखी, घणा आगमनो जाण न मळे तो जे स
 मभाविक ग्रहस्य पटले जेने राग स्या इपां नवी एवो समदृष्टि जे आवद्यापरता गुण अवगुणनो जाण एवना ज्ञानवर्धक ग्रहस्यने
 देखे तो ते पटिसेवी साधुने तेवा ज्ञानवर्धक ग्रहस्य समीपे आलोचयुं, पटिकमयुं वयां लगे रूपणने अनुसारे पर्यादाए यथा योग्य
 रीते तपस्य कर्मनुं प्रायश्चित्त पटिकमये विवरयु कल्पे ॥ ३८ ॥ इवे एववा संभाविक ग्रहस्य पण न वेसेतो शुं करे ते वदे छे ॥

मर्थ ॥ ३९ ॥ नो० नहि । वे० निधि । वली । स० एवो पूर्वाक्त समभावनो घणी । वे० एवो ज्ञानवर्धक ग्रहस्य
 पण । पा० वेसे (नहि) तो शुं करे ते वदे छे । व० बहार । गा० गाव । वा० अथवा । न० नगर । वा० अथवा । मि०
 निगम । वा० अथवा । रा० राखयानी । वा अथवा । से० सेव (बोट) । वा० अथवा । क० कवर (गोदी बस्ती) ।

आ व्यवहार सूत्रना प्रथम उद्देशे आलोचनानी विधि कही ते ज्ञा माटे के कोइ गंभीर साधु होय, समाधिनो उपजावण-
हार ने ६ गुणनो ग्रहणहार होय ते आलोचनारना दोष जीवकाया जुदी होय तो पण कोइनी आगळ कहे नहि ते भणी एठली
विधि कही ॥

अर्थ ॥ १ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । प० प्रथम । उ० उद्देशो । सं० पुरो यथो ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ व्यवहारस्स पढमो उद्देश्यो समत्तो ॥ १ ॥

भावार्थ ॥ १ ॥ व्यवहार सूत्रनो पहिलो उद्देशो पुरो यथो ॥ १ ॥

व्यवहारस्स विद्वा उद्देशो.

व्यवहार सूत्रनो बीजो उद्देशो.

अर्थ ॥ १ ॥ दो० वे जणा । सा० साधर्मिक एटले एक समाचारीना घणी । ए० एकठा भेळा होइने । वि० विचरे । त्यां
विचरतां थकां । ए० ते माहेला एकने । त० त्यां विचरतां । अ० अनेरा । अ० अ । कि० कृत्य । द्वा० स्थानकने । प० सेवे
ते सेवीने । आ० आलोवे (आ वे साधुमां एक अमीतार्थ होय ते ते पाप सेवीने आलोवे ते वारे तेने शुद्ध तप देवो एटले
उपवास आंबेल आदिके करी ते प्रायश्चित्तने विशुद्ध करे पण तेने परिहार तप न देवो केमके ते परिहार तपने अजोग छे, बीजो
जे गीतार्थ छे ते पाप सेवे तो तेने परिहार तप देवो) । ठ० यथायोग्य प्रायश्चित्तने विषे । ठ० स्थापे । (ते परिहार तप योग्य

मुद्दे वा उदीणाजिमुद्दे वा करयसपरिगहियं सिरसावत्त मथप अअलिं कट्टे,
 पव धंपद्धा । एवइया मे अवरदाह, पवइकखुत्तो अह अवरद्धो । अरहन्ताणं
 सिद्धाणं अन्तिए आसोपद्धा (जाव) पढिवद्धोक्तासि ॥ ३९ ॥ ति वेमि

भाचार्य ॥ ३९ ॥ दत्ता एरणो पूर्वेक समयावनो वणी एरणो ज्ञानवंध युइस्व एण न वेसेवो वेवार छु कर ते कहे छे.
 यहारगाम मयवा नगर मयवा निगम अयवा राखय्यानी अयवा सेह अयवा कबह मयवा मंडप अयवा पाटण मयवा द्रोण
 मुल मयवा आसम अयवा संवाह अयवा सन्निवेदने बिणे दली पूर्व वीसाने बिणे साधु मुल करी तथा उचर वीद्याए साधु
 मुल करी वळी हापना सदा जोडीने पस्तकने बिणे आचरन करीने पस्तके ववावीने भंजली करीने ते पढिसेवी साधुने एम
 वचननु बोसयुं दन्ने जे ए मारो मयराय छे एणीपरं त्रणवार एम इहेक हुं अपराधी छु एम त्रणवार कहीने (जपन्य २०
 उत्कृष्टा १७०) अरिइव तथा सिद्धनी समीप माखोय, पढिकमे, आत्मांनी सास्त्रे में मुंछ कीधु एम कही निवे, गुल्ली सास्त्रे
 गेहें, मारो जीव दुगतिना दुःख सहेया योग्य ते प्रायश्चितने दाखवे करी निर्मल होय एटसे पाताना आत्माने बिहुज करे,
 इली एरा पापरयानक कहे नहिं एरयुं कहीने सावधान बइ सठे तथा वृणने अनुसारे पर्यादाए ययायोम्य तपस कर्मने
 प्रायश्चित पढिवर्त्तने बिचरे ॥ ३९ ॥ एम सुधर्मास्वामि जंपूस्वामिने कहे छे जे जेम में महावीरवैव समीये सांमय्यु तेम में
 तुज मत्से बमुं

અં હવે । ૫૦ (જે કલ્પસ્થિતિ રહ્યો તે) પાછળથી । સે૦ પાપ સંવનાર તે । વિ૦ થયો । નિ૦ પારહાર તપ ૫૧૫
 (અને જેને પ્રથમ તપ પઢિવર્જો તે અનુપરીહારીપણે કલ્પ સ્થિતિ વહેરો થઈને રહે) ॥ ૨ ॥
 મૂળપાઠ ॥ ૨ ॥ દો સાહમ્મિયા ઇગયઝ્યો વિહરન્તિ, દો વિ તે ઝદ્ધયરં અકિચ્છટ્ટાણં
 પન્નિસેવેત્તા આલોપ્પજ્ઞા, ઇગં તસ્થ કપ્પાગં ઠવ્ઝત્તા ઇગે નિવિસેજ્ઞા, ઝહ ૫-
 ઠજ્ઞા સે વિ નિવિસેજ્ઞા ॥ ૨ ॥
 ભાવર્થ ॥ ૨ ॥ વંને સાધર્મિક સાધુ એકઠા વિચરતા હોય ને તે વંને જનાણે અનેરો કોઈજાક અકલ્પ સ્થાનક સેવ્યો તે
 સેવીને વેહુજના આલોવે તેવારે શું કરવું તે કહે છે. તે વેહુ મધ્યે એક જણને ત્યાં વહેરો સ્થાપે ને પછી એક જણને પરિહાર
 તપપણે મુકે એટલે એક પઢિહારી તપ પઢિવર્જે એટલે અંગીકાર કરે ને વીજો વહેરો અપઢિહારી થકો કલ્પ સ્થિતિ રહે. હવે
 જે કલ્પ સ્થિતિ રહ્યો તે પછી પરિહાર તપ પઢિવર્જે ને જેને પ્રથમ પરિહાર તપ વહ્યો તે વહેરા તરીકે અપઢિહારીપણે કલ્પ
 સ્થિતિ રહે ॥ ૨ ॥ હવે ઘણા સાધુમાં એકજણ પાપ સેવે તે આશ્રી કહે છે ॥
 અર્થ ॥ ૩ ॥ ૫૦ ઘણા । સા૦ એક સમાચારીના ધણી સાધર્મિક સાધુ । એ૦ એકઠા મેલ્યા રહેતા થકા । વિ૦ વિચરતા
 હોય । એ૦ (તેઓ એકઠા રહેતા થકા તેઓ મધ્યે) એક જણ । ત૦ ત્યાં । અ૦ અનેરો । અ૦ અ । ફિ૦ કુલ્પના । ટ્ઠા૦
 સ્થાનક પ્રત્યે । ૫૦ સેવીને । આ૦ આલોપ્પ છે । ઠ૦ (આચાર્ય તેને) પરિહાર તપાદિક યોગ્ય અનુષ્ઠાનને વિષે । ઠ૦ સ્થાપે
 તેને સ્થાપીને પાછલા વીજા સાધુને । ક૦ (તે પ્રાયશ્ચિત્તના કરણહારની) કરતા । વે૦ વૈયાત્રવ કરવાને નિમિત્તે સ્થાપે ॥ ૩ ॥

अनुष्ठान्ते बिये स्यापीने) क० (बीजो साधर्मिक साधु कृत्यस्थिति इवो वेदने ते परिहाले) करवा । वे० वैयाच करवाने
 स्याये ५ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ दो साहस्रिमया एगयओ विहरन्ति, एगे तत्थ अक्षयरं अकिञ्चट्टाणं पानि

सेवेत्ता आखोएउजा, उवणिउज' उवइत्ता करणिज्ज वेयावडिय ॥ १ ॥

भाकार्य ॥ १ ॥ वे साधु एक समाचारीना पणी साधर्मिक एकठा येळा यइ विचरे एम विचरवा यकां ते मांडेलो एक
 दणं विचरतो यकां अकृप्य (न करवा योग्य) स्वानकने सेवे, सेवीने आळोवे तो वेने ययायोग्य प्रायश्चित्त तपने बिये स्याये
 अने बीजो साधर्मिक साधुने वेनी वैयाच करवाने स्याये (तेमां जो अगीकार्य साधुप पाप सेव्यु होय तो उपवास आबिला
 दिक्क आपी तेनु पाप विमुक्त करावे पण तेने परिहार तप न देवो केमके ते परिहार तपने अयोग्य छे गीतार्थ साधु जो पाप
 सेवे तो तेने परिहार तप देवो) ॥ १ ॥ प्रथम सूत्रे एकजण माभी कसु इवे वे जणा पाप सेवे सो छु करे ते बहु आभी कहे छे

अर्थ ॥ २ ॥ दो० वे जण । सा० साधर्मिक । ए० एकठा । वि० विचरता यका । दो० वेहु साधर्मिक । वि० बनी ।
 ते० ते । अ० अनेरा । अ० अकृत्य । द्वा० स्वानक । ए० सेवे सेवीने । आ० वेहु जणा आळोवे ते वारे छु करवु ते कहे छे ।
 ए० ए वे नणमापी एक जणने । त० त्यां । क० बढेरो । उ० व्यापीने मुके ते स्यापीने पळी । ए० एक भजने परिहार तप
 पये । नि० मुके तेवारे ते वेहु मध्ये एक परिहार तप पडिबर्जे ने बीजा बढेरो कृत्यस्थिति इतो ते अनुपरिहारी यको रहे ।

ભાવાર્થ ॥ ૪ ॥ એક સમાચારીના ઘળા સાવર્મિક સાધુ એકઠા વિચરતા થકા તે સઘલાએ અનેરો અકૃત્ય સ્થાનક સેવ્યો, સેવીને આલોવેતો આચાર્ય તે મધ્યે એકને કલ્પ સ્થિતિએ વૈયાવચ કરવા સ્થાપે ને વીજા વધા તપ પઢિવર્જે. તે તપ પુરુ થાય તે પછી તે વૈયાવચ કરવા રહેલ સાધુ તપ પઢિવર્જે ને વાકીના જેણે તપ પુરો કર્યો તે પૈકી એક તેની વૈયાવચ કરે ॥ ૪ ॥ હવે પરિહાર આશ્રી અધિકાર કહે છે.

અર્થ ॥ ૫ ॥ ૫૦ પરિહાર । ક૦ કલ્પ । દ્વિ૦ સ્થિત । પિ૦ સાધુ । ગિ૦ મ્હાન થયો થકો । અ૦ અનેરો । અ૦ અ । ફિ૦ કૃત્ય । દ્વા૦ સ્થાનક । ૫૦ પઢિસેવીને । આ૦ આલોવે તેવારે । સે૦ તે સાધુ તેણે પાપ સેવ્યો થકો । ય૦ વઢી । સં૦ ૫ પરિહાર તપ નિર્વાહી શકે તો તેહને । ટ૦ પરિહાર તપાદિક યોગ્ય અનુષ્ઠાને તેને । ટ૦ સ્થાપે । તેને સ્થાપીને પછી તેને અર્થે એક વીજો પરિહારીયો સ્થાપીને । ક૦ કરવી । વે૦ તેની વૈયાવચ ॥ ૫ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૫ ॥ ' પરિહારકપટ્ટિએ ખિલ્લૂ ગિલાયંમીણે અન્નચરં અકિચ્છદ્ધાણં પન્નિસે-

વેત્તા આલોણ્ણજા, સે ય સંથરેલ્લજા ઠવણિલ્લજં ઠવણિલ્લજં વેયાવહિયં ॥ ૫ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૫ ॥ પરિહાર કલ્પસ્થિત સાધુ મ્હાન (માંદો) થયો થકો અનેરો અકૃત્ય સ્થાનક સેવીને આલોવે તે વારે તે સાધુ જો પરિહાર તપ નિર્વાહી શકે તો તેહને તે પરિહાર તપાદિક યોગ્ય અનુષ્ઠાને સ્થાપવો સ્થાપીને એકવીજા પરિહારીને તેની વૈયાવચ કરવા નિમિત્તે સ્થાપવો ॥ ૫ ॥ ઉપર મુજબ કરતાં પણ તે પરિહાર તપ નિર્વાહી ન શકે તો શું કરે તે કહે છે.

૧ (૫ ને ૫-૧) જર્મન શુક્રમાં મેળા છે. ૨ P H (પી એચમાં) માળે.

मूळपाठ ॥ ३ ॥ यद्वदे साहस्मिया एगयजो विहरन्ति, एगे सत्थ अस्सयर अकिच्चट्टाणं

पम्भिसेवेत्ता आलोपज्जा, ठवण्णिज्जं तवइत्ता करण्णिज्जं वेयावडिय ॥ ३ ॥

माभार्य ॥ ३ ॥ यणा एक समाचारीना पणी साधर्मिक साधु एकठा (येळा) रहेता यक्का विचरता होय, ते एकठा रहेता यक्का ते मय्य एक बभे त्यां अनेरो अकुरय रवानक मये सेवीने आछाये त्वारे माभार्य तेने परिहार तपाधिक योम्य अनुष्ठानने विपे स्वाये, त्यापीने बीजा साधुने ते प्रायचित्त वण्णहारनी बैयावच करवा माटे स्वाये ॥ ३ ॥ इये सपळा पाप सेवे ते आधी करे छे.

अये ॥ ४ ॥ ब० यणा । सा० एक समाचारीना वणी साधर्मिक । ए० एकठा । वि० विचरता यक्का । स० ते सपळा मय्य । वि० वळी । ते० त्यां विचरता यक्का । अ० अनेरो । अ० अ । कि० कुरय । डा० स्थानक मये । प० सेवे सेवीने । आ० ते आछाये । ते आलोपता यक्का ते आभार्य । ए० ते मध्येना एकने । व० त्यां । क० कस्य स्थितिप बैयावच करवाने । व० स्वापीने । अ० डेप बीजा सपळा । नि० तप परिबर्णे । अ० इवे । प० पणी तप पुरे वाय ते पारे । से० ते बैयावच करवा एकनल रजो छे ते । वि० वळी । नि० तप परिबर्णे (ने बाकीना जेथे तप कर्यो तेपनी एक तेनी बैयावच करे) ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ वध्व साहस्मिया एगयजो विहरन्ति, सधे वि से अस्सयरं अकिच्चट्टाण पढि

सेवेत्ता आलोपज्जा, एगं सत्थ कप्पागं तवइत्ता अवसेसा निविसेज्जा, अइ प
पळा से वि निविसेज्जा ॥ ४ ॥

વૈયાવચ કરાવતાં તેને પ્રાયશ્ચિત નહિ આપું અને જો તપ નિર્વાહી શકે અને છતી શક્તિષ્ઠ વૈયાવચ પળ અળપરિહારીયા પાસે કરાવે તેને પ્રાયશ્ચિત આપે इत्यर्थः ॥ ५-१ ॥

અર્થ ॥ ૬ ॥ ૫૦ પરિહાર રૂપ । ક૦ કલ્પ । ટિ૦ સ્થિતિનો ઘણી । પિ૦ સાધુ । મિ૦ રોગાદિકે કરી મ્લાનપણો પામ્યો ચક્રો જે ગળાવચ્છેદકની પાસે આવ્યો છે । નો૦ ન । ક૦ કલ્પે । ત૦ તે । ગ૦ ગળાવચ્છેદકને । નિ૦ તે સાધુ મ્લાનીને ટોલા યકી વહાર કાઢવો (ન કલ્પે) તો શું કરે તે કહે છે । અ૦ અ । મિ૦ મ્લાને પટલે સામા સાધુ । ત- તે મ્લાન સાધુની । ક૦ કરે । વૈ૦ વૈયાવચ । જા૦ જ્યાં લગે । ત૦ તે । રો૦ રોમ । આ૦ આતકાદિક રોગ ધરી । વિ ન । મુ૦ મુકાપ ર્યાં લગે વૈયાવચ કરે ને । ત૦ તે રોગથી મુકાયા । ૫૦ પછી । ત૦ તે મ્લાન સાધુને । અ૦ ઘણો । લ૦ થોડો । ના૦ નામ માત્ર તે વૈયાવચ માટે । વ૦ વ્યવહાર પ્રાયશ્ચિતને વિષે । ૫૦ સ્થાપવો । સિ૦ હોય ॥ ૬ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૬ ॥ પરિહારકપટ્ટિયં ત્રિકલું ગિલાયમીણં નો કપ્પઈ તસ્સ ગળાવચ્છેદયસ્સ

નિજ્જહિસણ્. અગિલાણ્ તસ્સ કરણિજ્ઞાં વેયાવચ્ચિયં જાવ તત્થો^૨ રોગાયઙ્કાઓ વિપ્પમુક્કો, તત્થો^૨ પચ્છા તસ્સ અહાલહુસણ્ નામં વવહારે પટ્ટવિયધ્વે સિયા ॥૬॥

ભાવાર્થ ॥ ૬ ॥ પરિહાર રૂપ કલ્પ સ્થિતિનો સાધુ રોગાદિકે કરી મ્લાનપણો પામ્યો થકો ગળાવચ્છેદક પાસે આન્યો

૧ H & other mss. (एचने वीजाभां) "गणं. २ In Sutra 6 to 17 Mss and H (वांजी बुकोने ष्वभां ६ थी

१७ सूत्रोभां) तत्तो रो^० and तत्तो प^० The letter तयो often wanting in T. (टीभां " तयो " नयी)

अर्थ ॥ ५-१ ॥ से० ते अकृत्य स्थानक सेये । य० एण । नो० न । सं० परिहार तप निर्वाही न शकं ना ते वारे ते ।
 ० अण । ए० परिहारि साधु तेनी । व० करे । दे० वैयाषव पटले जे जे काम ते परिहारी साधुयी न थाय ते कार्य अण
 रिहारी साधु करे । एण जो पोते वज्र सहित होय छर्वा । से० ते परिहारी साधु । व० वळी । अ० अण । पा० परिहारी । की०
 पेले । वे० वैयाषव काय । सा० आरवाये पटले अणपरिहारी पासै कार्य करावे तो ते अणपरिहारी पासै कार्य कराव्यानो ।
 • तेने । वि० वळी । क० सपूर्ण । व० त्या पाठला श्रायश्चित्माहि । ए० वळी । आ० आरोपबो । सि० होय ॥ ५-१ ॥
 मूळपाठ ॥ ५-१ ॥ से य नो संयरेद्धा अणुपरिहारिपणं करणिज्जां वेयावन्नियं से तं

अणुपरिहारिपण कीरमाण वेयावन्निय साइद्धेज्जा, से वि कसिणे तरथेव आ

ल्हेयवे सिया ॥ ५-१ ॥

भावार्थ । ५-१ ॥ परिहारी साधु सकृत्य स्थानक सेये एण परिहार तप निर्वाही न शकं तो अणपरिहारी साधु सेनी
 याषव करे पटले जे जे कार्य परिहारी साधुयी न थाय ते ते कार्य अणपरिहारी साधु करे एण जो ते वज्र सहित छर्वा ते
 रेहारी साधु अणपरिहारी साधु पासै वैयाषव करावना इच्छे तो ते अणपरिहारी पासै कामकाज कराव्यानो तेने संपूज्य
 यश्चित्मां आरोपबो पटलेकें प्रापयित वेदेतो ज्ञान साधु अकृत्य स्थान सेवीने आलोये तेवारे प्रापयित निर्वाही न शकं तो

धुने घणोज थोडो नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित्तने विषे स्थापवो ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ पा० दसधुं प्रायश्चित्त तेना वहणहार । भि० साधु । गि० ग्लानपणुं पापीने गणावच्छेदक समीपे आव्यो
थको । नो० न । क० कल्पे । त० ते रोगी साधुने । ग० गणावच्छेदके । नि० गच्छ थकी वहार काढवो । (न कल्पे) तो
शुं करे ते कहे छे । अ० अ । गि० ग्लानी साधु । त० ते ग्लानी साधुनी । क० करे । वे० वैयावच । जा. ज्यां लगे । त०
ते । रो० रोग । आ० आतंकादिक रोग । वि० न । मु० मुकाय त्यां लगे वैयावच करे ने । त० तेवार । प० पछी । एटले
रोग थकी मुकाया पछी । त० ते ग्लान साधुने । अ० यणो । ल० लघु । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्रायश्चित्तने विषे ।
प० स्थापवो । सि० होय ॥ ८ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ पारश्चियं त्रिकबुं गिलायमीणं नो कपयस् तस्स गणावच्छेदयस्स निज्जू.

हित्तए. अगिदाए तस्स करणिज्जां वेयावकियं जाव तच्चो रोगायङ्काओ विप्प-
मुको, तच्चो पच्छा तस्स अहालहुसए नामं ववहारे पट्टवियधे सिया ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ (घात करे, भोग सेवे ते) दसमा प्रायश्चित्तनो वहणहार साधु रोगी यइने गणावच्छेदकने कने आव्यो
थको तेने गच्छ बाहार काढवो कल्पे नहिं पण तेनो रोग ज्यां सुधी भटे नहीं ने निरोगी थाय नहीं त्यां सुधी तेनी वैयावच
कराववी ने ते रोगी साधुने रोग मठ्या पछी तेने वैयावच कराववी पही माटे घणुंज योडुं एटले नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित्त
आपवुं ॥ ८ ॥ ए तपथर्यदिक आश्री कबुं हवे व्यग्रचित्तादिक चित्त भ्रम आश्री कहे छे ॥

होय तो गणापच्छेदकने ते साधुने संयाहा वहार काढवो कल्पे नही पण अस्मान साधु पासे तेनी वैयावच करावी तेवे यएल्हा रोगयी चिमुक करी तेजे वैयावच करावी ते कारणे तेने नाय पात्र घणो योहो व्यवहार प्रायश्चित्ते स्थापवो ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ अ० नव्युं प्रायश्चित्ते तेनो । ह० वरणहार । भि० साधु । गि० रोगादिके करी ग्लानपणो पाग्यो वेरने ते गणापच्छेदकने समीपे भाष्यो यको । नो० न । क० कल्पे । त० ते । ग० गणापच्छेदकने । नि० तेने गच्छ वहार काढवो एवळे ते स्नानने दोळा यकी वहार काढे नहि सो ते हुं करे ते कहे छे । अ० अ । गि० ग्लान पासे । त० तेनी । क० कराव वी । वे० वैयावच । जा० ज्यां समे । त० तेह । रो० रोग । आ० आर्तकादिक रोग यकी । वि० न । मु० मुक्ताय त्यां लगे । त० तेवहार । प० पछी । त० ते स्नान साधुने । अ० घणो । स० योहो । ना० नाम पात्र । व० व्यवहार प्रायश्चित्तेने विने । प० स्थापवो । सि० होय ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ अणवदृष्ट्यं त्रिक्खु गिस्सायमीणं नो कप्पह तस्स गणापच्छेदयस्स निज्जु हिचए अगिलाए तरस करणिज्जां वेयावकियं जाव तच्चो रोगायद्वाओ विप्पमुक्को, तओ पच्छा तस्स अहालहुसए नाम वधहारे पटुधियधे सिया ॥ ७ ॥

भाषार्थ ॥ ७ ॥ (चोरी कर, माहोमाही खट ते) नव्युं प्रायश्चित्ते तेहना वरणहार साधु रोगादिके ग्लानपणु पाग्यो छे ते गणापच्छेदकनी समीपे भाष्यो यको तेने गच्छ (दोळा) यकी वहार काढवो गणापच्छेदकने कल्पे नही पण अस्मान (साधु) साधु पास ज्यां समे ते रोग यकी न मुक्ताय त्यां कमी तेनी वैयावच कराववी स्थाप कही ते ग्लान (रोगी) सा

ग्लान साधु पासे । त० तेनी । क० कराववा । वे० वैयावच । जा० ज्यां सुधी । त० ते । रो० रोग । आ० आतंरु रोगथकी । वि० न । मु० मुक्ताय । त्यां सुधी वैयावच करावे अनै । त० ते वार । प० पछी । पटले रोगथी मुक्ताया पछी । त० ते ग्लानी साधुने । अ० घणुं । ल० थोडें । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्रायश्चित्ते विषे । प० स्थापवो । सि० होय ॥ १० ॥

साधुने ॥ १० ॥ दित्तचित्तं त्रिकखुं गिलायमीणं नोकप्पइ तस्स गणावच्छेदइयस्स निज्जो-
सूळपाठ ॥ १० ॥

हिताए. अगिलाए तस्स करणिज्जां वेयावडियं जाव तत्थो रोगायङ्कात्थो विप्प-
मुक्को, तत्थो पच्छा तस्स अहालहुसए नामं ववहारं पट्टवियवे सिया ॥ १० ॥

भावार्थ ॥ १० ॥ जे कोइ दर्पवंत (लाभथी गांढछा) चित्त रोचे करी साधु ग्लानपणुं पाम्यो थको गणावच्छेदक कने आव्यो होय तेने गणावच्छेदके गच्छ थकी वाहार काढवो कल्पे नही पण निरोगी साधु कने तेनो रोग न मुक्ताय त्यां सुधी तेनी वैयावच कराववी ने रोग मुक्ताया पछी वैयावच कराववा माटे तेने नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित्ते स्थापवो ॥ १० ॥ हवे जक्षने अधिष्ठितवे करी जे साधु ग्लान पागे ते आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ ज० जक्षना । आ० प्रभावे करीने । पि० साधु । गि० रोगी थइने गणावच्छेदक कने आवे तेने । नो० न । क० कल्पे । त० ते । ग० गणावच्छेदके । नि० तेने गच्छ वाहार काढवो पण । अ० निरोगी साधु पासे । त० तेनी । क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्यां लगे । त० ते । रो० रोग । आ० आतंरु रोग थकी । वि० न । मु० मुक्ताय त्यां लगे । त० तैवार । प० पछी । त० ते ग्लानी साधुने । अ० घणी । ल० थोडी । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्रायश्चित्ते । प० स्थापवो । सि० होय ॥ ११ ॥

मर्ष ॥ ९ ॥ सि० व्यग्र । पि० चित्तनो घणी । पि० साधु । मि० रागाधिके करी ग्लानपणो पापीने गणावच्छेदक पासे आब्यो यको । नो० न । क० कस्ये । त० ते । ग० गणावच्छेदक तेने । नि० गच्छ बहार काढवो हो तुं करे ते करे छे । म० अ । मि० ग्लान साधु पासे । त० ते ग्लानी साधुनी । क० करावपी । वे० बैयावच । जा० उयां छमे । त० ते । रो० रोग । आ० मांत्कादिकपी । पि० न । सु० मुकाय त्यां छगे बैयावच करे मने । त० तेवार । प० पछी । पट्टले रोग बकी मुकाया पछी । त० ते ग्लानी साधुने । अ० घणुं । ल० बोदा । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्राप्यभिते । प० स्यापवो । सि० होव ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ स्त्रिस्तचित्तं निक्खुं गिलायमीर्णं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेदइयस्स निज्जु
 दिच्चए अगिस्साए तस्स करणिज्जां वेयावन्निय जाव तच्चो रोगायङ्गुत्थो विप्पमु
 क्को, तच्चो पच्छा तस्स अहासमुत्तप नाम ववहारे पट्टवियवे सिया ॥ ए ॥

मावार्थ ॥ ९ ॥ व्यग्र चित्तबालो (चित्तममना रोगबालो) साधु गणावच्छेदक पासे आवे तो तेने गच्छ बहार काढी मुकावो गणावच्छेदनं न कस्ये, पण तेनी बैयावच अरोगी साधु कने ते रोगपी मुकाय त्यां छगी करावे ने रोगपी मुकाया पछी बैयावच रोगीपणायां करावपी पछी पाटे नाम मात्र व्यवहार प्राप्यभिते तेने स्यापे ॥ ९ ॥ इवे दर्पवत् (दृक्चित्त) विसे करीने रोग लप्ये ते आमी करे छे ॥

मर्ष ॥ १० ॥ दि० दर्पवत् । पि० चित्ते करीने । पि० साधु । मि० रोगाधिके ग्लानपणु पापीने गणावच्छेदक समीपे आवे । नो० न । क० कस्ये । त० तेहने । ग० गणावच्छेदकने । मि० गच्छपी बहार काढवो (न कस्ये) । म० अ । मि०

भावार्थ ॥ १२ ॥ उन्मादे करी ग्लानपणो पाप्मी कोइ साधु गणावच्छेदक कने आव्यो यको ते गणावच्छेदके तेने गच्छथी वाहार काढवो कल्पे नहि, पण ज्यां सुधी रोगथी ते साधु शुकाय नहीं त्यां सुधी निरोगी साधुकने तेनी वैयावच कराववी ने रोगथी शुकाया पछी वैयावच करावा माटे नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित आपबुं ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ १३ ॥ उ० वाय सिंहादिक उपसर्ग । प० प्राप्त । भि० साधु । गि० ग्लानी यको । गणावच्छेदक कने आवे । नो० न । क० कल्पे । त० ते । ग० गणावच्छेदकने । नि० गच्छ वाहार काढवो (न कल्पे) । अ० अ । गि० ग्लानी कने । त० तेनी । क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्यां लगे । त० ते । रो० रोग । आ० आंतक यकी । वि० न । सु० सुकाय । त० ते वार । प० पछी । त० तेने । अ० घणो । ल० थोडो । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार प्रायश्चिते । प० स्थापवो । सि० होय ॥ १३ ॥

मूलपाठ ॥ १३ ॥ उवसग्गतं भिक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स

निज्झूहित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्जं वेयावडियं जाव तओ रोगायङ्काओ विप्पमुक्को, तओ पट्ठा तस्स अहालहुसए नामं ववहारं पटुवियवे सिया ॥१३॥

भावार्थ ॥ १३ ॥ वाय सिंहादिकना उपसर्गथी ग्लानी थएल साधुने गणावच्छेदके गच्छथी वहार काढवो कल्पे नहि पण निरोगी साधु कने ते उपला रोगथी शुकाय त्यां सुधी तेनी वैयावच करावी रोगथी शुकाया पछी वैयावच करावी माटे तेने नाम मात्र थोडो व्यवहार प्रायश्चिते स्थापवो ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ ११ ॥ जकत्वाद्दुःखं भिक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स नि

ज्झदित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्झं वेयावकिय जाव सत्थो रोगायङ्कात्थो वि

त्पमुक्को, तओपच्छा तरस अष्टासहुसए नामं ववहारे पटुवियधे सिया ॥ ११ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ जस वळावायी रोगी यएस साधु गणावच्छेदक कने आब्यो यको ते गणावच्छेदके ते रोगी साधुने । पछनी बाह्यार काहवो कल्पे नहि पण निरोगी साधु कने ते साधु रोगयी मुक्काय त्यां सगे तेनी वेयावच कराववी अने रोगयी । मुक्क दएयी वेयावच करावी ते बवस तेने मात्र व्यवहार प्रायचित्ते स्यापे ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ उ० उन्मादे । प० परोष्यो (वधुना जोरे) । सि० साधु । गि० स्नानपणे गणावच्छेदकने आब्यो यको । न० न । क० कल्पे । उ० तेने । ग० गणावच्छेदके । नि० मच्छ वाहार काहवो । अ० ग्लानी नही एवा साधु कने । उ० नी । क० कराववी । वे० वेयावच । मा० त्यां सगे । उ० ते साधु । रो० रोग । आ० आंवक (आवाचा) यकी । वि० । उ० मुक्काय । त० तेवार । प० पछी । उ० ते स्नान साधुने । अ० घणो । उ० सधु । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार । ० प्रायचित्ते स्याप्यो । सि० होय ॥ १२ ॥

मूळपाठ ॥ १२ ॥ उम्मायपत्तं शिक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स

निज्झदित्तए अगिलाए तस्स करणिज्झं वेयावकिय जाव सत्थो रोगायङ्कात्थो वि

त्पमुक्को, तओपच्छा तरस अष्टासहुसए नामं ववहारे पटुवियधे सिया ॥ १२ ॥

आतंक-थकी । वि० न । सु० मुक्ताय । त० ते वार । प० पछी । त० तेने । अ० घणो । ल० थोडो । ना० नाम मात्र । व०
व्यवहार प्रायश्चित्ते विषे । प० स्थापवो । सि० होय ॥ १५ ॥

मूढपाठ ॥ १५ ॥ सपायच्छित्तं भिक्षुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स

निज्जाहित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्जां वेयावडियं जाव तच्चो रोगायङ्काओ

विप्पमुक्को, तच्चो पढ्हा तस्स अहालहुसए नामं वव्हारे पट्टवियवे सिया ॥ १५ ॥

भावार्थ ॥ १५ ॥ घणुं प्रायश्चित्त आववायी भयभ्रांत यह ग्लानी पामेल साधु गणावच्छेदक कने आववो यको ते गणा-
वच्छेदके तेने गच्छ वहार काढवो न कल्पे, पण निरोगी साधु पासे ते रोगयी मुक्त यता सुधी तेनी वैयावच कराववी ने
रोगयी मुक्त, यया पछी तेने नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित्ते स्थापवो ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ १६ ॥ भ० भात । पा० पाणी । प० न लेवायी एटले अणसण कीधे थके । वि० व्यग्र चित्तवालो । पि० साधु ।
गि० ग्लान पाम्यो यको । नो० न । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । वि० गच्छयी वहार काढवो । अ० नहीं ।
गि० रोगी एटले निरोगी साधु पासे । त० तेनी । क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्या लगे । त० ते । रो० रोग ।
आ० आतंकयकी । वि० न । सु० मुक्ताय । त० ते वार । प० पछी । त० तेने । अ० घणो । ल० थोडो । ना० नाम मात्र ।
व० व्यवहार प्रायश्चित्ते । प० स्थापवो । सि० होय ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ सा० क्रोपादिके (लेपादिक अधिकरण) सहित । धि० साधु । गि० रोगी याने गणावच्छेदक कने
 आये तो । नो० न । फ० वरन । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । नि० गच्छयी याहार काढबो । अ० नहि । गि० रोगी
 (निरोगी) साधु पासे । त० तेनी । क० करावबी । वे० बैयावच । आ० उयां लग । त० ते । रो० रोग । आ० आर्तक
 यही । वि० न । मु० मुकाय । त० ते पार । प० पछी । त० तेने । अ० यणो । ल० छोदो । ना० नाम मात्र । व० व्यवहार
 मायधिते । प० स्यावबो । सि० होय ॥ १४ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ साहिगरण जिक्खु गिलायमीण नो कटरइ तस्स गणावच्छेदइयस्स
 निक्खुहिचप अगिलाय तस्स करणिज्झं वेयावन्धिय जाव तओ रोगायद्वाओ
 विट्ठमुक्कां, तओ पन्हा तस्स अहालहुसप नामं ववहारे पट्टवियवे सिया ॥ १४ ॥

भावार्थ ॥ १४ ॥ क्रोपादिक सहित ग्लानी साधु गणावच्छेदक कने आब्यो यको तेने गच्छ बाहार गणावच्छेदके का
 हबो फल्य नहि, वण ते निरोगी यहां सुयी तेनी बैयावच निरोगी साधु पासे करावबी ने रोग मटपा पछी बैयावच करावी
 माटे तने नाम मात्र व्यवहार मायधित आपवु ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ १५ ॥ स० घणा । पा० प्रायधित आळ्या तेणे करी यपघ्नान ययो । धि० साधु । गि० ग्लानपणु पामीने गणा
 वच्छेदक कने प्राप्यो । नो० न । फ० वरन । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । नि० गच्छयी पार काढबो । अ० नहि । गि०
 नेमी पन्हे विरोगी साधु पासे । ग० तेनी । क० करावबी । वे० बैयावच । आ० उयां लगे । ल० ते । रो० रोग । आ०

आतंक-यकी । वि० न । मु० मुक्ताय । त० ते वार । प० पछी । त० तेने । अ० वणो । ल० थोडो । ना० नाम मात्र । व०
व्यवहार प्रायश्चित्ते विषे । प० स्थापनो । सि० होय ॥ १५ ॥

मूळपाठ ॥ १५ ॥ सपायच्छित्तं भिक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स
निज्झहित्तए. अगिलाए तस्स करणिज्झं वेयावडियं जाव तच्चो रोगायङ्काओ
विप्पमुक्को, तच्चो पल्ला तस्स अहालहुसए नामं वव्हारे पट्टवियवे सिया ॥ १५ ॥

भावार्थ ॥ १५ ॥ घणुं प्रायश्चित्त आववाधी भयभ्रान्त यह ग्लानी पामेल साधु गणावच्छेदक कने आवयो थको ते गणा-
वच्छेदके तेने गच्छ वहार काढवो न कल्पे, पण निरोगी साधु पासे ते रोगधी मुक्त थतां सुधी तेनी वैयावच कराववी ने
रोगधी मुक्त थया पछी तेने नाम मात्र व्यवहार प्रायश्चित्ते स्थापनो ॥ १५ ॥

अर्थ ॥ १६ ॥ ५० भात । पा० पाणी । प० न लेवाधी एटले अणसण कीधे थके । वि० वपग्र चित्तवाळो । भि० साधु ।
गि० ग्लान पाम्मो थको । नो० न । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । नि० गच्छधी वहार काढवो । अ० नहीं ।
गि० रोगी एटले निरोगी साधु पासे । त० तेनी । क० कराववी । वे० वैयावच । जा० ज्वां लगे । त० ते । रोग ।
आ० आतंकयकी । वि० न । मु० मुक्ताय । त० ते वार । प० पछी । त० तेने । अ० घणो । ल० थोडो । ना० नाम मात्र ।
व० व्यवहार प्रायश्चित्ते । प० स्थापनो । सि० होय ॥ १६ ॥

मृळपाठ ॥ १६ ॥ भत्तपाणपीडयाइक्खित्त चिकखुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणाव-

च्छेइयस्स निक्काहित्तप, अगिलाए तस्स करणिक्का वेयावडियं जाव तच्चो रोगाय

द्धाच्चो विप्पमुक्को, तओ पहा तस्स अहालहुसए नामं ववहारे पट्टवियेवे सिया ॥ १६ ॥

माचार्य ॥ १६ ॥ भगसग करीने ब्यग्रचिच (बायुए अमिठ) यएछो साधु ग्लानपणुं पामीने गणनच्छेइक पासो आवे
वो तेने मच्छयी पहार गणनच्छेइकं काढयो कस्से नरि एण निरोगी साधु कने तेनी सेवा करावे ने रोग मद्यढे रोग मद्या
पयी नाम मात्र ब्यवहार प्रायच्चिच आपे ॥ १६ ॥

मर्द ॥ १७ ॥ म० (सदमी वेंस्ली) सोम । आ० मास । पि० साधु । गि० ग्लानी यक्को । नो० न । क० कस्से ।
द० तेने । ग० गणनच्छेइकं । वि० गच्छवहार काढयो न कस्से । म वि । गि० रोगी साधु कने । द० तेनी । क० करा
ययी । दे० वेयावव । मा० श्यां सजे । त० ते । रो० रोग । आ० भातक यक्की । पि० न । सु० मुकाय । द० ते पार ।
प० पछी । द० तेने । म० पणो । ल० छु । ना० नाम मात्र । व० ब्यवहार प्रायच्चिते । प० स्यायवो । सि० होय ॥ १७ ॥

मृळपाठ ॥ १७ ॥ अट्टजार्यं निक्खुं गिलायमीणं नो कप्पइ तस्स गणावच्छेइयस्स निक्का

हित्तप, अगिलाए तस्स करणिक्का वेयापावडियं जाव तओ रोगायद्धओ विप्प

मुक्को, तओ पट्टा तस्स अहालहुसए नामं ववहारे पट्टवियेवे सिया ॥ १७ ॥

भावार्थ ॥ १७ ॥ लक्ष्मीना लोभे करीने जे साधु ग्वानपणुं पायीने गणावच्छेदक समीपे आव्यो यको गणावच्छेदके तेने गच्छ वहार काढवो कल्पे नही, पण निरोगी साधु पासे तेनी वैयावच करावी तेने रोगयी विमुक्त करवो ने रोगयी मुक्त यया पछी नाम मात्र पण व्यवहार प्रायश्चिते तेने स्थापवो ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ १८ ॥ अ० नवमां प्रायश्चित्तनो वहणहार । भि० साधु । अ० नयी । गि० ग्रहस्थनो लिंग एटले ग्रहस्थना लिंग-विना । नो० न । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । उ० संजमने विषे स्थापवो ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १७ ॥ अण्वटुपं भिक्खुं अगिहिभूयं नो कप्पइ तस्स गणावहेइयस्स उवट्ठा-
वेत्तए ॥ १८ ॥

भावार्थ ॥ १८ ॥ नवमा प्रायश्चित्तना वहणहार साधुने ग्रहस्थनो लिंग कर्माविना तेने गणावच्छेदके संजमने विषे स्थापवो कल्पे नहि ॥ १८ ॥ (हवे'केम कल्पे ते करपना अधिकारनो समुच्चय संग्रहनयनो सूत्र कहे छे).

अर्थ ॥ १९ ॥ अ० नवमा प्रायश्चित्त वहनार । भि० साधुने । गि० ग्रहस्थना लिंग सरखो लिंग करीने । क० कल्पे । त० ते साधुने । ग० गणावच्छेदके । उ० संजमने विषे स्थापवो ॥ १९ ॥

मूळपाठ ॥ १९ ॥ अण्वटुपं भिक्खुं गिहिभूयं कप्पइ तस्स गणावहेइयस्स उवट्ठावेत्तए ॥ १९ ॥

भाचार्य ॥ १९ ॥ (तो केवी रीते फट्ये ते कृत्स्नानो अधिकार संग्रह नयने पठे नीचे शुभव फदे छे) ते नवमा प्रार्थना
 वरणहार साधुने ग्रहस्थना स्मिग सरस्वो स्मिग करीने गणाबन्धेदके तेने संजमने विषे स्थापवो कट्ये (ग्रहस्य स्मिग करी फ
 दीप्ता देवानु कारण प छे जे तेनो दोष लोकांरि प्रगट छे ते ग्रहस्य स्मिग परेखाधी लोकात्मा प्रसित छपवे तेयी सयनी स
 भाचार्य तेने प्रायश्चित आये ॥ १९ ॥

अथ ॥ २० ॥ पा० पारश्चित १० हुं प्रायश्चित्तनो वरणहार । पि० सा । अ० ग्रहस्य स्मिग काषाविना । नो० न । क
 कट्ये । त० तेने । ग० गणाबन्धेदके । इ० संजमने विषे स्थापवो न कट्ये ॥ २० ॥

मूळपाठ ॥ २० ॥ पारश्चिय भिक्खु अगिहिमूर्यं नो कप्पइ तस्स गणाबन्धेदयस्स उवट्ठावेत्तए ॥ २० ॥

भाचार्य ॥ २० ॥ पारश्चित एटले १० हुं प्रायश्चित्तना साधुने ग्रहस्य स्मिग कीषाविना तेने गणाबन्धेदके संजमने
 स्थापवो कट्ये नहि ॥ २० ॥

अर्थ ॥ २१ ॥ पा० पारश्चिय प्रायश्चित्तवत् । पि० साधुने । गि० ग्रहस्यनो स्मिग करीने । क० कट्ये । त० तेने । ग० गणा
 बन्धेदके । इ० संजमने विषे स्थापवो कट्ये ॥ २१ ॥

मूळपाठ ॥ २१ ॥ पारश्चिय भिक्खु गिहिचूय कप्पइ तस्स गणाबन्धेदयस्स उवट्ठावेत्तए ॥ २१ ॥

भाचार्य ॥ २१ ॥ पारश्चिय प्रायश्चित्तवत् साधुने ग्रहस्य स्मिगे करीने तेने गणाबन्धेदके संजमने विषे स्थापवो कट्ये ॥ २१
 अर्थ ॥ २२ ॥ अ० नवमा प्रायश्चित्तनो पणी । पि० साधु । अ० ग्रहस्य स्मिग अणकीये । पा० पत्नी । गि० ग्रहस्य

लिंग कीधे यके । वा० क्ली । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । उ० संजमे स्थापवो । ज० ज्यां । त० ते । साधुना । ग० गणने । प० प्रतित । सि० होय ॥ २२ ॥

मूळपाठ ॥ २२ ॥ अण्वटुपं भिक्खुं अगिहिभूयं वा गिहिचूयं वा कप्पइ तस्स गणाव-

हेइयस्स उवट्ठावेत्तए, जहा तस्स गणस्स पत्तियं सिया ॥ २२ ॥
 भावार्थ ॥ २२ ॥ नवमा प्रायश्चित्ताळा साधुने ग्रहस्थ लिंग कर्याविना के ग्रहस्थ लिंग करीने गणावच्छेदके जो ते साधुना गण (गच्छ-संध) ने तेनी प्रतिति उपजे तो तेने मंजमने विषे स्थापवो कल्पे ॥ २२ ॥ (कोइ आचार्यने प्रायश्चित लाय्यो होय ने तेना शिष्य कहे जे अमासा आचार्यने ग्रहस्थ लिंग करशो तो कलेप उत्पन्न यशे, छानो प्रायश्चित प्रगट यशे ने लोकमां संका अप्रतिति उपजशे, एहवे कारणे ग्रहस्थ लिंगे न स्याये.)

अर्थ ॥ २३ ॥ पा० पारंक्षित । मि० साधु । अ० ग्रहस्थ लिंग अणकीधे । वा० अयथा । मि० ग्रहस्थ लिंग कीधे । वा० क्ली । क० कल्पे । त० तेने । ग० गणावच्छेदके । उ० संजमे स्थापवो । ज० जेप । त० ते । साधुना । ग० गणने । प० प्रतित । सि० होय ॥ २३ ॥

मूळपाठ ॥ २३ ॥ पारश्चियं भिक्खुं अगिहिचूयं वा गिहिभूयं वा कप्पइ तस्स गणावच्छेद-

यस्स उवट्ठावेत्तए, जहा तस्स गणस्स पत्तियं सिया ॥ २३ ॥

१ T II adds (टी. एचमां वधारे छे) पारश्चियं भिक्खुं & omits therefore sutra 23 (२३ में मूत्र लख्यं नयी)

प्रापार्य ॥ २३ ॥ पारिवित प्रायश्चित्ताला साधुने ग्रहस्यस्त्रिग कर्षा बिना के ग्रहस्यस्त्रिग करीने गणावच्छेदके सेने सं
जमने विषे स्थापनो करने देयी ते साधुना गणने प्रतिष्ठि सपजे ॥ २३ ॥ इवे सपळा प्रायश्चित केवा दोष सेव्यायी आवे ते
करे छे एक साधु बीना साधुने अभ्यासयान देवा निमित्ते अकृत्य स्यान्क मैथुनाविक सेने सो केम आलोवे ते करे छे ॥

अर्थ ॥ २४ ॥ दो० बे । सा० साधर्मिक साधु । प० एकटा । वि० विषयता यका । प० एक साधर्मिक ते बीजा अ
नेरा साहमीने अभ्यासयान (आठ) देवा निमित्ते । त० तर्पा । अ० अनेरा मैथुनाविक । अ० अ । कि० कृत्य । हा० स्या
नक । प० सेबीने । आ० आलोवे । ते केम आलोवे ते करे छे । अ० हवे । ज० बली । य० हे पूज्य । अ० अशुक । सा०
साधु । स० संघाते । इ० ए । का० कारणे । प० मैथुनाविके करी पारिवी बिराधना बीबी (एटले में अकृत्य स्यान्क
सेव्यो) ते बारे ते आचार्य शु करे ते करे छे । से० ते । य० बली । तेने । पु० पुछे । कि० केम । प० ते स्यान्क सेव्यो
के नयी सेव्यो । से० ते साधु । य० बली । व० करे । प० सेव्यो सेने । प० प्रायश्चितनी । प० प्राप्ती करनी । से० ते । य०
बली । व० करे । नो० नयी । प० सेव्यो सो तेने । नो० न करनी । प० प्रायश्चितनी । प० प्राप्ति एटले प्रायश्चित न देवो ।
ज० वे । से० ते । प० प्रमाणे । व० बोले । से० तेने बली । प० प्रमाण यकी निबे । व० ब्रह्मो हाय । से० ते शिव्ये पू
छुं । कि० केम वा ममी । आ० एम कर्मु । अ० हे पूज्य । गुरु करे छे के ते । स० साधी । प० मतिज्ञा । व० व्यनहार
मगंसे कबो छे ॥ २४ ॥

मूळपाठ ॥ २४ ॥ दो साहस्रमिया पगथो विहरन्ति, एगे तत्थ अन्नयर अकिच्चट्टाण पढि-
सेविच्चा आसोपज्जा । अह एं जन्ते अमुगेणं साहुणा सद्धिं धम्मस्मि कारणस्मि

पमिसेवी. 'से य पुच्छियवे । किं पमिसेवी ? से य वएज्जा । पमिसेवी, परिहार-
पत्ते. से य वएज्जा । नो पमिसेवी, नो परिहारपत्ते. जं से पमाणं वयइ से' पमा-
णाओ घेयवे' से किमाहु जन्ते ? सच्चपइज्जा ववहारा ॥ २४ ॥

भावार्थ ॥ २४ ॥ वे साधर्मिक साधु एकठा भेला विचरता थका ते मध्ये एक साधर्मिक साधु वीजा अनेरा साधर्मिक
ने अभ्याख्यान देवा निमित्ते अनेरा मैथुनादिक अकृत्य स्यानक सेवे तो ते केम आलोवे ते कहे छे. ते एम कहे, हे
में अमुक साधु संघाथे अभ्याख्यान देवा माटे मैथुन आदिक करी चारित्रिनी विराधना कीधी एटले अकृत्य स्यानक सेवयो
छे ते वारे ते आचार्य केम करे ते कहे छे. ते मैथुन सेवनार साधुए पोते दोष आलोव्या पछी ते वीजो साधु जेना उपर आळ
मुकयुं छे तेने न्याय आपवा माटे (तेहने त्या घणा दीलासाने सहरो करीने) पूछे केम ? तमे मैथुन स्यानक सेवयो के नयी
सेवयो ? तेना जवावमां सेव्यानुं कहे तो तेने प्रायश्चित्त आपे ने एय कहे के मॅतो नयी सेवयो तो तेने प्रायश्चित्त आपे नहिं. जे
साधुं कहे तेनी साथे साचा प्रमाणे वर्तबुं. (आचार्य आ वाचतमां मैथुन क्रिया कया ठामे, कये दिवसे, कइ देळा, केवी
रीते इत्यादिक एकवार, घणीवार पूछीने निर्णय करीने प्रायश्चित्त आपवो). अहिं शिष्य पूछेते, हे भगवंत ? एम हा भणी
कथु ? भगवंत कहे छे के ए साची प्रतिष्ठा व्यवहार प्रायश्चित्त कळो एटले जेणे मैथुन सेव्युं तेने अप्रतिसेवी न करयो ने अ-

? २४ (एचमां) से तत्थ पुच्छियन्वे । किं पमिसेवी अपटिसेवी ? २ H (एचमां) से य प्प (for तप्प ? मां ३ H
(एचमां वधारे) attas सिया.

प्रतिसेवीने प्रतिसेवीन करवो, जो दोष करे तो आचार्यने एटलोस प्रायश्चित्त आवे, केमके अच्छा भाल दीए तो पछी बीजु
 प्रव न रहे ॥ २४ ॥ उपमा सूत्रयां भ्रष्टा भाल देनारने प्रायश्चित्त कहुं ते तो गण छोटीने मैथुन सेवना भाय ते बता यका
 प्रिय उपससे ते वारे द्रुम कर्मने तवये करी पाछे आवे ते अधिकार कइ छे

अर्थ ॥ २५ ॥ पि० साधु । य० बली । ग० गच्छ बली । अ० नीकलीने । ओ० (मोहने उदये अथवा योगबली
 कर्मने उदये) असंभय गमन । त्ये० करवा निमित्ते । व० जाय । से० ते । य० बली साधु कदाचित् आता यकां मार्गे बालवे
 करीने (विपयने उपसमवे करीने द्रुम कर्मने उदये करीने) । अ० विण सेव्युं । ते साधु बली पाछे आपीने बली । इ० बांछे ।
 दो० बीजीवार । पि० बली । त० ते । ए० न । म० गच्छने । उ० अंगीकार करीने । वि० विवरु बांछे तेवारे ते अपसरे । त०
 त्यां । नं० बली । ये० स्थिरने । इ० एषा । इ० कये एवो ग्रहोपाहि । वि० बिबाद । स० उपजे । तेवारे स्थिरने कलेप
 न याय ते पाटे गच्छना साधुने भयवा जे चारित्रीओ ते साधुनी संपाते मोक्षयो होय तेनी स्वर मणी अथवा जेहनी लज्जाए
 करी सेवी न छके ते मणी मोक्षयो होय तेने पुछे पुछीने द्रव्य क्षेत्र काल आचारिक प्रमाण जोइ निबय करवो ते कहे छे ।
 इ० ए साधु । मो० अहो आयो । ब० तमे बाजोओ के । कि० कम । प० पदितेवी छे पछे तेजे दोष सेव्यो छे अपवा
 नयी दोष सेव्यो एवुं उपमा स्थिरने पुछ्या पछी । से० ते दोष सेवनारने । य० बली । पु० पुछे के । कि० केम । प०
 ते दोष सेव्यो के नयी सेव्यो । से० ते । य० बली । ब० एष बोसे । प० सेव्यो छे तो । प० तेने प्रायश्चित्त । प० देवा ।
 से० ते । य० बली । य० एष बोस । मो० नयी । प० सेव्यो तो । नो० न । प० प्रायश्चित्त । प० देवो । नं० छे । से० ते ।
 प० प्रमाण । ब० बोसे । से० तेना बली । प० प्रमाणवी । ये० निबय करी प्रबो होय । से० ते निबय पूछेछे । कि० आ

भणी एम । आ० कहुं । भं० हे पूज्य ! ! गुरु कहे छे तीर्थकरे ए व्यवहार प्रायश्चित कहुं केमके । स० ते साची । प० प्रतिज्ञाए करी कहे छे मोटे । व० व्यवहार कळो एटले प्रतिज्ञाए सेवीने अप्रतिसेवी करवो नही ॥ २५ ॥

मूळपाठ ॥ २५ ॥ त्रिक्खु य गणाओ अवकम्म ओहाणुपेही वळोळां, से यं अणोहाइए
 छेळा देाचं पि तमेव गणं उवसंपज्जिताणं विहरित्तए, तत्थ णं थेराणं इमे-
 यारूवे विवाए समुपज्जिताथा । इमं ओ जाणहु किं पन्निसेवी ?" से य पुहिय-
 वे । किं पन्निसेवी ? सेय वएळा । पन्निसेवी, परिहारपत्ते. सेय वएळा । नो
 पन्निसेवी, नो परिहारपत्ते. जं से पमाणं वयइ से पमाणाओ घेयवे". से किमाहु
 जन्ते ? सच्चपइन्ना ववहारा ॥ २५ ॥

भावार्थ ॥ २५ ॥ साधु पोताना गच्छथी नीकळीने मोहने उदए अथवा भोगावली कर्मना उदयथी असंजम सेवना नि-
 मिते जाय, ते साधु जाता थका । साक्षीरूपे मोकलेल साधु साथे) मार्गे चालतां थकां विषयने उपसमवे करीने शुभ कर्मने
 उदये करीने विषय सेव्याविना ते साधु ते गच्छमां पाछो दाखल थका इच्छे ते वारे तेणे असयम सेव्यो के नथी सेव्यो

१ H (एचमां) 'पेहाए गच्छेळा. २ H adds (एचमां वधारे) आइच. ३ H adds (पचमां वधारे) से य ४ H
 (एचमां) इमा णं अज्जोजा. ५ H adds (एचमां वधारे) अपन्निसेवी ? ६ H adds (एचमां वधारे) सिया.

एहो स्थितियों का बिबाध उपदे, पण स्थितियों का हेतु न होया मणी जे गच्छनो साधु अपवा जे चारित्रीयो ते साधु संयाते मोक्षस्यो होय तेने पूछे, पूछीने द्रव्य, क्षेत्र, काल अने भाव प्रमाणे जोइ निबध करवो अहो भार्यो ? तसे जाणोछो जे एणे विषय सेव्यो भयवा नयी सेव्या ? बळी तेज साधुने पूछे के तसे विषय सेव्योके नयी सेव्यो ? एम पूछता जो ते कहके हा सेव्यो छे सो घेने प्रायश्चित्त वेवो ने जो ते पूछवो कहके नयी सेव्यो सो प्रायश्चित्त वेवो नहि (सेववाना परिणाम यया पण सेव्यो नवी हो भगवती सूत्रे छुं छे तेम परिणामनो प्रायश्चित्त ए व्यवहार प्रायश्चित्त छ माटे वेवो नहि बळी अकृत्य सेवीने आळोवे सो आराधिक दाय) ते साधु जे प्रमाणे बोखे ते प्रमाणयी निबध करी प्रबो छिष्य कहै छे, हे पूछय ? एम छा मणी बहू ? गुरु कहै छे तीर्ककरे ए व्यवहार प्रायश्चित्त मज्जु केयके वे साची प्रतिष्ठाए करी कहै छे एहले प्रतिष्ठाए करी कहै नार सेवीने अमतिसेवी न करवो ॥ २५ ॥

अर्थ ॥ २६ ॥ ए० एक । प० पत्नी । एहले मच्छर्मा बर्तनारा । भि० साधुने । क० कृत्ये । आ० बीजा आचार्य । उ० उपाध्याय । इ० बोडा । दि० कालखने । बा० भयवा । म० जावजीव संगे । वा० बळी । उ० स्थापवो । वा० अपवा । वा० पारवो । बा० बळी । हेतु कारण कहै छे । ब० जेय । वा० बळी । उ० तेना । ग० गच्छने । प० प्रतिद । सि० उपजे ॥ २६ ॥

मूळपाठ ॥ २६ ॥ एग पक्खियस्स निक्खम्बुस्स कण्हइ ध्यायरिय उवज्जयाणा इच्चरिय दित्सं वा

अणुदित्सं वा उदिसिचप वा धारेचप वा, जहा वा तस्स गणस्स पप्पियं सिया ॥ २६ ॥

भाषार्थ ॥ २६ ॥ एक पत्नी एहले एक गच्छवर्ती साधुमोने आचार्यनु उपाध्यायजु परण उपदे ले (सनाययगा माटे

एटले गच्छनी चिंता न याय ने कलेप न उपजे ते माटे) गणनी प्रतिमि माटे जो पदवी योग्य पुरुष न मळे तो तेवो पुरुष म-
ळता सुधी वीजाने शोदाकाल लगे आचार्य उपाध्यायपणे स्थापवो कल्पे. आ रीते स्थापेल आचार्य उपाध्यायने इत्तरिय कहीए.
ने जो बोइ पदवी योग्यने गुणवंत मळे तो तेने जावजीव लगे स्थापवो कल्पे, तेवाने जावजीववान कहीए ॥ २६ ॥

अर्थ ॥ २७ ॥ व० घणा । प० प्रायच्छित्या । व० घणा । अ० अ । प० परिहारिया साधु । इ० इच्छे वांछे । ए०
एकठो । ए० एक । मा० मास । वा० अथवा । दु० वे । मा० मास । वा० अथवा । ति० त्रण । मा० मास । वा० अथवा ।
च० चार । मा० मास । वा० अथवा । पं० पांच । मा० मास । वा० अथवा । छ० छ । पा० मास । वा० वळी । व० स्वेष्टु ।
ते० ते । अ० अन्यो । अ० अन्य । सं० एकठा (वैयावच करतां) जमे । अ० मांहोपाहि । नो० न । सं० (वैयावच न करे तो)
जमे (नहिं) । मा० मासने अंते । त० तेवार । प० पछी । स० सर्वे । वि० वळी । ए० एकठो । सं० जमवो ॥ २७ ॥

मूळपाठ ॥ २७ ॥ बह्वे परिहारिया बह्वे अपरिहारिया इहेजा एगयथ्रो एगमासं^२

वा दुमासं वा तिमसं वा चउमासं वा पञ्चमासं वा छम्मासं वा वरधए. ते
अन्नमन्नं संभुज्जन्ति अन्नमन्नं नो संभुज्जन्ति मासं^३, तथो पहा सवे वि ए-
गयथ्रो संभुज्जन्ति ॥ २७ ॥

१ H (एच) एगओ २ एगमास वा to छम्मासं वा in H. (एचमां) after नो संभुज्जन्ति (पछी), ३ मासंते तत्तो
पं H (एचमां छे)

माथार्य ॥ २७ ॥ घणा परिहारीया पट्टेले दुपण स्याही मायबित छीए सेवा साधु ने घणा अपरिहारीया साधु एकठा व
 सता इच्छे तो ते अन्योमन्त्र वैद्यापवादिक कारणे (एक एक मास उपर पांच पांच रात्री घसीने पळी) माहो माहि एकठुं
 जमयुं पण बीमा ये वैद्यापव करता नवी तेणजे अन्योमन्त्र जमयुं नहि ते एक मास उपर पांचदीन, वे मास उपर, षण मास
 उपर, चार मास उपर, पांच मास उपर, छ मास उपर पांच दीन एव ए छ मास पळी सर्वेए एकठुं जमयुं. (विशेषे खुळाओ
 नीचे सुमय छे परिहारीने अपरिहारी माहो माहि एकठा किंवासये जये तो कडे ज्या छगे तप पुरो थाय ते वार पळी अकेका
 मास उपरे पांच पांच दीन जमे ते एव फरतां छ मास उपरपळी एक मास जमयुं एकठा जयता आहारादिक वेवेची सेवो पडे
 अने ते तो तपस्वी छे जेनुं खरीर लीज बयु छे तेथी पांच रात्री एकठा जमवानु कयुं छे ने एकठा जमवानुं कारण वैद्यापवा
 दिक छे) ॥ २७ ॥ उपर मायबित वहे ते वयुं वेने स्थिबानी आहारादिन आहारादिक वेवो न कट्ये, ते थणी इहां स्थिबानी
 आहारा सहिव आहारा वेवो लेवो कट्ये ते कडे छे ॥

मर्य ॥ २८ ॥ प० परिहार । क० कट्य । द्वि० स्थितिए रोल । मि० साधुने । नो० न । क० कट्ये । अ० अश्वन ।
 वा० अयवा । पा० पाणी । वा० अयवा । ला० लादीय । वा० अयवा । सा० स्वादीय । वा० वळी । दा० देवो । वा० अ
 यवा । अ० अनेरा पासे । दा० देवावयो । वा० वळी । ये० स्थिब । य० ग० वळी । व० आहारा आपे तो शुं आहारा आपे
 तो के । इ० आ अन्न । ता० वळी । अ० हे आर्यो । दु० तमे । प० प० परिहारी साधुने । वे० वेवो । वा० अयवा । अ०
 अनेरा पासे वेवटावजो । वा० वळी । प० एव आहारा दीपे वके । से० ते साधुने । क० कट्ये । दा० अन्न वगेरे देवो । वा०
 वळी । अ० अनेरा पासे । वा० वेवरापवो । वा० वळी । क० कट्ये । से० ते परिहारी आहारजो । छे० छेव मात्रमी । अ०

સ્થિતરની આજ્ઞા લઇને ! અં તમારી આજ્ઞા છે । હે ભગવંત । તં તે । હેં લેપની (પટલે વિગયાદિક આહાર લેવાની) । ૫૦
 ૫મ સ્થિતરની આજ્ઞા માગીને । સેં તે સાધુને । કં કલ્પે । હેં લેપ । અં સમાચરવો ॥ ૨૮ ॥

મૂઠપાત્ર ॥ ૨૮ ॥ પરિહાર કપ્પટ્ટિયસ્સ ત્રિક્કલુસ્સ નો કપ્પહ અસણં વા પાણં વા સ્વાઇમં
 વા સાઇમં વા દાહં વા અણુપદાહં વા. થેરા ય ણં વણ્ઞા । ઇમં તા અહ્જો તુમં
 ૫૫સિં દેહિ વા અણુપ્પણ્હિ વા ? ૫વં સે કપ્પહ દાહં વા અણુપ્પદાહં વા. ક-
 ૫પ્પહ સે લેવં અણુજાણાવેસણ ॥ અણુજાણહ તં લેવાણ १ ૫વં સે કપ્પહ લેવં અ-

ણુજાણાવેસણ ॥ ૨૮ ॥

માર્થ ॥ ૨૮ ॥ પરિહાર (પ્રાયશ્ચિત) કલ્પ આચારની સ્થિતિ રહેલ સાધુને અન્ન, પાણી, મેવો ને મુલવાસ દેવો
 અથવા અનૈરા પાસે દેવદાવવો કલ્પે નહિ, પણ જો સ્થિતર ૫મ આજ્ઞા આપે જે હે આર્યો ? તમે આ અન્ન ૫ પરિહારી સાધુને
 દેજો અથવા અનૈરા પાસે દેવદાવજો તો ૫મ આજ્ઞા દીધે થકે તે સાધુને અન્ન દેવો અથવા અનૈરા પાસે દેવદાવવો કલ્પે. તે
 પરિહારી સાધુ સ્થિતરની આજ્ઞા લઇને વિગયાદિક આહાર લીધે તે કહે છે. હે ભગવંત ? વિગયનો આહાર લેવાની આપની
 આજ્ઞા છે ? ૫મ પુછી આજ્ઞા માગીને તે સાધુને લેપ પટલે વિગયાદિક આહાર લેવો કલ્પે ॥ ૨૮ ॥ ઉપર પરિહારીને અન્ના-

૧ મો b (વીર્ગ), ણં H (૫ચ્ચમા), ૨ H addas (૫ચ્ચમાં વધારે) થંતે. ૩ H (૫ચ્ચમા) સમાસેવિત્તણ.

વિદ્યુત દેવો સેવો દ્વયો છે તે પરિહારી કોઈક કારણે સ્થિતરની બૈયાવચ કરે તે મળી બૈયાવચની વિધિનો અધિકાર કહે છે ॥

अर्थ ॥ २९ ॥ ५० परिहार । ६० कृत्य । द्वि० विषयवर्णन । भि० साधु । स० पोताना । ५० पात्रा छद्मे । ५० स्या
नकनी वहार पोताना । ६० साधुनी । ६० आहारादिक वैयाकरणे अर्थे । ग० जाय पटले ते परिहारी साधु स्विपर साधुनी
वैयाकरण करत पोताना पात्रां पोतानो आहार पाणी छापी योगवे ने स्विपरना पात्रने विषे स्विपरने आहार पाणी छापी
दीप केयके कोशने विगयादिक सरसनिरस आहार लेवानो होय ते माटे छुदा छुदा पात्रां आहार पाणी वहीरी लाये हवे ।
६० स्विपर साधु । ५० ग० वळी ते साधुने आहार बहोरवा जावो देखीने एम जाणे जे बीजीवार स्विपर कावे आहार
लेवा नदा ते आतुर यक्षे अथवा तेने स्वेद बरो एम जाणीने । ६० एम व्हडे । ५० तमारा पात्रां मारो आहारपाणी लेवा
आवमो । अ० हे आर्य । अ० अमे । अ० एण ते आहार । भो० जगद्ध । वा० वळी । पा० पाणी पीछु । वा० वळी । एम
स्विपर वक्षे वक्षे । ए० एम । से० ते परिहारी साधुने । ६० कृत्ये । ५० स्विपरनो एण आहारादिक सेवो हवे केम जमे ते
विषि व्हडे छे । व० त्यां । नो० न । ६० कृत्ये । अ० अपरिहारी साधुने । ५० परिहारी साधुना । ५० पात्रने विषे । अ०
अन्नादिक । वा० वळी । पा० पाणी । वा० वळी । स्वा० स्वादीम । वा० वळी । सा० स्वादीम । वा० वळी ४ वार वाना ।
मो० अमषा । वा० अमषा । पा० पाणी पीवाने न कृत्ये तो केम जगद्ध कृत्ये ते कहे छे । वा० वळी । ६० कृत्ये । से० ते
स्विपरने । स० आपणो । वा० वळी । ५० पात्रां आहार लव्ज जमवो । अथवा । स० पोचामो । वा० वळी । ५० माथीयो
तेने विषे । (पोताना । वळी । कमटस पटले पाणीना माममने विषे अथवा पोताना वळी जे हायना खोवाने विषे
छद्मे जप्तो । अथवा । पोताना वळी) । पा० हाथ उपरे । वा० वळी । ७० लव्ज । ७० छद्मे । मो० जप्तो कृत्ये । वा०

अथवा । पा० पाणी पीवाने कले । वा० वली । ए० ए । क० कल्प आचार । अ० अपरिहारी अने । प० परिहारी
आश्री जाणवो ॥ २९ ॥

मूळपाठ ॥ २९ ॥ परिहारकप्पट्टिए चिक्खू सएणं पडिमाहेणं बहिया थेराणं वेयावडियाए
गच्छेज्जा. थेरा ये णं वएज्जा । पक्किगाहे^१ अज्जो, अहं पि भोक्खामि वा पाहामि
वा, एवं से कप्पइ पक्किगाहेत्तए. तत्थ नो कप्पइ अपरिहारिएणं परिहारियस्स
पक्किगहंसि असएणं वा पाणं वा खाइमं वा साइमं वा भोत्तए वा पायए^५ वा,
कप्पइ से सयंसि वा पक्किगहंसि सयंसि वा पलासगंसि^३ पाणिसि^४ वा उद्धट्ठु
उद्धट्ठु भोत्तए वा पायए वा. एस कप्पो अपरिहारियस्स परिहारियाओ ॥ २९ ॥

- १ H (एच) अप्पणो for थेराणं means perhaps (एनो अर्थ) अप्पणो थेराणं. थेराणं omitted by T (टी मां नयी).
२ H. adds (एचमां वधारे) से. H omits (एचमां नयी)णं. ३ H (एचमां) गाहेहि. ४ P (पी) गाहेत्तए. ५ H (एच) पीत्तए
(for पिइत्तए). ६ H adds (एचमां वधारे) सयंसि वा कण्ढकगंसि वा सयंसि वा सुम्भगंसि वा सयंसि वा. ७ H (एच)
पाणियंसि. ८ T has (टीमां छे) स्वकीये वा सुबए (see (जुओ) ३०) instead of पाणो वा (ने बदले)

लेवो । त० त्या । नो० न । क० कल्पे । प० परिहारी साधुने । अ० अपरिहारीना । प० पात्रने विषे । अ० अश्नादिक । वा० वळी । पा० पाणी । वा० वळी । स्वा० स्वादीप । वा० वळी । चारवाना । भो० भोगववा (जमवा) । वा० अथवा । पा० पाणी पीवो । वा० वळी । क० कल्पे । से० ते साधुने । स० पोताना । वा० वळी । प० पात्रने विषे । अथवा । स० पोताना । वा० वळी । प० पात्रीए (अथवा पोताने वळी कमंडळ ते पाणीनुं भाजन तेने विषे अथवा पोताना वळी खोवासां अथवा पोताना वळी) । पा० हाथ उपरे । वा० वळी । उ० लइ । उ० लइने । भो० आहार जमवो । वा० अथवा । पा० पाणी पीवुं । वा० वळी । ए० ए । क० समाचारी । प० परिहारी एटले प्रायश्चित्तना धणीनी ने । अ० अप्रायश्चित्तना धणीनी ॥ ३० ॥ ति० एम । वे० हुं कहं हुं ॥

मूळपाठ ॥ ३० ॥ परिहारकप्पाटिए निक्खू श्रेराणं पक्किगहएणं वहिया श्रेराणं वेयावन्नि-
याए गच्छेज्जा. श्रेरा य णं वएज्जा । पक्किगाहे अज्जो, तुमं पि पच्छा नोक्खसि
वा पाहिसि वा, एवं से कप्पइ पक्किगाहेत्तए. तत्थ नो कप्पइ परिहारिएणं
अपरिहारियस्स पडिग्गहंसि अत्तणं वा पाणं वा खाइमं वा साइमं वा जोत्तए
वा पायए^१ वा, कप्पइ से सयंसि वा पक्किग्गहंसि, सयंसि वा पलासगंसि^२ पा-

? H omitt (एचपा नथी) णं. २ H. (एच) पीत्तए. ३ H. adds as in २९ (२९ मुजव) एचमां वधारे छे. T has (दी मां छे) स्वकीये वा पलासके स्वकीये वा कमठे स्वकीये वा खलुक्के.

माधार्ये ॥ २९ ॥ परिहार कस्य स्थितिना साधु स्थिबर साधुनो होय ते बारे पोताने माटे आहारपाणी
 पोताना पात्रमाही साये ने स्थिबरना पात्रमां स्थिबर माटे आहारपाणी साये केमके कोहने विगयादिक सरस निरस आहार
 पाणी छयानो होय माटे दरेकनो छुदा छुदा पात्रमा आहारपाणी सावी मापीने योगवे हवे स्थिबर साधु ते परिहारी साधुने
 आहारपाणी बहोरवा जालां एम जाणे वे बीजीवार बारे माटे ते साधुने आहारपाणी सेवा जालां आतुरताने सेव यशे एम
 जानी ते परिहारी साधुने स्थिबर कडे ने हे आर्य तयारा पात्रमां अपारो आहारपाणी पण येतो सेता भावजो अये ते आहार
 अग्र्युं ने पाणी पीद्य, एम स्थिबर कडे तो ते परिहारीने स्थिबरनो आहार (पाणी) पण पोताना पात्रमां मेळो सावबो कस्ये,
 हये केम अने ते बिबि कडे छे अपरिहारी साधुने परिहारी साधुना पात्रने बिबे अन्नादिक वार वाना जमवा के पाणी पीद्य
 कस्ये नहि पण स्थिबरने पोताना पात्रमां आहार सडने जमबो कस्ये अथवा पोताना माझीयाने बिबे अथवा कर्मदल एटले
 (कोट) पाणीना माननने बिबे अथवा पोताना वे हायना सोबाने बिबे अथवा हाय उपर सडने जमवु कस्ये ए कस्य माचार
 अपरिहारीने परिहारी आभी जाणबो ॥ २९ ॥ ए परिहारी पोताने अर्थे आहारपाणी माटे माय एम कसु हवे आचार्यने अर्थे
 माय ते आभी कडे छे

अर्थ ॥ ३० ॥ ५० परिहार । ६० कस्य । द्वि० स्थितिबाळो । त्रि० साधु । च० स्थिबरना । ५० पात्र सडने । ६०
 उपाभयपी बहार । ७० स्थिबरनी । ८० वैयासवने अर्थे आहारने काणे । १० जातो होय ते बारे । २० स्थिबर । ३० अं.
 यन्त्री । ४० कडे । ५० तयारो आहार पण एम पात्रमां सावबो । ६० हे आर्य । ७० सये । ८० पि० पण । ९० पछी । १० आशा
 शिदिक भोगबजो । १० अथवा । १० पाणी पीजो । २० बळी । ३० एम । ४० सेने कडे यके ते साधुने । ५० कस्ये । ६०

लेवो । त० त्यां । नो० न । क० कल्पे । प० परिहारी साधुने । अ० अपरिहारीना । प० पात्रने विषे । अ० अशनादिक । वा० वल्ली । पा० पाणी । वा० वल्ली । स्वा० स्वादीप । वा० वल्ली । चारवाना । भो० भोगववा (जमवा) । वा० अथवा । पा० पाणी पीवो । वा० वल्ली । क० कल्पे । से० ते साधुने । स० पोताना । वा० वल्ली । प० पात्रने विषे । अथवा । स० पोताना । वा० वल्ली । प० मात्रीए (अथवा पोताने वल्ली कर्मठळ ते पाणीनुं भाजन तेने विषे अथवा पोताना वल्ली खोदामां अथवा पोताना वल्ली) । पा० हाय उपरे । वा० वल्ली । उ० लइ । उ० लइने । भो० आहार जमवो । वा० अथवा । पा० पाणी पीवुं । वा० वल्ली । ए० ए । क० समाचारी । प० परिहारी एटले प्रायश्चित्तना धणीनी ने । अ० अथवा । पा० पाणी धणीनी ॥ ३० ॥ सि० एम । वे० हुं कहुं छुं ॥

मूळपाठ ॥ ३० ॥ परिहारकपट्टिए निक्खू थेराणं पन्निगहएणं बहिया थेराणं वेयावन्नि-
याए गच्छेज्जा. थेरा यणं वएज्जा । पन्निगाहे अज्जो, तुमं पि पच्छा प्नोकखसि
वा पाहिसि वा, एवं से कप्पइ पन्निगाहेत्तए. तत्थ नो कप्पइ परिहारिएणं
अपरिहारियस्स पडिग्गहंसि असणं वा पाणं वा खाइमं वा साइमं वा चोत्तए
वा पायए^१ वा, कप्पइ से सयंसि वा पन्निग्गहंसि, सयंसि वा पलासगंसि^२ पा-

^१ H omit (एचमां नवी) पं. २ H. (एच) पीत्तए. ३ H. add's as in २९ (२९ मुजव) एचमां वधारे छे. T has (दी मां छे) स्वकीये वा पलाशके स्वकीये वा कपठे स्वकीये वा खलुचके.

णिंसि' वा उच्छृङ्खलं प्रोत्तप वा पायपं वा एसलेसं कप्पो परिहारियस्स
अपरिहारियाधो ॥ ३० ॥ -त्ति येमि

भाषार्थ ॥ ३० ॥ परिहार कस्य स्थितिंनो साधु स्थिरता पात्रने छाने उपाधयनी बहार स्थिरनी वैयावचने अये
आहारने कावे जावो होय ते बाने सेने सावो वेलीने परिहार कस्य स्थितिना साधुने ते स्थिर एव फरे, हे आर्य साधु ! त
मारो आहार पण मारा आहार साथे एव पात्रमां सावगो ने समे पण ते आहार पछी भोगवजो ने पाणी पीओ एव कस्ये यके
ते स्थिरने पात्रे आहार सावबो कस्ये पण तिहा परिहारी अपरिहारी स्थिरता पात्रने विये अदनादिक चार प्रकारने
आहार भयबो के पाणी पीवु कस्ये नहि पण ते परिहारी साधुने पोताना पात्रमां, मात्रीयामां, कर्मदळ (छोट) मां, त्वावामां
के पोताना हायमां छाने अदनादिक भयबो ने पाणी पीवु कस्य ए समाचारी परिहारीने अपरिहारीनी नाप्पवी ॥ ३० ॥
एव हुं कहुं छुं ॥

अर्थ ॥ ४० व्यवहार सूत्रो । वि० बीओ । ३० बरेसओ । स० पुरो ययो ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ व्यवहारस्स विद्वथो बरेसथो समत्तो ॥ २ ॥

भाषार्थ ॥ व्यवहार सूत्रो बीओ बरेसो पुरो ययो ॥ २ ॥

अये ॥ २ ॥ मि० साधु । य० धन्वी । इ० बाँछे । ग० गच्छ नायकपणुं । वा० धारुं । नो० न । से० तेने । क०
 कस्ये । ये० स्थिरने । अ० अण । आ० पुछीने । ग० गच्छ नायकपणुं । वा० धारुं तो केम कस्ये ते कहे छे । क० कस्ये ।
 से० तेसाधुने । ये० स्थिरने । आ० पुछीने । ग० गच्छ नायकपणाने । वा० धारवो । ये० स्थिर । य० बळी । से० तेने । वि० आझा
 दीप तो । ए० एम । से० ते साधुने । क० कस्ये । ग० गच्छ नायकपणाने । वा० धारवो । ये० स्थिर । य० बळी । से० तेने । नो०
 न । वि० आझा दीप नहि तो । ए० एम । से० तेने । नो० न । क० कस्ये । ग० गच्छ नायकपणाने । वा० धारवो । ज०
 जे कोइ साधु । ये० स्थिरने । अ० अण । वि० कस्ये । ग० गच्छ नायकपणुं । वा० धारवो । से० ते । गच्छना ना-
 यकपणाना चारणहारने । सं० जेटसा विरस आझा विना गच्छ नायकपणु धरे तेठळा दिक्सनो । छे० छेव । वा० अयवा ।
 य० तप निमेष प्रायश्चित्त आवे । वा० धन्वी । (जे० जे । से० ते । सा० सार्वपिण्ड । उ० आझाप । वि० विचरे । न० नयी ।
 न० धन्वी । ते० तेने । के० कोइ पण । छे० चारिब्रनो छेव । वा० अयवा । ए० तप प्रायश्चित्त । वा० पण नहि) ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ २ ॥ निक्खू य इच्छेज्जा गण धारेत्तप, नो से कप्पइ थेरे अणायुच्छित्ता गणं

धारेत्तप, कप्पइ से थेरे आपुच्छित्ता गण धारेत्तप. थेरा य से वियरेज्जा पव
 से कप्पइ गण धारेत्तप, थेरा य से नो वियरेज्जा, एवं से नो कप्पइ गण
 धारेत्तप, जस थरेहिं अविइणं गणं धारेज्जा, से सन्तरा छेमो वा परिहारो वो ॥ १ ॥

*२ H २४३ (एषपो पपारे) [जे ते] सारम्मिया च्छाप विहरंति नस्सिणं तेसि केइ छेमो वा परिहारो वा

मूळपाठ ॥ ३ ॥ तिवासपरियाप समणे निगन्थे आयाक्कुसले सजमकुसले पवयणकुसले
 पन्नचिकुसले सगइकुसले उवगगहकुसले अकखयायारे' अजिन्नायारे असवला-
 यारे असकिखिहायारचित्ते' बहुसुए वळजागमे जहन्नेण आचारपकप्पधरे
 कप्पइ उवज्जायत्ताए छदिसिच्चाए ॥ ३ ॥

भाषार्थ ॥ ३ ॥ इण वर्षेनी दीक्षा पर्वायवाळा, जे आचारमां, १७ मेवे संजमां, प्रवचनमां, प्रायश्चित वेवामां भाने स
 ग्रह (मनेक प्रकारना ब्रह्मादिकनो) करवामां कुशळ, जेनो आचार खंदीस यपो नवी, जेनो आचार मेवणो नवी, जेने कोइ
 पण सबळो दोष साम्यो नवी, जे ओघादिके मेळो धयो नवी त्या जे चारित्र्यत, बहुसुत्री, घणा आगमनो जाण छे ने जे
 कथन्य आचारंग निसीय आदिक सूत्रार्थनो धारक ने चरछटो पूर्ण मयेळ छे तेवा सायुने जयाव्यापनी पदवी देवी कर्ये ॥३॥
 हवे एवो गुण न होय तेवाने जपाव्यापनी पदवी आपवी कर्ये नहि ॥

अर्थ ॥ ४ ॥ स० वे । खै० बळी । गं० निम्बे । से० वे सायुने । वि० इण । वा० वरस । प० दीक्षा लीधा ययाने ।
 स धम्मण । नि० निपंयने । नो० नवी । भा० आचार पाळवामां । कु० कुशळ । नो० नवी । सं० १७ मेवे संजम पाळवामां ।
 कु० कुशळ । नो० नवी । प० प्रवचन (सिद्धांत) मां । कु कुशळ । नो० नवी । प० गच्छनी सर्व पितानी ममाने विणे ।

१ H (एष) अकस्तुया (so always in 3-8) ३-८ मां वे सुजण २ H (एषमां) चरिं (so always in
 3-8) ३-८ मां वे सुजण

કુ० ઢાહો । નો० નથી । સ० ગચ્છની સાર સંખાબાદિ વસ્તુના કાર્યને વિષે । કુ० કુશલ । નો० નથી । ૩૦ પાળેસળાદિક ઉપગ્રહને વિષે । કુ० કુશલ । સ० સંઘાળો છે । આ० આચાર જેહનો । ખિ० મેદાળો છે । આ० આચાર જેહનો । સ० સવલા માંહિલો સવલો । આ० દોષ લાગ્યો છે જેને । સં० ક્રોધાદિકે કરી મેલો થયો છે । આ० આચાર । પ્વિ० ચારિત્ર જેહનો । અ० થોડા । સુ० સૂઝનો જાણ । અ० થોડા । આ० આગમનો જાણ તેને । નો० ન । ક० કલ્પે । ૩૦ ઉપાધ્યાયની પદવી । ૬૦ દેવી કલ્પે નહિ ॥ ૪ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૪ ॥ સ ચેવ ણં સે તિવાસપરિયાદ સમણે નિગન્યે નો આચારકુસલે નો સં-
જમકુસલે નો પવયણકુસલે નો પન્નાત્તિકુસલે નો સંગહકુસલે નો ભવગ્ગહકુસલે
સ્વયાયારે જિન્નાયારે સવલાયારે સંકિલિટ્ટાચારચિત્તે અપ્પસુપ અપ્પાગમે નો ક-

પ્પહ ઉવજ્જાયાત્તાદ્દહિસિત્તદ્દ ॥ ૪ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૪ ॥ જે સાધુ આચારમાં, સમપમાં, સિદ્ધાંતને વિષે, ગચ્છની સર્વ ચિંતાની પ્રજ્ઞાને વિષે, ગચ્છની સાર સંખા-
લાદિક વસ્તુના કાર્યના સંગ્રહને વિષે, તથા પાળેસળાદિક ઉપગ્રહને વિષે કુશલ નથી તથા જેનો આચાર સંદીપ્ત થયો છે, જેનો
આચાર મેદાળો છે, જેને સવલો દોષ લાગ્યો છે, ક્રોધાદિકે જેનો ચારિત્ર મેલો થયો છે, જે થોડા સૂત્ર તથા આગમનો જાણ
છે તેવા શ્રમણ નિગ્રન્ય ત્રણ વરસનો દીક્ષિત હોય તોપણ તેવાને ઉપાધ્યાયનો પદવી આપવી કલ્પે નહિ ॥ ૪ ॥ હવે વહી પદવી
પદવીના વિશેષના સૂત્ર કહે છે ॥

अर्थ ॥ ५ ॥ पं० पांच । मा० वर्ष । प० प्रवर्णा छीपा यथा छे सेवो । स० भ्रमण । नि० साधु ते । मा० आचारने
 दिप । कु० कुम्ब । सं० संजम पाळ्यामां । कु० कुम्ब । प० प्रवर्णमां । कु० कुम्ब । प० गच्छनी सर्व चित्तानी प्रज्ञाने विषे ।
 कु० कुम्ब । सं० गच्छनी सार संमाळादि बस्तु ना कार्यने विषे । कु० कुम्ब । प० पापेसणादीक उपग्रहने विषे । कु० कुम्ब ।
 अ० नयी । कृत० संज्ञाजो । मा० आचार जेहो । अ० नयी । पि० मेदाजो । मा० आचार जेहो । अ० नयी । स०
 सबजो दोष छान्यो जेहो । अ० क्रोधादिके करी नयी । सं० मेजो बयो । मा० आचार । पि० चारित्र जेहो । ब० बडु ।
 सु० नूत्री । प० घमा । मा० आगमनो जाण । ब० लघन्य । द० दसा भुत स्कंभ । क० बुराव कल्प । व० व्यवहार सूत्रनो ।
 व० परणार छे तेने । क० कल्प । मा० आचार्य । उ० उपाध्यायनी पदवी । उ० वेबी कल्पे ॥ ५ ॥

मूलपाठ ॥ ५ ॥ पञ्चवासपरियाय समणे निगन्ये आचारकुसले संजमकुसले पञ्चयणकुसले
 पन्निचिकुसले सगहकुसले उवगहकुसले अकस्वयायारे अन्नित्नायारे असबला
 यारे असकिलिद्धायारविसे बहुस्तुष वळजागमे जहन्नेण दसकप्पववहारधरे क
 प्पइ आयरिय उवउजायत्ताय उविसित्तप ॥ ५ ॥

आचार्य ॥ ५ ॥ पांच वर्षनी प्रवर्णा (दीक्षा) छीयेल भ्रमण तपस्वी साधु जे आचारने विषे कुम्ब छे, जे संजम पाळ
 यामां, गच्छनी सर्व चित्तानी प्रज्ञाने विषे, गच्छनी सार संमाळादि बस्तुना कार्यने विषे पापेसणादिक उपग्रहने विषे कुम्ब
 छे, जेन्तो आचार संज्ञाजो, मेदाजो नयी, जेने सबजो दोष छान्यो नयी, क्रोधादिके जेनो चारित्र आचार मसीन नयी, बड्ये

જે વહુ સૂત્રી તથા ઘણા આગમનો જાણ છે ને જઘન્યદશાશ્રુત, વેદકલ્પ ને જ્યવહાર સૂત્રનો ધરણહાર છે તેને આચાર્યે ઉપાધ્યા-
 યણુ આપવું કલ્પે ॥ ૫ ॥
 અર્થ ॥ ૬ ॥ સં તેને સઘણા મલી । ચેં વલી । ણં નિથે । સેં તે સાધુને । પં પાંચ । વાં વરસ । પં દીક્ષા-
 લીધાને થયા છે તે । સં શ્રવણ । નિં નિગ્રંથને । નોં નયી । આં આચારને વિષે । કું કુશલ । નોં નયી । સં સંજ-
 મમાં । કું કુશલ । નોં નયી । પં પ્રવચનમાં । કું કુશલ । નોં નયી । પં પાણેસણાદિ ઉપગ્રહને વિષે । કું
 નયી । સં ગચ્છની સારસંભાળાદિ વસ્તુના કાર્યને વિષે । કું કુશલ । નોં નયી । અં આચાર જેહનો । સં સવળા દોપવાળો । આં
 કુશલ । સ્વં સંઘાળો છે । આં આચાર જેહનો । બિં ભેદાળો છે । આં આચાર જેહનો । અં યોડા । સું સૂત્રનો જાણ । અં
 આચાર છે જેનો । સં ક્રોધાદિકે મેલો થયો છે । આં આચાર । વિં વારિત્ર જેહનો । અં યોડા । સું સૂત્રનો જાણ । અં
 થોડા । આં આગમનો જાણ । નોં ન । કં કલ્પે । આં આચાર્ય । હં હપાધ્યાયણો । હં દેવો (કલ્પે નહિ) ॥ ૬ ॥
 મૂલપાઠ ॥ ૬ ॥ સ ચેવ ણં સે પશ્ચવાસ પરિયાદ સમણે નિગન્થે નો આચારકુસલે નો
 સંજમકુસલે નો પવયણકુસલે નો પન્નત્તિકુસલે નો સંગહકુસલે નો ઉવગ્ગહકુ-
 સલે સ્વયાયારે ત્રિન્નાયારે સવલાયારે સંકિલિટ્ટાયાચરિત્તે અપ્પસુદ્ધ અપ્પાગમે
 નો કપ્પદ્ધ આયરિયવજ્ઞાયાચાદ્ધિસિત્તપ્પ ॥ ૬ ॥

માત્રાર્ય ॥ ૬ ॥ થપા દત્તી વાંવ વર્ષના વિસ્તિત અપ્પ યાધુમૈ લેનો આપાદ્દ કોરે કુચ્છ નયી, લે સંન્ન પાલ્લ્યાયાં, મવ
 જનમાં, ગચ્છની સર્વ ચિતાની પ્રદાને વિયે, ગચ્છની સાર સંમાલ્લોદિ વસ્તુના કાર્યને વિયે, પાપેસખાદિક ઉપગ્રહને વિયે કુચ્છ
 નયી, લેનો આચાર સંદાળો એદાળો છે, લેને સખલો દોષ સાગ્યો છે, ક્રોધાદિકે લેનો ચારિત્ર આચાર મલીન છે દલી લે
 અરગસુત્રી, અસ્ત (યોદા) આગમનો જાણ તેને આધાર્ય ઉપાધ્યાયપણું આપણું કલ્પે નરિ ॥ ૬ ॥ હ્યે સ્ત્રી પણ માવત
 વિશેષ કહે છે ॥

અર્ચ ॥ ૭ ॥ અં આઠ ! જાં વરસ ! ૫૦ પ્રવચ્યાં છીધાને થપા છે લેલી ! સં અપ્પ ! નિં નિમ્મ ! આં આવા
 રને વિયે ! કું કુચ્છ દાલો છે ! સં સખમમાં ! કું કુચ્છ છે ! ૫૦ પ્રવચનાં ! કું કુચ્છ છે ! ૫૦ ગચ્છની સર્વ ચિતાની પ્રદાને
 વિયે ! કું કુચ્છ છે ! સં ગચ્છની સાર સંમાલ્લોદિ વસ્તુના કાર્યને વિયે ! કું કુચ્છ છે ! ૫૦ પાપેસખાદિક ઉપગ્રહને
 વિયે ! અં નયી ! સં સખલો દોષ જાગ્યો લેહને ! આં આચાર લેહનો ! અં નયી ! મિં મેદાળો ! આં આચાર લે
 ૫૦ વદુ ! સુત્રી ! ૫૦ પળા ! આં આગમનો જાણ ! જં જન્ય ! ઠાં ઠાળાં ! સં સખાર્યાગનો ! ૫૦ જાણ !
 ૬૦ વલ્લે ! તે સાધુને ! આં આધાર્યની ! ૫૦ વલ્લી ! (૫૦ ઉપાધ્યાયની વલ્લી ! ૫૦ પ્રવર્તકની ! ૫૦ સ્થિતરની ! ગં
 તળીત્રી) ! જાં ર્પાં છો ! ગં ગણાવન્નેવની ૫ સપલી વલ્લી ! ૫૦ વેલી કલ્પે ॥ ૭ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૭ ॥ અદ્ધવાસપરિયાપ સમણે નિગન્યે આચારકુસલે સજમકુસલે પથયણકુ-

સલે પદ્ધતિકુસલે સંગહકુસલે જવગ્ગહકુસલે અક્કસયાયારે અત્તિસાપારે અસ

વલાયારે શ્રસંકલિટ્ટાચારચિત્તે બહુસ્સુણ વલ્લ્યાગમે જહન્નેણં ઠાણસમવાયપરે
કપ્પહ આયરિયત્તાણ (જાવ) ગણાવચ્છેદ્ધયત્તાણ ઉદ્ધિસિત્તણ ॥ ૭ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૭ ॥ આઠ વર્ષની પ્રવ્રજ્યા લીધા થઈ જો શ્રમણ તપસ્વી નિગ્રંથ (સાધુ) આચારને વિષે કુશલ છે, સંજમમાં, પ્રવ્રત્નમાં, ગચ્છની સર્વ ચિંતાની પ્રજ્ઞામાં, ગચ્છની સાર સમાભાદિ વસ્તુના કાર્યને વિષે, પાણેસણાદિક ઉપગ્રહને વિષે કુશલ છે, જેનો આચાર લંઘાણો ખેદાણો નથી, જેહને સર્વજ્ઞો દોષ લાગ્યો નથી, ક્રોધાદિકે કરી જેનો ચારિત્ર મેલો થયો નથી, વલ્લી જે બહુસુત્રી ને ઘણા આગમનો જાણ છે ને જઘન્યઠાણાં સમવાયગનો જાણ છે તેવા સાધુને આચાર્ય પદવી ? (ઉપાધ્યાયની પદવી ૨ જે ઉપાધ્યાય જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્રને વિષે પ્રવ્રતાયે, પ્રતિલેખના અણકરતાને પ્રમાદ ટલ્લાવી શિખામણ દીણ, અતિચાર લાગે તેને આલોચણ લેવરાયે ને યથાશક્તિ તપ કરવાનું કહે, પવર્તાદિકની પદવી ૩ તે આચાર્યના ઉપદેશ મુજબ વૈયાવચને વિષે સાધુને પ્રવ્રતાયે, સ્થિત્વરની પદવી ૪ જે સંજમને વિષે સ્થિર કરે, ગણિની પદવી ૫ જે સુત્રાર્ય મળાવે) હયાલમે ગણાવચ્છેદ્ધની પદવી ૬ જે આદેશનાનો ધણી, સાધુના ટોલ્લાની સાર સંભાલ રાખે, સાધુનો સમુદાય ગ્રહીને ગચ્છના આધાર માટે નવા ક્ષેત્ર ઉપધિ ઉપ-ગરણની ગથેલખાને અર્થે દેશમાં ઉચ્ચમ કરવા મળી વિચરે ને ઉપગરણ ગચ્છ સારુ ફક્કા કરીને આળી આપે એમ છણ પદવી દેવી કલ્પ ॥ ૭ ॥

અર્થ ॥ ૮ ॥ સં તે સઘલ્લા । ચે૦ વલ્લી । નિશ્ચે । જં૦ વલ્લી । સે૦ તે સાધુને । અ૦ આઠ । વા૦ વરસ । ૫૦ પ્રવ્રજ્યા લીધા થઈ છે તેવા । સ૦ શ્રમણ । નિ૦ નિગ્રંથ સાધુને । નો૦ નથી । નો૦ આચારને વિષે । કુ૦ કુશલ । નો૦ નથી । સં૦

સનમર્પા । કુ० કુચ્છ । નો० નથી । પ૦ પ્રવચનર્પા । કુ० કુચ્છ । નો० નથી । ૧૦ ગચ્છની ચિંતાની પ્રગ્ણને વિશે । કુ
 કુચ્છ । નો० નથી । સં० ગચ્છની સાર સંપાઝાદિ વસ્તુના કાર્યને વિશે । કુ० કુચ્છ । નો० નથી । ૩૦ પાળેસળાદિ ચપ્પ
 રાને વિશે । કુ० કુચ્છ । સ્વ० સ્વરાગો છે । પ્રા० આપાર જેવનો । પ્રિ० પ્રેદાળો છે । પ્રા० આપાર જેવનો । સં० સવ
 દોપશબ્દો । પ્રા० આપાર છે જેનો । સં० ક્રોધાદિકે કરીને મેહો થયો છે । પ્રા० આપાર । વિ० વારિય જેવનો । પ્ર
 અસ્ય । સુ० સુત્રી । અ० અસ્ય । પ્રા० આગમનો જાણ । નો० ન । ક० કલ્પે । પ્રા० આર્ચ્યની પદવી । જા० જ્યાં છને
 ગ० ગણાવચ્છેદ્કની પદવી । ૨૦ દેવી ન કલ્પે ॥૮॥

મૂઝપાઠ ॥ ૮ ॥ સ સ્વેષ ણ સે અટ્ટવાસપરિયાપ સમણે નિગન્યે નો આયારકુસલે નો

સજમકુસલે નો પવયણકુસલે નો પન્નત્તિકુસલે નો સગહકુસલે નો ઉવગગહ
 કુસલે સ્વયાયારે જિન્નાયારે સયસાયારે સકલિટ્ટાયાચિત્તે અપ્પસુપ આપાગમે

નો કપ્પહ આયરિયત્તાપ (જાવ) ગણાવચ્છેદ્કયત્તાપ ઉદિસિત્તપ ॥ ૮ ॥

માર્ગાર્થ ॥ ૮ ॥ પ્રવચ્ચાર્યા કીધાને આઠ ર્પ ચણ્ણ અમણ નિર્મણ (સાધુ) જે આચાર્યાં કુચ્છ નથી કર્યો ક્રીધાદિકે
 જેનો વારિય મેહો થયો છે, જે થોડા સૂત્ર તથા થોડા આગમનો જાણ છે તેને આર્ચ્ય પદવી જ્યાં છને ગણાવચ્છેદ્કની પદવી
 આપવી કલ્પે નરિ ॥ ૮ ॥ ૫ પદવી કરી તે પદવીનો પળી ગુણવત્ત થોય તેને કોઈક કારણે તેમ વિષસે ચપ્પલી પદવી
 દેવી છે કલ્પે છે ॥

અર્થ ॥ ૧ ॥ નિં વિનાશ પામેલ । પં પર્યાયનો ઘણી એટલે પૂર્વે ઘણા વર્ષ દિક્ષા ઘાઠીને તે દિક્ષામાં કર્મ યોગે પાછો
 પટ્ટી વૈરાગ્ય યોગે ફરી દીક્ષા લીધ તે નિરુદ્ધ પર્યાય કહીએ તેને । સં શ્રમણ । નિં નિગ્રંથને । કં કલ્પે । તં તેજ । દિં
 દિવસે । આં આચાર્ય । હં ઉપાધ્યાયની પદવી । હં દેવી કલ્પે । સં તે । કિં કેવળ એમ । આં કહું । મં હે ભગવંત ।
 તે કારણ કહે છે । અં છે । જં વહી । થેં તે સ્થિત્વ સાધુના પૂર્વના । તં તથા । હં રૂપ । કું કુલ । તે કુલ કેવા છે ।
 કં કરણહાર છે । પં પ્રતિતના એટલે તે કૂલ પ્રતિત કાર્ય છે (સ્નેહ ઉપજાવણહાર છે) । થેં દાન તથા પ્રતિતને વિષે ધીર્ય
 છે । વેં સાધુનો જેને વિશ્વાસ છે । સં સમયનો જાણ ગુણવંત છે । સં પ્રમોદના । કં કરણહાર છે । એટલે જેને ઘેર સાધુ
 આવે સુખી થાય હર્ષ પ્રમોદ હજી । અં નાના મોટા ઘરના સર્વને દાન દેવાની અનુજ્ઞા દીધી છે અથવા નાનો મોટો સાધુને
 સર્વને સરસ્વો દાન દીધ છે । વં વહુ । મં મતના જાણ છે એટલે ઘણા સાધુના ઘર છે તે સઘળાને પૂછે અથવા જે કોઈ મ-
 તના સાધુ સઘળા આવે તેને દાન લેવાની આજ્ઞા । મં છે । તેં તે । કુલ । કં કેવાં છે । તેં તે કુલ । પં પ્રતિત
 કાર્ય છે । તેં તે કૂલ । થેં ધીર્યવંત છે । તેં તે કુલ । વેં વિશ્વાસ કરવા યોગ્ય છે । તેં તે કુલ । સં સાધુને જાવા
 યોગ્ય છેને । તેં તે કુલ । સં પ્રમોદના । કં કરણહાર છે । તે કુલ વહી કેવા છે । (તેં તેને । અં સઘળાને સર્વથા
 પ્રકારે ઘણા દાન દેવાની આજ્ઞા સરસ્વો દીધી છે વહી તે કૂલ કેવા છે । તેં તેને । વં ઘણા પ્રકારની । મં આજ્ઞા દીધી છે
 એટલે ઘણા પ્રકારની ઘણાને સરસ્વો આજ્ઞા દીધી છે એટલે જે સાધુને હિતકારી ઝળધી હપગરણ આપે છે) । જં જે । સં
 તે પદ્ધતિ કૂલનો ધર્મ । નિં નિરુદ્ધ । પં પર્યાયનો ઘણી જેને પૂર્વે દીક્ષા લીધી તે । સં શ્રમણ । નિં નિગ્રંથને । કં
 કલ્પે । આં આચાર્ય । હં ઉપાધ્યાયની પદવી । હં દેવી । તં તેજ । દિં દીવસે ॥ ૧ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૯ ॥ નિરુદ્ધપરિયાપ સમણે નિગન્યે કપ્પઙ્ગ તથિવેસં આયરિયત્તવજ્જાયાચાપ
 ડહિસિત્તપ્પ સે કિમાદુ ધન્ટે ? અત્થિ ૯ થેરાણ તદ્ધારુવાણિં કુસાણિ કમ્માણિ
 પત્તિયાણિ યેદ્ધાણિં' વેસાસિયાણિ સમયાણિ સમ્મુદ્ધકરાણિ અણુમયાણિ ઘટ્ટુ-
 મયાણિ ભવન્તિ, તેહિં કનેહિં તેહિં પત્તિપહિં તેહિં યેદ્ધેહિં" તેહિં વેસાસિપહિં
 તેહિં સમપહિં તેહિં સમ્મુદ્ધકરેહિં જ સે નિરુદ્ધપરિયાપ સમણે નિગન્યે, કપ્પઙ્ગ
 આયરિયત્તવજ્જાયાચપ્પ ડહિસિત્તપ્પ તથિવસ ॥ ૯ ॥

માર્વાર્થ ॥ ૯ ॥ એકવાર ધોક્કા છઠ્ઠ પર્વાય (ધોક્કા) નો પિનાશ કરી ફરી ધોક્કા સીપ તેને નિરુદ્ધ પટ્ટે પિનાશિત
 પર્વાયનો સાધુ કહીપ, તે અમણ નિમ્મંથને તેજ વિષસે કારણે માર્વાર્થે છપાલ્યાયની પદ્ધતી બેવી કહ્યે । તેને જા માટે તેજ દિવસે
 પદ્ધતી બેવી કહી પપું સિલ્લ પૂછે છે તેનો જણર મગથત કહે છે. તે સ્થિતિર સાધુને પૂરેતા તવારુપ કુલ્લ છે તે કુલ્લ કેવા છે તે કહે
 છે, તે કુલ્લ પ્રતિઠકારીયા (પિન્નાસ વેસે વેવા) છે, જાન આપમાર્મા બીર છે, વિન્નાસ છે, ગુણસ્ત છે, સાધુ મારવાર વહો
 રવા પધારે તેમાં સુહી યાય તેવાને મહોરાપતા વોપ ન જમારે વેવા છેને જેમાં સાધુને મહોરાપવાની પરના નાના મોટા વધાને

૧ II (પર્વામાં) વંદિ ૨ II almsya (પર્વામાં રમેણાં) માર્ ૨ II (પર્વામાં) ધે ૪ II adda (પર્વામાં વધારે)
 તેહિં મણુમપરિ તેહિં મહુમપરિ

અનુજ્ઞા દીધી છે, જેમાં નાના મોટા વધા સાધુને સરસ્વી રીતે સમપણે દાન દીધું છે, જેમાં વધા જળને જે સાધુ આવે તેમને સ-
 ઘડ્યા ઘણું દાન દીધું એવી આજ્ઞા છે. વલ્લી તે કૂલ કેવાં છે તો કે તે કૂલ પ્રતિતકારીયા છે, ધીર્યવંત છે, વિશ્વાસ કરવા યોગ્ય
 છે, તે સાધુને જાવા યોગ્ય છે તથા સાધુને પ્રમોદના કરણહાર છે, જેમાં સઘડ્યાને જોઈએ તેટલું દાન દેવાની આજ્ઞા સરસ્વી રીતે
 આપેલ છે તથા વધાને તે કુલમાં આજ્ઞા દીધી છે તે મુજબ ગચ્છને યોગ્ય ઉપધિ, ઉપગરણ વોદોરાવે છે, ઉપર મુજવના જે કોઈ
 સાધુ જેને પ્રથમ દીક્ષા લીધેલ ને પછી તેનો વિનાશ કરેલ તે નિરુદ્ધ પર્યાયના ઘણી શ્રમણ નિગ્રંથ જેને ફરી દિક્ષા ગ્રહણ
 કરી છે તેને તેજ દિવસે ઉપલા કારણને લીધે આચાર્ય, ઉપાધ્યાયની પદવી દેવી કલ્પે જેથી તે ગચ્છ સીદાય નહીં ને સાધુના
 કુલભટ્ટ ચાય નહીં ॥ ૯ ॥ ઉપલા સૂત્રમાં ઘણા મળેલ પણ દીક્ષાએ મળેલ ને તેજ દિવસે પદવી આપવી કહી. હવે દીક્ષાએ મળે-
 નેલ વિનાનો પણ ઓછું મળેનાને પદવી દેવા આશ્રી કહે છે ।

અર્થ ॥ ૧૦ ॥ નિઃ પ્રથમ દિક્ષાનો વિનાશ કરી । વાઃ ગ્રણ છળા કે પુરા વરસ । પઃ ફરી જેને દીક્ષા લીધાને થયા
 છે તે । સઃ શ્રમણ । નિઃ નિગ્રંથને । કઃ કલ્પે । આઃ આચાર્ય । ઉઃ ઉપાધ્યાય પદવી કારણે । હઃ આપવી । જો તેના આ-
 ચાર્ય કાલ કરી ગયા હોય ને તેજો । સઃ ઘડુ સૂત્રીના લક્ષણે સંપૂર્ણ હોય તો । કઃ કલ્પે । તઃ તેને । જઃ વલ્લી । આઃ
 આચાર્ય સૂત્ર તથા । કઃ નિમીથ સૂત્ર । દેઃ દેશધર્મી । અઃ મળ્યો । (મઃ છે) । સેઃ તે । યઃ વલ્લી । અઃ હું મળીશ એમ
 ચિંતવે । સિઃ એમ । અઃ મળે તે વારે । એઃ એમ । સેઃ તેને । કઃ કલ્પે । આઃ આચાર્ય । હઃ ઉપાધ્યાયની પદવી । હઃ દેવી ।
 સેઃ તે । યઃ વલ્લી । અઃ હું મળીશ । સિઃ એમ કહીને પદવી લઈ પછી । નોઃ ન । અઃ મળે (મળે નહિતો) । એઃ એમ ।
 સેઃ તે સાધુને । નોઃ ન । કઃ કલ્પે । આઃ આચાર્ય । હઃ ઉપાધ્યાય પદવી । હઃ દેવી કલ્પે નહિ ॥ ૧૦ ॥

મૂઢપાઠ ॥ ૧૦ ॥ નિરુદ્ધાસપરિયાપ સમણે નિગન્યે કપ્પફ આયરિયઞ્ચક્કાયન્નાપ ડ-
 હિસિત્તપ સમુહેયકપ્પસિ તસ્સ ણં આયાપકપ્પસ્સ દેસે અઘટ્ટિપ, સે ય અહિ
 ક્કિસ્સામિ તિ અહિલ્લેક્કા, एष સે કપ્પફ આયરિયઞ્ચક્કાયન્નાપ ડહિસિત્તપ
 સે ય અહિલ્લિસ્સામિ તિ નો અહિલ્લેક્કા, एष સે નો કપ્પફ આયરિયઞ્ચ
 ઞ્કાયન્નાપ ડહિસિત્તપ ॥ ૧૦ ॥

માર્ચાર્થ ॥ ૧૦ ॥ દેવે પ્રથમ દિસા આગનારને ફરી દિસા હીપાને યોગા વરસ યયા છે તેવા કમળ નિપ્રંય સાધુને આ
 માર્ચ ફાઢ્યાત યપ આર્ચાર્થ, રૂપાખ્યાય પદ્મી વેલી કહ્યે । જોકે તે સાધુ વડુસુત્રી નથી પણ મળવા સમર્થ છે તથા સમુચ્ચયણે
 તે આધારણ તથા નિસીયના કેટલાક અભ્યયનો તે અભ્યો છે ને શાક્તીના મળીસુ એમ ચિત્તે છે. તે જો મળે તા તેને આર્ચાર્થ
 રૂપાખ્યાયની પદ્મી આપવી કહ્યે ને હું મળીત્ત એમ કરી પદ્મી છાને પછી મળે નહીં છો તે સાધુને આર્ચાર્થ રૂપાખ્યાયની
 પદ્મી વેલી કહ્યે નહિ ॥ ૧૦ ॥ ડર પદ્મી કેમ દેવી તે કમું રૂપે સાધુ યુવાન છે ને યુવાન સાધુને આર્ચાર્થ, રૂપાખ્યાય
 વેના ન રહેવું તે કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૧૧ ॥ નિઃપ્રંય સાધુ તે કેવા છે । જ૦ વલી । ન૦ નાહનો । ૨૦ દીક્ષાપ કરી વ્રણ વરસે કરી શાઢક ।
 ત૦ યૌવનવયે કરી સરિત છે । ગ૦ ગળમાં । આ૦ આર્ચાર્થ । ૪૦ રૂપાખ્યાય । ૫૦ ફાઢ કરી ગયા છે તો । નો૦ ન ર

સે० તે નવા દીક્ષિત સાધુને । ક० કલ્પે । અ० વિના । આ० આચાર્ય વિના । હો० રહેલું કલ્પે નહિ ।
 ક० કલ્પે । સે० તે નવા તરુણને । પુ० પહેલા । આ० આચાર્ય । હો० સ્થાપીને । તં તેવાર । પ० પછી । હો० હપાધ્યાયને
 સ્થાપીને આચાર્ય હપાધ્યાય સહિત રહેલું કલ્પે । સે० તે । કિં० કેવ । આ० કહું । યં० હે ભગવંત ? ભગવંત કહે છે તે સાધુ
 દીક્ષાએ નવો છે, વાલક તરુણ જોવનપણે કરી સહિત છે । તેનો આચાર્ય કાલ કરે તો તે તરુણ સાધુને આચાર્યવિના રહેલું
 કલ્પે નહિ માટે । હુ० વેના । સં० સંગે સહિત હોય । સં० શ્રવણ । નિં० નિંદાય । તે વેલુ તે કલા । તં० તે । જ० કહે છે ।
 આ० આચાર્યે કરી । હો० હપાધ્યાયે કરી । ય० વલી સંગ્રહીત (સહિત) હોય ॥ ૧૧ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૧૧ ॥ નિગ્મન્થસ્સ ણં નવરુહરતરુણસ્સ આયરિયત્વજ્ઞાણ વીસન્નેજ્ઞા, નો
 સે કલ્પઈ અણાયરિય ત્વજ્ઞાયસ્સ હોત્તણ્. કલ્પઈ સે પુઠ્ઠં આયરિયં ત્વિસા-
 વેત્તા તઓ પચ્છા ત્વજ્ઞાયં. સે કિમાદુ ઋન્તે ? ત્વસંગહિણ સમણે નિગ્મન્થે,
 તંજહા । આયરિણં ત્વજ્ઞાણ ય ॥ ૧૨ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૧ ॥ વલી તે નિગ્મંથ સાધુ જે દીક્ષાએ નાના છે, યોવનપણે સહિત છે તેવા સાધુને તેમના આચાર્ય હપાધ્યાય
 કાલ કરી ગયા હોય તો તે નવા દીક્ષિત સાધુને આચાર્ય હપાધ્યાય વિના રહેલું કલ્પે નહિ. પ્રથમ આચાર્યને પછી હપાધ્યાયને
 સ્થાપીને તે નવા તરુણ સાધુએ રહેલું કલ્પે તે શું કારણે હે ભગવંત ? યમ શિષ્યે પૂછ્યું તે વારે ભગવંત કહે છે કે તે સાધુ દી-

૧ H (પંચમાં) તરુણાસ્સ. ૨ B (વી) વીસુ ૩ P (પી) હોત્તણ.

છાપ નચા છે બાઝ તરુણ યૌવનપન્ને ફરી સહિત છે માટે તેના આચાર્યે કાઝ કર્યો હોય તો તે મરુજ સાધુને આચાર્ય વિના રહેતું કહ્યે નહિ માટે તે સાધુ ધ્રમણ નિર્ઘયને તે આચાર્ય હપાધ્યાય તે બહુના સમે કરીને રહેતું કહ્યે ॥ ૧૧ ॥ હપર મુનમ સાધુ માધી અધિકાર કલો રૂયે સાધ્વી પળ નથી તરુજ હોય તે મળી નથી બાઝકી સાધ્વીનો અધિકાર કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૧૨ ॥ નિં સાધ્વી । જંં પઢી । જંં નથી બાઝક । જંં દીસાપ કરીને રીન (યીઠા) વર્પની પટલે બાઝક । જંં તરુજી તેના । આં આચાર્ય । જંં હપાધ્યાય । (પં પવર્ષિણી (ગુરણી) । થીં કાઝ કરે તો । નોં ન । સેં સે । તરુજી નથી સાધ્વીને । ક કહ્યે । અં વિના । આં આચાર્યે । (ઘં વિના) ૧ જંં હપાધ્યાયે પટલે આચાર્ય હપાધ્યાય વિના (અં વિના । પં ગુરણીઢી । થં થઢી) । હોં રહેતું કહ્યે નહિ । કં કહ્યે । સં તેને । પું મયમ । આં આચા યને । જંં સ્વાપીને । જંં તેવાર । (પં પઢી) । જંં હપાધ્યાયને સ્વાપીને । જંં તેવાર । પં પઢી । પં પવર્ષિણી પટલે ગુર બીને (વહેરીને) સ્વાપે । સેં તે । કિંં હા માટે । આં કમું । મંં હે મગવંત । મગવંત કહે છે । વિંં પ વ્રજે કરીને । સં સંઘરિત હોય । સં અમળી સાધ્વી । નિં નિર્ઘી આર્યા । જંં તે । જંં કહે છે । આં આચાર્ય । જંં હપાધ્યાયને । પં પવર્ષિણી । થં થઢી ॥ ૧૨ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૧૨ ॥ નિગન્યીપં ણં નથરુદ્ધરતરુણીપ આયરિયજ્ઞાપં વીસમ્મેઢ્ઞા, નો સે
કપ્પહ, અપાયરિયજ્ઞાદ્યાપં હોત્તપં કપ્પહ સે પુવં આયરિયં ડરિસાવેત્તા

૧ Padda (પીમા) પ ૨ H adda (પપમા) પવિત્તિણી ચ. ૩ H adda (પપમા) અપવિત્તિણી પ ચ ૪ P (વી) રોત્તિપ.

तओ' उवज्जायं तओ पछा पवत्तिणिं' से किमाहु चन्ते ? तिसंगहिंया सम-
णी निगन्धी, तंजहा । आयरिएणं उवज्जाएणं पवत्तिणीएं य ॥ १२ ॥

भावार्थ ॥ १२ ॥ साध्वी नवी बाळक दीक्षाए करीने थोडा वर्ष करी वालीका तरुणी तेनो आचार्य उपाध्यायने पर्वत-
णी काळ करे तो ते नवी तरुणी साध्वीने आचार्य उपाध्यायने गुरणीजी (गोरणी) विना रहेबुं कल्पे नहिं. प्रथम आचा-
र्यने स्थाने ते पछी उपाध्यायने ने ते पछी गुरणीजीने स्थापवी कल्पे. हे भगवंत ते एम केव कहुं एहहुं शिष्ये पूछे यके भगवंत
कहे छे के ते श्रमणी निर्झयी (साध्वी) आचार्य, उपाध्यायने पवर्चणी (गुरणीजी) ए त्रणे करीने सहित होय ॥ १२ ॥
उपला सूत्रे ते तरुणीने आचार्यादिकविना रहेहुं नहिं कहुं तेतो मोहने वसो करी पाछी पडे ते भणी हवे वळी पाछी दीक्षा लीधा
पछी पदवी देवी ते आशी कहे छे ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ मि० जे कोइ साधु । य० वळी । ग० गच्छ यक्की । अ० नीकलीने । मे० मेहुण । प० सेवे सेवीने फरी
दीक्षा लीधा पछी । ति० त्रण । सं० वर्ष लगे । त० तेने । त० ते । त० न । क० कल्पे देवी ते कहे छे । आ०
आचार्यनी । वा० वळी । जा० ज्या लगे । ग० गणावळदेकनी । वा० वळी । ए पदवी । उ० देवी । वा० अथवा । धा० धा-
रवी । वा० वळी न कल्पे पण हवे कल्पे ते कहे छे । ति० त्रण । सं० वर्ष । वी० अतिक्रम्ये यके । च० चौथो । सं० वर्ष । प०
प्रवर्त्यो । डि० मन धर्माने विषे स्थिर थयुं छे । उ० उपसम्यो छे विषयवी आत्मा । उ० निवर्त्यो छे विषय कषायना कलुष

? H adds (एचमां वधारे) पच्छा. २ P (पी) पविं.

माष्यी । १० विद्येये विपयाविद्भी निवर्त्यो । १० एष । से० ते साधुने । १० कृत्ये । १० आचार्य पदवी । १० अयथा ।
 आ० ह्यं स्तुने । १० गणनी अभिपत्तिनी पदवी ए छ पदवीने विषे । १० वली । १० स्यापदो । १० अयथा । १० भारभो
 कृत्ये । १० क्वी ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ चिक्स्वू य गणाओ अयकम्म मेवुण पढिसेवेळा, तिसि सवच्छराणि
 तस्स तप्पत्तिय नो कप्पइ आयरियत्त वा (जाव) गणावच्छेइयत्त वा उदिसि-
 त्त्त वा धारेत्तप वा तिहि संवच्छरेहि वीइकन्तोहि चउत्यगासि सवच्छरसि
 पट्ठियंत्तिं ठियस्स उवसन्तस्स उवरयस्स पढिबेरयस्स' एव से कप्पइ आयरि
 यत्त वा (जाव) गणावच्छेइयत्त वा उदिसिचण वा धारेत्तप वा ॥ १३ ॥

माचार्य ॥ १३ ॥ जे साधु गच्छयी नीकळीने देणुन सेवे सेवीने बळी फरी दीक्षा लीप तेने दीक्षा लीपा वणी वण वरस
 समे उपरना कारणे ते साधुने पदवी न देवी ते वदे छे न कृत्ये सेने आचार्यनी पदवी ह्यां छरी गणावच्छेइकनी पदवी एम
 छ पदवी आपबी के पारनी वरये नही हवे केय कृत्ये ते वदे छे वण वर्ष वीत्या एकां वोये बये वेठु एके ते साधुनुं पन
 स्थिर ययुं छे, तेनो मात्मा विपयवी लपकम्मो छे, जे विपय कपापना कछुप भाषयी निवर्त्यो छे, जे विद्येये विपयाविकयी

१ H (पदवी) मेहुणधम्म २ Haddha (एण्यां वपारे) वणट्ठियंत्ति ३ Haddha (एण्यां वपारे) निम्बिकारस्स

निवर्त्यो छे ने विषय विकार रहीत थयो छे एम ते साधुने आचार्यनी पदवी, (उपाध्यायनी, प्रवर्तकनी, स्थितकनी, गणीनी) ज्यां लगे गणावच्छेदक एतले गणना अधिपति जे गणनी सार संपाळ राखे, वस्त्रादिक आणी आपे तेनी पदवी ए छ पदवीने विषे स्थापवो धारवो कल्पे ॥ १३ ॥ ए सामान्य साधु आश्री कहुं हवे गणावच्छेद आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ ग० गणावच्छेदकने । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । अ० विण । नि० मुकये । मे० मैथुन । घ० वर्मने । प० सेवे तो । जा० जावजीव लगे । त० तेने । त० ते । त० न । क० कल्पे । आ० आचार्यनी । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदकनी । वा० बळी । ए छ पदवी । उ० आपवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० बळी ॥ १४ ॥

मूलपाठ ॥ १४ ॥ गणावच्छेदए गणावच्छेदयत्तं अनिक्खित्ता मेहुणधम्मं पत्तिसेवेज्जा,

जावज्जीवाए तस्स तप्पत्तियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं

वा उद्विसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ १४ ॥

भावार्थ ॥ १४ ॥ गणावच्छेदक पोतानी गणावच्छेदकनी पदवी मुक्या विना मैथुन धर्म सेवे तो जावजीवलगे तेने आचार्य पदवी ज्यालगे गणना अधिपतिनी पदवी ए छ पदवी देवी के धारवी कल्पे नहि ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ १५ ॥ ग० गणावच्छेदक । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । नि० मुकीने छांडीने । मे० मैथुन । घ० धर्म । प० सेवे सेवीने फरी दीक्षा लीए तेवारे । ति० त्रण । सं० वरसलगे । त० तेने । त० ते । त० ते । त० न । क० कल्पे । आ० आचार्यपणे । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदकपणे । वा० बळी । उ० स्थापवो । वा० अथवा ।

पा० पारबो । बा० बनी । कृत्ये नहि । दि० द्रण । सं० र्य । बी० अठिकने बके । च० चोयु । सं० र्य । ५० प्रवत्यु
 होय । दि० मन स्थिर बयु छे । उ० उपसम्यो छे विषययी आत्मा । उ० निवर्त्यो विषय कयाय कहुप मावयी । ५० विद्वेगे
 विषयादिकयी निवर्त्यो । ५० एम । से० ते साधुने । क० कृत्ये । आ० माचार्य पदयी । पा० अयना । जा० बर्या लगे । ग०
 मच्छना अपिपतिनी पदयी । दा० बनी । च० आपयी । पा० अयना । बा० पारयी । वा० बन्ने कृत्ये ॥ १५ ॥

मूळपाठ ॥ १५ ॥ गणावच्छेदय गणावच्छेदयस निगिस्वविचा मेहुणधम्मं पानिसेवेज्जा,
 तिस्सि संवच्छराणि तस्स तण्यत्थिय नो कप्पइ आयरियसं वा (जाव) गणाव-
 छेदयस वा उविसिचय वा धारेत्तय वा तिहिं सवच्छरेहिं वीइक्कन्तेहिं चउरथ
 गसि सवभुरसि पट्टियसि' ठियस्स उवसन्तस्स उवरयस्स पानिविरयस्स' एव से
 कप्पइ आयरियसं वा (जाव) गणावच्छेदयत्त वा उविसिचय वा धारेत्तय वा ॥१५॥

माचार्य ॥ १५ ॥ गणावच्छेदक गणावच्छेदकनी पवयी मुक्कीने मैयुन र्यने सेवे सेवीने फरी वीसा सीए तेनारे व्रण बरस
 सगे तेने माचार्य, उपासपाय ब्याखणे गणावच्छेदकनी पदयी आपवी क पारबो कृत्ये नहि. व्रण र्य विल्या पजी ने चोयु र्य
 बेहू छे वेनारे मैयुन यकी तेहुं यन स्थिर बयु छे, तेनो आत्मा विषययी उपसम्यो छे, विषयकयापना कहुप मानवी ते निव

ત્યોં છે, વિશેષે વિષયાદિકથી નિવૃત્ત્યોં છે, વિષયવિકાર રહિત થયો છે એમ થયા પછી તેને આચાર્યે જ્યાં લગે ગણાવચ્છેદકની પદવી આપવી અથવા ધારવી કલે ॥ ૧૫ ॥ હવે આચાર્યના ને મુગ કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૧૬ ॥ આં આચાર્યે । હં લપાધ્યાય । આં આચાર્યે । હં લપાધ્યાયણું । અં વિતા । નિં મુકયા વિના । મેં મૈયુન । ધં ધર્મ । પં સેવે । તો તેને । જાં જાવનીવ લગી । તં તેને । તં તે । ધ્યં પદવી પ્રત્યે । નોં નહિં । કં કલે । આં આચાર્યની । વાં અથવા । જાં જ્યાં લગે । ગં ગણાવચ્છેદકની । ણ હ પદવી । વાં વલી । હં સ્થાપવી । વાં અથવા । ધાં ધારવી કલે નહિં । વાં વલી ॥ ૧૬ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૬ ॥ આચરિયલવજ્જાણ આચરિયલવજ્જાણત્તં અનિલિલ્લવિત્તા મેહુણધમ્મં
પન્નિસેવેજ્ઞા, જાવલીવાણ તસ્સ તપ્પત્તિયં નો કણ્ણ આચરિયત્તં વા (જાવ)

ગણાવહેઇયત્તં વા હલ્લિસિત્તણ વા ધારેત્તણ વા ॥ ૧૬ ॥

ભાવાર્થે ॥ ૧૬ ॥ આચાર્યે લપાધ્યાય, આચાર્યે લપાધ્યાયની પદવી મુકયાવિના મૈયુન સેવે તો તેને જાવનીવ લગે આચાર્યની પદવી જ્યાં લગે ગણાવચ્છેદકની પદવી આપવી અથવા ધારવી કલે નહિં ॥ ૧૬ ॥

અર્થ ॥ ૧૭ ॥ આં આચાર્યે । હં લપાધ્યાય । આં આચાર્યે । હં લપાધ્યાયની પદવી । નિં મુકીને । મેં મૈયુન । ધં ધર્મ । પં સેવે ને પછી દીક્ષા લીધે તેને । તિં ત્રણ । સં વ્રત્ત લગે । તં તેને । તં તે । ધ્યં પદવી દેવી । નોં ન । કં કલે તે કહે છે । આં આચાર્યની પદવી । વાં અથવા । જાં જ્યાં લગે । ગં ગણાવચ્છેદકની પદવી । વાં વલી ।

૩૦ દેવી । ઘા૦ અપવા ૩ ઘા૦ ધારવી । ઘા૦ ઘલી કસ્ય નહિ । તિ૦ ઘ્રગ । સ૦ ઘર્પ । ઘી૦ અત્રિકમ્યે । ચ૦ ચોયો । સં૦
 વર્પ । ૧૦ પ્રવસ્યો । ટિ૦ ધન સિધર રયુ છે । ર૦ આત્મા વિષય થકી ડગસમ્યો છે । ર૦ વિષય કપાય કટુપ માલ નિવસ્યો
 છે । ૧૦ વિદ્યોગે વિપયાદિકથી નિવસ્યો છે । ૧૦ ઇય । સે૦ તેને । ક૦ કસ્યે । આ૦ આવાય પદવી । ઘા૦ અપવા । ઘા૦
 ડગ । ગ૦ ગજાનરહેદકની પદવી । ઘા૦ ઘલી । ર૦ ૧ પદવીનુ સ્વાપ્નો । ઘા૦ અપવા । ઘા૦ ઘારવો । ઘા૦ ઘલી ॥૧૭॥

મૂળપાઠ ॥ ૧૭ ॥ આયરિયુઝવજ્જાપુ આયરિયુઝવજ્જાયસ નિલ્લિલ્લવિત્તા મેટ્ટુળધમ્મં
 પનિસેવેલ્લા, તિસિ સવહુરાણિ તસ્સ સપ્પત્તિયં નો કપ્પહ આયરિયત્તં વા
 (જાવ) ગણાવહેદયત્તં વા ઉલ્લિસિત્તપ્પ વા ધોરેત્તપ્પ વા તિહિ સંવહુરેહિ ઘી
 ઇક્કન્તેહિ ચરયથગસિ સવહુરંસિ પટ્ટિયંસિ' ઠિયસ્સ ડવસન્તસ્સ ડવરયસ્સ
 પલ્લિવિરયસ્સં ૧ધં સે કપ્પહ આયરિયત્તં વા (જાવ) ગણાવહેદયત્તં વા ડલ્લિ-
 સિત્તપ્પ વા ધોરેત્તપ્પ વા ॥ ૧૭ ॥

માર્ચાર્થ ॥ ૧૭ ॥ માર્ચાર્થ ડપાપ્પાય, માર્ચાર્થ ડપાપ્પાયની પદવી ટુકીને મૈયુન ધર્મ સેવે, પછી ઘલી ઘીલા ઘીપ તેને
 ડગ વરસ હમે માર્ચાર્થ ડપાપ્પાય ડર્પા હમે ગજાનરહેદકની પદવી મેવી કે ધારવી કસ્યે નહિ ડગ વરસ મતિપ્રમ્યે ઘકે ને

* II 222a (૧૫૫૫૫ રપારે) ડલ્લિલ્લવિત્તિ ૧ II 222a (૧૫૫૫૫ રપારે) ડિલ્લિલ્લવિત્તિ

चोथुं वरस बैठे शके मन स्थिर थयुं छे, आत्मा विषय यकी उपसम्यो छे, विषय कषाय कलुष भावयी ते निवृत्यो छे, विशेषे विषयादिकयी निवृत्यो छे, विषय विकार रहिन थयो छे एम होय तो तेने आचार्य उपाध्याय ज्यां लगे गणावच्छेदकनी पदवी देवी अथवा धारवी कल्ये ॥ १७ ॥ उपर मच्छ मांहे यकानो अधिकार कसो, ते तो गच्छ छोडीने पण जाय ते भणी गच्छ छोडीने देशांतर जाय एटले के प्रथम सूत्रे लिंग यको मैथुन सेवे ने हवे द्रव्य लिंग छोडी देशान्तरे जइ मैथुन सेवे ते आश्री कहे छे.

अर्थ ॥ १८ ॥ प्रि० साधु । य० वली । ग० गच्छ यकी । अ० नीकलीने । ओ० मैथुन सेववा भणी द्रव्य लिंग छांड-
वाने देशांतरे जाय ने मैथुन सेवे । ति० त्रण । सं० वरस लगे । त० ते । त० ते । ५५० पदवी प्रत्ये । नो० न ।
क० कल्ये । आ० आचार्यनी । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० वली । उ० आपवी ।
वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वली कल्ये नहि । ति० त्रण । सं० वरस । वी० अतिक्रम्ये हुवे । च० चोथुं । सं० वरस ।
प० प्रवृत्यो । टि० मन विषय यकी स्थिर थयुं । उ० आत्मा विषय यकी उपसम्यो छे । उ० निवृत्यो विषय कषायादिक
कलुष भावयी । प० विशेषे विषयादिकयी निवृत्यो । ए० एम । से० ते साधुने । क० कल्ये । आ० आचार्यपणे ।
वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकपणे । वा० वली । उ० स्थापवी । वा० वली । धा० धारवी । वा०
वली कल्ये ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ प्रिक्खू य गणाओ अक्कम्म ओहायइ, तिस्सि संवहराणि तरस तप्प-

त्तियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा उद्विसित्तए वा

ધારેત્તપ વા તિહિ સવહરેહિ ધીદક્ષન્તેહિ ઘડરથગંસિ સવહરસિ પટ્ટિયસિ
 ત્રિયસ્સ ઠવસન્તસ્સ ઉવરયસ્સ પઠિથિરયસ્સ^૧ યવં સે કપ્પઇ આયરિયત્ત વા
 (જાપ) ગણાવેહુશ્યત્ત વા ઉદિસિત્તપ વા ધારેત્તપ વા ॥ ૧૮ ॥

ભાષાર્થ ॥ ૧૮ ॥ હે કોર સાધુ મચ્છમાંથી નીકળીને વિપય સેવના દ્રવ્ય લિંગ છાંદવા મળી વેશાવરે આય, જાડને મૈયુન
 સેવી પક્ષી દીક્ષા સ્ત્રીપ દીક્ષા સ્ત્રીપાને ઢગ વરસ યયા છે સો તેને આચાર્યે ઉપાધ્યાય છર્ણા સમે ગળાવચ્છેદકની પદ્મી આપવી
 કે ધારવી કસ્યે નહિ ઢગ વરસ પુરા થય ને સોયું વર્યે પ્રવર્તે છે, ઘડી તે સાધુનું મન વિપય ઘડી ઉપધર્મિત યયું છે, વિપય ક
 પાય ઘડી નિવર્ત્યો છે, વિપય ઘડી વિશેષે નિવર્ત્યો છે ને વિકાર રહિત યયો છે, પણ હોય સો આચાર્ય પદ્મી ક્યા સમે ગળા
 વચ્છેદક પદ્મી તને આપવી કસ્યે ॥ ૧૮ ॥ ૫ સામાન્ય સાધુ આથી કહ્યું રહે ગળાવચ્છેદક આમી કહે છે ।

અર્થ ॥ ૧૯ ॥ ગ૦ ગળાવચ્છેદક । ગ૦ ગળાવચ્છેદકની પદ્મી । મ૦ વિના । નિ૦ મુક્યે । ઓ૦ દ્રવ્ય લિંગ છાંદીને
 તે ગળાવચ્છેદક મૈયુનાદિ અસંજનપણું આધારે । જા૦ જાદર્મીય સમે । ત૦ તેહની । ત૦ તે । ણ૦ પદ્મી પ્રત્યે । નો૦ ન ।
 ક૦ કસ્યે । આ૦ આચાર્યની પદ્મી । ધા૦ અપવા । જા૦ છર્ણા સમે । ગ૦ ગળાવચ્છેદકની પદ્મી । ધા૦ ઘડી । ત૦ વેલી ।
 વા અપવા । ધા૦ ધારવી । ધા૦ ઘડી કસ્યે નહિ ॥ ૧૯ ॥

૧ H. ૨૮૮૭ (પવર્તી ધારે) અપઠિર્પસિ ૨ H ૨૮૮૭ મિષ્ઠિકારસ

मूळपाठ ॥ १९ ॥ गणावहेइए गणावहेइयत्तं अनिखविता ओहाएजा, जावळी-
वाए तस्स तप्पत्तिं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा

उद्दिसिन्नेए वा धारेत्तए वा ॥ १९ ॥

भावार्थ ॥ १९ ॥ जे कोइ गणावच्छेदक गणावच्छेदकनी पदवी मुक्याविना ते गणावच्छेदक विषय सेववा द्रव्य लिंग छंहे ने
असंयमपणुं आदरे तेने जावजीव लगे आचार्य उपाध्याय ल्यां लगे गणावच्छेदकनी पदवी देवी के धारवी कल्पे नहि ॥ १९ ॥
अर्थ ॥ २० ॥ ग० गणावच्छेदक । ग० गच्छना नायकनी पदवी । नि० मुकीने । ओ० (ते गण नायक) द्रव्य लिंग
मुकीने मैथुनादि असंजम आदरे तेने । ति० त्रण । सं० वर्ष लगे । त० तेहने । त० ते । प० पदवी प्रत्ये । नो० न ।
क० कल्पे । आ० आचार्यपणुं । वा० अथवा । जा० ल्यां लगे । ग० गणावच्छेदक पदवी । वा० वळी । उ० स्थापवी ।
वा० अथवा । धा० धारवी कल्पे नहि तो केम कल्पे ते कहे छे । वा० वळी । ति० त्रण । सं० वरस । वी० अतिक्रम्ये । च०
चोथुं । सं० वरस । प० वेठे । ठि० मन स्थिर थाय । उ० विषयथी उपप्रांत आत्मा । उ० निवर्त्यो विषयथी । प० विषयथी
विशेषे निवर्त्यो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । वा० वळी । जा० ल्यां लगे । ग० गणावच्छेदकनी
पदवी । वा० वळी । उ० स्थापवी । वा० अथवा । धा० धारवी कल्पे । वा० वळी ॥ २० ॥

मूळपाठ ॥ २० ॥ गणावहेइए गणावहेइयत्तं निखविता ओहाएजा, तिसि संव-
हुराणि तस्स तप्पत्तिं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं

मूळपाठ ॥ २१ ॥ आयरियउवज्जाए आयरियउवज्जायत्तं अनिखिविचा ओहाएजा, जावज्जीवाए तस्स तप्पसियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइ- यत्तं वा उद्विसिचए वा धारेत्तए वा ॥ २१ ॥

भावार्थ ॥ २१ ॥ आचार्य उपाध्याय आचार्ये उपाध्यायणुं मुक्त्याविना द्रव्यलिङ्ग छांदी मैथुन सेवेतो जावजीवल्गे तेने आचार्य ल्यांलगे गणावच्छेदकनी पदवी देवी के धारवी कल्पे नहि ॥ २१ ॥

अर्थ ॥ २२ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । आ० आचार्य । उ० उपाध्यायनी पदवी । नि० मुक्तीने । ओ० द्रव्य लिङ्ग छांदी मैथुन सेवी फरी दीक्षा लीए ते वारे । ति० ब्रण । मं० बरसल्गे । त० तेने । त० ते । ण० पदवी । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । का० अथवा । जा० ल्यांलगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० वळी । उ० स्थापवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वळी । तो केम कल्पे ते क छे । दीक्षा लीधा पळी । ति० ब्रण । सं० बरस । वी० पुरा यया छे । च० चोथुं । सं० बरस । प० शरु थंयुं छे । डि० मत्त स्थिर थाय । उ० विषयथी उपशान्त आत्मा । उ० निवर्त्यो विषयथी । प० विषयथी विशेषे निवर्त्यो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । आ० आचार्यणुं । धा० अथवा । जा० ल्यां- लगे । ग० गणावच्छेदकणुं । वा० वळी । उ० देवुं । वा० अथवा । धा० धारवुं । वा० वळी कल्पे ॥ २२ ॥

१ H. has (एचमा छे) आयरिए आयरियत्तं. २ H. has a separate sutra for (एचमां जुदो पाठ) उवज्जाए (पाटे)

मूळपाठ ॥ २२ ॥ आयरियंठवज्जाप आयरियंठवज्जायत्तं निक्खिच्चित्ता ओहापल्ला,
 तिप्पि सवहुराणि तस्स तप्पत्तिय नो कप्पइ आयरियत्त वा (जाव) गणा
 घण्डेइयत्त वा उदिसिच्चप वा धारेत्तप वा तिप्पि सवहुरेहिं वीइकन्तेहिं षण
 त्यगसि सवहुरंसि पट्टियसि त्रियस्स उवसन्तस्स उवरयस्स पन्निविरयस्सं एव
 से कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावण्डेइयत्त वा उदिसिच्चप वा धारेत्तप
 वा ॥ २२ ॥

भाचार्य ॥ २२ ॥ जे भाचार्य उपाध्याय आचार्य उपाध्यायण सुकीने द्व्यप्लिंग छांदीने मैयुनादिक भादरीने फरी दीक्षा
 लीए ते बारे व्रण वरस लगे तेने आचार्य पदवी ह्यां सगे गणावण्डेइक पदवी भाषवी के धारवी कत्ये नहिं, व्रण वर्ष पुरा
 यए बोपुं वर्ष पेठे ह्यां लगे मन विहार रहित ययु होय तां आचार्य पदवी ह्यां सगे गणावण्डेइकनी पदवी तेने स्यापवी के
 पारवी कत्ये ॥ २२ ॥ उगसा मूत्रमां शोया प्रतना स्वहणाराने पदवी वेया माथी कभुं ते मैयुन सेवनार मृत्वावाद बोले तेने
 पदवी न आये ते अधिकार कहे छे

१ H has (एवमां)भापपिप आयरियंठ. २ H adds (एवमां वधारे) निक्खिचारस्स ३ H has a separate stanza
 for (एवमां पुदो पाठ छे) उवगथाए (पाठे)

अर्थ ॥ २३ ॥ पि० साधु । य० बळी । व० बहु । सु० सूत्री । व० घणा । आ० आगमनो जाण । व० घणा । व०
घणाज । आ० गाढ । गा० गाढ । का० कारणे । मा० माया सहित । यु० जुटुं । वा० वोलें । अ० अ । सु० सत्य भासे । पा० पापी ।
जी० जीव । जा० जाव जीव लगे । त० तेने । त० ते । प० पदवी प्रत्ये । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी ।
जा० ज्यां लगे । ग० गच्छना नायकनी पदवी । वा० वळी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वळी ।
कल्पे नहि ॥ २३ ॥

२६ ॥
मूळपाठ ॥ २३ ॥ त्रिकूलं बहुसुखं बन्धगमे बहुतो बहुधागाढागार्हसु कारणेसु
साईं मुस्तावाई असुई पावजीवी, जावजीवाए तसस तप्पत्तियं नो कप्पइ आ-
यरियत्तं वा (जाव) गणावहेइयत्तं वा उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ २३ ॥

भाचार्य ॥ २३ ॥ जे कोइ साधु बहु सूत्री होय एतले जयन्त्य आवश्यक, आचारंगने निशीयनो जाण, मध्यम बृहत्कल्प, व्यवहारनो धरणहार, उत्कृष्टो ९ पूर्व, १० पूर्व जारी, घणा आगमनो जाण, घणा घणा गाढा गाढ कारणे माया कपट सहित असत्य बोले, असत्य भाले ते पापी जीवने त्यां लगे जीवे त्यां लगे आचार्यनो, उपाध्यायनी, प्रवर्तकनी, स्थवरनी, गणीनी, गणावच्छेदकनी पदवी देवी के तेने धारवी कलये नहि ॥ २३ ॥ उपर सामान्य साधु आश्री कहूं. ह्ये गणावच्छेदक आश्री कहे छे ॥

? H has (एचमां) बहुसं.

मर्षे ॥ २४ ॥ ग० गणावच्छेदक । प० बहु । सु० सूत्री । अ० अणमनो नाण । व० घणीवार । प० घणाम् । आ० गाढागाढ । क्वा० कारणे । मा० माया । सु० गुलापादना । वा० बोलावार । अ० अ । सु० सत्यमास्ती । पा० पापी । बी० बीच । आ० मानमीचलगे । त० तेने । त० ते । प० पदवी प्रत्ये । नो० न । क० कश्ये । आ० आचार्ये पद्वी । वा० वनी । जा० श्यालगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवीप । वा० वली । त० स्यापवो । वा० अयवा । वा० चारवो । वा० वनी ॥ २४ ॥

मूळपाठ ॥ २४ ॥ गणावच्छेदप बहुस्तुप वञ्जागमे बहुसो बहुआगाढागोडेसु कारणेसु माई मुसावाई अस्तुई पावजीवी, जावल्लीवाप तस्त तप्यत्तियं नो कप्यह् आयरियत्त वा (जाव) गणावच्छेदयत्त वा ठरिसित्तप वा धारेत्तप वा ॥२४॥

भाचार्य ॥ २४ ॥ गणावच्छेदक बहु सूत्री पणा आगमनो काण घणीवार घणा गाढागाढ कारणे माया कपट सवित नष्ट बोले, असत्य भारो ते पार्थ नीचने जावजीव समे भाचार्य पदवी श्यालगे गणावच्छेदक पदवीप स्यापवो के चारवो कश्ये नहि ॥ २४ ॥ हवे भाचार्यनो सूत्र कदे छे

मर्षे ॥ २५ ॥ आ० आचार्य । त० तपाध्याय । व० बहु । सु० सूत्री । व० घणा । आ० आगमनो नाण । व० घणा प्रकारे । प० घणीवार । आ० गाढागाढ । क्वा० कारणे । मा० माया । सु० गुला । वा० बोले । अ० असत्यमासे । पा० पापी । बी० बीच । आ० श्यालगे । बी० बीचे त्यांसुपी । त० ते । प० पदवी प्रत्ये । नो० न । क० कश्ये ।

आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यालगे । ग० गणावच्छेदक पदवी । वा० वल्ली । उ० स्थापवी । वा० अथवा ।
धा० धारवी । वा० वल्ली कल्पे नहि ॥ २५ ॥

मूळपाठ ॥ २५ ॥ आयरियलवज्जाए^१ बहुस्सुए बब्बागमे बहुसो बहुआगाढागाडेसु

कारणेसु माई मुसावाई असुई पावजीवी, जावज्जीवाए तस्स तप्पत्तियं नो
कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेइत्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥२५॥

भावार्थ ॥ २५ ॥ आचार्य बहु सूत्री घणा आगमनो जाण घणे प्रकारे घणीवार गाढागाढ कारणे कपट सहित जूठु
बोले, उत्तसूत्र भाखे, पापकर्मे करी जीवे तेने जावनीव लगे आचार्य पदवी ज्यालगे गणावच्छेदक पदवीए तेने स्थापवी के धा-
रवो कल्पे नहि ॥ २५ ॥ उपरना सूत्रमां एक वचन आश्री कहुं. हवे बहुवचन आश्री कहे छे.

अर्थ ॥ २६ ॥ व० घणा । भि० साधु । व० वहु । सु० सुत्री । व० घणा । आ० आगमना जाण । व० घणा प्रकारे ।
व० घणीवार । आ० गाढागाढ । का० कारणे । मा० माया । हु० कपट । वा० बोले । अ० अ । सु० सूत्र भाखे । पा०
पापी । जी० जीव । जा० ज्यालगे । जी० जीवे त्यां सुची । ते० तेपने । त० ते । प्प० पदवी प्रत्ये । नो० न । क० कल्पे ।
आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यालगे । ग० गणावच्छेदक पदवी । व० वल्ली । उ० स्थापवी । वा० अथवा ।
धा० धारवी । वा० वल्ली कल्पे नहि ॥ २६ ॥

१ H (एव) आयरिए and has a separate subra for (जुनो पाठ छे) उम्हणए (पाटे)

मूळपाठ ॥ २६ ॥ बह्वे त्रिक्स्तुणो बहुस्तुया वःभागमा बहुसो बहुश्यागाढागाढेसु कार-
णेसु माई मुसावाई अस्तुई पवजीवी, जावळीचाप तेसि तप्यत्तिय नो कप्यइ
आयरियत्तं वा (जाव) गणावहुइयत्तं वा उविसिच्चप वा धारेत्तप वा ॥ २६ ॥

माचार्य ॥ २६ ॥ घणा साधुओ घणा सूत्र, घणा आगमना भाण घणे प्रकारे यणीचार गाढागाढ कारणे माया कपटे
ई काले, असूत्र मात्ते ते पापी जीवने जावजीवने माचार्य ब्यांछगे गणावऽछेदकनी पवजी देवी के धारवी क्खने नहि। २६॥
सामान्य साधुओ भाभी कर्तुं हवे गणावऽछेदक आभी कडे छे

भर्य ॥ २७ ॥ य० यणा । ग० गणावऽछेदको । व० वहु । सु० श्रुत । व० घणा । भा० भागमना जाण । य० घणी
र । व० घणा । भा० गाढागाढ । का० कारणने विणे । पा० पाया सरित । सु० रुई । वा० बोले । अ० नोविपादिक
। तु० मयने मात्तये करी । पा० पापकर्म करी श्रीवे छे तेमने । जा० जाव । जी० जीवछगे । वे० वेमने । व० ते । प्य०
दवी मत्तये । नो० न । क० कस्ये । मा० आचार्यनी पवजी । वा० अयवा । भा० ब्यांछगे । ग० गणावऽछेदकनी पवजी ।
। व० वडी । व० वडी । पा० अयवा । पा० धारवी । वा० वळो ॥ २७ ॥

मूळपाठ ॥ २७ ॥ बह्वे गणावहुइया बहुस्तुया यठनागमा बहुसो बहुश्यागाढागाढेसु
फारणेसु माई मुसावाई अस्तुई पावजीवी जायळीचाप तेसि तप्यत्तिय नो

कपट् आयरियत्तं वा (जाव) गणावहेद्यत्तं वा उदिसिप्तए वा धारेत्तए वा ॥२७॥

भावार्थ ॥ २७ ॥ घणा गणावच्छेदक बहु श्रुत, घणा आगमना जाण, घणीवार घणाज गाढागाढ कारणे माया कपट ने जुटु बोले तथा जोतिषादिक असूत्रने भास्वने पापकर्म करी जीवे छे तेहमने जावजीव लगे आचार्य पदवी ज्यां लगे गणावच्छेदकनी पदवी आपवीके धारवी कल्पे नहि ॥ २७ ॥

अर्थ ॥ २८ ॥ व० घणा । आ० आचार्य । उ० लपाध्याय । व० बहु । सु० श्रुत । व० घणा । आ० आगमनाजाण । व० घणा मकारे । व० घणा । आ० गाढागाढ । का० कारणने विषे । मा० माया कपटे करी । सु० जूटुं । वा० बोले । अ० अ । सु० सुत्र भास्वने । पा० पापकर्म करी । जी० जीवे । जा० जावजीव लगे । ते० तेमने । त० ते । ण० पदवी । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० ज्यांलगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० वली । उ० स्यापवी । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० वली ॥ २८ ॥

मूलपाठ ॥ २८ ॥ बहवे आयरियेउवज्जाया बहुसुया बब्जागमा बहुसो बहुआगाढा-

गाढेसु कारणेसु माई मुसावाई असुई पावजीवी, जावजीवाए तेसिं तप्पत्तिं

१ H (एवमा) आयरिया, २ H (एवमा जुदो पाठ) separate उवज्जाया into a separate sutra.

ने वप्यइ आयरियत्त घा (जाघ) गणावहेइयत्त वा जइसिच्चए वा धा
रेत्तए वां ॥ २८ ॥

माचार्ये ॥ २८ ॥ यणा मापार्ये लपाध्याय बहु ध्रुत यणा आगमना भाण घणे प्रकारे घणीवार गाढागाढ कारणे माया
कपटे जूटु बोले अमूत्र माते एम पापधर्म करी जीवे तेमने जाघ जीव संगे आचार्य अयना गणावहेइक पदवी देवीके धारवी
कहने नहि ॥ २८ ॥ उपर यणा आभी छुं छुं कसु हवे सर्वे आभी मेळो अधिकार करे छे ॥

अर्ये ॥ २९ ॥ ब० जा । भि० साधु । ग० यणा । ग० गणावहेइक । ब० यणा । आ० माचार्ये । ल० लपाध्याय ।
ब० यणा । सु० सूत्रना भाण (अण प्रकारे ते अयन्य, मध्यम ने जछुट) । ब० यणा । आ० आगमना भाण । ब० घणे
प्रकारे । ब० पष्ठीवार । आ० गाढागाढ । का० कारणे । मा० माया कपटे । सु० छुं । बा० बोले । अ० अ । सु० सूत्र
मापी । पा० पापधर्म करी । जी० जीवे तेने । जा० जाघ । जी० जीव लमे । ते० तेमने । ल० ते । प० पदवी । लो० न ।
सर्वे जगाने । फ० कहने । मा० माचार्ये पदवी । बा० अयना । जा० ल्यालगे । म० गणावहेइकनी पदवी । बा० कळी ।
ल० आपवी । बा० अयना । पा० धारवी । वा० बळी कहने नहि ॥ २९ ॥ सि० एम । ये० इ कहंछु ॥

मूळपाठ ॥ २९ ॥ घहेने निक्खुणो घहवे गणावहेइया घहवे आयरियन्वत्तजाया बहु
सुया यकत्तागमा बहुसो बहुआगाढागाहेसु कारणेसु माई मुसावार्द व्यसुई

पावजीवी, जावळीवाए तेसिं तप्पत्तियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव)
गणावहेइयत्तं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ २९ ॥ ति वेमि ॥

भावार्थ ॥ २९ ॥ घणा साधु, घणा गणावच्छेदक, घणा आचार्य, घणा उपाध्याय, बहु सूत्री, घणा आगमना जाण,
घणे प्रकारे, घणीवार गाढागाढ कारणे माया कपटे जुटूं बोले, वैद्य ज्योतिषादिक असूत्रने भाखवे करी पापकर्म करी जीवे
तेमने जावजीव लगे आचार्य, उपाध्याय, प्रवर्तक, स्थिर, गणि के गणावच्छेदक ए छ पदवी माहेली कोइ पण पदवी आपवी
के धारवी कल्पे नहि ॥ २९ ॥ एम हु कहं छुं ॥

अर्थ ॥ व० व्यवहार सू० नो । त० त्रीजो । उ० उद्देशो । स० पुरो यथो ॥ ३ ॥

मूळपाठ ॥ व्यवहारस्त तद्व्यो उद्देश्यो समस्तो ॥ ३ ॥

भावार्थ ॥ व्यवहारसूत्रनो त्रीजो उद्देशो पुरो यथो ॥ ३ ॥

॥ ववहारस्स चउत्थो उद्वेसओ ॥

॥ व्यवहार सुत्रनो घोथो उवेसो ॥

अर्थ ॥ १ ॥ नो० न । क० कृत्ये । आ० आचार्य । उ० उपाध्यायने । ए० एकलापणे । इ० क्षीयाब्जाने निये । नि०
उनाब्जाने निये । ष० षाल्लु ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ नो कप्पइ आयरियउवज्जायस्स एगाणियस्स हेमन्तगिम्हासु चरिणं ॥१॥

भाचार्य ॥ १ ॥ आचार्य, उपाध्यायने शीयाब्जा उनाब्जां एकलापणे षाल्लुं कृत्ये नहि ॥१॥ इवे केम कृत्ये ते कहे छे ॥
अर्थ ॥ २ ॥ क० कृत्ये । आ० आचार्यने । उ० उपाध्यायने । अ० पोवासरित् । वि० वे ज्ञाने । इ० क्षीयाब्जे । नि०
उनाब्ज । ष० षिषल्लु ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ २ ॥ कप्पइ आयरियउवज्जायस्स अप्पबिद्ध्यस्स हेमन्तगिम्हासुचरिण ॥ २ ॥

भाचार्य ॥ २ ॥ आचार्य उपाध्यायने (भाचार्य उपाध्यायनी पदवी माटे) पोवा सरित् वे ज्ञाप क्षीयाब्जा उनाब्जां
षाल्लु कृत्ये ॥ २ ॥ इवे गणावच्छेदक आधी कहे छे ॥

अर्थ ॥ ३ ॥ नो० न । क० कल्पे । ग० गणावच्छेदकने । अ० पोता सहित । वि० वे जणने । हे० शीयाळे । गि०
उनाळे । च० चालवुं ॥ ३ ॥

मूळपाठ ॥ ३ ॥ नो कप्पइ गणावहेइयस्स अप्पविइयस्स हेमन्तगिम्हासु चरिए ॥ ३ ॥

भावार्थ ॥ ३ ॥ गणावच्छेदकने पोता सहित वे जणाने शीयाळे उनाळे चालवुं कल्पे नहिं ॥३॥ हवे केग कल्पे ते कहे छे॥
अर्थ ॥ ४ ॥ क० कल्पे । ग० गणावच्छेदकने । अ० पोता सहित । त० त्रण जणाने । हे० शीयाळे । गि० उनाळे ।

च० चालवुं ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ कप्पइ गणावहेइयस्स अप्पतइयस्स हेमन्तगिम्हासु चरिए ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ गणावच्छेदकने पोता सहित त्रण जणने शीयाळे उनाळे विचारुं कल्पे (केमके गणावच्छेदकने गच्छ
सार वल्ल पात्रादिक शेष काळे गवेपीने पोहोचता करे ते माटे त्रणजण कक्षा ॥४॥ हवे चोपासु रहेवानो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ ५ ॥ नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्यने । उ० उपाध्यायने । अ० पोता सहित । वि० वेने । वा० वर्पा-
काळे । व० रवेवुं ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ नो कप्पइ आयरियउवज्जायस्स अप्पबिइयत्त वासावासं वरशए ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ आचार्य उपाध्यायने पोता सहित वे जणने वर्पाकाळे रवेवुं कल्पे नहिं ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ क० कल्पे । आ० आचार्येने । उ० उपाध्यायने । अ० पोता सहित । व० व्रण जणने । वा० वर्षाकाले ।
व० रोवुं ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ कप्पइ आयरियउवज्जायस्स अप्पतइयस्स वासावास वरथए ॥ ६ ॥

माचार्य ॥ ६ ॥ आचार्य उपाध्यायने पोता सहित व्रण जणने बोपासामां रोवुं कल्पे ॥ ६ ॥ हवे गणावच्छेदक आभी क्खेछे ॥
अर्थ ॥ ७ ॥ नो० न । क० कल्पे । ग० गणावच्छेदकने । अ० पोता सहित । व० व्रण जणाने । वा० वर्षाकाले ।
व० रोवुं ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ नो कप्पइ गणावहेइयस्स अप्पतइयस्स वासावास वरथए ॥ ७ ॥

माचार्य ॥ ७ ॥ गणावच्छेदकने पोता सहित व्रण जणने वर्षाकाले वसवुं कल्पे नरि ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ क० कल्पे । ग० गणावच्छेदकने । अ० पोता सहित । व० वार जणाने । वा० वर्षाकाले । व० रोवुं ॥ ८ ॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ कप्पइ गणावहेइयस्स अप्पचठयस्स वासावास वरथए ॥ ८ ॥

माचार्य ॥ ८ ॥ गणावच्छेदकने पोता सहित वारजण संगाये बोमासु रोवुं कल्पे ॥ ८ ॥ पटसा मेळा होय तो केम
कल्पे ते क्खे छे ॥

अर्थ ॥ ९ ॥ से० से । गा० गायने विषे । वा० अयथा । म० नगर (वर्षां हार नरि) मेयिषे । वा० अयथा । नि०
निगपने विषे । वा० अयथा । रा० राख्यपाणीने विषे । वा० अयथा । से० सुढाने कोठ होय ते सेव करीए सेने विषे । वा०

अथवा । क० कवड (पर्वत उपर वसे ते) ने विषे । वा० अथवा । म० मंडप (नवुं शहर कसुं होय ते) ने विषे । वा० अ-
थवा । प० पाटण (वधी वस्तु मळे तथा खपे तेवा) ने विषे । वा० अथवा । दो० द्रोण सुख (जळनो मार्ग, स्थळनो मार्ग
आधी मळे ते) ने विषे । वा० अथवा । आ० तापसादिकना आश्रमने विषे । वा० अथवा । स० संवाहने विषे । वा० अथवा ।
सं० सन्निवेश (सराह प्रमुख) विषे । वा० बली । ब० घणा । आ० आचार्य । उ० उपाध्यायने । अ० पोता सहित । वि०
वे जणाने । ब० घणा । ग० गणावच्छेदकने । अ० पोता सहित । त० त्रण जणने । क० कटपे । हे० शीयाळो । गि० उनाळो ।
च० विवरहुं । अ० एक । अ० बीजानी । नि० नेआए एटले एक आचार्यने वे शिष्य होय तो बीजाने एण वे शिष्य गणवा ॥९॥
मूळपाठ । ९ ॥ से गामंसि वा नगरंसि वा निगमंसि वा रायहाणीए वा खेरुसिं वा क-

वमंसि वा मरुंचसि वा पटणंसि वा दोणमुहंसि वा आसमंसि वा संवाहंसि

वा संनिवेशंसि वा बहूणं आयरियउवज्जायाणं अपविइयाणं बहूणं गणाव-

च्छेइयाणं अप्यतइयाणं क पइ हेमन्तगिम्हासु चरिएं अन्नमन्नं निस्साए ॥ ९ ॥

भाचार्य ॥ ९ ॥ ते गामने, नगरने, निगमने, राज्यधानीने, खेडने, कवडने, मडवने, पाटणने, द्रोण सुख, आसमंने, सं-
वाहने, संनिवेशने विषे घणा आचार्य, उपाध्याय पोता साथे वे जणाने घणा गणावच्छेदकने पोता साथे त्रण जणाने मांडो-
मांडि शीयाळे उनाळे विहार करवो कटपे ॥ ९ ॥

? H (एचमां) चारए. B. L वा बी) चरिचए.

मर्य ॥ १० ॥ से० दे । गा० गामने विपे । बा० अयथा । न० मगरने विपे । पा० अयथा । त्रि० निगमने विपे । बा०
 ,यथा । रा० राग्यपानीने विपे । बा० अयथा । से० सेवने विपे । पा० अयथा । क० कवने विपे । बा० अयथा । म०
 ईवने विपे । बा० अयथा । प० पाटने विपे । बा० अयथा । दो० दोण मुलने विपे । बा० अयथा । आ० आसमंसिने विपे ।
 १० अयथा । स० सवाहने विपे । वा० अयथा । स० सन्निवेदने विपे । वा० वली । व० यथा । भा० आचार्य । उ० उपा
 यायने । अ० पोठा सहित । उ० द्रज जणने । व० यथा । ग० गणवच्छेदकने । अ० पोठा सहित । व० चार जणने ।
 ० इत्ये । बा० र्पाकाले । व० १६षु । अ० मरिगेमदि । नि० एक बीमानीनेभाए ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ से गामंसि वा नगरंसि वा निगमसि वा रायदाणीए वा स्वेकसि वा
 कच्चइहसि वा मढयसि वा पटणंसि वा दोणमुहसि वा आसमसि वा सवाहंसि
 वा सनिवेसंसि वा घट्टण आयरियउवज्जायाण अप्पसइयाण दधूणं गणाव
 ह्तेइयाण अप्पवउत्थारणं कप्पइ वासाधास वरथए अन्नमन्न निस्साए ॥ १० ॥

भाचार्य ॥ १० ॥ ते गामने विपे ज्या सगे सन्निवेदने विपे वली यथा आचार्य, उपाध्यायने पोठा सहित द्रज नण, यथा
 त्यावच्छेदकने पोठा सहित चार जणने चोमासु अन्यो अन्यो नेभाए रोवुं कसे ॥ १० ॥ उपास्य वस सुद्धे आपणा श्रिय्य
 जइरा जइरा गणवा पत्रा ते आचार्य कने रोवानो अधिकार कसो इवे वदेरा काळ करे ते कसे छे ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ गा० एक गायत्री । अ० वीजे गाय । दू० विचरतां यकां । धि० साधु । य० वली । जं० जेने । पु०
 आगल । क० करीने (स्तु, बंध काळे) । वि० विचरे ते आचार्य । उपाध्याय । आ० कदाचित । वी० काल करे अने ।
 अ० होय । या० इहां समुदाय मांहि । य० वली । अ० वीजो । के० अनरो कोइ आचार्य । उपाध्याय । गणि । प्रवर्तत प्रमुख
 छे ते । उ० ते पदवीए स्थापना योग्य ने ते पदवी अंगीकार करीने वडो करवा योग्य कल्पे । से० तेहने वली । उ० अंगीकार
 करीने विचरुं । न० न होय । या० इहां । य० वली । अ० अनरो । के० कोइ गणि प्रमुख । उ० वडो करवा योग्य । त०
 ते । अ० पोताना । क० आत्मानो आचार कल्प । अ० शीख्यो नथी (पुरो भण्यो न होय तो) । क० कल्पे । से० तेने । ए०
 एक । रा० रात्रीनी । प० प्रतिष्ठा अंगीकार करीने । अ० जेणे । ज० जेणे । दि० दिसे । अ० अनरा । सा० साधर्मिक साधु ।
 वि० विचरता होय । त० तेणे । त० तेणे । दि० दीसे । उ० अंगीकार करीने जाय । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । त०
 त्यां सुंदर आहार उपधि वस्ती आदी देखीने । वि० विहार । व० निमित्ते । व० रंहुं कल्पे नहिं । क० कल्पे । से० तेने ।
 त० त्यां । का० रोगादिक कारण । व० निमित्ते । व० रंहुं । त० ते । च० णं० वली । का० कारण । नि० पुरं यए थके ।
 प० वीजो कोइ । व० वोलें । व० वसो रहो । अ० हे आर्य । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री ।
 वा० वली । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० वली । व०
 वसवुं । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० वली ।
 व० रंहुं । जं० जे । त० त्यां । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा० रात्री । वा० नली । अधिको ।
 व० रहतो । से० तेने । सं० सेपांतर ते तेवली रात्रीनुं । छे० छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित आवे । वा० वली ॥११॥

मूळपाठ ॥ ११ ॥ गामाणुगामं दूहच्छामाणीं त्रिक्खू य जं पुरओ कहु विहरइं आहञ्च वी-
सन्नेच्छां, अरिय याइ थ अन्ने केइ उवसपक्कणारिहे,^१ से उवसंपक्कियवे नरिय
याइं थ अन्ने केइ उवसपक्कणारिहे, तस्स अप्पणो कप्पाय असमत्ते^२ कप्पइ से
एगराइयाए पक्किमाए जण अण दिस^३ अन्ने साहम्मिया विहरन्ति तस्स तस्स
दिस^४ उवलित्तए नो से कप्पइ तस्य विहारवत्तिय वत्थए, कप्पइ से तस्य
कारणवत्तिय वत्थए, तसि चण कारणसि निट्ठियसि परो वएत्ता। वसाहि अक्को
एगराथ वा दुराय वा एव से कप्पइ एगराय वा दुरायं वा वत्थए, नो से
कप्पइ पर एगरायाओ वा दुरायाओ वा वत्थए. ज तस्य परं एगरायाओ वा
दुरायाओ वा वसइ, से सन्तरा छेए वा परिहारे वा ॥ ११ ॥

माचार्य ॥ ११ ॥ एक गाम्भी वीले गाम विषरता थका साधु खुषद फाल माचार्य उपाध्याय जेने भागळ करीने
बिबरे ते माचार्य उपाध्याय कदाचित फाल दरे छते नो इहां समुदाय मांदि बीजो कोइ माचार्य, उपाध्याय, गणी, प्रवर्तक
^१ H (एव) भाणे २ H (एवमां) बिहरेजा से य मा १ T (टी) बीसु ४ H (एवमां) कप्पइ सेयं एव
संपक्कियवे विहरित्तए ५ P (पी) असमत्ते ६ H (एव) विसि ७ H (एव) एगराय वा दुरायं वा परं कप्पए.

प्रमुख छे तो तेने आचार्य पदवीए स्थापवो, अंगीकार करावी वढेरो करवो. एम तेने अंगीकार करीने साधुने विचखुं कल्पे. पण जो कोइ गणी प्रमुख वढेरो करवा योग्य होय नहि तो, ने ते साधु पोते आचार कल्प पुरो भण्यो होय नहि तो तेने एक रात्रीनी प्रतिज्ञा अंगीकार करवी करीने जे जे दीशाए अनेरा साधर्मिक साधु विचरता होय ते ते दीशाए अंगीकार करीने विचखुं कल्पे. ते साधुने त्या सुदर आहार उपधि वस्ती आदि देखीने विहार निमित्ते रहेखुं कल्पे नहि. रोगादिक कारणे त्यां वसखुं रहेखुं कल्पे. ते रोगादिक कारण पुरु धए बीजो साधु एम बोले, हे आर्य साधु ! अत्रे एक रात्री अथवा ने रात्री वसो. एम तेने एक रात्री अथवा ने रात्री रहेखुं कल्पे, एण एक रात्री के वे रात्री उपरांत त्यां तेने रहेखुं कल्पे नहि. जे साधु त्यां एक रात्री अथवा ने रात्री उपरांत वसे तेने तेदली रात्रीनो छेद अथवा तपनो प्रार्थित आवे ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ वा० वर्षाकालने विषे । प० चोमासानो निर्धार कहे छे । धि० साधु । य० वळी । ज० जेहने । पु० आगळ । क० करीने । वि० विचरे । ते साधुना आचार्य वळी । आ० कदाचित । धी० काळ करे । अ० छे । या० इहां (समुदायमाहि) । य० वळी । अ० बीजो । के० कोइ आचार्य उपाध्याय । उ० तेने आचार्य पदवीए स्थापवा योग्य तो कल्पे । से० तेने । उ० अंगीकार करीने वढो रथापवो होय । न० न होय । या० इहां । य० वळी । अ० बीजो । के० कोइ अनेरो । उ० पदवीए स्थापवा योग्य (होय नहि) । त० ते वळी । अ० पोते । क० आचारनो अजाण । अ० नयी । स० पुरो भण्यो । क० कल्पे । से० तेहने वळी । ए० एक । रा० रात्रीनी । प० प्रतिज्ञा अंगीकार करीने । ज० जेणे । ज० जेणे । दि० दीशाने विषे । अ० अनेरा । सा० साधर्मिक । वि० विचरता होय । त० ते । त० ते । दि० दीशे । उ० अंगीकार करी विचखुं । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । त० त्यां । वि० विहार । व० निमित्ते । व० रहेखुं कल्पे नहि । क०

कृत्ये । से० तेने । त० स्या० । का० रोगादिक कारण । य० निमित्ते । ए० रोषु । तं० ते । व० जं० बली । का० कारण ।
नि० दुर्ग यद् । प० धीमो द्रोह । व० घोसे । व० बसो रहो । अ० हे आर्य । ए० एक । रा० रात्री । वा० बली । दु० वे ।
रा० रात्री । वा० बली । ए० एष । से० तेने । क० कृत्ये । ए० एक । रा० रात्री । वा० अयवा । दु० वे । रा० रात्री ।
वा० बली । व० राक्षु कृत्ये । नो० नर्हि । से० तेने । क० कृत्ये । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अयवा । दु०
वे । रा० रात्री । वा० बली । व० बसुं कृत्ये नर्हि । जं० जे । त० स्या० । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री । वा० अयवा ।
दु० वे । रा० रात्री । वा० बली उपरांत । व० राक्षो । से० तेने । सं० सेपांतर देटली रात्रीनो । छे० छेद् । वा० अयवा । प०
तप प्रापयित भावे । वा० बली ॥ १२ ॥

मूळपाठ ॥ १२ ॥ वासावासे पद्धोसविद्यो' त्रिक्लू य ज पुरश्चो कहु विहरइ' आहच
वीसम्नेच्छा', अरिय याई य अझे केइ उवसपद्धणारिहें, से उवसपज्जियधे
नतिय याई य अझे केइ उवसपद्धणारिहें, तस्स अप्पणो कप्पाय अत्तमत्ते
कप्पइ से एगराश्याए पढिमाए जण जणं दिसं अझे साहम्मिया विहरन्ति
तर्ह तर्ह दिसं उवसित्तप. नो से कप्पइ तत्थ विहारधत्तियं धत्थए, कप्पइ

१ H (एच) विप २ H (एच) बिरेखा से य मा ३ T H (टी ने एच) वीसु ४ H (एच) कप्पा
संय उवसपज्जियमाणं विहरिचप.

સે તત્થ કારણવત્તિયં વત્થએ. તંસિં ચ ણં કારણંસિ નિટ્ઠિયસિ પરોવણ્ઞા ।
 વસાહિ અહ્ઞો ઇગરાયં વા દુરાયં વા. एवं से कप्पइ एगरायं वा दुरायं वा
 वत्थए, नो से कप्पइ' परं एगरायाओ वा दुरायाओ वा वत्थए. जं तत्थ' परं
 एगरायाओ वा दुरायाओ वा वसइ, से सन्तरा ठेए वा परिहारं वा ॥ १२ ॥

भावार्थ ॥ १२ ॥ वर्षाकालને વિષે ચોમાસાનો નિર્ધાર કહે છે. સાધુ જેને આચાર્ય, ઉપાધ્યાય આગળ કરીને વિચરે તે સાધુના આચાર્ય (ઉપાધ્યાય) કદાચિત્ત કાઢ કરે તો જો ત્યાં કોઈ સમુદાય માંદિ આચાર્ય (ઉપાધ્યાય) પદવી આપવા યોગ્ય હોય તો તેને આચાર્ય પદવી અગીકાર કરાવીને તે પદવીએ વહેરા તરીકે સ્થાપવો કલ્પે. જો ત્યાં કોઈ આચાર્ય પદવીએ સ્થાપવા યોગ્ય ન હોય તો તે સાધુ જે પોતે આચારનો અજાણ તથા પુરો ભણ્યો નથી તેને એક રાત્રીની પ્રતિજ્ઞા અંગીકાર કરીને જે દીક્ષાએ અનેરા સાધર્મિક વિચરતા હોય તે દીક્ષા અંગીકાર કરવી કલ્પે પણ વિહાર નિમિત્તે તેને ત્યાં રહેલું ન કલ્પે. રોગાદીક કારણે ત્યાં રહેલું કલ્પે. તે કારણ પુરું થયે વીજો કોઈ સાધુ કહે કે હે આર્ય ! અહીં એક રાત કે વે રાત વસો રહો તો તેને એક રાત કે વે રાત ત્યાં રહેલું કલ્પે, પણ એક રાત કે વે રાત ઉપરાંત તેને ત્યાં રહેલું ન કલ્પે. જો તે ત્યાં એક રાત્રી અથવા વે રાત્રીથી અધિક રહે તો તેને જેટલા દિવસ રહે તેટલા દિવસનો છેદ અથવા તપનું પ્રાયશ્ચિત્ત આવે ॥ ૧૨ ॥ પ્રથમ સુત્રો આચાર્યાદિક કાઢ કરે તે આશ્રી કહ્યા. હવે તે આચાર્યાદિક કાઢ કરતાં થકાં પદવી દેવી તે ભળી પદવી દેવાનું સુત્ર કહે છે ॥

૧ H (એ) ઇગરાયં વા દુરાયં વા પરં વં .

अथ ॥ १३ ॥ आ० आपार्य । उ० उपाध्याय । गि० रोगाधिके फरी ग्मान्ता पापताने काळ आम्हो जाणीने । अ० अ
 नेरा उपाध्याय बनेने । व० बडे छे । अ० रे आर्यो ? । य० मुजने । जं० कळी । का० काळ । ग० प्राप्त । स० वदा पजी । अ०
 एहने । स० मारी पदवीने बिपे स्वापनो । से० ते । य० जो । स० पदवी योग्य होय तो । स० ते पदवीए स्वापनो । से० ते ।
 य० बळी । नो० न । स० पदवी योग्य होय तो । नो० न । स० ते पदवीए स्वापनो नहि । अ० होय । या० अर्ही । य० बळी ।
 अ० अनेरो । ये० कोइ । स० ते पदवी आपवा योग्य तो । से० तेने । स० ते पदवीए स्वापनो । न० नवी । या० इहां ।
 य० बळी । अ० अनेरो । क० कोइ । स० पदवी आपवा योग्य तो । से० तेनेच । वे० बळी । स० स्वापनो । तं० तेने । व०
 य० बळी । स० पदवीए स्वाप्या पळी । प० बीजा साधु । व० एम फडे । दु० दुष्ट । स० छे पदवी । ते० ताहरी । अ० हे
 आर्य । नि० ते पदवी वमे सुद्धी दीओ । त० ते साधु । ज० बळी । नि० मुकेशो ते पदवी मुक्ता यकले । न० नवी । के०
 कोइ । छे० छेद (दीक्षानो) । वा० अथवा । प० परिहार तप वण नवी । वा० बळी । जे० जे । सा० साधर्मिक साधु तेने । अ०
 ते पदवी मुक्ताबाने बिग । फ० यथा कृत्तप । नो० न । उ० उठाववा । बि० प्रवर्ते न वटेओ । स० सर्वने तया । ते० तेने ।
 त० ते । ल० पदवीना परजहारने । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प० तपनु प्रायश्चित आये । वा० बळी ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ आचार्यियउवज्जाए गिहायमाणे अन्नयर वण्ळा । अद्धो ममसिं ण

कासुगर्यसि समोणसि अथ समुक्कसियधे से य समुक्कसणारिदे समुक्कसियठ्ठे,

સેય નો સમુક્કસણારિહે નો સમુક્કસિયવ્વે. અત્થિ યાઈ થ અન્ને કેહ સમુક્કસ-
 ણારિહે સે સમુક્કસિયવ્વે, નત્થિ યાઈ થ અન્ને કેહ સમુક્કસણારિહે સે ચેવ
 સમુક્કસિયવ્વે. તંસિ વ ણં સમુક્કિંટુંસિ પંરો વણ્ણા ! દુસ્સમુક્કિંટું તે અલ્હો,
 નિલ્લિલ્લવાહિ ? તસ્સ ણં નિલ્લિલ્લવમાણસ્સ નત્થિ કેહ છેવ વા પરિહારે વા. જે
 સાહમ્મિયા અહાકપ્પેણં નો ઉટ્ટાણ વિહરન્તિ સવ્વેસિં તેસિં તપ્પત્તિયં છેવ
 વા પરિહારે વા ॥ ૧૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૩ ॥ આચાર્ય ઉપાધ્યાય રોગી થકો કાલ આન્વો જાણીને વીજા ઉપાધ્યાય વચ્ચેને એમ કહે હે આર્યો ?
 હું કાલ કહું ત્યારે આને આચાર્ય પદવી આપજો. તે જો આચાર્ય પદવી આપવા યોગ્ય હોય તો તેને તે પદવી આપવી. જો
 તે પદવી આપવા યોગ્ય ન હોય તો તેને તે પદવી આપવી નહીં. જો કોઈ વીજો તે પદવી આપવા યોગ્ય હોય તો તેને તે પદવી
 આપવી. જો કોઈ તે પદવી આપવા યોગ્ય ન હોય તો પ્રથમ કહ્યા તેનેજ તે પદવી આપવી. તેને પદવી આપ્યા પછી ગચ્છના
 વીજા સાધુ એમ કહે જે એ તાહરી પદવી દુષ્ટ હે માટે હે આર્ય ? તમે તે પદવી શુકી દીજો એવું કહેવાયી તે સાધુ તે પદવી

૧ b II (વી એચ) વ. ૨ II (એચ) કં. ૩ II (એચ) જે તં સાં અહાં જો અબ્બુદ્દેન્તિ તેસિં સવ્વેસિં.

सुकृतो यको तेने दीप्तानो छेय के तपनुं प्रायश्चित्त आवे नहि जे साधर्मिक साधु तेने पदवी सुकथा योज्यते ते पदवी
सुकथा प्रवर्ते नहि ते सर्वेने तथा ते पदवीना परणहारने दीप्तानो छेय भयथा तपनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ आ० आचार्य । व० उपाध्याय । ओ० चारित्रकिंग सुकीने व्याप जाता यकां । अ० अनेराने । व० एय
कहे । अ० हे आर्य ? । म० हुं । ग० बली । ओ० किंग सुकी योग निमित्ते । स० अर्चछुं । मारी आचार्य पदवीए । अ०
अने । स० स्थापनो । से० तेने । य० बली । स० परिक्षा करी ते पदवी भाषवा योग्य होय तो उपाध्याय बिनेरे ।
स० ते पदवीने विषे स्थापे । से० ते । य० बली । नो० न । स० स्थापवा योग्य होय तो । नो० न । स० ते पदवीए
स्थापवो । अ० छे । या० इहां । य० बली । अ० अनेरो । के० कोइ । स० पदवी योग्य तो । से० तेने । स० ते पदवीने
विषे स्थापवो । न० नवी । या० इहां । व० बली । अ० अनेरो । के० कोइ । स० ते पदवी योग्य तो । से० तेने । व०
वमी । स० ते पदवीए स्थापवो । तं० तेने । व० ग० बली । स० स्थापवा पढी । प० गच्छनो वीखो साधु । व० एय कहे ।
हु० दुष्ट छे । स० पदवी । तै० ताहरी । अ० हे आर्य ? । नि० ते पदवी तमे सुकी दीयो । स० ते साधुने । जपर सुजब
कहायो । ज० बली । नि० ते पदवी सुकृताने बली । न० नयी । तेने । के० कांइ । छे० दीप्तानो छेय । वा० अथवा । प०
तपनुं प्रायश्चित्त । वा० बली । जे० जे । सा० साधर्मिक साधु तेने । अ० ते पदवी सुकथाने विषे । व० यथा कथ्य । नो०
न । व० उगाढवा । वि० प्रवर्ते न छेठे तो । स० सर्वेमे तथा । से० तेने एखे । व० ते । ज० पदवीना परणहारने । छे०
दीप्तानो छेय । वा० अपवा । प० तपनुं प्रायश्चित्त आवे । वा० बली ॥ २४ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ आयरियउवज्जाए ओहायमाणे' अन्नयरं वण्ज्जा । अज्जो ममंसि णं
 ओहावियंसि समाणंसि अयं समुक्कसियव्वे. से य समुक्कसणारिहे समुक्कसियव्वे,
 से य नो समुक्कसणारिहे नो समुक्कसियव्वे. अत्थि याइं थ अन्ने केइ समुक्क-
 सणारिहे से समुक्कसियव्वे, नत्थि याइं थ अन्ने केइ समुक्कसणारिहे से चेत्त
 समुक्कसियव्वे. तंसि वैणं समुक्किट्टंसि परो वण्ज्जा । दुस्समुक्किट्टं ते अज्जो,
 निक्खिखवाहि ? तस्स णं निक्खिवमाणस्स नत्थि केइ छेए वा परिहारे वा. जे
 साहम्मिया अहाकप्पेणं नो उट्ठाए विहरन्ति सव्वेसिं तेसिं तप्पत्तियं छेए
 वा परिहारे वा ॥ १४ ॥

भाषार्थ ॥ १४ ॥ आचार्य उपाध्याय चास्त्रि लिंग मुक्तीने जाय ते वारे अनेरा साधुने एम कहे हे आर्यो ! हुं चारित्र
 लिंग मुक्ती आचार्य पदवी मुक्ती जाइलुं. तमे ए भारी आचार्य पदवी आ साधुने आपजो. ते साधु आचार्य पदवी आपवा

१ H. *atlas* (एचमा वधारे) गच्छेज्जा. २ H. (एच) मए. ३ T. (टी) तेसि च. H. (एचमां) तेसि च. ४ H.
 (एच) जे तं साहं अहां णो अब्बुहेन्ति तेसिं सव्वेसिं.

યોગ્ય બનાવતો સ્વાધ્યાય વિશે પરિણામ છે તે પદ્મી તેને આપે બો તે પદ્મી આપના યોગ્ય ન બનાવ તો તેને તે પદ્મી
 આપે નહિ અને તે પદ્મી બો ત્યાં બીજો કોઈ યોગ્ય સાધુ બનાવ તો તેને આપે બો ત્યાં બીજો કોઈ યોગ્ય ન બનાવ તો
 તેમ સાધુને તે પદ્મી આપે તે પદ્મી આપેક સાધુને ગણના બીજા સાધુ એમ કહેકે તે તારી પદ્મી દુષ્ટ છે માટે તે આર્ય ?
 તે પદ્મી હું મુક્તી દે તે સ્વપદ્મી તે સાધુ તે પદ્મી મુક્તો તેને દીસાનો છેદ કે સપ્ત પ્રાયશ્ચિત આપે નહિ. જે સાધર્મિક સાધુ
 તેની પદ્મી મુકાબલાને પ્રવર્તે નહિ તે સર્વને સવા તે પદ્મીના ધરણશરને દીસાનો છેદ અથવા પરિહાર (તપ પ્રાયશ્ચિત) તપ
 આપે ॥૧૪॥ અપર પદ્મીવંત સાધુનો અધિકાર કયો તે અપસરનો બાળ હોય તે નવ દીક્ષિત માધી આચાર્યનો આચાર કહેહો॥
 અર્થ ॥ ૧૫ ॥ આં આચાર્ય । હં સ્વાધ્યાય । સં ન્યવીક્ષિતને પુરુષો કરવા યોગ્ય (હેતોપસ્થાપના યોગ્ય
 જાણીને) કયો પુરુષ બાબતો કયો તે જાણતાં કયાં । જાં જ્યાંલો । ચં વાર । રાં રાત્રી તથા । પં પાવ । રાં રાત્રી
 દીન કયા પછે પજ । કં જીવળીયાદિ સુત્રાર્થ પ્રાપ્ત । મિં સાધુને । નોં ન । હં સ્વાધ્યાય ન કરે પટલે ત્યાં સુધી મદા
 પ્રત ન દીપ્ત હો તે આચાર્યને પ્રાયશ્ચિત આપે । કં તે સુત્રાર્ય પ્રાપ્ત હોય તેને કહેવે । અં છે । યાં દશાં । સેં તે । કેં
 કોઈ । માં પિતાદિક કદા તે ક્ષેત્રી સપાતે મેલી દીસા સીધી છે પજ । કં કયો પરિક્રમણો જીવળીયાદિકના સુત્રા
 ર્થની પ્રાપ્તિ થા ન હોય ને સ્થિરણે યાદગાર છે તેને કાલે દીન પાંચ તથા દીન દસ તથા પંદર રાત્રી સને સુત્રાર્ય પ્રાપ્તી
 થાતા સાધુને પ્રત-રૂપને વિષે સ્વાધ્યાય ન કરેને પેલા કદાને યજ્ઞો આદર કરીને યજ્ઞોને પછી સાધેમ મદાવતને વિષે સ્વાધ્યાય
 કરે તો તે આચાર્યને પ્રાયશ્ચિત નહિ તે કહે છે । નં મધી । અરિ । સેં તે આચાર્યને । કેં કોઈ । છેં છેદ વારિત્ર । થાં
 અથવા । પં સ્વ પજ । થાં થતી ન પામે । પજ કેમ પામે તે કહે છે । મં નથી । યાં દશાં । સેં તે । કેં કોઈ । યાં

पितादिक वडो जेनी संघाते मेळी दीक्षा लीधी छे । क० ॥ जीवणीयादी सूत्रार्थे प्राप्तो । से० तेने एटले आचार्यने । सं०
पटला दीक्सनो । छे० दीक्षानो छेद । वा० अथवा । प० तप प्रायश्चित्त पागे । वा० वळी ॥ १५ ॥

मूळपाठ ॥ १५ ॥ आयरियउवज्जाए^१ सरमाणे जाव^२ चउरायपञ्चरायाओ कप्पागं त्रि-

म्बुं नो उवट्ठावेइ. कप्पाए अत्थि याइं से केइ माणणिल्लो कप्पाए, नत्थि
से केइ छेए वा परिहारे वा. नत्थि याइं से केइ माणणिल्लो कप्पाए, से सन्तरा

छेए वा परिहारे वा ॥ १५ ॥

भावार्थ ॥ १५ ॥ आचार्य उपाध्याय जे नवदीक्षित एकठो करवा (एटले छेदोपस्थापनीय चारित्र आपवा) योग्य थयो
छे एम जाणतो थको चार रात्री पाच रात्री उपरांत ते नवदीक्षित जे छ जीवणीयादि सूत्रार्थ प्राप्त साधुने उवठाण न करे
एटले महाव्रत दीए न्हितो आचार्यने प्रायश्चित्त आवे पण जो ते साधुए पितादिक वडानी मंघाते मेळी दीक्षा लीधी होय तेने
भगवादी पांच, दस के पंदर रात्री पछी वन्नेने साथे उवठाण करे तो आचार्यने छेद चारित्र के तप प्रायश्चित्त आवे न्हि,
पण जो उपर मुजव पितादिक वडारासाथे नवदीक्षितने उवठाण करवानुं न होय ने नवदीक्षितने उवठाण करे न्हितो आचा-
र्यने जेठला दीन उवठाण न करे तेठला दीननो दीक्षानो छेद के परिहार तप आवे ॥ १५ ॥

१ H adds (एचमां वधारे) य. २ H has (एचमां छे) परं instead of जाव (ने वदले). ३ H (एचमां)
चउरायाओ पञ्चरायाणं.

અર્થ ॥ ૧૬ ॥ આ૦ આચાર્ય । સ૦ સ્વાધ્યાય । અ૦ ન । સ૦ સંખાલે ઇત્થે પ્રમાણાદિક દોષને સ્વયં કરી નક્કી કરી
 મહાવ્રતને રીપે તપઠાણ યોગ્ય થયો છે પણ તે ન સમારે ને । ૫૦ સ્વર્ણસ । ૫૦ પાર । રા૦ રાત્રી પાંચ રાત્રી પડી । ક૦
 છત્રીપચીયા સૂત્રાર્ય માસ થયું છે જેહને પશ્ચા । મિ૦ સાધુને । નો૦ ન । સ૦ સ્વઠાણ ન કરે તે આચાર્યને પ્રાયશ્ચિત આપે
 ક૦ ત્વદિતિતિ લેને સૂત્રાર્ય માસ થયો છે તેની સાથે । અ૦ છે । યા૦ ફાં । સે૦ તે સૂત્રાર્ય માસ સાધુને । કે૦ કોર
 મા૦ પિતાદિક થતા કરી માનવા યોગ્ય લેની સપાસે રીક્ષા કીપી છે ને લેને થતો કરતો છે તે મર્ગી । ક૦ તે સૂત્રાર્ય પ્રા
 થયો નથી પણ યાજ્ઞજ્ઞાર છે તેને કાજે દીન પાંચ તથા દસ તથા પંદર રાત્રી સમે સૂત્રાર્યની પ્રાપ્તિવાના સાધુને સ્વઠાણ ફં
 નરિ પણ આદર કરી મનાયે વહી વેદુને સપાસે સ્વઠાણ કરે તો ફા ન સંપારતા પણ । ન૦ નથી ફાં । સે૦ તે આચાર્યને
 કે૦ કોર । છે૦ છેદ । થા૦ મથવા । ૫૦ પરિહાર તપ । થા૦ વહી ન પામે । ન૦ નથી । યા૦ ફાં । સે૦ તે સૂત્રાર્ય પ્રા
 સાધુને । કે૦ કોર ૫૫ । મા૦ વરેતો પિતાદિક થતો કરવા યોગ્ય । ક૦ સૂત્રાર્ય માસ ન રોપ તો વિસરીને સ્વઠાણ ન કરે
 તો । સે૦ તેને । સ૦ બેટસી રાત્રી રાસે તેના રાત્રીનો । છે૦ છેદ । થા૦ મથવા । ૫૦ તપ પ્રાયશ્ચિત પામે । થા૦ વહી ॥ ૬ ।

મૂઠપાઠ ॥ ૧૬ ॥ આચાર્યસ્વઠાણ અસરમાણે પરં સ્વઠાણાચ્છો' કપ્પાગ ત્તિવતું નો

સ્વઠાણેવદ કપ્પાપ અતિય યાદ સે કેદ માણાણિલ્લે કપ્પાપ, નરિય સે કેદ છોપ

वा परिहारे वा. नत्थि याइं से केइ माणखिजो कप्पाए, से सन्तरा ठेए ॥ ३ ॥

परिहारे वा ॥ १६ ॥

भावार्थ ॥ १६ ॥ आचार्य उपाध्याय कांश्च प्रमादना एदए संभाळे नहि जे नवदीक्षित साधु उठावण योग्य थयो छे ते चार रात्री, पांच रात्री पछी पण ते नवदीक्षित जे छ जीवणीयादिक सूत्रार्थ प्राप्त थयो छे तेने उवठाण करे नहीं तो ते आचार्य उपाध्यायने प्रायश्चित्त आवे. वळी ते नवदीक्षित साधु साथे पीतादिक वहा करीने मानवा योग्य साधु बीजा छे जेनी साथे तेजे दीक्षा लीधी छे, वळी ते सूत्रार्थ प्राप्त थया नयी पण यनार छे तेने काजे दीन ५-१०-१५ रात्री लगे नवदीक्षित जेजे सूत्रार्थनी प्राप्ति करी छे तेने उवठाण न करे पण वडेरा पितादिकने भणायी वेहुने संघाते उठावण करे. अहो अणसंभारता पण ते आचार्यने नवदीक्षितने उवठाण न करे तोपण छेद प्रायश्चित्त के तपनुं प्रायश्चित्त आवे नहीं पण जो ते नवदीक्षित साथे पितादिक वडेरा करवा योग्य कोइ साथे उवठाण करवा योग्य होय नहि तो ते विसरीने नवदीक्षितने उवठाण करे नहि तो आचार्यने जेटली रात्री उवठाण न करे तेदली रात्रीनो दीक्षानो छेद अथवा तपनुं प्रायश्चित्त आवे ॥ १६ ॥ हवे वळी सांभळ्या अण सांभळ्या आश्री अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १७ ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । स० जाणतो थको । वा० वळी । अ० विसरतो थको एटले नवदीक्षितने उवठाण एटले वही दीक्षा देवानुं जाणतो थको अथवा अण जाणतो थको । वा० वळी । प० (सात दीन चार मास तथा छ मास) उपरांत । द० दस । रा० रात्री लगे । क० महाव्रत रुप कल्प आचारने विषे । क० छ जीवणीयादिक सूत्रार्थ प्राप्त थयो । भि० साधुने । नो० न । उ० महाव्रतने विषे उवठाण न करे तो आचार्यने प्रायश्चित्त । क० सूत्रार्थ प्राप्त साधुने ।

મં० છે । યા० દર્શ । સે० તે । કે० કોઈ । યા० પિતાદિક્ક બહા બેળે સંધાતે દીક્ષા સ્વીધી છે તેને ઘડો કરવા મળી પાંહે ।
 ૬૦ તેને સૂત્રાર્ય મળ્યાવે તો । ન૦ નથી । સે० તેને । કે० કોઈ । છે० છેદ । યા० અથવા । ૫૦ પરિહાર (તપ પ્રાપ્તિવ) ।
 યા० સ્ત્રી । ન૦ નયી । યા० દર્શ । સે० તે । કે० કોઈ । યા० પિતાદિક્ક ઘડો । ૬૦ સૂત્રાર્ય મળાનવા લાયક તો । સે०
 પુરુષર્થે લગ્ને । ત૦ તેને । ત૦ તે । ૫૦ પદવી । નો० ન । ૬૦ કન્યે । આ० આચાર્ય પદવી । ૭૦ ઘેરી કન્યે નરિ । ૧૭ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૧૭ ॥ આચાર્યિયુવજ્જાણં સરમાણે વા અત્તરમાણે વા પરં વસરાયકપ્પાચ્છો
 કપ્પાગં ત્રિય્મલ્લુ નો હવટ્ટાવેદ્ધ કપ્પાપ્પ અત્થિ યાદ્ધ સે કેદ્ધ માણણિલ્લે કપ્પાપ્પ,
 નત્થિ સે કેદ્ધ છેપ્પ વા પરિહારે વા નત્થિ યાદ્ધ સે કેદ્ધ માણણિલ્લે કપ્પાપ્પ,
 સન્નહર તસ્સ તપ્પચ્ચિયં નો કપ્પદ્ધ આચારિયસ્સં હદ્ધિસિચ્છપ્પ ॥ ૧૭ ॥

પ્રાચાર્ય ॥ ૧૭ ॥ આચાર્ય ચપાશ્યાય નક્કીસિત્તને દીક્ષા ઘેવાનો વિષય નથી ત્યારે સંપાઠે ને દીક્ષા ઘેવાનો દિવસ છે
 તે દિને સમ્પાદ્ધતા નથી વર્ત્તી (સાત દિન તથા ચાર માસ તથા છ માસ વપરાંત) ૧૦ તાંત્રિ લગ્ને મહાગ્રંથ ૪૫ કલ્પ આચાર
 તથા છ ત્રીવર્ણીયાદિક્ક સુત્રના મયને પ્રાપ્ત થયા સાધુને મહાત્મત્વને વિષે સ્થાપ્ત ન કરેતો આચાર્યને પ્રાપ્તિવ આપે ૫૫ જો
 સૂત્રાર્ય પ્રાપ્ત સાધુના ક્ષદ્ધ પિત્તદિક્ક બહા હોય જેની સંપાતે તે સાધુદ્ધ દીક્ષા સ્વીધી છે ને તેને ઘડેતો કરતો છે તે મળી ને

૧ P Hadda (પી પચ્ચાં વપારે) ૫ ૨ Hadda (પચ્ચાં વપારે) વા સન્નહારપ્પે વા પચ્ચિયં વા વેરપ્પ વા ગ

નિર્મલ વા ગમ્માવરેદ્ધિયં વા

साधुनो पिता सन्नार्य भणो त्यांमुधी उठावण करे नहि तो ते आचार्यने कांइ दीक्षानो छेद अथवा तपसुं प्रायश्चित आवे नहि. पण जो कोइ पितादीक वहेरो सुत्र भणाववा लायक न होय तो आचार्यने एक वरस लग्गे आचार्य वगरे पदवी देवी कल्पे नहि ॥ १७ ॥ ए नबदिसित साधुना आचारनो अधिकार कळो. ते साधुतो भणवाने अर्थे अनेरा गच्छने विषे पण जाय ते नहि ॥ १७ ॥

भणी इहां भणवाने अनेरा टोळे जाय ते अधिकार कहे छे ॥
 अर्थ ॥ १८ ॥ भि० साधु । य० वळी । ग० गच्छयकी । अ० छांदी नीकळे (बृहत कल्पमां कणुं छे तेम) । अ० अनेरो । ग० गच्छने । उ० अंगिकार करीने । वि० विचरे । तं० तेवारे । च० वळी । क० कोइएक । सा० साधर्मिक साधु तेने । पा० देखे देखीने तेने । व० साधु एम पुछे । कं० जुं । अ० अहो आर्यो । उ० कया गच्छने अंगिकार करीने । वि० विचरोछो । जे० जे साधु । तं० तेवार पछी त्यां । स० सर्व । रा० रत्नादिक साधुनी नेआए छुं एम । तं० तेने । व० कहे । रा० रत्नादिक साधु । तं० तेने । व० कहे । अ० अहो । भं० हे पूज्य । क० केमी । क० नेआए विचरो छो । जे० जे । तं० त्यां ते गच्छमा । स० सर्वे । ब० बहु । सु० सुत्री । तेनी नेआए विचरं छुं । एम । तं० तेने । व० कहे । जं० जेम । वा० वळी । से० ते । भ० (बहु श्रुत) भगवंत । व० कहेसे । तं० तेनी । आ० आज्ञा । उ० उववाय । व० वचन । नि० निदेशे । वि० रहित ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ निवस्तू य गणाओ अवकम्म अन्नं गणं उवसंपज्जित्तणं विहरेज्जा,
 तं च केइ साहम्मिणं पसित्तं वएज्जा । कं अज्जो उवसंपज्जित्तणं विहरसि ?

જે તરય સત્વરાદૃષીય તં ઘપહ્તા રાદૃષીય તં ઘપહ્તા । અહ તન્તે કસ્સ કપ્પાય ?
 જે તરય સઘયદ્ધુસુપ તં ઘપહ્તા, જ વાસે તગર્ભ વક્સહ તસ્સ આણાત્વવાય
 વયળનિદેસે ષિટ્ઠિસ્સામિ ॥ ૧૮ ॥

મારાર્ય ॥ ૧૮ ॥ સાધુ ગરુદને છાંદીને (બહુત કલ્પમાં કર્મું છે તેમ) અન્ય ગચ્છમાં જ્ઞાનાદિક નિમિત્તે સ્વ રહે કેમકે
 તે ગરુડમાં ગીવાર્ય છે માટ તે ગચ્છ અગીકાર કરીને વિચરતો યકો તે ધારે તે સાધુને કોઈ સાધર્મિક સાધુ વેલીને પૂછે કે
 દે આર્ય સાધુ ! કયા ગરુદને અગીકાર કરી વિષરોહો તે ધારે તે ગચ્છમાં જે સર્વ રત્નાદિક સાધુ તેના નામ કરીને તે તેને
 ફરક તે સાધુમોની નેમાપ રહું છું રત્નાદિક સાધુ તેને કહે મારો પૂજ્ય કેની નેમાપ વિષરો છો ? તે ધારે તે કહે વે તે
 ગરુડમાં બહુ ધ્રુવ તેની નેમાપ વિચરું છું. જેમ ધક્કી તે મગલ્લ બહેન્ને તેમ તેની આજ્ઞા વચન પ્રમાણે રહિશું ॥ ૧૮ ॥ એ સાધુને
 મળતા આર્યા કર્મું તેમો હુદ્ધો વળ વિચરે તે મળી ર્શા હુદ્ધો વિહાર કરે તેની વિચિ કહે છે ॥

અર્પ ॥ ૧૯ ॥ ૧૦ યણા । સાં સાધર્મિક । ૬૦ ધાંહિ । ૫૦ એકઠાપણે । અં વિચરતો । વાં રહેતો । વાં વાલ્લ્લો ।
 કં હત્યે । નોં ન । ૧૦ તેને । યેં સ્થિયરને । અં વિના । માં પુછ્યે । (પુછ્યાવિના) । ૫૦ એકઠા । અં વિચરું ।
 પાં એકઠા રહેવું । વાં ધાંહિવું (હત્યે નરિ) તો હથે કેમ હત્યે તે કહે છે । કં હત્યે । ૧૦ ધક્કી । યેં સ્થિયરને ।
 માં પૂછીને । ૫૦ એકઠા । મં વિચરતો । વાં મેઝા રહેતો । વાં વાલ્લ્લો । યેં સ્થિયર । યં ધક્કી । સેં થેદીને । વિં
 માઝા માપે તો । ૫૦ એમ । ૧૦ તેને । કં હત્યે । ૫૦ એકઠા । અં વિચરતો । વાં રહેતો । વાં વાલ્લ્લો । યેં સ્થિ
 ર । ૫૦ ધક્કી । સેં થેદીને । નોં ન । વિં માઝા માપે છો । ૫૦ એમ । • તેને ।

अ० विचरवुं । चा० रहेवुं । चा० चालवुं । जं० जे कोइ । त० त्यां । थे० स्थवरनी । अ० आझा विना एकठा । अ० दी-
विचरवुं । चा० रहेवुं । च० चालवुं करे । से० तेने । सं० जेठळा दिवस आझा विना विहार करे तेठळा दिवसनो । जे० दी-
क्षानो छेद । वा० अथवा । ए० तब प्रार्थयित पण पागे । वा० कळी ॥ १९ ॥

मूळपाठ ॥ १९ ॥ बह्वे साहम्मिया इहेजा एगयओ अग्निनिचारियं चारए. 'कप्पइ नो
एहं धेरे अणपुहिता एगयओ अभिनिचारियं चारए, कप्पइ एहं धेरे आपु-
हिता एगयओ अग्निनिचारियं चारए. थेरा यं से वियरेजा एवं एहं कप्पइ
एगयओ अग्निनिचारियं चारए, थेरा य से नो वियरेजा एवं एहं नो कप्पइ
एगयओ अग्निनिचारियं चारए. जं तत्थ धेरेहिं अविइषे अग्निनिचारियं च-
रन्ति, से सन्तरा ठेए वा परिहारे वा ॥ १९ ॥

भावार्थ ॥ १९ ॥ घणा साधर्मिक साधु एकठा विचरवा, रहेवा चालवा इच्छे तो स्थवरने पूछया विना तेम विचरवुं,
रहेवुं के चालवुं कल्पे नहिं. स्थवरने पूछीने एकठा विचरवुं, रहेवुं, चालवुं कल्पे. जो स्थवर आझा आपेतो एकठा विचरवुं
रहेवुं, चालवुं कल्पे ने स्थवर आझा आपे नहिं तो उपर मुजब एकठा विचरवुं, रहेवुं, चालवुं कल्पे नहिं. जो कोइ साधु त्यां
१ H (एच) जो एहं कप्पइ, २ H added (एचमां वधारे) णं. ३ H (एच) एवं. ४ H (एच) जे.

स्विवरनी आझा बिना एकरा बिषयुं रोहुं चालवानु करे तेने केदया श्रवस आझा बिना बिहार करे तेने केदया दिक्खने
 उंइ मयना तयनु मायबित्त आवे ॥ १९ ॥ ए आझा सखि बिषयुं कज्जु हवे आझा बिना बिबरे तो तेने मायबित्त करे के ॥

अर्ये ॥ २० ॥ च० आझा बिना वात्समाने । प० प्रवस्यो । भि० साधु । ना० उपासणे । ष० चार । रा० रात्री ।
 मयदा । १० पांच । रा० रात्री । बन्नी । ये० स्थिरने । पा० देखीने । स० ते (आझा बिना प्रवस्यो ते) सत्यपणे । ब०
 बन्नी । ए० ए रीते । आ० आकावे । स० ते (आझा बिना प्रवस्यो ते) सत्यपणे । ब० बन्नी । ए० ए रीते । प० पढिकने ।
 स० ते (आझा) सत्यपणे । ब० बन्नी । ए० ए रीते आझा । ओ० उच्चरीने । (सने) । पु० पूर्वकीच । अ० आझाने बिबे ।
 चि० रहे । अ० हाथनी हथेलीनी रेखा मुकाय एठो योरो । छ० काल । म० पण । ओ० आझा बिना रहे नहि ॥ २० ॥

मूळपाठ ॥ २० ॥ घरियापविट्ठे भिक्खू जाव पउरार्यपञ्चरायाओ धेरे पासेज्जा, स धेव

आसोयणा स धेव पणिक्कमणा स धेव ओगहस्स पुवाणुसवया चिट्ठइ अहा

सुन्दमवि ओगहे ॥ २० ॥

पारार्ये ॥ २० ॥ आझा बिना वात्समाने प्रवस्यो साधु ह्यासणे चार, पांच रात्री बन्नी बिचरीने स्थिरने देखीने ते
 यनी आझा बिना बिषयो ते सत्यपणे आलोवे, पढिकने, आझा सने पुर्वकी आझाने बिबे रहे ने हाथनी हथेलीनी रेखा मु
 काय तेठो काल पण आझा बिना रहे नहि ॥ २० ॥

अर्थ ॥ २१ ॥ च० आज्ञा विना चालवाने । प० प्रवर्त्यो । मि० साधु । प० उषांत । च० चार । रा० रात्री । अथवा ।
 पांच । रा० रात्री वळी । आज्ञा विना रहीने । ये० स्थिरने । पा० वळी । आ० आलोवे । पु० वळी ।
 प० पटिकमे । पु० वळी । छे० (स्थिर तेने) जेटला दिवस आज्ञा विना रहे तेवळा दिवसनो छेद अने । प० प्रायश्चितने
 विषे । उ० स्यापे ते केवी रीते ते कहे छे । मि० साधु । भा० संजमना भवने राखवाने । अ० अर्थे एटले व्रीडु व्रत राख-
 वाने अर्थे । दो० वीजीवार । पि० वळी । ओ० आज्ञा । अ० मागीने । सि० रहेवुं होय । वळी ते साधु केवी रीते रहे ते
 कहे छे । अ० आज्ञा दीओ । भ० हे भगवंत । मि० मुजने । एहवी । ओ० आज्ञा अवग्रहीने रहेवुं पण ते आज्ञारूप अवग्रह
 विना । अ० हाथनी रेखा मुकाय एटलो थोडो । छे० काल गण । पु० निधे । नि० न रहेवुं । जे पूज्यनी । ये० आज्ञा विना
 न रहेवुं एम वचने कहीने । त० तेवार । प० पळी । का० कायाए करी । सं० फस्यो तप प्रसूतने ॥ २१ ॥

मूळपाठ ॥ २१ ॥ चरियापविट्टे भिक्खू परं चउरायपञ्चरायाओ धेरे पसेज्जा, पुणो

अखालोएज्जा पुणो पडिक्कमेज्जा पुणो छेधेरिहारस्स उवट्ठाएज्जा. भिक्खूना-
 वस्स अट्ठाए दोच्चं पि ओगगहे अणुन्नवेयधे सिया । अणुजाणह भन्ते भिओ-

ग्गहं अहालन्दं धुवं नितियं वेजिट्ठियं, तओ पहा काय संफासं ॥ २१ ॥

१ H (एचमां) चउरायं वा पञ्चरायं वा. २ H (एचमां) छेयस्स परि. ३ H adds (एचमां वधारे) कप्पइ से
 एवं वदित्तए. ४ T H adds (टी. एचमां वधारे) निच्छइयं.

माषार्य ॥ २१ ॥ कोइ साधु आझा बिना गच्छ्यां वाळ्याने प्रस्यो आझा विना चार रात्री अथवा पांच रात्री
 उपरांत रहो, पछी स्विबरने देखीने फरी आसोवे, फरी पछिकने, आझा विना छेठळा दिवस बीना गच्छ्यां रहो तेठळ
 दिवसनो छेद प्रापयित अथवा उपलु प्रापयित स्विबर आपे ते झी रीते ते कहे छे, साधु संघमना भावने राखबाने अये
 (ब्रिजु ब्रत राखबाने) बीसीयार स्विबरनी आझा मगीने रहे बळी ते साधु केवी रीते रहे ते कहे छे, ते साधुने एम कहेवु
 कहेने के हे मार्गवत ? बीजा गच्छ्यां रहेबानी आझा सुबने आपो लो रहुं. आझा विना अनैरा गच्छ्यां हायनी रेखा सुकाय
 तेदलो काळ पण रहेवुं नहि (रेखा पच्छु नहि), पछी आझा विना रहो ते पाटे कायाए करी तपने फरसे ॥ २१ ॥ ए
 आझा विना बिबरबा आभी कहु ॥

अर्थ ॥ २२ ॥ च वाल्म्या बळी । नि० निवत्यो । भि० साधु । ना० व्याखणे । घ० चार । रा० रात्री । पं० पांच ।
 रा० रात्री । ये० स्विबर तेने । पा० देखे । देखीने । स० ते सत्यपणे । ब० बळी । ए० ए रीते । आ० आलोवे । स० ते
 सत्यपणे । ब० बळी । ए० ए रीते । प० पछिकने । स० ते सत्यपणे । ब० बळी । ए० ए रीते आझा । ओ० सबप्रतीने
 (सने) । पु० पुर्व सीमा । म० आझाने बिये । बि० रहे । म० थोडी । छ० चार । म० पण । ओ० आझा विना रहेनहि ॥ २२ ॥
 मूलपाठ ॥ २२ ॥ चरियानियहे निवस्तू आव चउरायपचरायाओ घेरे पासेछा, स खेव

आलोयणा स खेव पछिकमणा स खेव ओगहस्स पुबाणुअवणा विट्ठइ अहा-
 खन्दमवि ओगहरे ॥ २२ ॥

भानार्थ ॥ २२ ॥ जे साधु बीजा गच्छमां आज्ञा विना चालवा यकी निवर्त्यो ज्यालो चार रात्री, पांच रात्री आज्ञा विना बीजा गच्छमां रक्षा पछी स्थिर तेने देसे देखीने सत्यपणे (आज्ञा विना बीजा गच्छमां रक्षो माटे) आलावे पडि-
कमे आज्ञा लइने पूर्वली आज्ञाने विषे रहे ने हायनी हयेलीनी रेखा मुकाय तेदलो काल पण आज्ञा विना बीजा गच्छमां
रहे नहि ॥ २२ ॥

अर्थ ॥ २३ ॥ च० चालवा यकी । नि० निवर्त्यो । भि० साधु आज्ञा विना । प० उपरांत । च० चार । रा० रात्री ।
पं० पांच । रा० रात्री पछे । ये० स्थिर तेने । पा० देखे देखीने । पु० वली । आ० आलोवे । पु० वली । प० पडिकमे ।
पु० वली । छे० जेदला दिवस आज्ञा विना रक्षो ते दिवसनो छेद अघवा । प० परिहार तपे स्थिर तेने । उ० स्यापे । पछी
केवी रीते रहे ते कहे छे । भि० साधु । भा० संजमना भावने राखवाने । अ० अर्थे । दो० बीजीवार । पि० वली । ओ०
आज्ञा । अ० मार्गाने । सि० रहे । कल्पे ते साधुने एम कहेवुं । अ० आज्ञा दीओ । मं० हे पूज्य ? । मि० मारे । ओ० आज्ञा
लइने रहेवुं पण आज्ञा विना । अ० योहो । छे० काल पण । धु० निश्चे । नि० न रहेवुं । वे० पूज्यनी आज्ञा विना रहेवायी
निवर्त्यो छे एम वचन कहीने । त० ते वार । प० पछी । तप प्रभुत्वने । का० कायाए करी । सं० फरसे ॥ २३ ॥

मूळपाठ ॥ २३ ॥ चरियानियट्टे जिकसू परं चउरायपञ्चरायाओ अरे पासेज्जा, पुणो

आलोएज्जा पुणो पडिकमेज्जा पुणो छेयपरिहारस्स उवट्ठाएज्जा । जिकसुजा-

વસ્ત્ર અટ્ટાપ દોર્ય પિ ઓગાદે અણુભવેયધે સિયા । અણુજાણહ વન્તે મિઓ
મ્મહ અહાસન્દં ધુધ નિસિયં વેડદિય, તથો પહા કાયસંપાસ ॥ ૨૩ ॥

માદાર્ય ॥ ૨૩ ॥ આઢા વિના વાલ્લા થકી નિસ્સ્યો સાધુ આઢા વિના ચાર રાત્રી અથવા પાંચ રાત્રી હપરાત વીજા
ગચ્છમાં રહે પછી સ્થિર તેને વેસે વેર્લાને તે વીજીવાર આઢાવે, પરિક્ષ્મે, ખેટલી રાત્રી આઢા વિના રહો તેટલી રાત્રીનો
હેદ અથવા તપ પ્રાયશ્ચિત સ્થિર તેને આપે થલી તે સાધુ આઢાવત રાત્રવા યર્જા સંમ્મના થાવે વીજીવાર સ્થિરની આઢા
વાગીને વીજા ગચ્છમાં રહે. ફર્યે તે સાધુને એમ કરેલુંકે જે મર્ગત પૂર્ય મને વીજા ગચ્છમાં રહેવાની આઢા વીજો એમ કહીને
આઢા વહેવી વીજા ગચ્છમાં રહેલું ફર્યે પણ આઢા વિના રાયની રયેલીની રેલા હુફાય તેટલો કાલ પણ રહેલું નહિ, રહેવા
ફચ્છું નહિ જે સાધુ પૂજ્યની આઢા વિના રહેવાવી નિશ્યો છે તે સાધુ તે ચાર પછી કાપાપ તપ પ્રમુલને સ્યે ॥ ૨૩ ॥

અર્થ ॥ ૨૪ ॥ દોઢે ૧૦ સા. સાષર્થિક સાધુ । ૧૦ ફક્ટા થાને । વિ. ચિરે છે । ૧૦ તે । ૪૦ ફરે છે તેમા । સે. એક
શિષ્ય છે ને । ૫૦ થલી । ૧૦ ફક્ટા ગુર છે । ૫૦ ફક્ટી । ૧૦ ત્યાં તે થુ માંહે । સે. તે શિષ્ય । ૪૦ અને
રાને । ૫૦ મુત શિષ્યનો પરિચાર ઘળો છે । ૧૦ થવા ગુરને । ૪૦ યોદો છે મુત શિષ્ય પરિચાર । સે. શિષ્યને । ૧૦ તેવાર
પછી । ૧૦ રત્નાદિક ગુરને । ૪૦ ચર્મીકાર કરીને સેવા થવા વેવી પટલે ઘળી સેવા કરવી એમ ઘપે ગુને કરી ચર્મીકાર
કરીને ચિરે । ૫૦ મિસાનુ સંવિધાગ આપે । ૪૦ તથા ચિનયાદિક વેયાવથ કરવા માત ધાળી । ૫૦ માટી । ૬૦ આળી
માપલો । ૬૦ વદાને ધયાયોગ્ય કલ્પ નીપણે । ગુરને યક આળી વીપ અને ચિનયાદિક સર્વ કાર્ય કરે ॥ ૨૪ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૨૪ ॥ દો સાહસ્મિયા ઇગયઝો વિહરન્તિ, તંજહા । સેહે ય રાઢ્ઢીણી ય. તત્થ
સેહતરાણ પલિહ્હન્ને, રાઢ્ઢીણી અપલિહ્હન્ને. સેહતરાણં રાઢ્ઢીણી ઉવસંપહ્જિયંવે,

ચિત્તલોવવાયં ચ દલથહ કપ્પાગં ॥ ૨૪ ॥

શ્રાવણ ॥ ૨૪ ॥ વે સાધર્મિક સાધુ ઇકઠા યહને વિચરે છે તે કહે છે, તેમાં ઇક શિષ્ય છે ને ઇક રત્નાદિક ગુરુ છે તેમાં શિષ્યને ઇષ્યોનો પરિવાર ઘણો છે ને ગુરુને તેવો પરિવાર યોદ્ધો છે. તે શિષ્ય જેનો શિષ્ય પરિવાર ઘણો છે તેને રત્નાદિક ગુરુને રત્નાદિક ગુરુની સમીપે આવીને સેવા વહાઈ દેવી, ઘણી સેવા કરવી ઇમ ઘણા ગુણે કરી અગીકાર કરીને વિચરે, મિત્રામાં સંવિભાગ કરે, વિનય વૈયાવચાદિક કરે, માત પાળી આપે ઇમ વહાને યથાયોગ્ય કાળ નીપજે તેમ મક્ત આળી દીઁ અને વિનયાદિક સર્વ કાર્ય કરે ॥ ૨૪ ॥ ઇમ શિષ્ય આશ્રી કહું. હવે ગુરુ ઘણા શિષ્ય પરિવારે હોય તો શું કરે તે કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૨૫ ॥ દો વે । સાઁ સાધર્મિક સાધુ । ઇઁ ઇકઠા । વિઁ વિચરે । તંઁ તે કહે છે । સેઁ શિષ્ય । યઁ તથા । રાઁ રત્નાદિક ગુરુ । યઁ વઙ્ગી । તઁ તે વે માંહિ । રાઁ ગુરુ છે તે । ઇઁ તેને શિષ્ય પરિવાર ઘણો છે । સેઁ શિષ્ય । અઁ અન્યતર ઇટલે વીજા શિષ્યને । અઁ શિષ્ય પરિવાર યોદ્ધો છે । ઇઁ ઇચ્છા આવે તો । રાઁ તે ગુરુ । સેઁ તે શિષ્યને । અઁ અગીકાર કરીને પહીવજે ઇટલે પાસે રાસે । ઇઁ ઇચ્છા । નોઁ ન । ઇઁ પહિવજે ઇટલે ઇચ્છા ન હોયતો ન પાસે રાસે । ઇઁ ઇચ્છા હોયતો । મિઁ સાધુને । ઇઁ સાધુને । ઇઁ આહાર પાળી વૈયાવચ । દઁ કરે । કઁ વહા સાધુની । ઇઁ ઇચ્છા ન આવે તો । નોઁ ન માત પાળી । દઁ આળી આપે વૈયાવચ ન કરે । કઁ વહો સાધુ ॥ ૨૫ ॥

मूळपाठ ॥ २५ ॥ दो साहम्मिया पगयओ विहरन्ति । तजहा । सेहे य राइणीय य
 तरय राइणीय पखिछन्ने, सेहतराप अयखिछन्ने इहा राइणीय सेहतराग उव
 संपळाइ इहा नो उवसपळाइ, इहा जिथखोषवायं दलयइ कप्पागं इहा नो
 दखयइ कप्पाग ॥ २५ ॥

भावार्थ ॥ २५ ॥ वे सापर्मिक साधु एकठा बिचरे तेमां एक शिष्य छे ने बीनो गुरु छे तेमां गुरुने घणा शिष्यनो परि
 वार छे ने शिष्यने शिष्य परिचार ओछो छे जो गुरुनी इच्छा पाय तो शिष्यने अंगीकार करी पासे राखे, इच्छा न आवे
 तो शिष्यने पासे राखे नहीं इच्छा आवे तो शिष्यने आहार पाणी आणी आपी बेयाबच करे ने बढा साधुनी इच्छा न आवे
 तो भात पाणी आणी न आवे ने बेयाबच न करे ॥ २५ ॥ साधु फटा वे सरला बावे न रहे ते भणी हवे सरखाने रहे
 यानो अपिकार बदे छे ॥

अर्थ ॥ २६ ॥ दो० वे । मि० साधु । ए० आहार पाणी मेन्ना सहित एकठा । वि० बिचरता । नो० न । न० बळी ।
 क० बन्ने (न कत्त्य) तेपने वेहुने एकने बढेरो कर्पा विना । अ० पाहोर्पाहि । ए० अंगीकार करीने । वि० बिचरतु बन्ने
 नहि । क० बन्ने । न० बळी । अ० लघुए । रा० रत्नादिक बढेराने । अ० पाहोर्पाहि । एकेकने बढापणे । ए० अंगीकार
 करीने । वि० बिचरतु ॥ २६ ॥

मूळपाठ ॥ २६ ॥ दो भिक्खुणो एगयथो विहरन्ति, नो ण्हं कप्पइ अन्नमन्नं उवसंप-
ज्जित्ताणं विहरित्तए. कप्पइ ण्हं अहाराइणियाए^२ अन्नमन्नं उवसंपज्जित्ताणं
विहरित्तए ॥ २६ ॥

भावार्थ ॥ २६ ॥ वे साधु साये विचरता यका सरस्वाए वढेराने मांहोमांहि वंदणा कर्मा कर्मा विना रहं कल्पे नहिं. छुणु
वढेराने मांहोमांहि वंदणादिक करीने मांहोमांहि एकेकने वढापणे अंगीकार करीने विचरं कल्पे ॥ २६ ॥ उपर सामान्य साधु
आश्री कणुं. हवे गणावच्छेदक आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ २७ ॥ दो० वे । ग० गणावच्छेदक । ए० एकठा । वि० विचरे छे । नो० नहिं । ण्हं० वली । क० कल्पे एक-
बीजाने वढेरो कर्मा विना । अ० मांहोमांहि । उ० अंगीकार करी । वि० विचरं न कल्पे । क० कल्पे । ण्हं० वली । अ०
लघुए । रा० मोटा वढेराने । अ० मांहोमांहि एकेकने वढापणे । उ० अंगीकार करीने । वि० विचरं कल्पे ॥ २७ ॥

मूळपाठ ॥ २७ ॥ दो गणावहेइया एगयथो विहरन्ति, नो एहं कप्पइ अन्नमन्नं उवसं-
पज्जित्ताणं विहरित्तए. कप्पइ एहं अहाराइणियाए अन्नमन्नं उवसंपज्जित्ताणं
विहरित्तए ॥ २७ ॥

१ T. H (टी. एचर्मा) एगओ. २ H always (एचमां हसेयां) आदां.

માર્ચ ॥ ૨૭ ॥ જે ગળાવડેએક સાથે વિષરતા થઈ સત્તાપ વહેરો કરી મારોમાંથી વંદના કર્યા વિના રોડુ કહ્યે નહિ પટેએ બનેપ સરસે માથે રોડુ ન કહ્યે. હણુપ મોટા વહેરાને વંદના કરી મારોમાંથી વિષરું કહ્યે ॥ ૨૭ ॥

મર્ચ ॥ ૨૮ ॥ યોં જે । આં આચાર્ય । હં છપાધ્યાય । પં પક્ષા । વિં વિષરે છે । નોં નહિ । બં બહી । કં કહ્યે એક શીજાને વહેરો કર્યા વિના પટેએ સરસે ધાવે । અં મારોમાંધિ । હં અંગીકાર કરીને । વિં વિષરું ન કહ્યે । ફં કહ્યે । મં મહી । અં હણુપ । રાં મોટા વહેરાને । મં મારોમાંધિ એકેકને વઢાપવે । હં અંગીકાર કરીને । વિં વિષરું કહ્યે ॥ ૨૮ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૨૮ ॥ દો આચરિયડવજ્ઞાયા પગયભો વિહરન્તિ, નો છું કપ્પહ અન્નમહં
 ઉવસપક્ષિત્તાણં વિહરિત્તપ્ કપ્પહ છું અહારાશણિયાપ્ અન્નમહં ઉવસપ-
 ક્ષિત્તાણ વિહરિત્તપ્ ॥ ૨૮ ॥

માર્ચ ॥ ૨૮ ॥ એસ આચાર્ય છપાધ્યાય પક્ષા વિષરે છે તેમણે મન્યોગ્રન્ય એક શીજાને વહેરો કર્યા વિના પટેએ સરસે માથે વિષરું કહ્યે નહિ હણુપ વહેરાને વંદના કરીને રોડુ કહ્યે ॥ ૨૮ ॥ હપર જે સાથુ માધી કમ્પુ રથે પગા સાણુ માધી કહે છે ॥

મર્ચ ॥ ૨૯ ॥ વં પગા । પિં સાથુ । પં પક્ષા । વિં વિષરે તેને । નોં નહિ । બં બહી । ફં કહ્યે । અં

अन्यो अन्य वहेरो कर्या विना । उ० अंगीकार करीने । वि० विचखुं (कल्ये नहिं) । क० कल्ये । णं० वली । अ० लघुए । रा० वहेरा साथे वंद्णा करी । अ० मांहोमाहि । उ० अंगीकार करीने । वि० विचखुं कल्ये ॥ २९ ॥

मूळपाठ ॥ २९ ॥ बहवे चिक्खुणो एगयथो विहरन्ति, नो एहं कप्पइ अन्नमन्नं उवसं-
पज्जित्ताणं विहरित्तए. कप्पइ एहं अहाराइणियाए अन्नमन्नं उवसंपज्जित्ताणं
विहरित्तए ॥ २९ ॥

भावार्थ ॥ २९ ॥ घणा साधुओ एकठा थइ विचरे तेमणे अन्योअन्य वहेराने कर्या अंगीकार करीने विचखुं कल्ये
नहिं. लघुए वहेराने अंगीकार करीने विचखुं कल्ये ॥ २९ ॥

अथे ॥ ३० ॥ व० यणा । ग० गणावच्छेदक । ए० एकठा । वि० विचरे छे । नो० नहिं । थं० वली । क० कल्ये
एकवीजाने वहेरो कर्या विना । अ० मांहोमाहि । उ० अंगीकार करी । वि० विचखुं न कल्ये । क० कल्ये । णं० वली ।
अ० लघुए । रा० मोटाने वहेरो करी । अ० मांहोमाहि । उ० अंगीकार करी । वि० विचखुं कल्ये ॥ ३० ॥

मूळपाठ ॥ ३० ॥ बहवे गणावहेइया एगयथो विहरन्ति, नो एहं कप्पइ अन्नमन्नं उव-
संपज्जित्ताणं विहरित्तए. कप्पइ एहं अहाराइणियाए अन्नमन्नं उवसंपज्जि-
त्ताणं विहरित्तए ॥ ३० ॥

भाचार्य ॥ ३० ॥ पणा गणाबन्धेयक एकठा बिचरे छे सैमने माहोपाहि एकेकने धंदेरो कर्पा बिना निषखु कस्ये नही पण सपुए मोटाने धंदेरा करी तेने बंदजा करी माहोपाहि निषखु कस्ये ॥ ३० ॥

अर्थ ॥ ३१ ॥ व० घण्टा । आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । ए० एकठा । वि० विचरे छे । नो० नहि । भू० भनी ।
क० करने एक बीमाने वदेसे कर्या बिना । अ० मांदोमांदि । उ० अमीकार करी । दि० बिबाधुं न करये । क० करये ।
ई० दनी । अ० सधुए । रा० मोदाने पदेसे करी । अ० मांदोमांदी । उ० अमीकार करी । वि० बिबाधु करये ॥ ३१ ॥

मूळपाठ ॥ ३१ ॥ यद्द्वये आयरियउवज्जाया एरायधो विहरन्ति, नो एह कप्पइ अन्नमन्नं
उवसंपक्खित्ताण विहरित्तप, कप्पइ एहं अहाराइणियाए अन्नमन्न उवसंपक्खि
त्ताण विहरित्तप ॥ ३१ ॥

માધાર્ય ॥ ૩૧ ॥ ધના આધાર્ય હપાપ્યાય એકઠા વિષરે છે, એક બીજાને બંદરો કર્યા વિના માંહેમાંદિ એકઠા ન હસ્યે, ધન હધુપ મોટાને બંદરો કરી તેને બંધના કરી એકઠા ચિયણું હસ્યે ॥ ૩૧ ॥

अर्थ ॥ ३२ ॥ व० यज्ञा । मि० साधु । ब० धणा । ग० मणायच्छेदक । ब० घणा । भा० आचार्य । उ० सपाध्याय । ए० एकठा । वि० विद्दे । तो० न । ग० बनी । क० कस्ये । अ० पाँरोपदि वदेरो कर्षा बिना । उ० अंगीकार करीने । १० विबाधु दशो मरी । एहसे संरखे दाये कस्ये मरि सो केम कस्ये से फडे छे । ह० कस्ये । नं० इमी । अ० छघुए । प० बरेलने बंदजा करी । अ० पाँरोपदि । उ० अंगीकार करीने । वि० बिबरधु कस्ये ॥ ३२ ॥ पि० पप । बे० हुं कहहुंछें ॥

सूळपाठ ॥ ३२ ॥ बहवे भिक्षुणो बहवे गणावहेइया बहवे आयरियवज्जाया एगयओ
विहरन्ति, नो एहं कप्पइ अन्नमन्नं उवसंपज्जिच्छाणं विहरित्तए^२, कप्पइ एहं
अहाराइणियाए अन्नमन्नं उवसंपज्जिच्छाणं विहरित्तए^३ ॥ ३२ ॥ त्ति बेमिं ॥

भावार्थ ॥ ३२ ॥ घणा साधुओ, घणा गणावहेइक, घणा आचार्य, उपाध्याय एकठा विचरे तेमने मांहीमांही बडेरो
कर्या बिना अंगीकार करीने विचखुं कल्पे नहिं (चोभासु बडेरो करीने रहेहुं कल्पे) सरस्वे दावे एटले एक बीजाने सरस्वी
बंदणा करी रहेहुं कल्पे नहिं, छुए बडेराने बंदणा करी (शीयाळो उनाळो) एक बीजाने अंगीकार करीने रहेहुं कल्पे ॥ ३२ ॥
एम सुधर्मास्वामी जयूस्वामीने कहे छे के जेप में श्री महावीर देव पासे सांभळ्युं तेम में तुज प्रत्ये कळुं ॥

अर्थ ॥ व० व्यवहारनो । च० बोधो । उ० उदेसो । स० पुरो थयो ॥ ४ ॥

मूळपाठ-॥ ववहारस्स चउत्थो उदेसओ समत्तो ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ व्यवहारसुत्रनो बोधो उदेसो पुरो थयो ॥ ४ ॥

१ H (एच) एगओ, २ H bar's (एचमा वधारे) वासावासं कथए कप्पइ . पवित्ति कं . ३ P B, Hadda
पो बी एचमां वधारे) हेमन्तगिग्गसासु, ४ In H collas (एचमां छेवट) त्ति बेमि.

ववहारस्स पञ्चमो उद्देसओ

व्यवहार सूत्रनो पांचमो उद्देशो

अर्थ ॥ १ ॥ नो० न । ६० इत्ये । ५० प्रवर्तनी साध्वीने । अ० योगा सहित । वि वे वणीने । ६० वीयाब्दा । गि०
जनान्मने विषे । बा० वासवुं ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ नो कज्यह पवत्तिणीपे अण्णविइयाए हेमन्तगिम्हासु चारए ॥ १ ॥

मादार्प ॥ १ ॥ प्रवर्तणी साधने शीयाळे सनाळे पोवा सहित वे जणीपु विषय न हस्ये ॥ १ ॥

अये ॥ २ ॥ ६० इत्ये । ५० पर्यवर्णी साध्वीने । अ० पोवा सहित । त० अण् अणीने । ऐ० श्रीयोळे । गि० चनाळे ।
बा० बालुधुं ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ २ ॥ कल्पद् पवत्तिणीपु अण्णतइयापु हेमन्तगिम्हासु चारण ॥ २ ॥

यागार्ये ॥ २ ॥ प्रवर्तणी साध्वीए पोता सहित श्रम बणीए श्रीपाले सनले बालभुं बस्ये ॥ २ ॥

अये ॥ ३ ॥ नो० न । क० ह्ये । म० गणाबध्नीने । अ० पोता सति । व० ग्रण अनीने । हे० क्षीयाळे । लि०
वनाळे । वा० धारुं ॥ ३ ॥

मूळपाठ ॥ ३ ॥ नो कप्पइ गणावहेइणीए अप्पतइयाए हेमन्तगिम्हासु चारए ॥ ३ ॥

भावार्थ ॥ ३ ॥ गणावच्छेदणीने पोता सहित त्रण जणीने शीयाळे उनाळे चालवुं कल्पे नहीं ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ ४ ॥ क० कल्पे । म० गणावच्छेदणीने । अ० पोता सहित । च० चारजणीने । हे० शीयाळो । गि० उनाळो ।

वा० चालवुं ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ कप्पइ गणावहेइणीए अप्पचउत्थाए हेमन्तगिम्हासु चारए ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ गणावच्छेदणीने पोता सहित चार जणीने शीयाळे उनाळे चालवुं कल्पे ॥ ४ ॥ उपर शीयाळा उनाळा-
नी आढा दीननी वात करी, हवे चोमासामां केम रहेवुं ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ ५ ॥ नो० न । क० कल्पे । प० प्रवर्तणीने । अ० पोतासहित । त० त्रणजणीने । वा० चोमासुं । व० रहेवुं ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ नो कप्पइ पवत्तिणीए अप्पतइयाए वासावासं वत्थए ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ प्रवर्तणीने पोता सहित त्रण जणीए चोमासुं रहेवुं कल्पे नहीं ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ क० कल्पे । प० प्रवर्तणीने । अ० पोता सहित । च० चारजणीने । वा० चोमासे । व० रहेवुं ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ कप्पइ पवत्तिणीए अप्पचउत्थाए वासावासं वत्थए ॥ ६ ॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ प्रवर्तणीए पोता सहित चार जणीए चोमासुं रहेवुं कल्पे ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ नो० न । क० कस्ये । ग० गणाबछेदणीने । अ० पोता सहित । च० चार जणीने । वा० बोमासु । व०
रेशु न कस्ये ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ नो कट्यइ गणाबछेदणीए अप्पचउरथाए वासावास वरथए ॥ ७ ॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ गणाबछेदणीए पोता सहित चार जणीने बोमासु रेशु कस्ये नही ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ क० कस्ये । ग० गणाबछेदणीने । अ० पोता सहित । प० पांच जणीने । वा० बोमासु । व० रेशु
कस्ये ॥ ८ ॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ कट्यइ गणाबछेदणीए अप्पचमाए वासावास वरथए ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ गणाबछेदणीने पोता सहित पांच जणीने बोमासु रेशु कस्ये ॥ ८ ॥ उपर एक भात्री कदु इय घणी
आभी कइ छे ॥

अर्थ ॥ ९ ॥ ते० ते । गा० गाप्तने विषे । वा० मयथा । न० नगरने विष । वा० अयथा । नि० निगमने विषे । वा०
मयथा । रा० राखण्यानीने विष । वा० बळी । व० घणी । प० प्रवर्तणीने । अ० पोता सहित । त० त्रय जणीने । व० घणी ।
ग० गणाबछेदणीने । अ० पोता सहित । च० चार जणीने । क० कस्ये । हे० घीयाळे । गि० वनाळे । चा० विपरबुं ।
अ० एह बीजामी । नी० नेमाए ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ से गामंसि वा नगरंसि वा निगमंसि वा रायहाणिंसि वा बहूणं पवन्ति-
णीं अप्पत्तइयाणं बहूणं गणावहेइणीणं अप्पचउत्थाणं कप्पइ हेमन्तगिम्हासु
चारए अन्नमन्नं नीसाए ॥ ९ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ ते गामने ज्या लगे संनिवेखने विषे घणी प्रवर्तणीने पोता सहित त्रण जणीने, घणी गणावहेइणीने
पोता सहित चार जणीने वीयाळे उनाळे मांडोमांदि एक एकनी नेआए विचरतुं कल्पे एटले आपणी शिष्यणी सहित रहेतुं
पण अनेरानी न गणवी ॥ ९ ॥ हवे चोमासा आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ १० ॥ से० ते । गा० गामने विषे । वा० अथवा । न० नगरने विषे । वा० अथवा । नि० निगमने विषे । वा०
अथवा । रा० राजवधानीने विषे । वा० वळी । घ० घणी । प० प्रवर्तणीने । अ० पोता सहित । च० चार जणीने । घ०
घणी । ग० गणावहेइणीने । अ० पोता सहित । प० पांच जणीने । क० कल्पे । वा० चोमासुं । व० रहेतुं । अ० एक
वीजानी । नी० नेआए ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ से गामंसि वा नगरंसि वा निगमंसि वा रायहाणिंसि वा बहूणं पवन्ति-
णीं अप्पचउत्थाणं बहूणं गणावहेइणीणं अप्पपञ्चमाणं कप्पइ वासावासं

१ H (एचमा) निस्साए.

घटस्थ अष्टमस्तं नीसायं ॥ १० ॥

पद्मायं ॥ ९० ॥ ते मायने दिने श्यां खगे सन्निवेशने विषे शब्दी प्रवर्तणीय पोता सहित चार प्रणीने, घणी गणावस्थे
द्वीने पोता सहित पांच वणीने चोपासु एक बीजानी नेभाप रोधुं कृत्ये एतले पोतानी द्रव्यणी सहित रोधुं पण अनेरानी
अधिक ओछी नेभा गजबी नहि ॥ १० ॥ उपर विचरता आभी कसु ने विचरतां यहा कोइ एक काल पण करे, इहां प्रवर्तणी
प्रभुले काल कीया पछी पाछसी केवी रीते बिचरे ते अपिकार करे छे ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ गा० ग्रामासु ज्ञान । दू० जार्ही यको । त्रि० सार्धा । य० बळी । म० वेहने । पु० भागळ । का० क
रीने । वि० बिचरे । सा० ते बढी साध्वी । आ० कदाचित् । वी० काल करे तो । अ० छे । या० इहां । य० बळी । का०
कोइएक आचारंग निसीयनी भजनारी । अ० अनेरी साध्वी तेने । उ० भगीकार करी एतले बहेरी करी तेनी भाझा मांहे चाले
एवी योग्य छे तो बस्ये । सा० ते भजनारी साध्वीने । उ० भगीकार करी बहेरा करी तेनी भाझामांहे विचारु । न० नयी ।
या० इहां । य० बळी । का० कोइ आधारंगादिकनी भजनारी । अ० अनेरी साध्वी । उ० बहेरी करवा योग्य नयी तो ।
सी० तेने । य० बळी । अ० पोते । क० आधारंगादिक निसीयना अध्ययनने विषे । अ० अ । स० समर्थ एम । क० कृत्ये ।
सा० तेने । ए० एक । रा० रात्रीनी । प० प्रसिद्धा पारीने । ज० जे । ज० जे । त्रि० विश्राण । अ० अनेरी । सा० सार्धादिक
साध्वी आधारंग निसीयनी भजनार बहेरी यइने । वि० बिचरे छे । उ० ते । उ० ते । त्रि० त्रिसे । उ० भासु (पश्ये) । नो०

न । सा० तेने । क० कल्पे । त० त्यां । वि० विहार । व० निमित्ते (अर्थे) । व० प्रवर्तवुं रहेवुं । क० कल्पे । सा० ते
साध्वीओने । त० त्यां । का० कोइ रोगादिक कारण । व० निमित्ते । व० रहेवुं । त० ते साध्वीने । च० ज० वळी । का०
कारण । नि० पुरं यए । प० अनेरी साध्वी । व० कहे । व० वसो रहो । अ० अहो आर्य । ए० एक । रा० रात्री । वा०
अथवा । हु० वे । रा० रात्री । वा० वळी । ए० एम । सा० तेने । क० कल्पे । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथवा ।
हु० वे । रा० रात्री । वा० वळी । व० रहेवुं । नो० न । सा० तेने । क० कल्पे । प० उपरांत । ए० एक । रा० रात्री ।
वा० वळी । हु० वे । रा० रात्री । वा० वळी उपरांत । व० रहेवुं । ज० जे कोइ साध्वी । त० त्यां । प० उपरांत । ए०
एक । रा० रात्री । वा० अथवा । हु० वे । रा० रात्री । वा० वळी उपरांत । व० वसे तो । सा० तेने । सं० जेवळी
रात्री रहे तेवळी रात्रीनो । छे० छेद । वा० अथवा । प० तपवुं प्रायश्चित्त पण आवे । वा० वळी ॥ ११ ॥

मूळपाठ ॥ ११ ॥ गामाणुगामं दूदृज्जमाणी निगन्धी य जं पुरओ काउं विहरइ सा
आहच्च वीसम्भेज्जा, अत्थि याइं थ काइ अन्ना उवसंपज्जाणारिहा सा उवसंप-
ज्जियवां. नत्थि याइं थ काइ अन्ना उवसंपज्जाणारिहा तीसे यं अप्पणो कग्गए

१ H (एच) कटु विहरेज्जा. २ H (एच) वीसुं. ३ H adds (एचमां वधारे) कप्पइ (सा), ४ H adds
(एचमां वधारे) सिया. ५ H omits (एचमां नयी) तीसे य.

असमन्ते' कप्पइ सा एगराइयाए परिमाए जणं जणं दिसं' अस्माओ साह
 भिमीओ विहरन्ति तणं तणं दिसं' उवसित्थए, नो सा कप्पइ तएथ विहरव
 सियं वरथए, कप्पइ सा तएथ कारणवत्थिय वरथए तसि च ण कारणसि
 निट्ठियसि परो वपट्ठा । वसाहि' अल्लो एगराय वा दुराय वा एव सा कप्पइ
 एगराय वा दुराय वा वरथए, नो सा कप्पइ परं' एगरायाओ वा दुरायाओ
 वा वरथए, ज तएथ परं एगरायाओ वा दुरायाओ वा वसइ, सासन्तरा छेए
 वा परिहारे वा ॥ ११ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ एक गामयी बीजे गाय साध्वीओ जाती बह्नी, जेने भागळ करीने ते साध्वीओ विचरे छे ते बह्नी
 साध्वी कदाचित् काल करे तो ते दोब्बायां बीजी छोड़ साध्वी आचारंगदिक निसीयनी भजनार एवी साध्वी होय के जेने
 बहरी करी वेनी आशमादि वासे एवी योग्य होय तो तेन बहरी करी वेनी आशमां बीजी साध्वीओए चालवुं कस्ये जो
 ते दोब्बायां छोड़ बहरी करवा योग्य साध्वी न होय ने बाह्नीनी साध्वीओ आचारंगदिक निसीयना मर्ययेने बिये मज्जाण छे

१ H (एव) वा एव सा कप्पइ एणं २ H (एव) दिसि ३ H addn (एवमां वपारे) ने ४ H (एवमां)
 परं addn इ' वा (एवी)

તો તે સાધ્વીઓને જ્યાં રહે ત્યાં એક રાત્રીની પ્રતિષ્ઠા ધારીને જે જે દિશાએ અનેરી સાધર્મિક સાધ્વી આચારંગ નિસીયાદિની યગનારી વહેરી થઈને વિચરે છે ત્યાં જાવું કલ્પે. તે સાધ્વીને જ્યાં તેઓ છે ત્યાં વિહાર નિમિત્તે રહેવું કલ્પે નહિ, રોગાદિક કારણે રહેવું કલ્પે પણ તે કારણ પુરું થઈ જો વીજી સાધ્વીઓ કહે, અહો આર્યો? એક રાત્રી અથવા બે રાત્રી અથવા બે તો એક રાત્રી અથવા બે રાત્રી રહેવું કલ્પે પણ એક રાત્રી કે બે રાત્રી હપરાંત રહેવું કલ્પે નહિ, જે ત્યાં એક રાત્રી અથવા બે રાત્રી હપરાંત રહે તેને જેટલી રાત્રી રહે તેટલી રાત્રીનો છેદ અથવા તપવું પ્રાયશ્ચિત આવે ॥ ૧૧ ॥ હપર મુજબ આઠે દીવસે વહેરી કાઢ કરે તે આશ્રી કહું, હવે ચોમાસામાં સાધ્વીઓ રહે ત્યારે વહેરી કાઢ કરે તે આશ્રી કહે છે.

અર્થ ॥ ૧૨ ॥ વાં વર્ષાઋત્નને વિષે । પ૦ રહેવાનો નિર્દાર કર્યો છે ત્યાં । નિ૦ સાધ્વીઓને । ય૦ વલી । જં૦ જે તેને । પુ૦ આગલ । કા૦ કરીને । વિ૦ વિચરે । સા૦ તે સાધ્વી વલી । આ૦ કદાચિત । વી૦ કાઢ કરે તે ટોળામાંહિ । અ૦ છે । યા૦ હાં । ય૦ વલી । કા૦ કોઈ આચારંગાદિક યગનારી સાધ્વી । અ૦ અનેરી તેને । હ૦ અંગીકાર કરીને વિચરીએ એવી ગરુડ મધ્યે હોય તો વાકીની સાધ્વીને કલ્પે । સા૦ તે યગનારી સાધ્વીને । હ૦ અંગીકાર કરીને વિચરવું । ન૦ નથી । યા૦ હાં । ય૦ વલી । કા૦ કોઈ । અ૦ અનેરી સાધ્વી । હ૦ અંગીકાર કરવા અથવા વહેરી કરવા યોગ્ય । તી૦ તેને । ય૦ વલી । અ૦ પોતે । ક૦ આચારંગ નિસીયાદિકને વિષે । અ૦ અજ્ઞાન છે એમ તે સાધ્વીને । ક૦ કલ્પે । સા૦ તેને । ઇ૦ એક । રા૦ રાત્રીની । પ૦ પહિમા કરીને । જ૦ જે । જ૦ જે । દિ૦ દિશાએ । અ૦ અનેરી । સા૦ સાધર્મિક સાધ્વી । વિ૦ વિચરે છે । ત૦ તે । ત૦ તે । દિ૦ દિસે । હ૦ જાવું પણ । નો૦ ન । સા૦ તે સાધ્વીને । ક૦ કલ્પે । ત૦ ત્યાં । વિ૦ વિહારને । વ૦ અર્થે શુભ આહારાદિક જાણીને । વ૦ વસવું । ક૦ કલ્પે । સા૦ તે સાધ્વીઓને । ત૦ ત્યાં । કા૦ કોઈ રોગાદિક કારણ । વ૦

निषे । प० रोदु । ते० ते सावर्निने । प० जै० बन्नी । का० कारण । नि० पुर्बं यए । प० मनेरी साव्नी । व० कहे । प०
 सो रो । म० महो धार्या । प० एक । रा० रात्री । बा० अयवा । दु० वे । रा० रात्री । बा० बन्नी । प० एम । सा०
 ने । क० ब्रह्मे । प० एक । रा० रात्री । बा० अयवा । दु० वे । रा० रात्री । बा० बन्नी । प० रोयु । नो० न । सा० तेने ।
 ० ब्रह्मे । प० उपरांत । प० एक । रा० रात्री । बा० बन्नी । दु० वे । रा० रात्री । बा० बन्नी उपरांत । व० रोदु । जं०
 कोइ साव्नी । व० स्या । प० उपरांत । प० एक । रा० रात्री । बा० अयवा । दु० वे । रा० रात्री । बा० बन्नी उपरांत । व०
 से तो । सा० तेने । सं० वेदकी रात्री नो । छे० छेद । बा० अयवा । प० तप प्रायश्चित्त अवे । बा० बन्नी ॥१२॥

मूळपाठ ॥ १२ ॥ वासावास पळोसविया निगन्धी य ज पुरश्चो कोउ विहरइ सा आह्म
 वीसन्नेछ्णां, अरिथ याइ य काइ अन्ना उवसपळ्ळणारिवां सा उवसपळ्ळियवां
 नरिथ याई थ काइ अन्ना उवसपळ्ळणारिहा तीसे थं थप्पणो कप्पाए असमत्ति
 कप्पइ सा एगराइयाए पढिमाए जस जणं दिसें अन्नाओ साह्मिमयीओ वि
 हरन्ति तर्षं तस दिसें उवलित्तय. नो सा कप्पइ तस विहारवत्तिय वत्तय,

१ H. (एच) कइ २ H. (एचर्मा) वीघ ३ H. add. (एचर्मा ब्यारे) कप्पइ ४ H. add. (एचर्मा ब्यार)
 स्या ५ H. om. (एचर्मा नथी) तीसे य ६ H. (एचर्मा) चाए एर्ब से कप्पइ एण ७ H. (एचर्मा) द्विधि

કપ્પડ સા તત્થ કારણવત્તિયં વત્થણ્. તંસિ ચ ણં કારણંસિ નિટ્ઠિયંસિ પરો વણ્ઞા ।
 વસાહિ' ઋહ્ણો ઇગરાયં વા દુરાયં વા. एवं सा कप्पड एगरायं वा दुरायं वा
 वत्थण, नो सा कप्पड परं' एगरायाओ वा दुरायाओ वा वत्थण. जं तत्थ परं
 एगरायाओ वा दुरायाओ वा वसड, सा सन्तरा छेए वा परिहारे वा ॥ १२ ॥

માર્થ ॥ ૧૨ ॥ વર્ષાકાલમાં રહેવાનો નિશ્ચય કર્યો છે ત્યાં સાધ્વીઓ જેને આગલ કરી વહેરી કરી વિચરે છે તે સાધ્વી
 કદાચિત તે ટોળામાં કાલ કરે તો વીજી કોઈ આચારંગ નિસીયાદિક ષળનારી સાધ્વી તે ટોળામાં હોય તો તેને વહેરી કરી
 અગીકાર કરી વિચરું કલ્પે. જો કોઈ વહેરી કરવા યોગ્ય સાધ્વી હોય નહિ તે પેતે આચારંગ નિસીયાદિકની અજાણ છે તો
 તેને એક રાત્રીની પ્રતિજ્ઞા કરીને જે જે દિશાએ અનેરી સાધર્મિક સાધ્વી વિચરે છે તે તે દિશાએ જાવું કલ્પે, પણ ડયાં છે ત્યાંજ
 શુભ આશ્વાસદિક જાણીને રહેવું કલ્પે નહિ. જ્યાં હમે રોગાદિક કારણે એક વે રાત્રી રહેવું કલ્પે પણ તે ઉપરાંત રહેવું કલ્પે નહિ.
 જે એક વે રાત્રી ઉપરાંત ત્યાં વસે તેને જેટલા દિવસ વસે તેટલા દિવસનો છેઃ અથવા પરિહાર તપ આવે ॥ ૧૨ ॥ ઉપર વહેરી
 કાલ કરે તે આશ્રી કહું. તે વહેરી કાલ વરે ત્યારે પોતાની પદવી અમુકને દેત્રો એમ કહી જાય, તે પદવી દેવાનો અધિકાર કહે છે.
 અર્થ ॥ ૧૩ ॥ ૫૦ પ્રવર્તણી । ૪૦ વહી । ગિ૦ રોગાદિકે કરી ગ્લાન પામ્તો થતી । અ૦ અનેરા આચાર્યોદિક અથવા
 ગણાવ્તેદક પ્રમુલ્લ સાધ્વીને । ૩૦ વહે । ૫૦ ઘુજને । ૫૦ વહી । અ૦ અહો આર્યા ? । કા૦ કાલ । મ૦ ગણ । સ૦ ચક્રે ।

૧ H added (एचमां वचारे) जं. २ H (एचमां) परं after दुं वा (पञ्जी-)

अ० आने अमुद्धरीने । स० पदवी देवो । आचार्य पारसुं करीने । सा० ते । य० बन्नी पदवी । स० देवा योग्य छे तो तेने ।
 स० पदवी दीए । पारसुं करवां । सा० ते । य० बन्नी । नो० न । स० पदवी देवा योग्य न होय तो तेने । नो० न । स० पदवी
 देवी । सो शु करसुं ते कदे छे । अ० छे । या० इहां गच्छाहि । य० बन्नी । अ० अनरी साध्वी । प० को । आचारंगदिकनी
 आज । स० बदेरी करवा योम्य होय तो पारस्वीने । सा० तेने । स० ते पदवीने बिपे स्थापवी कइये । न० नयी । या० इहां ।
 य० बन्नी । अ० अनेरी । का० कोइ । स० मनेली पदवी आपवा योम्य (न होय तो) । सा० तेनेज (लेने बदेरीए स्या
 पवा कइस वेने) । वै० बन्नी । स० स्थापवी । ता० ते साध्वीने । प० ज० बन्नी । स० बदेरी स्थापी तेने । प० वीत्री सा-
 ध्वी । व० एय कदे । दु० दुष्ट । उ० कही पदवी । ते० तारही । अ० हे आर्या । नि० मुकीवे तारही पदवी । सा० तेवारे ते
 साध्वी । ज० बन्नी । उरर मुग्ग बीजाए कदे बके । नि० पोटानी पदवी मुक्कवी बकी बन्नी । न० नयी । के० कोइ । छे०
 छेद । वा० मयवा । प० परिहार तप । वा० बन्नी । जा० जे (पस करी) ते । सा० साधर्मिक साध्वीनी । अ० पदवी मुक्कवा
 ओठावाने बिपे । नो० न । उ० प्रवर्ते छे न । बि० मुक्कवे तो । ते । स० सर्व साध्वीओने । वा० ते प्रत्ये । व० ते । प्य० प
 दवीथी न छे तेउका दीननो । छे० छेद । वा० अयवा । प० परिहार तप । वा० बन्नी ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ पवत्तिणी य गित्तायमीणां श्रद्धयरं वपज्जा । मंणं णं अज्जो काळगयाप

समाणीए श्रय समुक्कसियवा सा य समुक्कसणाहिहा समुक्कसियवा, सा य नो
 १ II (एव) पाणी २ II (एव) अज्जो मण्णे वा

समुक्कसणारिहा नो समुक्कसियवा. अत्थि याइं थ अन्ना काइ समुक्कसणारिहा
सा समुक्कसियवा, नत्थि याइं थ अन्ना काइ समुक्कसणारिहा सा चेव समुक्कसियवा.
ताए व णं समुक्किट्ठाएं परो वएज्जा। दुस्समुक्किट्ठं^१ ते अज्जो, निक्खिवाहि ? ताए
णं निक्खिखवमाणए नत्थि केइ छेए वा परिहारे वा. जाओ^२ साहम्मिणीओ
अहाकप्पं^३ नो उट्ठाए विहरन्ति सव्वासिं तासिं तप्पत्तियं छेए वा परिहारे वा ॥१३॥

भावार्थ ॥ १३ ॥ प्रवर्तणी रोगादिके ग्लान पणती यकी अनेरा आचार्यादिकने अथवा गणावच्छेदणीने कहे अहो
आर्या ? भुजने काल गए थके हुं कहं छुं ते साध्वीने मारी पदवी देजो. जो आचार्यने पारखुं करतां ते पदवी देवा योग्य ज-
णाय तो तेने पदवी देवी. जो ते साध्वी पारखुं करता पदवी योग्य जणाय नहिं तो तेने पदवी देवी नहिं. तो शुं करे ते कहे
छे. ए दोळा मध्ये कोइ एक बीजी साध्वी आचारंगदिकनी जाण पारखुं करतां वडेरी करवा योग्य जणाय तो तेने ते पदवीने
बिधे स्थापवी कल्पे, जो ते दोळा मध्ये कोइ एक भणेली, पदवी आपवा योग्य कोइ साध्वी होय नहिं तो मरनार वडेरीए जे
साध्वीने नीमवा कहेल तेने ते पदवीए स्थापवी. तेम कर्या पछी स्वपल परपसना साधु साध्वी ते साध्वीने एम कहे के तारी
पदवी दुष्ट छे. हे आर्या ? तमे ते पदवी मुकी दीजो ते वारे जो ते साध्वी ते पदवी मुके तो तेने कांइ छेद के तपनु प्रायथित

१ H^१ क.^२ २ H adds (एचमा वधारे) तं. ३ C. H (जमेन वुकमा) अहाकप्पेणं. ४ H (एच) जो अब्भुट्टेन्ति
तेसिं सव्वसिं (wrong for " तासिं सव्वासिं " जोइए.)

માયે નહિ, પણ જો તેનો પણ ફરી સાષર્મિક સાધ્વીઓ તે પદ્મી શુકલા પ્રવર્ણે (હઠે) નહિ, તે સર્કને બેટલા દિવસ તે પદ્મી થી હઠે નહિ કેટલા દિવસનો છેદ અથવા સપ્ત પ્રાયચિત આવે ॥ ૧૩ ॥

અથ ॥ ૧૪ ॥ ૫૦ પ્રથમી । ય૦ વહી । ઓ૦ દ્રમ્ય ઊગ્ધનો ઊઠવો ઇસે ધોર કર્મને હૃદયે (વૈયુન સેવવા પ્રતી) દ્રમ્ય લિંગ ઊઠવા વેશાન્તરે પ્રાય તે ચારે । અ૦ અનેરી ગયાસચ્છેધીને । ૫૦ ૫૫ કહે । ય૦ મુખને । અ૦ વહી । ૫૦ મરો માયા । ઓ૦ (વૈયુન સેવવા નિમિષે) ચારિત્ર શુભાનો કારણ છે । સ૦ તે ચારિત્ર શુકલા યજ્ઞ । અ૦ આ સાધ્વીને મારી પદ્મીને વિષે । સ૦ સ્વાપનો । ૫૫ કયા પછી । સા૦ તેની । ય૦ વહી । સ૦ પરિભા ભોવાં તે પદ્મી યોગ્ય જાપવો । સ૦ પદ્મીપ સ્વાપ્તી । સા૦ તે । ય૦ વહી । ન૦ ન । સ૦ પરિભા ભોવાં પદ્મી યોગ્ય ન જાપાય તો । ન૦ ન । પદ્મીપ સ્વાપ્તી । ૫૫ હું કરે તે કહે છે । અ૦ છે । યા૦ ૫ ટોળામાં । ય૦ વહી । અ૦ અનેરી । કા૦ કોર । સ૦ પારતું કરતાં પદ્મી વૈવા યોગ્ય । સા૦ તેને પદ્મીપ । સ૦ સ્વાપ્તી । ન૦ નવી । યા૦ ૫૫ । ય૦ વહી । અ૦ તે ટોળા મારી અનેરી । કા૦ કોર । સ૦ પદ્મી માપવા યોગ્ય તો । સા૦ બે પ્રવર્તણીપ કરેલ તેને । ૫૦ વહી । સ૦ પદ્મીપ સ્વાપ્તી । તા૦ તે સાધ્વીને । ૫૦ ૫૦ વહી । સ૦ પદ્મીર્વતને । ૫૦ અનેરા સાધુ સાધ્વી ૫૫ । ૫૦ કહે । ૫૦ દુટ છે । સ૦ પદ્મી । તે૦ તારી । અ૦ રે આયા । નિ૦ (હું તે પદ્મી) શુકીયે । સા૦ તેમ કહેવાયી । જ૦ વહી । નિ૦ તે પદ્મી તે સાધ્વી શુભી પદ્મી । ન૦ નવી । કે૦ કોર તેને । છે૦ છેદ । ૫૦ અથવા । ૫૦ તપ પ્રાયચિત । ૫૦ વહી । જા૦ જ્યાંજો તેનો પદ્મ કરીને । સા૦ સાષર્મિક સાધ્વીઓ । અ૦ તે । ક૦ પદ્મી શુભાજ્ઞાને વિષે । જો૦ ન । ૫૦ પ્રવર્તે । ૫૦ વિષે । (હઠે

तो) । स० सर्वने । ता० तेने । त० ते । प० पदवीना घरणहार प्रत्ये जेटला दिवस पदवी हुकानवा उठे नहि तेदला दिवस-
नो । छे० छेद । वा० अथवा । प० तपुं प्रायश्चित । वा० वळी आवे ॥ १४ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ पवन्तिणी य ओहायमीणां अन्नयरं वएज्जा । मए णं अज्जां ओहावि-

याए समाणीए अयं समुक्कसियवा. सा य समुक्कसणारिहा समुक्कसियवा, सा य नो
समुक्कसणारिहा नो समुक्कसियवा. अत्थि याइं थ अन्ना काड समुक्कसणारिहा
सा समुक्कसियवा, नत्थि याइं थ अन्ना काड समुक्कसणारिहा सा चेव समुक्कसि-
यवा. ताए व णं समुक्किट्ठाएं परो वएज्जा । दुस्समुक्किट्ठं ते अज्जे, निविखवाहि ?
ताए णं निविखवमाणए नत्थि केइ छेए वा परिहारे वा. जाओं साहम्मिणी-
ओ अहाकैप्पं नो उट्ठाए विहरन्ति सव्वासिं तासिं तप्पत्तियं ठेए वा परिहारे
वा ॥ १४ ॥

१ P H (पी. एच) माणी. २ H (एच) अज्जो मए णं ओ. ३ H (एच) 'कं. ४ H. adds (एचमां वधारे) तं.

५ G. E. (जर्मन बुकमां) अहाकप्पेणं. ६ H (एचमां) णो अब्भुट्ठेत्ति तेसिं सव्वेसिं (wrong for "तासिं सव्वासिं" जोइए).

यत्नार्थ ॥ १४ ॥ प्रवर्तणी मोह कर्मने पदये चारित्र छांढी (मैयुन सेवना) वेदान्तरे जाय ते मारे गणपतश्चेद्वर्णने एव
 कहे जे हे भार्या (मैयुन सेवना निमित्ते) मारे चारित्र मुकवानो कारण छे तेथी ते चारित्र मुकतां यक्षां आ साध्वीने मारी
 पदवीए स्थापळो जो परिसा करतां ते साध्वी ते पदवीए स्थापना सायक जणाय तो ते पदवी तेने आपसी जो स्वावरी कर
 ता त पदवीने सायक न जणाय तो ते पदवी तेने आपसी नहि जो बीजी कोइ साध्वी आ पदवीए स्थापना योग्य जणाय तो
 तेने स्वावरी करी ते पदवी आपसी ओ कोइ एण साध्वी ते पदवी योग्य न जणाय तो मूळमां जे साध्वीनी प्रवर्तणीए मूळामण
 करत तेने ते पदवी आपसी पछी ते पदवीबंधने अनेरी साध्वीओ एव कहे जे हे भार्या ए तारी पदवी दृष्ट छे ते मुक्ती वे जो
 ते साध्वी उपर मुनब कडेवाची ते पदवी मुक्तीवीए तो तेने छेदके वपु प्राणधित मार्ग नहि जो बीजी साध्वीओ तेनो पस
 करीने तेने पदवी मुकानवामां मदद कर नहि तो ते सर्वने ते पदवी मुकाय नहि तेन्ना त्रिनसना छेद अथवा परिहार तप मा
 यधित मार्ग ॥ १४ ॥ आचारंगवदिक सुत्रना जाणनारने ते पदवी आपसी तेथी योग्य प्रयोग्यनो अपिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १५ ॥ नि साधु बळी । न० नवो दीक्षाए । ४० बरसे करी बाळक । ४० यौवन भरत्याए करी सहित । आ०
 आचारंग । ५० इत्य ते निसीय पदवे । ना० नामे । अ० अध्ययनने । ५० विसायो । सि० होय । से० तेने । य० बळी । पु०
 स्विकार पूछे । के० क । ते० ते । अ० अहो आर्ये । का० आ कारणे । आ० आचारंग । ५० इत्य निसीय । ना० पदये
 नामे । अ० अध्ययन । ५० विसायो छे । कि० झु । आ० आबाधा रोगने कारणे । ५० प्रमादने कारणे । से० ते विसारणहार
 साधु । य० बळी । ६० बोले । नो० न । आ० आबाधा कारणे विसायो । ५० प्रमादने कारणे विसायो । आ० आब । भी०
 नीद स्ने । ८० तेहने । ८० ते । ९० प्रत्ये पळे ते पदवीना परणहारने । नो० न । क० कस्ये । आ० आचार्यनी पदवी ।

वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवी । वा० वळी । उ० देवी नहि । वा० अथवा । धा० धारवी । वा० पण नहि.

से० ते विसरणहार साधु । य० वळी । व० वहे । आ० रोगादिक कारणे विसर्यो छुं । नो० न । प० प्रमादने कारणे । से० तेने एढले विसर्यो छे तेने । य० वळी । सं० संभाळीने त्राम आणी । ति० वळी । सं० पदवी दीए । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । आ० आचार्यनी । वा० अथवा । जा० ज्यां लगे । ग० गणावच्छेदकनी पदवीने विवे । वा० वळी । उ० स्थापवो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० वळी ।

से० ते । य० वळी । सं० भणयुं (सभारछुं) । ति० एम कही । नो० न । सं० संभारे । ए० एम । से० तेने । नो० न । क० कल्पे । आ० आचार्यपणुं । वा० वळी । जा० ज्या लगे । ग० गणावच्छेदक पदवीए । वा० वळी । उ० स्थापवो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० वळी ॥ १५ ॥

मूळपाठ ॥ १५ ॥ निगन्धस्स^१ नवडहरतरुणस्स^२ आचारपकप्पे^३ नामं अज्जयणे परि-
वमेट्ठे सिया, से य पुत्थियव्वे । केण ते अज्जो कारणेणं आचारपकप्पे नामं
अज्जयणे परिवमेट्ठे, किं आवाहेणं पमाएणं ? से य वएज्जा । नो आवाहेणं

^१ H adds (एचमां वधारे) णं. ^२ H (एच) णगस्स. ^३ H always (एचमा हमेशां) आचारकप्पे in sutras
14 to 18 (१४ थी १८ सूत्रोमां). ^४ H (एच) का^४ before अज्जो (अज्जो पहेलो). ^५ H adds (एचमां वधारे) सिया.

पमापणं, जावल्लीवं' तस्स सप्यत्थियं नो कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणा
 वझेइयत्त वा उइसिच्चए वा धारेत्तए वा
 से य वपुज्जा । आवाहेणं नो पमापण, से य सठवेस्सामी ति संठवेज्जा, एवं से
 कप्पइ आयरियत्तं वा (जाव) गणावझेइयत्त वा उइसिच्चए वा धारेत्तए वा
 से य सठवेस्सामी ति नो संठवेज्जा, एवं से नो कप्पइ आयरियत्त वा (जाव)
 गणावझेइयत्तं वा उइसिच्चए वा धारेत्तए वा ॥ १५ ॥

माचार्य ॥ १५ ॥ दीक्षाए करी नबो, वरसे करी बाळक, योवन मयस्याए करी साधु आचारंग तथा निसीयना
 मप्ययन विसरे (भूली जाय), पछी ते विसरी गणस साधुने स्थिर पूछेके द्या कारणे हे आर्य आचारंगने निसीयना
 मप्ययन तु विसरी गयो शु रोगादि कारणे के मभावे ? ते साधु कहे रोगादिक कारणे नहिं पण ममादने कारणे विसरी
 यो इहो तेने जाव बीबलने आपार्ये, उपाध्याय, प्रवर्तक, स्थिर, गणि, गणावझेइकनी पदवी वही कस्ये नहिं हेम तेने
 पारवी पण कस्ये नहिं ते विसरी गणस साधु एव कहेके रोगादिक कारणे आचारंग, निसीय विसरी गयो पुं पण ममादवी
 म वयुं नबी तो करी ते पाठ मणी ठाम आये तो तेने आचार्यनी ज्यां सगे गणावझेइकनी पदवीए स्वाप्नो मयवा पारवो

कल्पे. ते साधु जो भणीश अथवा भणेलुं संभारीश एम कही भणे के संभारे नहि तो तेने आचार्य पदवी ज्यां लगे गणावच्छे-
दक पदवीए स्थापवो के धारवो कल्पे नहि ॥ १५ ॥ उपर साधु आश्री कहुं, हवे साध्वी आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ १६ ॥ साध्वी । न० नवदिसित । उ० वाळक । त० यौवनपणे वये करी ते । आ० आचारंग । प० निसीय एहवे ।
ना० नामे । अ० अध्ययन । प० विसरी । सि० जाय । सा० ते विसरी जनार साध्वीने स्थिर । य० वळी । पु० पुछे । के० शा ।
मे० वळी । का० कारणे । हे आर्या ? । आ० आचारंग । प० निसीय । ना० नामे । अ० अध्ययन । प० विसार्यो । कि० हुं ।
आ० रोगादिककारणे । प० प्रमादने कारणे । सा० ते साध्वी । य० वळी । व० कहे । नो० न । आ० रोगादिक कारणे विसार्यो । प०
प्रमादनेकारणे विसार्यो छे तो । जा० जाव । जी० जीव लगे । ती० तेने । त० ते । प० पदवी । नो० न । क० कल्पे । प०
प्रवर्त्तणीनी पदवी । वा० अथवा । ग० गणावच्छेदणीनी पदवीए । वा० वळी । उ० स्थापवी । वा० अथवा । धा० धारवी ।

वा० वळी ॥

सा० ते साध्वी । य० वळी । व० एम कहे के । आ० रोगादिक कारणे विसरी गइ पण । नो० नहीं । प० प्रमादना
कारणे । सा० ते साध्वी । य० वळी छेणे विसार्यु छे ते । सं० संभारीने ठेकाणे आणशु । ति० एम कही । सं० संभारीने
ठेकाणे आणे । ए० एम । से० तेहने । क० कल्पे । प० प्रवर्त्तणीपणो । वा० अथवा । ग० गणावच्छेदणीपणो । वा० वळी । उ०
देवो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० वळी ॥

सा० ते साध्वी । य० वळी । सं० संभारीश । ति० एम कही । नो० न । सं० संभारे ठाप न आणे । ए० एम । से०
तेने । नो० न । क० कल्पे । प० प्रवर्त्तणीनी । वा० अथवा । ग० गणावच्छेदणीनी पदवी । वा० वळी । उ० देवी । वा०

मपरा । पा० धारणी । वा० धनी ॥ १६ ॥

मूळपाठ ॥ १६ ॥ निगन्धीपं नवमहरतरुणापं आयारपकव्ये नाम अऊजयणे परिञ्चट्टे
सिया, सा य पुहियधा । केण मे' कारणेणं आयारपकव्ये नाम अऊजयणे प-
रिञ्चट्टे', किं आवाहेणं पमापण ? सा य वपट्ठा । नो आवाहेण पमापण,
जावज्जीव' तीसे तप्पत्तिरं नो कप्पइ पवत्तिणिचं वा गणावहेइणिच वा उ
दिसित्तए वा धारेत्तए वा ।

सा य वपट्ठा । आवाहेणं नो पमापणं, सा य सठवेस्सामी ति सठवेज्जा, एव
से' कप्पइ पवत्तिणिच वा गणावहेइणिचं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा
सा य सठवेस्सामी ति नो सठवेज्जा, एव से' नो कप्पइ पवत्तिणिच वा ग-
णावहेइणिच वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ १६ ॥

' H adds (एवमां ववार) जं. २ H (एव) मियाए ३ H omits (एवमां मयी) मे and adds (मने
मरे ते) मस्सा addit का (पणी) ४ H adds (एवमां ववार) सिया ५ H (एव) मीवाय ६ H (एवमां) सा

भावार्थ ॥ १६ ॥ साध्वी नव दिसित बालक यौवनपणे बये करी ते साध्वी आचारंग निसीथ सत्रना अध्ययन विसरी हाय, पछी स्थिर ते साध्वीने पूछे, आ कारणे तमे हे आर्या ? आचारंग निसीथना अध्ययन विसरी गया, शुं रोगादिक कारणे के प्रमादना कारणे ? तेना उत्तरमां ते साध्वी कहे के रोगादिक कारणे विसरी गइ नथी एण प्रमादने लीधे तो जावजीव सुधी ते साध्वीने प्रवर्तणीनी अथवा गणावच्छेदणीनी पदवी तेने देवी के धारवी कल्पे नहिं.

ते विसरी गएल साध्वी एम कहे जे रोगादिक कारणे विसरी गइएण प्रमादना कारणे विसरी गइ नथी ने विसरी गएल पाछे संभाळी टेकाणे आणे तो तेने प्रवर्तणी के गणावच्छेदकणीनी पदवी आपवी के धारवी कल्पे ।

ते साध्वी एम कहे के हुं संभारीस ने पछी विसरी गएल ठाम आणे नहिं तो तेने प्रवर्तणीनी अथवा गणावच्छेदणीनी पदवी आपवी के धारवी कल्पे नहिं ॥ १६ ॥ उपर युवान आथी अधिकार कळो, हवे वृद्ध आथी कहे छे ॥

अर्थ ॥ १७ ॥ ये० स्थिर (घरडा) । ये० ६० । भू० वरस । प० यथाने । आ० आचारंग । प० निसीथ । ना० नामे । अ० अध्ययन । प० विसार्या । सि० छे । क० कल्पे । ते० ते स्थिरने । सं० संभारे तो । वा० अथवा । अ० विसार्या न संभारे तो । वा० कळी । आ० आचार्य पदवी । वा० अथवा । जा० उयांलगे । ग० गणावच्छेदक पदवी । वा० कळी । उ० संभारे तो देवी । न संभारे तो न देवी । वा० अथवा । धा० धारवी कल्पे । वा० कळी । धारवी कल्पे नहिं ॥ १७ ॥

मूळपाठ ॥ १७ ॥ थेराणं थेरभूमिपत्ताणं आचारपकप्पे नामं अज्जक्यणे परिज्जट्टे सिया.

कप्पइ तेसिं संठवेत्ताण वा असंठवेत्ताण वा आयरियत्तं वा (जाव) गणाव-

छेदयत्त वा उदिसिच्चप वा धारेत्तप वा ॥ १७ ॥

धारार्थ ॥ १७ ॥ स्थिर साधु धराया आचारंगने निसीयना अध्ययन बिसारे ते स्थिर जो फरी ते अध्ययन सभारे तो तेन आचार्य के गणारच्छेदकनी पदवी देवी के धारवी कह्ये पण न सभारे तो तोय कहुं कह्ये नहि ॥ १७ ॥ उपर सभार सेने पदवी देवी कही छे न सभारे सेने न देवी कही, ते सभारे तो केवी रीते सभारे ते कहे छे ।

अर्थ ॥ १८ ॥ ये० स्थिर ते गरुड्यां । ये० स्थिर । भू० भूमि । प० प्रसन्न बयाने । आ० आचारंग । प० निसीय । ना० नामे । अ० अध्ययन । प० विसायां । सि० रोप ने बल होय तो । क० कह्ये । ते० ते स्थिरने । सं० वेठावका । वा० भयत्ता । स० मुत्ता यका । वा० भयबा । उ० उमा यका । वा० भयबा । पा० पसबादो करीने (ओठीगन दइने) वेठा यका । वा० इन्मी । आ० आचारंग । प० निसीय । ना० नामे । अ० अध्ययन । दो० बीसीधार । पि० बन्नी । त० त्रीजी धार । पि० बन्नी । प० बांछे । बा० बन्नी । प० सभारबो । वा० बन्नी ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ धेराण धेरभूमिपचाण आयावरपकट्ये नामं अज्जयणे परिन्तट्टे सिया

कण्णइ तेसिं सनिसखाने वा सतुयट्टाण वा उत्ताणयाण वा पासिखयाण वा

आयावरपकट्य नाम अज्जयण दोख पि तच्च पि पटिपुत्तिचप वा पक्खिपरेत्तपं वा ॥ १८ ॥

१ G H. । ज०न बुद्ध्यां) सभाज II (पव) सेण वा उवायेण वा तुयट्टायेण वा आ पासि वा २०५५ P
(भीमा नवी) २ II (प०) सरि

ભાવાર્થ ॥ ૧૮ ॥ સ્થિતરને સ્થિતર મૂંઝિ પ્રાપ્ત થયાને પટલે ઉપરે પહોંચ્યાને આચારંગ નિસીય અધ્યયન વિસરી ગયા ને તેને છતો વઢ દોપ તો તે સ્થિતર વેઠો વેઠો સંભારે ને ઘણી વસ્ત ઘટપણને લીધે ન વેસાય તો સૂતા થકાં અયવા ઉમાં કે પછવાડે અદેલતો થકો આચારંગ નિસીય નામે અધ્યયન બીજીવાર ત્રીજીવાર સંભારવાતું દૃષ્ટે ॥ ૧૮ ॥

ઉપર સાધુ સાધ્વીને મુત્ર ધણવા આશ્રી કહું. તે સાધુ સાધ્વીને ૧૨ પ્રકારનો સંભોગ હોય ને સંભોગ કરતાં ઉપાધ્યાયા-
દિકને કાંઈ દોષ લાગે તેથી આલોચે તે આલોચવાની વિધિ કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૧૯ ॥ જે ૦ જે કોઈ । નિં ૦ સાધુ । યં ૦ વલી । સં ૦ સેવ્યાહપધિ આદિક ૧૨ પ્રકારનું લેખું વેટું તે સંભોગ કહીએ તે સંભોગ । સિં ૦ કરતાં કોઈ ઉપાધ્યાયને દોષ લાગે તો તે કેમ આલોચે તે કહે છે । નોં ૦ ન । ણં ૦ વલી તેને । કં ૦ કલ્પે । અં ૦ માંહોમાંહિ । અં ૦ એકેકની સમીપે જાડેને સાધુ સાધ્વીની સાથે । આં ૦ આલોચવું । અં ૦ હે । યાં ૦ ફાં । ણં ૦ વલી । કેં ૦ કોઈ । આં ૦ આલોચવા । રિં ૦ યોગ્ય । કં ૦ કલ્પે । ણં ૦ વલી । તં ૦ તેની । અં ૦ સમીપે । આં ૦ આલોચવો । નં ૦ નથી । યાં ૦ ફાં । ણં ૦ વલી । કેં ૦ કોઈ (એવા ગુણવાલા) અનેરા સાધુ । આં ૦ આલો-
ચવા । રિં ૦ યોગ્ય (પૂર્વોક્ત ગુણે કરી સહિત ન હોય તો) । એં ૦ એમ । ણં ૦ તેને । કં ૦ કલ્પે । અં ૦ માંહોમાંહિ । અં ૦ સમીપે જડ । આં ૦ આલોચવો ॥ ૧૯ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૧૯ ॥ જે નિગન્થા-ય નિગન્થીઓ ચ સંપ્રોદ્યા સિયા, નો હું કમદ અન્નમન્ન-

स्त अन्तिप आलोपचप, अरिय यार्हं एहं केइ आलोयणारिहे, कप्यइ एहं तस्स
 अन्तिप आलोइचप, नरिय यार्हं एहं केइ आलोयणारिहे, पव एह कप्यइ
 अन्नमसस्स अन्तिप आलोपचप ॥ १९ ॥

भावार्थ ॥ १९ ॥ ये कोइ साधु अथवा साध्वीने १२ प्रकारनी सेव्या उपधि आदिह बीमो एकबीजाने सेवा देवानो
 रीवान छे तेने सेमोग करीए ते समोग करवां कांइ दोष छाने तो एक बीजाए पांडोमांरि एक बीजानी समीपे आलोखु
 कल्पे नहि जो त्यां कोइ आलोयणा आपना योग्य होय तो तेनी पाले आलोयणा सेवी कल्पे. जो त्यां कोइ आलोयणा आ
 पना योग्य होय नहि तो एकबीजानी समीपे आलोखु कल्पे ॥ आलोयणा आपनार साधु केसो योग्यतावाक्ये होय ते कहे छे
 (१) ज्ञानादिक पांच आधार सहित आधार आलोचाना दोषनो धारणहार २ भागमादिक ५ व्यवहार सहित प्रायश्चि
 तनो साण, बहु भुत जयन्य आचारंग निसीयनो धरणहार, मध्यम बृहत्स्य व्यवहारनो धरणहार, उत्कृष्टो ९-१० पूर्वनी
 धरणहार. ३ मयन्य द्रव्य बर्पनी प्रवर्णानो धणी, मध्यम ५ बर्पनी प्रवर्णानो, उत्कृष्टो २० बर्पनी प्रवर्णानो धणी
 ४ द्रव्यमावसी अवयव (स्थिर) प्रतनो धणी ५ जे अतिथार गोपसावे नहि ने सम्यक्प्रकारे आलोचाने. ६ प्रायश्चित
 त इष्टद कराने ७ आलोच्यो दोष अनेरा आमळ न कहे ८ ध्यानादिको भाष्य, प्रबल पुद्गिनो धणी, सुपात्र प्राप्ति छे
 सेने, सत्यवादि, महाभाष्यरत, सत्यमायी, आलोच्यो दोष कहे नहि बरीस जाग संवदना गुणे करी सहित) ॥ १९ ॥

१ H (पस) या इत्य ण केइ २ (पव) या इत्य न्वं केइ अने जा

उपर जे आलोचना लीए तेनी वैयावच करवी ते भणी वैयावच आश्री कहे छे ॥

अर्थ ॥ २० ॥ जे० जे कोइ । नि० साधु । य० बळी । नि० साध्वी । य० बळी जेने । सं० १२ प्रकारना संभोग । सि० छे तेमणे मांदोमांदि आलोचना लीधा पछे । नो० न । णं० बळी । क० कल्पे । अ० मांदोमांदि । अ० साधु साध्वी समीपे जइने । वे० वैयावच । का० करवी (कल्पे नहिं) । अ० छे । या० इहां । णं० बळी । अनेरो साधु । के० कोइ एक । वे० वैयावचनो । क० करणहार । क० कल्पे । णं० बळी । न० नयी । या० इहां । णं० बळी । के० कोइ अनेरो । वे० वैयावचनो । क० करणहार । ए० एष । णं० बळी । क० कल्पे । अ० मांदोमांदि । वे० वैयावच । का० कराववी ॥ २० ॥

मूळपाठ ॥ २० ॥ जे निगन्था य निगन्थीओ य संभोइया सिया, नो एहं कप्पइ अन्न-

मन्नेणं^१ वेयावच्चं कारवेत्तए^२, अत्थि याइं एहं केइ वेयावच्चकरे कप्पइ एहं^३ वे-

यावच्चं कारवेत्तए, नत्थि याइं एहं केइ वेयावच्चकरे एव एहं कप्पइ अन्नम-

न्नेणं वेयावच्चं कारवेत्तए ॥ २० ॥

भावार्थ ॥ २० ॥ जे साधु साध्वीने एक बीजाने १२ प्रकारनो संभोग छे तेमने मांदोमांदि आलोचना लीधा पछी मांदो-
मांदि एक बीजानी पासे जइने वैयावच करवी कल्पे नहिं, जो त्यां कोइ एक वीजो साधु वैयावच करनार होय तो तेनी पासे

१ H (एच) अन्नमन्नस्स अत्तिए, २ H (एव) करत्तिए, ३ H add (एवमा वचारे) तेण.

वयावच करावची कट्टे जो त्या बोह वेयावचनो करगहार होय नहि सो माहोपाहि वेयावच (रोगादिक कारणे) करावची कट्टे ॥ २० ॥ एव वेयावच करतां मपटो घाय ते मजी सघटादिकनी शंका भोगवा भणी कट्टे से

अर्थ ॥ २१ ॥ नि० साधु । च० जं० वळी साध्वी । रा० रात्रे । वा० अवघा । पि० संघ्यावेळा । वा० वळी । दी० दीर्घ लापो सर्व । प० फरस्यो । लु० हल दीपो ते वारे ते । इ० साध्वी । वा० वळी । पु० पुरुष ग्रहस्य तेने हाये करी । ओ० हस्तुं ओपट करावे । पु० पुरुष (साधु) । वा० वळी । इ० स्त्री पासे हस्तुं । ओ० ओपट करावे । ए० एम । से० ते (स्थिर कट्टीने अपवाद मार्गे) । क० कट्टे । ए० एम । से० ते स्थिर कट्टी । पि० राहे । प० परिहार तप । व० पण । से० ते । न० न । पा० पाने । ए० ए । क० कट्टा व्यापार ते । ये० स्थिर । क० कट्टीनो कट्टो । ए० एम । से० जिन कट्टीने । नो० न । क० कट्टे । ए० एम । से० जिन कट्टी । नो० न । पि० अपवाद सेवे । प० प्रायश्चित । च० बन्मी । नो० न । पा० पाने । ए० ए । क० व्यापार । मि० निन । क० कट्टीनो कट्टो ॥ २१ ॥ पि० एम । ये० हुं कट्टुं छु ॥

मूळपाठ ॥ २१ ॥ निगम्य च ण राध्वो वा धियाले वा दीहपट्टो लूसेळा, इत्थी वा पुर-

सत्स ओमावेळा पुरिसो वा इत्थीप ओमावेळा पधं से कप्पह, एव से चिट्ठइ,

परिहारं च से नं पाठणइ-एस कप्पे^२ थेरकप्पियाणं. एवं से नो कप्पइ, एवं से नो चिट्ठइ, परिहारं च नो पाठणइ-एस कप्पे^२ जिण कप्पियाणं ॥२१॥ ति वेमि.

भावार्थ ॥ २१ ॥ साधु अथवा साध्वीने रात्रे अथवा संध्यावेला लांबो सर्व फरस्यो करदयो होय तो ते साध्वी पुरुष पासे औपध करावे ने पुरुष (साधु) स्त्री पासे औपध करावे. एम ते स्थिर कल्पी साधु साध्वीने अपवाद मार्गे करहुं कल्हे. एम ते स्थिर कल्पी साधु साध्वी अपवाद सेवतां रहे पण भट्ट न याय ने परिहार तप पण न पामे, ए स्थिर कल्पीनो आचार कळो. हवे जिन कल्पीनो आचार कहे छे, जिन कल्पीने उपर मुजव अपवाद मार्गे पण ओपट करावहुं के अपवाद सेववो न कल्हे ने एम अपवाद न सेवे ते प्रायश्चित्त न पामे. ए आचार निन कल्पीनो कळो ॥२१॥ एम सुधर्मा स्वाि ए जंघु स्वाभिने कहुं.

अर्थ ॥ ५ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । पं० पांचमो । ७० वदेसो । स० पुरो धयो ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ व्यवहारस्स पञ्चमो उद्वेसओ समत्तो ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ व्यवहार सूत्रनो पांचमो उद्वेसो पुरो धयो ॥ ५ ॥

१ H (एचमां) णो for से न (बदले). २ H (एच) कप्पो.

ववहारस्स छठो उद्देशओ

व्यवहार सूत्रनो छठो उद्देशो

अर्थ ॥ १ ॥ पि० साधु साध्वी । य० बन्नी । इ० इच्छे । मा० पोताना सगाने । बि० घेर । ए० जावु । नो० न हेने ।
 क० कस्ये । ये० स्विस्वरने । अ० पुछयविना । ना० सगाने । बि० घेर । ए० जावु (न कस्ये) । क० कस्ये से साधुने ।
 ये० स्विस्वरने । जा० पुछीने । ना० सगाने । बि० घेर । ए० जावु (कस्ये) । ये० स्विस्वर । य० बन्नी । से० हेने । बि०
 भाझा आपे गो । ए० एस । से० तेने । क० कस्ये । ना० सगाने । बि० घेर । ए० जावु । ये० स्विस्वर । य० बन्नी । से० हे
 साधुने । नो० न । बि० रमा आपे गो । ए० एस । से० तेने । नो० न । क० कस्ये । ना० सगाने । बि० घेर । ए० जावु ।
 न० अे छोइ । इ० स्थां । ये० स्विस्वरनी । अ० भाझाविना । ना० सगाने । बि० घेर । ए० जावु तो । से० तेने । स० जे
 टका दिवस भाय वेदका दिवसन्तो । छे० छेद । वा० मयवा । ए० रूप प्रापयित । वा० बन्नी आवे ॥ १ ॥

मूलपाठ ॥ १ ॥ निक्खू य इहेज्जा नायविह पत्तप, नो^१ कप्पइ थेरे अयापुत्तिता नाय
 विहं पत्तप, कप्पइ^२ थेरे अपुत्तिता नायविहं पत्तप, थेरा य से वियेरज्जा,
 एव से कप्पइ नायविहं पत्तप, थेरा य से नो वियेरज्जा, एव से नो कप्पइ

१ P always (पीमा हमेशा) B mostly (पीमा पद्धतरु) पत्तप २ H seldom (एवमां बधारे) से

નાયવિહં પુત્તપ્. જં તથ થેરહિં અવિહં નાયવિહં એહ, સે સંતરા હેએ વા
પરિહારે વા ॥ ૧ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧ ॥ જે કોઈ સાધુ સાધ્વી પોતાના સમાને ઘેર જવા રૂઢે તો સ્થિરને પૂછ્યા વિના જાય નહિ. સ્થિરને
પૂછીને જાય. સ્થિર આજ્ઞા આપે તો જાય, આજ્ઞા આપે નહિ તો ન જાય. જે આજ્ઞા વિના જાય તેને જેટલા દિવસ જાય
તેટલા દિવસનો છેદ અથવા તપનો પ્રાયશ્ચિત્ત આવે ॥ ૧ ॥ સ્થિર પરસ્પર સવક્રો વાત જાણે ને જાનાર સંઘાતે જાણિતા
સાધુને મોકલે માટે સ્થિરને પૂછીને સમાને ત્યાં જવાનું કહું. હવે કેટલો પ્રવેશ જાય તે કહે છે.

અર્થ ॥ ૨ ॥ નોં ન । તું તે સાધુને । કં કલ્પે । અં થોડા । સું સૂત જ્ઞાનીને । અં અલ્પ । આં આગમના
જાણને । એં એકલાને । નાં સ્વદ્વનને । વિં ઘેર । એં જાણું (ન કલ્પે) ॥ ૨ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૧ ॥ નો સે કલ્પદ્ અપસુયસ્સ અપગમસ્સ ઘગાણિયસ્સ નાયવિહં પુત્તપ્ ॥ ૨ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨ ॥ થોડા સૂત્ર તથા થોડા આગમના જાણ સાધુને એકલાને પોતાના સમાને ઘેર જાણું કલ્પે નહિ ॥ ૨ ॥
અર્થ ॥ ૩ ॥ કં કલ્પે । સેં તે સાધુને । જેં જે કોઈ । તં ત્યાં । વં વધુ । સું સૂત્રી । ઘં ઘણા । આં આગમ-
ના જાણ હોય । તેં તે સાધુની । સં સાથે । નાં ન્યાતિલાને । વિં ઘેર । એં જાણું ॥ ૩ ॥

૧ H (એવ) જે. ૨. જપેન વુક્કમાં સૂત્ર ૨ થી ૯ નો, પહેલા સૂત્રમાં સમાવેશ કર્યો છે.

મૂઠપાઠ ॥ ૩ ॥ કપ્પડ્ડ તે જે તરથ ઘટુસ્સુપ્ બહ્જાગમે તેણ સોઢિ નાયવિહ્ણુ દ્સપ્ ॥ ૩ ॥

માર્થ ॥ ૩ ॥ તે સાધુને ઘીણા બહુ ઘટ્ટી, પળા આગમના બાળ સાધુ સમાયે સગાને ઘેર બાધું કર્યે ॥ ૩ ॥

એ વચ મુમય ત્યાં માય તો આદાર પાળી ઘી રીતે કીપ તેની વિધિ કરે છે ॥

અર્થ ॥ ૪ ॥ તં ત્યાં । તે• તે સાધુના । પુ• પેરેમાં । મ• મયા (પેરેમાં) । પુ• પ્રયપ । હં• હતર્યાં । ઘા• ઘોલા ।
વં• વછા । હં• હતરી । ધિં• દાઢ યો । કં• કર્યે । સેં• તે સાધુને । ઘા• ઘોલા । વં• મેયા । નો• ન । સેં• સેને । કં•
કર્યે । ધિં• દાઢ । વં• લેલી ॥ ૪ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૪ ॥ તરથ તે પુઘાગમણેણ પુઘોત્તે વાટહોદણે, પઘાત્તે નિલિઢ્ઢસૂત્રે, કપ્પડ્ડ
સે વાટહોદણે પ નિગાહેત્તપ્, નો સે કપ્પડ્ડ નિલિઢ્ઢસૂત્રે પ નિગાહેત્તપ્ ॥ ૪ ॥

માર્થ ॥ ૪ ॥ ત્યાં તે સાધુના ગયા પેરેમાં ઘોલા હતર્યાં હોય પછી દાઢ હતરી હોય તો ઘોલા ઘોરણા કર્યે વળ
દાઢ ઘોરણી કર્યે નહિ ॥ ૪ ॥

અર્થ ॥ ૫ ॥ તં તિહા તે સાધુના । પુ• પેરેમાં । મ• મયા પેરેમાં । પુ• પેરેમાં । હં• હતરી હોય । ધિં• દાઢ અને ।

૧ H (વચ) પુખ્તમોચ ૨ વજ્રામોત્તે ૩ પરિગારિણપ્, This text of H conforms to a passage in Dham 6
XI of the Dhamo (Dhamasutta Kandha) આલો પાઠ વસાધુત સ્કંધ સુખર્મા ઘટા હવેસાના ૧૧ માં પાઠમાં છે

५० पछी । उ० उत्तरा । चा० चोखा । क० कल्पे । से० ते साधुने । भि० दाळ । प० लेवी । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । वा० चोखा । प० लेवा ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ तत्थ पुवागमणेणं पुवाउत्ते चिलिङ्गसूवे, पहाउत्ते चाउलोदणे, कप्पइ

से त्रिलिङ्गसूवे पदिगाहेत्तए, नो से कप्पइ चाउलोदणे पदिगाहेत्तए ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ त्यां ते साधुना गया पहेलां प्रथम उत्तरी होय दाळ ने पछी उत्तरा होय चोखा तो तेने दाळ लेवी कल्पे पण चोखा लेवा कल्पे नहि ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ त० त्यां । से० तेना । पु० पूर्वं । ग० गया (पहेलां) । दो० वन्ने चोखाने दाळ । वि० वळी । पु० पहेलां । उ० उत्तर्या होय । क० कल्पे । से० ते साधुने । दो० ते वन्ने । वि० वळी । प० लेवा ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ तत्थ से पुवागमणेणं दो वि पुवाउत्ते कप्पइ से दो वि पदिगाहेत्तए ॥ ६ ॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ त्यां ते साधुना गया पहेलां चोखा ने दाळ वन्ने प्रथम उत्तर्या होय तो ते वन्ने चोहरवा कल्पे ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ त० त्यां । से० ते साधुने । पु० पहेला । ग० गयोने । दो० वेहु । वि० वळी । प० पाछळयी । उ० उत्तर्या होय तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । दो० वन्ने । वि० वळी । प० लेवा ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ तत्थ से पुवागमणेणं दो वि पहाउत्ते नो से कप्पइ दो वि पदिगाहेत्तए ॥ ७ ॥

भाचार्य ॥ ७ ॥ त्वां ते साधु गया परेखा ते मन्ने एतत्ते चोखाने बाल पाछळयी उतर्या तो ते बन्ने एतले खोखाने बाल
। वदने मरि ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ जे जे वस्तु सर्वे । से० ते साधुना । त० त्वां । पु० परेखा । म० गया (परेखा) । पु० मयम ।
उतरा होय । से० ते साधुने । क० कस्ये । प० सेवी ॥ ८ ॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ जे से तरय पुद्वागमणेण पुढाउत्ते, से कल्पइ पन्निगाहेचय ॥ ८ ॥

भाचार्य ॥ ८ ॥ जे जे वस्तु ते साधुना गया परेखा उचरी होय ते साधुने सेवी कस्ये ॥ ८ ॥

अर्थ ॥ ९ ॥ जे० जे । से० ते साधु । त० त्वां । पु० पुं । म० गयाने एतले साधु त्वां मयम मयो ने सर्व वस्तु ।
पणी । उ० उचरी तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कस्ये । प० सेवी ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ जे से तत्पु पुद्वागमणेयां पहाउत्ते, नो से कल्पइ पन्निगाहेचय ॥ ९ ॥

भाचार्य ॥ ९ ॥ जे साधु त्वां मयम गयो ने पणी सर्व वस्तु उचरी तो तेने ते वस्तुमो सेवी कस्ये मरि ॥ ९ ॥

उपर मुनबनो आचार तो आचार्य जाणे तेने मतिवय होय ते आचार्यना पांच मतिवय करे छे ॥

अर्थ ॥ १० ॥ आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । म० गणिना । प० पांच । अ० मतिवय । प० कथा । तं० ते । अ०
करीये । आ० आचार्य । उ० उपाध्याय । अ० मरि । उ० उपाध्याय (मरि) । पा० मय । नि० ब्रह्मी । नि० प्रहीने । प०
मे ॥ १० ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૧૦ ॥ આયરિયઉવજ્જાયસ્સ ગણંતિ પચ્ચ અહસેસા પક્ષત્તા, તેજહા ।
 (૧) આયરિયઉવજ્જાણં અન્તો ઊવસ્સયસ્સ પાણ નિગિલ્લિય નિગિલ્લિય પપ્પો-
 હેમાણે વા પમલ્લેમાણે વા નો અહક્કમહ ॥ ૧૦ ॥

માર્વાર્ય ॥ ૧૦ ॥ આર્વાર્ય, ઉપાધ્યાય, ગણિના પાંચ અસિશ્ય કહ્યા તે કહે છે. આર્વાર્ય, ઉપાધ્યાય હપાશ્રય માંહિ પગ
 ગ્રહી ગ્રહીને પુંલે અથવા વિશેષે પ્રમાણે તો તીર્થકરની આજ્ઞા અતિક્રમે નહિ ॥ ૧૦ ॥
 અર્થ ॥ ૧૧ ॥ જા૦ આર્વાર્ય । હ૦ ઉપાધ્યાય । ઝં૦ માંહિ । હ૦ હપાશ્રય (માંહિ) । હ૦ વહીનીત અથવા । પા૦
 લઘુનીત વહી । વિ૦ શરીર થકી વેગલી કરતો થકો । વા૦ વહી । વિ૦ ઘરતી વિશુદ્ધ કરતો થકો । વા૦ વહી । નો૦ ન ।
 અ૦ તીર્થકરની આજ્ઞા અતિક્રમે ॥ ૧૧ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૧૧ ॥ (૨) આયરિયઉવજ્જાણં અન્તો ઊવસ્સયસ્સ ઉચ્ચારપાસવણં વિગિચ્ચ-
 માણે વા વિસેહેમાણે વા નો અહક્કમહ ॥ ૧૧ ॥

માર્વાર્ય ॥ ૧૧ ॥ આર્વાર્ય, ઉપાધ્યાય, હપાશ્રય માંહિ વહીનીત, લઘુનીત શરીરથી વેગલી કરતો થકો, ઘરતી વિશુદ્ધ

૧ H. always (એવમાં હમેશાં) જાતિક્રમહ. ૨ જર્મન નુકમાં દસથી ચૌદ સૂત્રોનો સમાવેશ નંબર વેના સૂત્રમાં કરેલ છે.

ततो यक्षो, सीर्षिकृन्नी माथा मतिक्रमे नरि (केम्पके तेमने एकज वस्तव बहार ठीसदिके जइ सुफाय, बारवार जइ नुफाय
हि वेम्पके प्ररयादिक दिनय बा.बार सावरी न बके ने जेवी जैन पर्वनी सपुला पाय) ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ मा० मारार्थ । उ० उपाध्याय । ए० सपर्य होय । वे० वेयावच करवाने । इ० इच्छा होय तो । क०
यावच करे । इ० इच्छा न होय तो । नो० न । क० वेयावच करे ॥ १२ ॥

मूळपाठ ॥ १२ ॥ (३) आयरियतवच्छाप पमू वेयावचिदियं दृष्टां करेच्छा इच्छा नो करेच्छा ॥ १२ ॥
भारार्थ ॥ १२ ॥ मारार्थ, उपाध्याय वेयावच करवाने सपर्य होय तो इच्छा होय तो वेयावच करे ने इच्छा न होय
तो वेयावच करे नरि ॥ १२ ॥

अर्थ ॥ १३ ॥ मा० मारार्थ । उ० उपाध्याय । अ० मारि । उ० उपाध्याय मारि । ए० एक । रा० रात्री । बा० भव
रा । दु० वे । रा० रात्री । बा० बन्दी । व० वस्तुतो यक्षो । नो० न । म० माथा मतिक्रमे (नरि) ॥ १३ ॥
मूळपाठ ॥ १३ ॥ (२) आयरियतवच्छाप अन्तो उवस्सयस्स पगराय वा दुरायं वा
वसमाणे नो अइकमइ ॥ १३ ॥

मारार्थ ॥ १३ ॥ मारार्थ, उपाध्याय उपाध्यायमारि एक रात्री के वे रात्री गेतां माथा मतिक्रमे नरि ॥ १३ ॥

अर्थ ॥१४॥ आ० आत्मार्थे । नो० आहोम् । ए० उपस्थित्य उक्तम् । ए० एक । रा० रात्री । वा० अथ-
वा । दु० वे । रा० रात्री । वा० दुर्लभ । व० वसन्तो यन्मे दुर्लभ । नो० न । अ० आप्ता तल्लेपे नहि ॥ १४ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ (५) आर्यिजवज्जाप बाहिं जवस्सयस्स पगरायं वा दुरायं वा

वसमाणे नो अइक्कमइ ॥ १४ ॥

भावार्थ ॥ १४॥ आचार्य, उपाध्याय उपाध्यायनी वाहार एक रात्री अथवा वे रात्री वसतो थको आज्ञा अतिक्रमे नहि ॥ १४॥
 अर्थ ॥ १५ ॥ ग० गणवच्छेदना । जं० वळी । ग० गणि पटले टोळना । दो० वे । अ० अतिशय । प० कथा । तं०
 ते । ज० कहे छे । ग० गणवच्छेदक । अं० माहि । उ० उपाश्रयमांहि । ए० एरू । रा० रात्री । वा० अथवा । दु० वे । रा०
 रात्री । वा० वळी । व० वसतो थको । नो० न । अ० आज्ञा अतिक्रमे ॥ १५ ॥

मृळपाठ ॥ १५ ॥ गणावहेइयस्स णं गणंसि दो अइसेसा पन्नत्ता, तंजहा । (१) गणाव-

होइए अन्तो जवस्सयस्स एगरायं वा दुरायं वा वसमाणे नो अइक्कमइ ॥१५॥

भावार्थ ॥ ६५ ॥ गणवच्छेदकना गणी (दोला) ना वे अतिशय कठ्ठा ते कहे छे, गणवच्छेदक उपाश्रयमांदि एक रात्री के वे रात्री वली वसतो थको आज्ञा अतिक्रमे नहिं ॥ १५ ॥

? H. (एच) नातिक्किमइ. २ जपेन चुकपां ? ५ ने ? ६ सुत्रो नो समावेश वीजा सुवपां कर्यो डे,

अर्थ ॥ १६ ॥ ग० गजावहेन्द्रक । बा० बाहार । उ० उपाधय (बाहार) । प० एक । रा० रात्री । वा० अववा ।
इ० य । रा० रात्री । बा० बन्नी । य० रेतो वको । नो० न । अ० अतिक्रमे आधा ॥ १६ ॥

मृलपाठ ॥ १६ ॥ (२) गणावहेन्द्रक घाहिं उवस्सयस्स पगरायं वा तुरायं वा वत्समाणे
नो' अइक्कमइ ॥ १६ ॥

भावार्थ ॥ १६ ॥ मज्जनसंखेयक उपाधयनी बाहार एक रात्री के ये रात्री बसतो वको आधा अतिक्रमे नहिं ॥ १६ ॥

एगमना अधिकारीनो अधिकार क्यो तेनो दोळो मज्जनयो विचरे नहिं ते पांटे ह्ये मज्जनयानो व्यवहार आभी म
धिकार करे छे ॥

अर्थ ॥ १७ ॥ से० ते । गा० गणाधिकने विपे । बा० अववा । आ० ह्यां छग । रा० राज्यधानीने । वा० विपे । प० एक ।
इ० छान मड । प० एक । इ० बारणु (दरवाजो) रोप । प० एक । नि० नीकल्लवानो । प० एक म पेसवानो मार्ग छे ।
नो० न । क० कस्ये । इ० पजा । अ० मज्जन । इ० सूत्रना एट्ठे आचारंग निसीय मज्जनार नहिं (मगिचार्य) ने । प०
एपठा । इ० रेतो (कस्ये नहिं) । अ० छे । या० बन्नी । इहाँ । एहाँ । बन्नी । के० कोइ । आ० आचारंग । प० निसीबना ।
प० मज्जनारा साधु । न० नवी । या० कम्मी इहाँ रखो यको पने । ज्हाँ । यन्नी । के० काइ पण । ऐ० छेद विमानो । बा०

१ ॥ (एव) नातिकम

અથવા । ૧૦ તપનો પ્રાયશ્ચિત્ત પળ નથી । વાં વલી । નં નથી । યાં વલી ર્હાં । ણું વલી । કેં કોડ । આં આચારંગ । ૧૦ નિસીયનો । ધં ધળનાર તો । સેં તેને । સં જેટલા દિવસ રહે તેટલા દિવસનો । હેં દિક્ષાનો હેદ । વાં અધવા । ૧૦ પરિહાર । તપ પ્રાયશ્ચિત્ત । વાં વલી ॥ ૧૭ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૧૭ ॥ સે ગામંસિ વા જાવ રાયહાણિસિ વાં ઇગવગડાઇ ઇગડુવારાઇ ઇગનિ-

વલ્લમણપેવેસાઇ નો કપ્પડ્ડ બહૂણં અગડસુયાણં ઇગયંઓ વત્થઇ. અત્થિ યાઈં
 હૂં કેડ આયારપકપ્પધરે નત્થિ યાઈં હૂં કેડ હેઇ વા પરિહારે વા, નત્થિ
 યાઈં હૂં કેડ આયારપકપ્પધરે સેં સન્તરાં હેઇ વા પરિહારે વા ॥ ૧૭ ॥

માત્રાર્થ ॥ ૧૭ ॥ તે ગામને વિષે, તે નગરને વિષે, રાજ્યધાનીને વિષે જ્યાં લગે સન્નિવેષને વિષે, એકજ ગઢને વિષે, એકજ
 જેને વારણું (દરવાજો) છે એકજ નિકલ્લવા, પ્રવેશ કરવાનો માર્ગ છે, ત્યાં ઘણાં આચારંગાદિક નહિ ધળનારા અગિતાર્થ સા-
 ધુને એકઠા રહેવું કલ્પે નહિ. જો ર્હાં કોડ આચારંગ નિસીયના જાણ સાધુ હોય તો તેની સાથે રહેતા કાંડ પણ દિક્ષાનો હે-
 દકે તપનું પ્રાયશ્ચિત્ત આવે નહિ પણ જો આચારંગ નિસીયના ધળનારા કોડ ત્યાં ન હોય તો તેને જેટલા દિવસ ત્યાં રહે તેટલા

? H always in sutras 17-20 (એવમાં હમેશાં ૧૭ થી ૨૦ સુવ્રખા) જાવ સંનિવેસસિ વા. ૨ H always in
 sutras 17-18 (એવમાં હમેશા સુત્ર ૧૭ થી ૧૮ માં) આયારકપ્પં. ૩ H (એવ) ધરે સન્નેસિ તેસિ ૨ તં.

દિવસનો દીસાનો છેદ અથવા તપનુ પ્રાપ્તિત આવે ॥ ૧૭ ॥ ઉપર એમ એક થરી (ગઢ) તથા એક દારવાઝા ગામનો અધિ
કાર કમો રૂપે ઘણા ગઢ ધારણાદિવાઝા ગામને વિષે રહે તેનો અધિકાર કરે છે ॥

અર્થ ॥ ૧૮ ॥ સેં તે । ગાં ગામને વિષે । થાં અથવા । જાં હયાં સુગે । રાં રાજ્યધાનીને વિષે । ઘાં થત્તી । અં
હુદા હુદા । વં ગઢ । મં હુદા હુદા । ડું દરવાઝા । ઝં હુદા હુદા । નિં નીકલ્વાના । પં પેસવાના માર્ગ છે । નોં
ર । કં હત્તે । થં ઘણા । વિં થત્તી । મં નરિ । ગં મળનાર । સું આચારંગ નિસીયનો અમળ । અગીવાર્યને ।
પં ફરુદું । થં રહેવું । અં છે । યાં ફાં । નં થત્તી । કેં કોદ । માં આચારંગ । વં નિસીયનો । ઘં મળનાર ।
ખેં જે । તં ક્રીમી । રં રાત્રી સુપીમાં । સં આચારંગ નિસીયના મળનાર તે સમિયે ફક્કા આપી રહે । નં નથી । યાં
ફાં । નં થત્તી । તેને । કેં કોદ । છેં દીસાનો છેદ । થાં અથવા । પં તપ પ્રાપ્તિત । ઘાં થત્તી ન પામે । નં નથી ।
યાં ફાં । નં થત્તી । કેં કોદ ફરુ । આં આચારંગ । વં નિસીયનો । ઘં મળનાર । છેં છે સર્વ । થં ક્રીમી । રં
રાત્રી સુપીમાં । સં તે મળનાર સમીયે આપીને ન થસે સો । સં તે સઘલ્લને । તેં તે । ત તે । વ્યં પ્રત્યક્ષ તેરની પદ્ધતી
નો । છેં થેટલા દિવસ રહે તેટલા દિવસનો છેદ । થાં અથવા । પં તપનું પ્રાપ્તિત આવે । થાં થત્તી ॥ ૧૮ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૧૯ ॥ સે ગામસિ થા (જાથ) રાયદ્દાળિસિ થા અમિનિઘગઢાપ અન્નિનિડુ
ધારાપ અન્નિનિઘમણપવેસણાપ નો કપ્પહ વત્તૂણ થિ અગઠસુયાણં પગયઞ્ચો
વરથપ અરિય યાદ્દા પ્હં કેદ્દ આચારપકપ્પથે જે તસ્થિયં રયણિં સંવસડ નરિય

याइं एहं केइ ठेए वा परिहारे वा, नत्थि याइं एहं केइ आचारपक्कपधरे जे
तत्तियं रयणिं संवसइ सव्वेसिं तेसिं तप्पच्चियं ठेए वा परिहारे वा ॥ १८ ॥

भाचार्य ॥ १८ ॥ ते गामने विषे ज्वां लगे सन्निवेशने विषे बली जुदा जुदा गह होय, जुदा दरवाजा होय, जुदा
जुदा नीरुज्जा पेशवाना मार्ग होय त्यां घणा आचारंग निसीयना अभण, अगितार्थने एकठा रहेहुं कल्पे नहिं, जो
इहा कोइ एक आचारंग निसीयना भणन र होय तो तेनी साथे त्रण रात्रिमा एकठा आवीने रहेहुं कल्पे ने एम करवामा तेओ
दीक्षानो छेद के तपनुं प्रायश्चित्त पाये नहिं, जो त्यां कोइ आचारंग निसीयना भणनार नथी तो जे साधु त्रण रात्रि त्यां वसे
तो ते सघळाने ते पदवीनो जेटळा दिवस त्यां रहे तेदळा दिवसनो छेद अथवा तपनुं प्रायश्चित्त आवे. (आनो सार नीचे मु-
जव, ते गामादिकने विषे जुदा जुदा गवाढादिक होय त्यां घणां अगितार्थने एकठा रहेहुं कल्पे नहिं, जो वस्तिना अभावे तथा
आहारादिक न मळे ते कारणे गितार्थ, अगितार्थ घणावण एकठा न रहिं शके तो गितार्थनी नेत्राए अगीताय जुदा जुदा
रहे पण अगितार्थे त्रीजे दहाडे गीतार्थ साथे रहेहुं कल्पे. ए केवी रीते ते कहे छे. आचार्य अगितार्थनी सार संभाळ माटे एरु
गितार्थने मोकले तेनी साथे अगितार्थ रहे तेमां प्रायश्चित्त आवे नहिं, हवे जो त्रीजे दहाडे गितार्थ त्यां आधीनै न रहे अथवा
ते गितार्थने समीपे अगितार्थ आवीने रहे नहिं पण एकलो रहे तो ते दरेक अगितार्थने प्रायश्चित्त आवे) ॥ १८ ॥ उपर अ-
गितार्थे आश्री कहुं, हवे बहु श्रुतीए केप रहेहुं तेना आचारनो अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १९ ॥ से० ते ! गा० गामने विषे । वा० अथवा । जा० ज्वां लगे । रा० राज्यधानीने विषे । वा० बली ।

મં શુરા યદા । ચં મહ । અં શુદા યુદા । હું દરવામા છે । મં પળા । ત્રિં નીલ્લખાના માર્ગે । પં ઘણા પેસવાના માર્ગે છે । નોં ન । કઠં દ્યે । ચં શદુ । મું સૂત્રીને । યં પળા । આં સિદ્ધાંતના જાણને । ઇં પદ્માક્રીપયે । યિં સાધુને । ષં ચસાં દ્યે નરિ તો । કિં છુ કરેણુ । અં કોપલ આર્યગણે । પું ષઘી । મં અત્ય । માં માગમના ષળીને । મં અત્ય । મું સૂત્રના ષળીને ॥ ૧૯ ॥

मृळपाठ ॥ १९ ॥ से गामंसि वा (जाव) रायहरणिसि वा अजिनिवगढाय अभिनिवुवा
राय अजिनिक्खमणपवेसणाय नो कप्पइ धहुसुयस्स वठ्ठजगमस्स पगाणि-

यस्त नियवुस्त वरथप, किमद्रुपुणं अय्यागमस्त अय्यसुयस्त ? ॥ १९ ॥

भावार्य ॥ १९ ॥ ते गामने निगे ज्यां खगे संनिवेपने विरे घणा गढ छे, घणा निवळ्ळा पेसगाना मार्गे छ त्या बहुसुत्रीने, घणा आगमना आण साधुने एकाकिपणे रोवुं कस्ये नहिं जो उपळा साधुने रोवुं न कस्ये तो बळी मदनसुदनें भत्यागमना आणनी याबत तो कहेसुम शु ! एवळे तेमने तो एकाकीपणे रोवुं कस्येज नहिं ॥ १९ ॥ उपर न रोवा आशी कसुं एवे रोवा माफी करे छे ॥

મર્ચ ॥ ૨૦ ॥ સૌં તે । ગા• ગામને રિપ । યા• અયયા । જા• જ્યાંસમે । રા• રાઘયપાનીને । યા• યિયે । ૫૦ ૫ક ।
 ૫૦ ગદ છે । ૫૦ ૫ક । દુ• દરયાજો છે । ૫૦ ૫ક । નિ• નિદ્રાખાનો । ૫૦ પેસખાનો ધાર્ગ છે । ૫૦ ૫ક । ૫૦ ૫ક ।
 સુ• સુત્રીને । ૫૦ યણા । આ• આગમના જાળને । ૫૦ ૫કાકિયણે । યિ• સાપને । ૫૦ રોષ• ૫કત્યે । ૫૦ ૫કે । ૫૦ ૫કાપ

एटले अधोरात्री साज सवारे । भि० साधुना । भा० भावस्वरूप क्रियादि भावनाने विषे । प० जागतो यको ॥ २० ॥
मूळपाठ ॥ ३० ॥ से गामंसि वा जाव रायहाणिसि वा एगवगमाए एगटुवाराए एगनि-

कखमणपवेसाए कप्पइ बहुसुथस्स बब्जागमस्स एगाणियस्स भिक्खुस्स व-

त्थए दुहत्थो कालं भिक्खुजावं पफिजागरमाणस्स ॥ २० ॥

भावार्थ ॥ २० ॥ ते गामने विषे ल्यां लगे संजिवेज्जने विषे एका गढ, एक दूरवाजो छे, एक नीकळवा पेसवानो मार्ग छे त्यां बहु सुत्री अने घणा आगमना जाण साधुने एकाकिपणे रहेंहुं कल्पे ल्यां रत्तो यको बन्ने काल एटले अधोरात्रि साधुनी क्रियानी भावनाने विषे जागतो यको प्रमाट रहित सावधानपणे विचरे ॥ २० ॥ उपर अनाचार सेववानो निषेध कर्यो पण एम करतां कोइ अनाचार सेवे तो तेने प्रायश्चित आवे. ते भणी इहां आश्रय लइ प्रायश्चित सेवे तेने प्रायश्चित कहे छे.

अर्थ ॥ २१ ॥ जं० ल्यां । ए० ए । व० मणा । इ० स्त्री । य० वळी । पु० पुरुष । य० वळी । प० मैथुन कर्म प्रारंभता होय (लडीरणादि मोहने लदये करी) । त० त्यां देखीने । से० ते । स० साधु । नि० निग्रंथ । अ० अनेरा । अ० अचित । सो० श्रोत वखने विषे । सु० सुक । पो० पुदगळ । नि० काढेतो । ह० हस्त । क० कर्म । प० सेववाने । प० विषे । आ० पामे । मा० एक मासतुं । प० प्रायश्चित्तुं । द्वा० ठाम । अ० गुरुप्रायश्चित ॥ २१ ॥

१ ए (एवमा) उभयो.

मूळपाठ ॥ २१ ॥ जरथ' एप' वहवे इस्थीओ य पुरिसा य पाहावेन्ति तत्थ से समणे नि
 ग्गन्धे अस्सयरसि अचिचसि सोयंसि सुक्कपोगले निग्घापमाणे ह्रथकम्मपडि-
 सेवणपत्ते आवक्काइ मांसिय परिहरट्ठाण अणुग्घाइय ॥ २१ ॥

मार्थार्थ ॥ २१ ॥ जे जग्याए पणां की पुरुषो मोहना उद्ययीं देयुनकर्म पारम करता होय त देखीने ते भ्रमण साधु
 दानेरा कचित्थात रसन रिप सुक (बीर्य) ना पुरगळ काढे तो ते काढतो यको ते इत्तकर्म सक्तो यको एक मासतु
 त्थयित्त शुभ प्रापयित्त पामे ॥ २१ ॥ उपर इत्तकर्मनो माप आणी सेवतानु कर्तुं तेनो कोइ देयुनलो पण मास आणी सेवे
 दानी देयुनना मास आणीने सेवे तेने मापयित्त काढे हे

मर्थ ॥ २२ ॥ म० ग्यां । प० ए । ब० पर्णा । इ० श्री । य० रत्ती । पु० पुरुषो । य० रत्ती । प० मैथुनकर्म पार
 मता हे । व० त्यां देखीने ॥ से० ते । स० भ्रमण । नि० निर्यप । म० मनेरा । अ० अचेत । सो० भोतने चिप देयुन
 दवा मासक्त मावनी प्रतिष्ठा करीने । सु० सुक । पो० पुरगळ सुक जोषितादि । नि० काढ काढतो यको । मे० मैथुन ।
 प० कर्मरूप मास आर्पणीने । से० सेवना । प० करे तो । मा० पामे । पा० पार मासतु । प० प्रापयित्तर्तु । ता० ठाप । म०
 शुभ प्रापयित्त ॥ २२ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૨૨ ॥ જત્ય' પ'એ' વહેવે દસ્તીઓ ય પુરિસા ય પળહાવેન્તિ તત્ય સે સમણે
 નિમ્મન્યે અન્નયરંસિ અચિત્તંસિ સોયંસિ સુક્કપોગ્ગલે નિમ્મ્યાપ્માણે મેહુણ પહિ-
 સેવણપત્તે આવજ્ઞાદ્ ચાઉમ્માસિયં પરિહારદ્ધાણં અણુઘાઈયં ॥ ૨૨ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૨ ॥ જે તે ઠામે ઘણાં સ્ત્રી પુરુષો મૈથુનનો પ્રારંભ કરતા હોય ત્યાં તેમને દેહીને શ્રમણ નિર્દાય અનેરા અન્નિત
 શ્રોતને વિષે મૈથુન સેવવા આસક્ત ભાવની પ્રતિજ્ઞા કરીને શુદ્ધ પુદ્ગલ (શુદ્ધ યોનિપાંથી) કાઢે, કાઢતો થકો મૈથુન કર્મરૂપ
 ભાવ આળીને સેવના કરે તો તે ચાર માસિક પ્રાયશ્ચિતનો ઠામ શુરુ પ્રાયશ્ચિત પામે ॥ - ૨ ॥ ઉપર મૈથુન સેવતા પ્રાયશ્ચિત
 આવે ૫૫ કહ્યું તે પ્રાયશ્ચિતિપાને કેવી રીતે રાત્રે પડેલે અનેરા ગણની સાધ્વીને લેવાની વિધિ કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૨૩ ॥ નોં ન । કં કલ્પે । નિં સાધુ । વાં અથવા । નિં સાધ્વીને । વાં વહી । નિં કોઈ એક સાધ્વી અનેરા
 ગચ્છ થકી આવીને । સું સંદાળો છે આચાર બેહનો । સં એકવીસ સઘલા માહિલા સઘલા દોષ લાગ્યા છે । મિં મેદાળો
 છે આચાર બેહનો । સં ક્રોધાદિકે મેલો । આં આચાર । ચિં ચારિત્ર જેનો । તં તે । ઠાં સ્થાનક । અં અણ । આં
 આલોચે । અં અણ । ૫૦ પડિકમે । અં અણ । નિં નિંદે । અં અણ । ગં મરહવે । અં અણ । વિં પ્રાયશ્ચિત ટાઢી
 નિર્મલ કરે । અં ન । વિં યોતાના આત્માને વિશુદ્ધ કરે । અં નહિ । કં કરું એ પાપસ્થાનક પડ્યું કહી । અં ન । અં

૧ H (૫૫) જે તત્ય.

गणान याने ठेठे । अ० इपणने अनुसार । पा० यणा योग्य पाययित । अ० न । प० पहिवेने । उ० महा प्रवने दिने व
 त्प करतो । वा० अयदा । स० एक मोहते अयवे । वा० अयदा । सि० एकज स्यानकर्मा येळ वसवुं । वा० कनी । से०
 हने । इ० योदा । दि० काळनी यदवी । अ० जाव जीवनी यदवी । वा० कळी । उ० वेवी । वा० अयदा ।
 १० वारवी । वा० कळी न कळे ॥ २३ ॥

लायार निझायार सकिछिडायारचित्त' तस्स ठाणस्स अणालोयावेत्ता अपमि-
 मूळपाठ ॥ २३ ॥ नो कम्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा निग्गणिं खुयायारं सव
 क्कमावेत्ता अनिन्दावेत्ता अगग्गहावेत्ता अविउहावेत्ता अबिसोहावेत्ता अकरणाप
 अणवमुहावेत्ता अहारिहं पायडित्त अपटिवक्कावेत्ता उवट्टवेत्तप वा समुत्ति
 त्तप वा सवसित्तप वा तेत्तिं इत्तरियं विस वा अणुविसं वा उविसित्तप वा
 धारेत्तप वा ॥ २३ ॥

भावार्थ ॥ २३ ॥ साधु अथवा साल्पीय जेनेरा गणवी आयेळ साल्पी लबाणो छे आणार वेने, २१ सबळा कोप का

१ H २७७० (पयमो वपारे) अक्कण्णाओ मलय २ H (एव) वरिये. ३ H २७७० (पयमो वपारे) वुत्तिउत्तप
 वा वासवप वा ४ H (एव) ठीसे

गेह छे जेने, मेदाणो छे आचार जेनो, क्रोधादिके करी गेलो छे चारित्र आचार जेनो, बली ते साध्वीए ते स्थानकने आला
 ल्युं, पटिकगुं, निदगुं, गर्हयुं नथो, निर्मळ कर्युं नथी, आत्माने विशुद्ध कर्यो नथी, नहि करुं ए पाप स्थानक एहुं कही सा
 वधान यह डढी नथी, दुपणने अनुसारे यथायोग्य प्रायश्चित पटिवज्युं नथी तो तेवी साध्वीने साता पूछवी, सूत्र टिकनी
 बांचणी देवी, पहाव्रत आरोपहुं, एक मांडले जमहुं, स्थानरूपां साये रेहुं तथा तेने थोडा काळनी के जाइजीवनी पदवी देवी
 के धारवी कल्पे नहि ॥ २३ ॥ उपर गुजब कल्पे नहि एम कहुं. हवे केम कल्पे ते कहे छे.

अर्थ ॥ २४ ॥ क० कल्पे । नि० साधु । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० बली । नि० कोइ एक साध्वी । अ०
 अन्य । ग० गच्छनी । आ० आवी । खु० खंडाणो छे । आ० आचार जेने । स० सबलो । आ० दोप लाग्यो छे जेने ।
 प्रि० मेदाणो छे । आ० आचार जेनो । सं० क्रोधादिके मेलो थयो छे । आ० आचार । चि० चारित्र जेहहुं । त० ते ।
 दा० स्थानकने । आ० आलोवीने । प० पटिकमीने । नि० निदीने । ग० गरहीने । वि० निर्मळ करीने । वि० विशुद्ध क-
 रीने । अ० नही । क० करुं ए पाप स्थानक एहहुं कहीने । अ० सावधान बइने वठे । अ० दुपणने अनुसारे । पा० प्राय-
 श्चित । प० अंगीकार करीने । उ० महाव्रत ने संजमने विषे उवठाण करहुं । वा० अथवा । सं० एक मांडले संघाते जमहुं ।
 वा० अथवा । सं० एक स्थानके एकटा रेहुं । वा० अथवा । तै० तेने । इ० थोडा । दि० काळनी पदवी । वा० अथवा ।
 अ० जावजीवनी पदवी (अथवा नाना मोहानी अपेक्षाए परंपरानी पदवी) । वा० बली । उ० देवी । वा० अथवा । धा०
 धारवी । वा० बली (कल्पे) ॥ २४ ॥ चि० एम । वे० हुं कहं छुं ॥

મૂળપાઠ ॥ ૨૪ ॥ કલ્પદ્વિ નિગમ્થાણ વા નિગમ્થીણ વા, નિગમ્થિ અમ્ભગણાશ્ચો આગમ્યં
 સ્ત્રુયાયારં સવલાયાર જિન્નાયાર સક્કિલ્લિટ્ઠાયારભિત્તં' તસ ટાણસ્સ આલોયાવેત્તા
 પન્નિક્કમાવેત્તા નિન્દાવેત્તા ગરહાવેત્તા વિઠટ્ટાવેત્તા વિસોહાવેત્તા અકરણાણ અ-
 બ્બુટ્ટાવેત્તા અહારિહ પાયલ્લિત્તં પન્નિવહ્લાવેત્તા' ઊવટ્ટાવેત્તપ્પ વા સંમુલ્લિત્તપ્પ વા
 સંવસિત્તપ્પ વા તેસિં' ફત્તરિયં વિસં વા અણુવિસં વા ઊલ્લિસિત્તપ્પ વા ધારેત્તપ્પ
 વા ॥ ૨૪ ॥ ત્તિ ધેમિ ॥

માર્ગાર્થ ॥ ૨૪ ॥ સાપુ અથવા સાધ્વીને અન્યગણની સાધ્વી તે સાધ્વી કેવી છ તો કે સંદાનો છે આધાર બૈનો, સ

૧ H (પચ) વરિયં ૨ H adds (પચમાં વધારે) પુચ્છિત્તપ્પ વા વાણ્ણપ્પ વા ૩ H (પચ) તીસં ૪ H has
 two extras more, they conform to 23 & 24 except નિમ્માનિય The text of course goes
 with the variants of 23 & 24 In both sutras તીસં, (પચમાં બે મૂલ્ય વધારે છે તે ૨૩-૨૪ બેના છે ફેર પટબો
 છે બે " નિમ્માનિય " ને વરસે " નિમ્માન્યં " છુટ્ત મુલ્યો છે બાકી ૨૩-૨૪ મુજબ પાઠાન્તર છે અને મુત્રોમાં " તીસં "

बजा दोप लाग्या छे जेने, मेदगणो छे आचार जेनो, क्रोधादिके मेलो छे चारित्र आचार जेनो, ते स्थानकने आलोवी, पटि-
कमी, निदी, गरही, निर्मळ करी, विशुद्ध करीने, नहि करं ए पापस्थानक एहं कहीने सावधान यह उठीने, दुपण ते अनु-
सारे प्रायश्चित अंगिकार करीने आवे तेने (समाधिहुं पुछहुं, सूत्र वंचावहुं), महाव्रते स्थापनूं, एकठा एक मांडले जमनुं, एक
स्थानके रहेहुं तथा तेने योडा काळनी जावजीब छगे नाना मोटानी अपेक्षाए पदवी देवी के धारवी कल्पे ॥ २४ ॥ एम
सुधर्मास्वामि जंघू स्वामिने कहे छे जे, जेम में महावीर देवकने सांभळ्युं तेम में तुज प्रत्ये कणुं ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । छ० छनो । उ० उदेसो । स० पुरो ययो ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ ववहारस्स छट्टो उदेसथो समत्तो ॥ ६ ॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ व्यवहारसूत्रनो छट्टो उदेसो पुरो ययो ॥ ६ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૨૪ ॥ કટપદ્મ નિગ્ગન્ધાણ વા નિગ્ગન્ધીણ વા નિગ્ગન્ધિ અમ્મગણાશ્ચો આગય
 સુયાયારં સઘસાયારં તિમ્માયાર સકિલ્લિટ્ઠાયારવિત્તં' તસ ઠાણસ્સ આસોયાવેત્તા
 પક્કિમ્માવેત્તા નિન્દાવેત્તા ગરહાવેત્તા વિઠદ્દાવેત્તા વિસોદ્દાવેત્તા અકરણાપ્ અ
 ભુટ્ઠાવેત્તા અશારિદ્દ પાયઠ્ઠિત્તં પક્કિવલ્લાવેત્તાં ઠવટ્ઠાવેત્તપ્ વા સંમુજ્જિત્તપ્ વા
 સંવસિત્તપ્ વા તેસિં' ઇચરિયં વિસં વા અણ્ણુદિસં વા હવિસિત્તપ્ વા ધારેત્તપ્
 વા ॥ ૨૪ ॥ તિ ધેમિ ॥

માર્ગર્થ ॥ ૨૪ ॥ સાધુ મર્યા સાત્તીને અન્યગણની સાત્તી છે સાત્તી કેસી છે તો કે સ્વરાખ્યો છે આધાર જેનો, સ

૧ H (પવ) પરિવં. ૨ H adds (પર્યાયારે) પુચ્છિત્તપ્ વા વાણ્ણપ્ વા ૩ H (પવ) વીસ ૪ H has
 two others more, they conform to 23 & 24 except નિમ્મન્નિય The text of course goes
 with the variants of 23 & 24 In both sutras વીસં (પર્યાયારે સૂત્ર વ્યારે છે તે ૨૩-૨૪ વેષા છે ફેર પટ્ઠો
 છે જે "નિમ્મન્નિય" ને વરહે "નિમ્મન્ન" શબ્દ મુજબ પાઠાન્તર છે અને સૂત્રોમાં "વીસં"

बला दोष लागया छे जेने, भेदाणो छे आचार जेनो, क्रोधादिके भेलो छे चारित्र आचार जेनो, ते स्यानकने आलोवी, पहि-
कमी, निंदी, गरही, निर्मल करी, विशुद्ध करीने, नहि करं ए पापस्थानक एहलुं कहीने सावधान थइ उठीने, दुपण ते अनु-
सारं प्रायश्चित अंगिकार करीने आवे तेने (समाधिहुं पुछुं, सूत्र वंचावुं), महाव्रते स्थायुं, एकठा एक मांडले जमवुं, एक
स्थानके रहेवुं तथा तेने थोडा कालनी जावनीव लगे नाना मोटानी अपेक्षाए पदवी देवी के घरवी कल्पे ॥ २४ ॥ एम
सुधमर्स्वामि जंघू स्वामिने कहे छे जे, जेम में महावीर देवकने सांभळुं तेम में तुज प्रत्ये कंघु ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । छ० छगे । उ० जेसो । स० पुरो थयो ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ व्यवहारस्त छट्टो उदेसओ समत्तो ॥ ६ ॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ व्यवहारसूत्रनो छट्टो जेसो पुरो थयो ॥ ६ ॥

॥ ववहारस्स सत्तमो उद्देसओ ॥

व्यवहार सूत्रनो सातमो ठवेसो

अर्थ ॥ १ ॥ वे० जे । नि० साधु । य० बळी । नि० साध्वीने । य० बळी । स. १२ मकारनो सयोग तेणे करी संमो
 सि० छे ते मरि । नो० न । क० कट्ये । नि० साध्वीने । नि० माण्या गुरु साधुने । म० विज । दु० पुछ्ये । नि० सार
 न । म० मनेरा । म० गच्छ बळी । मा० आनी ते बळेवी छे । सु० स्वराजो छे । आ० आचार वेहनो । स० सपळो
 लाग्यो छे वेने । मि० मराजो छे । जा० आचार वेहनो । सं० क्रोपाधिके करी मेतु छे । मा० माचार । व० वारिच जे
 व० ते । ठा० स्थानरु । म० विज । मा० आळोब्ये । जा० अयास्य । पा० प्रायश्चितने । म० विज । प० पडिबजे ।
 समाविनु पुछ्यु । वा० अयवा । वा० वाचना देवी । वा० अयवा । उ० महाप्रतने विषे लठावचो । वा० अयवा । सं०
 मरिहले मयबु । वा० अयवा । स० एक स्वानके वस्तु । वा० अयवा । वी० तेने । इ० घोटा काळनी । दि० पदवी । वा
 मयवा । म० आवजीवनी । वि० पदवी । वा० बळी । उ० देवी । वा० अयवा । वा० पारवी । वा० बळी कट्ये नरि ।

मूळपाठ ॥ १ ॥ जे निगन्था य निगन्धीओ य संजोइया सिया नो कप्पइ निगन्धीणं

निगन्थे अणपुष्ठिचा निगन्धि असगणाओ आगय खुयायार सयलायार

મેલો થયો છે આચાર જેનો પળ જેણે તે સ્થાનકને આલોવ્યો છે, પટિકમ્પ્યો છે, તથા પ્રાયશ્ચિત પટિવડ્યો છે એવી સાધ્વીને સાતા પુછવી, વાંચના દેવી, મહાવ્રતને વિષે સ્થાપવી, એક પાદલે જમ્બું, એક સ્થાનકે રહેલું તથા તેને થોડા કાલની અથવા જાવગીવ સુધીની પદવી દેવી કે ધારવી કહ્યે ॥ ૨ ॥ ઉપર સાધુને પૂછી સાધ્વીએ અનેરા ગચ્છની સાધ્વીને લેવાનું કયું. હવે સાધુ કેવી રીતે અનેરા ગચ્છની સાધ્વીને લીધે તે આશ્રી કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૩ ॥ જૈં જે કોઈ । નિં સાધુ । યં વલી । નિં સાધ્વી । યં વલી । સં ૧૨ પ્રકારનો સંબોગ । સિં ક-
રવાવાલી તેને । કં કહ્યે । નિં સાધુને । આં પૂછોને । વાં અથવા । અં અળ । પું પુછીને । વાં
વલી । નિં સાધ્વી । અં અનેરા । ગં ગચ્છની । આં આવી હોય । હું હાંદો છે । આં આચાર જેનો । સં સવજો
દોષ લામ્પો છે જેને । બિં ભેદાળો છે । આં આચાર જેનો । સં ક્રોધાદિકે કરી મેલો થયો છે । આં આચાર । ચિં
ચારિત્ર જેનો । તં તે । ટાં સ્થાનકે । આં આલોવીને । જાં યાવત । પાં પ્રાયશ્ચિત । ૫ં પડીવર્જીને । પું સાતા
પુછવી । વાં અથવા । વાં વાંચણી દેવી । વાં અથવા । ટં મહાવ્રતને વિષે સ્થાપવી । વાં અથવા । સં એક માંડલે
જમ્બું । વાં અથવા । સં એક સ્થાનકે રહેલું । વાં અથવા । તીં તેહેને । ઇં થોડા કાલની । દિં પદવી । વાં અથવા ।
અં જાવગીવ સુધીની । દિં પદવી । વાં વલી । ડં દેવી । વાં અથવા । ધાં ધારવી । વાં વલી કહ્યે । તં તે
અનેરા ગચ્છવાલી સાધ્વીને । ચં વલી । નિં સાધ્વીઓ । નોં ન । ઇં વાંછે તો તે સાધ્વી । સેં પોતાને । નિં જાય ।

ઠાં સ્થાનકે (જાય) ॥ ૩ ॥

માઝોરીન । જા० રવાસન । પા० પ્રાયશ્ચિત । પ० પરિવર્તન । પુ० સમાપ્તિનું પુણ્ય । ના० અથવા । વા० વાંચના વેળી
 વા० અથવા । ૮૦ મરાઠાદને ચિપ ડગલું । ના० જાણવા । સં० એક માંડલે જમવું । વા० મયપા । સં० એક સ્થાનકે વસવું
 વા० મયપા । સી० લેને । ૬૦ યોદા કાઢતી । દિ० પડતી । પા० અથવા । મ० જાયત્રીચત્રી । દિ० પડતી । વા० વઢી
 ૩૦ દેવી । શા० મયપા । વા० પારતી । શા० વર્ત્ય ॥ ૨ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૨ ॥ 'હે નિગન્યા ય નિગન્યીઓ ય સંજોડ્યા સિયા, કપ્પહ નિગન્યીણ
 નિગન્યે આપુહિતા નિગન્યિ અમ્મગણાઘો આગયં છુયાયારં સવસાયારં ત્રિ-
 વ્રાયાર સકિલિદ્વાયારચરિત્ત તસ્સ ણણસ્સ આલોયાવેચ્છા (જાત્ર) પાયહિત્તં યદિ
 ઘક્કાવેચ્છા પુહિત્તપ્પ વા વાપ્તપ્પ વા હવટ્ટાવેત્તપ્પ વા સંહુઞ્ઞિત્તપ્પ વા સવસિત્તપ્પ
 વા તીસે ઇત્તરિય દિસં વા અણુદિસં વા ડહિસિત્તપ્પ વા ધારેત્તપ્પ વા ॥ ૨ ॥

પાશર્પ ॥ ૨ ॥ જે કોઈ સાધુ મયપા સાધ્વી છે ? ૨ પ્રકારનો સંયોગ કરે છે તેવી સાધ્વીને વોદાના શુરને પુછીને વીજા
 ગચ્છમાંથી આવેલ સાધ્વી સંદાજો છે માપાર લેનો, લેને સવજા લોષ લાગેલ છે, મેવાળો છે માપાર લેનો તથા કોષાદિકે

૧ H adds the above extra (પરવા) હપ્પેલું સુત્ર વખારે છે ને ગર્વન શુદ્ધમાં ૨ ને ૩ સુત્ર ૧ ના મેર્ગ આવેલ છે

उपर साधु साध्वीने संभोगीपणुं वणुं. तेतो विसंभोगी पण होय ते भणी आहारादिक विसंभोगी करवानी विधि कहे छे ॥

अर्थ ॥ ४ ॥ जे० जे कोइ । नि० साधु । य० वळी । य० साध्वी । नि० साध्वी । सं० १२ प्रकारना मांहीमांही संभोगी । सि० जे । नो० न । पं० वळी तेने । क० कल्पे नहिं साधुने । पा० परोक्ष जे पंठ पाछळ एटले नहिं । पा० सन्मुख (वीजा स्थानके) । सं० संभोगीने । वि० वि । सं० संभोगीपणो । क० करवो न कल्पे तो केम करवो कल्पे ते कहे छे । क० कल्पे । पं० वळी तेने । प० मोदामोद । पा० पोतानी सन्मुख । सं० संभोगी साधुने । वि० विसंभोगी एटले आहारपाणी जुदो । क० करवो । ज० ज्यां । ए० वळी पोते । अ० मांहीमांही सन्मुखपणे । पा० देखे । त० त्यां । ए० वळी । ए० एम । व० कहे । अ० हुं । गं० वळी । अ० अहो आर्य । तु० तमारी । सं० संघाते । इ० आ । का० कारणे । प० प्रत्यक्ष मोदामोद पोताने स्थानके सन्मुखपणे । सं० आहारपाणीनो संभोग तेनो । वि० विसंभोग । क० करंछुं एम करतां । से० ते । य० वळी । प० पिण्यादुष्कृत दद फरी नहिं करं एम कहेतो एम कळा पळी । ए० एम । से० ते साधुने । नो० न । क० कल्पे । प० मांहीमांही । पा० सन्मुख पोताना स्थानके । सं० संभोगीजुं । वि० विसंभोगपणुं । क० करंछुं कल्पे नहिं । से० ते । य० वळी । नो० न । प० पासस्था साथे संभोग नहिं करं एहवो वचन न कहे अने पिण्यादुष्कृत अने पश्चाताप न करतो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । प० प्रत्यक्ष मांहीमांही । पा० पोताना स्थानके सन्मुख । सं० संभोगीपणानो । वि० विसंभोगीपणुं । क० करंछुं (कल्पे) ॥ ४ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૩ ॥ જે નિગન્યા ય નિગન્યીઓ ય સંજોડ્યા સિયા, કપ્પહ નિગન્યાણ નિગન્યીઓ શ્રાપુહિત્તા વા અણપુહિત્તા વા નિગનિંશ અન્નગણાઓ આગયં છુયાયાર સવસાયારં ત્રિન્નાયારં સંકિલિટ્ટાયારધિતં તસ્સ ણણસ્સ આલોયા-વેત્તા (જાવ) પાયઠિતં પનિવહ્લાવેત્તા પુહિત્તણ વા વાણ્ણ વા ઝવટ્ટાવેત્તણ વા સમુહિત્તણ વા સવસિત્તણ ત્તા તીસે રુત્તરિય દિસં વા અણુદિસં વા ઝરિસિં-ત્તણ વા ધારેત્તણ વા તં થં નિગન્યીઓ નો રહેહ્હા, 'સેવમેવ નિય ણણં' ॥૩॥

માર્ગવ ॥ ૩ ॥ બે કોર સાધુ સાધ્વી બેને ૧૨ પ્રકારનો સમોમ કરવો કન્યે છે તે સાધુ સાધ્વીઓને પૂછીને અથવા પુછ્યાવિના પણ મોના મચ્છમાલી કોર સાધ્વી સ્ત્રીત આચારવાલી, સવજ્ઞ દોષવાલી, મેદાળો છે આચાર બેનો, ક્રોધાદિકે કરી દેસો યયો છે ચારિત્ર આચાર બેનો પણ બેયે તે સ્વાનકને આસોબેહ છે જ્યાંજ્યે પ્રાયશ્ચિત લીધુ છે એ સાધ્વીને સાલા પુમ્મવી, ચાંવળી દેવી, મહામતે સ્વાપવી, એક યોદ્ધે જમણુ ને એક સ્વાનકે રોણુ તથા તેને યોદ્ધા કાઝ્ઝી અથવા જાવમીવની પદવી માપવી કે પારવી કન્યે પણ બો તે આબેહ સાધ્વીને બો સાધ્વીઓ રુચ્છે નરિ તો તે પોવાના ગચ્છમાં પાઠી જાય ॥૩॥

ન્યુલ કહી પછી તેને વિસંભોગી કરવો. પછી જો તે સંભોગી સાધુ પોતે એમ કહે જે હવે પાસરયાદિક સાથે સંભોગ કરીશ નહિ ને કરેલ કાર્ય માટે મિચ્છામિ દુકલંદ દદ પચાતાપ કરે તો તેને મોદામોદ ને તેની સન્મુલ કહી સંભોગીને વિસંભોગી કરવો કરવો નહિ, પણ જો તે પચાતાપ ન કરે તો મોદામોદ તમા તેને સન્મુલ કહી સંભોગીને વિસંભોગી કરવો કલ્પે ॥ ૪ ॥ ઉપર કલ્પે નહિ, પણ જો તે પચાતાપ ન કરે તો મોદામોદ તમા તેને સન્મુલ કહી સંભોગીને વિસંભોગી કરવો કલ્પે ॥ ૪ ॥ ઉપર સાધુ સાધ્વીનું સાધુ સાયેનું આહારપાણી ઊંઢવા વિષે કહું. હવે સાધુ સાધ્વીનું સાધ્વી સાયેનું વિસંભોગીપણું (આહારપાણી ઊંઢવાનું) બતાવે છે.

અર્થ ॥ ૫ ॥ જાં જે કોઈ । નિં સાધ્વી । વાં વલી । નિં સાધુ । વાં વલી । સં ૧૨ પ્રકારના સંભોગી । સિં
છે તે માંહિ । નોં ન । ણં વલી । કં કલ્પે સાધ્વીને । પં પ્રત્યક્ષ સન્મુલ । પાં પોતાના સ્થાનકે । સં સંભોગી
પણે છે તે સાધ્વીને । વિં વિસંભોગી પણે । કં કરવી ન કલ્પે તો કેમ કલ્પે તે કહે છે । કં કલ્પે । ણં એમ । પાં પરીક્ષ-
પણે દલે વીજી સાધ્વી પાસે । પાં તે સાધ્વીને સ્થાનકે કહેવાવીને । સં સંભોગીપણને । વિં વિસંભોગીપણો । કં કરવો કલ્પે ।
જં જે । એ વલી । તાં તે । અં પોતાના । આં આચાર્ય । હં હયાથાય । પાં દેલીને । તં ત્યાં । એ વલી । એ
એમ । વં કહે । અં હવે । ણં વલી । ધં હે ભગવંત ? । અં અમુક સાધ્વીનો । અં હે આર્ય ? । સં મારી સંઘાતે । ઇં
એ । કાં કારણે । પાં પૂઠ પાછલ । પાં તેને પોતાને સ્થાનકે કહેવાવીને । સં સંભોગીપણાનો । વિં વિસંભોગીપણો મેં ।
કં કર્યો છે । હવે । સાં તે સાધ્વી । યં વલી । સેં તે । પં પચાતાપ કરે તો । એ એમ । સેં તે સાધ્વીને । નોં ન ।
કં કલ્પે । પાં પરીક્ષણે વીજી સાધ્વીની સાથે । પાં પોતાને સ્થાનકે । સં સંભોગીપણાનું । વિં વિસંભોગીપણું ।
કં કરવું કલ્પે નહિ । સાં તે સાધ્વી । યં વલી । સેં તે । નોં ન । પં મિથ્યા દુકલંદ દીણ તો । એ એમ । સેં તે

मूळपाठ ॥ ४ ॥ जे निगन्या य निगन्याओ य सजोइया सिया, नो एहं कप्पइ' पारो
 कख 'पानिएकं ससोइय विसजोगं करेत्तए, कप्पइ एहं पच्चकखं' पानिएकं सजो
 इयं विसजोगं करेत्तए, जत्थेव अन्नमन्नं पासेळा तत्थेव एव वपळा । अह णं
 अल्लो तुमाए सद्धि इमस्मि कारणस्मि पच्चकखं 'संमोग विसंजोगं करेमि से य
 पमित्थेळा एव से नो कप्पइ पच्चकखं' पानिएकं सजोइयं विसंजोग करेत्तए,
 से य नो पमित्थेळा एव से कप्पइ पच्चकखं 'पानिएकं सजोइयं विसंजोगं
 करेत्तए ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ जे कोइ साधु साध्वी जेम्ने माहोर्माहि १२ प्रकारना संभोग कट्ये छे ते वेकी साधुने परोस रीते वया
 बीडा स्यानकं सन्मुल कबा बिना संभोगी (आहार भेगो) साधुने विसभोगी (आहारपाणी जरो) करबो कट्ये नहि स
 मोमी साधुने वेम स्यानके प्रत्यक्ष रीते तेनी सन्मुल करीने तेने विसभोगी करबो कट्ये ब्या पोवे तेने माहोर्माहि सन्मुल वेले
 त्यांम तेने एम कदे, हे आर्य ? हवे हु त्तमारी साये जाना कारणपी तमारो संभोग हवेपी नहि कर्क एम मोहामोह तेनी स

१ H added (एवमां वपारे) निगन्ये added कप्पइ (पछी) २ H added (एवमां वपारे) पानिएकं
 (ने बडले)

कहेवरावीने संभोगीपणातुं विसंभोगीपणुं करतुं कल्ये एटले आहार पाणी येगा होय ते जूदा करवा कल्ये. ते साध्वी पोताना आचार्य उपाध्याय देखीने एम कहे के आर्यो ! में अमुक साध्वीनो अमुक कारणे परोस रीते तेने कहेवरावीने आहारपाणी जुदो कर्यो छे, ते पथाताप करतो परोस तेने स्थानके कहेवरावी तेनो आहार पाणी जुदो करवो कल्ये नहि पण जो ते मिथ्या दुष्कृत दीए नहि तो परोस रीते तेने स्थानके कहेवरावी तेनो आहार पाणी जुदो करवो कल्ये ॥ ५ ॥ हवे साधु दिक्षा दिए तैथी साधुने दिक्षा देवानी विधि कहे छे ।

अर्थ ॥ ६ ॥ नो० न । क० कल्ये । नि० साधुए । नि० साध्वीने । अ० पोताने । अ० अर्थ । प० दिक्षादेवी । वा० अथवा । मुं० मुंह करवो । वा० अथवा । से० सिष्यणी करवी । वा० अथवा । उ० संजमने विषे उबटाणुं करतुं । वा० अथवा । सं० एक स्थानके एकटुं रहेतुं । वा० अथवा । सं० एक मांडळे नमवुं । वा० अथवा । ती० तेने । इ० योडा । दि० कालनी पदवी । वा० अथवा । अ० जाव जीव सुधीना । दि० कालनी पदवी । वा० वली । उ० देवी । वा० अथवा । धारवी । वा० वली कल्ये नहि ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ नो कप्पइ निगन्थाणं निगन्थि अप्पणो अट्टाए पवावेत्तए वा मुएवित्तए वा ' सेहावेत्तए वा उवट्टावेत्तए वा संवसित्तए वा संशुञ्चित्तए वा तीसे इत्तरियं दिसं वा अणुदिसं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ ६ ॥

साध्वीनो । क० दस्ये । पा० पूठ पाछन् बीभी साध्वीनी सात्वे । पा० पोसाने स्थानक । स० समोमीपणानो । पि० विसंभो
गापणो । क० करवा कस्ये ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ जाध्वो निगन्धीध्वो वा निगन्धा वा सजोद्धया सिमा, नो एहं कप्पइ
पच्चकस्व पाटिपक्कं सजोद्धयं विसंभोग करेत्तए, कप्पइ एहं पारोकस्व पानिपक्क
सजोद्धय विसंभोग करेत्तए जत्थेव ताध्वो ध्वप्यणो ध्यायरिय उवज्जाए
पांसिज्जा, तत्थेव एव वएज्जा । अइ ण जन्ते अमुगीए अज्जाए सद्धि
इमन्मि कारणम्मि पारोकस्वं पाटिपक्कं सजोग विसंभोग करेमि सा य से
पटितप्पेज्जा । एवं से नो कप्पइ पारोकस्व पानिपक्कं सजोद्धयं विसंभोग करेत्तए,
सा य से नो पटितप्पेज्जा एव से कप्पइ पारोकस्वं पानिपक्कं सजोद्धयं विसंभोग
करेत्तए ॥ ५ ॥

भाषार्थ ॥ ५ ॥ वे साध्वी साधुने समोमीपणुं छे ते पैकी साध्वीने बीभा साध्वीनु मोहा पोव सन्हुल पोताना स्वा
नक एटसे छवह कही तेनु समोमीपणानु विसंभोगीपणुं करवुं कस्ये नहि, पण परोसरीसे बीभी साध्वी सुपावे तेना स्थानके

१ H adds (एषमां वपारे) विमन्धी (विमन्धीयो is added) (जोहए.)

कहेवरावीने संयोगीपणातुं विसंयोगीपणुं करवुं कल्पे एटले आहार पाणी भेगा होय ते जूदा करवा कल्पे. ते साध्वी पोताना आचार्य उपाध्याय देखीने एम कहे के आर्यो ! में अष्टक साध्वीनो अमुक कारणे परोक्ष रीते तेने कहेवरावीने आहारपाणी जुदो कर्यो छे, ते पश्चात्ताप करेतो परोक्ष तेने स्थानके कहेवरावी तेनो आहार पाणी जुदो करवो कल्पे नहि पण जो ते मिथ्या दुष्कृत दीए नहि तो परोक्ष रीते तेने स्थानके कहेवरावी तेनो आहार पाणी जुदो करवो कल्पे ॥ ५ ॥ हवे साधु दिक्षा दिए तेथी साधुने दिक्षा देवानी विधि कहे छे ।

अर्थ ॥ ६ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधुए । अ० पोताने । अ० अर्थे । प० दिक्षादेवी । वा० अथवा । सु० मुंड करवो । वा० अथवा । से० सिष्यणी करवी । वा० अथवा । उ० संजमने विषे उबठाणुं करवुं । वा० अथवा । सं० एक स्थानके एकठुं रहेवुं । वा० अथवा । सं० एक मांदले जमवुं । ती० तेने । इ० थोडा । दि० कालनी पदवी । वा० अथवा । अ० जाव जीव सुधीना । दि० कालनी पदवी । वा० कळी । उ० देवी । वा० अथवा । धारवी । वा० कळी कल्पे नहि ॥ ६ ॥

मूलपाठ ॥ ६ ॥ नो कप्पइ निगन्थाणं निगन्धि अप्पणो अट्टाए पद्दावेत्तए वा मुएरावेत्तए वा 'सेहावेत्तए वा उवट्टावेत्तए वा संवसित्तए वा संजुञ्जित्तए वा तीसे इत्तरियं दिसं वा अणुदिसं वा उदिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ ६ ॥

? H adds (एचमां वधारे) सिकखावेत्तए वा.

भ. १. १५ ॥ ६ ॥ साधुए साध्वीने भावना अर्थ दिता व. १, मुँह करवा, आचार साखवो, श्रियणी करवी, संप्रमने
 निने उपठाण करवुं, एक माँहसे जमवुं, एक स्थानके एकठुं बसवुं के वेने बोढा काळनी के जाणजीपनी पदवी देवी के
 पारवी कस्ये नहि ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ ६० कस्ये । नि० साधुने । नि० साध्वीने । अ० अनेराने । अ० अर्थे । प० प्रपन्नविधी । वा० अयवा ।
 सा० व्याकरणे । सं० एक माँहसे जमवुं । वा० अयवा । ती० तेने । इ० बोढा । दि० काळनी पदवी । वा० अयवा । अ०
 जाननीपना । दि० काळनी पदवी । वा० बळी । उ० देवी । वा० पारवी । वा० अयवा । वा० बळी कस्ये ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ कप्पइ निगगन्थाण निगगन्थि अल्लोसिं अट्ठाए पद्मावेतए वा (आव) समु
 अत्तए वा तीसे इत्तरिय दित्सं वा अणुदित्स वा उरिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥७॥

भाषार्थ ॥ ७ ॥ साधुए साध्वीने बीबीने अर्थ प्रवर्णा देवी, मुठन कखुं ह्यां रुने पदवी देवी के पारवी कस्ये ॥ ७ ॥
 इहे साध्वी साधुने दिता दीए वे कसे छे ।

अर्थ ॥ ८ ॥ नो० न । ६० कस्ये । नि० साध्वीए । नि० साधुने । अ० पोताना । अ० अर्थ । प० प्रवर्ण्य देवी । वा०
 अयवा । ई० मुठन कखुं । वा० बळी । जा० ह्यांरुने । उ० पदवी देवी । वा० अयवा । वा० पारवी । वा० बळी ॥ ८ ॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ नो कप्पइ निगन्धीणं निगन्धं अप्पणो अट्ठाए पद्दावेत्तए वा सुएक्कावे-

त्तए वा (जाव) उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ साध्वीए साधुने पोताना अर्थे दीक्षा देवी, मुंडन करबुं अथवा पदवी देवी के धारवी कल्पे नहिं ॥ ८ ॥
अर्थ ॥ ९ ॥ क० कल्पे । नि० साध्वीने । नि० साधुने । अ० अर्थे । प० दीक्षा देवी । वा० अथवा ।
मु० मुंडन करवो । वा० अथवा । जा० ज्यालगे । उ० पदवी देवी । वा० धारवी । वा० वली ॥ ९ ॥
मूळपाठ ॥ ९ ॥ कप्पइ निगन्धीणं निगन्धं निगन्धाणं अट्ठाए पद्दावेत्तए वा सुएक्का-

वेत्तए वा (जाव) उद्दिसित्तए वा धारेत्तए वा ॥ ९ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ साध्वीने साधुने, साधुने अर्थे दीक्षा देवी, मुंडन करबुं ज्यालगे पदवी देवी अथवा धारवी कल्पे ॥ ९ ॥
हये साध्वीने विहार करवानी विधि कहे छे ॥

अर्थ ॥ १० ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साध्वीने । वि० विकट । दि० दिशाए विहार करवो । वा० अथवा । अ०
अणु घणी विकट । दि० दिशाने विषे । वा० वली । उ० जावो । वा० अथवा । धा० धारवो । वा० वली कल्पे नहिं ॥ १० ॥
मूळपाठ ॥ १० ॥ नो कप्पइ निगन्धीणं विड्किट्ठियं दिसं वा अणुदिसं वा उद्दिसित्तए

वा धारेत्तए वा ॥ १० ॥

१ H adds: the following two sutras viz 8 & 9 (आठ ने नव सूत्रो एवमा छे)

माचार्य ॥ १० ॥ साष्ठीने विद्वत् विद्याए, पणी विद्वत् विद्याने विषे विहार करणो अथवा धारणो कस्ये नरि केमके
 त्यां संनपनी बिरापना वाय ॥ १० ॥ इवे साधुने विहार करवानी विधि कहे छे ॥
 अथ ॥ ११ ॥ क० कस्ये । नि० साधुने । वि० विद्वत् । वि० विद्याए विहार करणो । वा० अथवा । अ० पणी विद्वत् ।
 दि० विद्याने विषे । वा० वली । उ० जाणो । वा० अथवा । वा० धारणो । वा० वली कस्ये ॥ ११ ॥
 मूळपाठ ॥ ११ ॥ कप्पइ निग्गन्धाणं विद्वक्किट्ठियं दिसं वा अणुदिसं वा उदिसिच्चए वा

धारेत्तए वा ॥ ११ ॥

माचार्य ॥ ११ ॥ साधुने विद्वत् के पणी विद्वत् विद्याने विषे बाधुं के पाखुं कस्ये ॥ ११ ॥ इवे विद्वत् विद्याने
 विषे समाधानो अधिकार कहे छे
 अर्थ ॥ १२ ॥ नो० न । क० कस्ये । नि० साधुने । वि० विद्वत् वेदने विषे । पा० कठोर वचनादिकना उपना प्राय
 भित । त्यां वेगो । वि० समावधु कस्ये नरि ॥ १२ ॥

मूळपाठ ॥ १२ ॥ नो कप्पइ निग्गन्धाणं विद्वक्किट्ठाई पाहुदाइ विओसवेत्तए ॥ १२ ॥

माचार्य ॥ १२ ॥ साधुने विद्वत् वेदने विषे कठोर वचनादिकनुं प्रायभित अइ त्यां वेगो समावधु कस्ये नरि ॥ १२ ॥
 अर्थ ॥ १३ ॥ क० कस्ये । नि० साष्ठीने । वि० विद्वत् वेदने विषे । पा० कठोर वचनादिकना उपना प्रायभित । नि०
 त्यां वेसी समावधु कस्ये ॥ १३ ॥

मूळपाठ ॥ १३ ॥ कप्पइ निगन्धीणं विइकिट्ठाइं पाहुडाइं विओसवेत्तए ॥ १३ ॥

भावार्थ ॥ १३ ॥ साध्वीने विकट देशने विषे कठोर वचनो प्रायश्चित्त कद ते देशने विषे रही स्वभावतुं कल्पे ॥ १३ ॥
जे स्वभावे ते सज्जायादिक करे पाटे सज्जाय करवानी विधि कहे छे.

अर्थ ॥ १४ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधुने साध्वीने । वि० वि । का० काले । स० सज्जाय । क० करवी
कल्पे नहि ॥ १४ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ नो कप्पइ निगन्धीणं विइकिट्ठए काले सज्जायं करेत्तए ॥ १४ ॥

भावार्थ ॥ १४ ॥ साधु (साध्वी) ने विकाले सज्जाय करवानो उपदेश करवो नहि ने सज्जाय करवी पण नहि. (वि-
कटकालना वे भेद ? कालिक ने २ उत्कालिक. कालिक विकट ते पेहेली पोरसी पछी ने पाछला चौथा पोहोर पेहेला, उ-
त्कालिक विकट ते सांझ सकारे वे पोहोर अर्ध राति ते ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ १५ ॥ क० कल्पे । नि० साध्वीने । वि० पोरसी प्रमुख पाछली सर्व । का० कालने विषे । स० पांच प्रकारनी
सज्जाय । क० करवी कल्पे ते । नि० साधुनी । नि० नेत्राए कल्पे ॥ १५ ॥

१ T. H (टी. एचमा पाठ नीचे हुजब छे) निगन्धीण वा निगन्धीण वा विइगिठ्ठे ("किट्ठाए H एचमा) काले
सज्जाय उदिसिचए वा करेत्तए वा.

मूळपाठ ॥ १५ ॥ कट्पट्ट निगगन्धीणं विइकिट्टए काले सज्जायं करेत्तए' निगगन्ध
निस्सए ॥ १५ ॥

भाषार्थ ॥ १५ ॥ साधूनि विक्कमाळ सम्माय वयदेस्सपी अयत्ता करी कत्थे ते साधुनी निम्माए (आश्रय) कत्थे ॥ १५ ॥
अर्थ ॥ १६ ॥ नो० न । इ० कत्थे । नि० साधूने । वा० अयत्ता । नि० साधूनि । वा० करी । अ० असम्मायनी वे
नाए । स० समाय । इ० करी ॥ १६ ॥

मूळपाठ ॥ १६ ॥ नो कट्पट्ट निगगन्धाण वा निगगन्धीण वा असज्जाइए सज्जायं
करेत्तए ॥ १६ ॥

भाषार्थ ॥ १६ ॥ साधु साधूनि असम्मायनी वेत्ताए सम्माय करी कत्थे नहि ॥ १६ ॥

अर्थ ॥ १७ ॥ इ० कत्थे । नि० साधूने । वा० अयत्ता । नि० साधूनि । वा० करी । स० सम्मायने काले । स०
सम्माय । इ० करी ॥ १७ ॥

मूळपाठ ॥ १७ ॥ कट्पट्ट निगगन्धाण वा निगगन्धीण वा सज्जाइए सज्जाय करेत्तए ॥ १७ ॥

भाषार्थ ॥ १७ ॥ साधु साधूनि सम्मायने काले सम्माय करी कत्थे ॥ १७ ॥

१ T (टीमां) विइकिट्टे ॥ (एवमां) किट्टए २ H (एवमां) उरिसिक्कए वा ३ H (एवमां) वा ।

अर्थ ॥ १८ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० बळी । अ० आपणा शरीर
यक्ती उपनी । अ० असद्रायने विषे । सं० सज्ञाय । क० करवी न कल्पे । क० कल्पे । अ० एकबीजाने । वा०
वांचना । द० देवी ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ नो कप्पइ निगन्धीण वा अप्पणो असज्जाइए सज्जायं
करेत्तए. कप्पइ एहं अन्नमन्नस्स वायणं दलइत्तए ॥ १८ ॥

भावार्थ ॥ १८ ॥ साधु साध्वीने पोताना शरीरानी उपनी असज्ञाने विषे सज्ञाय करवी कल्पे नहि पण मांडोमांदि एका-
बीजाने वाचणी देवी कल्पे ॥ १८ ॥ हवे साध्वीने गुरुविना रंहेडु नहि ते अधिकार कते छे ॥

अर्थ ॥ १९ ॥ ति० त्रण । वा० वर्षनी । प० प्रवर्जाना धणीने । स० श्रमण तपस्वि । नि० निर्ग्रंथ साधुने अने । ती०
त्रीस । वा० वर्षनी । प० प्रवर्जानाळी । स० श्रमणि । नि० साध्वीने । क० कल्पे । उ० उपाध्यायपणो । उ० देवो ॥ १९ ॥
मूळपाठ ॥ १९ ॥ तिवासपरियाए समणे निगन्धे तीसंवासपरियाए समणीए निगन्धीए

कप्पइ उवज्जायत्ताए उदिसित्तए ॥ १९ ॥

भावार्थ ॥ १९ ॥ त्रण वर्गेनी दिक्षावाळा श्रमण निर्ग्रंथने अने ३० वर्षनी दिक्षावाळी श्रमणी निर्ग्रंथीने उपाध्यायपणु
आण्हुं कल्पे ॥ १९ ॥

अर्थ ॥ २० ॥ १० ॥ पांच । या० वर्गीनी । प० प्रवर्तयाना पर्णा । स० भयण । नि० निर्गमने । स० ६० । बा० वरसनी ।
 १० मत्तयानांनी । म० भयर्णा । नि० साध्वीने । क० फल्ये । आ० आचार्यपणे । उ० उपाध्यायपणे । उ० स्यापवा कृत्ये । २० ॥
 मृत्तुपाठ ॥ २० ॥ पथवासपरियाए समणे निगन्थे सट्टिवासपरियाए समणीए निग-

न्थीए कप्पइ 'आयरियउवज्जायत्ताए उच्चिसित्तए ॥ २० ॥

भावार्थ ॥ २० ॥ पांच वरसनी विसावाभा भयण निर्गमने अने साठ वरसनी विसावांनी भयणी साध्वीने आचार्यपणे
 उपाध्यायपणे स्यापवी कृत्ये ॥ २० ॥ एव साधु साध्वीनी वयावव आधी करू छ ॥

अर्थ ॥ २१ ॥ गा० एक गावणी । अ० घीने गाव । द० विहार करता । पि० साधु । प० बळी साध्वी । आ० कदा
 चित् । वी० पाळ कर ना । तं० तेना । व० बळी । स० शरीरने । के० कोइ । सा० साधर्मिक साधु । पा० देखे तो ते सा
 रवादिंक सहित । इ० पय । शरीर बध्नादिने । क० करीने ते शरीरने एकते अचित् ठाये । यं० यंदिमने । व० यणु । का०
 क्कामुरु निर्दोष । प० जोइने । व० पुंजीने । प० परतवे । अ० छे । या० इहां । व० बळी । के० कोइ । सा० साधर्मिकनो ।
 स० उमा । उ० उपगण । जा० आति एतल यत्तपात्रादिक उपपि । प० योगववा योग्य छ तो तेने । क० कृत्ये । से० ते ।
 सा० साधारणनो मत्तइ मार्गीने । क० आचार्य यका । ग० ग्रहेने । दा० बीजीवार । अ० पण । ओ० आचार्यनी भावा ।

१ IL (पप) भावपरिपाष

अ० मार्गिने । ५० भोगवे अथवा । ५० छाटे ॥ २१ ॥
मृळपाठ ॥ २१ ॥ गामाणुगामं दृइज्जमाणे जिकवू य आहच्च वीसम्भेज्जा^१ तं च सरीरगं

केइ साहम्मिए पासैज्जा, कप्पइ से तं सरीरगं से न^२ सागारियमिति कट्टु थण्हिल्ले
बहुफासुए पडिलेहिता पमज्जिता परिट्टवेत्तए. अत्थि याइं थ केइ साहम्मिसय-
सन्तिए उवगरणजाए परिहरणारिहे, कप्पइ से सागारकडं गहाय दोच्चं पि ओ-
गहं अणुअवेत्ता परिहारं परिहारेत्तए ॥ २१ ॥

भाचार्य ॥ २१ ॥ एक गायथी बीजे गाय विहार करता साधु साध्वी कदाचित् काल करे तेहना शरीरने कोइएक सा
धर्मिक साधु देखे तो ते साधर्मिक साधुने ते साधु साध्वीना शरीरने वस्त्रादिके दांकीने ते शरीरने एकांते अचित्तिदोष यं-
हील भूमिने जोइ पूंजीने परठववुं कल्पे जो इहा कोइ उपगरणनी जाति ते वस्त्र पात्रादिक उपधि साधर्मिक साधुने भोगववा
योग्य होय तो ते बीजो सामारिक छइने बीजीवार आचार्यनी आज्ञा मार्गिने भोगववी अथवा छांडवी कल्पे ॥ २१ ॥ हवे
अर्थ ॥ २२ ॥ सा० सेव्यांतर (जेना उपाश्रये साधु रहेता होय ते) । उ० उपाश्रय वेचे नहि पण । व० भाडे । ५०

१ H (एचमा) वीसुं . २ H also T (एच ने टीमां) मा सागारियं । चि कट्टु तं सरीरगं एगन्ते अचित्ते बहु
फासुए यण्हिल्ले पटिं .

दीए । से० ते सेव्यांतर । य० बन्नी । य० वेने भादे दीए तेने । न० एए कदे । इ० ए । य० बन्नी । इ० ए । य० बन्नी ।
ओ० मय्याने विसे । स० भयण । नि० निर्गव । य० वसे छे ते जय्या हुकीने भादे आय्यु छे एय कदे तो । से० ते । सा०
सेव्यांतरने घेर भाहारने अर्थे । पा० बहुं नहि । से० ते सेव्यांतर । य० बन्नी । नो० न एय । य० कदे (केपके भात्ती मय्या
भादे आयी छे) एण । य० वेणे आत्ती भय्या भादे सीपी छे ते भाइत एय । य० कदे ए पासे अय्याने विसे भय्य निग्रय
रदे छे तेम रदे एय कदे तो । से० ते । सा० भाइत सेव्यांतरनो भाहार । पा० लेवो कदये नहि । नो । दो० मासेक तथा भा
इव बन्नी । वि० बन्नी । से० ते । य० कदे के साधु के जय्यामां वसे छे त्यां वसे रदे तो त्यां लगे । दो० ते बन्ने । वि० बन्नी
ते । सा० सेव्यांतरना घेर भाहार पाब्नी । पा० छांदवो ॥ २२ ॥

मूळपाठ ॥ २२ ॥ सारिए' उवस्सयं वक्कएण पल्लेज्जा, से य वक्कइय वएज्जा । इमन्हि य
इमन्हि यं ओवासे समणा निगन्या परिवसन्ति, से सारिए पारिहारिए' से
य नो' वएज्जा, वक्कइए वएज्जा, से सारिए पारिहारिए, वो वि ते' वएज्जा,
दो वि सारिया' पारिहारिया' ॥ २२ ॥

१ H always in 22 & 23 (एवमां २२-२३ मां) सामगि २ H (एवमां) इयमि य २, ३ H (एवमां) परि
२ H add. (एवमां वधारे) एवं ५ H add. (एवमां वधारे) इयमि य २ वधासे समयणा निगन्या परिवसन्ति ६ H
(एव) एवं ७ H add. (एवमां वधारे) भाव.

માર્વાય ॥ ૨૨ ॥ સેજ્યાંતર ઉપાશ્રયને માટે આપે પણ તેમ કરતી વસ્તે માટે રાલનારને તે કહેકે માટે આપેલ જગ્યામાં આ અમુક ટેકાળે શ્રમણ ત્રિમંથ વસે છે. ઘટલી જગ્યા મુકીને માટે આપણું તો તે સેજ્યાંતરનો આહારપાણી વોહોરવો કલપે નહિ. તે સેજ્યાંતરે આણું મકાન માટે આપેલ હોય તેથી ઉપર મુજબ તે કહે નહિ પણ માટે લેનાર એમ કહેકે આ માટે લીધેલ જગ્યામાં એક પાસાની જગ્યામાં શ્રમણ સાધુ વિચરો એમ કહે તો તે માટે લેનાર સેજ્યાંતરનો આહારપાણી વોહોરવો કલપે નહિ. જો મારેક અને માહુત વજે ઉપર મુજબ કહે તો તે વન્નેને સેજ્યાંતર ગણી તેમના આહારપાણી છાંડવા ॥ ૨૩ ॥ ઉપર માટે આપવા આશ્રી કહું, હવે આણું મકાન વેંચી નાલે તો સેજ્યાંતર ટાલવા આશ્રી અધિકાર કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૨૩ ॥ સાં સેજ્યાંતર (જેને ઉપાશ્રયે સાધુ રહેવા હોય) । ઉં ઉપાશ્રયને । વિં વેંચે વેંચતો । સેં તે । યં વલી । કં જેને વેંચાણ કર્યો તેને । વં એમ કહે । ૩૦ એ ઉપાશ્રયનો । યં વલી । ૩૦ વલી । યં વલી આટલો । ઓં ભાગ । સં ધમણ । તિં ત્રિમંથ સાધુને । પં વસવા વેંચો તો । સેં તે વલી । સાં સેજ્યાંતર (જે ઉપાશ્રયનો મારેક છે) નો આહારપાણી । પાં છાંડવો । સેં તે મારેક । યં વલી । નોં ન એમ । વં કહે । કં વેંચાણ લેનાર એમ । વં કહે આટલી જગ્યા શ્રમણ સાધુને રહેવા માટે રાલવી તો । સેં તે વેંચાણ લેનારને । સાં સેજ્યાંતર ગણી તેનો આહાર પાણી । પાં છાંડવો । દોં જો મારેકને વેંચાણ લેનાર વન્ને । વિં વલી । તેં તે એમ ઉપર મુજબ । વં કહેતો જ્યાંલગે । દોં તે વન્ને । વિં વલી તે । સાં સેજ્યાંતર ગણી તેના આહારપાણી । પાં છાંડવા ॥ ૨૩ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૨૩ ॥ સારિયું' ઉવસ્સય વિક્ષિપ્તજ્ઞા, સે ય કદય વપજ્ઞા । હમન્દિ ય હમન્દિ યં ઓવાસે સમણા નિગન્યા પરિવસન્તિ, સે સારિય પારિહારિય' સે ય નો વપજ્ઞા, કદય વપજ્ઞા' સે સારિય, પારિહારિય. વો વિ તે' વપજ્ઞા, દો વિ સારિયા' પારિહારિયા' ॥ ૨૩ ॥

પ્રાર્થ ॥ ૨૩ ॥ જે કોઈ સંખ્યાંતર ઉપાધ્યયને વધી નાસે પણ તેમ કરતી વસતે તે વેષાળ સેનારને એમ કહેવે આટલી તમ્યા ધવળ નિગંધને રહેવા માટે છે છો તે વેષનારને સેખ્યાંતર ગણી તે સેખ્યાંતરના ધરનો આહારપાળી લેવો નહિ જો તે રવનાર સંખ્યાંતર એમ ન કદ પણ વેષાળ હનાર એમ કહે જે આ ક્રમ્યા ધવળ નિગંધને માટે રહેવા દેવો છો તે વેષાળ સેનારને સેખ્યાંતર ગણી તેનો આહારપાળી લેવા નહિ જો વેષનાર ને સેનાર બન્ને એમ કહે, હ્યા હમે બન્નેને સેખ્યાંતર ગણી તેમનો આહારપાળી બન્નેનો લેવો નહિ ॥ ૨૩ ॥ ઉપર સેખ્યાંતરનો આહારપાળી ન લેવા માધી વહુ રહે તે સ્વાનકની આજ્ઞા માગવાની વિધિ કદ છે ॥

અર્થ ॥ ૨૪ ॥ દિં વિયદા । ધૂં મેટી વહી । નાં પીસાને । કું ઘેર । ઘાં રહેનારી આદિકા । સાં છે । વિં પત્ની । યાં જે મેહની । ઓં (મહાપ્રદ) આજ્ઞા । અં માગવી હોય । કિં ટુ કદરુ । પુ વહી । વિં પીસાનો । ઘાં ૨૨ માં પાઠાન્તર સુખદ ૨૩ માં માગવો

अथवा । मा० भाइनों । वा० अथवा । पु० पुत्रनों । वा० बळी । से० ते । वि० बळी । या० जे । बहुना । आ०
आज्ञा । ओ० लेवी ॥ २४ ॥

मूळपाठ ॥ २४ ॥ विहवधूया नाथकुलवासिणी, सा वि यावि ओगहं अणुन्नवेयवो.

किमङ्ग पुण पिआ वा जाया वा पुत्ते वा, से' वि यावि ओगहे ओगेण्हियवे ॥२४॥

भावार्थ ॥ २४ ॥ विधवा दीकरी पीताने घेर रहे छे, जे श्रविका एण छे तेनी आज्ञा मागवी तेनी साथे तेना पीता के
भाइ के पुत्र एम वेहुनी आज्ञा मागी स्थानकमा उत्तरवुं ॥ २४ ॥ ए वस्तीने विषे अवग्रह मागवो कळो ते तो विहार करता
अटवीमां पण साधु रहे त्या अटवीमां रहेतां आज्ञा मागवी ते फहे छे.

अर्थ ॥ २५ ॥ पंथने विषे । वि० बळी रहेतां । ओ० अवग्रहनी आज्ञा । अ० मागवी होय ॥ २५ ॥

मूळपाठ ॥ २५ ॥ पहिए' वि ओगहं अणुन्नवेयवे' ॥ २५ ॥

भावार्थ ॥ २५ ॥ पंथने विषे रहेतां त्यां पण अवग्रहनी आज्ञा मागवी, एटले मार्गने विषे वृक्षादिकनी तथा वृक्षादिकने

१ H (एच) णियं. २ Hadd (एचमां वधारे) सिया. ३ H (एचमां) से य दोवि उमाहं ओगिण्हियव्वा.
४ P B (पीबी) वहिए, T (टी) पहे. ५ T. हो यब्बो. ६ H adds (एचमां वधारे) सिया.

વિષ પ્રયમ વંથી આદિક રહેલો હોય તેની અવગ્રહની આજ્ઞા માગવી ॥ ૨૫ ॥ ઉપર સ્થાનકની આજ્ઞા માગવી કરી રહે વેણાદિ
કાને વિષે આજ્ઞા માગી રહેવાનો અધિકાર કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૨૬ ॥ સેં તે સાધુ ધ્વની સાધી । રં રાના । પં કાઢકરે । બીજાનો રાગ્યાધિકૃત થયો છે । સં પ્રયમના
રાજાની સ્થિતિ તુની નથી । અં વાલો કરનાર યાદમોના સમયાગ થયા નથી । અં અન્વ થસવા હતા તે રાજા પ્રમુત્ત વિદેહ
થયા નથી । અં હમી કોઈ બીજા દેશના રાજાપ । પં રાગ્ય લીધું નથી । સાધુનું શ્રીછુ થવ રાત્રવાને અર્થે । સં તે
સાધુને । પં ધ્વની તૈજ । ઓં આગતો અવગ્રહ । પું જે પૂર્વેથી । અં આજ્ઞાપ કરી । ધં વાઙ્મકા વર્ણયે સહિત । બિં
રહેલો કેટલો કાઢ તે કદ છે । અં ઝગાછગે । સં યોદ્ધોકાલ । અં ધ્વની । ઓં પૂર્વજા રાજાની આજ્ઞાપ પડે છે જ્યાં જાગે
નવો રાજા આવતાં સમે ॥ ૨૬ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૨૬ ॥ સે 'રક્ષપરિચદેસુ સંયમેસુ અધોગમેસુ અધોહિમેસુ અપરપરિગગહિયસુ

સ એવ યોગગ્રહસ્ત પુષ્પાણુશ્રવણા વિદુદ અશ્લાસન્દમત્રિ ઓગહે ॥ ૨૬ ॥

માર્થ ॥ ૨૬ ॥ તે સાધુ સાધીપ, રાનાપ કાઢ કર્યો ને બીજાનો રાગ્યાધિકૃત કર્યો છે એમ રાજ્યમાં કેરકાર થયો
૬ H (૫૫) રાય

છે પણ હજું પ્રથમના રાજાની સ્થિતિ તૂટી નથી, માફ્યોના માગ વેચ્યા નથી, અન્ય વંશના રાજા વિચ્છેદ થયા નથી, હજુ તે દેશનું વીજા વંશના રાજાએ રાજ્ય લીધું નથી તેને વિષે સાધુનું ત્રીજું વ્રત રાસવાને અર્થે આગલા રાજાની અવગ્રહની આજ્ઞાએ જ્યાં હને વીજો રાજા રાજ્યપર આવે ત્યાં લગે રહેવું કલ્પે ॥ ૨૬ ॥

અર્થ ॥ ૨૭ ॥ સેં તે સાધુ વહી સાધ્વી । ૧૦ રાજ્ય । ૫૦ ફેરફાર થયો પટલે નવો રાજા માદિએ વેઠો । અં પૂર્વલા રાજાની સ્થિતિ તૂટી છે । વોં સગા સંબંધીએ માગ વેઠેલી લીધા છે । વોં અન્ય વંશના રાજા પ્રમુલ્ક વિચ્છેદ થયા છે । ૫૦ વીજા વંશના રાજાએ । ૫૦ રાજ્ય લીધું છે । ખિં સાધુનું । માં ત્રીજું વ્રત રાસવાને । અં અર્થે । દોં વીજીવાર । પિં વહી । ઓં અવગ્રહની । અં આજ્ઞા માગી રહેવું । સિં હોય ॥ ૨૭ ॥ સિં ૫૫ । વેં હું કહું છું ॥

મૂલપાઠ ॥ ૨૭ ॥ સે 'રક્ષાપરિયટ્ટેસુ અસંથડેસુ વોહિવેસુ પરપરિગહિયેસુ ત્રિ-
કલુનાવસ્ત અટ્ટાએ દોંચં પિ ઓગહે અણુન્નવેયવે સિયા' ॥ ૨૭ ॥ તિ વેમિ

માત્રાર્થ ॥ ૨૭ ॥ તે સાધુએ રાજ્યમાં ફેરફાર થતાં પટલે જુનો રાજા ગુજરી જતાં નવો રાજા થયો પટલા પૂર્વલા રાજાની સ્થિતિ તૂટી, સગાસંબંધીએ માગ વેઠેલી લીધા, અન્ય વંશના હતા તે રાજા પ્રમુલ્ક વિચ્છેદ થયા, વીજા રાજાએ રાજ્ય

૧ H (પત્ર) રામ . ૨ H adds (પત્રમાં વધારે) સિ વેમિ.

मर मीपु तो सपुनु धातुं द्रत रासचाने मर्गे, चीमीवार नबा राजानी आझा पागवी ॥ २७ ॥ एम सुभर्मास्वामि करे छे,
जेम मे पहारीर देर समिय मीपुअपुं हतु तेम हे नपू ! तुन मरये करुं ॥

मर्प ॥ ७ ॥ २० व्यरहारनो । स० सातपो । ३० उरेसो । स० पुरो यपो ॥ ७ ॥

नूलपाठ ॥ ७ ॥ ववहारस्त सत्तमो छेसथ्यो समत्तो ॥ ७ ॥

भाचार्य ॥ ७ ॥ व्यरहार मृवनो सावपो उरेसो पुरो यपो ॥ ७ ॥

॥ ववहारस्स अट्टमो उद्देसओ ॥

व्यवहारसूत्रनो आठमो उद्देसो.

अर्थ ॥ १ ॥ गा० घरने विषे । ए० खुवदकाळ । ए० आषाढमास (पावस) वर्षास्तु पहेलां अने कार्तिक चोमासु ।
 त्रि० पडिकम्या पळे (पळुसण पळी) । ता० ते । गा० घर । ता० तेना । ए० प्रदेश (माहि बहार थको दूर जग्या दूर
 आसनने विषे) । ता० ते स्थानकना । उ० अवकाशना आंतराने विषे । ज० जे जे । से० सेज्या । सं० संथारो । ल० मळे ।
 त० ते । त० ते । म० माहरो । ए० वळी । सि० छे । ये० स्थिबर । ए० वळी । से० तेने । अ० आज्ञा दीएतो । त० ते
 सेज्या संथारो । ए० वळी । सि० तेनोज होय । ये० स्थिबर । ए० वळी । से० तेने । नो० न । अ० आज्ञा दीएतो । ए०
 ए० । से० तेने । क० कल्पे (सज्ञायादिक) । आ० दिवस । रा० रात्रीए । से० सेजा । सं० संथारो । ए० ग्रहवो ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ गाहा^१ उट्टू^२ पळोसविए. ताए गाहाए^३ ताए पएसाए ताए उवास-

न्तराए जमिणं सेज्जासंथारंगं लभेज्जा, तमिणं तमिणं ममेव सिया. थेरा य से
 अणुजाणेज्जा, तस्सेव सिया. थेरा य से नो अणुजाणेज्जा, एवं से कएइ

? H (एच) गिह. २ H (एच) रुहु. ३ H (एम) गिहाए. ४ notin T. (दीपां नथी). ५ H adds
 (एचपा वधारे छे) नो तस्सेव सिया.

આહારાદ્વિપાણ સેક્ષાસંચારગ પન્નિગાહેત્તપ ॥ ૧ ॥

પાર્શ્વ ॥ ૧ ॥ આપારપાસ પાવસ વર્ષાશ્વિનુ વરૂણાં ને કાર્તિક ચોપાસું પદિકમ્યા પછી ઘરને વિગ, તે ઘરની માંહિઆ કે
 શારદા મશ્વ કે દૂર આસનન વિગ, તે સ્વામ્નના અવકાશના આંતરાને બિંબે જે જે સેગ્યા સંધારો મંત્રે તે તે ઝાંધરી વસ્તુ હે
 એ દિવ્ય કદ, પણ ઓ ગુરુ તને આજ્ઞા કરીપ તો તે સેજા સંધારો મમુલ્લ તેને લેવા કલ્પ ને ઓ સ્થિર ને ચીનો લેવાની
 માત્રા ન આપ તો તેન લેવા કલ્પ નહિ પણ તેને આજ્ઞા લીધા પછી રાત્રિ દાંબસ સેજા સંધારો સેવો કલ્પે ॥ ૧ ॥ ઉપર
 સના સંધારો લેવાની વિધિ કરી રહે જ્યો સેજા સંધારો લેવો તે આખી કરે છે ॥

અર્પે ॥ ૨ ॥ સેં ને । મં યયાયોગ્ય । લં લઘુકાય યોમ્ય । સં સજા । સં પાટ । ગં ગર્વે (ગોવે) । ળં જે ।
 વં વની । ષિં ક્રોદ સર્પે છે । ઇં પદ્મ । રં રામે કરીને । ઓં તપાદીને તપાદીને । જાં ક્યાંતને પ્રદીને । યં એક
 દશદાના વંદે (વિસાન) । બાં અપના । દું વે દશદાના વંદે । ઘાં મયથા । સિં વ્રણ દશદાના વંદે । વાં અથવા
 વાળે । યં શરીર (પટલે ગામવાં ન મલેનો પરગામથી એક ત્રિવસના વંદે યકી આખલુ કલ્પે) । યં ય । મેં
 મારર । રેં રીપાંત્રે । મિં તનાંત્રે । ધં મોંત્રે ॥ ૨ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૨ ॥ સે અહાલક્રમગ સેક્ષાસંચારગ ગર્વેસેક્ષા, જે વ્યક્તિયા પ્રગોણ હત્યેણ

ओगिज्ज^१ जाव एगाहं वा दुयाहं वा तियाहं वा परिवहित्तप, एस मे हेम-
न्तगिम्हासु नविस्सइ^२ ॥ २ ॥

भार्य ॥ २ ॥ ते साधु लघु हलका पाट संथारो गवेसे (शोधे) जे ते एक हाथे उपाडीने एक दहाडाना, वे दहाडाना अथवा ऋण दहाडाना पंथे (मार्गे) लइ जवा समर्थ छे एवो हलको सेजा संथारो शीयाळ उनाळा पाटे मेळवे (अथवा ते गाममा न मळे तो परगामपी एकयी ऋण दिवसना पंथे करी मेळवे) ॥ २ ॥

अर्थ ॥ ३ ॥ से० ते साधु । य० वली । अ० यथायोग्य । ल० नानो हलको । से० पाट । सं० डाभादिक संथारो । म० गवेसे । जं० जे पाट प्रभुत्व । च० वली । कि० कोइ साधु साध्वी समर्थ होय । ए० एक । इ० हाथे करी । जो० उपा-
डीने । जा० व्योहने । ए० एक दहाडाने पंथे २ । (एक विसाने) । अ० मार्गे । प० वही शंके (पडले जो गाममाहि न मळे तो परगामपी एक दीनयी ऋण दीनने पंथ धकी आणवो कल्पे) । ए० ए पाट प्रभुत्व । मे० भारे । वा० वर्षाकाळने पाटे । म० काम आवशे ॥ ३ ॥

मूळपाठ ॥ ३ ॥ से य अहालहुसगं सेज्जासंथारगं गवेसेज्जा, जं चक्किया एगेणं हत्थेणं

१ H (एचमां) ओगिज्जिय २. २ Hadda (एचमां वधारे) अट्ठमाणं. ३ जर्पेन बुक्कां आ सत्त वे जा पछी मुकेल छे.

अधिगच्छ' जाय एगाह' एगाह' अद्वाणं परिवहित्तए, एस मे वासावासासु'
अविस्सई ॥ ३ ॥

मादार्थ ॥ ३ ॥ हे साधु नानो रहको पाट संघारो नवेये के जे एक हाये करीने छपाहीने एक दिवस (हे दिवस,
अथ दिवस) ना पयने बिपे माँगे बरी छरुवा समर्थ होय. ते पाट संघारो मारे बर्बासुमां कायनो होसे (मायमां न मळे तो
बराबरी लावे) ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ ४ ॥ से० हे साधु । अ० यथायोग्य । ल० अथु रहको । से० पाट । स० संघारो । भा० गर्वये । अ० जे ।
घ० बनी । कि० कोइ समर्थ होय । ए० एक । इ० हाये करी । ओ० करीने २ । भा० ब्यालये । ए० एक बराबाना पंये ।
वा० अथवा । दु० हे दिवसना पंये । वा० अथवा । वि० अथ दिवसना पंये । दा० अथवा । व० चार दिवसना पंये । बा०
अथवा । पं० पांच दिवसना पंये । बा० बन्नी पटला कळी । अ० पंथ कळी भाजे अथवा । पं० बरी नके पटले गायमां न
मळे तो परगामयी भाजे । ए० ए सेवा संघारो । मे० मारे । दु० बरबती । बा० बर्बासु । य० कामनो होसे ॥ ४ ॥

१ H (एयमां) अगिगिस्स २ P without २ (पीमां (२) मयी) २ T. H (टी एयमां) एगाह' वा इयार
वा तियाई वा म ३ H (एयमां) वासासु ४ This sutra is pub before ३ in G B'd' .

मूळपाठ ॥ ४ ॥ से अहाबहुसंगं सेजासंथारंगं जाएजा, जं बाकिया एगेणं हत्थेणं ओ-
गिज्जं जाव एगाहं वा दुयाहं वा तियाहं वा पञ्चगाहं वा अ-

द्धाणं परिवहित्तए, एस मे बुद्धावासासु त्रविस्सइ ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ जे साधु लघु हलको जेवो पोताने जोइए तेवो पाट संथारो गवेणे जे एक हाथे करी उपाडीने एक दहा-

डाना, ते दहाडाना, त्रण दहाडाना, चार, पांच दहाडाना एटला दूर पंथने विषे उपाटवा समर्थ होय (अथवा गाममांथी न
पळे तो परगामयी लाये) जेथी ते पाट संथारो मारे वधती वर्षारुमां काम आवे ॥ ४ ॥

अर्थ ॥ ५ ॥ ये० स्थिवरने । ये० स्थिवरनी । भू० भूमिकां । प० प्राप्त हुवाने एटला उपगारण मेलववा । क० कल्पे ।
द० दांदो । वा० अथवा । अ० भट ते पात्रा । वा० अथवा । छ० छत्र (ते गस्तकने विषे धरवानो कपडो) । वा० अथवा ।
म० मात्रीयो (पेशाबनु भाजन) । वा० अथवा । ल० लाकडी । वा० अथवा । च० चर्म । वा० अथवा । च० चर्मनो । प० कटको । वा० वळी । अ० नथी । वि० विरह एटले धरनो धणी ज्यां छे त्यां । ओ० तेवा
स्थानके उपली चीजो । ठ० मुकीने स्थिवर साधु । गा० गृहस्थना । कु० घेर । पि० भातपाणीने । प० अर्थे । प० घरमां
पेसे । वा० अथवा । नि० नीकळे । वा० वळी । क० कल्पे । जं० वळी ते साधुने । सं० भिक्षा लइने । चा० पाछो वळे ते

१ H (एच) गवेसेजा. २ H (एच) ओगिस्सिय २. ३ H (एच) पञ्चाहं वा दूरमवि अ.

નાર જેને ઘેર રૂપગરણ મુશ્કયા છે તેની । દોઠ વીંતીનાર । પિઠ વઢી । ઓઠ માગીને રૂપગરણ (શાપરસા યોગ મોગવે અવના) । ૧૦ છાંદે ॥ ૫ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૫ ॥ ઘેરાણં ઘેરજૂમિપત્તાણં કપ્પદ્દ દણદ્દપ્પ વા જાણદ્દપ્પ વા છત્તપ્પ વા મત્તપ્પ વા

સટ્ઠિયા' વા' પેલે વા' વમ્મે' વા' વમ્મપલ્લિહુયણપ્પ વા અધિરહિય્પ્પ ઓષાસે

ઠવેન્તા ગાહાવદ્દુલ્લપ્પ પિણુવાયપન્નિયાપ્પ' પધિસિત્તપ્પ વા નિક્કલ્લમિત્તપ્પ વા

કપ્પદ્દ પ્પહં સનિયદ્દવારીણં દોષ્ઠ પિ ઓગહં અણુલ્લવેન્તા' પરિહરિત્તપ્પ ॥ ૫ ॥

માર્ગાર્થ ॥ ૫ ॥ સ્થિત્તર સ્થિત્તરસ રહા તેને વાંદો, પાત્રા, ઉત્તર (તે માંચે શાંકુશાંતું કપ્પદ્દ), (પાટીનું માનન), પાત્રીયો, જાકરી, (વેસરનાની પાટકી), વલ્લ (પંડેલી), (પંડેલીનો પદ્ધતો વાષ્ણવાની દોરી), વર્મ, (વર્મની કોયલ્લી), વર્મનો કટ્ઠકો ૫ વીંતી રાત્રીની કલ્પે હવે સ્થિત્તર પદ્ધત્તા છે તો રૂપભા રૂપગરણ ક્યાં ઘરનો ઘણી છે તેવા સ્થાનકે મુક્તીને રૂપસ્થાને ઘેર મન્નપાણીને ઝવેં પેસે અથવા નીકલ્લે અને મીસા સડને પાછા ફરતાં જેને ઘેર રૂપગરણ મુશ્કયાં છે તેની વીંતીનાર આજ્ઞા માર્ગીને તે રૂપગરણ (મોગવે કં) છાંદે ॥ ૫ ॥ ઉપર રૂપગરણ સેવા આધી કલ્પું હવે રૂપગરણ સેવાની વિધિ કહે છે

? H (એવમા) યં ૨ Hadda (એવમાં વપારે) મિસિં ૩ Hadda (એવમાં વપારે) વેલ્લપિલ્લિપિલ્લિ ૪ H (એવ) મ્મં ૫ Hadda (એવમાં વપાર) વમ્મકોસં ૬ H (એવ) વપાપ્પ ૭ Hadda (એવમાં વપાર) પરિહારં

अर्थ ॥ ६ ॥ नो० न । क० कल्पे । नि० साधु । वा० कळी । नि० साध्वीने । वा० कळी । पा० पादीयारो । वा० अथवा । सा० सेव्यांतर । सं० संबंधी । वा० कळी । से० पाट पाटला । सं० संथारो दाभादिकनो । दो० बीजीवार । अ० कळी । ओ० अवग्रह (आज्ञा) । अ० माभ्याविना । व० बीजे स्थानके के माभ । नी० लड़ जवो कळी कल्पे नहिं ॥ ६ ॥

मूळपाठ ॥ ६ ॥ नो कप्यइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा पाडिहारियं वा सागारिय-

सन्तियं वा सेज्जासंथारंगं दोच्चं पि ओगहं अणणुन्नवेत्ता बहिया नीहरित्तए ॥६॥

भावार्थ ॥ ६ ॥ साधु अथवा साध्वीने पादीयारा अथवा सेजांतरना थको पाट पाटला के संथारो बीजीवार मालवणीनी आज्ञा माभ्याविना बीजा स्थानके के वहारगाम लड़ जवो कल्पे नहिं ॥ ६ ॥ हवे केम कल्पे ते कहे छे ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० कळी । पा० पादीयारो । वा० अथवा । सा० सेव्यांतर । सं० संबंधी । वा० कळी । से० पाट पाटला । सं० संथारो । दो० बीजीवार । अ० कळी । ओ० आज्ञा । अ० माभ्याने । व० वहार । नी० काढवो कल्पे ॥ ७ ॥

? As H adds (एचमां वधारे) वा सागारियसन्तियं वा, so no separate sutra in put for it as in G. Edition (पाटे तेनुं ननुं सूत्र वर्मन नुक मुजब मुबधुं नथी.)

भूळपाठ ॥ ७ ॥ 'कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा पाटिहारियं' वा सागारियस-

न्तियं वा सेल्लासथारगं दोच्चं पि ओग्गह अणुल्लवेसा वहिया नीहरित्तप्प ॥७॥

प्राकार्य ॥ ७ ॥ साणु साखीने पाटीयारो ने संजातर यक्को कीवेल्ल सेजा सवारो वीजीवार भाडा मणीने बहार ऊइ
अओ कस्ये ॥ ७ ॥ उपर सेवानी विधि करी हवे ते उपकरण पाछा सोंपे ने पाछा सोंप्या वळी बळी मोसबवानी विधि
करे छे ॥

मर्थ ॥ ८ ॥ नी० न । क० कस्य । नि० साधुने । वा० मबवा । मि० साखीने । श० बळी । वा० पाटीयारो । वा०
अयवा । सा० सेव्यांतर । स० यक्को । वा० बळी । से० पाट । सं० संवारो । स० सर्वे पोवानो । अ० पाछो मापीने ।
दा० वीजीवार । अ० बळी तेनी । ओ० भाडा । अ० पाय्या विना । अ० भोगबवो न हस्ये । क० कस्ये । अ० भाडा
पागाने ॥ ८ ॥

१. Instead of words "कप्पइ मधुल्लवेसा" At the end of sutra 6, H has a separate sutra 7
Trans of this in P B b (एष ने P B b मा ६ वा सुत्रेने छेरे "कप्पइ मधुल्लवेसा" ने पदछे ७ यो पुन अलग
मापेच्छ छे), २ A II adds (एषयां वपारे) "वा सागारियसन्तियं वा" so so separate sutra is put for it as in
(1. Edition (अर्धेन बुद्धनी पाकक उपसा वृत्तनु अर्धं पुन वृत्तं नवी)

मूळपाठ ॥ ८ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा पाडिहारियं वा सागारिय-
सन्तियं वा सेल्लासंथारंगं सव्वपणा^२ अप्पिणित्ता^३ दोच्चं पि^४ ओगहं अणुत्त-
वेत्ता अहिट्ठित्थए, कप्पइ अणुत्तवेत्ता^५ ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ साधु साध्वीने पाटीयारो के सेल्लांतरनो यको सेजा संथारो प्रथम लीधेल ते पाछो तेमने सोंपीने बीजी
वार तेमनी आज्ञा माग्या विना भोगवचो न कल्पे. आज्ञा मागीने भोगवे ॥ ८ ॥ उपर पाट पाटला वगेरे आश्री कहुं. हवे
स्थानक आश्री अधिकार दहे छे ॥

अर्थ ॥ ९ ॥ नो न । क० कल्पे । नि० साधु । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० वली । पु० प्रथमयीज । ए०
वली घणीनी आज्ञा माग्याविना । ओ० अवग्रह सेजा संथारो प्रसुल । ओ० प्रदबोने । त० ते वार । ए० पछी । अ० आज्ञा
मागवी कल्पे नहि ॥ ९ ॥

१ As H adds (एचमां वधारे) “वा सागारियसन्तियं वा” so no separate sutra is put for it as in G.
Edition (जर्मन सुत्र मुजव तेथी नहुं सुत्र मुक्कं नथी.) २ H (एच) पचप्पिणीत्ता. ३ H adds (एचमां वधारे) तमेव. ४
Instead of these words H has a separate sutra (एचमां उपळा शब्देने बदले नीचे मुजव नहुं सुत्र छे) “ कप्पइ
निगन्थाण वा निगन्धीण वा पाडिहारियं वा सागारियसन्तियं वा सेल्लासंथारंगं पचप्पिणित्ता दोच्चं पि तमेव ओगहं
अणुत्तवेत्ता अहिट्ठित्थए.”

मूळपाठ ॥ ९ ॥ नो कप्पइ निगन्धीण वा पुव्वामेव ओगगह ओगी

द्धित्ता तओ पहा अणुसवेत्तए ॥ ९ ॥

भाषार्थ ॥ ९ ॥ साधु साध्वीने स्वानक सेमा संधारो (आझा मिना) प्रथमधीन प्रहीने ते वार पछी आझा मागची कस्ये नहि ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ १० ॥ इ० इत्ये । नि० साधु । वा० अयसा । नि० साध्वीने । वा० बन्दी । पु० प्रथमधीन । ए० बन्दी । ओ० स्वानक सेमा संधारा प्रमुत्तनी । अ० आझा मागिने । इ० तेवार । ए० पछी । ओ० ते वीजो सेवी कस्ये ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ कप्पइ निगन्धीण वा पुव्वामेव ओगगह अणुसवेत्ता

तओ पहा ओगिण्हत्तए ॥ १० ॥

भाषार्थ ॥ १० ॥ साधु साध्वीने स्वानक सेमा संधारो खेवानी आझा मागिने तेवार पछी ते वीजो सेवी कस्ये ॥ १० ॥
उपर समुच्चय श्रुतु इवे विशेष कारण इदे छे ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ अ० इवे । पु० बन्दी । ए० एम । जा० जाणे । इ० ए प्रिन प्रत्तने पिदे । स्व० निवे । नि० साधु । वा० अयसा । नि० साध्वीने । वा० बन्दी । नो० मची । सु० मळसा सुत्तय । पा० पाहीपारा । से० सेमा (स्वानक पाट पाटसा) । से० दायार्थिक संधारो सुत्तय मम्म्यो नही केम्मेके वीजा पंवीलोक स्वानक वगेरे इद म्मीइ सेवी वीजो न म्मी ।

चि० एम । क० करीने । ए० एम । ण्० इत्यादिक कारणे । क० कल्पे । पु० प्रथम (एटले घणीनी आज्ञा माग्या विना) ।
 ए० वळी । ओ० स्थानकादिक । ओ० लइने । त० तेवार । प० पछी । अ० आज्ञा ले एम करतां कदाचित् सेत्रा संथारानो
 घणी कोपे ते वारे आचार्य साधुने वारे । मा० एम न करो । व० ने वाना न करो । अ० हे आर्य । व० करो तमे एटले
 एकतो एनी वस्ती ग्रहीने वीजो । अ० फरस कठोर वचन भाखोछो एम न करो एम । अ० मीटे वचने करीने चन्नेने
 संतोष । सि० पमाडे ॥ ११ ॥

मूळपाठ ॥ ११ ॥ अह पुण एवं जाणेंजा । इह खलु निगन्थाण वा निगन्धीण वा
 नो सुलजे पान्हारिए' सेज्जासंथारए ति कट्टु एव एहं कप्पइ पुव्वमेव ओगगहं
 ओगिण्हित्ता तओ पहा अणुन्नवेत्तए मा' वहउ' अज्जो, वह' अणुलोमेणं,
 अणुलोमेयवे सिया ॥ ११' ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ इहे वळी एम जाने जे इहां निगन्तने विषे निथे साधु साध्वीने स्थानक पाट पाटला दाभादिक सं-
 थारी सुलभ न मळे केपके पंधि आदिक उत्तरवांतुं स्थानक वगेरे प्रथमयी रुइ लीए जेयी एहं वीजुं न मळे माटे एम ते

१ H omits (एचमां नयी) पाठि . २ H (एचमां) मा दुइवो अज्जो वचियं अणुं . ३ P वयि . ४ This edita
 in G. Edition is put with 10 (दसना मेगुं आ सूत्र ज्येन नुक्कां छे .)

કારણે પશ્ચા સ્વાનક આદિકની ધર્મની આજ્ઞા મામ્યાવિના ઉપલી ધીજો સ્મીપ ને તેવાર પછી ધર્મની આજ્ઞા સીપ, પ
 કરતાં કદાચિત સેના આદિકનો ધર્મી સેઝ્યાંતર કોપે ને સાધુને સેઝ્યાંતરને માશેમાદિ બોલાવાલી યાય તે વારે આચાર્ય
 સાધુને માર ને કહે તમે યમ ન કરો દે આર્યો ? તમે મે વાના કરોછો તે એક તો પશ્ચી વસ્તી (સ્યાનક) ગ્રહી રહ્યા છે ને
 મીનું તેને કટોર વચન કહો છો યમ મે વાના કરોમાં યમ મીઠે કથને કરી વર્ન્નને આચાર્ય સંતોષ પમાદ ॥ ૧૨ ॥ હવર
 સ્વાનકનો અધિકાર કહ્યો તે સાધુ ગૌધરી કરે ને તેમ કરતાં કોઇએક ઉપગરણ ચાલી વ તે ધર્મી રહે ઉપગરણ નાક્યાનો
 અધિકાર કહે છે ॥

અર્પ ॥ ૧૨ ॥ નિં સાધુ । યં વલી । ગાં પ્રસ્યના । કું ધરને વિષ । પિં આશરને । પં અર્વ । અં પેસે ।
 અં યથાયોગ્ય । સં કોઇએક નાના (મોટા) । હં ઉપગરણની । જાં જાતિ । પં પરીગદ । સિં રોય (વિસરી રોય) ।
 તં તે ઉપગરણ । યં વલી । કેં કોઇએક । સાં સાધર્મિક । પાં વેલ્લ । કં કલ્પ । સેં તેરને । સાં પ્રસ્યવનો (હે)
 યક્ષો । કં યમ કહીને । ગં ધરીને । જં બીજાં । ઇં બલી તે । અં માંશોયદિ । પાં વેલ્લે । હં વિદાં । યં વલી ।
 ઇં યમ । યં કહે । રં એ પ્રસ્યલ્લ । મેં રે । અં અરો આર્યો ? । કિં છુ કાંઈ । યં જાણો છો એ ઉપગરણ ધર્મારો છે
 રુ કરનો છે તે વાર પછી । સં તે સાધુ સાધ્વી । યં વલી । યં બોલે । પં રા ઓઝકપું તે વારે બોલુ છે । તં તેરને ।
 ઇં વલી । પં વેલો । સિં રોય । સેં તે । યં વલી । યં કહે । મોં ન । પં જાણીએ અમે એ ઉપગરણ કેરુ છે તો ।
 રં તે । નોં ન । અં પોતે । પં મોગર્ભે । નોં ન । અં અનૈરાત્તે । યાં રીપ । પં પર્કાત કમ્યા । યં ધર્મી । કાં
 પ્રામુક નિર્દોર્ભે । યં પરિક્ષની જગ્યાપ । પં પરલ્લખો । સિં રોય ॥ ૨૨ ॥

मूढपात ॥ १२ ॥ निगन्थस्स ए^१ गाहावइकुलं विण्णवायपक्कियाए अणुपविट्ठस्स अहा-
 बहुसए उवगरणजाए परिब्बट्ठे सिया. तं च केइ साहम्मिए^२ पासेज्जा, कप्पइ
 से सागरकरं गहाय जत्थेव^३ अन्नमन्नं पासेज्जा तत्थेव एवं वएज्जा । इमे भे
 अज्जो किं परिन्नाए ? से य वएज्जा । परिन्नाए, तस्सेव पडिणिज्जाएयव्वे
 सिया. से य वएज्जा । नो परिन्नाए, तं नो अप्पणा परिभुञ्जेज्जा^४ नो अन्न-
 मन्नस्स^५ दावए. एगन्ते बहुफासुए थण्हिले^६ परिट्ठवेयव्वे सिया ॥ १२ ॥

भार्य ॥ १२ ॥ साधु ग्रहस्थने घर आहारने अर्थे पेसे त्यां कोइ नानी (मोटी) उपगरणनी जाति पडी जाय जे
 उपगरण कोइ एक सार्धर्मिक साधु देले ते सार्धर्मिक साधुने ग्रहस्थना थकी ते वस्तु ग्रहीने ज्या धांदोमांहि साधु एक बीजाने
 देले त्या एम कहे हे आर्यो ? तमे आ उपगरण केहेना छे ते वावत कांइ जाणो छो ? ते साधु कहे हा अमे ओळख्यो ए
 अमारो उपगरण छे तो ते उपगरण तैने आपे, जो ते एम कहेके ए कहेनो छे ते अमे जाणता नथी तो ते उपगरणनो काव-
 नार साधु पोते ते न योगवे तेमज अनेरा साधुने दीए नहीं गण एकांत घणी फासुक (निर्दोष) थंडीलनी जग्याए (प्रदेश

१ H omits (एचमां नथी) गं. २ H (एच) म्मिया. ३ H adds (एचमां वधारे) ते. ४ H (एच) इमं ते.
 ५ H (एच) भुञ्जए. ६ H (एच) अनंति. ७ H (एच) पदेसे पहिलेहिता परिं.

वहिलेहीने) परठवे ॥ १२ ॥ एतो उपगरण विसरी भवानु गोचरी गथा आभी कणु तेतो सत्राय पण कर वे भयी इहां :
सच्छायनी भूमिकाने विप कोइ उपगरण विसरी आय ते आभी करे छे ॥

अर्थ ॥ १३ ॥ नि० सापुने । न० बळी । ब० (गणादिक) बाहार । वि० वियार । भू० भूमिमायी । वा० अथवा ।
वि० बिहार । भू० भूमिमायी । वा० बळी । नि० नीयव्यां यकां । अ० यथा योग्य । छ० लघु । उ० उपगरणनी । आ०
जाति । प० विसारक । सि० होय । तं० ते । व० बळी । व० कोइ एक । सा० सावर्भिक साधु । पा० वेत्ते । क० कल्पे ।
से० देने । सा० युइस्य । क० वळी । ग० ग्रहीने । ज० बर्षा । ए० बळी ते । अ० माहोर्माहि । पा० वेत्ते । त० त्यां । प०
बळी । ए० एम । द० करे । इ० ए प्रत्यय । मे० हे । अ० आप्ते । । कि० हु कोइ । प० आजो छो के आ उपगरण केनो
छे । से० ते । य० बळी । ब० करे । प० हा ओम्भक्यो । त० ते वेइनो होय वेइने । ए० बळी । प० वेवो । सि० होय ।
से० ते । य० बळी । द० करे । ना० न । प० आणीए प केइने छे तो । त० ते । नो० न । अ० पोते छावनार । प० भो
गवे नहि । नो० न । अ० अनेराने बळी । दा० दीए । प० एकांत । ब० घणी । फा० निर्दोष । य० धरीकनी जग्याए ।
प० परठवरी । सि० होय ॥ १३ ॥

मूठपाठ ॥ १३ ॥ निगगन्धस्स णं धाहिया वियारमूमिं वा विहारमूमिं वा निक्खन्तस्स

अहाल्लहुसए उधगरणजाए परिभट्टे सिया त च केइ साइम्मिएं पासेब्बा,

कपपड से सागारककं गहाय जत्थेव' अन्नमन्नं पासंज्जा तत्थेव एवं वएज्जा ।
 इमे भे' अज्जो किं परिन्नाए ? से य वएज्जा । परिन्नाए, तस्सेव पणिणिज्जाएयवे
 सिया, से य वएज्जा । नो परिन्नाए, तं नो अप्पणा परिभुअंज्जा' नो अन्नम-
 न्नस्स' दावए. एगन्ते बहु फासुए थएिस्से' परिट्टवेयवे सिया ॥ १३ ॥

भावार्थ ॥ १३ ॥ साधु वहार वियार भूमीके विहार भूमीने विषे निकळता यका कोइ लघु उपगणनी जाती विसरी जाय
 ते चीजने कोइ साधर्मिक साधु देखे तो ग्रहस्थना यकी ते चीज लेवी कल्पे. पछी ज्यां मांहीमाही साधु एकवीजाने देखे त्यां
 एम कहे अहो आयो ? आ उपगण तमारो छे ? जो ते एम कहे के ते उपगण ओळख्यो तो ते जेहनो होय तेने सोंपी दीए.
 जो ते एम कहे के अमे जाणता नथी जे ए कहेनो छे तो ते उपगणनो लावनार पोते भोगवे नहिं, बीजा साधुने आपे नहिं,
 पण एकति घणी निर्दोष थंडिलनी जम्माए (पुंजीने) परठवे ॥ १३ ॥ ते साधु साध्वी तो विहार करे ते भणी विहार क-
 रतां उपगण पड़े ते अधिकार कहे छे ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ नि० साधुने । ण० वळी । गा० एक गामथी । गा० बीजे गाम । दू० विचरतां यकां । अ० अनैरो कोइ ।
 उ० उपगण । जा० जाती । प० विसरी । सि० जाय । तं० ते उपगण । च० वळी । के० कोइ । सा० साधर्मिक साधु ।

१ H adas (एचमां वधारे^१) ते. २ H (एच) ते. ३ H (एच) 'भुज्जए. ४ H (एच) अनेहिं. ५ H
 (एचमां) पदेसे पहिलेहिता परिं.

पा० वेत्से । क० कट्ये । से० ते वस्तु । सा० मूरस्य । क० मकी ज्ञानीने वेनी आवा मगीने । ग० ग्रहे । दू० घणे दूर वेगळे ।
 पा० वनी । अ० माले । प० जाम । ष० ह्यां । ए० बढी । अ० माहोर्माहि । पा० वेत्से । त० म्यां । ए० यन्मी । प० पद
 दुं । व० कद । इ० ए । मे० हे । अ० आर्पो आ उफरण कोत्रु छे ते बापव । कि० द्यु । प० जाजो छो । से० ते । य०
 वनी । व० कद । प० हा बाजु छुं छो । त० ते । ए० यन्मी । प० तेने आप्पुं । सि० होय । से० ते । य० बढी । व० कद ।
 नो० न । प० नाभीए ते वपमरण केनो छे । त० ते । नो० न । अ० पोते । १० योगे । नो० न । अ० भलेराने । का०
 दीए । ए० एकति । व० यन्मी । का० निर्दोष । व० येदीसे । १० परवणुं । सि० होय ॥ १४ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ निगन्धस्स ण' गामाणुगामं दूस्समाणस्स अन्नयरे उवगरणजाए प

रिज्मट्टे सिया तं च केइ साविम्मिण पासेज्जा, कप्पइ से सागारकन् गहाय दूर,
 मेवपट्ठाणं' परिवहिच्चप. जत्थेव अन्नमन्नं पासेज्जा, तत्थेव एवं वएज्जा । इमे से
 अज्जो किं परिज्जाए ? से च वएज्जा । परिज्जाए, तस्सेव परिणिज्जाएयव्वे सिया
 से च वएज्जा । नो परिज्जाए, त नो अप्पणा परिमुजेज्जा नो अन्नमन्नस्स' दा
 वए एगन्ते वहुफासुए चरिस्सि' परिट्टवेयव्वे सिया ॥ १४ ॥

१ H omitts (एवमां मर्वा) व २ H (एव) एवमि म ३ H (एव) वे ४ H (एव) वृज्जप ५ H
 (एव) वन्मी ६ H (एव) एवमे परिस्सि'

भावार्थ ॥ १४ ॥ साधु एक गमयी बीजे गाम विचरतां यकां कोइ उपगण विसरी जाय तेने कोइ साधु देखे तो ग्रह-
 स्थ थकुं ते उपगण तेने लेखु कल्पे, पळी दूर मार्गे जाय ने ल्या बीजा साधुने देखे ते वखतै एम कहे के, हे आर्यो ! आ उ-
 पगण तमारो छे ? ते साधु एम कहे के अमारो छे तो तेमने दीए. ते साधु एम कहे के अमारो नयी तो ते उपगण लावनार
 साधु पोते न भोगवे तेम अनेराने पण ते उपगण दीए नहि पण एकांत घणी निर्दोष गंडीलनी जग्याए (पूंजीने) परठवे
 ॥ १४ ॥ हवे साधुने मर्यादाथी अधिक उपगण लावनानो अधिकार कहे छे.

अर्थ ॥ १५ ॥ क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अथवा । नि० साध्वीने । वा० वळी । अ० अधिको । प० पात्रो इहां
 पात्राना शब्द आदि दइने वस्त्रादिक उपगण जाणवा जुओ निसीय सूत्रनो ? ८ मो उदेसो । अ० मांहोमांहि । अ० अर्थ ।
 वा० राखवा । वा० अथवा । प० ग्रहवा । वा० वळी । सो० अमुक साध्वीतुं नाम लइ तेवा । वा० णं० वळी । धा० आपशु
 अथवा । अ० हुं पोमैज । वा० ण० वळी । धा० राखीश एम करीने राख्युं छे पण समुच्चय लीधुं नयी ते भणी हवे इहां विधि
 कहे छे । अ० अनेराने । वा० णं० वळी । धा० आपशु । नो० न । से० तेने साधु साध्वीने । क० कल्पे । ते० तेहने जेने अर्थ
 लीधो छे । अ० विना । पु० पुछे । अ० विना । आ० निर्मत्रये पटले निर्मत्र्यां विना । अ० मांहोमांहि । दा० देवो । वा०
 अथवा । अ० विद्मेषे देवो न कल्पे । वा० वळी । क० कल्पे । से० ते साधुसाध्वीने । ते० जेने निमित्ते लीधुं छे तेने । आ०
 पूंजीने । आ० आमांजीने । अ० मांहोमांहि । दा० अनेराने देवो । वा० अथवा । अ० विद्मेषे देवो । वा० वळी ॥ १५ ॥

मूळपाठ ॥ १५ ॥ कटपट्ट निगन्थाण वा निगन्धीण वा अडरेणपकिगहं अन्नमन्नरस

થટ્ટાળ ધોરેત્તપ્' વા પરિગાહિત્તપ્ વા સો વા ણં ધોરેસ્સહ અહ વા ણ ધોરેસ્સામિ
 અત્તો' વા ણં ધોરેસ્સહ નો સે કપ્પહ તે યાણાપુહિય અપામન્તિય અપ્પમન્નેસિ
 દાઠં વા યાણુપ્પયાઠ વા કપ્પહ સે તે આપુહિય આમન્તિય અપ્પમન્નેસિ
 દાઠ વા યાણુપ્પયાઠ વા ॥ ૧૫ ॥

માર્વાર્થ ॥ ૧૫ ॥ સાયુ સાત્ત્વિને અપિકો પાપ આદિ દાને વહ્વાદિક રૂપગરણ નિસીય સુત્રના ૧૮ માં હોસા સુખવ
 વારોમાદિ વ્રુદ્ધ વીજાને અર્થે કદ પળા દુર વાગે જાણુ કલ્પે, તે વીજ અસુદ્ધ સાત્ત્વિનું નામ સદ્દને તેને આપદું અથવા દું પોતેજ
 રાત્ત્વો અથવા અનેરાને આપદું એમ જરીને ત્ત્વો પી પળ સમુચ્ચ સ્ત્રી પી તો તે વીજ વીજાને આપવાની વિધિ કદે છે, જેને
 માટે તે વીજ સ્ત્રી છે તેને પૂછવા વિના અને તેને નિમગ્ન કર્યાવિના વાંહોમાદિ વેવી કે વિશેષે વેવી કલ્પે નહિ, પણ જેને
 માટે સ્ત્રી છે તેને પૂછી આર્મંત્રીને વાંહોમાદિ અનેરાને તે વીજ વેવી કે વિશેષ વેવી કલ્પે ॥ ૧૬ ॥ ઉપર રૂપગરણ આત્મી
 કપુ તે નો આશાર કરે તે વળી ફાં આશારની વિધિ આત્મી અધિકાર કદે છે ॥

અર્થ ॥ ૧૬ ॥ મં આઠ ॥ કું (કુર્કટ) કુર્કટીના ॥ અ મઠા (ફંદા) દિક ॥ પ્પં પ્રમાણ ॥ ૫૦ ૫૫૫ા પટલે જે
 કસ્ત (કોત્તીપ્રા) મુલ્યમાદિ આવે ૫૫૫ા ॥ કં કલ્પનો જે ॥ આં આશાર ॥ આં કરતો (સરને) અથવા ॥ નિં નિર્ણય
 ૧ II (વપ્પમા) હાપ દુરમથિ અદાર્ણ પરિવરિષ્ણ ૨ II (૫૫) મન્ને

३२ कवल आहारनी अपेक्षाए ८ कवल ते । अ० अल्प । आ० आहारी भगवते कथा । ना० १२ । कु० कुकडीना । अ०
 इदां । प० प्रमाण । ए० एहवा कोळीया जे मुखमाहि आवे एहवा । क० कवल लइ । आ० आहार जे । आ० लीए तेने
 श्रमण । नि० निग्रयने । अ० अर्ध माठेरी । ओ० उणोदरी कही । ३२ कवल आहारनी अपेक्षाए । सो० १६ । कु० कुक-
 डीना । अं० इदां । प० प्रमाण । ए० एहवा जे कोळीया मुखमां आवे एहवा १६ । क० कवल । आ० आहार । आ०
 लीए एदले आहारतो यको श्रमण । नि० निग्रय । दु० वे भाग प्राप्त उणोदरी जाणवी । च० २४ । कु० कुकडीना । अं०
 इदा । प० प्रमाणे । ए० एहवा जे कवल मुखमाहि आवे । क० एहवो कवल । आ० आहार । आ० लीए आहारतां थका ।
 नि० साधुने । ओ० उणोदरी कहीए । ए० ३१ । कु० कुकडीना । अं० इदां । प० प्रमाण । ए० जेहवा । क० कवल ।
 आ० आहार । आ० करतो । नि० साधुने । कि० काइ । उ० उणी । ओ० उणोदरी कहेवी । च० ३२ । कु० कुकडीना ।
 अं० इदा । प० प्रमाण । ए० जेहवा । क० कवल । आ० आहार । आ० करतो श्रमण । नि० निग्रयने । प० प्रमाण ।
 प० प्राप्त आहार होय । ए० ए । ए० एक । वि० पण । क० कवल । उ० उणो । आ० आहार । आ० आहारतो यको । स०
 श्रमण । नि० निग्रयने । नो० नही । प० प्रकाय रस । भो० भुक्त । ति० वळी । व० करतो । सि० यको एहवो अरयंत
 आहारी न कहीए । उणोदरी कहीए ॥ १६ ॥ ति० पय । वे० हुं कहुं छुं ॥

मूळपाठ ॥ १६ ॥ अट्ट 'कुक्कुत्थिआएप्रमाणमेत्ते कवले आहारं आहारेमाणे निगन्थे'^२

१ H always (एचपा हमेशां) कुकुड. २ H always (एचमां हमेशां) सपणे नि.

अप्याहारे चारसं' कुक्कुनिश्चरूप्यमाणमेत्ते कवखे आहार आहारेमाणे निग-
 न्ये अचवहोमोयरिया सोलस कुक्कुनिश्चरूप्यमाणमेत्ते कवखे आहार आहारे-
 माणे निगन्ये दुप्तागपस चणवीसं कुक्कुनिश्चरूप्यमाणमेत्ते कवखे आहारं
 आहारमाणे निगन्ये ओमोयरियां' एगतीसं कुक्कुनिश्चरूप्यमाणमेत्ते कवखे
 आहारं आहारेमाणे निगन्ये किंचूणोमोयरिया वतीस कुक्कुनिश्चरूप्यमाण-
 मेत्ते कवखे आहारं आहारेमाणे निगन्ये एमाणपत्ते एत्तो एगेण वि कड
 खेण ऊणग आहारं आहारेमाणे समणे निगन्ये नोपकामजोइ' चि वत्तव
 सिया ॥ १६ ॥ चि धेमि'

मानार्थ ॥ १६ ॥ कुक्कुनीना इहाना जेवढा आठ कोळीया एट्ठे आठ कवल आहार जे अमण साधु करे तेने भगवति
 अन्य आहारी कथा उपर सुमय १२ कोळीयानो आहार कन्नार साधुने भगवति अर्थ पाठेरी उणोदरि कही उपर सुमय १६
 १ H (एव) दुगाखस २ H (एव) एत्तोमोयरिया ३ एम ५० किन्नु *not in H* (एवमां "एग" बी "किन्नु")
 सुपो नवी) ४ H (एव) पात्तेण ५ H (एवमां) पकामरसयोई ६ H *addn* (एवमां बणारे) चि वेमि

कवल आहार करनार साधुने ने भागे उणोदरी कही. २४ कवल आहारी साधुने उणोदरी कही, ३१ कवल आहारी साधुने कांइ उणी उणोदरी कही ने ३२ कवल आहारीने प्रमाण प्राप्त आहारी कया. एम एक कवल जेटलो उणोदरी करनार साधुने प्रकाम रस सुकृत न कहीए एटले अत्यंत आहारी न कहीए, उणोदरी कहीए ॥ १६ ॥ एम हुं कहं छुं ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । अ० आत्मो । उ० उदेसो । स० पुरो ययो ॥ ८ ॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ व्यवहारस्स अट्टमो उदेसओ समत्तो ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ व्यवहारसुत्रनो आत्मो उदेसो पुरो ययो ॥ ८ ॥

॥ ववहारस्स नवमो उद्धेसओ ॥

व्यवहारसूत्रनो नवमो उद्धेसो

अर्य ॥ १ ॥ सा० सेज्जातलो । आ० परोजो । अ० मादि । व० फर (परमादि) । दु० जमतो होय । नि० परोज्जां अर्ये आहार नीपमाप्प्यो छे ते । नि० आहार सेज्जात परोज्जां दीप । ते परोजो जमीने बाफी बयेस आहार । पा० पाडी पारो । व० तेने । दा० दीप । नो० न । से० ते साधुने । व० कल्ले । प० सेवो ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ सारियस्स' व्यापसे अन्तो वगगाए जुअइ निट्ठिए निसहं' पाकिहारिए,

तम्हा दावए, नो से कप्पइ पकिगाहेत्तए ॥ १ ॥

पाराय ॥ १ ॥ सेज्जातलो परोजो परमादि जमतो होय ते परोजा माटे आहारपाणी नीपमाप्प्यु छे ते आहार सेज्जात परोज्जां दीप, परोजो जमीने बाफी बयेस आहार पाडीपारो सेज्जातने दीप, ते आहार साधुने सेज्जात बहोराबे तो कल्ले नहि केमके ते आहार सेज्जातने परोजाए पाडीपारो आप्यो छे ॥ १ ॥

अर्थ ॥ २ ॥ सा० सेज्जातना । आ० मेपान । प्र० मादि । व० परमादि । दु० जमे । नि० ते मेपानने अर्ये आहार

१ T. IL have सागरि always in notes 1 & 30 (१ बी २० खीना सूत्रमां दी ने पणमां हमेसा "सागरि")
पार छे २ II always (एवमां हमेसा) निशिद्धे.

नीपजाबीने । नि० सेजांतरे मेमानने जमवा ते आहार दीघो । म० अ । पा० पाढीयारो दीघो एटले मेमानने जमतां जे आहार उगरे ते आहार तमारो एटले सेजांतरनो छे एम करीने दीघो ते अपाढीयारो आहार । ते आहार । त० साधुने । दा० दीघतो । ए० एम । से० ते साधु साध्वीने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ २ ॥

मूळपाठ ॥ २ ॥ सारियस्स आएसे अन्तो वगगाए मुअइ निट्टिए निसट्टे अपाणिहारिए,

तम्हा दावए, एवं से कप्पइ पणिगाहेत्तए ॥ २ ॥

भावार्थ ॥ २ ॥ सेजांतरनो मेमान घरमांदि जम्यो तेने अर्थे आहार नीपजाव्यो छे ते आहार सेजांतरं मेमानने जमवा आप्यो. जमता जे आहार उगरे ते तमारो एटले सेजांतरनो छे एम करीने आप्यो ते अपाढीयारो आहार सेजांतर साधुने आपे तो साधु साध्वीने लेवो कल्पे ॥ २ ॥

अर्थ ॥ ३ ॥ सा० सेजांतरनो । आ० मेमान । वा० वाहार । व० घर बाहार । बु० जमतो होय । नि० ते मेमान माटे आहार नीपजाबीने । नि० ते मेमानने आहार सेजांतरे दीघो होय । पा० वधेल आहार मेमाने सेजांतरने पाढीयारो आप्यो होय । तं० ते सेज्यांतरे । दा० देतां यक्ता । नो० न । से० ते साधु साध्वीने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ ३ ॥

मूळपाठ ॥ ३ ॥ सारियस्स आएसे वाहिं वगगाए मुअइ निट्टिए निसट्टे पणिहारिए,

तम्हा दावए, नो से कप्पइ पणिगाहेत्तए ॥ ३ ॥

मानार्थ ॥ ३ ॥ सेनांतरनो मेमान तेना घर बाहार अर्था होय तेने पाटे सेनांतरे आहार नीपजासी मेमानने आप्यो
तेमांथी अमतां बरेख आहार मेमाने पाडीपारो एटले पोता यको सेनांतरने दीप तो साधुने सेनांतर देता यकां साधुए लेखो
कन्ये नहि ॥ ३ ॥

अर्थ ॥ ४ ॥ सा० सेनांतरनो । आ० मेमान । दा० बाहार । य० घरबाहार । दु० अमतां होय । नि० ते मेमान अर्थे
आहार नीपजाव्यो । नि० मेमानने अमतां दीपो । अ० अ । पा० पाडीपारो होय एटले अमतां यक्यो ते आहार मेमान सेना
वरने त्मारो छे त्मारी मरजीमां भावे तेय करो एय करी भावे । त० तेमांथी । दा० दीप । ए० एय । से० तेने । क०
कन्ये । प० लेखो ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ सारियस्त आपसे बाहिं वगढाय मुज्जद निट्टिए अपान्हिरिए,

तम्हा दावए, एव से कप्पइ पन्निगाहेचए ॥ ४ ॥

भावार्थ ॥ ४ ॥ सेनांतरनो मेमान घरबाहार अमतां होय तेना पाटे आहार निपजाव्यो ते मेमान अम्यो, अमतां उगरो
आहार मपाडीपारो एटल पोता यको न राखता सेनांतरने आप्यो, ते आहार साधुने दीप तो साधुने लेखो कन्ये ॥४॥ उपर
मेमानना चार सूत्र कळां तेना घरमां दास प्रसुल छे ते यणी इहां दास प्रसुलनो अधिकार कने छे ॥

अर्थ ॥ ५ ॥ सा० सेनांतरना । दा० दास । पा० अमतां । ये० नकर । या० अमतां । य० बाकर । या० अमतां ।
य० पातपाणी भाषिने कप्ये कन्ये । दा० यकी । अ० अदर । य० घरमांथी । दु० अमतां होय । नि० तेमने अर्थे आहार

नीपजावीने । नि० आहार जमवा दीघो होय । पा० ते आहार पादीयारो छे पटले नोकर यको छे । ते० ते साधुने । दा० दी० तो एम । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ सारियस्स दासे वा वेसे वा जयए वा जइन्नए वा अन्तो वगगाए

जुअइ निट्टिए निसट्ठे पाफिहारिए, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पन्निगाहेत्तए ॥ ५ ॥

भावार्थ ॥ ५ ॥ सेजांतरना दास, नकर, चाकर भात पाणी अर्थे काम करनार नोकर घरमां जमता होय तेमने अर्थे आहार नीपजावी तेमने दीघो होय, जमता आहार वधे ते नोकर यको पादीयारो होय ते साधुने आपे तो ते साधुने लेवो कल्पे नहि ॥ ५ ॥

अर्थ ॥ ६ ॥ सा० सेजांतरना । दा० दास । वा० जयवा । वे० नकर । वा० अयवा । भ० चाकर । वा० अयवा । भ० भातपाणी दइ कार्य करावे ते नोकर । वा० वली । अं० अंदर । व० घरमां । धुं० जमतो होय । नि० तेमने माटे आहार नीपजावीने । नि० तेमने जमवा दीघो । अ० अ । पा० पादीयारो होय पटले नोकर यको न होय । त० तेमांथी साधुने । दा० आपे तो । प० एम । से० ते साधु साध्वीने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ ६ ॥

१ H always (एचमां हमेशां) द वा. २ b H always (बी. एचमां हमेशां) पेसे. ३ H (एचमां) भाइण.

मूळपाठ ॥ ६ ॥ सारियस्स दासे वा वेसे वा भयण वा भइअण वा अन्तो वगगाण मुअइ

निट्ठिण निसट्ठे अपाणिहारिण, तम्हा दावण, एवं से कप्पइ पणिगाहेत्तण ॥ ६ ॥

भाषाय ॥ ६ ॥ समांतरना दास, नफर, चाकर, नोकर, घरमांजमवा होय तेमने काजे आहार निपजाव्यो ते आहार तमने जमवा आप्यो ने जमवां वषेळ आहार अपादीयारो नोकरोण सेभावने आप्यो ते आहार सेजांतर साधुने आपे वो सा धुने सेवो कट्ठे ॥ ६ ॥

अर्थ ॥ ७ ॥ सा० सेजांतरना । दा० दास । वा० मयवा । वे० नफर (परवेळ जाय ते) । वा० मयवा । य० चाकर (गुळाम) । वा० मयवा । म० मात पाणीने अर्थे चाकरी करे तेवा चाकर । वा० कळी । वा० वहार । वा० घर वहार । पुं० जमनो होय । नि० तेमने निमिचे आहार निपजावी । नि० तेमने दीवो छे । पा० ते आहार जमवां वषेळ नोकरोण सेजांतरने पादीयारो एत्ते पोता पळ्हे आप्यो होय तेमायी । दा० देने (साधुने) । दा० दीण तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कट्ठे । ६० सेवो ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ सारियस्स दासे वा वेसे वा भयण वा भइअण वा धाहिं वगगाण मुअइ

निट्ठिण निसट्ठे पाणिहारिण, तम्हा दावण, नो से कप्पइ पणिगाहेत्तण ॥ ७ ॥

भावार्थ ॥ ७ ॥ सेजांतरना दास; नफर, चाकर, नोकर घर बहार जमता होय तेमने अर्थे आहार निपजाव्यो होय ते तेमने जमवा दीधो पछी जमतां वध्यो ते चाकर यको पाढीयारो सेजांतरने आप्यो होय तो ते आहार साधुने सेजांतर बहोरावे तो साधुने तेवो पाढीयारो आहार लेवो कल्पे नहि ॥ ७ ॥

अर्थ ॥ ८ ॥ सा० सेजांतरना । दा० दास । वा० अथवा । वे० नफर । वा० अथवा । थ० चाकर । वा० अथवा । भ० नोकर । वा० कळी । वा० बहार । व० घर बाहार । झुं० जमता होय । नि० तेमने काजे आहार नीपजावी । नि० आहार जमवा दीधो ते आहार । अ० अ । पा० पाढीयारो आप्यो होय एटले नोकर यको राख्यो न होय ते आहारमांथी । त० साधुने । दा० देतां यकां । ए० एम । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेवो ॥ ८ ॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ सारियस्स दासें वा वेसे वा जयए वा भइन्नए वा बार्हि वगनाए भुअइ निट्टिए निसट्टे अपाग्निहारिए, तम्हा दावए, एवं से कप्पइ पग्निगाहेत्तए ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ सेजांतरना दास नफर चाकर नोकर घर बाहार जमता होय तेमने निमित्ते आहार निपजावी तेमने दीधो होय ते तेमना जमतां वध्यो ते अपाढीयारो चाकरे सेजांतरने आप्यो होय ने पोता यको राख्यो न होय ते आहार सेजांतर साधुने बहोरावे तो साधुने ते आहार लेवो कल्पे ॥ ८ ॥ उपर दास प्रमुखनो अधिकार कळो हवे स्वजनादिक आश्री चार सूत्र कहे छे ॥

अर्थ ॥ ९ ॥ सा० सेनांतरना । ना० स्वप्न नातीका । सि० छे । सा० सेनांतरना । ए० एकज । व० घरमा । अ० ।
 अंदर सेनांतरना परमादि । ए० एकज । प० घरमा पुकानो । सा० सेनांतरयी । व० कडी । व० पोवानी आभीयिका करे
 छे । व० तेमायी । दा० दीप तो । नो० न । से० ते साधुने । व० कस्ये । प० सेयो केमके ते पिढमा सेनांतरनो अक्ष छे
 माटे ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ सारियनायप सिया सारियस्स एगवगगाप अन्तो एगपयाप सारियं चोव
 जीवइ, तम्हा दावप, नो से कप्पइ पकिगाहेत्तप ॥ ९ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ सेनांतरना स्वप्न (नातीका) होय, सेनांतरना एक घरमा, सेनांतरना घरमा एकज बुकानो, सेनांतरनु
 बळ (पाणी) मसुल छे छे तेयी सेनांतरने छीये आभीयिका करे छे तेमना आहार माईसो आहार दीप तो साधुने सेयो
 कस्ये नहि केमके सेनांतरनो पिढ छे माटे ॥ ९ ॥

अर्थ ॥ १० ॥ सा० सेनांतरना । ना० स्वप्न वना नाकिका । सि० होय । सा० सेनांतरना । ए० एकज । व० घर
 मादि । अ० मादि सेनांतरना घरमादि । अ० छुदा छुदा । प० पववाना (राबवाना) बुकाने बिसे रांची भोजन अये छे ।
 सा० सेनांतरनो बळ मसुल सइ । व० कम्मी । व० आभीयिका करे छे । व० तेमायी । दा० दीप तो । नो० न । से० ते

१ H alwary (एषमा हमेदा) सागारियस्स भायप, २ H alwary (एषमा हमेदा) सागारियस्स alwar अन्तो
 and (अने) बादि (पजी), ३ T. H alwary (यी एषमा हमेदा) व एव

સાધુને । ક૦ કલ્પે । ૫૦ આહાર લેવો ન કલ્પે ॥ ૧૦ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૧૦ ॥ સારિયનાયણ સિયા સારિયસ્સ ઇગવગ્ગાણ અન્તો અભિનિપયાણ

સારિયં ષોવજીવહ, તમ્હા દાવણ, નો સે કપ્પહ પમ્મિગાહેત્તણ ॥ ૧૦ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૦ ॥ સેજ્યાંતરના સ્વજન તથા ન્યાતિલા હોય તે સેજ્યાંતરના એકજ ઘરમાંહિ સેજ્યાંતરનાજ ઘરમાંહિ જુદા જુદા રાંધવાના ચૂલાને વિષે રાંધીને જમે છે, સેજ્યાંતરનું પાણી પ્રમુલ્લ લઈ પોતાની આજીવિકા કરે છે તેમાંથી હગરેલ આહાર દીધે તો સાધુને લેવો કલ્પે નહિ ॥ ૧૦ ॥

અર્થ ॥ ૧૧ ॥ સા૦ સેજ્યાંતરના । ના૦ સ્વજન નાતિલા । સિ૦ હોય । સા૦ સેજ્યાંતરના । ૫૦ એક । ૬૦ ઘરમાંહિ । વા૦ વહાર । સેજ્યાંતરના ઘરની વાહાર । ૫૦ એક । ૫૦ ચૂલે રાંધી જમે છે । સા૦ સેજ્યાંતરના । ૪૦ વલી । હ૦ આહાર પાણી હપર જીવે છે । ત૦ તેમાંથી । દા૦ દીણતો । નો૦ ન । સે૦ સાધુને । ક૦ કલ્પે । ૫૦ લેવો ॥ ૧૧ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૧૧ ॥ સારિયનાયણ સિયા સારિયસ્સ ઇગવગ્ગાણ વાહિં ઇગપયાણ સારિયં

ષોવજીવહ, તમ્હા દાવણ, નો સે કપ્પહ પમ્મિગાહેત્તણ ॥ ૧૧ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૧ ॥ સેજાંતરના સમા સંવંધી હોય, સેજાંતરના એક ઘર માંહે સેજાંતરના ઘર વાહાર એક ચૂલે રાંધીને જમે છે ને સેજાંતરના વાહાર હપર આજીવિકા ચાલે છે જેથી તે આહારમાંથી સાધુને આહાર આપે તો તેને કલ્પે નહિ ॥ ૧૧ ॥

અંદર સેનાવરના પરમારિ । ૫૦ એકજ । ૫૦ સેનાવરના । ૫૦ એકજ । ૫૦ પરમા । ૫૦
 છે । ૫૦ તેમાંથી । ૫૦ દીપ થો । નોં ન । સેં તે સાધુને । ૫૦ જેઓ કેમકે તે પિંઢમાં સેનાવરનો મંચ છે
 માટે ॥ ૧ ॥

મૂઠપાટ ॥ ૧ ॥ સારિયનાયપ્' સિયા સારિયસ્સ ઇગવગનાપ્ ધ્વન્તો' ઇગપયાપ્ સારિય ધોવ
 જીવિહં, તસ્થા દાવપ, નો સે કપ્પહ પન્નિગાહેત્તપ્ ॥ ૧ ॥

માર્ચાર્ચ ॥ ૧ ॥ સેનાવરના સ્વપ્ન (નાલીકા) રોપ, સેનાવરના એક ઘરમાં, સેનાવરના ઘરમાં એકજ હુકાનો, સેનાવરજી
 કન્થ (પાળી) પ્રસૂત છે છે તેથી સેનાવરને સીપે આગ્રીવિકા કરે છે એમના આશર માટેજો આશર દીપ થો સાધુને જેઓ
 કર્મ ॥ ૧૦ ॥ સાં સેનાવરના । નાં સ્વપ્ન કયા નાલિકા । સિં રોપ । સાં- સેનાવરના । ૫૦ એકજ । ૫૦ પર
 મારિ । ૫૦ મારિ સેનાવરના પરમારિ । ૫૦ હુકા હુકા । ૫૦ એકજના (રાંખના) હુકાને વિષે રાંધી યોજન બને છે ।
 સાં સેનાવરનો બન્ન પ્રસૂત છે । ૫૦ રાંધી । ૫૦ આગ્રીવિકા કરે છે । ૫૦ તેમાંથી । ૫૦ દીપ થો । નોં ન । સેં તે

૧ H alwaya (એકમાં રમેશો) સાગારિયસ્સ જાયપ, ૨ H alwaya (એકમાં રમેશો) સાગારિયસ્સ alway અન્તો
 and (અને) મારિ (પછી), ૩ T. H alwaya (દી એકમાં રમેશો) એ સુવ

સાધુને । ક૦ કલ્પે । ૫૦ આહાર લેવો ન કલ્પે ॥ ૧૦ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૧૦ ॥ સારિયનાયૈ સિયા સારિયસ્સ ઇગવગ્ગાએ અન્તો અભિનિપયાએ

સારિયં ષોવજીવહ, તમ્હા દાવૈ, નો સે કપ્પહ પઠ્ઠિગાહેત્તૈ ॥ ૧૦ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૦ ॥ સેજ્યાંતરના સ્વજન તથા ન્યાતિલા હોય તે સેજ્યાંતરના એકજ ઘરમાંહિ સેજ્યાતરનાજ ઘરમાંહિ જુદા જુદા રાખવાના વૂઠાને વિષે રાંધીને જમે છે, સેજ્યાંતરનું પાણી પ્રમુલ્લ છડ પોતાની આજીવિકા કરે છે તેમાંથી હગરેલ આહાર દીધે તો સાધુને લેવો કલ્પે નહિ ॥ ૧૦ ॥

અર્થ ॥ ૧૧ ॥ સા૦ સેજ્યાંતરના । ના૦ સ્વજન નાતિલા । સિ૦ હોય । સા૦ સેજ્યાંતરના । ૧૦ એક । ૫૦ ઘરમાંહિ । ૫૦ વહાર । સેજ્યાંતરના ઘરની વાહાર । ૧૦ એક । ૫૦ ચૂલે રાંધી જમે છે । સા૦ સેજ્યાંતરના । ૫૦ વલી । ૫૦ આહાર પાણી ઉપર જીવે છે । ૫૦ તેમાંથી । ૫૦ દીણતો । નો૦ ન । સે૦ સાધુને । ૫૦ કલ્પે । ૫૦ લેવો ॥ ૧૧ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૧૧ ॥ સારિયનાયૈ સિયા સારિયસ્સ ઇગવગ્ગાએ વાહિં ઇગપયાએ સારિયં

ચોવજીવહ, તમ્હા દાવૈ, નો સે કપ્પહ પઠ્ઠિગાહેત્તૈ ॥ ૧૧ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૧ ॥ સેજ્યાંતરના સગા સંવંધી હોય, સેજ્યાંતરના એક ઘર માંહે સેજ્યાંતરના ઘર વાહાર એક ચૂલે રાંધીને જમે છે ને સેજ્યાંતરના આહાર ઉપર આજીવિકા ચાલે છે જેથી તે આહારમાંથી સાધુને આહાર આપે તો તેને કલ્પે નહિ ॥ ૧૧ ॥

અર્થે ॥ ૧૨ ॥ સા• સેર્ગતરના । ના• સ્વપ્નનાવીકા । સિ• હોય । સા• સેર્ગતર સંબંધી । ૫૦ એક । ૫૦
 માંદે । ૫૦ બહાર સેર્ગતરના રસોદના ધરથી બહાર । અ• ક્રુદ્ધા ક્રુદ્ધા । ૫૦ રાંધવાના વૃદ્ધા હોય ૫૫ । સા• સેર્ગતર-
 આહાર બલ ઉપર । ૫૦ બહી । ૬૦ આશીરિકા કરે છે । ત• તેર્માયી । ૬૦ દીપ સો । નો• ન । સે• તે સાધુને । ૬૦
 કત્તે । ૫૦ આહાર સેવો ॥ ૧૨ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૬ ॥ સારિયનાયય સિયા સારિયસ્ત યગવગનાય યાહિં અગ્નિનિપયાય સા-
 રિય ધોવજીવિષ્ઠ, તમ્હા દાવય, નો સે કપ્પહ પન્નિગાહેત્તપ ॥ ૧૬ ॥

માર્કાર્થે ॥ ૧૨ ॥ સેર્ગતરના સ્વપ્ન હોય, સેર્ગતરના વૃદ્ધ પરની બહાર ક્રુદ્ધા ક્રુદ્ધા હોય ૫૫ સેર્ગતરના આહાર
 પાણી ઉપર આનીવિકા બસાયે તેર્માયી સાધુને આપે તો તે સાધુને આહાર સેવો કત્તે નરિ ॥ ૧૨ ॥ ઉપર એક ધર આશી
 ર્કાર્થે રહે ક્રુદ્ધા વૃદ્ધા ધર આશી કરે છે ॥

અર્થે ॥ ૧૩ ॥ સા• સેર્ગતરના । ના• સગા । સિ• હોય । સા• સેર્ગતરના । અ• ક્રુદ્ધા ક્રુદ્ધા । ૫૦ ધરને વિષે ૫૫ ।
 ૫૦ એક । ૬૦ બારણું છે । ૫૦ એકન । ત્રિ• નિરુદ્ધનાયું । ૫૦ એકન પેસવાનો માર્ગ છે । અં• મારે સેર્ગતરના પર મારે ।
 ૫૦ એક । ૫૦ રાંધવાનો વૃદ્ધો છે । સા• સેર્ગતરના બલ પ્રાપ્ત મહે છે । ૫૦ બહી તેવે કરી । ૬૦ આશીરિકા કરે છે ।
 ૬૦ તેર્માયી । ૬૦ આહાર આપે તો । નો• ન । સે• તે સાધુને । ૬૦ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૧૩ ॥ સારિયનાયણ સિયા સારિયસ્સ અન્નિનિવ્વગ્ગાણ ઇગ્ગદુવારાણ ઇગ્ગનિવ્વલ-
મણપવેસાણ અન્તો ઇગ્ગપયાણ સારિયં ષોવજીવિદ્, તમ્હા દાવણ, નો સે કપ્પદ્
પદ્ધિગાહેત્તણ ॥ ૧૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૩ ॥ સેજાંતરના સગાં હોય, સેહ્યાંતરના હુદા હુદા થાને વિષે એક વારણું છે, એકજ નીકલ્લવાનો તથા એકજ
પેસવાનો માર્ગ છે, સેજાંતરના ઘરમાહિ રાંચવાનો એકજ ચૂલો છે ને સેજાંતરના ઉપર બેની આજીવિકા છે તેમાંથી આપે તો તે
સાધુને આદાર વોદ્ધોરવો કલ્પે નહિ ॥ ૧૩ ॥

અર્થ ॥ ૧૪ ॥ સાં સેજાંતરના । નાં સ્વજન નાતિલા । સિં હોય । સાં સેજાંતરના । અં હુદા હુદા । વં ઘરને
વિષે । ઇં એક । દું વારણું છે । ઇં એક । નિં નીકલ્લવાનો । પં પેસવાનો માર્ગ છે । અં માંહિ સેજાંતરના ઘર માંહિ ।
અં હુદા હુદા । પં રાંચવાના ચુલા છે । સાં સેજાંતરના ઉપર । વં વલી । ઇં તેની આજીવિકા છે । તં તેમાંથી ।
દાં આપેતો । નોં ન । સેં તે સાધુને । કં કલ્પે । પં લેવી ॥ ૧૪ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૧૪ ॥ સારિયનાયણ સિયા સારિયસ્સ અભિનિવ્વગ્ગાણ ઇગ્ગદુવારાણ ઇગ્ગનિ-
વ્વલમણપવેસાણ અન્તો અન્નિનિપયાણ સારિયં ષોવજીવિદ્, તમ્હા દાવણ, નો સે
કપ્પદ્ પદ્ધિગાહેત્તણ ॥ ૧૪ ॥

માર્ગાર્થ ॥ ૧૪ ॥ સેનાતરના સગા હોય, સેનાતરના છુદા છુદા પરને વિષે એક દરખાસો છે, એક નીકળ્યા વેસવાનો માર્ગ સેનાતરના ઘરમાં જુદા જુદા રાંધવાના પૂઠા છે તે સેનાતરના ઉપર જે સગાની માનીવિકા વાહે છે તેમાંથી આહાર માટે સાધુને લેવો કલ્પે નહિ ॥ ૧૪ ॥

અર્થ ॥ ૧૫ ॥ સાં સેનાતરના । નાં સ્વમ્ન । સિં હોય । સાં સેનાતરના । અં જુદા જુદા । ધં યત્ને વિષે ।
 ૦ પદ્મ । દુઃ વાર્જાને વિષે । ૯૦ પદ્મ । નિં નીકળ્યા । ૯૦ વેસવાનો માર્ગ છે । ૧૦ બાહાર સેનાતરનો । ૯૦ પદ્મ ।
 ૦ રાંધવાનો જુલો છે । સાં સેનાતર । ૧૦ બની ઉપર । ૯૦ જેની માનીવિકા છે । ૧૦ લેવાયી । ૬૦ કીપ થો । નોં
 । સેં તે સાધુને । ૬૦ કલ્પે આહાર । ૯૦ લેવો ॥ ૧૫ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧૫ ॥ સારિયનાયપ્ સિયા સારિયસ્સ અજિનિવગ્ગાપ્ પગ્ગુવારાપ્ પગ્ગનિ
 ક્કસમણપેવસાપ્ વાહિં પગ્ગપયાપ્ સારિય ચોવ્વજીવદ્ધ, તન્હા દાવપ્, નો સે ક
 વ્વપ્પદ્ધ પન્નિગાહેત્તપ્ ॥ ૧૫ ॥

માર્ગાર્થ ॥ ૧૫ ॥ સેનાતરના સ્વમ્ન હોય સેનાતરના છુદા જુદા પર માટે એક વારણું છે, એકમ નીકળ્યા વેસવાનો માર્ગ છે, બાહાર સેનાતરનો પદ્મ રાંધવાનો પૂઠો છે સેનાતરના ઉપર જે સમાવણાની માનીવિકા વાહે છે તેમાંથી આહાર લેવો તે સાધુને લેવો કલ્પે નહિ ॥ ૧૫ ॥

અર્થ ॥ ૧૬ ॥ સાં સેજાંતરના । નાં સગા । સિં હોય । સાં સેજાંતરના । અં જુદા જુદા । વં ઘરને । ઇં ઇ-
કજ । ટું વારણું છે । ઇં ઇક । નિં નીકલ્યા । પં પેસવાનો માર્ગ છે । વાં વહાર સેજાંતરના । અં જુદા જુદા । પં
રાંધવાના જુલ્યા છે । સાં સેજાંતર ઉપર । ચં વલી । હં આજીવિકા છે જેની । તં તેમાંથી । દાં દીપે તો । નોં ન ।
સેં તે સાધુને । કં કલ્પે । પં આહાર લેવો ॥ ૧૬ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૧૬ ॥ સારિયનાયં સિયા સારિયસ્સ અભિનિવગ્ગાણ ઇગ્ગુવાણ ઇગ્ગિ-
વલ્લમણપવેસાણ વાહિં અગ્ગિનિપયાણ સારિયં ધોવજીવહ, તમ્હા દાવણ, નો સે

કપ્પહ પન્નિગાહેત્તણ ॥ ૧૬ ॥

માર્વાર્ય ॥ ૧૬ ॥ સેજાંતરના સમાં હોય, સેજાંતરના જુદા ઘરમાં એક વારણું છે, એકજ નીકલ્યા પેસવાનો માર્ગ છે,
જેને વહાર સેજાંતરને રાંધવાના જુદા જુલ્યા છે ને તે સગા સેજ્યાંતર ઉપર જીવે છે તેમાંથી આવેતો સાધુને તે આહાર લેવો
કલ્પે નહિ ॥ ૧૬ ॥ હવે સેજાંતરની પોતાની વસ્તુઓ વેચાય છે તે કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૧૭ ॥ સાં સેજાંતરની । ચં વલી । કિં તેલ વેચવાની । સાં શાલ્યા છે ત્યાં । સાં સરસી વસ્તુ । વં ક્રય
વિક્રય । પં યુક્ત છે એટલે ત્યાં કોઈ તેલ વેચે છે તેમાં સેજાંતરનો ભાગ છે । તં તેમાંથી વેચનાર । દાં દીપે તો । નોં ન ।
સેં તે સાધુને । કં કલ્પે । પં લેવી ॥ ૧૭ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૧૭ ॥ સારિયસ્સ ઘકિયાસાલા સાહુરણવક્કયપટ્ઠા, તમ્હા દાવપ્પ, નો સે
કવ્વપ્પ પન્નિગાહેત્તપ્પ ॥ ૧૭ ॥

માર્ગાર્ય ॥ ૧૭ ॥ સેગ્ગાતરની તેલ વેપ્પાની બ્રાહ્મ છે સ્વાં સરસી વસુ ક્કવ વિક્કય યાય છે વટ્ઠે તે સેગ્ગાતર તથા જ
નેરા તેલ વેવે છે તે માંદિ સેગ્ગાતરનો માગ સરિત છે તે વેવ્પણાર દીપ્પ થો સાયુને તે વીજ સેવી ક્કસ્યે નરિ ॥ ૧૭ ॥

અર્ચ ॥ ૧૮ ॥ સા• સેગ્ગાતરની । વ• રૂઝી ઘાંપીની । કિ• તેલ—પી વેવ્પાની । સા• બ્રાહ્મ છે । નિ• નવી । સા•
તેમાં સેગ્ગાતરનો માગ નવી પ્પમ । વ• ક્કવ વિક્કયનો । વ• કરવ્વણાર (સેગ્ગાતરવિના) । વ• તેમાંથી વીજો કોદ કાર ગોઝ
મ્મલ્લ । દા• દીપ્પ થો । વ• પ્પમ । સે• તે સાયુને । ક• ક્કસ્યે । વ• સેવો ॥ ૧૮ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૧૮ ॥ સારિયસ્સ ઘકિયાસાલા નિસ્સાહરણવક્કયપટ્ઠા, તમ્હા દાવપ્પ, પ્પવં
સે કવ્વપ્પ પન્નિગાહેત્તપ્પ ॥ ૧૮ ॥

માર્ગાર્ય ॥ ૧૮ ॥ સેગ્ગાતરની તથા ઘાંપીને તેલ વેવ્પાની બ્રાહ્મ છે તેમાં સેગ્ગાતરનો માગ નવી ને તે ક્કવ વિક્કયનો ક
રણાર (વેવ્પણાર ઘાંપી) કોદ ગોઝ મ્મલ્લ દીપ્પ થો તે સાયુને સેવો ક્કસ્યે ॥ ૧૮ ॥

અર્ચ ॥ ૧૯ ॥ સા• સેગ્ગાતરની । ગો• ગોઝ વેવ્પાની । સા• દુકાન । સા• તેમાં સેગ્ગાતરનો માગ છે । વ• ક્કવ વિક્કય
ક્કવ । વ• કરવ્વણાર । વ• તેમાંથી । દા• માપે થો । નો• મ । સે• તેને । ક• ક્કસ્યે । વ• તે ગોઝ સેવો ॥ ૧૯ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૧૯ ॥ સારિયસ્સ ગોલિયસાલા, સાહરણવક્કયપઠ્ઠા, તમ્હા દાવણ, નો સે

કપ્પહ્ પહિગાહેત્તણ્ ॥ ૧૯ ॥

માર્થ ॥ ૧૯ ॥ સેજાંતરની ગોઠની દુકાન છે તેમાં સેજાંતરનો ભાગ છે ધમ તે ગોઠનું ક્રય વિક્રય (વેચાણ) થાય છે તેમાંથી ગોઠ આપે તો તે સાધુને લેવો કલ્પે નહિ ॥ ૧૯ ॥

અર્થ ॥ ૨૦ ॥ સાં સેજાંતરની । ગોં ગોઠની । સાં દુકાન છે પણ । નિં નથી । સાં સેજાંતરનો ભાગ તેમાં । વં એમ ક્રય વિક્રય । પં થાય છે । તં તેમાંથી । દાં કોઈ દીપ્તો । એં એમ । સેં તે સાધુને । કં કલ્પે । પં લેવું ॥ ૨૦ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૨૦ ॥ સારિયસ્સ ગોલિયસાલા નિસ્સાહરણવક્કયપઠ્ઠા, તમ્હા દાવણ, ઇવં

સે કપ્પહ્ પહિગાહેત્તણ્ ॥ ૨૦ ॥

માર્થ ॥ ૨૦ ॥ સેજાંતરની ગોઠની ગાઠા છે તેમાં તેનો ભાગ નથી ને તે દુકાને વેચાણ થાય છે તેમાંથી કોઈ ગોઠ વહોરાવે તો તે સાધુને લેવો કલ્પે ॥ ૨૦ ॥

અર્થ ॥ ૨૧ ॥ સાં સેજાંતરની । વોં ક્રિયાણાની । સાં ગાઠા છે । સાં તેમાં સેજાંતરનો ભાગ છે । વં એમ ત્રય વિક્રય । પં થાય છે । તં તેમાંથી । દાં દીપ્તો । નોં ન । સેં તેને । કં કલ્પે । પં લેવું ॥ ૨૧ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૨૧ ॥ સારિયસ્સ વોધિયસાસા' સાહારણવક્કયપપઝા, તમ્હા દાવણ, નો સે
કપ્પહ પન્નિગાહેત્તણ ॥ ૨૧ ॥

માર્થ ॥ ૨૧ ॥ સેનાતરની ક્રિયાખાની દુકાન છે તેમાં તેનો ખાગ છે તે દુકાને વેચાળ થાય છે તેમાંથી ક્રિયાણું વોરો
રાવે તો સાધુને સેંદુ ફલ્લે નથી ॥ ૨૧ ॥

મર્થ ॥ ૨૨ ॥ સાં સેનાતરની । બોં ક્રિયાખાના । સાં દુકાન છે । નિં નથી તેમાં । સાં સેનાતરનો ખાગ એ
વં કપ્પ વિક્રય । વં યાય છે । તં તેમાંથી । દાં વીણ તો । વં એ । સેં તે સાધુને । કં ફલ્લે । વં સેંદુ ॥ ૨૨ ॥
મૂઠપાઠ ॥ ૨૨ ॥ સારિયસ્સ વોધિયસાસા નિસ્સાહારણવક્કયપપઝા, તમ્હા દાવણ, એવં

સે કપ્પહ પન્નિગાહેત્તણ ॥ ૨૨ ॥

માર્થ ॥ ૨૨ ॥ સેનાતરની ક્રિયાણની દુકાન છે એવં તેમાં તેનો ખાગ નથી તે દુકાને વેચાળ થાય છે તેમાંથી કરિ
યાણુ વોરોત્તવં તો તે સાધુને સેંદુ ફલ્લે ॥ ૨૨ ॥

મર્થ ॥ ૨૩ ॥ સાં સેનાતરની । વોં કપ્પહા વેચવાની । સાં દુકાન છે । સાં તેમાં સેનાતરનો ખાગ છે । વં કપ્પ
વિક્રય । વં યાય છે । તં તેમાંથી । દાં ખાણે તો । નોં ન । સેં તેને । કં ફલ્લે । વં સેંદુ ॥ ૨૩ ॥

૧ મ (એ) વોધિય 1a 31 & 23 (૨૧-૨૨ માં)

મૂઠપાઠ ॥ ૨૩ ॥ સારિયસ્સ દોસિયસાલા સાહારણવક્કયપપ્પા, તમ્હા દાવણ, નો સે

કપ્પઈ પન્નિગાહેત્તણ ॥ ૨૩ ॥

ખાવાર્થ ॥ ૨૩ ॥ સેજાંતરની કપ્પદાની દુકાન છે તેમાં તેનો ભાગ છે તે દુકાને વેચાણ થાય છે તેમાંથી કોઈ વહોરાવે તો સેજાંતરનો ભાગ છે માટે સાધુને લેવું કલ્પે નહિ ॥ ૨૩ ॥

અર્થ ॥ ૨૪ ॥ સાં સેજાંતરની । દોં કપ્પદા વેચવાની । સાં દુકાન છે । નિં નથી । સાં સેજાંતરનો ભાગ તેમાં । વં ક્રય વિક્રય । ૫૦ થાય છે । તં તેમાંથી સેજાંતર વિના વીજો કોઈ । દાં વોહરાવે તો । ૫૦ ॥ ૫૫ । સેં તે સાધુને । કં કલ્પે । ૫૦ લેવું ॥ ૨૪ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૨૪ ॥ સારિયસ્સ દોસિયસાલા નિસ્સાહારણવક્કયપપ્પા, તમ્હા દાવણ, एवં

સે કપ્પઈ પન્નિગાહેત્તણ ॥ ૨૪ ॥

ખાવાર્થ ॥ ૨૪ ॥ સેજાતરની કપ્પદાં વેચવાની દુકાન છે તેમાં તેનો ભાગ નથી તે દુકાને વેચાણ થાય છે તેમાંથી સેજાંતરવિના વીજો કોઈ કાપ્પ વોહરાવે તો સાધુને લેવું કલ્પે ॥ ૨૪ ॥

અર્થ ॥ ૨૫ ॥ સાં સેજાંતરની । સોં સૂત્રની । સાં શાલા છે । સાં તેમાં સેજાંતરનો ભાગ છે । વં ક્રય વિક્રય । ૫૦ થાય છે । તં તેમાંથી કોઈ । દાં આપે તો ૫૫ । નોં ન । સેં તે સાધુને । કં કલ્પે । ૫૦ વોહરાવું ॥ ૨૫ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૨૫ ॥ 'સાગારિયસ્સ સોત્થિયાસાસા સાહારણવક્કયપપત્તા, તમ્હા દાવપ્પ, નો
સે કપ્પડ્ડ પઠ્ઠિગાદ્દેત્તપ્પ ॥ ૨૫ ॥

માચાર્ય ॥ ૨૫ ॥ સેમાંતરની મૂઝની દુકાન છે તેમાં સેમાંતરનો માગ છે તે દુકાને વેચાણ થાય છે તેમાંથી કોઈ સાધુને
બોરોરાયે લો સાધુને તે લોઈતું કલ્પે નહિ કેમકે સેમાંતરનો દુકાનમાં માગ છે ॥ ૨૫ ॥

મર્ય ॥ ૨૬ ॥ સાં સેમાંતરની । સોં મૂઝ વેચવાની । સાં દુકાન છે તેમાં । નિં નયી । સાં સેમાંતરનો માગ ।
૬૦ કપ્પ વિમ્મપ । ૫૦-થાય છે । તં તેમાંથી સેમાંતર વિના કોઈ । દાં બોરોરાયે લો । ૫૦ ઘવ । સેં લેને । ૬૦ કલ્પે ।
૫૦ લોઈતું ॥ ૨૬ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૨૬ ॥ સાગારિયસ્સ સોત્થિયાસા નિસ્સાહારણવક્કયપપત્તા, તમ્હા દાવપ્પ,
ઈવં સે કપ્પડ્ડ પઠ્ઠિગાદ્દેત્તપ્પ ॥ ૨૬ ॥

માચાર્ય ॥ ૨૬ ॥ સેમાંતરની મૂઝની દુકાન છે લેવા લેનો માગ નથી તે દુકાને વેચાણ થાય છે તેમાંથી સેમાંતર વિના
પીત્તો કોઈ બોરોરાયે લો સાધુને લે મૂઝ બોરોઈતું કલ્પે ॥ ૨૬ ॥

अर्थ ॥ २७ ॥ सा० सेजांतरनी । वो० रुने कपास वेचवानी । सा० दुकान छे तेमां । सा० सेजांतरनो भाग छे । व०
 रुय विक्रय । प० थाय छे । त० तेमाथी । दा० दीण तो । नो० न । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० लेखुं ॥ २७ ॥
 मूळपाठ ॥ २७ ॥ सागारियस्स बोमियसाळा साहारणवक्कयपलत्ता, तम्हा दावए, नो से

कप्पइ पम्पिगाहेत्तए ॥ २७ ॥

भावार्थ ॥ २७ ॥ सेजांतरनी रुने कपासनी दुकान छे तेमां तेनो भाग छे तेमांथी कोइ वोहोरावे तो साधुने लेखुं
 कल्पे नहि ॥ २७ ॥

अर्थ ॥ २८ ॥ सा० सेजांतरनी । वो० रुनी । सा० दुकान छे तेमां । नि० नथी । सा० सेजांतरनो भाग । व० क्रय
 विक्रय । प० थाय छे । त० तेमाथी । दा० वोहोरावे तो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । प० वोहोरावुं ॥ २८ ॥
 मूळपाठ ॥ २८ ॥ सागारियस्स बोमियसाला निस्साहारणवक्कयपलत्ता, तम्हा दावए,

एवं से कप्पइ पम्पिगाहेत्तए ॥ २८ ॥

भावार्थ ॥ २८ ॥ सेजांतरनी रुनी दुकानमां तेनो भाग नथी ते दुकाने वेचाण थाय छे तेमांथी कोइ रु वोहोरावे तो
 साधुने वोहोरावुं कल्पे ॥ २८ ॥

अर्थ ॥ २९ ॥ सा० सेजांतरनी । गं० गांधीपणानी । सा० दुकान छे तेमां । सा० सेजांतरनो भाग छे । व० क्रय
 विक्रय । प० थाय छे । त० तेमांथी । दा० कोइ दीण तो । नो० न । से० तेने । क० कल्पे । प० लेखुं ॥ २९ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૨૧ ॥ સારિયસ્સ ગન્ધિયસાઘા સાહારણવક્કયપપ્પત્તા, તમ્હા દાવપ્પ, નો સે
કપ્પપ્પદ્દ પન્નિગાહેત્તપ્પ ॥ ૨૧ ॥

માર્ગાર્ય ॥ ૨૧ ॥ સેમાંવરની ગાંધીપણની દુકાન છે તેમાં તેનો માગ છે તે દુકાને વેચાણ યાય છે તેમાંથી ક્યોદ વોહો
રાશ તો સાયુને સેવુ કલ્લે નરિ ॥ ૨૧ ॥

મર્ય ॥ ૩ ॥ સાં સેમાંવરની । મંં ગાંધીપણની । સાં દુકાન છે । નિં તેમાં નથી । સાં સેમાંવરનો માગ । ૫૦
વિઠ્ઠય । ૫૦ યાય છે । ૮૦ તેમાંથી । ૮૦ વીંપ તો । ૫૦ પપ્પ । સેં તેને । ૬૦ કલ્લે । ૫૦ સેવું ॥ ૩૦ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૩૦ ॥ સારિયસ્સ ગન્ધિયસાઘા નિસ્સાહારણવક્કયપપ્પત્તા, તમ્હા દાવપ્પ, પ્પવં
સે કપ્પપ્પદ્દ પન્નિગાહેત્તપ્પ ॥ ૩૦ ॥

માર્ગાર્ય ॥ ૩૦ ॥ સેમાંવરની ગાંધીપણની દુકાન છે તેમાં તેનો માગ નથી તેમાંથી ક્યોદ કાંઈ વીજ વોહોરાવે તો તે
વીજ સાયુને સેવુ કલ્લે ॥ ૩૦ ॥

મર્ય ॥ ૩૧ ॥ સાં સેમાંવરની । સોં સંલદી (મીઠાઈ) વેચવાની । સાં દુકાન છે । સાં તેમાં સેમાંવરનો માગ છે ।
૬૦ વ્ઠય વિઠ્ઠય । ૫૦ યાય છે । ૮૦ તેમાંથી । ૮૦ ક્યોદ વોહોરાવે તો । મોં મ । સેં તે માગે । ૬૦

મૂઠપાઠ ॥ ૩૧ ॥ 'સાગારિયસ્સ સોમ્મિયસાલા સાહારણવક્કયપલ્લતા, તમ્હા દાવણ, નો

સે કપ્પહ પમ્મિગાહેત્તણ ॥ ૩૧ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩૧ ॥ સેજાંતરની મીઠાઈની દુકાન છે તેમા સેજાંતરનો ભાગ છે તે દુકાનમાં વેચાણ થાય છે તેમાંથી મીઠાડ વોહોરાવે તો સાધુને લેવી ન કલ્પે ॥ ૩૧ ॥

અર્થ ॥ ૩૨ ॥ સાં સેજાંતરની । સોં મીઠાઈની । સાં દુકાન છે તેમાં । નિં નથી । સાં તેનો ભાગ । વં ક્રય વિક્રય । પં થાય છે । તં તેમાંથી । દાં કોઈ દીણ તો । ઇં ઇમ । સેં તેને । કં કલ્પે । પં લેવી ॥ ૩૨ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૩૨ ॥ સાગારિયસ્સ સોમ્મિયસાલા નિસ્સાહારણવક્કયપલ્લતા, તમ્હા દાવણ,

एवं से कप्पह पम्मिगाहेत्तण ॥ ૩૨ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩૨ ॥ સેજાંતરની મીઠાઈની દુકાન છે તેમાં તેનો ભાગ નથી તે દુકાને વેચાણ ચાલે છે તેમાંથી કોઈ વોહોરાવે તો સાધુને તે મીઠાઈ લેવી કલ્પે ॥ ૩૨ ॥ હવે અન્નાદિક નીપજાવવાનો અધિકાર કહે છે ॥

અર્થ ॥ ૩૩ ॥ રસોયાને તેર અન્નાદિક અનેરાના નીપજે જેમાં । સાં સેજાંતરનો । ઓં અન્ન ઉપધિનો । સં ભાગ છે । તં તેમાંથી । દાં આપે તો । નોં ન । સેં તે સાધુને । કં કલ્પે । પં લેવો ॥ ૩૩ ॥

૧ In H, ૩૧ and ૩૨ are added (एवमां ३१-३२ सूत्र वधारे છે)

मूळपाठ ॥ ३३ ॥ सारियस्स ओसहीओ संधकाओ, तम्हा दावप, नो से कप्पइ पदि
गाहेत्तए ॥ ३३ ॥

माचार्य ॥ ३३ ॥ रसोयाने त्यां बीजाना अन्नादिक नीपवे छे तेमां सेजावरनो आहार उपधियां भाग छे तेमांयी बोरो
रावे तो साधुने ते अन्नादिक बोरोखु कल्पे नरि ॥ ३३ ॥

अर्थ ॥ ३४ ॥ रसोयाने घेर अनेराना अन्नादिक नीपवे तेमां । सा० सेजावरनो । ओ० अन्नादिक उपधि तेमां । अ०
नयी । स० सेजावरनो भाग हो । त० तेमांयी । दा० आपे हो । प० एम । से० ते साधुने । क० कल्पे । प० छेयु ॥ ३४ ॥
मूळपाठ ॥ ३४ ॥ सारियस्स ओसहिओ असयकाओ, तम्हा दावप, एवं से कप्पइ
पदिगाहेत्तए ॥ ३४ ॥

माचार्य ॥ ३४ ॥ बीजाना अन्नादिकनी रसोइ बाय छे तेमां सेजावरनो भाग नयी ने तेमांयी साधुने अन्न बोरोरावे
हो ते साधुने बोरोखु कल्पे ॥ ३४ ॥

अर्थ ॥ ३५ ॥ पत्ताराने दिपे आंषा होय तेमां । सा० सेजावरना । अ० आंषाना । फ० फळ साथे । स० साधारण छे
एसे मेगा छे । त० तेमांयी । दा० बीष हो । मो० न । से० तेने । क० कल्पे । प० सेषा ॥ ३५ ॥

मूळपाठ ॥ ३५ ॥ सारियस्स अम्वफसा संधका, तम्हा दावप, नो से कप्पइ पदिगाहेत्तए ॥ ३५ ॥

ખાવાર્યે ॥ ૩૫ ॥ ચલારમાં આંવાના ફલ છે તે અથળા મદુલના અચિત ફલ છે અથવા પાકી કેરીના કટકા છે પણ તેમાં સેજાંતરના આંવાના ફલ છે તેમાંથી વોહોરાવે તો તે સાધુને લેવા કલ્પે નહિ ॥ ૩૫ ॥

અર્થ ॥ ૩૬ ॥ ચલારમાં આંવા હોય તેમાં ૧ સાં સેજાંતરના ૧ અં આવાના ૧ ફાં ફલ (અથળાના અચિત) ૧ અં નથી ૧ સં મેઢા ૧ તં તેમાંથી ૧ દાં આયે તો ૧ એ ૧૫ ૧ સેં તે સાધુને ૧ કં કલ્પે ૧ ૫૦ લેવા ॥ ૩૬ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૩૬ ॥ સારિયસ્સ અમ્બફલા અસંચકા, તમ્હા દાવણ, एवं से कल्पइ पदिगा-

हेत्तए ॥ ૩૬ ॥

ખાવાર્યે ॥ ૩૬ ॥ સેજાંતરના આંવાના ફલ અનેરાના (અથળાના અચિત અથવા પાકી કેરીના કટકા) આંવાના ફલ સાથે થઠેલ નથી તેમાંથી વોહોરાવે તો તે સાધુને તે ફલ વોહોરવા કલ્પે ॥ ૩૬ ॥

અર્થ ॥ ૩૬-૧ ॥ સાં સેજાંતરના ૧ નાં સ્વજન નાતીલા ૧ સિં છે ૧ સાં સેજાંતરના ૧ એ ૧૫ ૧ વર્મા ૧ ૫૦ ફલ ૧ દું વારણુ છે ૧ એ ૧૫ ૧ નિં નિકલ્લવાનો ૧ ૫૦ પેસવાનો પાર્ગ છે ૧ સાં સેજાંતરનો ૧ એ ૧૫ ૧ વં ચૂઝો છે ૧ સાં સેજાંતરથી ૧ ચં વર્ઘ ૧ હં પોતાની આજીવિકા ચલાવે છે ૧ તં તેમાંથી ૧ દાં દીણ તો ૧ નોં ન ૧ સેં તે સાધુને ૧ કં કલ્પે ૧ ૫૦ લેવો ॥ ૩૬-૧ ॥

मूळपाठ ३६-१ ॥ 'सागारियनायप् सिया सागारियस्स पगवगहाण् पगदुवाराण् पग-
निस्त्वमणपवेसाण सागारियस्स पगवयू, सागारियं च उवजीवइ, तम्हा दावण्,
नो से कप्पइ पन्निगाहेत्तण् ॥ ३६-१ ॥

માશર્યે ॥ ૩૬-૧ ॥ સેઝાતરના સગા સેઝાતરના એકજ ઘરમાં રહે છે જેને એકજ ઘરમાં હું એકજ નિકળવાનો તથા એકજ પેસવાનો માગે છે, સેઝાતરના ઘરમાં રાંધવાનો એકજ ખુમ્બો છે ને સેઝાતરના સપર બેનો આજીવીકા છે સેમાંપી આશર અર્પે ॥ ૩૬-૨ ॥

૬૦ ચારણું છે । ૫૦ પૃઠ્ઠ । નિન્નિકલ્લગાનો । ૫૦ વેસવાનો માર્ગ છે । સાન્ન સેનાતરના । નાન્ન સગા । સિન્ન છે । સાન્ન સેનાતરના । ૫૦ પૃઠ્ઠ । ૫૦ વરમાં । ૫૦ પૃઠ્ઠ ।
 માન્ન સેનાતરના ઉપર । ૫૦ યક્ષી । ૫૦ બેની આઝીવિકા છે । ૫૦ સેનાતરના । ૫૦ પૃઠ્ઠ । ૫૦ જુદા જુદા । ૫૦ જુદા છે ।
 ૬૦ કલ્પે । ૫૦ સેવા ॥ ૩૬-૨ ॥

मूळपाठ ॥ ३६-२ ॥ सागणिका

निःश्वमणपत्रेसाण् सागारियस्स अचिनिवधू सागारियं च उवजीवइ, तम्हा दावण्, नो से कप्पइ पग्गिगाहेत्तण् ॥ ३६-२ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩૬-૨ ॥ સેજાંતરના સગા સેજાંતરના એકજ ઘરમાં રહે છે જેને એકજ વારણુ છે, એકજ નિકલવાનો પેસવાનો માર્ગ છે તેમાં સેજાંતરના જુદા જુદા ચુલો છે, સેજાંતરનાં ઉપર વલી જે સગાની આજીવિકા છે તેમાંથી આહાર આપે તો તે આહાર સાધુને વોહોરવો કલ્યે નહિ ॥ ૩૬-૨ ॥

અર્થ ॥ ૩૬-૩ ॥ સાં સેજાંતરના । નાં મમા । સિં છે । સાં સેજાંતરના । અં જુદા જુદા । વં ઘરને વિષે । અં જુદા જુદા । દું દ્વાર (વારણાં) છે । અં જુદા જુદા । નિં નિકલવાના । પં પેસવાના માર્ગ છે । સાં સેજાંતરનાં । પં એકજ । વં વૂલો છે । સાં સેજાંતર ઉપર । ચં વલી । હં જેની આજીવિકા છે । તં તેમાંથી । દાં દીપ્તો । નોં ન । સેં તે સાધુને । કં કલ્યે । પં લેવો ॥ ૩૬-૩ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૩૬-૩ ॥ સાગારિયનાયણ સિયા સાગારિયસ્સ અભિનિવગ્ગાણ અભિનિદુ-
વારાણ અન્નિનિક્ખમણપેસાણ સાગારિયસ્સ એગવયૂ સાગારિયં ચ હવજીવહ,
તમ્હા દાવણ, નો સે કપ્પહ પઠિગાહેત્તણ ॥ ૩૬-૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૩૬-૩ ॥ સેજાંતરના સગા છે, સેજાંતરના જુદા જુદા ઘર છે તેને જુદા જુદા વારણાં છે, જુદા જુદા નિક-
લવાને પેસવાના માર્ગ છે તેમાં સેજાંતરનો એકજ ચુલો છે, સેજાંતરના ઉપર તેના સગાની આજીવિકા ચાલે છે તેમાંથી આ-
હાર વોહોરાવે તો સાધુને તે આહાર લેવો કલ્યે નહિ ॥ ૩૬-૩ ॥

મર્ચ ॥ ૩૬-૪ ॥ સાં સેઝાવરના । માં સગા ૧ સિંહે । સાં સેઝાવરના । અં છુદા છુદા । ૫૦ ઘર છે । અં
 છુદા છુદા । ૬૦ ઘરના છે । અં છુદા છુદા । મિં નીકળ્યા । ૫૦ પેસવાના માર્ગ છે । સાં સેઝાવરના । અં છુદા
 છુદા । ૫૦ પૂલા છે । સાં સેઝાવરના ઉપર । ૫૦ બની । ૬૦ આમીચિકા છે । ૬૦ તેમાંથી । ૬૦ આપે તો । નોં ન ।
 ૬૦ તેને । ૬૦ કસ્ટે । ૫૦ લેવો ॥ ૩૬-૪ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૩૬-૪ ॥ સાગારિયનાયપ્ સિયા સાગારિયસ્સ અમિનિવ્વગઢાપ્ અમિનિવુવા
 રાપ્ અમિનિવ્વમણપવેસાપ્ સાગારિયસ્સ અમિનિવેયૂ સાગારિય અ ઉવે-
 લીવઠ્ઠુ, તમ્હા દાવપ્, નો સે કપ્પહ્ પમિગાદેત્તપ્ ॥ ૩૬-૪ ॥

માર્ચ ૬ ૩૬-૪ ॥ સેઝાવરના સમા છે, સેઝાવરના છુદા છુદા પર છે, તે ઘરોને છુદા છુદા ઘરના છે અને છુદા
 છુદા નીકળ્યા પેસવાના માર્ગ છે તેમાં સેઝાવરના છુદા છુદા પૂલા છે જપ્પા સગાની સેઝાવરના ઉપર આમીચિકા ચાલે છે
 તેમાંથી આશર આપવો સાધુને તે આશર બોહોરબો કસ્ટે નહિ ॥ ૩૬-૪ ॥ ઉપર મુલ્લ વસ્તુનો લેખદાર તો પ્રવિઝાપારી
 રોય તે મળી રહે પ્રવિઝાનો અધિકાર કરે છે

મર્ચ ॥ ૩૭ ॥ ૬૦ સપ્પ (સાવ) । સં સપ્પમિ કાક (પાના સાવ) ત્થોવીન ૪૯ વિવસ તેમાં પોરના સાથે ૫૬૫૫૫
 માવપાળીની । ગીમા સાથે પેદાત માવ પાળીની । ગીમા સાથે ૩૫૫ માવ । પાંચમે સાથે પાંચ માવ
 માવ પાળીની । છંદે સાથે ૭ ૭ માવ માવ પાળીની । સાતમે સાથે સાત માવ માવ પાળીની ૬૫૫ અથવા પોરના સાતમે

पहेले दहाडे ? दात । चीजे दहाडे २ । ज्यालगे सातमे दहाडे सात । बीजा सातना पहेले दहाडे १ जावत सातमे दहाडे ७ दात एम सातमा सातने पहेले दहाडे १ ज्यालगे सातमे दहाडे ७ एम गणता सर्व दात १९६ थाय ए । ०० वळी । भि० साधुनी । ५० पढिया (अभिग्रह विशेष जाणवो) । ५० ४९ । ५० पचास एटला । १० रात्री । दि० दीवसलगे । ५० एक । छ० ९६ । ६० भात पाणीनीं दात । भि० पिशानी । स० सो (एकसो छंनु) । अ० जेम । सु० सूत्रमां कही तेमज करे ते यथा सूत्र । अ० यथा । क० तथ्य ए सप्तम सप्तपिका ए प्रतिमानो कल्प आचार तेमां यथा योग्य । अ० यथा । १० मार्गे ते एटले ज्ञानादिक मार्गने क्षयोपसागिक भावने अतिक्रम्या विना ने उदय भावने टाळीने । अ० यथा । त० सत्य खडन । अ० यथा । स० सम्यग प्रकारे कायाए करीने । फा० पडिवर्जवाना काळने विवे विधिए करी सहित फरसीने । पा० वारंवार उपयोग करीने पळे पाळीने (विधि सहित) अतिचारने कजेवे करीने (शोधीने) । ती० तीर (पार) पोचाहीने । कि० गुरु सन्मुख अभिग्रह पुरो क्यो छे एम कडे करीने (कीर्तन करीने) आज्ञाने । अ० पाळनारा । भ० होय ॥ ३७ ॥

मूळपाठ ॥ ३७ ॥ सत्तसत्तामिया णं निक्खुपमिमा एगूणपन्नाए राइदिइहि एगेण छन्न-

उएणं निक्खासएणं अहासुतं अहाकणं अहामगं अहातच्चं अहासम्मं^१ फा-

सिया पालिया तीरिया किट्टिया अणुपालिया भवइ ॥ ३७ ॥

१ H adds (एचमा वधारे) णं in sutras ३७ to ४० (३७ थी ४० सूत्रोमां), २ H in sutras ३७ to ४० (एचमां ३७ थी ४० सूत्रोमां) सम्मकाएणं फासित्ता पालित्ता सोहिच्चा तीरित्ता किट्टित्ता आणाए अणुपालित्ता भवइ ॥

भाषार्थ ॥ ३७ ॥ सात सात दिवसनी सात पटिया ते स्वधर्मा देना दीवस ४९ पट्टे पहेले सात दिवसे १ दात भाव
 पाणीनी, बीजे ये दात भाव पाणीनी, बीजे ब्रज दात, बोये पार, पांचमे पांच, छठे छ अने सातमे सात दात भाव पाणीनी
 स्त्रीए अथवा पदेळा सातना पहेले दहाडे १ दात, बीजे ये पम सातमे दहाडे ७ दात एम पदेळा सातना बीजे दहाडे १ एम,
 सातमे दहाडे सात एम सात दिवसने सात पटियानो दहाडानी दाती गणसा १९६ दात पाय तेंतु कोष्टक नीचे प्रमाये

दात	१	२	३	४	५	६	७	८	९	कुल ७
दात	२	२	२	२	२	२	२	२	२	१४
दात	३	३	३	३	३	३	३	३	३	२१
दात	४	४	४	४	४	४	४	४	४	२८
दात	५	५	५	५	५	५	५	५	५	३५
दात	६	६	६	६	६	६	६	६	६	४२
दात	७	७	७	७	७	७	७	७	७	४९
कुल	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८	२८	कुल १९६

एवी साधुनी पडिया (अभिग्रह) एम ४९ रात्रि दिवसनी १९६ भात पाणीनी दातीनी जाणवी, जेम सुत्रमां कबो छे, तेमत्र जेवो कल्प आचार छे, जेवो जेवो मार्ग छे, जेवो सत्य अनुष्ठान छे तेवो सम्यक प्रकारे कायाए फरसीने, पाळीने, अ-
तिचारयी शुद्ध करी, पार परोवाडीने, कितेन करीने ते साधु आज्ञाने पाळनारा होय ॥ ३७ ॥ उपर सात दिवसनी सात

भिधुनी पडिया कबी, हवे आठ दिवसना आठ अठवाडियानी पडिया कहे छे ॥

अर्थ ॥ ३८ ॥ अ० आठ आठ दिवसनी । अ० आठ । ज० बली । भि० साधुनी । प० पडिया एटले कुल ६४ दिव-
सनी पडिया तेमां पहेला आठ दहाडा १ दात । बीजा आठ दहाडा २ दात, बीजा आठ दहाडा ३ दात । चोया आठ द-
हाडा ४ दात । पांचया आठ दहाडा ५ दात । जावत आठमा आठ दहाडे आठ दात एम । च० ६४ । रा० रात्री । दि०
दिवस लगे । दो० वे । य० बली । अ० ८८ दात भात पाणीनी । भि० भिसानी । स० सो (बसो अठासी) । अ० जेम ।
सु० सुत्रमां छे ते अनुसारे करे । अ० यथा । क० कस्य आचार छे । अ० यथा । प० मार्गे । अ० यथा । त० तथ्य (सत्य) ।
अ० यथा । स० सम्यग प्रकारे । फा० फरसीने । पा० पाळीने । ती० पार पोवाडीने । कि० अभिग्रह कीधेल पुरो कयों एम
कहे । गुरुनी आज्ञाप । अ० ए अनुष्ठान पाळनारो । भ० होय ॥ ३८ ॥

मूळपाठ ॥ ३८ ॥ अट्टअट्टमिया णं त्रिम्बुपडिमा चउसट्टाए राइंदिएहिं दोहि य

अट्टासीएहिं त्रिक्खासएहिं अहासुत्तं अहाकप्पं अहामगं अहातच्चं अहासम्मं
फासिया पालिया तीरिया किहिया अपुपाविया जवइ ॥ ३८ ॥

मावाप ॥ ३८ ॥ आठ आठ दिवस आठ साधुनी पढिया एटले ६४ रात्रि दिवसनी सेमां २८८ भिसानी वात वात
 णीनी वाय वेसु कोष्टक नीचे प्रपण्ये

दात	१	१	१	१	१	१	१	१	कुल ८
दात	२	२	२	२	२	२	२	२	१६
दात	३	३	३	३	३	३	३	३	२४
दात	४	४	४	४	४	४	४	४	३२
दात	५	५	५	५	५	५	५	५	४०
दात	६	६	६	६	६	६	६	६	४८
दात	७	७	७	७	७	७	७	७	५६
दात	८	८	८	८	८	८	८	८	६४
कुल	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	२८८

पाळीने, पार पवोचाडीने, किर्तन करीने ते साधु आशां शुभव पाळनारो होय ॥ ३८ ॥

अर्थ ॥ ३९ ॥ न० नव दिवसनी । न० नव । णं. वळी । भि० साधुनी । १० पढिपा । (अभिग्रह) विशेष । ९०
८१ । रा० रात्रि । दि० दिवसनी । च० चार । य० वळी । पं० पांच । ९० उपर । भि० भिक्षानी दात पाणीनी । स०
सो (चारसे पांच) । अ० जेप । सु० सूत्रां कही । अ० जेप । क० आचार कल्प कळो । अ० जेप । ५० मार्ग कळो ।
अ० यथा । त० तथ । अ० यथा । स० सम्यगप्रकारे । फा० फरसीने । पा० पाळीने । ती० पार पोहोचाडीने । कि० कि-
र्तन करीने आशा । अ० पाळतो । भ० विचरे ॥ ३९ ॥

मूळपाठ ॥ ३९ ॥ नवनवमिया णं भिक्खुपकिमा एगासीए राइदिएहिं बजहिं य प-
ञ्चुत्तरेहिं त्रिक्खासएहिं अहासुत्तं अहाकणं अहामगं अहातच्चं अहासम्मं
फासिया पालिया तीरिया किट्टिया अणुपालिया भवइ ॥ ३९ ॥

भावार्थ ॥ ३९ ॥ नव दिवसनी नव भिक्षु (साधुनी) पढिपा ८१ रात्रि दिवसनी, चारसे ने पांच (४०५) दात
भाल पाणीनी जेम सूत्रां कही, जेम कल्प आचार छे, जेम मार्ग छे, जेम यथा तथ्य छे तेम सम्यक प्रकारे फरसी, पाळी,
पार पवोचाडी, किर्तन करी आशा ए साधु पाळनारो होय ते दातलुं कोष्टक ॥ ३९ ॥

दाव	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	कुल ९
दाव	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	१८
दाव	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	२७
दाव	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	३६
दाव	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	४५
दाव	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	५४
दाव	७	७	७	७	७	७	७	७	७	७	७	६३
दाव	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	७२
दाव	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	९	८१
कुल	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४०५

अर्थ ॥ ४० ॥ द० वस दशरानी । द० दस । न० बन्नी । पि० साधुनी । प० पटिया । ए० एक । रा० रात्रि । सि० विषसनी । सं० सो एटमे १०० रात्रि विषसनी । ते सोना । अ० अर्प एटमे ५० । उ० उ । रि० भोग । य० बन्नी ।

ધિં દાત અન્નપાણીની । સં સો (ઘટલે ૬૦૦ માંથી ૫૦ ઓછી ઘટલે ૫૫૦ દાત જાણવી) । અં જેમ । સું સુત્રમાં છે । અં જેમ । કં કલ્પ આચાર છે । અં જેમ । ધં માર્ગ છે । અં જેમ । તં યયાત્ય છે । અં યયા । સં સમ્યક પ્રકારે । ફાં ફરસીને । પાં પાલીને । તીં પાર પહોચાહીને । કિં કિર્તન કરીને આજ્ઞા ગુરુની । અં પાલીને । મં વિચરે ॥ ૪૦ ॥

મુઠપાઠ ॥ ૪૦ ॥ દસદસમિયા ણં ભિક્ષુપાહિમા યગેણં રાઈંદિયસણં અદ્ધછટ્ટેહિ ચ
 ત્રિકલાસયહિં અદ્ધાસુત્તં અદ્ધાકપ્પં અદ્ધામગ્ગં અદ્ધાતચ્ચં અદ્ધાસમ્મં ફાસિયા
 પાલિયા તીરિયા કિદ્ધિયાં અણુપાલિયા મવદ્ ॥ ૪૦ ॥

માવાર્થ ॥ ૪૦ ॥ દસ દિવસની દસ ઘટલે ૧૦૦ રાત દિવસની ભિક્ષુની પદિયા તેનો અર્થ ઘટલે ૫૦, છસેમાંથી ઓછો ઘટલે ૫૫૦ દાત ખાત પાણીની નીચેના કોણક ઘુલવ જેમ સૂત્રમાં કહી, જેમ આચાર કલ્પ છે, જેમ માર્ગ છે, જેમ યયાત્ય છે તેમ સમ્યક પ્રકારે ફરસીને, પાલીને, પાર પહોચાહીને, કિર્તન કરીને આજ્ઞા પાલીને વિચરે ॥ ૪૦ ॥

? add (વધારે) આજ્ઞા.

[illegible]

उपर परिषदा द्वी ते यथावृत्तिना साय सायी यो इत्ये १० वर्षो एव साय इत्ये ते अखिलान् इत्ये ते ॥

अर्थ ॥ ४१ ॥ दो० बे । प० प्रतिमा । प० परुषी । तं० ते । ज० जेम छे तेम कहै छे । खु० नानी । वा० क्ली । मो०
 मोक (मानु) । प० पट्टिया । म० मोटी । वा० क्ली । मो० मात्रानी । प० पट्टिया । खु० नानी । णं० क्ली । मो० मा-
 त्रानी । प० पट्टिया । प० पट्टीवर्जणहार । अ० साधुने । क० कल्पे ते पट्टिया । प० प्रथम । नि० श्रद्ध (श्रियाळे) । का०
 काल । स० समय एटले मागसर मासने विषे । वा० अथवा । च० छेला । नि० उनाळाना । का० काळ । स० समयने
 विषे एटले आषाढ मासे । वा० क्ली । व० गावहार स्थापवी । गा० मासने विषे । वा० अथवा । जा० ज्यालग्ने । रा०
 राज्यधानीने विषे । सन्निवेश (जनपद देश) ने विषे । वा० अथवा । व० वनने विषे । वा० अथवा । व० वननी । दु०
 कठण विषम जग्याने विषे । वा० अथवा । प० पर्वतनी । वा० अथवा । प० पर्वतनी । दु० कठण जग्याने विषे । वा० क्ली ।
 भो० जमीने । आ० पट्टिवर्जे (मांढे) तो । चो० चार । द० दस एटले चौद भक्त एटले छ उपवासे । पा० पुरी याय
 (पारणु करे) । अ० अण । भो० जमीने । आ० पट्टिवर्जे तो । सो० सोळ । स० भक्ते करी पुरी थाय ते सात उपवासे ।
 पा० पारणु करे । जा० जे । जा० जे । मो० मानु । आ० पीए । दि० दिवसने विषे । आ० आवे ते । आ० पीवुं अने ।
 रा० रात्रे । आ० आवे तो । नो० न । आ० (न) पीवुं । स० सहित । पा० जीव सहित । म० मानु । आ० आवे तो ।
 नो० न । आ० पीवुं । अ० वगर । पा० जीववाळं । म० मानु । आ० आवेतो । आ० पीवुं । क्ली विशेष कहै छे । स०
 सहित । वी० वीर्य । म० मानु । आ० आवेतो । नो० न । आ० पीवुं । अ० वगर । वी० वीर्य रहित । म० मानु । आ०
 आवेतो । आ० पीवुं । स० सहित । स० चीगट (सहित) । म० मानु । आ० आवेतो । नो० न । आ० पीवुं । अ०
 विना । स० चीगट रहित । म० मानु । आ० आवे तो । आ० पीवुं । स० सहित । स० रज सहित । म० मानु । आ०

प्राये सो । नो० न । आ० पीठुं । अ० विना । स० रजरहित । प० मातु । आ० आवेतो । आ० पीधु । आ० दे । आ०
 जे । दो० मातु । आ० आद । न० ते । अ० फरे छे । अ० योडुं । वा० मयत्ता । ब० घणु । वा० बली । ए० एम ।
 म० निधे । ए० ए । सु० नानी । मो० मात्ता । प० पटिपा ते खुदिया मोक प्रविष्ठा करीए । अ० क्षेम । सु० सुत्रमां करी
 तपन करे । आ० पूर्वनी पर । अ० विशेषे पाळ्यो यको । अ० विचरे ॥ ४१ ॥

मूळपाठ ॥ ४१ ॥ दो पन्निमाओ पल्लताओ तजहा । खुदिया वा' मोयपनिमा महल्लिया
 वा' मोयपनिमा खुदियेणं मोयपनिम पक्खिन्नस्स अणुगारस्स कप्पइ' पढम-
 निदाहकालसमयासि' वा चरिमनिदाहकालसमयासि वा वहिया गामस्स वा
 (जाव) रायहाणीए' वा वर्णसि वा वण्डुग्गसि वा पव्वयसि वा पव्वयडुग्गसि
 वा भोच्चा आरुभइ, चोदसमेण पारेइ अमोच्चा आरुत्तइ, सोलसमेण पारेइ
 जाए जाए मोए आईयेधे, दिया आगल्लइ' आईयेधे, राइ आगल्लइ नो आई

१ II (एव) जैन २ H add० से (एवमां "से" बधारे). ३ H (एव) पहले सरदकाल ४ H add० (एवमां
 बधारे) दाइय्या ५ II (एव) सन्निवसंसि वा ६ H add० from (एवमां बधारे) "आईयेधे ७ (बी) मयइ" (सुपी)

यवे, सपाणे मत्ते आगहइ नो आईयवे, अरुपाणे मत्ते आगहइ आईयवे, ससणिछे
 सबीए मत्ते आगहइ नो आईयवे, अबीए मत्ते आगहइ आईयवे, ससणिछे
 मत्ते आगहइ नो आईयवे, अससणिछे मत्ते आगहइ आईयवे, ससरखे मत्ते
 आगहइ नो आईयवे, अससरखे मत्ते आगहइ आईयवे. जाए जाए मोए
 आईयवे तंजहा अरुपे वा बहुए वा. एवं खलु एसा खुमिया मोयपनिमा अहा-
 सुत्तं (जाव) अणुपालित्ता भवइ ॥ ४१ ॥

भावार्थ ॥ ४१ ॥ बे पडिमा कही ते फहुं छुं. नानी मात्रा (पेशाब) नी पडिमा अने मोटी मात्रानी पडिमा. नानी मा-
 त्रानी पडिमा वहेनार साधुने कल्पे पहेली सरद (शीयाळाना) ऋतुकाल समयने विषे एटले मागसर मासे तथा छेछा उष्ण
 (उन्हाळाना) काल समयने विषे एटले आषाढमासे गाय बहार गामने विषे अथवा ज्वालगे सन्निवेशने विषे, व-
 ननी कठण जग्याने विषे, पर्वतने विषे, पर्वतनी कठण जग्याने विषे पडिमा स्थापवी (बहेवी) कल्पे. जमीने पडिमा पडिवेजे
 तो १४ भक्ते पुरी याय एटले छ उपवास पछी पारणुं करे. जो न जमीने पडिमा वहेतो १६ भक्ते एटले सात उपवासे पुरी
 थाय. आ पडिमा वहेतां जे जे मात्रा (पेशाब) दिक्से आवे ते ते पीह जाय ने रात्रे आवे ते न पीण (एटले परठवे), मात्रा
 जीव सहित होय तो परठवे, जीव रहित आवेतो पीइ जाय, वीर्य सहित होयतो परठवे, वीर्य रहित होयतो पीइ जाय, चिग-

टराळ मायु होयतो परठवे, विण्ट चिनानु होय तो पीए, एम सहित होयतो परठवे, रम रहित होयतो पीए वे वे पात्रु पजी ते पोहू होय के पणु होय तेनुं उपर ह्मण करे एय निम्बे उपर कही ते नानी पोक पढिया करीए. ते जेम म्मत्रमां कही छे तेम ग्यांममे पूर्वेनी परे विन्नेय पाळ्ठो यको साधु विखरे ॥ ४१ ॥ उपर नानी पढिया कही ह्ये त्या मोदीनो बहणहार छे माटे मोठी पढिया बहे छे

अर्थ ॥ ४१ ॥ य० मोदी । ज० बळी । मो० पोक । प० पढिया । अ० साधुने । क० कव्ये । से० ते झा नईने । प० प्रथम । नि० सरद । का० काळ (ते पाणखर मास) । स० समयने विषे । बा० बळी । व० छेला । नि० श्रिप्प (उनाळो) । का० काळ । स० समयने विषे एठसे आपण मासने विषे । बा० बळी । व० गायत्री बहार स्थापवी । वनर्ग । दु० कठण त्रय्याने विषे । वा० अयवा । व० बळने विषे । वा० अयवा । व० वा० बळी । मो० त्रमीने । आ० आर्ये तो । सो० सोळ । स० मक्के एठसे सात उपवास करीने । दु० कठण ज्ञप्याने विषे । त्रपीने । आ० आर्ये तो । अ० अठार । स० मक्के करी एठछे आठ उपवास करीने । पा० पाळे । अ० अण पात्रु । आ० पीए । त० जेम प्रथम आचार कवो तेम जाणवो । चे० मिम्बे । जा० ब्यां कमे । (ते पढिया अनुष्ठान गुरुनी) आमाए । म० विन्नेये । पा० पाळीने । य० विखरे ॥ ४२ ॥

મૂઝપાઠ ॥ ૪૨ ॥ મહાહિયણં મોયપન્નિમં પન્નિવન્નસ્સ અણગારસ્સ કપ્પઈ સે પેઢમનિ-
 દાહકાલસમયંસિ વા ચરિમનિદાહકાલ સમયંસિ વા વહિયાં ગામસ્સ વા
 (જાવ) રાયહાણીયં વા વણંસિ વા વણદુગંસિ વા પવ્વયંસિ વા પવ્વય-
 દુગંસિ વા. જોચ્ચા આરુરુદ્ધ, સોલસમેણં પારેઈ. અન્નોચ્ચા આરુરુદ્ધ, અટ્ટાર-
 સમેણં પારેઈ. જાએ જાએ મોએ આર્યવે, તંહેં જેવ જાવ અણુપાલિત્તાં

જવઈ ॥ ૪૨ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૪૨ ॥ મોટી માત્રાની પદિમા અંગીકાર કરનાર સાધુને પ્રથમ શીયાલાના કાલ સમયને વિષે ઇટલે માગસર
 માસે અને હેલા ઉનાલાના કાલ સમયને વિષે ઇટલે આષાઢ માસે ગામ વહાર ડયાં કમે સંનિવેસને વિષે અથવા વનને વિષે
 અથવા વનની કઠળ ભોંયને વિષે અથવા પર્વતની કઠળ ભોંયને વિષે પદિમા સ્થાપત્રી (વહેલી) કલપે, જો
 જમીને પદિમા વહેતો ૧૬ ભક્તે ઇટલે ૭ સપવાસ કરીને પારણું કરે. જમ્યાવિના પદિવેજે તો ૧૮ ભક્ત ઇટલે ૮ સપવાસ કરી

૧ H (એચ) પદમે સરદકાલ, ૨ H adds (એચમાં વધારે) દ્વાદશ્યન્વા, ૩ H (એચ) સંનિવેસંસિ વા, ૪ H
 (એચમાં) તંહેં to (થી) મવઈ (મુઢી,)

પારણું કરે અને જે બે માનુ દીકસે આવે તે પીંચ ને પ્રથમ નાની પઢિયામાં કબુ તેમ ક્યાં સગે આઘાપ યદિમા વાઠીને વિષરે
 ॥ ૪૨ ॥ સપ્તમી પઢિમા પૂર્વધર થશે અને પછો ઘરેનાર ન હોય તો શુ કરે તે હવે સર્વે સાધુ આધી કરે છે ॥

અર્ચ ॥ ૪૩ ॥ સં સંકષ્પા । દં વાત (માત-વાળી) ની । જં વઢી । (સાધુને પાત્રાના ઘરગહારન । પ્રદશના
 કુલ પરને વિવે આશરને અર્થે પઠાને) । જાં એ । કેં કોઈ । ઝં યાંહે । ૫૦ પાત્રા (યાંહે) । હં (જમતાં) વપાદયુ છે ।
 વં વેવાયગી । તાં તેટલી । દં તે । દં વાત । ઘં કહેલી । સિં હોય । સં તે વારે તે વાત । સેં તે સાધુને । કેં કોઈ
 વ્રુ દાવાર । હં નાંસની છાવરીવ કરી । રાં અઘ્યા । દૂં વણે કરી । ઘાં અઘ્યા । વાં વાલળીવ કરી । જાં વઢી ।
 ઝં પાત્રા માંરિલી । ૫૦ પાત્રાને વિવે જમવાની માનુ વેવા યળી માનુ વપાદયુ છે । હં (આળીને) । ઝં હાથે । દં લીવ ।
 (ગ્યાંસગે વાર તુટે નહિ ત્યાં લખે વ્રુ વાત કહેવ) । સાં તે સર્વને । વિં જ વઢી । સાં તેવને । ૫૦ વ્રુ । દં વાત ।
 ઘં કહેલી । સિં હોય (હપલુ વ્રુ આખી કબુ । હવે યજાનળ આપજો યાગ વ્રુ કરીને લીવ તે આખી કહે છે) । સં
 ત્યાં । સેં તે સાધુને (યિલા અર્થે આખ્યા વેલીને) । ઘં યજાનળ । હં અઘ્યા હોય । સં સર્વે । દેં તે । સં પોતે પો
 તાનો । વિં આશર હવે વ્રુ કરી વેલીને વ્રુ વીંદ કરીને । ઝં યાંરિ । ૫૦ પાત્રામારિ આળીને વ્રુકે, કેલી રીતે વ્રુકે ।
 દં (પાત્રા માંરિ) વેવા હાથે । દં લીવ । (તેમ વેવાં વાર તુટે નહિ ત્યાં કમે વ્રુ વાલ હોય) । સં તે સર્વને । વિં યં
 વઢી । સાં તે । ૫૦ વ્રુ । દં વાત । ઘં કહેલી । સિં હોય ॥ ૪૩ ॥

मूळपाठ ॥ ४३ ॥ संखादत्तियस्स एं जावइयं केइ अन्तो पग्निगहंसि उवइत्तु^३ दलए-
 ज्जा तावइयाओ^४ दत्तीओ वत्तवं सिया, तत्थ से केइ ठप्पएण^५ वा दूसएण^६ वा
 वालएण वा अन्तो पग्निगहंसि उवित्ता दलएज्जा, सा^७ वि एं सा एगा दत्ती
 वत्तवं सिया. तत्थ से वहवे भुअमाणे सवे ते सयं^८ पिणं अन्तो पग्निगहंसि
 उवित्ता दलएज्जा, सवा वि एं सा एगा दत्ती वत्तवं सिया ॥ ४३ ॥

भावार्थ ॥ ४३ ॥ भान्तपणीनी दातनी अण्णक संख्या लेनार साधुने पात्रान्ता धरणहारने ग्रहस्यना घरे आहारने अर्थे
 पेठाने पात्रामांहि सेटली अन्ननी दातनी संख्या गृहस्थी आपे तेढळी दात कहीए. अन्न नाखता ते घर तूटे नहिं त्यां सुधी
 एक दात कहीए. इवे दाततुं मान कहे छे. ते साधुने कोइ दातार वांसनी छाबदीए करी, वखे करी, चालणीए करी, जमवानी
 वस्तु पात्रमां छे ते पात्र लयादी साधुना पात्रमां ऊंचा हावे देतां धार तूटे नहिं त्यां सुधी ते सर्वेने एक दात कहीए. उपर
 एकना आपवा आश्री कहुं. इवे घणा जण पोतानो भाग एकठो करीने दीए ते आश्री कहे छे. त्यां ते साधु भिक्षाने अर्थे

१ H adds (एचमा वधारे) भिक्षुस्स पटिमाह धारिस्स गाहावक्कुलं पिढवायपडियाए अणुपविट्ठस्स. २ H omits
 (एचमां नयी) केइ. ३ H (एच) उवित्ता. ४ H adds (एचमां वधारे) ताओ. ५ T (टी) उव्वएण. ६ H (एच)
 दुरसएण. ७ H (एच) सज्जा. ८ H (एचमां) सयं २ पिण्डसाहणियं.

આખ્યો વેલીને ઘણા જળ જમ્યા હોય તે સર્વે પોતપોતાનો આહાર એકઠો કરીને પાત્રામાંદિ તે આહાર ઘુકે મુકીને ઝવચી દેવા મળી પાત્રું તપાટ્યું ને તેવી રીતે ઈચ્છે હાથેથી દેતાં તે સર્વે આહારની એકરીઝ થાત કરીએ ॥ ૪૩ ॥ ઉપર અન્નાગ્નિક આધી કર્મું ૧૪ કોઠ સાધુ અરુદાવની માફક પાણીની ઢાલની પણ સમયા સેવાનું નહી કરે તે મળી હાં પાણીની ઢાલની વિધિ કરે છે.

અર્થ ॥ ૪૪ ॥ (સમયા પાણીની ઢાલની નહી કરી છે તેવા સાધુને) પાં પાણીના । ૫૦ પાત્રનો ઘરણહાર (ગ્રહસ્યને ઘેર (આહાર) પાણીને અર્થે પેઠા થકાને) । જંં બલી । જાં લે । કેં કોઈ । અંં મંદિ । પાં પાત્રમાં પાણી છે તે । ૮૦ ઝવચી । ૮૦ દેતાં થકા । તાં તેટલા । ૧૦ સર્વેને તેને । ૬૦ થાત । ૪૦ કરેલી । સિંં હોય । હવે પાણીની ઢાલનું માન કરે છે । ૮૦ ત્યાં । સેંં તે સાધુને । કેંં કોઈ થાતાર । છંં થાસના ઢાલવે કરી । થાં અથવા । ૮૦ વસે કરી । થાં અથવા । થાં ચાલખીએ કરીને । થાં બલી । અંંં મારે । પાં પાત્ર માંદિ પાણી પાલીને । ૮૦ ઈચ્છેલી । ૬૦ દેવા તપાટ્યુ છે । સાંં તે વેટછે છાલકાવિકની પાર થટે નહિ તેટલા સમે । થિંં જંં બલી । સાંં તે સર્વેને । ૫૦ એક । ૬૦ થાત । ૪૦ કરેલી । સિંંં હોય । હવે ઘણા જળ એકઠા કરીને દીપ તે આમી કરે છે । ૪૦ ત્યાં । સેંંં તે સાધુને પિપ્પાને અર્થે આખ્યા વેલીને । ૪૦ ઘણા અળા । ૪૦ પાખી પીએ છે । ૪૦ં તે સર્વ । તેંંં તે । ૪૦ં પોતે પોતાનું । પિંં પાણી એકઠુ કરી એક વિંટ કરી આખીને । અંંં મંદિ । પાં પાત્રા માંદિ પાણી મુકીને । ૮૦ ઈચ્છેલી । ૬૦ દેવા પાત્રુ તપાટ્યુ છે તે છાલકીની પાર ન તુટે ત્યાં મુથી । ૪૦ં તે સર્વ પાણીની । થિંંં જંંં બલી । સાંંં તે । ૫૦ં એક । ૬૦ં થાત । ૪૦ં કરેલી । સિંંંં હોય ॥ ૪૪ ॥

मूळपाठ ॥ ४४ ॥ 'पाणिपदिगहियस्स णं' जावइयं केइ' अन्तो पाणिसि उवइत्तुं दल-
एज्जा तावइयाओ' दत्तीओ वत्तवं सिया. तत्थ से केइ छप्पएण वा दूसएण
वा बालएण वा अन्तो पाणिसि उवित्ता दलएज्जा, सा' वि णं सा एगा दत्ती
वत्तवं सिया. तत्थ से बहवे भुअमाणा सबे ते सयं' पिण्हं अन्तो पाणिसि
उवित्ता दलएज्जा, सवा वि णं सा एगा दत्ती वत्तवं सिया ॥ ४४ ॥

भानार्थ ॥ ४४ ॥ जे साधुए पाणीनी दात नकी करी छे तेवा साधुने पाणीना पात्रने धरणहारने गृहस्थने घेर पाणीने
अर्थे पेठा थकाने एक साथे जेटलुं पात्र लंचेथी पाणी आपवा उपाडयुं छे तेठला सर्वेने धार न तुटे त्यां सुधी एक दात कहीए,
हवे ते दाततुं मान कहे छे. ते साधुने कोइ दातार बांसनी छावडीए करी, वझे करी, चारणीए करी, पाणीने वासणमां घा-
लीने लंचेथी देवा वासण उपाडे ते छावदानी धार तुटे नहिं त्यां सुधी एक दात कहीए. उपर एक जणे पाणी आपवा आश्री
कबुं. हवे घणा जण पोतपोतातुं पाणी एकडुं करीने साधुने पाणीनी भिक्षाने अर्थे आव्यो देखीने सर्वे पोतपोतातुं पीवातुं

१ H adds (एचमा वधारे) संखादत्तियस्स णं भिखुस्स. २ H adds (एचमां वधारे) गाहावइ कुलं पिडवाय-
पडियाए अणुपविट्ठस्स. ३ H omits (एचमां नथी) केइ. ४ H (एचमां) उवित्तं. ५ H adds (एचमां वधारे) ताओ.
६ H (एच) सव्वा. ७ H (एचमा) सयं २ पिण्ड साहियं णं पिण्ड.

णी एऊं बामण्यां करीने संवेयी वेया पात्रु उपारीने पार करे ते पार तुटे महीं त्यां सुधी ते सर्वेने एक दाव करीए ॥४४॥
पर मस्मिा करी ते मयिप्रार करनार होय ते यणी अयिग्रहणो मयिकार करे छे ॥

अर्थ ॥ ४५ ॥ ति० व्रण । वि० प्रकार । उ० सेवानो मयिग्रह विज्ञेय । पं० कथा । सं० ते । ज० करे छे । सु० सुद्ध
पोल्लु बान । उ० लेवु । फ० काष्टना पात्रमां । उ० लेवु । सं० सारहे हाथे तया भाजने बोइरां ते । उ० लेवु ॥ ४५ ॥

मूळपाठ ॥४५॥ तिचिह्ने उवहहे पद्मत्ते । तजहा । मुद्धोवहहे संसट्टोवहहे ॥४५॥

भाकार्य ॥ ४५ ॥ व्रण प्रकार मयिग्रह कथा ते करे छे, १ पोल्लु पात्र्य वीए तो लेवु २ काष्टना पात्रमा घाली आ
नीने दीए तो लेवु ३ सारहे हाथे के भाजने दीए तो लेवु ॥ ४५ ॥

अर्थ ॥ ४६ ॥ ति० व्रण प्रकारे । ओ० मयिग्रह । पं० कथा । सं० ते । ज० करे छे । ज० ले । व० बळी । ओ० ग्रहे । १ ।
२० वे । व० बळी । सा० सारहे २ । जं० ले । व० बळी । भा० मुलमां । प० नात्ते ३ ते वस्तु लेवी । प० एक । प०
एव । भा० करे ॥ ४६ ॥

मूळपाठ ॥ ४६ ॥ तिचिह्ने ओगाहिए पद्मत्ते तजहा । अ च ओगिएइइ, ज व सारइ, ज

च आसर्गासि पस्त्रिवइ, एगे एवमाहसु ॥ ४६ ॥

भाकार्य ॥ ४६ ॥ व्रण प्रकारे मयिग्रह कथा ते करे छे, १ जे कोइ ग्रहे २ जे कोइ सारहे, ३ जे कोइ वस्तुने मुलमां

१ ए (एवमां) फलिको १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

मुके ते वस्तु लेवी तेवा अभिग्रह जाणवा, एक एम कहे ॥ ४६ ॥
 अर्थ ॥ ४७ ॥ (एक वली एम कहे) । दु० वे । वि० प्रकारे । ओ० अभिग्रह । पं० कक्षा । त० ते । ज० कहंछुं ।
 जं० जे । च० वली । ओ० ग्रहे । ज० जे । च० वली । आ० मुखमा । प० वस्तु नाखे अथवा मुखमाहे मुके ते वस्तु लेवी
 ॥ ४७ ॥ ति० एम । वे० हुं कहंछुं ॥

मूळपाठ ॥ ४७ ॥ दुविहे ओगहिण् पन्नत्ते तंजहा । जं च ओगिण्हइ, जं च आसगंसि

पविखवइ ॥ ४७ ॥ तिबेमि

भावार्थ ॥ ४७ ॥ एक वली एम कहे छे जे भगवंते वे जातना अभिग्रह कक्षा ते कहे छे १ जे ग्रहे, २ जे मुखमां नाखे
 अथवा मुके ते वस्तु लेवी ॥ ४७ ॥ एम सुधर्मास्वामि जंबू स्वामिने कहे छे के हे जंबू, जेप में श्री महावीरदेव समिपे सांभ-
 ल्युं तैम में तुन प्रत्ये कथुं.

अर्थ ॥ ९ ॥ व० व्यवहार सूत्रनो । न० नवमो । उ० उदेसो । स० पुरो यथो ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ ववहारस्स नवमो उदेसंथो समत्तो ॥ ९ ॥

भावार्थ ॥ ९ ॥ व्यवहार सूत्रनो नवमो उदेसो पुरो यथो ॥ ९ ॥

१ H adds (एचमा वधारे) एमे पुण एवमादंसु. २ H adds (एचमां वधारे) तिबेमि.

पाणी एकदं नामज्जयां दरीने संचेयी देवा पाप्पु ज्जयादीने पार करे वे पार हुटे नहीं ह्यां सुधी वे सर्वेने एक दात करीप ॥४४॥
 चपर प्रतिमा कही वे अमिप्रद करनार होय वे मणी अमिप्रानो अधिकार करे छे ॥

अर्थ ॥ ४५ ॥ नि० द्रव्य । वि० प्रकार । उ० स्वेवानो अधिग्रह विशेष । पं० कक्षा । तं० ते । अ० करे छे । सु० शुद्ध
 धौलु धान । उ० सेवुं । क० काष्टना पात्रर्षा । उ० लेय । सं० खरटे हाये तथा गामने बोहराये ते । उ० लेवुं ॥ ४५ ॥

मूळपाठ ॥४५॥ तित्यिहै उवहढे पमसै । तजहा । मुद्धोवहने 'फसिओवहढे संसट्टोवहढे ॥४५॥

माचार्य ॥ ४५ ॥ द्रज मङ्गारे अभिग्रह कदा ते ददे छे, १ श्रोतुं पान्य दीप तो सेवुं २ काष्टना पात्रमा धाली आ नीने दीप तो सेवुं ३ स्तरदये राये के माग्ने दीप तो सेवुं ॥ ४५ ॥

अर्थ ॥ ४६ ॥ वि० अण् प्रकारे । ओ० अभिप्रह । ए० कक्षा । तं० ते । ज० कहे छे । ज० जे । व० वकी । ओ० ग्रहे ? ।
 न० जे । व० वकी । स० साहरे २ । ज० जे । व० वकी । आ० मुसमा । प० भासे ३ ते वस्तु लेवी । ए० एरु । ए०
 एय । आ० कहे ॥ ४६ ॥

भूळपाठ ॥ ४६ ॥ तिर्विहं ओगाहिपु पन्नचे तजहा । न च ख्योगिणहृद्, न च साह्रद्, न

च आसगति पम्ब्वद्, षगे एवमाहंसु ॥ ४६ ॥

પાચાર્પ ॥ ૪૬ ॥ ધ્રુવ મન્ત્રારે અમિત્રાહ કલ્પા તે કહે છે, ૧ બે કોઈ જોરે ૨ બે કોઈ સારે, ૩ બે કોઈ વસતુને મુલભાં

वा० अथवा । जो० जोत्रे करी । वा० अथवा । वे० नेतरे करी । वा० अथवा । क० चावसे करी । वा० वळी । का० काया-
ने । आ० उपसर्ग दीए) । ते० ते सर्व । उ० उपनाते । स० भले प्रकारे । स० सहे । ख० खमे । ति० दीनपणारहित (ति-
खासपणाविना) । अ० खमे (कायाए अडोलपणे) ॥ १ ॥

मूळपाठ ॥ १ ॥ दो परिमाथो पन्नत्ताथो तं जहा । जवमज्जा य चन्दपरिमा वइरम-

उजा य चन्दपरिमा. जवमज्जसं चन्दपरिमं पक्खिन्नस्स अणगारस्स निच्चं
वोसट्ठुकाए चियत्तदेहे जे केइ परीसहोवसग्गा' समुप्पज्जन्ति' दिवा वा मा-
णुस्सगा वा तिरिक्खजोणिया वा, ते' उप्पन्ने सम्मं सहइ' खमइ तिइवखेइ
अहियासेइ ॥ १ ॥

१ H (एच) 'पञ्चचन्द'. २ H (एच) मासं ३ H उवसग्गा without परी' (एचमां एकलं उपसग्गा). ४ H
(एचमां) उप्पज्जन्ति ते जहा. ५ H adds (एचमां वधारे) अणुलोमा वा पडिलोमा वा तस्याणुलोमा वा ताव वंदेज्ज वा नमं-
सेज्ज वा सकारेज्ज वा मंमाणेज्ज वा कण्ठाणं मंगलं देवयं चेदयं पण्णुवासेज्जा. तत्थ पडिलोमा अन्नयरेणं दंडेण वा अट्टीण वा
जोत्तेण वा वेत्तेण वा कसेण वा काए आउडेज्जा. ६ H adds (एचमां वधारे) सन्वे. ७ H (एचमा) सेहेज्जा खमेज्जा ति-
तिक्खेज्जा अहियासेज्जा. ८ जर्मन सुत्रमां १ ने २ सूत्र येगा छे.

॥ दसमो उद्देसओ ॥

दसमो उद्देसो

अर्थ ॥ १ ॥ दो० वे । प० परिभा । प० करी भगवते । त० ते । अ० करे छे । ज० जब । म० मध्य । य० बली । च० चंद्र ।
 प० परिभा ते छेय सब स्वर्गा आरों ने वे छेने पातळो तेम लप जाणवो एखे पढबाए १ कबल । बीजे वे कबल । एम एकैक
 कबल बबारता पुनने १५ कबल एम इवे उत्तरता पढबाए १४ कबल, बीजे १३ कबल एम उत्तरता चौदसे १ कबल ए जब मध्य
 बट परिभा जाणवी । ४० कजनी पेरे बबर्गा पातळी छेने आही ते एम पढबाए १५ कबल । बीजे १४ एम उत्तरता पुनने १
 कबल त्पावी एक कबल वक्ता बीवसे १५ कबल छेबा ए बस । म० मध्य । य० बली । च० चंद्र । प० पढिया जाणवी ।
 अ० मर । म० मध्य । अं० बली । बं० चंद्र । प० पढिया । प० पढिसर्गा । अ० साधुने । नि० एक मास । बो० बोसराबी छे ।
 का० कायाने । बि० छांदी छे बली सुसुपा । वे० देहनी-बेजे । वे० वे । के० कोइ । प० परिसर । उ० उपसर्ग । स० उपजे
 ते करे छे । दि० देवताना कीबा । वा० अयबा । मा० मनुष्यना कीबा । बा० अयवा । हि० तिर्यव । ओ० योनीना कीबा ।
 वा० बनी । (अ० मनने गमता परिसर । वा० अयबा । प० मनने अणगमता । वा० बली । त० त्या । अ० मनने गमता ।
 वा० बली । ता० एम । वे० पावे । बा० बली । न० नपस्कार करे । ना० प्रथमा । स० सस्कार कर । वा० अयबा । सं०
 सम्मान करे । वा० बली । क० कन्यापणकारी । यं० योगलिङ्गना करणहार । वे० देवतानी पेरे । वे० शान्त साधुनी पेरे ।
 प० सेवा करे छे । त० त्या । प० मनने अणगमता । अ० अनेरो कोइ । वे० दांडे करी । वा० अयबा । अ० दांडे करी ।

तेवो आहार मागे ने तेवो आहार लेवा भिक्षाचरनी भिक्षानी वेळा नथी एटले वे पोहोर पळी मौचरी जाय) । अ०
 अज्ञात (अजाणा) कुळे । उ० थोदो थोदो । सु० निर्दोष आहार । उ० अन्यने देता लगयों लेवो । नि० भिक्षा लइने
 जाय । व० घणा । स० (श्रमण) साक्यतापसादिक । मा० (माहण) शुक्ल ब्राह्मण जाती । अ० अतिथि-जे तीर्थ
 परवे आवे ते । कि० कृपण दरिद्री । व० याचक (बंधीवाननी पेठे) करगरीने । म० भीख मागे ते । क० कल्पे । से० ते
 साधुने । ए० एकलो । भु० भोगवतो थको छे तेनी पासेथी । ए० आहार लेवो कल्पे । नो० नहि । दो० वे जणना जमण-
 माथी लेवो नहि । नो० नहि । ति० त्रण जणना जमणमाथी लेवो नहि । नो० न । च० चार जणना जमणमाथी नहि ।
 नो० न । पं० पांच जणना जमणमाथी नहि । नो० न । गु० गर्भवतीने हाथे नहि (त्रण पास पछी) । नो० न । वा०
 वालकना जमणमाथी नहि अथवा वालकने विच्छेद पाडीने नहि । नो० न । दा० वालकने । पे० धवढावतीने हाथे नहि ।
 नो० न । (से० तेने । क० कल्पे) । अ० घरमाहि तथा । ए० उंवराने माहि । दो० वे । वि० वळी । पा० पग । सा०
 एकटा करीने । द० देती थकी । (प० लेवो न कल्पे) । नो० नही । वा० बहार । ए० उंवरानी । दो० वे । वि० वळी ।
 पा० पग । सा० एकटा करीने । द० देती थकी न लीए । (अ० हवे । पु० वळी । ए० एम । जा० जाणे) । ए० एक ।
 पा० पग । अ० उंवरा माहि । कि० करीने वळी । ए० एक । पा० पग । वा० बहार । कि० राखीने । ए० उंवरानी । वि०
 वे वाजु वे पग राखीने । (ए० एवी । ए० एवणा अभिग्रह विशेष । ए० गवेखतो थको । ल० लाभे तो । आ० आहार लीए ।
 ए० एहवी । ए० एवणा । ए० गवेखतो । जो० न । ल० लाभे तो । जो० न । आ० आहारने लीए) । ए० एम । द०
 देतो । ए० एम । से० तेने । क० कल्पे । प० लेवो । ए० एम । नो० न । द० आपेतो । ए० एम । से० तेने । नो० न ।

भाષાએ ॥ ૨ ॥ યગર્જતે એ પદિયાઓ કરી તે લેય છે તેમ કહું છું ? જય મધ્ય ચંદ્ર પદિયા અને ૨ નવ મધ્ય ચંદ્ર પદિ
 મા વચ્ચે ત્રણ મધ્યમાં જાગે છે ને ૫ હટ પાતલો છે તેને ત્રણ મધ્ય પદિયા કરીએ, ૫મ પદિયા વહેનાર સપ કરે તે નીચે મુખમ.
 પદનાળ એક મચ્છ (કોર્કીયા) આશર લીએ, પીલે એ કચ્છ એમ ચઢતાં પુનમે ૧૫ કચ્છ પછી સતરતાં પડનાળ ૧૪ કચ્છ,
 નીચે ૧૩ મચ્છ, ૫મ ચૌદસ ૧ કચ્છ, ૫ મધ્ય મધ્ય ચંદ્ર પદિયા જાળવી રહે વચ્ચની પેઠે નવમાં પાતલી ને છેલે જાહી તે મચ્છ
 મધ્ય પદિયા કરીએ તેમાં પડનાળ ૧૫ મચ્છ, પીલે ૧૪ કચ્છ ૫મ સતરતાં પુનમે ૧ કચ્છ, સ્વાંધી એક એક કચ્છ નવતાં
 ચૌદસ ૧૫ મચ્છ તેવા ૫ નવ મધ્ય પદિયા જાળવી રહે જય મધ્ય પદિયા પદિવર્ગનાર સાધુને એક માસ સળ બોસરાવી
 ઇ કાપા લેજે, છાંદી ઇ દેશની દુધુણા લેજે તેને બે કોઈ ચપસર્ગ ચપલે તે કહે છે વેશવાના, મનુષ્યના, તિર્યચના ૫ ઇપ
 સર્ગ એ જાતના છે, ૧ મનન ગમતા, ૨ મનને અણ ગમતા, મનને ગમતામાં તેને ધાંવે, નમસ્કાર કર, સત્કાર દીએ, સન્માન
 દીએ, કન્યાગર્ભારી, મૌગલિકના ૫ રણશર, વેશના લેખા, સાધુ જ્ઞાનવતીપેરે સેવા કરે રૂપે બે અણગમતો તે અનેરો કોઈ
 દાંડ કરી, દાદક કરી, જોશર કરી, ધત્તર કરી (નેતરે), પાલલે કરી કાપાને ચપસર્ગ દીએ, તે સર્વ ચપસર્ગ લખ્યા તે
 મઢી મઠાર સદ, રામ, દાંનપણા રહિત કાપાને અટોલપણે રાત્રી લખે ॥ ૨ ॥

૫૦ પરિચરંજનાર । મ૦ સાચુને । સુ૦ સુકુલ । ૫૦ વસની । સે૦ જેને । ૫૦૦ વહવાને રિવસે । ક૦ કરવે । ૫૦૦ એક ।
 ૬૦ દાગ । ધો૦ ધોતનર્તી । ૫૦ લર્ચી । ૫૦૦ એક । ૫૦૦ વાળીની દાવ લેખી કરવે । (સ૦ સર્વે । ૬૦૦ દુપવ । ૫૦૦ ચૌપદ ।
 મા૦ ૫ પ્રાદિ દાને દાખી પ્રાદિક । મા૦ આશરની । ૫૦૦ કલ્પા ચાંલના । સ૦ કરણહાર છે । ૫૦૦ સ્તોત્ર બીજા બાંધે બદિ

पं० पांचमे दीने । से० तेने । क० कल्पे । पं० पांच । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । पं० पांच दात । पा०
 पाणीनी लेवी । (जा० ज्वांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥
 छ० छवने दीने । से० तेने । क० कल्पे । छ० छ । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । छ० छ । पा० पाणीनी
 लेवी । (जा० ज्वांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥
 स० सातमे दीने । से० तेने । क० कल्पे । स० सात । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । स० सात दात ।
 पा० पाणीनी लेवी । (जा० ज्वांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥
 अ० आठमे दीने । से० तेने । क० कल्पे । अ० आठ । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । अ० आठ दात ।
 पा० पाणीनी लेवी । (जा० ज्वांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥
 न० नोमने दीने । से० तेने । क० कल्पे । न० नव । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । न० नव । पा० पा-
 णीनी । (जा० ज्वांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥
 द० दशमे दीने । से० तेने । क० कल्पे । द० दस । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । द० दस । पा०
 पाणीनी । (जा० ज्वांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥
 ए० अगीयारसने दीने । से० तेने । क० कल्पे । ए० अगीयार । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । ए० अगी-
 यार । पा० पाणीनी लेवी । (जा० ज्वांलगे । णो० न । आ० आहार लीए) ॥
 बा० बारसने दीने । से० तेने । क० कल्पे । बा० बार । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । बा० बार । पा०

क० कृत्ये । प० सेवो । वि० बीबे दीने । से० तेने । क० कृत्ये । दो० वे । द० वात । यो० योजननी । प० सेवी । दो०
 वे दास । पा० पाणीनी सेवी । (स० सर्बति । दु० वे पद । प० चौपद । आ० प आदि दहने । आ० आहारना । क०
 वाउअहार । स० होय । प० छोइ सेवा इच्छे नहि तेबो आहार । अ० अभाणे सेर । स० योबो बोदो । सु० नियोप । क०
 सेयो । क० कृत्ये । से० ते साधुने । प० एकज माणस । अ० जमसो होय तेरायी । प० सेवो । नो० नहि । दो० वे जणा
 मांवी नहि । नो० नहि । सि० जण जणायांवी नहि । नो० नहि । प० चार जणायांवी नहि । नो० नहि । प० पांच जणा
 मरुने । पे० पवराचणीने हाथे नहि । नो० न । से० तेने । क० कृत्ये । अ० मारि । प० उबरायांवि । दो० वे । वि०
 बळी । पा० पण । सा० एकठा करीने । द० वेटी बळी । प० सेवो न कृत्ये । अ० हवे । दु० बळी । प० पण । जा० जाये ।
 प० एक । पा० पण । अ० उबरा माहे । कि० करीने । प० एक । पा० पण । बा० उबरा वाहार । कि० करीने । प०
 उबरांनी वे बाहु । वि० वे पण राखे राखीने । प० पहावी । प० एलजाए । प० गवेपता । स० सामेतो । आ० आहार से ।
 प० पहावी । प० एलजाए । प० गवेसजो वको । जो० न । स० सामेतो । जो० न । आ० आहार लीए) ॥

द० बीबे दीने । से० तेने । क० कृत्ये । ति० जण । द० वात । यो० योजननी । प० सेवी । ति० जण । पा० पा

णीनी । (जा ह्यसिमे । जो० न । आ० आहार लीए) ॥

प० चोबे दीने । से० तेने । क० कृत्ये । प० चार । द० वात । यो० योजननी । प० सेवी । प० चार दास । पा०

पाणीनी । (आ० ह्यासो । जो० न । आ० आहार लीए) ॥

प० पांचमने दीने । क० कल्पे । द० दस । द० दात । भो० भोजननी । जा० ख्यालगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
 छ० छट्टने दीने । क० कल्पे । न० नव । द० दात । भो० भोजननी । जा० ख्यां लगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
 स० सातमने दीने । क० कल्पे । अ० आठ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ख्यालगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
 अ० आठमने दीने । क० कल्पे । स० सात । द० दात । भो० भोजननी । जा० ख्यालगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
 न० नोमने दीने । क० कल्पे । छ० छ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ख्यां लगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
 द० दसमने दीने । क० कल्पे । प० पांच । द० दात । भो० भोजननी । जा० ख्यालगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
 ए० अग्यारसे । क० कल्पे । च० चार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ख्यालगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
 वा० वारसने दीने । क० कल्पे । ति० त्रण । द० दात । भो० भोजननी । जा० ख्यालगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
 ते० तेरसने दीने । क० कल्पे । दो० दो । द० दात । भो० भोजननी । जा० ख्यालगे । गो० न । आ० आहार लीए ॥
 च० चौदसने दीने । क० कल्पे । ए० एक । द० दात । भो० भोजननी । जा० ख्यालगे । गो० न । आ०

आहार लीए ॥

अ० अमावासने दीने । से० ते साधु । थ० थकी । अ० आहार । थ० करे नहिं । ए० एम । स्व० निश्च । ए० ए ।
 ज० जब । म० मध्य । च० चंद्र । प० पटिमा । अ० जेप । सु० सुदपां कही । अ० जेस । क० कल्प आचार छे । जा०
 ख्यां लगे । अ० आज्ञा सदित पाळतो । भ० होय ॥ १-२ ॥

पाणीनी । (जा० श्यांसगे । जो० न । आ० आहार स्त्रीए) ॥

ते० तेरसने दीने । से० तेने । क० कस्ये । ते० तेर । द० दात । भो० भोजननी । प० लेखी । ते० तेर । पा०
णीनी । (जा० श्यांसगे । जो० न । आ० आहार स्त्रीए) ॥

बो० चौदसने दीने । से० तेने । क० कस्य । बो० चौद । द० दात । भो० भोजननी । प० लेखी । बो० चौद । प
पाणीनी । (जा० श्यांसगे । जो० न । आ० आहार स्त्रीए) ॥

प० पुनमने दीने । से० तेने । क० कस्ये । प० पसर । द० दात । भो० भोजननी । प० लेखी । प० पसर । प
पाणीनी । (जा० श्यांसगे । जो० न । आ० आहार स्त्रीए) ॥

द० मंजारीया । प० पसना । से० तेने । पा० पहराने दीने । क० कस्य । बो० चौद (द० दात । भो० भोजननी
प० लेखी । बो० चौद । पा० पाणीनी । स० सर्व । दु० द्विपद । जा० श्यांसगे । जो० न । आ० आहार स्त्रीए) ॥

बि० बीजने दीने । क० कस्ये । ते० तेर । द० दात । भो० भोजननी । प० लेखी । ते० तेर । पा० पाणीनी । जा
श्यांसगे । जो० न । आ० आहार स्त्रीए ॥

त० श्रीमने दिवसे । क० कस्ये । बा० बार । द० दात । भो० भोजननी । प० लेखी । बा० बार । पा० पाणीनी
मा० श्यांसगे । जो० न । आ० आहार स्त्रीए ॥

प० सोयने दीने । क० कस्य । प० अगीयार । द० दात । भो० भोजननी । जा० श्यांसगे । जो० न । आ
आहार स्त्रीए ॥

દલયદ્, एवं से कप्पइ पदिगाहेत्तए. एवं नो दलयइ एवं से नो कप्पइ पदिगा-
 हेत्तए. बिइज्जाए से कप्पइ दोषि दत्तीओ भोयणस्स पदिगाहेत्तए, दोषि पाण-
 स्स, तइयाए से कप्पइ तिषि दत्तीओ जोयणस्स पदिगाहेत्तए, तिषि पाण-
 स्स. चउत्थीए से कप्पइ चउदत्तीओ जोयणस्स पदिगाहेत्तए, चउपाणस्स. प-
 स्स. अमीए से कप्पइ पञ्चदत्तीओ जोयणस्स पदिगाहेत्तए, पञ्चपाणस्स. छट्ठीए से
 कप्पइ छ दत्तीओ जोयणस्स पदिगाहेत्तए, छ पाणस्स. सत्तमीए से कप्पइ संत्त

૭ H adds (एवमां वधारे) સર્વેહિ દુપ્પયચલ્પયાઈएहि आहारकडस्वीहि सत्तहि पडिणियत्तेहि अन्नायउच्छं सुद्धो-
 वहं, कप्पइ से एगस्स भुज्जमाणस्स पडिगाहेत्तए, नो दोणं नो तिणं नो चण्हं नो पञ्चण्हं, नो बालवत्थाए नो गुब्बि-
 णीए नो दारगं पेज्जमाणीए, नो से कप्पइ अन्तो एल्लवस्स दो वि पाए साहदु दल्लमाणीए पडिगाहित्तए, अइ पुण एवं जाणे-
 ज्जा एग पायं अन्तो किच्चा एगं पायं वाहि किच्चा एल्लयं विक्खवम्भइत्ता एयाए एसणाए एसमाणे लब्भेज्जा आहारज्जा, एयाए
 एसणाए एसमाणे जो लब्भेज्जा जो आहारज्जा. ८ From here the mss. use great abbreviations (अत्रेयी सूत्रोमां
 दुंकामां लखाण छे). ८-१ So always after पाणस्स like ७ for the greater part abbreviated (७ नी माफक
 “ पाणस्स ” पढी दुंकामां पाठ छे).

मूळपाठ ॥ १-२ ॥ जवमज्जस्र खन्दपनिमं पन्निवस्रस्स अणगारस्स सुक्कपक्खस्स से पा

निवप फप्पइ पगा दत्ती प्रोयणस्स परिगाहेत्तप, पगा पाणस्स 'अन्नायउज्ज
सुद्धोवहड निज्झहिच्चा वहवे समणमाहणअद्दिक्खिणधणीमगा कप्पइ से
पगस्स शुभ्रमाणस्स परिगाहेत्तप, नो दोण्ह नो तिण्ह नो चडण्हं नो पञ्चण्हं,
नो शुद्धिणीप' नो वासवरयाए नो दारग पेज्झमाणीए, नो' अन्तो पसुयस्स दो वि
पाए साहहु दखमाणीए, नो धाहि पलुयस्स दो वि पाए साहहु दखमाणीए.
'पग पाय अन्तो किच्चा एगं पाय धाहि किच्चा पलुयं विक्खम्मइत्ता' 'एवं

१ H omits (एवमा नयी) से २ H adds (एवमां ववारे) सम्भेरि दुप्पयवत्तपयाइएरि माहारक्होरि सचेरि
परिणिपत्तेरि ३ H (एवमा) नो गु after नो वा (पडी) ४ H adds (एवमां ववारे) से कप्पइ. ५ H adds
(एवमां ववार) वटिगारिच्चप. ५-१ H (एवमां) अइ गुण एवं जाणेच्चा proceeds एगं पार्य (नी पदेस्स). ६ H adds
(एवमां ववारे) एपाए पसणाए पसमाणे छम्मेच्चा माहारेच्चा, एपाए पसजाए पसमाणे जो छम्मेच्चा जो माहारेच्चा
६-१ एवं वज्जर ७ परिगाहेत्तप (सुयी) not in H (एवमा मा वाठ नयी).

૧૨. ૧૨-૧૩ બિતિયાણ, કપ્પડ તેરસ દત્તીઓ જોયણસ્સ પઢિગાહેત્તણ તેરસ પાણ-
 સ્સ જાવળો આહારેજ્ઞા. તતિયાણ કપ્પડ વારસ દત્તીઓ જોયણસ્સ પઢિગાહે-
 ત્તણ વારસ પાણસ્સ ૧૪ જાવળો આહારેજ્ઞા. ષડત્થીણ કપ્પડ દ્વિતીયો દત્તીઓ
 જોયણસ્સ જાવળો આહારેજ્ઞા. પચ્ચમીણ કપ્પડ દસ દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવ
 ળો આહારેજ્ઞા. ષડ્ઠીણ કપ્પડ નવ દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવળો આહારેજ્ઞા.
 સત્તમીણ કપ્પડ અઠ્ઠ દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવળો આહારેજ્ઞા. અઠ્ઠમીણ કપ્પડ
 સત્ત દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવળો આહારેજ્ઞા. નવમીણ કપ્પડ છ દત્તીઓ જો-
 યણસ્સ જાવળો આહારેજ્ઞા. દસમીણ કપ્પડ પચ્ચ દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવળો
 આહારેજ્ઞા. દ્વિતીયીણ કપ્પડ ષડ દત્તીઓ જોયણસ્સ જાવળો આહારેજ્ઞા.

૧૨ H adds (એવમાં વધારે) દત્તીઓ જોયણસ્સ પઢિગાહેત્તણ ચડદસ પાણસ્સ સર્વેદિ દુણ્યં જાવળો આહારેજ્ઞા.
 ૧૨-૧૩ now follows in H (એવમાં નીચેનો પાઠ છે). ૧૩ જાવ. means the addition of સર્વેદિ ૬૦ until પસ-
 માળે નો લખેજ્ઞા as above vide ૭ (“ જાવ ” પછી ૭ ના મુજબ પાઠ મુકવો).

दत्तीओ जोयणस्स पन्निगाहेत्तए, तच्च पाणस्स अट्ठमीए से कप्पइ अट्ठ दत्तीओ
 जोयणस्स पन्निगाहेत्तए, अट्ठ पाणस्स नवमीए से कप्पइ नव दत्तीओ जोय-
 णस्स पन्निगाहेत्तए, नव पाणस्स वसमीए से कप्पइ वस दत्तीओ जोयणस्स
 पन्निगाहेत्तए, वस पाणस्स एगारसमीए से कप्पइ एगारस दत्तीओ जोयणस्स
 पन्निगाहेत्तए, एगारस पाणस्स बारसमीए से कप्पइ बारस दत्तीओ जोयणस्स
 पन्निगाहेत्तए, बारस पाणस्स तेरसमीए से कप्पइ तेरस दत्तीओ जोयणस्स
 पन्निगाहेत्तए तेरस पाणस्स बोइसमीए से कप्पइ बोइस दत्तीओ जोयणस्स
 पन्निगाहेत्तए बोइस पाणस्स पन्नरसमीए से कप्पइ पन्नरस दत्तीओ जोयण
 स्स पन्निगाहेत्तए, पन्नरस पाणस्स यट्ठसपक्खस्स से^१ पान्निवए कप्पन्ति बो-

१ H (एवमां) सीए in-stead of समीए (ने बदले) १० H (एवमां) दुष्णिमाए कप्पए प ११ H (एव
 मां) से after वा (" पाडिदए " पछी " से " छे).

તો આહાર ન લીધ, એમ દીધ તો તેને આહાર ન લેવો કલ્પે.

ત્રીજાને દિવસે જે દાત અન્નની ને જે પાણીની લીધ, તે આહાર સર્વ દુષ્ટ, ચૌપદ જે આહારના અધીલાત્રી છે તેમને આહાર મળ્યા પછી અજાણે ઘેર ગૌચરી ગાય. ચોડો ચોડો નિર્દોષ આહાર લીધ, તે પળ જે ઘરમાં પડ્યો માનસ અમતો હોય ત્યાંથી લીધ પણ જે, ત્રણ, ચાર, પાંચ જમતા હોય તે ઘરમાંથી ન લીધ ચાલુ કરીને વિનિહેદ પાડીને અથવા ગર્ભવંતી સ્ત્રીને હાથે, ચાલુક ધવરાવતીને હાથે આહાર લીધ નહિ. ઘર તથા ઝંઝરામાંહિ જે પળ એકઠા કરીને કોઈ સ્ત્રી દેતી થકી સાધુ આહાર ન લે, પણ એમ જાણે જે એક પળ ઝંઝરા માંહિ છે ને એક પળ ઝંઝરા વહાર છે ને જે પળ વધે ઝંઝરા રાત્રીને પૂરી રીતે આહાર મળેલે ને આહાર લાભે તો લીધ. એમ આહાર માગતા ન મળે તો ન લીધ. ત્રીજાને દિવસે ત્રણ દાત મોજનની ને ત્રણ પાણીની લેવી કલ્પે જ્યાંલગે આહાર લીધ નહિ. ચોથાને દિવસે ચાર દાત આહાર પાણીની લેવી કલ્પે, જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. પાંચમને દિવસે પાંચ દાત આહાર પાણીની લેવી કલ્પે જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. છઠ્ઠાને દિવસે છ દાત મોજનની ને પાણીની લેવી કલ્પે જ્યાંલગે આહાર લીધ નહિ. સાતમને દિવસે સાત દાત આહાર પાણીની લેવી કલ્પે, જ્યાંલગે આહાર લીધ નહિ. આઠમને દિવસે આઠ દાત મોજનની ને આઠ દાત પાણીની લેવી કલ્પે જ્યાંલગે આહાર લીધ નહિ. નોમને દિવસે નવ દાત મોજનની ને નવ પાણીની લીધ, જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. દશમને દિવસે દસ દાત મોજનની ને દસ પાણીની લીધ, જ્યાંલગે આહાર ન લીધ અગીયારમને દિવસે અગીયાર દાત મોજનની ને પાણીની લીધ, જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. વારસને દિવસે વાર દાત મોજનની ને પાણીની લીધ જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. તેરસે તેર દાત મોજનની ને પાણીની લીધ જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. ચૌદ દાત મોજનની ને પાણીની લીધ જ્યાંલગે આહાર ન લીધ. પુનમે પંદર દાત મોજન ને પાણીની લીધ જ્યાંલગે

વારસીય કપ્પડ તિ દત્તીઓ મોયણસ્સ જાવ યો આહારેહ્ણા તેરસીય કપ્પડ
 દો દત્તીઓ મોયણસ્સ જાવ યો આહારેહ્ણા ઘડવસીય કપ્પડ પગાદત્તી મોય-
 ણસ્સ જાવ યો આહારેહ્ણા અમાવાસાણ સે ચ અન્નત્તદ્દે ભવદ્દ એવં સ્વલુદ્દ યસા
 જવમજ્જવદ્દપન્નિમા અહાસુત્તં અહાકર્પ્યં જાવ અણુપાસિત્તાં ભવદ્દ ॥ ૧-૨ ॥

માધાર્ય ॥ ૧-૨ ॥ જવમદ્દ ઘડવસીયા અગિકાર કરનાર સાધુને શુદ્ધ પક્ષની વસ્તુનાર્થને વસ્તુ દાવ મોજનની ને વસ્તુ દાવ
 પાળીની સેવી કર્યે તે કેવે વસ્તુ સેવી કર્યે તે કહે છે સર્વે વે પળા, વાર પળા વે આહારની સ્વચ્છાવાહા છે તેમને આહાર
 વસ્તુ પુરવો છે ને આહાર સદ્ પરવાર્થા છે વડસે વિશુદ્ધાદિક આહાર છદ્ ગયા વહી વે દોહોર વાદ સાધુ ગૌરવી જાય ને
 વળા સાવયતાપસાદિક, શુદ્ધ વ્રાહ્મણ જાતિ, અગિયી વે નીચે પાવે આવે, કુળ દરિદ્રિ, વાવક વે વંચીવાનની વડે
 મીલ વામે તે મીલા છદ્ ગયા વહી વોદો વોદો અને નિર્વોપ આહાર લીય વે સાધુને વસ્તુ વે વારમાં જમનાર છે તેમાંથી
 આહાર સેવો કર્યે વળ વે વધના જમણમાંથી, વળ જળ, વાર જળ, વાંચનના જમણમાંથી સેવો કર્યે નહિ પ્રીયા વાસ વહી
 ગર્વણામ્ની સ્ત્રીના હાથે ન સે, વાવકના જમણમાંથી નહિ કે વાવકને વિસ્તુદો પાલી આવે તેમ ન છે, વાવકને ઘડવસીને હાથે
 ન છે, વારમાં વંચીવાસી વે વળ વહી કરીને વીય સો આહાર સેવો કર્યે નહિ વંચીવાસી વહાર વે વળ વહી રાસીને વીયસો
 આહાર ન સેવો કર્યે, વળ જો વળ આવે વે વસ્તુ વળ વંચીવાસી છે ને વસ્તુ વળ વહાર રાસેલ છે વડસે વે વળની વધે વંચીવાસી
 રાસીને વીય, વળી રીતે વડર મુજબ આહાર ગવેપત્તાં (જોવર્તા) વડે નો આહાર લીય ને વડર મુજબ આહાર જોવર્તા ન

एक માસ લગે । વોં ચોસરાવી છે । કાં કાયા જેણે । ચિં છાહી છે જેણે । દેં શરીરની લાજા । જેં જે । કેં કોઈ ।
 પં પરિસહ । હં ઉપસર્ગ । સં સળે । તેં તે । જં કહે છે । દિં દેવતાના કીધા । વાં અથવા । માં મનુષ્યના કીધા ।
 વાં અથવા । તિં તિર્યચના । જોં યોનિના કીધા । વાં અથવા । અં પનને ગમતા । વાં અથવા । પં પનને અણગમતા ।
 વાં વહી । તેં ત્યાં । અં પનને ગમતા । વાં વહી । તાં તે । વં વાંદે । વાં અથવા । નં નમસ્કાર કરે । વાં અ-
 થવા । સં સત્કાર દીણ । વાં અથવા । સં સન્માન દીણ । વાં અથવા । કં કલ્યાણકારી । પં પંગલીકના કરણહાર ।
 દેં દેવતાની પેરે । વેં જ્ઞાનવંત સાધુની પેરે । પં સેવા કરે । તેં ત્યાં । પં પનને અણગમતા તે । વાં વહી । અં અને-
 રાણ । દં દાંડે કરી । વાં અથવા । અં હાડકે કરી । વાં અથવા । મું મુઠીણ કરી । વાં અથવા । જોં જોતરે કરી ।
 વાં અથવા । વેં વેતરે-નેતર (હાકહીણ કરી) । વાં અથવા । કં ચાવલે કરી । વાં વહી । કાં કાયાને । આં
 ઉપસર્ગ કરીને । તેં તે । સં સર્વે । હં હથળા પરિસહને । સં ભલીપેરે । સં સદહે । સં સર્વે । તિં દીનપણા રહિત ।
 અં કાયાને અહોલપણે રાહી સર્વે ॥ ૧-૩ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૧-૩ ॥ 'વહરમઝ્જહં ચન્દપક્કિમં પક્કિવન્નસ્સ ઔણગારસ્સ માસં વોસટ્ટકાણ
 ચિયત્તદેહે જે કેહ પરિસહોવસગા સમુપ્પજ્જન્તિ તં જહા દિવા વા માણુસ્સગા

? Now H gives the description of the વહરમઝ્જા ચન્દપહિમા wanting in the other mss. (एचमां हवे
 “વહરમઝ્જા ચન્દપહિમા ” નું વર્ણન છે જે નીચા મુત્રોમાં નથી) જર્મન મુકમાં ૧-૩-૧-૪ મુત્રો નથી.

आहार न स्त्रीए भेषारीपन्नना पढवानेदिबसे चौद दात आहारपाणीनी लेबी कस्ये सर्व दुष्पदने आहार मम्मा पडी ह्यांछमे
 आहार न स्त्रीए बीम्मे दिबसे तेर दात आहार पाणीनी स्त्रीए, ह्यांछमे आहार न स्त्रीए बीम्मे दिबसे पार दात भोजन ने
 पाणीनी स्त्रीए ह्यांछमे आहार न स्त्रीए चौपने दिबसे अभिपार दात भोजननी स्त्रीए, ह्यांछमे आहार न स्त्रीए. पांचपने
 दिबसे दस दात भोजननी स्त्रीए, ह्यांछमे आहार न स्त्रीए छठने दिबसे नव दात आहारनी स्त्रीए, ह्यांछमे आहार न स्त्रीए
 सातपने दिबसे आठ दात आहारनी स्त्रीए, ह्यांछमे आहार न स्त्रीए आठपने दिबसे सात दात आहारनी स्त्रीए, ह्यांछमे
 आहार न स्त्रीए, नोपने दिबसे छ दात आहारनी स्त्रीए, ह्यांछमे आहार न स्त्रीए दसपने दिबसे पांच दात आहारनी लेबी
 कस्ये, ह्यांछमे आहार न स्त्रीए अगीयारसने दिबसे पार दात आहारनी लेबी कस्ये, ह्यांछमे आहार न स्त्रीए पारसने
 दिबसे त्रय दात आहारनी स्त्रीए, ह्यांछमे आहार न स्त्रीए. तेरसे घे दात आहारनी लेबी कस्ये, ह्यांछमे आहार न स्त्रीए
 चौदसे एक दात आहारनी नै एक दात पाणीनी लेबी कस्ये, ह्यांछमे आहार न स्त्रीए. अमासने दिबसे ते सावु आहार करे
 नहि एस निबे कही एहबी जसमघचंद्रपट्टिमा जेय छत्रमां कही, जेम कस्य आचार कसो तेम ह्यांछमे आहार सहित पाळे
 ॥ १-२ ॥ मज्झिम्यचंद्रपट्टिमानो यंत्र नीचे प्रपाठे तेनी सर्व पंक्ती २२५ दात माय

॥ जनमध्यचंद्रपट्टिमा यंत्र ॥

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९-१०-११-१२-१३-१४-१५ । १४-१३-१२-११-१०-९ ८ ७-६ ५ ४ ३ २ १ ०=२२६

अर्थ ॥ १-३ ॥ ६० वस १ प० पण्य १ ज्य० वस्ती १ चं० यंत्र १ प० वट्टिमा १ प अंगीकार करनार । अ० साधने । पा०

एक માસ લગે । ચોં ચોસરાવી છે । કાં કાયા જેને । વિં છાટી છે જેને । દેં શરીરની વાંછાં । જૈં જૈ । કેં કોઈ ।
 પં પરિસહ । હં ઉપસર્ગ । સં ઉપને । તેં તે । જં કહે છે । દિં દેવતાના કીધા । વાં અથવા । માં મનુષ્યના કીધા ।
 વાં અથવા । તિં તિર્યચના । જોં યોનિના કીધા । વાં અથવા । અં મનને ગમતા । વાં અથવા । પં મનને અણગમતા ।
 વાં વલી । તેં ત્યા । અં મનને ગમતા । વાં વલી । તાં તે । વં વાંદે । વાં અથવા । નં નમસ્કાર કરે । વાં અ-
 થવા । સં સત્કાર દીપ । વાં અથવા । સં સન્માન દીપ । વાં અથવા । કં કલ્યાણકારી । મં મંગલીકના કરણદાર ।
 દેં દેવતાની પેરે । ષેં જ્ઞાનવંત સાધુની પેરે । પં સેવા કરે । તેં ત્યાં । પં મનને અણગમતા તે । વાં વલી । અં અને-
 રાણ । દં દાંદે કરી । ઢાં અથવા । અં હાઢકે કરી । વાં અથવા । યું ઘુઠીપ કરી । વાં અથવા । જોં જોતેરે કરી ।
 વાં અથવા । યેં વેતેરે-નેતર (લાકડીપ કરી) । વાં અથવા । કં ચાવલે કરી । વાં વલી । કાં કાયાને । આં
 ઉપસર્ગ કરીને । તેં તે । સં સર્વે । હં ઉપના પરિસહને । સં ભલીપેરે । સં સદહે । સં સ્વમે । તિં દીનપણા રહિત ।
 અં કાયાને અહોલપણે રાત્તી સ્વમે ॥ ૧-૩ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૧-૩ ॥ 'વહરમજ્જસં ચન્દપનિમં પન્નિવદ્ધસ્સ અણગારસ્સ માસં વોસઢુકાણ
 ચિયત્તદેહે જે કેહ પરિસહોવસમ્મા સમુપ્પજ્ઞન્તિ તં જહા દિવા વા માણુસ્સગા

? Now H gives the description of the વહરમજ્જા ચન્દપદિમા wanting in the other mss. (एचमां हवे
 “વહરમજ્જા ચન્દપદિમા ” નું વર્ણન છે જે બીજા સૂત્રોમાં નથી) જર્મન વુકમાં ૧-૩-૧-૪ સૂત્રો નથી.

वा तिरिकख जोणिया वा अणुसोमा वा पन्निखोमा वा तरय अणुखोमा वा
 ताव वन्देक्षा वा नमन्सेक्षा वा सकारेक्षा वा समाणेक्षा वा कक्षाण मगख
 देवय चेइय पळ्ळुवासेक्षा तरय पन्निखोमा वा अन्नयरेण दंनेण वा अट्टीण वा
 मुट्टीण वा जोत्तेण वा वेत्तेण वा कसेण वा काय आउट्टेक्षा ते सवे उत्पप्पे
 सम्म सहेक्षा स्वमेक्षा तिइक्खेक्षा थहिंयासेक्षा ॥ १-३ ॥

मासये ॥ १-३ ॥ वज्रपय धंउपदिमा अंगीकार करनार साधुने एक मास बोसरावी छे कापा जेणे, छांही छे वेवनी
 राजा जेणे, जे कोर उपसर्ग उपये ते कर छे वेवताना, मनुष्यना, विर्यचना, मनने गय्या के अज्जगय्या, वेमा मनने गमता
 उपसर्गमा तेने बांदे, नमस्कार करे, सत्कार करे, सम्मान करे, कल्याणकारी, मंगळकारी, देवनी माफक, साधुनी माफक
 तेनी सेवा कर, मनने अणगय्या उपसर्गमा मनेराना बांढे करी, हादके करी, सुवीप करी, जोवेरेकरी, वेतरे करी, चाबले
 करी, कापाने उपसर्ग कर ते सर्व गपना परिसरने सम्यक रीते दीनपणा रहित कापाने भटोलपणे राखीने लये ॥ १-३ ॥

अर्थ ॥ १-४ ॥ ४० बज्ज । ४० मध्य । ४० वल्ली । ४० चद्र । ४० पटिया । ४० अंगीकार करनार । ४० साधुने । ४०
 अपादं न बद् । ४० पत्तनी । ४० पढयेने दीवस । ४० कन्ने । ४० १५ । ४० दाव । ४० योमननी । ४० लेवी । ४० १५
 दाव । ४० पार्णीनी सेवी । ४० सर्व । ४० दुण्ड । ४० वरपद् । ४० प आयि । ४० माहारनी । ४० इच्छायाळाने ।
 ४० अंगम्य । ४० न । ४० आहार सीप ।

वि० वीजने दिवसे । से० तेने । क० कल्पे । च० १४ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० लेवी । जा० ज्यालगे । पो०
न । आ० आहार लीए ॥

त० वीजने दिवसे । क० कल्पे । ते० १३ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० न । आ० आहार लीए ॥
च० चोयने दिवसे । क० कल्पे । वा० वार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० न । आ० आहार लीए ॥
प० पांचमने दिवसे । क० कल्पे । ए० ङगीयार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० न । आ० आ-

हार लीए ॥

छ० छटने दिवसे । क० कल्पे । द० दस । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० न । आ० आहार लीए ॥
स० सातमने दिवसे । क० कल्पे । न० नव । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० न । आ० आहार लीए ॥
अ० आठमने दिवसे । क० कल्पे । अ० आठ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० न । आ० आहार लीए ॥
न० नोमने दिवसे । क० कल्पे । स० सात । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० न । आ० आहार लीए ॥
द० दसमने दिवसे । क० कल्पे । छ० छ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० न । आ० आहार लीए ॥
प० अगियारसे । क० कल्पे । प० पांच । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० न । आ० आहार लीए ॥
वा० वारसे । क० कल्पे । च० चार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० न । आ० आहार लीए ॥
ते० तेरसे । क० कल्पे । वि० त्रण । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालगे । पो० न । आ० आहार लीए ॥

प० चौदसे । क० कल्पे । दो० वे । द० दात । भो० भोजननी । जा० इयांस्त्रिमे । जो० न । आ० आहार स्त्रीप ॥
म० मयारासने दिवसे । क० कल्पे । प० एक । द० दात । भो० भोजननी । जा० इयांस्त्रिमे । जो०
आ० आहार स्त्रीप ।

सु० सुकल्प । प० पसना । पा० पडशने दिवसे । से० ते साधने । क० कल्पे । दो० वे । द० दात । भो० भोजननी
जा० उपान्त । पा० न । आ० आहार स्त्रीप ।

वि० बीजने दिवसे । से० तेने । क० कल्पे । वि० व्रण । द० दात । भो० भोजननी । जा० इयांस्त्रिमे । जो० न । अ०
आहार स्त्रीप ।

द० दीजन दिवस । से० तेने । क० कल्पे । घ० पार । द० दात । भो० भोजननी । जा० इयांस्त्रिमे । जो० न । आ०
आहार स्त्रीप ॥

प० चोपने दिवसे । से० तेने । क० कल्पे । प० पांच । द० दात । भो० भोजननी । जा० इयांस्त्रिमे । जो० न । आ०
आहार स्त्रीप ॥

प० पापपने दिवसे । क० कल्पे । छ० छ । द० दात । भो० भोजननी । जा० इयांस्त्रिमे । जो० न । आ० आहार स्त्रीप ।
उ० उद्वन दिवसे । क० कल्पे । स० सात । द० दात । भो० भोजननी । जा० इयांस्त्रिमे । जो० न । आ० आहार स्त्रीप ।
स० साधपने दिवस । क० कल्पे । म० मात । द० दात । भो० भोजननी । जा० इयांस्त्रिमे । जो० न । आ० आहार स्त्रीप
अ० आधपन दिवस । क० कल्पे । न० नव । द० दात । भो० भोजननी । जा० इयांस्त्रिमे । जो० न । आ०

न० नोमने दिवसे । क० कल्पे । द० दस । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यालये । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 द० दसमने दिवसे । क० कल्पे । ए० अगियार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहार लीए ।
 ए० अगियारशने दिवसे । क० कल्पे । वा० वार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहार लीए ।
 वा० वारसने दिवसे । क० कल्पे । ते० तेर । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहार लीए ॥
 ते० तेरसने दिवसे । क० कल्पे । च० चौद । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । णो० न । आ० आहार लीए ।
 च० चौदसने दिवसे । क० कल्पे । प० १५ । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । प० १५ दात । पा० पाणीनी ।
 प० लेवी । स० सर्वे । दु० दुपद । च० चौपदने । जा० ज्यां लगे । णो० न । ल० मळे । णो० न । आ० आहार लीए ।
 पु० पुनमे । अ० उपवास । भ० करे । ए० एम । स० निथे । ए० ए । व० वस । म० मध्य । चं० चंद्र । प० पहिमा ।
 अ० जेम । सु० सूत्रमां कही । अ० जेम । क० कल्प आचार छे । जा० ज्यां लगे । अ० पाळीने । भ० विचरे ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ बहरमंज्जु णं चन्दपकिमं पमिवन्नस्स अणगारस्स बहुलपकवस्स पा-

निवए कप्पइ पन्नरस्स दत्तीओ भोयणस्स पग्निगाहेत्तए पन्नरस्स पाणगस्स
 सवेहिं दुप्पय चउप्पयाइएहिं आहार कंखेहिं जाव णो आहारेज्जाः वितियाए
 से कप्पइ चउइस दत्तीओ भोयणस्स पग्निगाहेत्तए जाव णो आहारेज्जाः तइ-

य० बोद्धये । क० कृत्य । दो० वे । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्योत्स्नये । जो० न । आ० आहार लीए ॥
 म० भयानासने दिवसे । क० कृत्ये । ए० एक । द० दात । भो० भोजननी । प० सेवी । आ० ज्योत्स्नये । जो० न ।
 आ० आहार लीए ।

सु० सुकृत्य । प० पक्षना । पा० पटशने दिवसे । से० ते साधने । क० कृत्य । दो० वे । द० दात । भो० भोजननी ।
 जा० ज्योत्स्नये । पा० न । आ० आहार लीए ।

पि० पीजने दिवसे । स० सेने । क० कृत्य । ति० दण । द० दात । भो० भोजननी । आ० ज्योत्स्नये । जो० न । आ०
 आहार लीए ।

द० द्रीजने दिवसे । से० सेने । क० कृत्ये । प० पार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्योत्स्नये । जो० न । आ०
 आहार लीए ॥

व० वीजने दिवसे । से० सेने । क० कृत्ये । प० पाव । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्योत्स्नये । जो० न । आ०
 आहार लीए ॥

प० पांचमने दिवसे । क० कृत्ये । छ० छ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्योत्स्नये । जो० न । आ० आहार लीए ॥
 उ० छट्टने दिवसे । क० कृत्य । स० सात । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्योत्स्नये । जो० न । आ० आहार लीए ॥
 स० सातमने दिवसे । क० कृत्ये । अ० आठ । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्योत्स्नये । जो० न । आ० आहार लीए ॥
 म० मात्रपने दिवसे । क० कृत्य । म० नव । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्योत्स्नये । जो० न । आ० आहार लीए ॥

न० नोमने दिवसे । क० कल्पे । द० दस । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । जो० न । आ० आहार लीए ॥
 द० दसमने दिवसे । क० कल्पे । ए० अगियार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । जो० न । आ० आहार लीए ।
 ए० अगियारशने दिवसे । क० कल्पे । वा० वार । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यांलगे । जो० न । आ० आहार लीए ॥
 वा० वारसने दिवसे । क० कल्पे । ते० तेर । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । जो० न । आ० आहार लीए ॥
 ते० तेरसने दिवसे । क० कल्पे । च० चौद । द० दात । भो० भोजननी । जा० ज्यां लगे । जो० न । आ० आहार लीए ।
 ष० चौदसने दिवसे । क० कल्पे । प० १५ । द० दात । भो० भोजननी । प० लेवी । प० १५ दात । पा० पाणीनी ।
 प० लेवी । स० सबे । दु० दुषद । च० चौपदने । जा० ज्यां लगे । जो० न । ल० मळे । जो० न । आ० आहार लीए ।
 पु० पुनमे । अ० उपवास । भ० करे । ए० एम । ल० निश्चे । ए० ए । व० वत्र । म० मध्य । चं० चंद्र । प० पडिमा ।
 अ० जेम । सु० सुत्रयां कधी । अ० जेम । क० कल्प आचार छे । जा० ज्यां लगे । अ० पाळीने । भ० विचरे ॥ ४ ॥

मूळपाठ ॥ ४ ॥ वइरसंज्ज णं चन्दपकिमं पमिवन्नस्स अणगरस्स बहुलपक्खस्स पा-

निवए कप्पइ पन्नरस्स दत्तीओ भोयणस्स पमिगाहेत्तए पन्नरस्स पाणगस्स
 सवेहिं दुप्पय चण्णयाइपहिं आहार कंखेहिं जाव णो आहारेज्जाः वितियाए
 से कप्पइ चउइस दत्तीओ भोयणस्स पमिगाहेत्तए जाव णो आहारेज्जा. तइ-

याए कप्पइ तेरस दसीओ भोयणस्स जाव' णो आहारेत्ता चठसीए कप्पइ
चारस दसीओ भोयणस्स जाव णो आहारेत्ता पञ्चमीए कप्पइ पगारल दत्ती-
ओ भोयणस्स जाव णो आहारेत्ता ठट्ठीए कप्पइ दस दसीओ भोयणस्स
जाव णो आहारेत्ता सप्तमीए कप्पइ नव दसीओ भोयणस्स जाव णो आ
हारेत्ता अष्टमीए कप्पइ अट्ठ दसीओ भोयणस्स जाव णो आहारेत्ता
नवमीए कप्पइ सप्त दसीओ भोयणस्स जाव णो आहारेत्ता दसमीए कप्पइ
छ दसीओ भोयणस्स जाव णो आहारेत्ता पगारसीए कप्पइ पञ्च दसीओ
भोयणस्स जाव णो आहारेत्ता बारसीए कप्पइ चठ दसीओ भोयणस्स जाव
णो आहारेत्ता तेरसीए कप्पइ तिस्सि दसीओ भोयणस्स जाव णो आहारेत्ता
चठदसीए कप्पइ दो दसीओ भोयणस्स जाव णो आहारेत्ता अमावासाए
कप्पइ पगा दत्ती भोयणस्स पफिगाहेत्तए जाव णो आहारेत्ता सुक्कपण्वत्स
पान्निवए से कप्पइ दो दसीओ भोयणस्स जाव णो आहारेत्ता वितियाए

से कप्पइ तिन्नि दत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. तइयाए से कप्पइ
चउदत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. चउत्थीए से कप्पइ पञ्चदत्तीओ
भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. पञ्चमीए कप्पइ उ दत्तीओ भोयणस्स जाव
णो आहारेज्जा. छट्ठीए कप्पइ सत्त दत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा.
सत्तमीए कप्पइ अट्ठ दत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. अट्ठमीए
कप्पइ नव दत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. नवमीए कप्पइ दस
दत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. दशमीए कप्पइ एगारस दत्तीओ
भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा. एगारसीए कप्पइ बारस दत्तीओ भोयणस्स
जाव णो आहारेज्जा. बारसीए कप्पइ तेरस दत्तीओ भोयणस्स जाव णो
आहारेज्जा. तेरसीए कप्पइ चउइस दत्तीओ भोयणस्स जाव णो आहारेज्जा.
चउइसीए कप्पइ पन्नरस दत्तीओ भोयणस्स पन्निगाहेत्तए. पन्नरस पाणगस्स
पन्निगाहेत्तए. सर्वेहिं दुप्पय चउप्पय जाव णो वन्नेज्जा णो आहारेज्जा. पुष्पि-

साय अजतच्छे प्रवह एवं खलु पसा नइरमज्जा भंदपनिमा अहासुत्त थ-

हाकप्प जाध अणुपालित्ता प्रवह ॥ ४ ॥

माचार्य ॥ ४ ॥ एव पप्य चंद्र यदिया अंगीकार करनार साधुने अशरीया चंद्र पसता पडवाने दिवसे पसर दात अ
ने न पसर दात पापीनी सेवी कृत्ये सर्वे दुपद चौपद आहारनी इच्छावाकाने आहार पम्प्या पछी ब्यांछने आहार न कीप
से दिवसे चौद दात भोजननी सेवी कृत्ये ब्यांछने आहार न सीप, श्रीजने दिवसे तेर दात भोजननी सेवी कृत्ये, कथा
आहार न सीप, सोये बार दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप, पांचमे अंगीयार दात भोजननी सेवी
प, ब्यांछने आहार न सीप, छठे दस दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप, सातमे नव दात भोजननी
सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप आठमे आठ दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप नोमे सात दात
नानी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप दसमे छ दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप अंगीयारसे
च दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप बारसे बार दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप
अण दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न सीप चतुदसे वे दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न सीप
अमासे एक दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप पचदसे वे दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न
प, ब्यांछने आहार न सीप बीजने दिवसे त्रण दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप अंगीयार नानी सेवी
अननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप, सोये पांच दात भोजननी सेवी कृत्ये, ब्यांछने आहार न कीप

दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. छहे सात दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. सातमे आठ दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. आठमे नव दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. नोमे दस दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. दसमे अगियार दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. अगियारसे वार दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. चारसे तेर दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. तेरसे चौद दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. चौदसे पन्नार दात भोजननी लेवी कल्पे, ज्यांलगे आहार न लीए. पुनमे उपवास करे, एम दात पाणीनी लेवी कल्पे, सर्वे दुषद चौपदने, ज्यांलगे आहार न मळे त्यां सुधी आहार न लीए. पुनमे उपवास करे, एम निशे ए वज्रमध्यचद्रपट्टिमां जेम सूत्रमां कही, जेम तेनो कल्प आचार कणो, ज्यांलगे पाळनारो होय ॥ ४ ॥ वज्रमध्यचंद्र-पट्टिमानो यंत्र नीचे प्रमाणे, तेनी सर्व पळीने २३९ दात थाय.

॥ वज्रमध्यचद्रपट्टिमा यंत्र ॥

१५-१४-१३-१२-११-१०-९-८-७-६-५-४-३-२-१ | २-३-४-५-६-७-८-९-१०-११-१२-१३-१४-१५-०=२३९

अर्थ ॥ ५ ॥ ५० पांच । वि० प्रकारे । व० व्यवहार । पं० कक्षा । तं० ते । ज० कहे छे । आ० (१) आगम व्यवहारी ते तीर्थंकर १ । गणधर २ । अवधिद्वानी ३ । मनपर्ववक्षानी ४ । केवलद्वानी ५ । चौदपूर्वधारी ६ । दसपूर्वधारी ७ । सु० (२) श्रुतव्यवहारी ते आचारंगदिक सूत्रधर । आ० (३) ब्राह्म व्यवहारी ते कोइक बहु श्रुत गीतार्थ गुरुवादिक शास्त्र थकी

प्रायश्चित्त मोक्षणी ते गुह्यनी आद्याय प्रायश्चित्त दीप । पा० (४) धारणा व्यवहारी ते गीतार्थ प्रायश्चित्त वेदा शोय ते साम्बन्धिने
 चारे ने तेम प्रायश्चित्त देवो ते । जी० (५) जीत व्यवहारी ए पूर्वे आचार्य तेनी आवरणा कस्य आचारे करीने प्रायश्चित्त दीप ।
 ज० जीर्वा । प० बन्धी । त० त्यां तेमज । आ० आगमव्यवहारी । सि० शोयतो । आ० आगमव्यवहारी ते केवलज्ञानादिक
 पूर्वपर तेनी उपर । प० व्यवहार । प० स्वाप्नो । नो० न । से० ते शोय । त० त्यां । आ० आगमव्यवहारी । सि० शोय नहि
 तो । ज० त्यां । से० ते । त० त्यां । सु० सूत्र व्यवहारी ते आचार्यगादिक सूत्र सिद्धांतना धरणहार । सि० शोय त्यां ।
 सु० सूत्र व्यवहारी उपर । प० व्यवहार । नो० नयी । से० ते । त० त्यां । सु० सूत्रज्ञानी । सि० शोय नहि
 तो । ज० त्यां । से० ते । त० त्यां । आ० आद्या व्यवहारी । सि० शोय तो । आ० आद्या । प० व्यवहार । प० स्वापे ।
 नो० नयी । से० ते । त० त्यां । आ० आद्या व्यवहार । सि० शोय नहि तो । ज० जेय । से० ते । त० त्यां । पा० धारणा
 व्यवहारी । सि० शोयतो । पा० धारणा । प० व्यवहारे । प० स्वापे । नो० न । से० ते । त० त्यां । पा० धारणा व्य
 हार । सि० शोय नहि तो । ज० ह्यां । से० ते । त० त्यां । जी० जीत व्यवहारी । सि० शोय । जी० परंपरा वढेरानो मार्ग
 चाल्यो आवे ते जीत । प० व्यवहारे । प० स्वापे । प० एहवा । प० पांष । प० व्यवहारे करी । प० व्यवहारे । प० स्वापे ।
 रं० ते । ज० कहे छे । आ० आगम । सु० सूत्र । आ० आद्या । पा० धारणा अने । जी० जीत ते परंपरा । ज० जेय जेय ।
 से० तेने । आ० आगम । सु० सूत्र । आ० आद्या । पा० धारणा । जी० जीत । त० तेम । प० व्यवहारे । प०
 स्वापे । से० ते । कि० केम का मोटे । आ० कर्म । य० हे यगर्धत ? । तेचारे एवु कहे छे । आ० आगम । प० बन्धीया ते ।
 स० भपज साधु । मि० मिर्मयने । इ० ए पूर्वोक्त । प० पांष । पि० प्रकारे । प० व्यवहारने । ज० जेचारे । ज० जेचारे ।

ज० ज्यां । ज० ज्यां । त० त्यां । त० तेवारे । त० तेवारे । अ० नहि । णि० नेआ रहित । ओ० उपवेशने ।
 व० न्यवहारने । व० राखतो यको । स० श्रमण । नि० निग्रय । आ० आग्नानो । आ० आराधक । भ० होय ॥ ५ ॥

मूळपाठ ॥ ५ ॥ पञ्चविहे ववहारे पन्नत्ते, तंजहा । आगमे सुए आणा धारणा जीए, ज-
 र्थेव तत्थ आगमे सिया, आगमेणं ववहारं पट्टवेज्जा. नो से तत्थ आगमे
 सिया, जहा से तत्थ सुए सिया, सुएणं ववहारं पट्टवेज्जा. नो से तत्थ सुए
 सिया, जहा से तत्थ आणासिया, आणाए ववहारं पट्टवेज्जा. नो से तत्थ आणा-
 सिया, जहा से तत्थ धारणा सिया, धारणा ववहारं पट्टवेज्जा. नो से तत्थ धार-
 णा सिया, जहा से तत्थ जीए सिया, जीएणं ववहारं पट्टवेज्जा. एएहिं पञ्चहिं
 ववहारेहिं ववहारं पट्टवेज्जा तंजहा आगमेणं सुएणं आणाए धारणाए जीएणं,
 जहा से आगमे सुए आणा धारणा जीए तथा तथा ववहारे पट्टवेज्जा. से कि-
 माहु ज्ञन्ते ? आगमबलिया समणा निगन्था. इच्चें पञ्चविहं ववहारं जया

१ H adds from जर्थेव to भवइ. (एचभां " जर्थेव " यी " भवइ " सुधीनो पाठ छै.

જયા જહિં જહિં તહા તહા તહિં અણિસિઓવસિસયં વવહારં વવહારેમાણે
સમણે નિગગ્ધે આણાપ્પ આરાહપ્પ ધવહ ॥ ૫ ॥

માર્વાર્ય ॥ ૬ ॥ પાંચ પ્રકારના વ્યવહાર કયા તે કહે છે ? આગમ વ્યવહાર તે તીર્યકર, ગણપર, અવધિજ્ઞાની, ધનપર્યવજ્ઞાની, કેવલ્લજ્ઞાની, ધૌરપૂર્ણ અને સાતમા વસપૂર્વધારી કરીય, ૨ સુત્ર વ્યવહારી તે આચારંગાદિક સૂત્રવર ૩ આક્રામ્યવહારી તે કોઈ એક શુદ્ધ મુલ ગીતાર્ય ગુરુશાસ્ત્રિક જ્ઞાત્ર વકી પ્રાયશ્ચિત મોકલો તે ગુરુની આક્રાણ પ્રાયશ્ચિત લીય તે આક્રામ્યવહારી, ૪ પારણામ્યવહારી તે ગીતાર્ય પ્રાયશ્ચિત રેતા હોય તે સમ્યક્કીને ધારે ને તેમ પ્રાયશ્ચિત રેવો તે પારણા વ્યવહારી, ૫ બીલ વ્યવહારી તે પૂર્વ આચાર્ય તેની આચરણા પટલે કસ્ય આચારે કરીને પ્રાયશ્ચિત રેવો તે બીલ વ્યવહારી કયાં આગમમ્યવહારી પટલે કેસલ્લ જ્ઞાનાદિક પૂર્વવર હોય તેના ઉપર આગમમ્યવહાર સ્થાપવો, પણ ક્યાં આગમ વ્યવહારી ન હોય ત્યા સૂત્ર વ્યવહારી તે આચારંગાદિક સુત્ર સિદ્ધાંતના વરણહાર હોય તેના ઉપર સુત્રમ્યવહાર સ્થાપવો, પણ ક્યાં સૂત્રજ્ઞાની ન હોય ત્યા આક્રામ્યવહારી હોય તેના ઉપર આક્રામ્યવહાર સ્થાપવો, ક્યાં આક્રામ્યવહારી ન હોય ત્યા પારણામ્યવહારી હોય તેના ઉપર પારણામ્યવહાર સ્થાપે ક્યાં પારણા વ્યવહારી ન હોય ત્યાં હ્રી કરલું તો ક્યાં બીલવ્યવહારી હોય પટલે પરપરાથી વહેવાનો માર્ગ જાસ્યો આવે તે વહેરાને બીલ વ્યવહારે સ્થાપે પહલા પાંચ વ્યવહારે કરી વ્યવહારે સ્થાપે તે કહે છે આગમ, સૂત્ર, આક્રા, પારણા ને બીલ વ્યવહાર એમ એમ ક્યાં આગમ, સુત્ર, આક્રા, પારણા, બીલ તેમ તેમ તે તે વ્યવહારે સ્થાપે હે મગરંત ? તેમ જા માટે કહું તે વારે યગરંત પણ કહે છે, આગમવલ્લીયા અમળ નિર્મલ સાધુને ૫ પૂર્વોક્ત પાંચ પ્રકારના વ્યવ

દારને જે વારે જે વારે જીદાં, ત્યાં ત્યાં તેવારે તેવારે નેઆ રહિત ઉપદેશને વ્યવહારને રાखतो यको अमण निडांय
હારને જે વારે જે વારે જીદાં, ત્યાં ત્યાં તેવારે તેવારે નેઆ રહિત ઉપદેશને વ્યવહારને રાखतो यको अमण निडांय

આજ્ઞાનો આરાધક હોય ॥ ૬ ॥ ઉપરનો વ્યવહાર તો ગચ્છના નાયક બાળે તો હવે ગચ્છ નાયકની ચૌબંગી કહે છે.
આજ્ઞાનો આરાધક હોય ॥ ૬ ॥ ઉપરનો વ્યવહાર તો ગચ્છના નાયક બાળે તો હવે ગચ્છ નાયકની ચૌબંગી કહે છે.

અર્થ ॥ ૬ ॥ (૧) ચં ચાર । પું પુરુષ । જાં જાતી । ૫૦ કહી । તેં તે । જાં કહે છે । અં ઉપગાર । કં કરે ।
નાં એ નામે । એ એકેક । નોં ન । માં માન । કં કરે । નાં એ નામે । એ એકેક પળ ।
નોં ન । અં ઉપકાર । કં કરે ૨ । એ એકેક । અં ઉપકાર । કં કરે । વિં વળી । માં માન । કં કરે । વિં પળ
એટલે ઉપકારને માન વળે કરે ૩ । એ એક । નોં ન । અં ઉપકાર । કં કરે । નોં ન । માં માન । કં કરે ૪ ॥ ૬ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૬ ॥ (૧) । ચત્તારિ પુરિસજ્ઞાયા' પન્નત્તા, તેં જહા । અટ્ટકરે નામં ઇગે, નો
માણકરે, માણકરે નામં ઇગે, નો અટ્ટકરે, ઇગે અટ્ટકરે વિ માણકરે વિ, ઇગે

નો અટ્ટકરે નો માણકરે ॥ ૬ ॥
નો અટ્ટકરે નો માણકરે ॥ ૬ ॥

માર્થ ॥ ૬ ॥ (૧) । ચાર જાતના પુરુષ કહ્યા તે કહે છે. ૧ એક ઉપકાર કરે પણ માન ન કરે, ૨ એક માન કરે
પણ ઉપકાર ન કરે, ૩ એક ઉપકારને માન વળે કરે. ૪ એક ઉપકારને માન, એ વેપાંથી એક ન કરે ॥ ૬ ॥
અર્થ ॥ ૭ ॥ (૨) । ચં ચાર । પું પુરુષ । જાં જાતી । તેં તે । જાં કહે છે । ગં એકેક સમુદાય-
નો । અં કાર્ય । કં કરે । નાં એ નામે । એ એક । નોં પળ ન । માં માન । કં કરે ૧ । માં માનને । કં કરે ।

૧ H always (એવમા હમેશા) જાયા. ૨ H often (એવમાં વારંવાર) જામમેગે.

मा० ए नामे । ए० एकेक करे एल । नो० न । ग० गणनो । अ० अर्थे । क० करे २ । ए० एकेक । ग० गणनो । अ० अर्थे । क० करे । वि० एल । मा० मान । क० करे । वि० कमी ३ । ए० एक । नो० न । ग० गणनो । अ० अर्थे । क० करे । नो० न । मा० मान । क० करे ४ ॥ ७ ॥

मूळपाठ ॥ ७ ॥ २ ॥ अत्तरि पुरिसत्ताया पद्वत्ता, तंजहा । गणठुकरे नामं एगे, नो माण
करे, माणकरे नामं एगे, नो गणठुकरे, एगे गणठुकरे वि माणकरे वि, एगे

नो गणठुकरे नो माणकरे ॥ ७ ॥

मादार्थ ॥ ७ ॥ २ ॥ पार नातना पुरुष कमा व करे छे । १ एक ससुदायलु काय करे पण मान न करे, २ एक मान करे पण ससुदायलु काम न करे, ३ एक ससुदायलु काम करे ने मान एल करे, ४ एक न ससुदायलु काम करे, न मान करे ॥ ७ ॥

अर्थे ॥ ८ ॥ ३ ॥ प० पार । पु० पुढ । ना० जाती । वं० कही । तं० ते । अ० करे छे । ग० ससुदाय पाडे । सं० संग्रह । क० कर । ना० ए नामे । ए० एक एल । नो० न । पा० मान । क० करे (नही) १ । मा० मान । क० करे । ना० ए नामे । ए० एकेक । नो० न । ग० तोळनो । सं० संग्रह । क० करे (नही) २ । ए० एकेक । ग० तोळनो । सं० संग्रह । क० कर । वि० ने । पा० मान । क० करे । वि० बली ३ । ए० एकक । नो० न । ग० गण (तोळ) नो । सं० संग्रह । क० कर । नो० न । पा० मान । क० करे ४ प्र ८ ॥

मूळपाठ ॥ ८ ॥ ३ ॥ चत्तारि पुरिसज्जाया पन्नत्ता, तं जहा । गणसंगहकरे नामं एगे, नो माणकरे, माणकरे नामं एगे, नो गणसंगहकरे, एगे गणसंगहकरे वि

माणकरे वि, एगे नो गणसंगहकरे नो माणकरे ॥ ८ ॥

भावार्थ ॥ ८ ॥ ३ ॥ चार जातना पुरुष कणा ते कहे छे, १ एकटोळा माटे संग्रह करे पण मान न करे, २ एक मान करे पण टोळा माटे संग्रह न करे, ३ एक टोळा माटे संग्रह करे ने मान पण करे, ४ एक संग्रह पण न करे ने मान पण न करे ॥ ८ ॥ अर्थ ॥ ९ ॥ ४ ॥ च० चार । पु० पुरुष । जा० जाती । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । ग० गणनी । सो० शोभा । क० करे । ना० ए नामे । ए० एक । नो० न । मा० मान । क० करे १ । पा० मान । क० करे । ना० ए नामे । सो० शोभा । नो० न । ग० गणनी । सो० शोभा । क० करे (नहीं) २ । ए० एक । ग० गणनी । सो० शोभा । क० एक । नो० न । मा० मान पण । क० करे । वि० वळी ३ । ए० एक । नो० न । ग० गणनी । सो० शोभा । क० करे । नो० न । मा० मान । क० करे ४ ॥ ९ ॥

मूळपाठ ॥ ९ ॥ ४ ॥ चत्तारि पुरिसज्जाया पन्नत्ता, तंजहा । गणसोहकरे नामं एगे, नो माणकरे, माणकरे नामं एगे, नो गणसोहकरे, एगे गणसोहकरे वि माणकरे वि, एगे नो गणसोहकरे नो माणकरे ॥ ९ ॥

माधार्ये ॥ ९ ॥ ४ ॥ चार पुरुष आती कही से कहे छे, १ एक गणनी सोभा करे पण मान न करे, २ एक मानकरे पण गणनी सोभा न कर, ३ एकगणनी सोभा पण करे ने मान पण करे, ४ एक गणनी सोभा करे नहि ने मान पण करे नहि ॥ ९ ॥

अर्ये ॥ १० ॥ ५ ॥ च० चार । पु० पुरुष । आ० आती । पं० कही । तं० ते । अ० कहे छे । म० गणनी । सो० विष्टुदि । क० करे (बपारे) । ना० ए नामे । ए० एक । नो० न । मा० मान । क० करे । म० मान । क० करे । ना० ए नामे । ए० एक पण । नो० न । ग० गणनी । सो० विष्टुदि । क० करे (बपारे) । २ । ए० एक । म० गणनी । सो० विष्टुदि । क० करे । रि० कमी । मा० मान । क० करे । रि० कमी ३ । ए० एक । नो० न । ग० गणनी । सो० विष्टुदि । क० करे (बपार) । नो० न । मा० मान । क० करे ॥ ४ ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ ५ चत्तारि पुरिसत्ताया पसत्ता, तंजहा । गणसोहिकरे नामं एगे, नो माथकरे, माणकरे नाम एगे, नो गणसोहिकरे, एगे गणसोहिकरे वि माणकरे वि, एगे नो गणसोहिकरे नो माण करे ॥ १० ॥

माधार्ये ॥ १० ॥ ५ चार जातना पुरुष कजा से कहे छे, १ गणनी विष्टुदि बपारे पण मान न करे, २ एक मान करे पण गणनी विष्टुदि न बपारे, ३ एक गणनी विष्टुदि पण बपारे मान पण कर, ४ एक गणनी विष्टुदि बपारे नहि तेमज मान पण न कर ॥ १० ॥

अर्थ ॥ ११ ॥ ६ ॥ च० चार । पु० पुरुष । जा० जाति । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । रू० साधुना रूप । ना० ए नामे । ए० एकेक । ज० छांटे पण । नो० न । घ० धर्म । ना० ए नामे । ए० एकेक । ज० छांटे । ज० छांटे ३ । पण । नो० न । रू० रूप छांटे २ । ए० एक । रू० रूप । पि० वली । ज० छांटे । घ० धर्म । पि० वली । ज० छांटे ३ । ए० एक । नो० न । रू० रूप । ज० छांटे । नो० न । घ० धर्म । ज० छांटे ४ ॥ ११ ॥

मूलपाठ ॥ ११ ॥ ६ ॥ चत्वारि पुरिसज्जाया पन्नत्ता तंजहा । रूवं नामेगे जहइ नो धम्मं, धम्मं नामेगे जहइ नो रूवं, एगे रूवं पि जहइ धम्मं पि जहइ, एगे

नो रूवं जहइ नो धम्मं जहइ ॥ ११ ॥

भावार्थ ॥ ११ ॥ ६ ॥ चार पुरुष जाती कही ते कहे छे, १ एक रूप छांटे पण धर्म न छांटे, २ एक धर्म छांटे पण रूप न छांटे, ३ एक रूप न धर्म वन्ने छांटे, ४ एक तप न धर्म वन्ने न छांटे ॥ ११ ॥

अर्थ ॥ १२ ॥ ७ ॥ स० चार । पु० पुण्य । जा० जाती । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । घ० धर्म । ना० ए नामे । ए० एक । ज० छांटे । नो० न । ग० गण (गच्छनी) कीधी । सं० मर्यादा छांटे (नहि) १ । ग० गच्छनी । सं० मर्यादा । ना० ए नामे । ए० एक । ज० छांटे पण । नो० न । घ० धर्म छांटे २ । ए० एक । ग० गच्छनी । सं० मर्यादा । पि० वली । ज० छांटे । घ० धर्म । पि० वली । ज० छांटे ३ । ए० एक । नो० न । ग० गण । सं० मर्यादा । ज० छांटे । नो० न । घ० धर्म । ज० छांटे ४ ॥ १२ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૧૨ ॥ ૭ ॥ વત્તારિ પુરિસહ્યાયા પદ્મતા તંજહા । ધર્મં નામેગે જહ્દહ નો
ગણસંઠિદ્ધ, ગણસંઠિદ્ધં નામેગે જહ્દહ નો ધર્મ, યગે ગણસંઠિદ્ધં વિ જહ્દહ ધર્મં

પિ જહ્દહ, યગે નો ગણસંઠિદ્ધ જહ્દહ નો ધર્મં જહ્દહ ॥ ૧૨ ॥

માર્ગર્થ ॥ ૧૨ ॥ ૭ ॥ વાર પુલ્લ જાતી કહી તે કહે છે ૧ એક ધર્મ છાંટે પણ ગભની મર્યાદા ન છાંટે દટલે બીજા
રહનો યોગ્ય સાધુ જનાય તેને સુત્રસિદ્ધાંત તીર્થંકરની આજ્ઞા મયાવે મળાવવું કસ્યે પણ છુત્ર ચિક્ષુ ગણ્છની મર્યાદા એવી
ત્રી છે બે બીજા ગણ્છાબાને મળાવ્યો નહિ એમ તીર્થંકરની આજ્ઞા અપ ધર્મ મુકે પણ ગણ્છની મર્યાદા ન મુકે, ૨ એક ગણ
ર્યાદા છાંટે પણ ધર્મ ન છાંટે, ૩ એક ગણ મર્યાદાને ધર્મ બલે છાંટે, ૪ એક ગણ મર્યાદા કે ધર્મ એકને છાંટે નહિ ॥ ૧૨ ॥
અર્થ ॥ ૧૨ ॥ ૮ ॥ વ. વાર । પુ. પુરુષ । જા. જાતી । પં. કહી । તં. તે । જ. કહે છે । પિ. મિય । ૧૦ ધર્મી ।
૧. નામે । ૨. એક । નો. ન । ૩. દ્રઢ । ૪. ધર્મી । ૫. દ્રઢ । ૬. ધર્મી । ના. નામે । ૭. એક । નો. ન । પિ.
ય । ૮. ધર્મી ૨ । ૯. એક । પિ. મિય । ૧૦. ધર્મી । ૧૧. કહી । ૧૨. દ્રઢ । ૧૩. ધર્મી । ૧૪. એક । નો.
પિ. મિય । ૧૫. ધર્મી । નો. ન । ૧૬. દ્રઢ । ૧૭. ધર્મી ૪ ॥ ૧૩ ॥

મૂળપાઠ ॥ ૧૩ ॥ ૮ ॥ વત્તારિ પુરિસહ્યાયા પદ્મતા તંજહા । પિયધર્મમે નામેગે નો દટ
ધર્મમે, દટધર્મમે નામેગે નો પિયધર્મમે, યગે પિયધર્મમે વિ દટધર્મમે ધિ, યગે નો
પિયધર્મમે નો દટધર્મમે ॥ ૧૩ ॥

भाचार्य ॥ १३ ॥ ८ ॥ चार जातना मुख्य कळा ते कहे छे, १ एक प्रिय घर्मी पण द्रढ घर्मी नहिं, २ एक द्रढ घर्मी पण प्रिय घर्मी नहिं, ३ एक प्रिय ने द्रढ घर्मी, ४ एक प्रिय ने द्रढ घर्मी नहिं ॥ १३ ॥

अर्थ ॥ १४ ॥ ९ ॥ च० चार । आ० आचार्य । प० परुष्या । तं० ते । ज० जेप छे तेप कहे छे । प० प्रवर्जना देणहार । आ० आचार्य । ना० ए नामे । ए० एकेक । नो० न । प० प्रवर्जना । आ० आचार्य (नहिं) २ । उपस्थापना । आ० आचार्य । ना० ए नामे । ए० एकेक पण । नो० न । प० प्रवर्जना । आ० आचार्य । वि० वळी ३ । ए० एकेक । प० एक । प० प्रवर्जना । आ० आचार्य । वि० वळी । उ० उपस्थापना । आ० आचार्य ४ ॥ १४ ॥

मूळपाठ ॥ १४ ॥ ९ ॥ चत्तारि आयरिया पन्नत्ता तंजहा । पद्मावणायरिए नामेगे नो

उवट्टावणायरिए, उवट्टावणायरिए नामेगे नो पद्मावणायरिए, एगे पद्मावणाय-

रिए वि उवट्टावणायरिए वि, एगे नो पद्मावणायरिए नो उवट्टावणायरिए ॥ १४ ॥

भावार्थ ॥ १४ ॥ ९ ॥ चार जातना आचार्य परुष्या ते कहे छे, १ एक प्रवर्ज्या देनार आचार्य पण तपने विषे उपस्थापना आचार्य नहिं, (अथवा वही दीक्षा देनार नहिं), २ उपस्थापना आचार्य एकेक पण प्रवर्ज्या आचार्य नहिं, ३ एकेक प्रवर्ज्या तथा उपस्थापना आचार्य छे, ४ एकेक प्रवर्ज्या आचार्य ने उपस्थापना आचार्य नथी ॥ १४ ॥

अर्थ ॥ १५ ॥ १० ॥ च० चार जातना । आ० आचार्य । पं० कद्धा । तं० ते । ज० कहे छे । उ० उपदेशना देण-

॥ आ० आचार्य । ना० नामे । ए० एकेक । नो० न । वा० वांछना दीए परना । आ० आचार्य १ । वा० वांछना ।
 आ० आचार्य । ना० नामे । ए० एकेक । नो० न । उ० उपदेश दीए । आ० एकेक आचार्य २ । ए० एक । उ० उपदेश
 दीए । आ० आचार्य । वि० अने । वा० वाचना पण दीए । आ० आचार्य । वि० बन्नी ३ । ए० एकेक । नो० न । उ०
 उपदेशना दातार । आ० आचार्य । नो० न । वा० वांछना देणहार । आ० आचार्य ४ ॥ १५ ॥

मूळपाठ ॥ १५ ॥ १० ॥ चत्तारि आयरिया पन्नत्ता तजहा । उदेसणायरिए नामेगे नो
 वायणायरिए, वायणायरिए नामेगे नो उदेसणायरिए, एगे उदेसणायरिए

त्रि वायणायरिए वि, एगे नो उदेसणायरिए नो वायणायरिए ॥ १५ ॥

माचार्य ॥ १५ ॥ १० ॥ चार आचार्य कम्मा ठे कदे के ? एक उपदेशना देणहार आचार्य पण वांछणी न दीए, २ एक
 वांछणी दीए पण उपदेश न दीए, ३ एक उपदेश ने वांछणी बन्ने दीए, ४ एक उपदेश के वांछणी बन्ने दीए नहि ॥ १५ ॥
 अर्थ ॥ १६ ॥ ११ ॥ व० धर्म । आ० आचार्यना । व० चार । अ० सेवना करणहार । पं० कम्मा । वं० ते । ज०
 फदे छे । व० प्रशर्माना । अं० द्विष्य । ना० ए नामे । ए० एकेक । नो० न । उ० उपस्थापना । अ० द्विष्य (नहि) १ ।
 ए० एरु । उ० उपस्थापना । अ० द्विष्य । ना० ए नामे । ए० एकेक । नो० न । प० प्रशर्माना । अं० अतोपासी नहि २ ।
 ए० एरु । प० प्रशर्मा । अ० द्विष्य । वि० होय । उ० उपस्थापना । अं० द्विष्य । वि० बन्नी ३ । ए० एक । नो० न ।
 व० प्रशर्मा । अं० मतेवासी । वि० बन्नी । मो० न । उ० उपस्थापना । अं० अतोपासी नहि ४ ॥ १६ ॥

મૂઠપાઠ ॥ ૧૬ ॥ ૧૧ ॥ ધર્મારિયસ્સ ચત્તારિ અન્તેવાસી પન્નત્ત તંજહા ! પઠવાવણ-
 ન્તેવાસી નામેગે નો ઉવટ્ટાવણન્તેવાસી, એગે ઉવટ્ટાવણન્તેવાસી નામેગે નો
 પઠવાવણન્તેવાસી, એગે પઠવાવણન્તેવાસી વિ ઉવટ્ટાવણન્તેવાસી વિ, એગે નો
 પઠવાવણન્તેવાસી વિ નો ઉવટ્ટાવણન્તેવાસી ॥ ૧૬ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧૬ ॥ ૧૧ ॥ ધર્માચાર્યના ચાર જાતના સેવાના કરણહાર કહ્યા તે કહું છું. ૧ પ્રવર્જાના શિષ્ય છે એકેક
 પણ ઉપસ્થાપના પટલે વહી દિસાનો શિષ્ય નહિ, ૨ એકેક ઉપસ્થાપના શિષ્ય છે પણ પ્રવર્જા શિષ્ય નહિ, ૩ એકેક પ્રવર્જા
 શિષ્ય હોય અને ઉપસ્થાપના શિષ્ય હોય, ૪ એકેક પ્રવર્જા અસેવાસી ન હોય તેમજ ઉપસ્થાપના અસેવાસી ન હોય ॥ ૧૬ ॥

અર્થ ॥ ૧૭ ॥ ૧૨ ॥ ચં ચાર જાતના । અં શિષ્ય । પં કહ્યા । તેં તે । જં કહે છે । ઉં ઉપદેશનો । અં શિષ્ય ।
 નાં નામે । એં એકેક હોય । નોં ન । વાં વાંચનાનો । અં શિષ્ય નહિ ૧ । વાં વાંચનાનો । અં શિષ્ય । નાં નામે ।
 એં એકેક । નોં ન । ઉં ઉપદેશનો । અં શિષ્ય ૨ । એં એક । ઉં ઉપદેશનો । અં શિષ્ય । વિં વલી હોય । વાં
 વાંચનાનો । અં શિષ્ય । વિં વલી હોય ૩ । એં એકેક । નોં ન । ઉં ઉપદેશનો । અં શિષ્ય । નોં ન । વાં વાંચ-
 નાનો । અં અસેવાસી શિષ્ય ૪ ॥ ૧૭ ॥

૧ H. adds (એવ) માં છે ને આ છુત્ર ૧૪ પછી મુલ્યું છે.

मूळपाठ ॥ १७ ॥ १२ ॥ चत्तारि अन्तेवासी पक्षत्ता तजहा । उधेसणन्तेवासी नामगे नो
 वायणन्तेवासी, वायणन्तेवासी नामगे नो उधेसणन्तेवासी, एगे उधेसणन्ते
 वासी वि वायणन्तेवासी वि, एगे नो उधेसणन्तेवासी नो वायणन्तेवासी ॥१७॥

भाचार्य ॥ १७ ॥ १२ ॥ चार जातना छिप्प कळा ते कडे छे, १ एक उपवेष्ट आपे एतो छिप्प होय एव वाचना आपी
 शके नहि, २ एक वाचना आपे एको छिप्प होय एव उपवेष्ट आपी शके नहि, ३ एक उपवेष्ट ने वाचना ए वन्नेनो छिप्प
 होय, ४ एक उपवेष्ट ने वाचना वन्नेनो छिप्प नहि ॥ १७ ॥

अर्थ ॥ १८ ॥ १३ ॥ व० चार । प० धर्म । आ० भाचार्य । पं० कळा । व० ते । ज० कडे छे । प० प्रवर्ण्याना वे
 नार । व० धर्म । आ० भाचार्य । ना० ए नामे । प० एक । नो० नहि । व० सपने विये उपस्थापनाना । व० धर्म । आ०
 भाचार्य । व० उपस्थापनाना । व० धर्म । आ० भाचार्य । ना० ए नामे । प० एक । नो० नहि । प० प्रवर्ण्याना वेनार ।
 व० धर्म । आ० भाचार्य २ । प० एक । प० प्रवर्ण्याना वेनार । व० धर्म । आ० भाचार्य । वि० वळी । व० उपस्थाप
 नाना । व० धर्म । आ० भाचार्य । वि० वळी ३ । प० एक । नो० नहि । प० प्रवर्ण्याना वेनार । व० धर्म । आ० भाचार्य ।
 नो० नहि । व० उपस्थापनाना । आ० भाचार्य । व० धर्माचार्य ४ ॥ १८ ॥

मूळपाठ ॥ १८ ॥ १३ ॥ चत्तारि धम्मारिया पक्षत्ता तजहा । पळ्यावणधम्मारिया नामगे
 नो उवट्टावणधम्मारिया उवट्टावणधम्मारिया नामगे नो पळ्यावणधम्मा-

थरिए, एगे पठ्वावणधम्मायरिए वि उवट्ठावणधम्मायरिए वि, एगे नो प-

ठ्ठावणधम्मायरिए नो उवट्ठावणायरिए धम्मायरिए ॥ १७ ॥

भाचार्य ॥ १८ ॥ १३ ॥ चार धर्माचार्य कळा ते कहे छे, १ एक प्रवर्ज्याना देनार धर्माचार्य पण तपने विषे उपस्थाप-
नाना धर्माचार्य नहि, २ एक उपस्थापनाना धर्माचार्य पण प्रवर्ज्याना देनार धर्माचार्य नहि, ३ एक प्रवर्ज्याना देनार धर्माचार्य
अने उपस्थापनाना धर्माचार्य कळी, ४ एक प्रवर्ज्याना देनार धर्माचार्य नहि अने उपस्थापनाना धर्माचार्य पण नहि ॥ १८ ॥
अर्थ ॥ १९ ॥ १४ ॥ च० चार । ध० धर्म । आ० आचार्य । पं० कळा । तं० ते । ज० कहे छे । उ० उपदेशना
देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य । ना० ए नामे । ए० एक । नो० नहि । वा० वांचनाना देनार । ध० धर्म । आ०
आचार्य १ । वा० वांचनाना देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य । ना० नामे । ए० एक । नो० नहि । उ० उपदेशना
देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य २ । ए० एक । उ० उपदेशना देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य । वि० कळी । वा०
वांचनाना देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य । वि० कळी ३ । ए० एक । नो० न । उ० उपदेशना देनार । ध० धर्म । आ०
आचार्य । नो० नहि । वा० वांचनाना देनार । ध० धर्म । आ० आचार्य ॥ १९ ॥

भूळपाठ ॥ १९ ॥ १४ ॥ चत्तारि धम्मायरिया पन्नत्ता तंजहा । उद्देसणधम्मायरिए ना-

मेगे नो वायणधम्मायरिए, वायणधम्मायरिए नामेगे नो उद्देसणधम्माय-

रिष्ट, एगे उदेसणधम्मारिष्ट वि वायणधम्मारिष्ट वि, एगे नो उदेसण-
धम्मारिष्ट नो वायणधम्मारिष्ट ॥ १९ ॥

માત્રાર્થ ॥ ૧૯ ॥ ૧૪ ॥ ધાર ધર્માર્થ કયા તે કહે છે ૧ ઉપદેશના ઘેનાર ધર્માર્થ પળ ધાંચનાના ઘેનાર ધર્માર્થ નહિ, ૨ ધાંચનાના ઘેનાર પર્માર્થ પળ ઉપદેશના ઘેનાર ધર્માર્થ નહિ, ૩ એક ઉપદેશના ને ધાંચના ધર્મેના ઘેનાર ધર્માર્થ વળી, ૪ એક ઉપદેશ ને ધાંચના ધર્મેના ઘેનાર ધર્માર્થ નહિ ॥ ૧૯ ॥

अ० नो० १५ ॥ २० ॥ अ० चार । प० धर्मना । अ० शिष्य । प० कथा । सं० है । अ० करे छे । प० प्रवर्णना ।
प० वर्धना । अ० अतिवासी । ना० ए नामे । ए० एक । नो० नरि । उ० उपस्थापनाना । प० धर्मना । अ० द्विष्य १ ।
उ० उपस्थापनाना । प० धर्मना । अ० अतिवासी । ना० ए नामे । प० एक । नो० न । प० प्रवर्णना । प० धर्मना । अ०
अतिवासी २ । ए० एक । प० प्रवर्णना । प० धर्मना । अ० शिष्य । वि० बली । उ० उपस्थापनाना । प० धर्मना । अ०
शिष्य । वि० बला ३ । ए० एक । नो० नरि । प० प्रवर्णना । प० धर्मना । अ० अतिवासी पठहे शिष्य । नो० न । उ०
उपस्थापनाना । प० धर्मना । अ० शिष्य ४ ॥ २० ॥

मूलपाठ ॥ २० ॥ १५ ॥ अचारि भस्मन्तेवासी पञ्चा तैजसा । पद्मावणधम्मन्तेवासी
नामगे नो उवट्ठावणधम्मन्तेवासी, उवट्ठावणधम्मन्तेवासी नामगे नो पद्मा-
वणधम्मन्तेवासी, एगे पठ्यावणधम्मन्तेवासी वि उवट्ठावणधम्मन्तेवासी वि,

एगे नो पठ्वावणधम्मन्तेवासी, नो उवट्ठावणधम्मन्तेवासी ॥ २० ॥

भानार्थ ॥ २० ॥ १५ ॥ चार धर्मना शिष्य कक्षा ते कहे छे. १ एक प्रवर्ज्याना धर्मना अतेवासी पण उपस्थापनाना धर्मना शिष्य नहिं, २ एक उपस्थापनाना धर्मना अतेवासी पण प्रवर्ज्याना धर्मना शिष्य नहिं, ३ एक प्रवर्ज्याने उपस्थापना बनेना धर्मना शिष्य, ४ एक प्रवर्ज्या ने उपस्थापना बनेना धर्मना शिष्य नहिं ॥ २० ॥

अर्थ ॥ २१ ॥ १६ ॥ च० चार । ध० धर्मना । अ० शिष्य । पं० कक्षा । तं० ते । ज० कहे छे । उ० उपदेश । ध० धर्मना । अ० शिष्य । ना० ए नामे । ए० एक । नो० न । वा० वांचनाना । ध० धर्मना । अ० शिष्य १ । वा० वांचनाना । ध० धर्मना । अ० शिष्य । ना० ए नामे । ए० एक । नो० नहिं । उ० उपदेश । ध० धर्मना । अ० शिष्य २ । ए० एक । उ० उपदेश । ध० धर्मना । अ० शिष्य । वि० वळी । अ० धर्मना । अ० शिष्य । वि० वळी ३ । ए० एक । नो० नहिं । उ० उपदेश । ध० धर्मना । अ० शिष्य । नो० नहिं । वा० वांचना । ध० धर्मना । अ० शिष्य ॥ २१ ॥

मूळपाठ ॥ २१ ॥ १६ ॥ चत्तारि धम्मन्तेवासी पन्नत्ता तंजहा । उद्देसणधम्मन्तेवासी नामेगे नो वायणधम्मन्तेवासी, वायणधम्मन्तेवासी नामेगे नो उद्देसणधम्मन्तेवासी, एगे उद्देसणधम्मन्तेवासी वि वायणधम्मन्तेवासी वि, एगे नो उद्देसणधम्मन्तेवासी नो वायणधम्मन्तेवासी ॥ २१ ॥

માતાર્થ ॥ ૨૧ ॥ ૧૬ ॥ ચાર ઘમના ક્રિય કહ્યા તે કહે છે, ૧ સપ્તેશ્વના દેનાર ધર્મના શિષ્ય પણ માંચના દેનાર ધર્મના દેવે નહિ, ૨ પદ માંચના દેનાર ધર્મના શિષ્ય પણ તપ્તેશ્વના દેનાર ઘમના ક્રિય નહિ ૩ એક તપ્તેશ્વ ને માંચના આવે તેવા ધર્મના ક્રિય, ૪ એક તપ્તેશ્વ ને માંચના ધર્મના માપનાર ધર્મના ક્રિય નહિ ॥ ૨૧ ॥

મર્થ ॥ ૨૨ ॥ સં ક્રળ । યેં સ્થિર । ધૂં મૂયો । ૧૦ કહો । સં તે । જાં કહે છે । જાં જાતિ । યેં રિયવર ? । મું મૂત્ર । યેં સ્થિર ૨ । ૫૦ મવર્જા । યેં સ્થિર ૩ । સં સાઠ । યાં વરસ । જાં યયા દોપ તે અમળ નિર્ગંથ તે । નાં જાતી । યેં સ્થિર પદ્મે થય સ્થિર ૧ । ઠાગંગ । સં સમવાયગનો ધરણાર અમળ નિર્ગંથે । જાં ક્યાંકમે । મું મૂત્ર । યાં પારનાર । મું મૂત્ર । યેં સ્થિર ૨ । વીં વીસ । યાં વર્ષ । ૫૦ મવર્જા લીધા ને યયા તે અમળ નિર્ગંથ । ૫૦ તે મવર્જા । યેં સ્થિર કહાણ ૩ ॥ ૨૨ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૨૨ ॥ તથો ચેરમૂમીથો પલ્લનાઓ તજહા । જાદ્યેરે સુયથેરે પરિયાયથેરે
સહિવાસંજાણં જાદ્યેરે, 'સમવાયક' જાવં સુયથારણં સુયથેરે, વીસવાસપ
રિયાણં પરિયાયથેરે ॥ ૨૨ ॥

માતાર્થ ॥ ૨૨ ॥ ક્રળ સ્થિર ધૂમિ કહો તે કહે છે, ૧ માતિ (ચય) સ્થિર, ૨ મૂત્ર સ્થિર, ૩ પર્યાય સ્થિર

? H (પર્યાય) પલ્લનાથેરે ૨ T નરિત ૩ H not in (પર્યાય વપારે) સમનેશિગન્યે ૪ T H. વાપસમ .
not in II. (પર્યાય નથી)

૧ જે શ્રમણ સાધુને સૂઠ વર્ષ થયા હોય તેને જાતી (વય) સ્થિતિર કહીએ, ૨ ઠાળાગ સમવાયગના ધરણહાર હોય તે શ્રમણ નિગ્રંથને શ્રુતસ્થિતિર કહીએ, ૩ વીસ વર્ષ થયા પ્રવર્જા લોધી હોય તેવા શ્રમણ નિગ્રંથ સાધુને પ્રવર્જા સ્થિતિર કહીએ ॥ ૨૨ ॥

અર્થ ॥ ૨૩ ॥ તં ત્રણ । સેં શિષ્યની । મૂં મૂની । પં કહો । તં તે । જં કહે છે । સં સાત । રાં રાત્રીની શિષ્યની મૂની ૧ । વાં ચાર । માં માસની શિષ્યની મૂની ૨ । છં છ । માં માસની શિષ્યની મૂની ૩ । છં છ । માં માસની શિષ્યની મૂની ૨ । સં સાત । રાં રાત્રીની । જં જઘન્ય મૂની ૧ । વાં ચાર । માં માસની । મં મધ્યમ મૂની ૨ । સં સાત । રાં રાત્રીની । જં જઘન્ય મૂની ૩ । એ હેતોપસ્થાપનીય વિધિ કહી ॥ ૨૩ ॥

મૂલપાઠ ॥ ૨૩ ॥ તચ્ચો સેહજૂમીચો પત્તચાચો તંજહા । સત્તરાઈંદિયા વાઠમ્માસિયા
હમ્માસિયા । હમ્માસિયા ઉક્કોસિયા, વાઠમ્માસિયા મહ્જમિયા સત્તરાઈંણો

જહન્નિયા ॥ ૨૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૨૩ ॥ ત્રણ શિષ્યની મૂળિકા કહી તે કહે છે. ૧ સાત રાત્રીની, ૨ ચાર માસની, ૩ છ માસની, હ માસની ઉત્કૃષ્ટિ ૧, ચાર માસની મધ્યમ ૨, સાત રાત્રીની જઘન્ય ૩, એ હેતોપસ્થાપનીયની વિધિ કહી ॥ ૨૩ ॥

અર્થ ॥ ૨૪ ॥ નોં ન । કં કરપે । નિં સાધુ । વાં અથવા । નિં સાધ્વીને । વાં વલી । સું છધુ સાધુ । વાં અથવા । સું લધુ સાધ્વી । વાં વલી । છં કાંઈક ડળા । જં આઠ । વાં વરસ । જાં થયા । ડં તેને ઉપસ્થાપવો । વાં અથવા । સં ફક્કા જમવો । વાં વલી ॥ ૨૪ ॥

मूळपाठ ॥ २४ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा सुद्धगं वा खुद्धिय वा ऊणहु-

धासजायं उवहुवेत्तए वा समुञ्जितए वा ॥ २४ ॥

मावार्थ ॥ २४ ॥ साधुने अयवा साध्वीने सुधु साधु अयवा सुधु साध्वी वेने आठ वरसर्मा काइक सपुं छे तेने सपस्या पवो के तेने साये एकठा जमवुं कस्ये नहि ॥ २४ ॥

अर्थ ॥ २५ ॥ क० कस्ये । नि० साधुने । वा० अयवा । नि० साध्वीने । वा० वली । सु० बाळकने । वा० अयवा । सु० बाळकने । वा० वली । सा० ब्राम्हण । अ० आठ । वा० वरस । जा० यवा रोय तेने । उ० सपस्यापवुं । वा० अयवा । स० एकठा जमवुं । वा० वली कस्ये ॥ २५ ॥

मूळपाठ ॥ २५ ॥ कप्पइ निगन्थाण वा सुद्धगं वा खुद्धियं वा साइरेगहु

वासजाय उवहुवेत्तए वा समुञ्जितए वा ॥ २५ ॥

मावार्थ ॥ २५ ॥ साधु अयवा साध्वीने बाळक साधुने अयवा बालीका साध्वीने आठ वंययी ब्राम्हण यवा रोय तेने सपस्यापवो अयवा तेनी साये एकठा जमवुं कस्ये ॥ २५ ॥

अर्थ ॥ २६ ॥ नो० न । क० कस्ये । नि० साधुने । वा० अयवा । नि० साध्वीने । वा० वली । सु० बाळकने । वा० अयवा । सु० बालीका साध्वीने । वा० वली । अ० नयी । वं० कलाविके (बगलर्मा) रोय (बाळ) । जा० सुग्या नवी (अयवा १६ वर्षेनो न रोय ने ३ वरस प्रवर्माने न यवा रोय) तेने । जा० आचार । प० कस्ये । ना० नामे । अ० अप्य पम । व० पन्नासु वली । (न कस्ये) ॥ २६ ॥

मूळपाठ ॥ २६ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा खुम्हस्स वा खुम्हियाए वा
अव्वञ्जजायस्स आयाएकप्पे नामं अज्जयणे उद्दिस्सिए ॥ २६ ॥

भावार्थ ॥ २६ ॥ साधु अथवा साध्वीने वाळक साधु के वालीका साध्वीने दजी वगळमां वाळ उग्या नयी त्यांसुवी
आचार कल्प नामे अध्ययन भणावुं कल्पे नहिं ॥ २६ ॥

अर्थ ॥ २७ ॥ क० कल्पे । नि० साधुने । वा० अयत्रा । नि० साध्वीने । वा० वाली । खु० वाळक साधुने । वा०
अथवा । खु० वाळक साध्वीने । वा० वाली । वं० वगळमांवाळ । जा० उग्या होय (अथवा १६ वरसनी वयनाने अथवा त्रण
वरस दीक्षा लीधाने यथाहोय तेने) । आ० आचार । प० कल्प । ना० नामे । अ० अध्ययन । उ० भणावुं वली कल्पे ॥ २७ ॥

मूळपाठ ॥ २७ ॥ कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा खुम्हस्स वा खुम्हियाए वा व-

ञ्जजायस्स आयाएकप्पे नामं अज्जयणे उद्दिस्सिए ॥ २७ ॥

भावार्थ ॥ २७ ॥ साधुने साध्वीने वाळक साधु साध्वीने वगळमां वाळ उग्या होय तो आचार कल्प नामे अध्ययन
भणावुं कल्पे ॥ २७ ॥

अर्थ ॥ २८ ॥ ति० त्रण । वा० वरसनी । प० प्रवर्जाना धणीने । स० श्रमण । नि० निग्रंथने । क० कल्पे । आ०
आचार । प० कल्प । ना० नामे । अ० अध्ययन । उ० भणावुं (कल्पे) ॥ २८ ॥

? H (एचमा) आयाएकप्पे.

मूळपाठ ॥ २८ ॥ तिवासापरियायस्तु समापस्त निगन्धस्त कप्पइ आयासकप्पे नामं

अज्जययो उविसिच्च ॥ २८ ॥

भावार्थ ॥ २८ ॥ अथ वरसनी दीक्षा च होय तेवा भग्न साधुने आचार कस्य नामे भस्मपन (आचारंग) यणा
वर्तु कस्ये ॥ २८ ॥

अर्थ ॥ २९ ॥ ५० चार । ५० वरसनी । ५० प्रथमां छीचाने भग्न निर्माणे । क० कस्ये । ५० सुयगढांग । ना०
नामे । अ० अग । उ० मणावु कस्ये ॥ २९ ॥

मूळपाठ ॥ २९ ॥ चउवासापरियायं कप्पइ सुयगने नामं अङ्गे उविसिच्च ॥ २९ ॥

भावार्थ ॥ २९ ॥ चार वरसनी दीक्षावाळा भग्न निर्माणे सुयगढांग नामे अग मणावु कस्ये ॥ २९ ॥

अर्थ ॥ ३० ॥ ५० पांच । ५० वरसनी । ५० दीक्षा छीचाने भग्न निर्माणे । क० कस्ये । ५० दशाश्रुवरकथ । क०
केवळस्य । ५० व्यवहार । नामे अभ्ययन । उ० मणावु ॥ ३० ॥

मूळपाठ ॥ ३० ॥ पञ्चवासापरियायं कप्पइ दसकप्पववहारे उविसिच्च ॥ ३० ॥

भावार्थ ॥ ३० ॥ पांच वरसनी दीक्षावाळा साधुने दशाश्रुवरकथ, दृष्टा कस्य ने व्यवहारयून मणावु कस्ये ॥ ३० ॥

१ H २1००५० (पृथमा इमेधा) गायस्तु समापस्त निगन्धस्त २ H (पृथमा) दसाकप्पववहारे जाय अभ्ययने

अर्थ ॥ ३१ ॥ अ० आठ । वा० वरस । प० प्रवर्जा लीवेल श्रमण साधुने । क० कल्पे । ठा० ठाणांग । स० समवायंग
नामे अंग । उ० भणावुं कल्पे ॥ ३१ ॥

मूळपाठ ॥ ३१ ॥ अट्टवासपरियाए कप्पइ ठाणसमवाए उदिसित्तए ॥ ३१ ॥

भावार्थ ॥ ३१ ॥ आठ वरसनी दीक्षावाळा श्रमण निग्रंथने ठाणांग, समवायंग नामे अंग भणावुं कल्पे ॥ ३१ ॥

अर्थ ॥ ३२ ॥ द० दस । वा० वरसनी । प० प्रवर्जावाळा श्रमण निग्रंथने । क० कल्पे । वि० भगवती । ना० नामे ।

अ० अंग । उ० भणावुं (कल्पे) ॥ ३२ ॥

मूळपाठ ॥ ३२ ॥ दसवासपरियाए कप्पइ विद्याहे नामं अङ्गे उदिसित्तए ॥ ३२ ॥

भावार्थ ॥ ३२ ॥ दस वरसनी दीक्षावाळा श्रमण निग्रंथने भगवती अंग भणावुं कल्पे ॥ ३२ ॥

अर्थ ॥ ३३ ॥ ए० अग्यार । वा० वरसनी । प० प्रवर्जावाळा श्रमण निग्रंथने । क० कल्पे । खु० लघु । वि० विमान ।
प० प्रविभक्ति एटले कालिकसूत्र विशेष तेना त्रण वर्ग । पेहेले वर्गे ३७ उपदेशन काळ अध्ययन एटले उपदेशना काळ अवसर
कळा छे । वीजे वर्गे ३८ उपदेशन काळ अध्ययन एटले उपदेशना काळ अवसर कळा । वीजे वर्गे ४० उपदेशन काळ अध्ययन
कळा । एम ११५ उपदेशना काळ अवसर कळा तेठला अध्ययन कळा । प० मोटी । वि० विमान । प० प्रविभक्ति तेना पांच
वर्ग । पेहेले वर्गे ४१ उपदेशन काळ अध्ययन दीठ उपदेशना काळ अवसर कळा । वीजे वर्गे ४२ उपदेशन काळ अध्ययन । वीजे

? H adds (एचमां वधारे) नामं अङ्गे. २ H (एचमां) विवाहे (printed विवाहे).

मं ४३ । ओमे र्मो ४४ । पांचमे ४५ उपदेशन काल अध्ययन कथा । एम सर्व मन्त्री २१५ यथा । अं० अंग । अं० वृद्धि । नामा
 ३३ । ४० वंग । ४०० वृद्धि नाया सूत्र । वि० विवाह । ४०० वृद्धि । ना० नामा । अ० अध्ययन । ४०० मणावर्तु करये ॥ ३३ ॥

मूळपाठ ॥ ३३ ॥ एक्षरसवासपरियाए कप्पइ खुम्रिया विमाणपविज्जती महस्त्रिया विमाणप-

विज्जती अङ्गवृत्तिया वगवृत्तिया विगाहवृत्तिया नाम अऊज्यणे उदिसित्तए ॥ ३३ ॥

भाषार्थ ॥ ३३ ॥ ११ वरसनी प्रबर्मावाला भयन निर्मयने मानी तथा मोठी विमान पविमक्ति (कालिकसूत्र), अंग
 वृद्धिया, वंगवृद्धिया, विवाहवृद्धिया ए नामे अध्ययन मणाववा करये ॥ ३३ ॥

अर्थ ॥ ३४ ॥ वा० वार । वा० वरसनी । ५० पर्यायना भयन निर्मयने । अ० अरुणोपपात । ग० गवढो
 पपात । ४० वरजोपपात । वे० वेसमजोपपात । वे० वेसमजोपपात । ना० ए नामे । अ० अध्ययन । ४०० मणाववा करये ॥ ३४ ॥

मूळपाठ ॥ ३४ ॥ दारसवासपरियाए कप्पइ अरुणोववाए गस्सोववाए धरणोववाए

वेसमजोववाए वेसंधरोववाए नामं अऊज्यणे उदिसित्तए ॥ ३४ ॥

भाषार्थ ॥ ३४ ॥ वार वरसनी दीक्षावाला साधुने मरुणोपपात, गवढोपपात, धरणोपपात, वेसमजोपपात, वेसंधरोपपात
 ए-नाम अध्ययन मणाववा करये ॥ ३४ ॥

अर्थ ॥ ३५ ॥ ते० तेर । वा० वरसनी । प० दीक्षावाळा श्रमण साधुने । क० कल्पे । उ० उपस्थापना । प० परिव-
णीया सूत्र । स० समुठाणनामा । सु० सूत्र । दे० देवि । दो० द्रोषपात सूत्र । ना० नाग । प० परिया । व० वणीयासूत्र ।
ना० एहवे नामे । अ० अध्ययन । उ० भणाववा कल्पे ॥ ३५ ॥

मूळपाठ ॥ ३५ ॥ तेरसवासपरियाए कप्पइ उट्ठाणपरियावणिए समुट्ठाणसुए देविन्दो-

ववाए नागपरियावणिए नामं अज्जयणे उद्विसित्तए ॥ ३५ ॥
भावार्थ ॥ ३५ ॥ तेर वरसनी पर्यायवाळा श्रमण साधुने उपस्थापना परियावणीयासूत्र, समुठाण नामासूत्र, देविद्रोष-
पात सूत्र, नागपरियावणीया सूत्र ए नामे अध्ययन भणाववा कल्पे ॥ ३५ ॥

अर्थ ॥ ३६ ॥ चो० चउद । वा० वर्षनी । प० प्रवर्जना घणीने श्रमणनिद्रांथने । क० कल्पे । सि० स्वप्न । भा० भा-
वना । ना० नामे । अ० अध्ययन । उ० भणाववुं (कल्पे) ॥ ३६ ॥

मूळपाठ ॥ ३६ ॥ चोद्वसवासपरियाए कप्पइ सिमिणचावणां नामं अज्जयणे उद्विसित्तए ॥ ३६ ॥

भावार्थ ॥ ३६ ॥ चौद वर्षनी पर्यायवाळा श्रमण साधुने स्वप्न भावना नामे अध्ययन भणाववुं कल्पे ॥ ३६ ॥
अर्थ ॥ ३७ ॥ प० १५ । वा० वर्षनी । प० प्रवर्जनावाळा श्रमण निद्रांथने । क० कल्पे । चा० चारण । भा० भावना ।
ना० नामे । अ० अध्ययन । उ० भणाववुं कल्पे ॥ ३७ ॥

१ T H (टी. एचमां) उट्ठाणसुए. २ H. (एच) चउदस. ३ T H (टी. एचमा) सुणिं.

मूळपाठ ॥३७॥ पद्मरसवासपरियाप् कप्पइ चारणभाषणानामं अऊऊयणे उदिसित्तप् ॥३७॥

मात्तार्थे ॥ ३७ ॥ पंदर वर्षेनी दीसाबाळा साधुने चारणा यावना न मध्यपन मणावुं कळे ॥ ३७ ॥

अर्थ ॥ ३८ ॥ सो० सोस । वा० वर्षेनी । प० पर्यायबाळा भ्रमणनिर्गमने । क० कळे । वे० तेयणी । सं० सवक । ना० नामे । म० मध्यपन । उ० मणावुं कळे ॥ ३८ ॥

मूळपाठ ॥३८॥ सोखसवासपरियाप् कप्पइ तेयणीसगें नाम अऊऊयणे उदिसित्तप् ॥३८॥

मात्तार्थे ॥ ३८ ॥ सोळ वर्षेनी दीसाबाळा साधुने तेयणीसवक नामे मध्यपन मणावुं कळे ॥ ३८ ॥

अर्थ ॥ ३९ ॥ स० सवक । वा० वर्षेनी । प० प्रवर्जाबाळा भ्रमण निर्गमने । क० कळे । आ० भासीविप । मा० मावना । ना० नामे । म० मध्यपन । उ० मणावुं कळे ॥ ३९ ॥

मूळपाठ ॥३९॥ सत्तरसवासपरियाप् कप्पइ आसीविसचावणां नाम अऊऊयणे उदिसित्तप् ॥३९॥

मात्तार्थे ॥ ३९ ॥ १७ वर्षेनी दीसाबाळा साधुने आसीविप भावना नामे मध्यपन मणावुं कळे ॥ ३९ ॥

अर्थ ॥ ४० ॥ अ० १८ । वा० वर्षेनी । प० पर्यायना । स० भ्रमण । नि० निगमने । क० कळे । वि० वि द्वि वि० वि० । मा० भावना । ना० प० नामे । म० मध्यपन । उ० मणावुं कळे ॥ ४० ॥

---

१ H. (प५) चारणा २ In H (एवमां) तेयणीसगे (printed वेयणीसगे) In G. Edition (जर्मनमां)
भासीविसभाषणा ३ b H (बी एवमां) भासीविस In G Edition (जर्मनमां) विद्वीविसभाषणा

मूळपाठ ॥ ४० ॥ अट्टारसवासपरियागस्स समणस्स निगन्थस्स कप्पइ दिट्ठीविसजावणा

नामं अज्जयणे उदिसित्तए ॥ ४० ॥

भावार्ये ॥ ४० ॥ १८ वर्षीनी दीक्षावाळा साधुने द्रष्टि विष भावना नामे अध्ययन भणावळुं कल्पे ॥ ४० ॥
अर्थ ॥ ४१ ॥ ए० ओमणीस । वा० वरसनी । प० पर्यायना श्रमण निग्रंथने । क० कल्पे । दि० द्रष्टि । वा० वाद ।
ना० नामे । अ० अग । उ० भणावळुं कल्पे ॥ ४१ ॥

मूळपाठ ॥ ४१ ॥ एगूण्वीसवासपरियाए कप्पइ दिट्ठिवाए नामं अङ्गे उदिसित्तए ॥ ४१ ॥

भावार्ये ॥ ४१ ॥ १९ वर्षीनी पर्यायवाळा साधुने द्रष्टि वाद नामे अंग भणावळुं कल्पे ॥ ४१ ॥
अर्थ ॥ ४२ ॥ वी० २० । वा० वर्षीनी । प० पर्यायवाळा । स० श्रमण । नि० निग्रंथने कल्पे । स० सर्व । सु० सूत्र ।
वा० भणाववा । भ० कल्पे ॥ ४२ ॥

मूळपाठ ॥ ४२ ॥ वीसवासपरियाए समणे निगन्थे सवसुयाणुवाई जवइ ॥ ४२ ॥

भावार्ये ॥ ४२ ॥ २० वर्षीनी पर्यायवाळा साधुने सर्वे सूत्र भणाववा कल्पे ॥ ४२ ॥
अर्थ ॥ ४३ ॥ द० दस । वि० विध । वे० वैयावच । पं० कही । तं० ते । ज० कहे छे । आ० आचार्यनी । वे० वैया-
वच करे १ । उ० उपाध्यायनी । वे० वैयावच करे २ । थे० स्थिवरनी । वे० वैयावच करे ३ । से० शिष्यनी । वे० वैयावच

१ H, adds this sutra (आ सूत्र एचमां हे)

કરે ૪ । ગિ० મ્હાનની । વે० વૈયાવષ કરે ૫ । સ० સપ્ત્વીની । વે० વૈયાવષ કરે ૬ । સા० સાધર્મિકની । વે० વૈયાવષ કરે ૭ । જીવ કુલની । વે० વૈયાવષ કરે ૮ । ગ० ગબની । વે० વૈયાવષ કરે ૯ । સં० સાધુના સંઘની । વે० વૈયાવષ કરે ૧૦ ॥ ૪૩ ॥

मूळपाठ ॥ ४३ ॥ दत्तविद्दे वेयावच्चे पन्नसे तजहा । आयरियवेयावच्चे उवज्जायवेया-
वच्चे येरवेयावच्चे' सेहवेयावच्चे गिलाणवेयावच्चे तवस्सिवेयावच्चे साहम्मियवेया-
वच्चे कुम्भवेयावच्चे गणवेयावच्चे सहवेयावच्चे ॥ ४३ ॥

માર્વાર્ય ॥ ૯૩ ॥ દસ પ્રકારની વૈષાલ્ય કરી તે કહે છે. ૧ માર્વાર્યની, ૨ ત્રણપાણીની, ૩ સ્વિત્તરની, ૪ શિષ્યની, ૫ ગિલાળની, ૬ તપસ્વીની, ૭ સાર્વર્થિકની, ૮ કુલ્કની, ૯ ગણની, ૧૦ સાધુના સંપત્તી ॥ ૪૩ ॥

अर्थ ॥ ५६ ॥ आ० आचार्यनी । वै० वैयास । क० करवो यको । स० श्रमण । नि० निर्मयने । म० मोटी । प० मोटी । नि० निर्मरा । म० मोटी । प० फल (साम) । भ० रोय (पाने) ॥ ५४ ॥

मूळपाठ ॥ ४४ ॥ आयरियवेयावच्चं करेमाणे समणे निगन्थे महानिज्जरे महापट्ठव साणे जवइ ॥ ४४ ॥

मायार्य ॥ ४४ ॥ आचार्यनी वैयाख करनार साधु महा निर्जरा महा फळ (साय) पाये ॥ ४४ ॥

३ T. H. have low (टी एचवां एण्णां छे) तबस्सि

अर्थ ॥ ४५ ॥ उ० उपाध्यायनी । वे० वैयावच । क० करनार । स० श्रमण । नि० निग्रय । म० महा । नि० निर्जरा ।
म० महा । प० लाभ । म० पामे ॥ ४५ ॥
मूळपाठ ॥ ४५ ॥ उवज्जायवेयावच्चं करेमाणे समणे निगन्थे महानिजारे महापज्जावसाणे
जवइ ॥ ४५ ॥
भावार्थ ॥ ४५ ॥ उपाध्यायनी वैयावच करनार श्रमण निग्रय मोटो निर्जरा महा लाभ पामे ॥ ४५ ॥
अर्थ ॥ ४६ ॥ थे० स्थिवरनी । वे० वैयावच । क० करनार । स० श्रमण । नि० निग्रय । म० मोटी । नि० निर्जरा ।
म० मोटो । प० फळ । म० पामे ॥ ४६ ॥
मूळपाठ ॥ ४६ ॥ थेरेवेयावच्चं करेमाणे समणे निगन्थे महानिजारे महापज्जावसाणे
जवइ ॥ ४६ ॥
भावार्थ ॥ ४६ ॥ स्थिवरनी वैयावचो करनार श्रमण निग्रय महा निर्जरा मोटो लाभ पामे ॥ ४६ ॥
अर्थ ॥ ४७ ॥ त० तपस्वीनी । वे० वैयावच । क० करनार । स० श्रमण । नि० निग्रय । म० मोटी । नि० निर्जरा ।
म० मोटो । प० फळ । म० पामे ॥ ४७ ॥
मूळपाठ ॥ ४७ ॥ तवस्सिवेयावच्चं करेमाणे समणे निगन्थे महानिजारे महापज्जावसाणे
जवइ ॥ ४७ ॥

माशार्थं ॥ ४७ ॥ तत्तस्मीनी वैयावच करनार अण निर्मय मोदी निर्मरा मोदो फळ पाये ॥ ४७ ॥

अर्थ ॥ ४८ ॥ से० द्विप्यनी । वे० वैयावच । फ० करतो यको । स० अण । नि० निर्मय । म० मोदी । नि० निर्मरा ।
म० मोदो । प० फळ । म० पाये ॥ ४८ ॥

मूळपाठ ॥ ४८ ॥ सेह्वेयावच करमाणे समणे निगन्धे महानिद्धारे महापल्लव-

साणे भवइ ॥ ४८ ॥

माशार्थं ॥ ४८ ॥ द्विप्यनी वैयावच करतो यको अण साधु मोदी निर्मरा मरा काय पाये ॥ ४८ ॥

अर्थ ॥ ४९ ॥ मि० ग्लान । (रोगी) नी । वे० वैयावच । फ० करतो यको । स० अण । नि० साधु । म० मोदी ।
नि० निर्मरा । म० मोदो । प० फळ । म० पाये ॥ ४९ ॥

मूळपाठ ॥ ४९ ॥ गिलाणवेयावचं करमाणे समणे निगन्धे महानिद्धारे महापल्लव
साणे भवइ ॥ ४९ ॥

माशार्थं ॥ ४९ ॥ रोगीनी वैयावच करनार साधु मोदी निर्मरा मोदो काय पाये ॥ ४९ ॥

अर्थ ॥ ५० ॥ सा० (साधुना) साधर्विकनी । वे० वैयावच । फ० करनार । स० अण । नि० साधु । म० मोदी ।
नि० निर्मरा । म० मोदो । प० फळ । म० पाये ॥ ५० ॥

मूळपाठ ॥ ५० ॥ साहस्मियवैयावच्चं करेमाणे समणे निगन्थे महाप-
जावसाणे भवइ ॥ ५० ॥

भावार्थ ॥ ५० ॥ (साधुना) साधर्मिकनी वैयावच करनार अण साधु महा निर्जरा, मोटो फळ पांमे ॥ ५० ॥
अर्थ ॥ ५१ ॥ कुं साधुना कुळनी । वे० वैयावच । क० करतो यत्तो । स० अण । नि० साधु । म० महा । नि०
निर्जरा । म० महा । प० फळ । भ० पांमे ॥ ५१ ॥

मूळपाठ ॥ ५१ ॥ कुसवेयावच्चं करेमाणे समणे निगन्थे महापजाव-
साणे भवइ ॥ ५१ ॥

भावार्थ ॥ ५१ ॥ साधुना कुळनी वैयावच करनार अण साधु महा निर्जरा, महा फळ पांमे ॥ ५१ ॥
अर्थ ॥ ५२ ॥ ग० साधुना गणनी । वे० वैयावच । क० करनार । स० अण । नि० साधु । म० मोटी । नि० निर्ज-
रा । म० मोटो । प० लाभ । भ० पांमे ॥ ५२ ॥

मूळपाठ ॥ ५२ ॥ गणवेयावच्चं करेमाणे समणे निगन्थे महापजाव-
साणे भवइ ॥ ५२ ॥

भावार्थ ॥ ५२ ॥ साधुना गणनी वैयावच करनार अण साधु मोटी निर्जरा मोटो फळ पांमे ॥ ५२ ॥
अर्थ ॥ ५३ ॥ स० साधुना संप्रनी । वे० वैयावच । क० करनार । स० अण । नि० साधु । म० मोटी । नि० नि-

भरा । ५० मोटो । ५० फळ । ५० पाने ॥ ५३ ॥ सि० पय । वे० डं कडु छु ॥

मूळपाठ ॥ ५३ ॥ सद्गुणेष्वप्यर्चं करेमाण समणे निगन्थे महानिहारे महापल्लव-

साणे जवड ॥ ५३ ॥ सि वेमि

भाषार्थ ॥ ५३ ॥ साधुना संपत्ती वैयाख्य करनार भयण साधु मोटी निर्भरा मोटो फळ पाने ॥ ५३ ॥ पय डु कडु छु ॥
तपर तस प्रकार्णी वैयाख्य कर्ही ते वैयाख्य कडेवे प्रकारे होय ते कडे छे ।

१ पाणीनी वैयाख्य, २ सेना संचारानी, ३ भासन वेधु, ४ सेत्र तथा उपचिनुं पदितेक्षण करुं, ५ पाग पुंनया, ६ भोप्य सखी दडुं, ७ म्हात्मने वाळता पाग्यावे पसळे, ८ भाहार लात्री दीप तथा उपाटे, ९ राना बमेरे तरफयी यण्ळ कष्टयांची काटे, १० घरीरादि बोसरावे रसा करे, ११ वंदिल आवातो पात्रो, दाढो तथा उपगरग बढा कर्नेयी कड पोते राळे, १२ रात्रे तथा व्हिस्से रोमी, म्हाज उपर सावधान रहे, १३ उचार, पासवण, लेळ पटळे जाजळ, पेखाव तथा बढ लातुं मानन बावठ सावधान रह पय ठेर बोळ दत्ते प्रकारे कडेवा ए सर्व मळी १३० बोळ वैयाख्यना कर्मा अर्थ ॥ १० ॥ ६० व्यवहार सुत्रनो । ६० वसयो । ७० जेसो । ८० पुरो ययो ॥ १० ॥

मूळपाठ ॥ १० ॥ व्यवहारस्त दसमो उधेसश्चो समत्तो ॥ १० ॥

भाषार्थ ॥ १० ॥ व्यवहार सुत्रनो दसमो उधेसो पुरो ययो ॥ १० ॥

॥ इति व्यवहार सूत्र समाप्त ॥

व्यवहार सूत्रनो कोष.

अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	सर्वेसो.	सूत्रो.	अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	सर्वेसो.	सूत्रो.
अदरेग	अतिरेक	८	१५	अणुदिसा	अनुदिश	२	२६
अदसेस	अतिशेष	६	१०-१५			६	२३-२४
अक्रिबह्वाण	अकृत्यस्याण	१	३४			७	१-३
		२	१-१७-२४				६-११
अगदसुय	अकृतश्रुत	६	१७-१८	अणुपरिहारिय	अनुपरिहारिक	२	५-अथवा ७/१
अगिलाए	अगलात्वा	२	६-१७				१
अलग वृलिया	०का	१०	३३	अणुलोम	अनु०	८	११
अल्ललि	-	१	३९	अणोदाइय	अनपधावित	२	२५
अदजाय	अर्यजात	२	१७	अन्तेवासि	*वासिन	१०	१७
अणवदृष्य	अनवस्थाप्य	२	७-१८-१९	अन्नायउच्छ	अज्ञातोच्छ	१०	१-१/२
			२२				२
अणुग्राइय	अनुदातिक	६	२१-२२	अणुलिवजिय	अपरिकुच्य	१	१-२०

अर्थ मागणी वृद्धः	संस्कृत शब्द	उद्देशो	सूत्रो
अपक्षिण्ड्या	-	३	१
अलिप्यद्	अर्पयति	८	८
अभिनिषारिया	अभिनिषारिका	४	१९
अभिनिषीहिया	अभिनिषीहिकी	१	२१
अभिनिसेत्वा	अभिनिषय्या	२१	२१
	Abalasyaḥḥḥḥḥ		
	अभिनिषया		
अहग	असौ	२	१४
अम्य	आम्र	९	२६-३६
अन्वोस्त्राय	अन्वोस्त्राय	१०	३४
अन्वोस्त्राय	अन्वोस्त्राय	१	३९
अन्वोस्त्राय	अन्वोस्त्राय	१	२९
अन्वोस्त्राय	-	४	२६-३२
अन्वोस्त्राय	व्या०	४	२६-३२

अर्थ मागणी वृद्धः	संस्कृत शब्द	उद्देशो	सूत्रो
अहग	असौ	२	१४
अम्य	आम्र	९	२६-३६
अन्वोस्त्राय	अन्वोस्त्राय	१०	३४
अन्वोस्त्राय	अन्वोस्त्राय	१	३९
अन्वोस्त्राय	अन्वोस्त्राय	१	२९
अन्वोस्त्राय	-	४	२६-३२
अन्वोस्त्राय	व्या०	४	२६-३२

अर्थ मागची शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
संज्ञा	संज्ञा	५	१८
उद्देश	उद्देश	८	१
उद्देश	उद्देश	१०	१५-१७
उद्देश	उद्देश	२	२९-३०
उद्देश	उद्देश	२	१३
उद्देश	उद्देश	८	१२-१४
उद्देश	उद्देश	१०	१४
उद्देश	उद्देश	१	३३
उद्देश	उद्देश	२	१८-२३
उद्देश	उद्देश	१०	२४-२५
उद्देश	उद्देश	१	२२
उद्देश	उद्देश	४	११-१२
उद्देश	उद्देश	५	११-१२

अर्थ मागची शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
संज्ञा	संज्ञा	२	२४
उद्देश	उद्देश	६	१९
उद्देश	उद्देश	६	२३-२४
उद्देश	उद्देश	४	२०-२३
उद्देश	उद्देश	१०	३९
उद्देश	उद्देश	८	१
उद्देश	उद्देश	४	२५
उद्देश	उद्देश	६	१२-अथवा १३/३
उद्देश	उद्देश	२	२६
उद्देश	उद्देश	६	२३-२४
उद्देश	उद्देश	७	१
उद्देश	उद्देश	६	२
उद्देश	उद्देश	१०	३५

अर्थ मागची शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
आलोचना	आलोचना	२	२४
आलोचना	आलोचना	६	१९
आलोचना	आलोचना	६	२३-२४
आलोचना	आलोचना	४	२०-२३
आलोचना	आलोचना	१०	३९
आलोचना	आलोचना	८	१
आलोचना	आलोचना	४	२५
आलोचना	आलोचना	६	१२-अथवा १३/३
आलोचना	आलोचना	२	२६
आलोचना	आलोचना	६	२३-२४
आलोचना	आलोचना	७	१
आलोचना	आलोचना	६	२
आलोचना	आलोचना	१०	३५

अर्थ पागपी छब्द	संस्कृत छब्द	वर्गसो.	सूत्रो.
दसवाव	दपपाव	४	२४
दससमापव	दपसर्गमापव	२	१३
दससंपज्जवा	दपसंपज्जन	४	११
		५	११
दसस्सय	दपामय	६	१० ११-१३ १४
		७	२२-२३
दसखट	दपपुव	९	४५
दससन्तर	दसकाद्धा	८	१
दसपत्तिय	दसपत्तिक	२	२६
दसराइय	दसरात्रिक	१	२३-२४
		४	११-१३
		५	११-१२
दससु	दस	७	२५-२७
अर्थ पागपी छब्द	संस्कृत छब्द	वर्गसो.	सूत्रो.
एलुय	एलुक	१०	१-अपवा १/२
एवइकसुव	एव कृतसु	१०	३९
एवइय	-	१	३९
ओमाह	अध्याह	४	२०-२३
		७	३१ २४-२७
		८	४-११
ओगमरिव	अपपरीत	२	४६
ओमावेइ	-	५	३१
ओमोयरिया	अमोदर्य	८	१६
ओपास	असकाव	७	२२-२३
ओसज	असज	८	५
ओसरि	ओसरि	१	३१
		२	३३-३४

अर्थ भागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
कुसील	कुसील	कुसील	१	३०
स्वित्तिचिच	स्तिप्त०	स्तिप्त०	२	९
सुङ्ग	सुद्रक	सुद्रक	१०	२४-२७
सुडिया	-	-	९	४१
सुयाचार	सुताचार	सुताचार	६	२३-२४
गमिचय	०क	०क	७	१
गम्कोववाय	गम्कोपपाद	गम्कोपपाद	९	२९-३०
गाय	प्राय	प्राय	१०	३४
			१	३९
			३	९-१०
			४	९-१०
			६	१७-२०
			९	३५
			८	१
गाहा,	गृह	गृह		

अर्थ भागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उद्देशो.	सूत्रो.
ओहापुर्पेहि	अपघावनानुर्गेसन	२	२५
ओहापुर्पेहि	अपघावति	३	१८-२२
		४	१४
		५	१४
		६	२३
कद्व	क्रयिक	८	१६
कल्ल	कल्ल	२	२-४
कल्याण	कल्याण	४	११-१२-
			१५-१८-२५
		५	११
		८	१६
		४	२१-२३
		८	१६
		३	३-७
कयल	कायसंस्पर्श		
कायसंस्पर्श	०टी		
कुम्हि	कुम्हि		
कुम्हि	कुम्हि		

अर्थ भागपी शब्द	संस्कृत शब्द.	चरोसो.	सत्रो.
मिठायायाय } ०पीय	मठायाय	२	८-१७
		४	१३
		५	
गिरि	गिरिन्	२	१८-२३
गुम्फिनी	गुम्फिनी	१०	१/२
सोक्रिय	०क	९	१९-२०
घेयन्	घेरीत्यन्	२	२५
यक्षिन्	यक्षिन्	९	१७
यक्षिना		८	२-४
यन्त्रपट्टिमा	यन्त्रपट्टिमा	१०	१
यम्प	यर्मेन्	८	५
परिण	परितुम्	४	१-४ ९
वरिमा	वर्षा	४	२०-२३
वारलेदब	-	३	४

अर्थ भागपी शब्द	संस्कृत शब्द.	चरोसो	सत्रो.
पारप	-	४	१९
बारणयावणा	०ना	१०	३७
वेळ	-	८	५
उपग	उपग	८	५
उपग	-	९	४३-४४
डेय	डेय and परिहार	२	२२-२५ ३३
		३	२
		४	१२-१६
		४	१९-२१-२३
		५	१२-१४
		५	१७-१८
बकस्तासु	यसायिण	५	११
मिणकपिय	मिणकनियक	५	२१
ठवणिल्ल	स्वापनीय	२	१७-२०
		२	१-३-५

अर्ध मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उत्पत्ति.	सूत्रो.
दार्ढ्य	स्थान	३	७
तत्त्विय	तृतीय	१०	३१
तत्त्विय	तत्त्वियम्	६	१८
		३	१३-१७
		४	१३-१४
		५	१३-१६
		६	१८
		३	२१
		७	२१
		८	१२-१४
		५	२१
		५	१७-१८
		८	५
		१०	२२
		८	५
तिसंगद्वय	त्रिसंगद्वय		
यष्टि, }	यष्टि		
०६			
येरकपिय			
येरभूमि			
दण्डग	०६		

अर्ध मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उत्पत्ति.	सूत्रो.
दार्ढ्य	—	९	४३-४४
		१०	१/२
		३	५
		१०	३०
		९	५-८
		१०	४०
		१०	४०
		२	१०
		१	२२
		२	२६
		४	११-१२
		५	११-१२
		६	२३-२४
		७	१-६-७-१०-११
		५	२१
दीर्घपृष्ठ	दीर्घपृष्ठ		

अर्थ प्रागपी दृष्ट	संस्कृत दृष्ट.	श्लोको	सूत्रो
इर्मगदिय	दिर्मगरीत	३	११
इर्यद	एरीपवे	४	११
		५	११
		७	२१
		८	१४
		९	४३-४४
इर्यद	—	१०	३५
इरिन्दीरसाय	इरिन्दीरपाद	११	२३-२४
इरिमिय	इरिफ	१०	३४
इरलोरसाय	लोरपाद	१०	३५
नागतरिपासयिय	—	७	२४
नापडुड	नाप.	३	१
नापरिदि	नापरिदि	४	२६-२७
नापय	नापक	४	२७-२८
निष्पाप	निर्पापपि	४	

अर्थ प्रागपी दृष्ट	संस्कृत दृष्ट	श्लोको	सूत्रो
निग्गुहिय	निर्गुहियिदम्	२	१/२
निग्ग	निग्ग	१०	३
निग्ग	निग्ग	७	९-१०
निग्ग (पास)	(पास)	३	
परिपाय	परिपाय	१	१७-२०-२३
निग्गियसद	निग्गियसि	२	२४
		८	२-४
नो पकाय सोद	न पकाय सोगिन्	८	१४
पयस	पयस	८	१
पयसोसयिय	पयसोसि	४	१२
		५	१२
		८	१
पयसपना	पयसपना	१	१७-२०
पयसपना	पयसपना	२	२९-३०

अर्थ मागची शब्द.	संस्कृत शब्द.	चरेसो.	सत्रो.	अर्थ मागची शब्द.	संस्कृत शब्द.	चरेसो.	सत्रो.
परियाय	पर्याय	८	१५	परिहार	परिहार	८	१२-१३
परिहरणा	परिहरणा	९	४३-४४	कल्प	कल्प	९	१९-२०
परिहार	परिहार	१०	१२-१३	परिहाखान	परिहाखान	१०	२८-४२
परिहार	परिहार	११	४-५	परिहारिण	परिहारिण	११	२१
परिहार	परिहार	१२	२१-२२	परिहारिण	परिहारिण	१२	२४-२५
परिहार	परिहार	१३	२२-२३	परिहारिण	परिहारिण	१३	२१-२२
परिहार	परिहार	१४	२२-२३-२४	परिहारिण	परिहारिण	१४	२९-३०
परिहार	परिहार	१५	११-१२	परिहारिण	परिहारिण	१५	२९-३०
परिहार	परिहार	१६	१०	परिहारिण	परिहारिण	१६	२९-३०
परिहार	परिहार	१७	२४-२५	परिहारिण	परिहारिण	१७	२९-३०
परिहार	परिहार	१८	९-१६	परिहारिण	परिहारिण	१८	२९-३०
परिहार	परिहार	१९	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	१९	२९-३०
परिहार	परिहार	२०	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	२०	२९-३०
परिहार	परिहार	२१	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	२१	२९-३०
परिहार	परिहार	२२	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	२२	२९-३०
परिहार	परिहार	२३	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	२३	२९-३०
परिहार	परिहार	२४	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	२४	२९-३०
परिहार	परिहार	२५	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	२५	२९-३०
परिहार	परिहार	२६	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	२६	२९-३०
परिहार	परिहार	२७	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	२७	२९-३०
परिहार	परिहार	२८	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	२८	२९-३०
परिहार	परिहार	२९	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	२९	२९-३०
परिहार	परिहार	३०	१५-१६	परिहारिण	परिहारिण	३०	२९-३०

अर्थ प्राप्ती शब्द.	संस्कृत शब्द.	श्लोको	सूत्रो.
परिकराश्रय	परिकुर्यात्	१	१-२०
परिच्छिन्न	परि	३	१
		४	३४-३५
		८	५
परिच्छेदयन्म	परिच्छेदन्तु	३	१२
प्रविषिणी	प्रवर्तिनी	५	१-२-५-६
			१-६-१०
			१४-१६
प्रव्यावजा	प्रव्यावज	१०	६
प्रव्यापेय	प्रव्यापिषु	७	२५
प्रहिय	प्रहिय	७	२१
पातव्य	प्रान्योति	५	६-७-११
पादिरारिय	पादिरारिक	८	१-४
		९	५४
पाथिपरिहारिय	प्रस्मिहक	९	

अर्थ प्राप्ती शब्द	संस्कृत शब्द	श्लोको	सूत्रो
पारश्रिय	पाराश्रिक	३	८-२०
		१	२१-२३
		७	२१
		९	२२-२३
		९	३५
पारेर	पारयति	१	२८
पासत्य	पार्यस्व	६	११
पासवण	प्रसवण	५	१८
पासिस्व		७	१२-१३
पाहुर	प्रासुर	८	५-१२
पिण्डयाय	पात	८	६-१३
पुरिसम्भाय	पुरुषभाव	१०	५-८
मन्त्रंग	—	९	१
मन्त्र	मन्त्रान्	९	१८

अर्थ भागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	खेसो.	सूत्रो.
लुप्त	लपयति	५	२१
लेव	लेप	२	२८
वइ (lōt वई)	वयम्	८	११
वकईय	अवक्रयिक	७	२२
वकय	अवक्रय	७	२२
वगडा		६	१७-२०
(ग) ६०		९	१-४
			९-१६
			३६ ३६
			१ ४
वगचूलिया	वर्गचूलिका	१०	३३
वयू	See पर्या.		
ववहार	व्यव	२	६-१७
		१०	५

अर्थ भागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	खेसो.	सूत्रो.
भण्डग	भाण्डक	८	५
भक्षपाणपटियाइ-	भक्षपाणप्रत्याख्यान	३	१६
बिलत्त			
भयग	भुतक	९	५-८
भिक्षवा	-	४	२४-२५
भिक्षुपडिमा	भिक्षुप्रतिमा	९	३७-४०
भत्ता	मात्रक	८	५
भाई	मायिन्	३	२३-२९
मेहुण	मैथुन	३	१३ यी १७
		६	२२
मोय	मोक	९	३६
रत्नपरियट्ट	राज्यपरिवत	७	२६-२७
राइणिय	रात्रिक	४	१८-२४-२५
नटिया	यष्टिका	८	५

अर्ध पागपी द्रव्यं.	संस्कृत शब्द	चरोसो	सूत्रो.
रायपा	रायना	७	१८
राजग	क	१०	१५-१७
रासावास	रावास	९	७६-७७
		७	५८ १० १२
		५	५८
		८	३
		७	१०-१५
पिच्छि	व्यति		
स्नि	कृ		
स्त्रोसर्	विशेषयितुम्	७	१२-१३
विज्वा	विज्जाति	७	२३
विमानविमसि	विमानप्रविमसि	१०	३३
विवा	व्याख्याप्रज्ञप्ति	१०	३२
विपा	व्याख्याप्रज्ञा	१०	३३
विवा	विवाद	२	३५

अर्ध पागपी द्रव्य	संस्कृत शब्द.	चरोसो	सूत्रो.
विंसयोग	-	७	४-५
विश्वधूया	विश्वधूरि	७	२४
वीसम	विमम्पति	३	११-१२
		४	११
		५	११
		७	२१
कृ	ह	८	४
वेवहिय	-	७	२१-२३
वेवाव	वेवाहल्य	५	२०
		१०	७३
वेवाविका	वेवाहल्य	१	१७-२०
		२	१७ ५-१७
			२९-३०
		४	१२

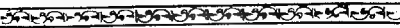
अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उदासी.	सूत्रो.	अर्थ मागधी शब्द.	संस्कृत शब्द.	उदासी.	सूत्रो.
वेळंथरोववाय	रोपपाद	१०	३४	वेस	वेस	९	५-८
वेस	वेस	१०	३४	वेसमणो ववाय	वैश्रमणोपपाद	९	२१-२२
वोधिय	क्त	९	३२	संसत	संख्यादसिक	९	१६-१७
संसादचिय	स्वाध्यायिक	७	१४-१७	सज्जाइय	स्वाध्याय	७	१४-१७
सज्जाइय	सत्यप्रतिज्ञ	२	२४-२५	सज्जाय	संस्थापयति	५	१५-१७
सज्जपइन्न	संस्तरति	२	५	संतवेइ	संप्रायश्चित	२	१५
संतवेइ	संस्तुति	२	२७	संतवरइ	संस्तुति	२	३६
संतवरइ	साधोयिक	२	३६	सपायच्छित्त	साधोयिक	२	३६
सपायच्छित्त				समुज्जइ			
समुज्जइ				संभोइय			

पानु	सीटी	अशुद्ध	शुद्ध
२१-१	५	विधिष	विधिष
०	२५	वहुस्सुय	वहुस्सुय
०	"	सभोग	सभोग
३२	३	एगपओ	एगपओ
३०	३	पणी	पणी
३०-१	२	पुह	पुह
३१	३	बळ	बळ
"	४	आस्नावे	आस्नावे
"	११	सपूर्ण	सपूर्ण
३१-१	१०	अगिआए=	अगिआए=
		साजा सायु	निरोगी न थाय स्या
		पासे	मुणी
३३	७	भिरुम्	भिरुम्
३४	६	मा	मात्र

पानु	सीटी.	अशुद्ध	शुद्ध
३७-१	६	संभम	सजम
"	७	आचार्य ग	आचार्यने
३८-१	५	दे	दे पूरय
४०	८	अमत्तिसेवी	अमत्तिसेवी
४०	१२	आपरिय	आपरियदवन्नायाण
		उबन्नायाण	
४१-१	१	अस्ववरनी	स्विवरनी
४३	६	जमसु	जमसुं
४५	कुठनोट	वे० जे । ते०	II. (एचपा) नीचे सु
		ते । साहम्मि	जव मर्य छे तेजे जेद-
		या साधर्मिक ।	आ साधर्मिक साधुभोने
		उद्वाए० आ	उठादि पोतानी साथे
		आए । पिरं	जीषा ने जेभो तेनी
		ति विबरे	साथे विषयी तेने बा

पातुं	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
४८-१	७	प्रवतावे	प्रवत्तावे
"	८	पवर्तादिक	प्रवर्तकादिक
४९	११	क्रीधादिके	क्रोधादिके
५०-१	१४	पदवी लइ पछी न भणे	पदवी लइ पछी न भणे
# ५१	२	अवट्टिए	अवट्टिए
५१	९	पदवी लइते प-छी भणे नही.	पदवी लइते प-छी भणे नही.
# ५१-१	८	अजायरिय उ-पञ्चायस्स	अजायरिय उ-पञ्चायस्स
५२	२	बहुना	बहुना
# ५२	११	कणइ,	कणइ
# ५२-१	१	पछा	पच्छा
# ५३	५	उदिसि०	उदिसि०

पातुं	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
		रित्रनो छेद के तपतुं	रित्रनो छेद के तपतुं
		प्रायश्चित पण न आवे	प्रायश्चित पण न आवे
		(जुओ भगवती जया-लीना शिष्यनी माफक)	(जुओ भगवती जया-लीना शिष्यनी माफक)
४६-१	४	जे	जे
"	१३	रसु.	रसु.
४६	६	संग्रह करवामां कुशल, आहार पाणीनी एख-णामा कुशल.	संग्रह करवामां संग्रह करवामां कुशल नै
४७	३	वस्तु ना	वस्तुना
# "	११	आयरिय उव-पञ्चायत्ताए	आयरिय उव-पञ्चायत्ताए
# ४७-१	१३	आयरिय	आयरिय

पात्र	सीरी	अष्टाद	शुद्ध
५७-२	९	पट्टिपत्ति	पट्टिपत्ति
५९	१०	फ छे	को छे
"	११	जावनी	जावनी
६०-६१	११	सत्र	सत्र
६१	६	मार्जिन्मा	पयहार
६१-१	६	गा	पणा
६३-१	१	हु	हु
"	१०	बसे ते	बसे ते
६३-१	१०	रूपद	रूपद
०६३-१	१	संक्षि	संक्षि
"	८	परिहार	परिहार
६७	१	रोग	रोग
०६७-१	३	वण	वण

पात्र	सीरी	अष्टाद	शुद्ध
०६८-१	१	पर्मसि	पर्मसि
०६९-१	३	वर पद्य	वर पद्य
७०-१	५	राणा	राणा
७१	१२	पीठा	पीठा
७३-१	१	काइ	कोइ
"	८	उपरांत	उपरांत
"	१०	ग्रीछु	ग्रीछु
"	१२	मिक्खु	मिक्खु
"	१२	काय स	काय स
७४-१	९	स्वियर तेने	स्वियर तेने
७४-१	२	"	"
७५	१	अणुमाणाइ	अणुमाणाइ
"	४	स्वियर तेने	स्वियर तेने
७७-१	६	बहेराने	बहेराने

पात्रं	छीटी.	मनुज	शुद्ध
१०८	१०	त्वां वेसी त्व	म. (एष) नां कोर
११	१२	मावधु कस्ये	साधुने कठोर वचनादी
		नहि	कना प्रायश्चित्त उपजे सो
			सेये विकट देसमां ह्यां
			साधु रहेवा होय त्वां मा
			समावधु कस्ये
१४	१४	त्वां वेसी त्व	म. (एषमा) साध्वीने
"	"	मावधु कस्ये	कठोर वचनादीक प्राय
			श्चित्त उपजे तो तेने दि-
			कट देसमां ह्यां साधु
			रहेवा होय, त्वां मा
			समावधु कस्ये नहि प-
			न स्वस्थानके वेसी त्व
			मावधु कस्ये

पात्रं.	छीटी	मनुज.	शुद्ध
११२	३	वप्या	वप्या,
११४-१	८	माहाराष्ट्रि	म. (एषमां) मा०
		याए-मा० ही	हने । रा० वत्सवर्षिक
		वस । रा० रा-	गुरुपसेव्यासंयारो की
		मीप	ना वाद सेव्या स-
			बारो प्ररण करे
११५-१	९	मारे	मारे
११६	२	मविस्सइ	मविस्सइ
"	१०	वर्वास्तु	वर्वास्तुमां
"	"	हु० वपवी	म. (एषमां) हु० व
			व्वा याने
		मा० वर्वास्तुमां	मा० वर्वास्तुमां
			माभयसूत माझे (स्विर
			वासने माटे)

पाठं.	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
११६-१	६	वधती वर्षास्तु- मा	II. (एचमां) वृद्ध का- याने वर्षास्तुमां आश्र- यभूत याशे (स्थिर वा- सने माटे) नाखी निर्दोष II (एचमां) स्वाध्याय सन्नायभूमी II (एच- मां) घंटील भूमी सुवत घर सागारिं हमेशां बहियां चालणीए करी II. (एचमां) चालणीमां
१२०	५	नारवी	II (एचमां) भाजनमांयी
१२१	१५	निर्दोष	वस्तु काहीने दीए
१२२	३	वियार	II. (एचमां) भाजनमां-
१२३	४	विहार	यी वस्तु नाखता दीए
१२४-१	३	सुवत	जुओ १४६ (८)
१२५	३	घर	उवसग्गा
१२६	१५	सगारिं	१-२
१२७	१५	हमेशा	
१२८	७	बहिया	
१२९	६	चालणीए करी II. (एचमां) चालणीमां	

पाठं.	लीटी.	अशुद्ध.	शुद्ध.
११६-१	६	वधती वर्षास्तु- मा	II. (एचमां) वृद्ध का- याने वर्षास्तुमां आश्र- यभूत याशे (स्थिर वा- सने माटे) नाखी निर्दोष II (एचमां) स्वाध्याय सन्नायभूमी II (एच- मां) घंटील भूमी सुवत घर सागारिं हमेशां बहियां चालणीए करी II. (एचमां) चालणीमां
१२०	५	नारवी	II (एचमां) भाजनमांयी
१२१	१५	निर्दोष	वस्तु काहीने दीए
१२२	३	वियार	II. (एचमां) भाजनमां-
१२३	४	विहार	यी वस्तु नाखता दीए
१२४-१	३	सुवत	जुओ १४६ (८)
१२५	३	घर	उवसग्गा
१२६	१५	सगारिं	१-२
१२७	१५	हमेशा	
१२८	७	बहिया	
१२९	६	चालणीए करी II. (एचमां) चालणीमां	

पात्र	कीमी	मनुद	शुद
१५१-१	कृत्तनोट ७	रामरि	सरोरि
१५६-१	४	वा	वा
१५७	८	बारसीप	बारसीप
१६०-१	३	पुरुष	पुरुष
१६२	६	पण	पण
"	१०	माणकरे	माणकरे
१६३-१	८	पक्का	पक्का
१६४	१२	नरि	नरि
१६५	४	एक तयवेच	II (एवमां) एक स
		आपे एको दि	पवेचयी क्षिप्य ययो प
		८५ होय पण	ण वाचना देवापी नरि
		वाचना मापी	
		त्रके नरि	
१६६-१	४	बेनेना	भेना
"	७	नरि	नरि

पात्र	कीमी	अमुद	हुद
१६७	१	सपवेचना वे	II (एवमां) एक स
		नार बर्यना छि	पवेचयी क्षिप्य ययो प
		प्य पण रांच	ण वाचना देवापी नरि
		ना देनार क-	
		भेना क्षिप्य नरि	
१६७-१	५	भुमी	भुमी
"	११	तत्कष्टि	तत्कष्टि
१६८	४	तेने	रोनी
१६९	८	मावाप	मावाप
"	९	अय	अय
१७०	१	वृष्टिका	वृष्टिका
१७१	२	न	नाये
"	११	पण	पण
"	"	सिद्ध	सिद्ध
१७३	" ११	रोमी	रोमी

જાહેર સ્વરં.

અમારા તરફથી જો કે સુત્રો વધાર પાડવામાં આવે છે તેનો મુલ્ય ઉદ્દેશ જૈન ધર્મના જ્ઞાનનો ફેલાવો કરવો. અમે વીસતાઠીસે આગમોનો મૂલ્યાંકન કરાવે જરૂર શુદ્ધ કરાવવા તજવીજ કરી છે. જર્મનીના પ્રોફેસર ડા. હર્મન નેકોવી જો માનથી માપના અધ્યાસો છે તેમનો પાસે તપા તેમની દેખરેખ નોંધે જા કામ ચાલે છે. આગમોનો મૂલ્યાંકન પક્ષ જાવના ઘણા આગમો સાથે સરખાવો શુદ્ધ મૂલ પાઠાન્તર સાથે જણાવી છપાવવામાં આવે છે. ઉપરની દસ્તાવેજી જણાશે કે મૂલ્યાંકન વગેરે શુદ્ધ થશે. જર્મનીમાં કરાવેલ શુદ્ધ મૂલ્યાંકન સુત્રો વાકત પ્રથમ જાતરી કરી તે સુત્રો જરૂરવાર અધ્યાસમાં રાખવાની જરૂર છે. ઘટે અમારા તરફથી છપાવેલ શુદ્ધ મૂલ્યાંકન સુત્રો જરૂર કરશે. અમારા તરફથી જરૂર સુત્રો છપાવવામાં આવે છે તેના વેચાણની ઉજ્જ તેજ કામમાં વપરાય છે. અમારા તરફથી નીચેના સુત્રો વેચનારી જોવીમાં છપાવ વધાર પડેલાં છે.

ર.	૬-૮-૦
ર.	૩-૪-૦
ર.	૩-૦-૦
ર.	૧-૪-૦
ર.	૦-૮-૦

૧. ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર શુદ્ધ મૂલ અર્થ માવાર્થ સાથે પાકા પુટાનું.
૨. ઉપાસક વશા સૂત્ર શુદ્ધ મૂલ અર્થ માવાર્થ સાથે પાકા પુટાનું કે છુટા પાનાનું.
૩. વશાવૈકાલિક સૂત્ર શુદ્ધ મૂલ અર્થ માવાર્થ સાથે પાકા પુટાનું કે છુટા પાનાનું.
૪. મુદતકલ્પ સૂત્ર શુદ્ધ મૂલ અર્થ માવાર્થ સાથે છુટા પાનાનું.
૫. વશાવૈકાલિક શુદ્ધ મૂલ વાંધેલા પુટાનું પાઠાન્તર સાથે

- १ मृदतद्वय शुष्य मूळ मथिळा गुंठाबाहुं बाटागतर सावे
- ७ अठराप्यपम शुष्य मूळ वथिळ पुठानु पाटागतर सावे
- ८ सामायक मूत्र अथ वथित युक्तराती लीपीमा
- ९ प्यबहार क्षुद्र शुष्य मूळ भय भाषार्थे सावे बाक्य पुठानु के क्षुद्र पानानु

भा मृदो ममदावामां पञ्चानां ठेकाणां।—

- हा जीवराज पैकामाह पोथीी नवेवरबाळे
- छा बाळामाह छमनकाळ कीकामठनी पाळ.
- छा नीलीकनकास रगनायकास बाकायेठना छुपामी पोळ.
- लैकबी वाडोळाळ काकुमाह, काईवपुट—वळापामी पोळ.

वषा बुद्धीसरोने सरसुं हपीसन मळे के.

अ. ० १३—०
अ. १—४—०
अ. ०—१—४
अ. ३—०—०